
FRANCISCUS PRAEPOSITUS CANN
REGG. IN POLLING Anno 1744
QUONIAM SUSCEPISTI ME
EXALTABO TE

Assemannus

ACTA
SS. MARTYRUM
ORIENTALIUM
ET
OCCIDENTALIUM
IN DUAS PARTES DISTRIBUTA

ܣܗ̈ܕܘܬܐ ܕܣܗ̈ܕܐ ܩܕܝ̈ܫܐ
ܡܕܢܚܝ̈ܐ ܘܡܥܪܒܝ̈ܐ

ACTA
SANCTORUM MARTYRUM
ORIENTALIUM
ET
OCCIDENTALIUM

IN DUAS PARTES DISTRIBUTA

ADCEDUNT

ACTA S. SIMEONIS STYLITAE

OMNIA NUNC PRIMUM SUB AUSPICIIS

JOHANNIS V.
LUSITANORUM REGIS

E BIBLIOTHECA APOSTOLICA VATICANA PRODEUNT

STEPHANUS EVODIUS ASSEMANUS ARCHIEPISCOPUS APAMENSIS
Chaldaicum Textum recensuit, Notis Vocalibus animavit, Latine vertit, Admonitionibus, perpetuisque Adnotationibus illustravit,

PARS I.

Jo. Dom. Campiglia inv. — Nicolaus Billy sculp.

ROMAE MDCCXLVIII.
Typis Josephi Collini.

PRAESIDUM PERMISSU.

Jo. Domi Campiglia delin. | P. Anton. Pazzi sculp.

JOHANNI QUINTO
LUSITANORUM REGI
PIO VICTORI PACIFICO

STEPHANUS EVODIUS ASSEMANUS ARCHIEPISCOPUS APAMENSIS

SEMPITERNAM FELICITATEM

SOlent, REX MAGNE, atque omni re Potentiſſime, qui laborum ſuorum conatus inſcribere cujuſpiam nomini cupiunt, illud in primis animo diligenter proſpicere, ut ne quid offerant Mecoenatibus ſuis, quod ab eorum moribus ſit alienum; neve quidquam talium rerum exhibeant, quibus aut ipſi non ſtudeant,

 aut

aut quibus minime delectentur. Id enim eſt Natura comparatum, ea praecipue ut cuique maxime ſapiant, quorum uſu & conſuetudine eorum vita instituitur; quippe quae vel opera diutius impenſa, vel animi propenſione quadam ductuque facile adripuerunt. Quare non videt nemo, quantum deſiperet, qui Magni, & Sapientiſſimi Regis Patrocinium ſuis vigiliis quaereret, quin vitae prius, ſtudiorumque ipſius rationem inveſtigaret, quibus oblationem ſuam aeſtimare, metirique poſſet, num ea ſit hujuſmodi, quae & ſummo Principi probari queat, & ejus Ingenio, atque Virtutibus conformetur. Etſi enim qua late ſuppetunt, rerum & diſciplinarum genera, inſtinctu quodam Naturae praecipuo, & ſingulari Dei beneficio, ſublimioribus inter homines Poteſtatibus univerſa mirabiliter patent; ut qui omnibus praeſunt, omnia judicio ſuo, & aeſtimatione comprehendant: nihilque, licet impervium, in unaquaque re, aut reconditum eorum ſapientiae & notionibus ſubtrahatur; quare & belli, paciſque artes, quae ſunt fundamenta Reipublicae, velut a Majoribus traduces, cum lacte imbibunt, & perſpicaci vi quadam mentis, quid bonum ſit, quid honeſtum, quid pulchrum, aut liberale, quid denique abſurdum nefaſque penitus introſpiciunt; tamen ut mortalium ingenia, quemadmodum oris habitus, diverſa atque alia in omnibus, magis, minuſque, aut rebus, aut cognitionibus adficiuntur: propterea fit, ut qui Regnorum impe-

imperio naſcuntur, ſuo quique ſtudio propenſius ferantur, & ad nominis gloriam, populorumque felicitatem non una, eademque ratione graſſari, enitique contendant.

Age nunc, Rex Invictissime, Tua illa Pietas, & Religio, quae una videtur eſſe in Tuis magnis Virtutibus maxima, Tua illa, inquam, Pietas, qua omnium mortalium aures celebrantur, quae ubique gentium ad imitandum Chriſtianis Principibus oſtentatur, quae Tecum regnat, Tecumque res belli, paciſque publicas adminiſtrat, perſuadere mihi, de hujuſce Operis Dedicatione deliberanti, facile potuit, cui potiſſimum deberetur; Tibi uni ſcilicet, quem omnium Europae Regum religioſiſſimum, & Sacrarum rerum, & Diſciplinarum amore flagrantiſſimum Europa ipſa tota demiratur, & praedicat.

Itaque quum magnae Tuae laudes, nullis eae quidem limitibus definiantur, ſintque in omnia Virtutis, & Gloriae ſpatia ampliſſime propagatae, atque in Te uno Prudentia, Moderatio, Conſtantia, Comitas, Fortitudo, Beneficentia, Conſilium, ceteraeque Maximorum Imperatorum, & Principum dotes amice conſpirent univerſae; Religio tamen, cujus vinculo adſtricti, & religati ſumus, quod hac conditione gignamur omnes, ut juſta Deo, & debita obſequia praebeamus, ita eminet atque excellit, ut quum pluribus Ipſe, iiſque implicatiſſimis curis, quot eſſe ſolent in immenſa fere

marium, terrarumque dissitarum Dominatione, maximopere distinearis; in eo tamen totus esse videare, ut res Divinas, & Sacrorum dignitatem, & cultum majestatemque Templorum, & Christianae rei vel tuendae, vel amplificandae studium dumtaxat mediteris.

Id in caussa fuit, quare elaboratum nuper vigiliis multis, & pertinaci labore confectum hoc meum Opus Tibi, REX MAXIME, quod ad Religionem pertineret, Religiosissimo Principi nuncupandum putavi, certus omnino, gratum nihil magis, acceptumque JOHANNI QUINTO, REGI a Pietate, a Moribus, a Religione clarissimo, exhiberi posse, quam strenuorum, & sanctissimorum Virorum pro Fide, pro Moribus, pro Religione fortiter gesta, ad commune bonum, decusque Christiani Nominis, & traditae a Patribus Disciplinae. Enimvero haec summa est Operis, quod exhibemus. Invecta nuper non multos ab hinc annos in Apostolicam Vaticanam Bibliothecam quum fuerint Orientalium, qui in Perside passi sunt, & Occidentalium Martyrum Monimenta Chaldaice conscripta; nova subinde Actorum Collectio, quae tamdiu desiderantur, si demum concinnari, adornarique potuisset, ratus sum, fore ut rei Christianae commodo, atque incremento coeptum hujusmodi quam maxime conduceret, atque Eruditorum cupiditati votisque abunde fieret per me satis. Ea quippe partim jam scribentes aufugerant oblivione temporum consepulta; partim vero corrupta, luxata, inter-

interpolata, quae prae manibus circumferuntur, genuinis hisce recens inventis Codicibus minime respondebant. Incidit ergo menti consilium, ut inedita, & a quadringentis supra mille annis, quae olim pulvere situque obsita delituerant, luce publica donarentur, Adnotationibus perpetuis adjectis & Admonitionibus, ad Historiae nitorem, & temporum intelligentiam. Vulgata vero, sed mendis, anachronismis, vanisque & putidis fabulis involuta, recentiorum adcurata critice Eruditorum adhibita, ad primigeniam fidem & veritatem exigerem, Chaldaicis praesertim Commentariis nativo sensu donatis, quem imperitia sermonis, aut saltem Interpretum oscitantia corruperat. Utrumque pro votis adcidit. Nam ex MSS. Codicibus I. & II. Nitriensibus, facem memoriae illorum temporum praeferentibus, quorum subinde germana veritas in Admonitionibus adparebit, quae olim sub Sapore Secundo, cui nomen Longaevus, & sub Vararane Quinto, Persarum Tyrannis, necnon sub aliis Romanorum Imperatoribus, Certamina sanctissimi Praesules, omnisque generis Viri, & Mulieres pro Christo, infracto animo, devoraverint, nullo negocio exhibito, exponere datum est, & suppostitiis commentis excussis, atque exsibilatis fabulatoribus, sinceram Martyrum, & Martyriorum Historiam gloriosis Ecclesiae Fastis adjicere ad aeternitatem.

En Tibi, REX MAGNE, & occasio scribendi, mihi divinitus facta, & Scriptorum materies, Tuis sub Auspi-

ſpiciis feliciter in medio poſita, ut ipſa quidem per ſe gravis & ſumma, atque omnium praecipua & clariſſima Auguſti Nominis Tui magnitudine & majeſtate compareat Auguſta magis, magiſque inclareſcat. Vides ergo argumentum Operis ad Te pertinere, quia pertinet ad Religionem. Adverte, quaeſo, nunc animo, quot aliis nominibus Tibi debeatur. Ea quippe ſunt, quae licet alio ſpectare, ob rerum naturam atque habitudinem, videantur; ad unam tamen eamdemque Animi Tui Pietatem & Religionem referri poſſunt. In Perſide primum Martyria, quae heic deſcribuntur, peracta ſunt: Perſaeque Martyres, quorum pro Chriſto, pro Legibus, ſacriſque Ritibus fides, conſtantia, robur invictum exponitur, Eccleſiae palmas ſuo ſanguine pepererunt. At Regibus Luſitanis Perſidis Imperium, ſi quando eliminata barbarie, illud tandem ab iniqua poſſeſſione vindicari contingeret, delatum eſſe, fatentur omnes, qui tyrannidem in Oriente debacchantium Praedonum diris omnibus devovent; negantque, eos Chriſtianas olim Provincias, injuria armorum ſubactas, ſibi habere nunc poſſe, aut jure legitimae Dominationis retinere.

Quod nî ita eſſet, Sacra illa & percelebris in Hieroſolyma expeditio, tot linguis & literis clara, cui tandem probari poſſet? Tot deinde ferarum Gentium Regna ditiſſima & prope immenſa, a Chriſtianis olim inlato bello occupata, num modo a cervicibus jugum ſervile

vile dejicere prohiberentur, quod iis non actio repetundarum lege lata atque jussa, sed vis praeceps, & rabida dominandi, aut opum congerendarum malesuada cupiditas imposuisset? Itaque in Tuo sata, REX MAGNE, Tibi etiam Dominii jure nascuntur. Tua sunt praeconia Persarum Martyrum, quia ad Religionem pertinent, quia ad Regnum Tibi caelitus destinatum, quia ad Ecclesiam in Oriente adhuc superstitem referuntur; quam Tu Ipse propterea pervigili Pastorum praesidio, Evangelii Praeconibus indefessis, Aerarii Tui largitate profusa usque eo sustentas, & protegis, ut sine Te, sine Tuis opibus, sine magnanima Tuae mirae Pietatis cura penitus intercideret.

Equidem ita sentio, JOHANNEM QUINTUM, non uno quidem, sed omnibus dignum Regnis, animi sui magnitudine, Regnorum omnium, si posset, bonum felicitatemque complexurum, sive id Pacis artibus, sive Belli conatibus sit comparandum; utrisque enim ita semper, initio Regni auspicato, perfecit, ut sibi unam Virtutis laudem adipiscendam proposuisse videatur. Conscripsit olim REX MAGNUS Exercitus, instruxit Acies, Classes comparavit: hoc enim maxime Regium est, Armorum scientia praestare, nec solum legibus Principatum, sed gladio, si quidem oportuerit, sustinere; nec Deus frustra Principum latus, majestatemque, non eam, scilicet, ad perniciem & scelus, sed ad Populorum salutem, & Religionis incolumitatem sanctitatemque tuendam armari

mari jussit. Quare Arcam Foederis Propheta Rex saliens praeivit, uti suam Deo Fidem, Religionemque probaret: idemque, ubi tempus aderat, quo solent Reges bella pugnare, quanto conspersus pulvere in agmine versabatur! Quanta animi firmitate circumstantes Regno Nationes, Ethnicis superstitionibus detestabiles, expugnabat; ne fidelibus populis vel calamitatem inferrent, vel Religionis officia turbarent! Haec imago Tui expressa, Rex Potentissime. Vix inito Imperio, quum incendio bellorum maximo late vicinia arderet, essentque dissidia partium non modo acerbissima, & in ipsis Populorum visceribus inveterata, sed omni praeterea exterarum gentium conluvione distracta, illud occurrit animo statim, ne quid detrimenti caperet ex temporum perturbatione, aut publica Regni cura, aut quae facile armorum licentia labefactatur, libertas, & puritas Religionis. Hinc transitus per Tua Regna transmarini Militis omnino innocuus, licet is esset, qui nobiscum eadem opinando, minime consentiret. Hinc Templis, Sacrisque rebus, & Sacerdotibus reverentia, quies, dignitas cauta. Quumque Tuarum Copiarum conjunctio amici, & cognati Principis jura protegeret, donec Deus, rebus inter partes ex aequo & bono compositis, caussam utrinque implicatissimam inopinatis eventibus definiret, adsiduus hortator aderas revocandae tranquillitatis; ut Civibus salvis, re placida, reconciliata concordia, per Pacem Tibi liceret ea perficere

ad

ad Ecclesiae bonum & incrementum, quae subinde absoluta & perfecta Tuae Pietatis memoriam ad posteros, imo vero ad aeternitatem propagare laetamur.

Haec una dumtaxat Tibi ratio semper fuit parandi Belli: haec eadem paratum, susceptumque, parta Victoria, feliciter conficiendi; ut Tua, nimirum, Arma vim & injuriam a Populis propulsarent; ut sartam, tectam, integramque Religionis dignitatem a scelere, & prophanis hominibus tuerentur. Europa, atque Asia, & qua late Oceanus Americam, atque Africam adluit, quod omnes memorant, atque aeternis laudibus efferunt, satis abunde testantur. Corcyra testis in primis Italiae, atque adeo totius Christiani nominis propugnaculum. Actum erat omnino de Arce illa munitissima, circumfusis terra marique Barbaris, suisque nunc Orbis Regina cervicibus imminentem immanissimum Asiae Tyrannum Roma ipsa metueret; nisi illuc instructa Classis Tuarum Navium adpulsa praesenti ope futuram rei Christianae calamitatem depulisset. Ut hercle tum trepida despondit animum, desperata victoria, Piratarum illa conluvies! Ut inhorruit tota, ubi Lusitanis ratibus constratum mare longe lateque patuit, excidium cladernque ultimam, modo inhibere voluisset, Grassatorum gregi impurissimo minitantibus! Sed facta fuga, repente dilapsus est, toto Belli adparatu Tentoriis, Impedimentis, Munitionibus, Signis, rerumque copia ad obsidionem parata prope infinita, in Christianorum pote-

testatem redactis: ut quod olim Caesar satis sibi esse jactabat, in hostium venire conspectum, ut vinceret, potiori jure de Te, Rex Potentissime, Tuisque Classibus praedicari in Corcyrensi Victoria posse omnibus videatur. Quamobrem immortales Tibi agere gratias Christianus Orbis universus, atque etiam habere gestiet memoria temporum sempiterna; referre autem pro meritis nunquam poterit. Haec in Europa, atque in ipsis Italiae oculis gesta. Quae vero in Oriente, atque Asiae finibus, quaeve in Brasilia, atque Africa omnium sermonibus celebrantur, multo majora. Goam, Indiarum emporium opulentissimum, diuturna jam obsidione circumseptam, ferme ab interitu vindicasti: hoc est, Armamentarium Religionis, ac veluti stationem quamdam atque custodiam, in qua Evangelii Praecones ad veritatis promulgationem, curamque excubant, ab unguibus Ipse belluarum saevissimarum & faucibus eripuisti; ita sane, ut, disjectis caesisque Barbarorum turmis, seu potius gregibus, Urbem Tuae Ditionis amplissimam, atque Indicae Christianitatis negocium pene ad incitas, premente bello, redactum, submissa ope firmissima, sospitaveris. Quid referam Brasiliensium, quid Tingitanae provinciae turbas, ut Christi jugum excuterent, concitatas? Debellatum ubique est feliciter; Tuaque virtute factum, ut & suus Deo cultus ac reverentia, & Tua Tibi dignitas ac potestas adsereretur.

Haec itaque ratio Bellorum Tuorum, nullo unquam

quam tempore a Religionis cauſſa & ratione ſejuncta, quum Tibi innumeras terra marique palmas meruerit, illud etiam effecit, ut futuris aetatibus Tua Geſta fortiter commemorare nemo poſſit, quin rei Chriſtianae incrementum, & bonum, & adceſſionem commemoret. Domuiſti Gentes immanitate barbaras, multitudine innumerabiles, locis infinitas; ſed tantae Victoriae merces domitarum Gentium utilitati ceſſit, non Tuae. Id enim Tibi propoſitum ſemper fuit, ut quas Armis Nationes, aut Regni poteſtatem, aut ſacrarum Legum jura ob ruditatem ferociamque animorum temere detrectantes, ſubigeres, Chriſtiana libertate donares; atque ita fieret, ut illae verius, invecta Cruce, ſub tutelam fidemque Tuam, quam ſub Imperium reciperentur.

Quod ſi haec inter Arma Religionis felicitas, ſi Tuorum Praeliorum exitus ad amplificandam Chriſtianae rei dignitatem continenter reſpexit: ſi in Acie praeſertim furoris plena & licentiae, anhelantibus iram clademque animis, tantum potuit Pietas Tua, ut Triumphos non oſtentandae Victoriae cupiditas, quae natura inſolens & ſuperba eſt, non ambitio, non adrogantia, non amor laudis, & gloriae, ſed Dei honor, & Fidei veritas triumphaverit; in ſinu Pacis, hoſtibus victis, prolatis finibus, tranquillitate compoſita, quid tandem pro ipſo Deo, pro Eccleſia, pro ſacratiſſimis Legibus actum, geſtumve per Te, Rex Clarissime, praedicabimus?

bimus? Illud certe in primis, quod quum optime noveris Chriſtianae Reipublicae utilitati nihil magis conducere, quam omnigenam diſciplinarum eruditionem, cujus ope nimirum aut praecaventur errores, quos innumeros ſaepe obcaecata hominum inſania venditat, aut penitus, ſi jactis radicibus adoleverint, exſtirpantur, ſtatim proſpexit Pietas Tua, in bonis artibus ſcientiam rerum Divinarum ſitam eſſe, iiſque, veluti fontibus contineri. Hinc quemadmodum oſor ille immaniſſimus Chriſtiani nominis Julianus Caeſar, ad evertendam atque exturbandam funditus Eccleſiae ſtabilitatem, nihil tam valere putavit, quam ſi literarum ſtudiis Chriſtianis hominibus interdiceretur; Tua, Rex Magne, Divina prorſus cogitatio, nihil eſſe opportunius ad Religionem ſuſtentandam, tuendam, propagandamque intellexit, quam ſi optimarum artium notiones in Tuis late Regnis florerent quotidie magis, ac veluti arma firmiſſima, quibus inſenſos Chriſtianae doctrinae hoſtes retunderes, procuderentur. O illam Tuam ſane Divinam, & Chriſtiano Rege digniſſimam Providentiam, qua ſcilicet patefacta Gymnaſia, erecta a ſedibus Seminaria, excitatae ubique Ditionis Tuae Academiae florentiſſimae invictum adverſus Veteratorum amentiam praeſidium oppoſuerunt, totque eorum defectionibus, qui excurſum & licentiam ſuis cupiditatibus quaerunt, totamque ferme Europam, perfugium olim & propugnaculum veritatis, tabe teterrima, & contagione

cor-

corrumpunt, validiſſimam munitionem, qua diffuſis peſtibus aditus intercluditur, objecerunt! Profecto non eſt modo, cur metuat ab hac furiarum conluvie Luſitania Tua: & licet fremat immanis hydra conſpirationis, viruſque evomat in Eccleſiam factioſorum hominum ope vulgatum, & funeſtiſſimum: pateant licet ubique ſcelera, & Circaeo tamquam poculo propinata deliria circumferantur; Imperii Tui tamen fines, non dicam adgredi aperto bello, ſed vel tacitis dolis excipere, atque adtentare deſperant. Ita per Te graviſſimis diſciplinis advectis, latiuſque mirifice propagatis, Lyceorum excubiae vigilant, ut puram putam Catholicam Veritatem a coeno & ſordibus Noricae contagionis praeſervent. In his veluti arcibus Sapientia, magnum illud humani generis bonum atque praeſidium, Mortalium doctiſſimis undique adcitis, tuaeque Gentis, & Popularium pluribus miſſis ad exteras Academias celebrandas, ut peregrina quaeque doctrinarum inventa potiora ac praeſtantiora mox reduces comportarent, non ſolum degit pro dignitate, ſed ſtipendiis ampliſſimis honeſtatur, atque reficitur. Quo ſane nullum conſilium aut gravius, aut magnificentius Summo Regi poteſt incidere, ad Populorum famam augendam, morumque confirmandam, quae a fonte, qui Chriſtus eſt, derivatur, veterem diſciplinam.

Quae Tua, Rex Magne, voluntas eximia, atque amor vere inexplebilis promovendae Sapientiae, ut ne cui-

cuipiam latere possset, erupit etiam ex Regni finibus, & Romae in luce omnium gentium, magnoque theatro spectabilis tum praecipue comparuit, quum vagantibus indecore sine certa sede, & domicilio Musis receptum liberaliter & perfugium aperuisti, nemusque Parrhasium, ubi omnigenae eruditionis specimen, miro ingeniorum clarissimorum concursu atque aemulatione, exhibetur, complanato in primis aditu, circumducto murorum ambitu, refectis viarum tramitibus, areaque composita, ut perpetua viriditate floreret, Tuisque laudibus ad aeternitatem duraturis honorifice personaret, annuo subinde reditu constituto, pensoque, Romanae Arcadiae Pastoribus adtribuisti. Quo factum est, ut semimortuas optimarum artium liberalissimas disciplinas ab interitu ad vitam revocares, bonaeque spei, gratique animi quampleníssimos Literarum cupidos atque amatores efficeres. Quare Tuo isto tam excellenti beneficio, quo Romae Literae destinatis sedibus quodammodo revixerunt, gaudere debes vehementer: id enim ibit in posteros memoria temporum sempiterna, & quamdiu haec studia disciplinarum exstabunt, tamdiu Tua Liberalitas summa, Tua praeclara Beneficentia, Tuique insigne, & gloriosum Benefacti monimentum celebrabitur. O Regem in paucis numerandum, cui Divina Lux, certe ac superne dilapsa, Caelo directam viam & Regiam commonstravit, ad veram Nominis aeternitatem comparandam! Quod si omnes, qui Popu-

Populis dominantur, hanc eandem rationem insisterent, fovendi literas, bonorumque studiorum scientiae patrocinandi, O illos felices, qui imperant! O illos, qui parent, quam felicissimos! Imperium quippe non armis, & sanguine, sed aequitate, & consilio consisteret; eorum vero, qui subjiciuntur fortunae, non humanis casibus variis ac turbulentis objicerentur, sed honestati, & Religioni, ac bonis Artibus velificarent.

Hanc esse vivam imaginem Regni Tui, quotusquisque est, qui non videat, REX SAPIENTISSIME? Ardet Europa bello, cui par numquam aut simile, vel aestu animorum, vel excidio Regionum, vel immanitate Copiarum, ex veteri recentique memoria aut accepimus, aut audivimus, hactenus exarsisse. In luctu & squalore Provinciae non tam moerent Civium suorum, quos Militum furor exhausit, quam nobilissimarum Urbium, atque Oppidorum excidium & solitudinem deplorandam. Incensae Villae & direptae, Arva depopulata, eversae Arces, fracta perjurio Foedera, Fides violata; deturbati solio & avitis sedibus Principes, deflorata Populorum libertas: nullus autem modus caedibus factus, perinde ac si internecino bello decertaretur. Maria, flumina, praerupta montium, ipsaeque Alpes inhospitae interemtorum sanguine madefactae. Ubique funera & luctus: ubique Templorum incendia, ubique vastitas; & eo furoris inaudita barbaries iraeque percita, ut Tigres hercle, & ferarum quaeque immanissimae

mi-

mitius, credo, agerent, si rite atque ordinatim ad dimicandum acie signisque concurrerent. Atqui in hac tanta rerum jactatione & procella quid Tibi, REX INCLYTE, cogitationis praecipuae curaeque fuerit, nemo unus ignorat. Sine me nunc de Tuis rebus gestis in summa Regni tranquillitate liberius dicere: neque enim pudori parcam, ubi Religio, & Pietas Tua ad Dei cultum amplificandum, nec sumtibus, nec laboribus parcit. Itaque jacta validius disciplinarum fundamenta per Te, ne quid erroris irreperet ab insania perperam opinantium, neve in lubrico atque instabili locaretur moles, quam Ipse superstruere cogitabas, consequuta sunt Opera Pietatis magna, & vix cum Maximis Caesarum, ceterorumque Regum, & Principum, qui de Ecclesia meritissimi praedicantur, comparanda. Enimvero ut primum consuleres Christiani Gregis incolumitati, quem Imperii Tui finibus Deus late comprehendit, Paraensem in Lusitania, Marjannensem in Occidente Indiarum Tuarum Episcopatum constituis, & S.Pauli Cathedralem Ecclesiam, ex integro elatam, dignitatis splendore, jurisque adcessione, ad mitigandum Gentium efferatarum ingenium, amplificas. Praeterea Laurisalense Coenobium a sedibus excitatum, quo sacrae Virgines oblationem suam Deo acceptissimam circumspicerent, auges munifice, censu magno, certoque reditu liberaliter adtributo. Mafrae Templum, juxtaque Aedes, & Domicilium, quo se ab humanis elapsa dolis, velut in portum

tum Innocentia reciperet, tantae molis exſtruis, tam regie, tamque magnifice a fundamentis extollis, ut illud Artis miraculum, Tuae vero Magnitudinis, & Potentiae terminus videatur; ſi quidem aut animi Tui Magnitudo, aut latiſſimi Imperii Potentia definiri terminis & limitibus poſſet. Quid plura? Nullum ubique Ditionis Tuae recens vel ſacrum, vel prophanum Aedificium conſpicitur, quod non Ipſe condideris, nullum aetate conlapſum, aut dirutum, quod non refeceris, nullum denique integrum, & ſartum, quod ſupellectilis elegantia, numero, raritate non large ditaveris.

Quod ſi haec minime exſtarent, Romae res ipſa loquitur, ubi Sacellum magnificum, & pretioſe caelatum, omnium oculos admiratione percellit. Auri venas excuſſas, Amethyſtorum, Lazulorum, omniumque marmorum Numidicorum, Lunenſium, Laconicorum, Porphyritum, Onychitum, Luculleorum fodinas exſcalptas mehercle credendum eſt, ut Operi, quod urgetur, praeſtantia, & decus adcedat, non tam ſtructurae mirabilitate & delectu, quam pretio & dignitate materiae. Lapicidarum, Argentariorum, Aurificum, Muſivorum, & Metallicorum greges innumeri magnis mercedibus conducuntur, ut elegantiora aemulentur; nulluſque Artifex vitam Romae ſibi ex labore comparat, cui multo uberrimus quaeſtus Tuis ex ſtipendiis non redeat. Quamobrem menſura potius, quam numero Gemmas, Aurum, Aes, Argentum factum infectum pro-

digi per Te fama praedicat, ubi Dei, & Religionis augendae atque honestandae negocium geritur.

Verum enimvero dum haec in magnis Tuis laudibus pono, aliud oculis obversatur spectaculum, pompa mirabile, frequentia & nobilitate undequaque splendidum & praeclarissimum: Supplicatio illa nempe Augustissima; qua Christi Domini Corpus stato solenni die magnifice circumfertur. O te beatam, Urbs tanti Regis domicilium, ac totius Orbis emporium, Lusitana Metropolis! Tibi uni scilicet datum est, Mysteriorum omnium maximum & sanctissimum intueri, cunctarum Gentium, etiam barbararum, quotquot immensi Maris ambitus tuis litoribus advehit, votis supplicibus adorandum. O ut pasceris inexplicabili Religionis Triumpho, cui nullibi citra, transve Oceanum vident Populi parem! Augustam Vindelicorum, memoria produnt, Carolo Quinto Caesare facem ferente, olim vehementer obstupuisse, ubi Germaniae Principes jam ad haeresim declinantes tam Magni Imperatoris authoritate compulsos, demisso vultu tacitos comitari Eucharisticum Sacramentum adspexit, fuitque in Album relata Fastorum, & Victoriarum illius summi Principis dies, qua visa est Religio tam fortiter de suis hostibus triumphasse. Magnum id quidem, & Carolo Quinto Caesare, itemque Hispaniarum Rege dignissimum. Atqui vix supersunt modo vestigia institutae a Carolo Supplicationis, ac tota illa pompa Sacrorum, licet penitus abrogata non fuerit;

de

de ſummá tamen, ſciſſis partibus, tantum decidit, ut ea nunc vix exſtare, aut olim exſtitiſſe videatur. At haec tua mirabilis Inſtitutio vigebit oppido memoria ſeculorum, Deoque auſpice, Tuis, Rex Magne, conſiliis certis & ſapientiſſimis Luſitaniae Fides & Religio inconcuſſa, quod eam, ne praejudicatis opinionibus pateat, ſcientia rerum Divinarum, & vigilantia Paſtorum munieris, ibit in aevum nunquam interitura. Eadem ſemper celebritas, eadem ſolennitatis, & triumphi magnificentia Catholicorum Symbolum, & Myſteriorum maximum divinitus revelatum obſtinatis tranſfugarum animis atque oculis inculcabit.

Quare nulla mehercle poſteritas de Tuis laudibus conticeſcet. Memorabit ea quidem per totius Regni amplitudinem intervalla Viarum ſtrata: vorticoſum & praecipitem Tagum humiliori alveo receptum: novos Amnes reſidibus aquis conjunctos, longiſque Euripis ad Regiae Urbis intima derivatos: Aquaeductum maximum a continenti in arcus innumeros exporrectum, tanta amplitudine elatum, ut Navis Bellica factis velis majorem mirae altitudinis fornicem praetervehi poſſit: Specula deinde, & Vitrum fingendi artem invectam: adlatum opus fabricae Papyraceae, inſtitutamque Sericam textrinam: erectam Nitrati pulveris officinam: Compendiarium ligni, aëre impellente, interſecandi artificium inductum: Navale opportuniſſimum excitatum: Portus patefactos: itinera terris, litoribus mare, litora mari reddi-

reddita: elatas Speculas, ne quid Lusitanos vel in Caelesti Orbe lateret. Haec, & alia plurima Gestorum Tuorum fama literis, monimentisque clarissima memorabit, quibus Regni felicitati & commodo, Rex Magne, consuluisti.

At haec non ea sunt tanti, licet magna, & futurae aetatis recordatione dignissima, quae Tibi pariant immortalitatem. Arcus, Aedes, Aera, reconcinnata Aedificia, constructae Moles, comparatae Classes, coërcita ripis Flumina, munita Viarum spatia, augebunt ea quidem gloriam Nominis Tui, donec temporis inexplebilem voracitatem evaserint; verumtamen aliquando seculorum lapsu, rerumque mutatis vicibus deterentur: naturam enim habent & conditionem, qua sensim praeterfluant, eumque ad finem serius, ociusve decurrant, ad quem Humana singula manufacta properare necesse est. At Virtus animi, quae Religione potissimum continetur; unde honor Legibus auctus; quare & sontibus poena constanter infligitur, & praemium benemerentibus designatur, & Tribunalia emendata Forensium dolis & cavillationibus intercluduntur; unde obstructae adulationibus aures, ubi Civibus Magistratus, vel Episcopis Sacerdotia sint decernenda, nunquam melius patent, quam Veritati: quare nec ratio Generi habetur, nec gratia, aut precibus quidquam permittitur; sed doctrinae tantum, & morum integritas pensitatur. Haec, inquam, Virtus animi tanta, Rex Praestantissime, ut

Tuis

Tuis Te gratiſſimum & acceptiſſimum facit; ita Chriſtiani totius Orbis gentibus univerſis clientelam & fidem, ſummis vero Regibus Cognationem Tuam adpetendam ſuadet, profecto aere longius, & inſcriptis marmoribus perennabit, neque oblivione delebitur, neque annorum injuria concidet, neque in obſcuro jacebit unquam.

Itaque praedicabitur duratione temporum ſempiterna, JOHANNEM QUINTUM Eccleſiae Filium amantiſſimum exſtitiſſe, Populi Patrem: Eccleſiae Filium, qui eam ſemper coluerit, auxerit, ſuſtentaverit opibus, dignitate, ſplendore. Hujuſce autem amoris ſpecimen, praeter innumera, quae recenſuimus, illud omnium praecipuum Tua ſemper Metropolis oſtentabit, Uliſſyponenſe videlicet Sacerdotium ampliſſimis Pontificatus inſignibus decoratum, ut eadem ſit non modo Regum Potentiſſimorum, ſed Patriarcharum Sedes in aevum magnifice conſtituta: Populi Patrem, qui Tibi uni non ſolum gloriam & amplitudinem debet, ſed vitam & incolumitatem ſuam. Nunquam enim excidet egregium factum, quod perpetuitate perennis ſama commemorat, tum quum Ipſe ab inteſtina graſſante lue Uliſſyponis Emporium celebratiſſimum etiam cum Tuae ſalutis diſcrimine vindicaſti. Haec qui faciunt, non eos quidem maximis & laudatiſſimis Viris, ſed ipſi Deo quamſimillimos judicamus. Hinc Tua felicitas domi, foriſque parta, REX SAPIENTISSIME, a Pietate nimirum, & Scientia

re-

regnandi: utrumque enim Religione perficitur; nec quiſquam pius, & innocens, & religioſus dicitur Princeps, qui male Rempublicam adminiſtrat: nec bene & laudabiliter Rempublicam adminiſtrat, cui Religio facem, pedemque non praeferat. Tuam ergo Tibi dum gratulor felicitatem, eamdem Luſitaniae Tuae, Tuiſque Provinciis, & Populis gratulor, quorum commodo & dignitati & ſaluti Imperium geris. Quod ſi ego meis hiſce laboribus & vigiliis efficiam, ut Patrocinium, & Voluntatem erga me Tuam non immerito conlocatam probare poſſim; mihi quoque in clientelam, fidemque tam Magni Regis perhumaniter recepto eventum fortunae bonum, felicitatemque beatiſſimam gratulabor.

Deus Tibi Regnum diuturnum, Teque communi bono & Populorum, & Religionis incolumem ſervet.

Romae e Bibliotheca Apoſtolica Vaticana
VI. *Kalend. Februarias* MDCCXLVII.

AD-

ADPROBATIONES

Jussu Reverendissimi Patris Nicolai Ridolfi Sacri Palatii Apostolici Magistri, Latinam Codicum MSS. Chaldaicorum Nitriensium Vaticanorum I. & II. qui Martyrum, saevientibus in Ecclesiam Sapore II. ac Vararane V. Persarum Regibus, necnon variis Romanorum Imperatoribus, coronatorum, simulque S. Simeonis Stylitae Acta exhibent, Versionem ab Illustrissimo, ac Reverendissimo *Apamensi Archiepiscopo Stephano Evodio Assemano* elaboratam, & duobus comprehensam voluminibus, maxima voluptate perlegi, & cum Textu Chaldaico quam potui adcuratissime contuli, neque in ea quidquam offendi, quod, vel ab Archetypo discrepet, vel Catholicae Doctrinae, aut Christianae pietati adversetur; imo vero summam totius Operis sinceritatem, atque perspicuitatem plane demiratus, Sacrae & Ecclesiasticae eruditionis amatoribus ex animo sum gratulatus, quod ardui adeo, impeditissimique laboris subeundi consilium Authori, ut omnigena eruditione, ita Linguarum Orientalium peritia spectatissimo, insederit. Enimvero quales & quantae vires divitiaeque Polemicae, Morali, & Positivae Theologiae, quanta Religioni dignitas, quantus splendor literis ex Chaldaicis illis vetustissimis Commentariis, fidei suae redditis, & majori, quae desiderari possit, antiquiorum investigatione, recentiorum vero adcurata critice Scriptorum illustratis adcedant, iis solis adsequi licet, qui ad fontem digitum intendentes, probe intelligunt, nihil esse verum, quin prius traditum. Quidquod Author noster, operibus aere dignis jam celebratissimus, eo, quo nemini secundus, acumine historiarum nodos solvit: dissidentes inter sese Scriptores Orientales, & Latinos conciliat: utrorumque naevos eluit, plenoque pectore omnium disciplinarum abdita sapiens e ruderibus venerandae antiquitatis gazas exsuscitat, sibi uni non impervias. In iis autem promendis quantum judicium, in condendis quanta sedulitas! Quam dives, & compta sententiarum, verborumque copia, quanta Latinae linguae castimonia! Quantocius itaque Typis committi posse, ac debere, non modo censeo, sed etiam atque etiam opto, Opus egregium, & utilitate aeque ac singularitate laboris nostrae ac futuris aetatibus nunquam satis commendandum, *Acta* nempe *Martyrum Orientalium & Occidentalium*, quae tamdiu a doctis Viris expetita sunt; quum nihil certe magis universam ornet, firmiusque muniat Ecclesiam, nec quidquam heic exhibeatur, quod ex Orientalibus genuinis fontibus in Romanam ubertatem, atque facundiam feliciter, integreque non emanaverit. Dabam Romae v. Idus Januarii MDCCXLVII.

Andreas Scander Maronita Protonotarius Apostolicus, Orientalium Linguarum in Romano Archigymnasio & Urbano de Propaganda Fide Collegio Professor & Interpres.

Omnigena eruditione praeclarum Opus Viri summi, & a literis studiorumque suorum vigiliis commendatissimi, *Stephani Evodii Assemani Archiepiscopi Apamensis*, quam diligenter & magna cum voluptate perlectum, obsequendi cupidus Reverendissimo P. Nicolao Ridolfi Sac. Pal. Apost. Magistro, id honoris & gratiae ad me liberaliter deferenti, Ecclesiae universae, atque Ecclesiasticae historiae amatoribus gratulari magis debeo, quam probare. Judicium quippe non ea viden-

dentur postulare, quae naevo penitus carent. Quae autem in illo sunt multa, atque haud nescio, an multo plura, quam in quoquam alio, ita sum demiratus, ut libere dicam, alium neminem id aetatis in hoc genere literarum tantum praestitisse ad Ecclesiae laudem propagandam quantum Author hic noster egregie praestitit. De Saporicis persequutionibus Martyrologi omnes eruditiores historiam tradere atque elucidare studuerunt semper, excusserunt quotquot potuerunt latebras, investigarunt vetustissima regionum Tabularia, sexcenta volumina pervolutarunt semesa blattis, & pulvere consepulta; expiscati sunt nihil, aut parum. Noster Author oblata divinitus occasione MSS. Codicum Chaldaicorum Nitriensium Vaticanorum I. & II. quibus Martyrum caedes, saeviente Sapore II. & Vararane V. Persarum Regibus, necnon variis in Ecclesiam debacchantibus Romanorum Imperatoribus, factae, unaque simul Magni Simeonis Stylitarum parentis Gesta continentur, hanc spartam ornare adgressus, ut qui Orientalium Linguarum peritia praestat, Chaldaicum textum latinitate donavit, & duobus comprehensam voluminibus historiam tamdiu expetitam, cum pluribus ad perfectionem operis additamentis, improbo labore perfecit. Ceterum quod me adtinet, versionem cum textu diligenter contuli, nihilque plane deprehendi quod non summa cum fide & pari elegantia expressum sit. In reliquis autem magna certe est dignitas, candor, varietas, sermonisque castitas; ut aegre statuere ac judicare quisquam possit, num adcurata Scriptorum critice sit melius historiae consultum, quam religioni. Nam, quod est difficillimum, historiae seriem & narrationem fidei suae, temporum vero chronologiam suis limitibus atque originibus reddit, vel conciliata penitus, vel exacta scribentium discordia: religionis autem veritas inconcussa sic eminet ubique notarum, & perpetuorum, quos continenter interserit, commentariorum omnigena tum Polemicae, tum Moralis, tum denique positivae Theologiae eruditione scatentium; ut locupletissima doctrinarum rerumque copia opus efficiat, Sacrorum Annalium studiosis quam necessarium, ceteris vero in quovis genere disciplinarum proficere laborantibus utilissimum. Haec, quin animi pendeam, de *Actis Martyrum Orientalium qui in Perside, & Occidentalium, qui sub variis Romanorum Imperatoribus passi sunt*, uti & de *Actis S. Simeonis Stylitae* per Illustrissimum & clarissimum Virum *Stephanum Evodium Assemanum Archiepiscopum Apamensem* nunc primum in publicum exeuntibus sentio. Dabam Romae e Pontificio Maronitarum Collegio XV. Kalend. Januar. MDCCXLVI.

Simon Verdi Soc. Jesu.

IMPRIMATUR

Si videbitur Reverendissimo Patri Sacri Palatii Apostolici Magistro.

F. *Maria de Rubeis Archiep. Tarsi Vicesg.*

IMPRIMATUR

Fr. Nicolaus Ridolfi Magister Sacri Palatii Apostolici Ordinis Praedicatorum.

STE-

STEPHANI EVODII ASSEMANI

ARCHIEPISCOPI APAMENSIS

PRAEFATIO GENERALIS

IN ACTA MARTYRUM.

Q*Uum primum statui*, AMICE LECTOR, *ad hanc peramplam & sumtuosam* MSS. Codicum Orientalium *supellectilem*, *id quod pridem in* Bibliothecae Mediceae Laurentianae & Palatinae Catalogo, *novem ab hinc annis* Florentiae *jam typis edito*, *ac rursus in Prolegomenis ad Tomum tertium Operum Sancti Ephraemi Syriaco-Latinum eram pollicitus*, *animum manumque meam adjicere*, *ne diutius omnigenus sacrae eruditionis thesaurus lateret*, *utque fidem meam tandem liberarem* : *occurrit illico de tota re cogitanti*, *supervacaneum omnino esse*, *mercium ditissimarum gazam in medio ponere*, *nisi prius inde ipsarum pretium ac sinceritas*, *unde omnis veritas rerum humanarum*, *praecipue quae scri-*

pto, & traditione concluditur, emunctae naris hominibus probari posset. Quum enim tam multa, pleraque maxime peregrina, & procul advecta, fuco, fallaciis, & sycophantiis circumlita palam in dies proferantur, quibus implicata studiorum & literarum ratio tota videtur misere involvi, ac veluti in eodem luto haesitare, quid ego frustra contenderem, remotissimae aetatis historiam ex situ & pulvere exsuscitare, cuja fides aut revocaretur in dubium, aut penitus intercideret? Ne *cui igitur suspicioni reliquus fiat locus, & jacto solo ut graphice atque adfabre ad veritatem ornata, quae suppetit, rerum moles superstruatur, ecce tibi,* LECTOR BENEVOLE, *totius rei narrationem ingenuam, cujus adhuc testes supersunt locupletissimi, Viri graves, & in Aula non tam explorata fide, quam authoritate, judicio, & doctrina praecipui.*

Clemens XI. de re Christiana & Literis optime meritus,

Clemens Albanus hoc nomine Undecimus, *Christianae* Reipublicae, *&* Literarum *bono divinitus datus, ut erat pietate, ac sapientia* Pontifex *vere* Maximus, *in id potissimum semper incubuit, ut pro Apostolatus officio nihil eorum omitteret, quae Ecclesiam universam, sibi concreditam, juvare possent. Hinc omnia sedulo circumspiciens, quae a* Catholica *communione* Haereticorum, *atque* Schismaticorum *calumniam depellerent, derivatam a* Christo *Domino, & a* Patribus *traditam disciplinam, enixe studuit, invictis rationum momentis & scriptorum ponderibus praecavere. Id quemadmodum adsequeretur, planissime intelligebat Vir omnigena eruditione, ac prudentia omnium aetatis suae hominum facile princeps.* Nihil *enim est ad* Religionis *integritatem, ubi verone a capite dimanaverit, disceptatur, validius adstruendam, ac vindicandam, quam retro acta secula vestigare, & proximiora fontibus rerum initia repetere; eaque deinde cum sequioribus morum, & doctrinarum derivationibus comparare.* Quod *ut fiat, ad vetera monimenta redauspicanda, si qua exstant, ubique locorum, & gentium germana, ac sincera compellimur: quum ea scilicet & suspicione omni careant, & ad ea partes, tamquam ad indicem*

auri

auri lapidem soleant provocare. Hujusmodi consilio Clemens *nihil habuit antiquius, quam ut huic comparando Ecclesiae subsidio operam suam omnem impenderet. Quare quum Anno a Partu Virginis 1706. a Cl. V. Gabriele Heva, Archiepiscopo Nicosiensi Maronita, S. Maurae in Monte Libano tum Coenobiarcha, audisset, in Aegypti Monasteriis Chaldaicos, Syriacos, Arabicos, Copticos, Graecos* mss. *delitescere Codices, antiquitate scriptionis, & veritatis germanitate praestantissimos, e vestigio coepit cogitare de Aegypti latebris perscrutandis; ut inde, quovis id impendio fieret, manuscriptorum Librorum adcessione Apostolica Vaticana Bibliotheca locupletaretur.*

MSS. Codd. Orientalibus per Eliam, & Josephum Auctoris consanguineos comparatis, Vaticanā Bibliothecam locupletat.

Commodum adcidit, ut Elias, Antiochenus Archipresbyter, consanguineus meus, Vir in Orientalibus literis adprime versatus, negociis, pro quibus Romam a Stephano Aldoënsi Maronitarum Patriarcha missus fuerat, prope ad exitum perductis, reditum in Syriam agitaret. Non fuit ergo diutius Pontifici deliberandum, cuinam impeditissimam ejusmodi provinciam committeret. Hunc, quam citissime posset, in Aegyptum abire jubet, ut selectiora saltem Volumina quoquo pretio colligeret, eaque ad Urbem inde transmittenda curaret. At profectus in Aegyptum Elias, etsi diligentissime rem Cairi gessisset, acceptis literis a Johanne, Alexandrino Coptitarum Patriarcha, ad Inferioris Aegypti Monachos commendatitiis; vix tamen obtinuit, ut ex innumeris fere Codicibus, qui illic adservabantur, quadraginta tantum, eosque magna etiam numerata pecunia redimeret.

Tantum vero abfuit, ut vel animadversa rei difficultate, ab incoepto desisteret Pontifex; ut iis potius perpaucis Codicibus impetratis, vehementiori subinde adfectus plenioris copiae comparandae desiderio, stimulos praecipue animumque addente Carolo Majello Vaticanae Bibliothecae Praefecto, de jubenda altera in Aegyptum excursione deliberaverit: quumque non minus ipse literas, quam literatos homines ea, quae tanto Principe digna erat, benevolentia complecteretur, & maximi propterea

 Jose-

Josephum Simonium Assemanum avunculum meum faceret, hunc prae ceteris nominavit, qui Roma ad Aegyptum recta contenderet, atque illinc ampliorem Codicum vim in Bibliothecam Vaticanam exportaret. Anno igitur 1715. *pridie Kalendas Julias ab Urbe egressus Assemanus, Alexandriam adpulit exeunte eodem mense, secundissimis ventis usus; mox Nilum ingressus, Canopum, & Bulacum superans, ad Aegypti usque Metropolim Cairum pervenit, quaeque Europaeis hominibus invia est, atque inhospita, sanctissimorum olim Monachorum secessibus celebratissima, sterili incultaque Nitriae solitudine religionis ergo adita, non sine maximo valetudinis suae incommodo per arenosam illam, & aestuosissimam desertorum locorum vastitatem ad Scetense, quod a S. Maria Syrorum vulgo dicitur, Monasterium tandem pervasit. Illic primum quidem facile impetravit, ut Bibliothecam universam (speIaeum diceres, Codicibus temere aggestis constipatisque refertum) lustrare pro arbitrio posset atque scrutari. Quamquam autem ex ducentis, qui prostabant, vetustioribus Codicibus centum dumtaxat, quos pretiosiores ex certis ratisque characterum, rerumque descriptarum, & eloquutionis notis cognoverat, quanticumque aestimarentur, coëmendos delegit; ubi tamen ad rem ventum est, nullo pretio, nullaque prece adsequi potuit, ut sibi praeter paucos, eos quidem eximios, sed pro voto suo haud satis multos (quorum praecipui sunt, quos tum Latinitate, tum Admonitionibus nostris, perpetuisque Adnotationibus illustrandos in praesentia adgredimur) ingenti persoluto auri pondere, Codices permitterentur. Non ideo tamen tot exantlatis laboribus, Assemanus concidit animo: imo vero de negocio alibi faustius transigendo protinus agitavit. Ex Aegypto in Syriam divertit, eamque regionem omnem, Gentilium praecipuis deducentibus, perlustravit. Quodque ipse unice percupiebat, &* Clemens XI. *mandaverat, id potissimum Jacobi Petri Evodii, Antiocheni Maronitarum Patriarchae, patrui mei, consilio atque opera est tandem feliciter adsequutus: ita ut & numero & rerum scriptarum*

Quorum praecipui Nitrienses I.& II. unde Acta Martyrum deprompta.

rum

rum praestantia spectabilissimos, quibus nempe Vaticana Bibliotheca *nunc maxime gloriatur, quique omnem Assemano praeclari Operis condendi materiem: quod Opus propterea* Bibliotheca Orientalis Clementino-Vaticana *inscribitur: suffecerunt, Codices comparaverit; atque ita & Summi Pontificis, & Christianae Reipublicae, & Eruditorum omnium exspectationem, atque voluntatem impleverit.*

Et sane quis hominum est Catholicarum rerum non plane rudis, qui singulari praeconio, si quidem magnum hujusmodi benefactum secum reputet, sanctissimum hoc CLEMENTIS XI. *consilium non efferat, eumque exinde Nehemiae illi, in sacris Literis celebratissimo, non comparet, in cujus laudibus summis illud est praecipuum, quod construens Bibliothecam, dispersos dissipatosque Prophetarum libros de regionibus gentium congregaverit? Ob immensa, quae ex Orientalibus hisce manuscriptis Voluminibus, magnis veluti ex fontibus in omnes Ecclesiae campos dimanat, viventium aquarum copia! O vere Divina, quae subinde ipsi, quae tota formosa est, Christi Sponsae adcedit species & pulchritudo! Ipsos etenim, qui procellosis illis Ecclesiae temporibus interfuere, sanctissimos Patres, qui jactatam in tenebricoso euripo haeresum Petri Navem, a scopulis sospitem in tuto conlocarunt; quorum tamen memoriam injuria aevi atque edacitas pene omnem deleverat: ipsos, inquam, in his Codicibus quasi excitatos e tumulo reviviscere, easdem, quas, dum viverent, emittere Religionis & Virtutum auras, easdem, quas olim in improbos, & truculentos homines enunciabant pro communi Ecclesiae caussa, nunc etiam dicere gravissimas orationes & audimus, & ferme oculis cernimus. Propterea eximia strenuorum Virorum gesta, invicta certamina, quae pro Fide tuenda servandaque obierunt, saevissima, quibus fortiter perfuncti sunt, Martyriorum genera, quaeque ita hactenus delituerunt, ut funditus interiisse viderentur, ex praeclara hac Codicum Orientalium comparatione promerita immortalitate donantur. Quid plura?*

Eorum pretium & utilitas.

2. *Machab.* 2 13.

ra? Hinc Polemicae validiora subsidia; hinc morum disciplinae gestorum observatione, non doctrinarum humanarum lenocinio freta ratio suppetit; hinc ritus constantior; hinc quae obtinet in Ecclesia, ineluctabilis veritas traditio deprehenditur: quo fit, ut si qua in nocte videbantur versari vel dissidentium calumnia, vel scholarum conflictu, his praelucentibus monimentis in apertissima die constituantur. Quare praeclare nobiscum agere, & de tota re Christiana benemereri, censeo, Thomam Ursium ex Praedicatorum Familia, Virum sacrae antiquitatis studio, & summa eruditione celebratissimum, qui novam Ecclesiasticae Historiae seriem concinnare adgressus, ad Catholicae vel revelatae, vel traditae veritatis propugnationem ex genuinis potissimum ac sinceris Sanctorum Martyrum Actis arma consulto desumit. Quid enim certius aut fidei, aut disciplinae argumentum, quam quod ab Ecclesiae incunabulis non solum docendo Majores nostri retinuerunt, sed vitae & sanguinis profusione obsignarunt?

Angeli Cardina. Quirini jussu Author opus adgreditur.

Itaque post egregiam, quam praestiterat Clemens XI. *operam in hoc negocio, id tandem perficiendum supererat, ut quos ab ultimis terrarum partibus, hominumque barbarorum manu in ipsum Ecclesiae sinum asportari curaverat, praecipuos saltem Codices quispiam aliqua sermonis dialecto, minime extranea atque exotica, sed plerisque omnibus vulgata donaret, quam Europa calleret, & Christianae ubique gentium Academiae loquerentur. Quoniam vero qui id genus literas profitebantur, Viri in Orientalibus disciplinis excellentissimi, Joseph Simonius Assemanus, & Andreas Scander variis tum curis distinebantur: alter nimirum eximium Orientalis Bibliothecae opus adgressus, vix oneri tantae rei sufficiebat: alter Linguarum Orientalium apud Sacram Congregationem de Propaganda Fide, & in Archigymnasio Romano Interpres, & Professor, in Aegyptum, Arabiam, & Mesopotamiam diverterat, ut idipsum opus insisteret colligendi Libros ad Vaticanam Bibliothecam locupletandam; conjecit Clemens oculos in Petrum Benedictum Societatis Jesu Presbyterum* Ma-

Maronitam, mei, dum viveret, amantissimum, Virum non minus pietate & religione, quam multijugi eruditione clarissimum, primamque ei de vertendis Actis Martyrum Orientalium, quae in MSS. *Codicibus Chaldaicis Nitriensibus* I. & II. *continentur, provinciam decrevit. At quum ex formis semesis ac semilaceris, & characterum potissimum vetustate nova subinde scruposa & difficillima scriptionis loca egregium Interpretem obruerent, pluribusque aliis curis, quas in Compendio ejus Vitae, tertio S. Ephraemi Syri Operum Tomo a nobis praefixo, memoravimus, Vir navus, & indefessus obsideretur; factum inde est, ut nonnisi aliquas Sanctorum Vitas, ex aliis recentioribus Vaticanis Codicibus erutas, quas Sociis Bollandianis postea donavit, exponeret; ex laudatis vero Codicibus Nitriensibus novem folia vix adumbraret, in quibus prima tantum Actorum lineamenta duxit, quae Martyrum, saeviente Sapore* II. *Persarum Rege, fortiter pro Fide gesta commemorant, quaeque idem Benedictus per Eminentissimum Cardinalem* QUIRINUM *S. R. E. Bibliothecarium, ut eamdem incudem tundere conaremur, nobis perhumaniter dedit. Ipse vero,* CLEMENTE XI. *e vivis erepto, ad Latinam Sancti Ephraemi Operum e Syriaco editionem, eodem praeclarissimo Cardinali* QUIRINO *ea, qua pollet, authoritate, & suaviloquentia monente, atque etiam hortante, manum convertit; quam tamen ad umbilicum perducere, fato cedens, minime potuit, nobisque perficiendam reliquit. Propterea tertium, cujus medium vix adtigerat, Tomum ipsi nos ea, qua potuimus, adcuratiori diligentia prosequuti, posteaquam & opera nostra idem Benedictus in primi & secundi Tomi versione persaepe usus fuerat, quemadmodum in sua ad* II. *Tomum Praefatione fidem facere egregiam non dubitavit, amplissimum, quem vix sperabamus, ab Ecclesiasticae rei amatoribus laudis fructum accepimus; factumque est, ut tota nobis Martyrum Orientalium, & Occidentalium historia, in variis diversisque* MSS. *Codicibus Vaticanae Bibliothecae proseminata, vertenda, atque illustranda demandaretur.*

Ab-

Absterrebat quidem animum rei difficultas, atque improbus, qui in hoc negocio objiciebatur, labor; verumtamen & summa operis utilitas commovebat, & hominis rem Literariam diligentis esse intelligebamus, non tam pacato privatae vitae otio consulere, quam publico Literarum bono: & perurgebat nunquam satis laudatus, nostraeque aetatis, atque adeo Ecclesiae ornamentum maximum, Cardinalis Quirinus: *& quod caput est,* BENEDICTO XIV. *Pontificum sapientissimo, atque in hoc genere praecipue studiorum, quemadmodum universa sua mente complectitur, versatissima, rem gratam fore perspiciebamus, si hanc spartam ornandam adgrederemur. Magno idcirco, firmoque animo ad imperatum nobis summi momenti munus adcessimus.*

Codicum antiquitas.

Id autem oneris ne inconsulto nobis, aut temere imponeremus, diu multumque deliberavimus, cuinam potissimum ex innumeris, qui offerebantur, Codicibus operam impenderemus. Re mature perpensa, duos tandem Nitrienses Codices, inter Vaticanos Syriacos num. I. *&* II. *notatos, Chaldaicis, seu Estranghelis, ut vocant, hoc est,* στρογγύλοις, *sive rotundis, vetustissimisque Syrorum characteribus exaratos, delegimus, qui & rerum descriptarum novitate utilissimi quum essent, narrationis etiam ipsius candore, & ingenuitate maximam fidem facere videbantur. Porro quod adtinet ad historiae germanitatem, quae duobus hisce Codicibus continetur, unde materiam omnem ad Volumina haec instruenda depromsimus: neminem unum hanc ipsam versionem nostram visurum putamus, quin protinus integerrimae, & castigatissimae narrationis colores omnes deprehendat; vetustatem vero Codicum inde arguat (etsi primus mutilus est, ratamque temporis notam desiderat, quae in omnibus fere* MSS. *Orientalibus Libris ad calcem adjicitur) quod characteris forma, atque apices, & aliae, quae plurimae suppetunt, conjecturae ducentorum septuaginta supra mille annorum aetatem manifestissime oleant. Id unum, quod heic percommode cadit, te monitum volumus, ipsam, quae in hoc Codice primo*

mo occurrit, admirabilem S. Simeonis Stylitae Vitam, anno Antiochenorum quingentesimo vigesimo primo, die decima septima Aprilis, feria quarta exaratam, legi in Epigraphe *ad ejus calcem eadem manu adjecta, quam integram suo loco dabimus. Atqui* Epocham *Antiochenam quadraginta septem annis vulgarem Christi Aeram, qua nunc utimur, antevertere, res est omnibus patentissima; nemo propterea inficias ibit, Codicem, de quo agimus, anno a* Partu *Virginis* 474. *a Simeonis vero Stylitae obitu* 7. *fuisse conscriptum, eo nempe anno, quo plane cum decimo septimo Aprilis die feriam quartam congruere debuisse ex tabulis* Paschalibus *suademur. Atque haec quidem primi* Codicis *antiquitatem certissimam probant. Alterum vero* Codicem, *ubi praeter Acta Martyrum in priori descripta, aliae Sanctorum Vitae inseruntur, quique plura insuper additamenta continet, genuinis Martyrum Actis ab amanuensi facta, ut legenti constabit, quamquam non adeo longaevum ac pervetustum esse, facile intelligamus; trecentis tamen admodum annis priori posteriorem esse, characteres ipsi apertissime commonent.*

Totius Operis Ordo & Prospectus.

Jam vero ut totius Operis *ratio prima hac ipsa in fronte aperiatur, tria heic a nobis praestari oportere maxime animadvertimus. Primo ponenda est ob oculos horum* Codicum *materies, & qua ipsam sedulitate, curaque exornare atque illustrare conati simus. Deinde ipsorum* Codicum *Author majori, qua per rei difficultatem licet, claritate, & certitudine indigitandus.* Tertio *demum illud enitemur, ut* Persequutionis *Saporicae, cujus historiam in priori hujus* Operis *Parte exhibemus, gravissimis rationum momentis, & conjecturis contra varias Martyrologorum sententias stabiliatur.*

Age nunc, & novam Codicum *materiem,* AMICE LECTOR, *adverte. Ea percommode in quinque* Partes *dividi potest.* Prima *S. Simeonis Stylitae Vitam, a* Cosma *ejusdem familiari scriptam, complectitur. Altera Martyrum Acta, qui sub Sapore* II. *Persarum Rege, cognomento* Longaevo, *passi coronam meruerunt (Haec autem*

immanis atroxque in Christianos tempestas ab anno ejusdem saevissimi Regis aetatis, atque imperii 31. *ad annum usque* 70. *in quo decessit, per integros scilicet quadraginta annos efferbuit*) *Tertia Pars illorum Martyrum Acta exhibet, qui, furente eodem Rege anno aetatis suae atque imperii* 18. & 30. *interemti sunt. Quarta vero duo tantum Martyria nobis suppeditat in Persequutione Isdegerdico-Vararanica consummata. Quintae demum propositum illud est, ut multorum Martyrum Occidentalium Acta, qui sub variis Romanorum Imperatoribus ad Superos evolarunt, recenseat. Verum quia Secundae, & Quintae Partis materies patet magis, magisque porrigitur, ne continens Epocharum series intervertatur, hoc, quod primum damus, Opus ad duas tantummodo redigimus Partes. In priori quidem Persequutionis Saporicae, quadraginta continenter annos perductae, historiam exhibemus una cum Adpendice, in quam, Codicis secundi dispositioni atque ordini inhaerentes, Acta Martyrum, tum decimo octavo, & trigesimo ejusdem Saporis anno, tum in Persequutione Isdegerdico-Vararanica caesorum, referemus. In altera vero Parte Acta dumtaxat quatuordecim priora edemus Martyrum Occidentalium, reliqua ad volumen aliud amandantes, quod meditamur; ubi & aliorum Martyrum Acta, Sanctorumque Vitas, ex variis Orientalibus Vaticanae Bibliothecae* MSS. *Codicibus erutas, vulgabimus. Postremo apicem imponet operi hujus secundae Partis Vita S. Simeonis Stylitae, quam supra laudavimus.*

Series Actorum, quae in prima Parte exhibentur.

Itaque ut a priori Parte exordiamur: nam de altera in ejusdem Praefatione, & praeviis ad singula Acta Admonitionibus opportune suo loco & tempore sermo erit, ea quidem hunc praefert titulum: Acta Martyrum Orientalium, qui in Perside passi sunt. *Quae autem describuntur, Martyria haec numerantur. I. Acta SS.* Simeonis Bar-saboë *Seleuciae & Ctesiphontis Episcopi, Sociorumque ejus* Abdhaiclae, & Hananiae *Presbyterorum, aliorumque Centum diversi Ordinis Virorum; necnon* Guhsciatazadis *Eunuchi*, Phusikii *Karugabari*, *ejus-*

ejusque Filiae Virginis. *II*. Plurimorum Martyrum, & Azadis *Eunuchi*. *III*. Tharbae *Virginis*, *ejusque Sororis*, & *Ancillae item Virginis*. *IV*. Milis *Susae Episcopi*, Abrosimi *Presbyteri*, & Sinae *Diaconi*. *V*. Sciahdustis *Seleuciae & Ctesiphontis Episcopi*, & *centum viginti Sociorum*. *VI*. Barsabiae *Coenobiarchae*, & *decem ejus Sociorum*; *necnon cujusdam Magi*. *VII*. Narsetis *Episcopi*, & Josephi *ejusdem discipuli*; *necnon aliorum viginti Martyrum*. *VIII*. Danielis *Presbyteri*, & Vardae *Virginis*. *IX*. Centum viginti Martyrum, *inter quos novem Virgines*, *reliqui Sacerdotes*, *Diaconi*, & *diversorum Ordinum Clerici*. *X*. Barbascemini *Seleuciae & Ctesiphontis Episcopi*, & *sexdecim Sociorum*. *XI*. Martyrum, *qui variis in locis a Praefectis interemti sunt*, *praeter eos*, *qui in Regis foro occubuere*. *XII*. Jacobi *Presbyteri*, & Mariae *ejusdem Sororis Virginis*. *XIII*. Theclae, Mariae, Marthae, Mariae, & Amae *Virginum*. *XIV*. Barhadbesciabae *Diaconi*. *XV*. Martyrum Captivorum. *XVI*. *Quadraginta Martyrum*, Abdae *nimirum*, & Ebedjesu *Episcoporum*: Abdallahae, Simeonis, Abrahami, Abae, Ajabelis, Josephi, Hani, Ebedjesu, Abdallahae, Johannis, Ebedjesu, Maris, Barhadbesciabae, Rozichaei, Abdallahae, & Ebedjesu *Presbyterorum*: Eliabi, Ebedjesu, Hani, Marjabi, Maris, Abdiae, Barhadbesciabae, Simeonis, & Maris, *Diaconorum*: Papae, Evolesi, Ebedjesu, Phachidi, Samuelis, & Ebedjesu *Monachorum*: Mariae, Tathae, Emae, Adranes, Mamae, Mariae, & Marachae *Virginum Deo sacrarum*. *XVII*. Bademi *Coenobiarchae*. *XVIII*. Acepsimae *Episcopi*, Josephi *Presbyteri*, & Aithilahae *Diaconi*. *XIX*. Jonae, Brichjesu, Zebinae, Lazari, Maruthae, Narsetis, Eliae, Maharis, Habibi, Sabae, & Scembaitae. *XX*. Saporis, & Isaacii *Episcoporum*; *necnon* Mahanis, Abrahami, & Simeonis. *XXI*. Maharsaporis. *XXII*. Jacobi Intercisi. *Haec de ipsorum Actorum*, *quae in prima Parte*, *ejusque Adpendice proferuntur*, *numero*, *atque ordine dicta sint satis*.

Nunc vero quam pertinacem, diligentemque in hisce Actis vertendis, adornandis, atque illustrandis operam curamque impenderimus, videamus.

Authoris in Actis vertendis illustrandisque studium, & methodus.

Quisquis est, qui antiquioris aevi Scriptores Chaldaicos, seu Syriacos quoquomodo adtigerit, is plane novit, quae apud ipsos obtinuit, vetustissimam consuetudinem vocales notas supprimendi, atque inanimes, pene dixerim, loquutiones subrogandi: quo factum est, ut obscurissimam intellectu, eamque captu difficillimam, scriptionem posteritati transmiserint. Dici vix ergo potest, quantum molestiae, & laboris exorbeat, qui in hoc insipido ingratoque studio conteritur; ut scilicet in integrum compendiosam veterum scriptionem restituat, literisque vocalibus animet, atque exsuscitet: quod quidem effecimus adcurate in descriptione ac imagine hujus Operis, quamvis immensa ne ipsius moles evaderet, non omnes vocales notas adponere licuit; erant enim triplo linearum tractus multiplicandi, ut vocalibus ipsis fieret locus, quae non Europaearum linguarum more dictionibus interseruntur, sed infra supraque dictionibus ipsis adpingere Orientales consueverunt. Neque heic tamen depactus curarum nostrarum terminus. Illud praeterea studuimus, ut singulis Actis Admonitiones praefigerentur: facem huic methodo Bollandiani, & Ruinartus praetulerunt. Sic quippe ex Authoribus Latinis, atque Orientalibus quidquid ad rem facit praemonentes, & quidquid censura dignum ponderosis observationibus configentes, Actorum singulorum tum epocham, tum germanam sinceritatem statuimus: si qua deinde in iisdem Actis animadversione digniora occurrunt, opportunis Adnotationibus illustramus: si qua obscuriora, arcessita ex aliis fontibus claritate donamus: si qua tandem mutila atque luxata, ex probatis Scriptoribus Latinis, & Graecis, praecipue vero ex Orientalibus MSS. Vaticanae Bibliothecae Codicibus supplemus, atque emendamus. Paucis verbis, ad hujus Operis pretium, ad historiae utilitatem, ad fidei certitudinem, ad pleniorem uberioremque rerum gestarum lucem quidquid conferre posse, ac debere exi-

existimavimus, summa, qua potuimus, diligentia curaque, nulla gravissimi & indefessi laboris ratione habita, perficere conati sumus. Tum quoniam plurima ex hisce Actis nedum antiquis, verum etiam recentioribus Latinis Martyrologis proferuntur prorsus ignota, in id omnes diligentiae nostrae nervos contulimus; ea ut perspicua redderentur, fidemque indubiam apud omnes promererent. Quam eandem viam institimus in altera hujus Operis Parte, & in ejusdem Adpendice, quae Acta S. Simeonis Stylitae complectitur. Quare operae pretium duximus, peregregiam Caroli Majelli, Archiepiscopi Emisseni, Dissertationem de Eusebiana Actorum Martyrum collectione, itemque de Stylitarum Origine atque Instituto, quam ex fragmentis collegimus interpolatis ac mutilis, quae nobis ejusdem praeclarissimi Praesulis ex fratre filius, Dominicus perhumaniter dedit, adjicere, quaeque nos ipsi, lacunis expletis, locisque hiantibus verborum & sententiarum consensione suffectis, ut in secundae Partis Praefatione admonebimus, instauranda, atque in integrum restituenda, studiose diligenterque curavimus; & ne quid desit aut operi, in quo versamur, aut gratiae, quam Caroli Majelli meritis debemus maximam: ille etenim apud Pontificem author exstitit, quare Assemanus in Aegyptum perrexerit, indeque binos Nitrienses Codices, unde praesentem huic Operi materiem hausimus, asportaverit; historiam ejus Vitae, certe cum magnis morum exemplis ad imitandum connumerandae, breviter summatimque describemus; ut quemadmodum prisca aetas, debacchante saevitia, fortissimis praesertim Martyribus praedicatur: ita haec nostra in summa Ecclesiae luce, honore, opibus, dignitate, Viris sapientibus, severis, & in Aula, usuque hominum probatissimis, ac modestissimis ad posteros gloriari possit.

Atque haec quidem de hujusce Editionis methodo, atque ornamentis praemonenda fuere. Ad illud modo veniamus, secundo loco propositum; quinam scilicet prioris istorum Codicum Partis, sive Actorum Martyrum Orienta-

talium Author potissimum haberi debeat: cetera, quae ad alteram respiciunt, in ejusdem Praefatione, & Admonitionibus singulis Actis praefigendis prosequemur.

Quis Actorum Martyrũ Orientalium Scriptor?

Historia Martyrum, sive Collectio Martyriorum Orientalium (Orientales vocitamus Populos ultra Mesopotamiam; Occidentales citra Chaldaeam incolentes) duplex est apud Syros: altera eorum, qui sub Isdegerde, & Vararane Persarum Tyrannis lauream adepti sunt, Honorio, Arcadio, & Theodosio Juniore imperantibus, ex qua duorum dumtaxat Martyrum Acta nobis servavit Codex II. Maharsaporis nempe, & Jacobi Intercisi, anno Vararanis secundo coronatorum, quae in priori Adpendice exponemus. Reliqua in Aegypti fortasse, aut Syriae angulis adhuc delitescunt, monente Assemano atque adfirmante, vidisse sese in Scetensi Syrorum Monasterio, quum Nitriensem solitudinem perlustraret, Abdae Episcopi & Martyris Acta, qui Isdegerdico-Vararanicae Persequutioni caussam fecit, eaque regesta in unum Codicem Syriacum praestantissimum, ubi sexaginta etiam Martyrum tum Orientalium, tum Occidentalium Passiones describuntur. Author hujusce Collectionis nos adhuc latet; nec omnino placet quod Bibliothecae Orientalis Scriptor clarissimus opinatur, qui S. Maruthae Episcopo Tagritensi totum id opus adtribuit: quum, vel penes ipsum, S. Maruthae longaevitas ad Imperium usque Vararanis V. sub quo praeter duos illos supra laudatos, alii etiam Martyres innumeri caesi sunt, prorogari minime queat. De alia autem Martyrum Orientalium, qui, furente Sapore II. occubuerunt, historia, quam integram in hanc Partem ex praedictis Nitriensibus Vaticanis Codicibus I. & II. retulimus, haec monemus: non heic quaeri a nobis de Scriptore Actorum SS. Jonae, Brichjesu, & Sociorum, decimo octavo Saporis anno enectorum; exstat in fronte nomen Authoris, Esaiae nempe, Adabi Arzunitae filii, Equitis Regii, qui ea coaevus ac testis oculatus memoriae tradidit. Ceterorum ergo Authorem certum venamur.

Ea hactenus ab Eruditis desiderata.

Nemo autem unus nescit tum Latinos, tum Graecos Scri-

Scriptores Martyrum Orientalium memorias per eam aetatem caesorum literis consignasse. Sozomenus & Hieronymus omnium primi Graeca, Latinaque lingua ex Syrorum Chaldaeorumque monimentis excerpta earum rerum commentaria donarunt, & ad posteros transmiserunt. Complures scilicet fuisse illius aevi Scriptores Syros atque Chaldaeos, qui gloriosam eorum Martyrum pro Christo confessionem sermone vernaculo divulgarunt, testatur ipse Sozomenus lib. 2. Histor. Eccles. cap. 14. prope finem; ubi posteaquam nobilissimum S. Simeonis Bar-saboe sociorumque ejus Martyrium meliori, quo potuit, stylo prosequutus est, in haec verba concludit: Ὡς ἕνι δὲ συλλήβδην εἰπεῖν. λέγεται τῶν τότε Μαρτύρων τοὺς ὀνομαστὶ φερομένους ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, εἶναι εἰς μυρίους ἑξακισχιλίους τὴν δὲ ἐκτὸς τούτων πληθὺν κρείττω ἀριθμοῦ, καὶ διατοῦτο ἐργῶδες φανῆναι τὰς αὐτῶν προσηγορίας ἀπαριθμήσασθαι, Πέρσαις τε καὶ Σύροις, καὶ τοῖς ἀνὰ τὴν Ἔδεσαν οἰκοῦσιν, οἳ πολλὴν τοῦτο ἐπιμέλειαν ἐποίησαντο. Verum ut summatim dicam cunctos ejus temporis Martyres tam viros, quam mulieres, quorum nomina recoluntur, sedecies mille numero fuisse perhibent; reliquae vero multitudinis ne numerum quidem iniri posse. Atque idcirco difficile admodum visum est Persis, Syris, atque Edessenis, qui hac in re plurimum studii, atque operae posuerunt, horum nomina percensere. *Ceteri, qui deinceps consequuti sunt, Graeci, Latinique Ecclesiasticarum rerum Scriptores, Theophanes nempe in Chronographia ad annum Mundi 5817. Cedrenus ad annum 6. Constantii Augusti, Nicephorus lib. 8. cap. 56. Cassiodorus lib. 3. cap. 2. sexcentique alii, quos heic recensere non vacat, nec necesse est omnino, in eam omnes consensere operam; ut ex Sozomeno potissimum, ac Hieronymo totam narrationis materiam transcriberent. At, pace id dixerim praestantissimorum ceteroquin Virorum, ex imperitia Syriaci, seu Chaldaici sermonis, quo jam inde ab initio laudatorum Martyrum Acta fuerunt exarata, factum est, ut & pugnantes, ac minime congruentes temporum rationes stabilirent, & multa scitu dignissima, imo*

vero

vero & non pauca Martyrum Acta praetermitterent, & ipsa non semel etiam, quae prodiderunt, variarent, atque corrumperent, & vocum notas, rerumque nomenclationes inverterent, ac mutilarent. Propterea ad historiae peniculum, fucumque difflandum, illud erat omnium votum, ut quispiam adpareret sermonis utriusque linguae, Syriacae scilicet seu Chaldaicae, & Latinae doctus, qui ex integerrimi alicujus Syri Scriptoris Autographo totam illorum Martyrum historiam, collectionemque recuderet, & publica Romana luce donaret. Id praeter multos Ruinartus ac Tillemontius, ne quid ipsorum Operibus reliquum fieret, summopere studuerunt. Quare Eusebius Renaudotius sese illis obtulit, Colbertinam Bibliothecam ad Caelum ferens, ubi Codicem Orientalem se vidisse adfirmabat, in quo praelaudata Collectio; hoc est, Thesaurus omnium maximus adservaretur, quem postridie se proditurum pollicebatur. Lyrae merae & gerrae. Quod si tamen promissis haud stetit, gratulandum nobis potius, quam illi succensendum putamus; quippe qui non alium Codicis sui Authorem venditabat, quam Nestorianum quemdam, nomine Amrum Matthaei filium, circa annum Christi 1340. *clarum, qui Simeonis Bar-saboë ejusque sociorum historiam obiter perstringebat, ut suam Ecclesiam a fidelium communione rescissam & multis Martyribus illustratam, & ab Orthodoxis Episcopis perpetua successione habitam, institutamque oscitantibus demonstraret. Ceterum ita ex ipso Renaudotio scribit Ruinartus in admonitione praevia ad Martyrium ejusdem Sancti Simeonis Episcopi & sociorum: Quae de Persis Martyribus commemorat ille Author consentanea sunt iis, quae a Sozomeno, aliisque Scriptoribus Ecclesiasticis referuntur, paucis exceptis, quae pro versionum diversitate variant.*

Renaudotii fallax fides.

Verum quod tamdiu exoptatum ab eruditis Viris, quod Clemens XI. *perfici quammaxime percupiebat, quod a multis promissum, a nemine tamen hactenus praestitum, obtigit nobis, sub Auspiciis Potentissimi ac Munificentissimi* JOHANNIS QUINTI, *Lusitaniae Regis, ad umbi-*

umbilicum deducere, atque ad rei Christianae publicam utilitatem & commodum evulgare. Neque sane ea in re ipsorum votis, quod aliquos mediocris notae Codices selegerimus, impares omnino erimus; quandoquidem quanti valeant Codices, quos prae manibus habemus, tum demum in medio erit, quum certum ratumque eorumdem Authoris nomen exstabit.

Heic autem primo eorum occurrit convellenda prorsus opinio (praetermittimus nomina, ut rationem & illorum famae, & honestatis nostrae habeamus) qui statim atque intellexerunt, hosce Codices in Vaticanam Bibliothecam fuisse ex transmarina peregrinatione, CLEMENTIS XI. *cura jussuque, delatos, ex tripode, quemadmodum solent hujusmodi ingenii homines, semidocti, & judicio praecipites, adseruerunt, eos esse Collectionem illam Actorum veterum Martyrum ab Eusebio Caesariensi editam, quam vel situ obsitam, aliove infortunio, casuque subtractam dolebant. In quo quam stupide & oscitanter erraverint, inde oppido liquet, quod, Eusebium Caesariensem, praeter insignem Librum de Martyribus Palestinae sua aetate coronatis, nullum de antiquis Martyribus conscripsisse, ex aurea Dissertatione Caroli Majelli Archiepiscopi Emisseni, quam dabimus Actis praefixam secundae Partis, planissime suademur. Ibi decem dumtaxat Martyrum Palaestinorum Acta, per eumdem Eusebium exarata, ex Codice Nitriensi Vaticano I. proferemus, quorum hactenus nonnisi compendium, Libro VIII. Ecclesiasticae Eusebianae historiae insertum, ad nos pervenit. Praeterea ex adcuratiori temporum observatione, eaque, quam mox rationum momentis certissimis statuemus, Saporicae Persequutionis Epocha hoc eorum somnium facili negocio exsufflatur. Quî enim potuit Eusebius, cujus vita, ex Tillemontii calculo ad annum 338. ex Floraeo ad 340. porrecta est, Acta praesertim Sanctorum Barhadbesciabae Diaconi, Martyrum Captivorum, Bademi Coenobiarchae, Acepsimae, & sociorum describere, quos autographi Codices nostri multo post Martyrio fuis-*

se persunctos testantur: Barhadbesciabam nimirum anno Pesequutionis 15. Captivos Martyres anno 23. Bademum anno 36. Acepsimam denique, & socios anno Persequutionis 40. quo Sapor ipse, juxta vulgatam scribentium opinionem, finem caedibus & vitae fecit, id est, anno Christi 380. Quin etiam pari convincuntur mendacio obnoxii, qui suspicantur, hanc Martyriorum Collectionem per Eusebium incoeptam, & ab alio quopiam post ejus obitum fuisse continuatam. Nam praeterquamquod an. Christi 340. quam Epocham communi Chronologorum calculo invictissime statuemus, nondum S. Simeon Bar-saboë, Martyrum in Saporica quadraginta annorum Persequutione caesorum antesignanus, passus fuerat, multa occurrunt in prioribus Actis ejus Collectionis tum locorum tum temporum notae, quae Eusebio scribenti, ut volunt, minime congruere, & quadrare poßunt. Cujusmodi est, ut cetera omittam, quod in Prooemio Actorum S. Simeonis adseritur, a Juliano Apostata factam fuisse Judaeis potestatem Solymae templum instaurandi ac reficiendi, ex quo mira portenta Divinae ultionis in Judaeos subsequuta. Illud etiam incongruum subjicitur in Actis S. Barbascemini Episcopi; quod ipse nimirum Seleuciensem Pontificatum, a Sciahdustis S. Simeonis Barsaboë successoris Martyrio viginti circiter annos continenter vacantem, inierit. Quae quidem singula diu post Eusebii obitum contigisse, vel lippis, & tonsoribus patet.

Acta Martyrii in Saporica 40. Annorum persequutione caesorum S. Maruthae Tagritensi Episcopo adjudicanda.

Equidem si quid sentio, liberius dicam: post rem totam serio diligenterque discussam, post adcuratam Epocharum conlationem, post animadversas eloquentissimas styli notas, nullus dubito, quin S. Marutham Tagriti, seu Maipheracti, quae & Martyropolis, in Mesopotamia Episcopum, hujusce historiae, sive Actorum Martyrum Orientalium, qui in Perside passi sunt, Collectionis authorem cum Assemano meo, qui ejusdem seriem, atque epitomen primo Orientalis Bibliothecae Volumini inseruit, firmissime statuam, planeque adseverem. Id autem suadent, primo, Scriptorum omnium Orientalium in ejusmodi disce-

disceptatione consensus; quos inter Ebedjesus Sobensis Metropolita, qui vitam posuit an. 1318. *in Syrorum Scriptorum Catalogo, quem Latio donatum, notisque illustratum, semel atque iterum ediderunt formis Sac. Congreg. de Propaganda Fide Viri clarissimi, & de literis Orientalibus optime meriti, Abraham Ecchellensis, & Joseph Simonius Assemanus meus, haec scribit.* ܡܪܘܬܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܝܦܪܩܛ ܘܐܣܝܐ ܡܗܝܪܐ : ܣܡ ܩܘܐ ܟܬܒܐ ܕܣܗܕܘܬܐ : ܘܥܢܝܢܐ ܘܩܠܐ ܥܠ ܣܗܕܐ :

Maruthas Episcopus Maiphercat, & Medicus peritissimus, composuit Librum Martyriorum, & Odas atque Hymnos in Martyres. *Horum Fragmentum exstat hac epigraphe inscriptum:* Sermo in Laudes Martyrum: *sub initium Codicis II. Nitriensis; eorumque magna pars Officiis Syrorum, Maronitarum videlicet, Jacobitarum, & Nestorianorum inserta est, atque Hymnis Ephraemi, Jacobi, aliorumque ita permista, ut nullo fere indicio a reliquis discerni possint: nam nullum adhuc Codicem nacti sumus, in quo unius Maruthae Odae digestae sint. Amrus item Matthaei filius Cod. Arab. Vatic. XLI. ita habet.* وجمع ماروثا من عظام الشهدا الذين استشهدوا بالمشرق شيا كثيرا . ونسخ كل كتاب وجده لهم . وحمل ذلك معه . فخلى بميفرقين في كرسيه بعضه . وذلك معروف هناك الى هذا الوقت يتبارك به . ومضى بالباقي الى المغرب . وفرقه في البيع .

Porro Maruthas Martyrum, qui in Oriente passi fuerant, Lipsana quamplurima collegit, & Acta literis olim consignata descripsit; factique hujus memoria hactenus superest, confluentibus ad recipiendam ab iis benedictionem populis: reliquas in varias Occidentis Ecclesias distribuit. *Quod totum probe cum hujusce Collectionis epilogo ad calcem Actorum S. Acepsimae & Sociorum convenit. Ibi:* ܘܟܠ ܓܪܡܘܗܝ ܡܥܕܪܢܐ ܐܡܝܢܐ ܕܢܒܥܝܢ ܟܠ ܓܪܡܘܗܝ ܡܥܕܪܘܬܗܘܢ

ܡܫܪܒܬܗܘܢ ܘܬܫܒܘܚܬܗܘܢ ܘܕܝܠܝܕܘܬܗܘܢ . ܒܙܒܢܗܘܢ
ܕܒܙܒܢܢ ܐܫܬܡܠܝܘ . ܘܚܙܝܢ ܐܢܘܢ : ܘܐܝܠܝܢ
ܕܩܕܡܝܢ ܗܘܘ . ܬܫܥܝܬܗܝܢ ܟܬܒܢ ܠܗ ܒܚܦܝܛܘܬܐ
ܕܫܡ̈ܥܐ ܡܢ ܐܦܝܣܩܘܦ̈ܐ ܘܩܫܝܫ̈ܐ ܣܒ̈ܐ
ܘܡܗܝܡܢ̈ܐ ܐܝܠܝܢ ܕܒܥܕܢܗܘܢ ܘܠܥܠ ܡܢ ܥܝܢܝܗܘܢ :

Quod ad istos postremos Martyres adtinet, quorum Martyrium, & Acta judicialia copiose retulimus, quidam nobis coaetanei fuerunt, nostrisque temporibus Martyrium subjerunt, nobisque illos videre licuit. Qui vero antiquiores fuerunt, eorum nos Gesta diligenter conscripsimus, secundum notitiam nobis traditam a senioribus Episcopis, ac Presbyteris, testibus fide dignissimis, qui res suam sub aetatem, atque sub oculos suos gestas narrabant. *Et paullo superius:*

ܐܫܟܚܢ ܕܝܢ ܐܦ ܟܬܒܐ ܚܕ ܕܬܫܥܝܬܐ ܕܣܗܕܐ
ܠܗܘܢ ܘܠܐ ܡܦܪܫܐ . ܘܡܢܗ ܐܝܟ ܕܐܦ ܗܘ
ܕܠܗܘܢ ܐܘܪܚܐ ܕܦܘܠܚܢܐ ܕܡܬܘܪܓܡܝܢ
ܘܥܠܝܢ ܕܣܒܪܬܐ ܘܩܕܝܫܐ ܕܫܘܒܚܬܗܘܢ :
ܩܠܐ ܕܡܡܠܠܐ ܥܡ ܡܐܡܪܐ ܕܩܕܡܝܐ :

Incidit quoque in manus nostras ejusdem Martyrum historiae Volumen, simplici quidem, sed confusa oratione exaratum, ex quo eorumdem Martyrum praestantissimam effigiem expressimus, & fortia atque illustra Gesta, quae in priori Sermone nostro (*quem scilicet Sobensis Hymnos & Odas inscribit*) sumus complexi, adcurate depromsimus. *Quis autem hujusce historiae, & voluminis, quod heic laudat Maruthas, author fuerit, nec ipse exprimit, nec nobis aliunde liquet.*

Ceterum quum acerbissima illa Saporis Persequutio an. Christi 340. *incoeperit, & per annos* 40. *continenter perseveraverit, idest, usque ad annum* 380. *potuit certe Maruthas ejusdem Persequutionis saltem exitum intueri, quum ea aetate jam clareret, & , Baronio teste, Antioche-*

tiocheno Concilio contra Messalianos habito unus ex Patribus interfuerit. Praeterea Maruthae ipsius Vitam, pietatem, indolem, gestaque omnia contemplanti, facile suadetur mihi Authorum opinio, hanc Actorum Collectionem Maruthae adscribentium ex tanti ponderis conjecturis; quaproter eadem Acta nunc primum heic vulgaturus, ut & probitate Authoris fides historiae augeatur, operae pretium esse arbitror, ipsius Maruthae Vitam, resque praeclare gestas ab initio repetere atque exordiri.

Ejus gesta.

B. Marutham Episcopum, circa seculi quarti finem doctrina, & miraculis in Mesopotamia claruisse, communis omnium illius temporis Scriptorum vox est: cujus autem Urbis Episcopatum gesserit, Graeci, Latinique nusquam indicant. Syri tamen eum Tagritensi Ecclesiae praefuisse diserte scribunt; ut legere est in eorum Chronicis, & in Codicibus Liturgicis passim: quam quidem Urbem variis nominibus adpellant ܬܓܪܝܬ Tagrit, ܡܝܦܪܩܝܢ Maipherkin, ܡܝܦܪܩܛ Maiphercat, ܡܝܦܪܩܛܐ Maipheracta, & ܡܕܝܢܬ ܣܗܕܐ Medinat-Sohde, *hoc est, Martyropolis, seu Martyrum Civitas. Situm ejusdem Procopius lib.* 1. *de Bello Persico designat, his verbis*: Persae sub Cabade Martyropolim obsident, quae in Regione, quae Sophosene dicta est, ab Amida ducentis & quadraginta stadiis distans ad Boream ventum, prope Nymphium fluvium, qui Persas a Romaeis disterminat. *Marutham idcirco Photius Cod.* 52. *vocat* Sopharenorum Episcopum, *idest, Sophosenorum, nempe Urbis Martyropolis, quae regionis Sophosenes Metropolis est. Baudrandius in novo Lexico Geograph. pro* 240. *stadiis, quibus Martyropolim ab Amida distare, ex Procopio modo dicebam, perperam numerat stadia octoginta. Eam insuper Episcopalem facit sub Amideno Archiepiscopo: quod tamen verum fuit usque ad Saracenici Imperii initia dumtaxat; nam post occupatam a Saracenis Mesopotamiam, alia prorsus fuit cum Provinciarum, tum Episcopatuum divisio, ut Scriptores Syri, Arabesque demonstrant. Et Martyropolis quidem ad eam amplitudinem atque magnifi-*

gnificentiam sub Imperio Abbasidarum evasit, ut Jacobitae primum post Patriarcham sectae suae Episcopum, quem Catholicum *Graeca voce dicunt, Syriace vero* Maphrianum, *in eadem Urbe sedem habere voluerint. Propterea S. Marutham Syri recentiores* ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܬܓܪܝܬ Catholicum Tagrit, & ܡܦܪܝܢܐ ܕܡܕܢܚܐ Maphrianum Orientis *nuncupare solent; eo videlicet ipsum nomine decorantes, quod postremis nisi temporibus ejus successores Episcopi non obtinuerunt.*

Concilio Constantinopolitano interest.

Mares, & Amrus, Nestoriani Scriptores, in Vita Cajumae XIV. Chaldaeorum Patriarchae, necnon Barebraeus in Chronico Syriaco Par. 3. in Vita Isaacii apud Assemanum Biblioth. Orient. tom. 2. & 3. Marutham interfuisse perhibent Concilio Constantinopolitano I. adversus Macedonium A. C. 380. coacto, licet in subscriptionibus Patrum Maruthae nomen nusquam adpareat. Quod vero scribit Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. pag. 271. Fortasse, scilicet, pro Mareas Amidenus, *quod nomen legitur in Latinis illius Concilii subscriptionibus,* Maruthas *reponendum: id profecto stare nequit, quin Amida cum Martyropoli confundatur, quas inter Urbes complurium stadiorum distantiam intercedere, nemo in dubium vocavit; quemadmodum & Renaudotius ipse loc. cit. Martyropolim confundit cum* ܒܝܬ ܓܪܡܝ Beth-garmai, *seu, ut idem legit,* Beit-garme, *quam vocem* Ossuarium *interpretatur, sive* Coemeterium, *quasi vero inde Beitgarme dicta sit, quod Martyrum Ossa ad eam a Marutha nostro translata fuerint. Nihil vero propius dici potuit; verum tamen non est. Nam* Beth-garme *non urbs quaedam erat, sed regio Persis subjecta, etiam Maruthae temporibus, ut nos docet Simeon Betharsamensis Episcopus, seculo Christi sexto ineunte clarus, in Epist. de Barsauma Nisibeno, & Nestorianis, Cod. Syr. Vatic. XI. ubi duas ad regionem Beth-garmeam refert urbes, nempe* ܒܝܬ ܨܘܪܝ Beth-sori, & ܠܫܘܡ Loscium, *sive* Lasciumam; *Martyropolis vero Romanae ditionis Civitas fuit usque ad tempora Justiniani, teste Procopio loc. cit. Idque luculenter*

Renaudotius Martyropolim cũ Beth-Garme confundit.

lenter confirmant cum Acta Martyrum Orientalium a nobis mox proferenda, tum Agathias Scholasticus lib. 4. *pag.* 136. *ubi Vararanem Persarum Regem, Saporis filium, & Isdegerdis decessorem nuncupatum fuisse adserit* Cerma saa, *hoc est*, Regem Cermae, *seu Garmeae regionis, quam debellaverat, quaeque jam in Persarum ditionem transierat, quum & adhuc Martyropolis Romanorum Imperatoribus pareret.*

Messalianos damnat in Concilio Antiocheno.

Synodo praeterea Antiochenae anno Christi 383. *ut opinatur Baronius, vel* 390. *ut mavult Tillemontius, adversus Messalianos habitae, unum ex Patribus interfuisse Marutham, tradit Photius in Biblioth. Codice* 52. Διόπερ ἢ αὐτὸς συναθροίζαι σύνοδον κατὰ τῶν αὐτῶν αἱρετικῶν, συμπαρόντων μὲν αὐτῷ Ἐπισκόπων τριῶν βίζου τοῦ Σελευκείας, καὶ Μαρουθᾶ τοῦ Σουφαρηνῶν ἔθνους, καὶ Σάμου: Πρεσβύτεροι δὲ, καὶ Διάκονοι συμπαρῆσαν μέχρι τριάκοντα. Quapropter, *inquit*, etiam ipse (*Flavianus Patriarcha Antiochiae, ad quem Synodus Sydae in Pamphilia congregata epistolam contra Messalianos scripserat.*) Synodum indixit adversus eosdem illos haereticos, adcedentibus tribus Episcopis Biza (*seu Basilio*) Seleuciae, & MARUTHA gentis Supharinorum, & Sami, ad quos se cum Presbyteri, tum Diaconi ad triginta conjunxerunt.

Proficiscitur Constantinopolim sub Arcadio, Ecclesiae Persicae opem imploraturus.

Posteaquam vero alteri Concilio Seleuciensi sub Cajuma, cui Episcopatum abdicanti Isaacius subrogatus fuit, anno Christi quadringentesimo celebratae praesens adfuerit, de quo videsis Amrum apud Assem. tom. 3. *pag.* 363. *Divino Christianae in Perside rei confirmandae studio impulsus: non enim adhuc Saporis Longaevi in Ecclesiam Edicta penitus rescissa fuerant, atque deferbuerant, Constantinopolim A. C.* 403. *proficiscitur, Arcadium Imperatorem rogaturus, ut Isdegerdem, qui duobus ante annis Persicum Imperium inierat, pacatiorem in Christianos humanioremque reddere satageret, non vero ut illum a saevissima eorum Persequutione desistere curaret, ut autumat cl. Orientalis Bibliothecae Author; quippe quae ab Isdegerde nonnisi circa finem regni sui, anno scilicet* 418. *excita-*

excitata est, occasione Abdae Episcopi, cujus opera Marutham nostrum in altera ac postrema ad eundem Isdegerdem legatione usum fuisse, patet ex insigni Socratis loco, a nobis mox citando, quique, teste Theodoreto lib. 5. cap. 39. immoderato zelo pulsus πυρεῖον, *hoc est, Templum igni Persarum Deo consecratum destruxerat, quod quum instaurare abnuisset Abdas, Isdegerdes occiso Abda, eversisque Ecclesiis, quas Maruthas una cum ipso Abda reparaverat,* gravissimos ac saevissimos fluctus adversus alumnos pietatis excitavit, *&c. Qua de Persequutione fusius quidem in Admonitionibus nostris praeviis ad Acta SS. Martyrum Mabarsaporis, & Jacobi Intercisi edisseremus.*

S. Joh. Chrysostomo carissimus.

At quum interea Theophilus Alexandrinus, ut Eudoxiae Augustae morem gereret, plures Episcopos adversus S. Johannem Chrysostomum Chalcedone congregasset, eos inde Constantinopolim, quo ab Arcadio Imperatore adcitus fuerat, transmissurus; ejusmodique adeo curis Arcadium ipsum magnopere implicitum Maruthas intelligeret, atque nullum in tanta temporum perturbatione locum sibi fore de Persicae Ecclesiae rebus agendi existimaret, improbata Episcoporum Syrorum, quos memorat Chrysostomus in Epist. ad Innocentium Papam, *in eam Synodum conveniendi deliberatione, e vestigio in Mesopotamiam remeavit. Chalcedone autem quum esset, Deo Justitiae vindici, inscius licet, deservit; Cyrinum quippe Nicomediensem Episcopum, Joh. Chrysostomo inimicissimum, ejus pedem forte imprudens proculcans, vehementi adeo poena adfecit, ut is ab itinere, quod Constantinopolim una cum reliquis Episcopis cogitaverat, fuerit retardatus, & eo ex vulnere haud multo post interierit. Rem ita Socrates Libro 6. cap. 15. enarrat:* Μαρουθᾶς δὲ Μεσοποταμίας Ἐπίσκοπος ἄκων τὸν πόδα τοῦ Κυρίνου ἐπάτησεν. ὁ δὲ ὀδυνηρῶς ἐκ τούτου διατεθεὶς συνδιαβῆναι τοῖς Ἐπισκόποις ἐπὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν οὐ δεδύνηται. ἀλλὰ μένοι μὲν αὐτὸς ἐν τῇ Χαλκηδόνι. οἱ δὲ ἄλλοι διεπεραιώθησαν. Sed Maruthas Episcopus Mesopotamiae forte imprudens Cyrini pedem calcavit: ille

Deo Justitiae vindici inscius licet deservit.

ille eo vulnere graviter adfectus, Constantinopolim una cum reliquis Episcopis transfretare non potuit; sed ipse quidem mansit Chalcedone, reliqui vero Constantinopolim trajecerunt. *Sozomenus autem lib.* 8. *cap.* 16. Συνελθόντων δὲ πάντων εἰς ταυτὸν ἐνθάδε, καὶ βουλευομένων ὅπως αὐτοῖς κατὰ γνώμην προβαίη ἡ κατὰ Ἰωάννου ἐπιχείρησις· Κυρῖνος, ὃς ἡγεῖτο τότε τῆς ἐν Χαλκηδόνι Ἐκκλησίας, καὶ κατὰ τὸ συγγενὲς ἴσως Θεοφίλῳ χαριζόμενος· ἦν γὰρ Αἰγύπτιος, καὶ ἄλλως διάφορος Ἰωάννῃ τυγχάνων, πλεῖστα αὐτὸν ἐλοιδόρει. Ταχεῖα δὲ τούτων τῶν ὕβρεων ἔδοξεν αὐτὸν μετιέναι δίκη. Μαρουθᾶς γὰρ ὁ ἐκ Μεσοποταμίας συνὼν τοῖς Ἐπισκόποις, ἄκων αὐτοῦ θάτερον τοῖν ποδοῖν ἐπάτησεν. ὀδυνηθεὶς δὲ, οὐκέτι σὺν τοῖς ἄλλοις ἱερεῦσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπεραιώθη. καίπερ ἀναγκαίως εἶναι δοκῶν πρὸς τὰς κατὰ Ἰωάννου ἐπιβουλάς. Μετὰ ταῦτα δὲ κακῶς διατιθεὶς πολλάκις ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἀπεπρίσθη τὸ σκέλος. ἐπιγενομένη γὰρ σηπεδὼν τὸ πᾶν ἐπενέμετο σῶμα. ὥστε καὶ τὸν ἕτερον πόδα ταυτὸν ὑπομεῖναι, τῇ μεταδόσει τοῦ πάθους. ἀλλ' ὁ μὲν οὐ πολλῷ ὕστερον ἐν ταῖς ὀδύναις ἐτελεύτα τὸν βίον. Quumque universi simul Episcopi illuc (*Chalcedonem*) convenissent, atque inter se consultarent, qua ratione conatus ipsis adversus Johannem ex voto succederet, Cyrinus, qui tunc Nicomediensem regebat Ecclesiam, Theophilo fortassis gratificans ob generis conjunctionem: erat enim Aegyptius, & alioqui a Johanne diffidebat: multis eum probris, & conviciis oneravit. Verum Divina justitia contumeliarum istarum brevi ab illo poenas exegit. Maruthas enim ortus ex Mesopotamia, qui una cum Episcopis illic aderat, forte alterum ejus pedem calcavit. Unde adfectus dolore, una cum reliquis Episcopis Constantinopolim trajicere non potuit, licet ad struendas Johanni insidias admodum necessarius videretur. Postea vero quum ex vulnere male haberet, crus ei non semel a medicis dissectum est. Superveniens enim putredo totum corpus depascebatur: adeo ut alter quoque pes idem passus sit ex mutua doloris communicatione. Et Cyrinus quidem haud multo post in doloribus exspiravit.

Constantinopolim revertitur.

Exsaturatam, expletamque in S. Johannem Chrysostomum, post ejus ab Urbe Constantinopoli exsilium bacchantem improborum hominum feritatem ratus Maruthas, illuc revertitur A. C. 404. ut & intermissam Ecclesiae Persicae rem apud Imperatorem resumeret, & quantacumque posset opera Chrysostomi partes tutaretur. Chrysostomus autem, cognito Maruthae Constantinopolim reditu, binas ad ipsum dedit Epistolas, quae, proh dolor! interierunt. Quumque nihil interim haberet Maruthas nisi molestissimum quod rescriberet, in eam Chrysostomus suspicionem venit, ne Maruthas vel sui ergo in carcere detineretur, ut autumat Baronius, vel Theophili ejusque fautorum fraude impulsus, partes sui deseruisset, ut scribit Tillemontius. Tertiam idcirco Olimpiadi conscripsit Epistolam, in qua sic de Marutha honorifice loquitur:

Epist. 14. ad Olimp.

Μαρουτᾶν τὸν Ἐπίσκοπον μὴ διαλείπης, τό γε εἰς σὲ ἧκον. θεραπεύουσα, ὥστε ἀνιμήσασθαι τοῦ βαράθρου. μάλιστα γὰρ αὐτοῦ δέομαι διὰ τὰ ἐν Περσίδι. καὶ μάθε παρ' αὐτοῦ ἂν δυνατόν σοι γένηται, τί τε κατωρθῶται ἐκεῖσε δι' αὐτοῦ, καὶ τίνος ἕνεκεν παραγέγονε· καὶ δήλωσον ἡμῖν, εἰ τὰς δύο ἐπιστολὰς, ἃς ἔπεμψα αὐτῷ, ἀπέδωκας. Κἂν μὲν βουληθείη ἡμῖν ἐπιστεῖλαι, πάλιν ἐπιστελοῦμεν αὐτῷ. ἂν δὲ μὴ βουληθείη κἂν τῇ εὐλαβείᾳ σου δηλώσῃ εἴ τι γέγονεν αὐτόθι πλέον, καὶ εἰ μέλλοι τι κατορθοῦν πάλιν κατιών. Ἐγὼ γὰρ διὰ τοῦτο καὶ ἐσπούδαζον αὐτῷ συγγενέσθαι. πλὴν πάντα τὰ παρὰ σοῦ γενέσθω, κἂν πάντες κατακέφαλα φέρωνται, τὰ σαυτῆς πλήρου. ὁ γὰρ μισθός σου ἔσται ἀπηρτισμένος. πάνυ οὖν αὐτὸν οἰκείωσαι, καὶ ὡς ἐχώρει. Marutam Episcopum quantum in te fuerit, omnibus officiis complecti, ne desinas, ut eum barathro extrahas. Nam ejus opera ob Persidis negocia magnopere egeo: atque ita, si fieri potest, ex eo intellige, quidnam illic ipsius studio, atque opera perfectum sit, & cur istuc profectus sit; & num ei duas Epistolas, quas ad eum misi, reddideris. Si ad me scribere velit, rursum scribam, sin rescribere gravetur, saltem quid illic profectum sit, tibi exponat, & num quid rursus eodem proficiscens praestiturus sit, Nam ego hac de caussa ipsum convenire studebam.

bam. Utcumque ſit, quidquid tuarum partium eſt, praeſta, munuſque tuum exple, etiamſi omnes prono capite in praeceps ferantur: merces enim tua numeris omnibus abſoluta erit. Eum igitur quam maxime poteris, demereare. *Haec Chryſoſtomus de Marutha; quibus intelligas per eum Chriſtianae fidei in Perſide propagationem ipſum Chryſoſtomum jam urgere coepiſse.*

A Theodoſio Imp. ad Iſdegerdem Perſarum Regem adlegatur.

Quanta vero in exiſtimatione eſſet apud Theodoſium Juniorem, qui, exſtincto paullo poſt patre Arcadio, Imperium ſuſceperat, vel exinde facile conjici poteſt, quod is Marutham in Perſidem ſemel atque iterum legatum prae ceteris deſtinaverit, ut Iſdegerdem Regem, ad foedus cum Romanis faciendum, hortaretur; atque ita integrae Chriſtianorum ipſe Perſarum libertati, & incremento proſpiceret. Quid autem iſtis in legationibus praeſtiterit Maruthas, audiamus Socratem Hiſt. Eccleſiaſt. lib. 7. *cap.* 8. Χρεία δὴ οὖν καὶ τότε ἤγαγεν, ὥστε Μαρουθᾶν τὸν Μεσοποταμίας Ἐπίσκοπον, οὗ μικρὸν ἔμπροσθεν μνήμην πεποιήμεθα πεμφθῆναι παρὰ τοῦ Βασιλέως Ῥωμαίων πρὸς τὸν Βασιλέα Περσῶν. ὁ δὲ Βασιλεὺς τῶν Περσῶν πολλὴν εὐλάβειαν παρὰ τῷ ἀνδρὶ εὑρηκώς, διὰ τιμῆς ἦγεν αὐτὸν, καὶ ὡς ὄντως Θεοφιλεῖ προσεῖχεν. τοῦτο γινόμενον ὑπέκνιζε τοὺς Μάγους, οἳ πολλοὶ παρὰ τῷ Περσῶν Βασιλεῖ ἰσχύουσιν. ἐδεδοίκεισαν γὰρ, μὴ τὸν Βασιλέα Χριστιανίζειν πείσῃ. καὶ γὰρ κεφαλαλγίαν αὐτοῦ χρονίαν, ἣν οἱ Μάγοι θεραπεῦσαι μὴ δεδύνηνται, ταύτην ὁ Μαρουθᾶς εὐχαῖς ἐθεράπευσε. βουλεύονται οὖν ἀπάτην οἱ Μάγοι. καὶ ἐπειδὴ οἱ Πέρσαι τὸ πῦρ σέβουσιν, εἰώθει δὲ ὁ Βασιλεὺς ἐν οἴκῳ τινὶ τὸ διηνεκῶς καιόμενον πῦρ προσκυνεῖν, ὑπὸ γῆν κατακρύψαντες ἄνθρωπον, καθ' ὃν εἰώθει καιρὸν ὁ Βασιλεὺς εὔχεσθαι, παρεσκεύασαν ἀναφθέγγεσθαι, ἔξω βάλλεσθαι δεῖν τὸν Βασιλέα· ἠσεβηκέναι γὰρ, ὅτι τὸν τῶν Χριστιανῶν ἱερέα νομίζῃ θεοφιλῆ. ταῦτα ἀκούσας ὁ Ἰσδιγέρδης, τοῦτο γὰρ ὄνομα τῷ Περσῶν Βασιλεῖ, αἰδούμενος μὲν ἀποπέμπεσθαι δ' οὖν ὅμως τὸν Μαρουθᾶν ἐβούλετο. Μαρουθᾶς δὲ ἀληθῶς Θεοφιλὴς ἄνθρωπος, εὐχαῖς προσέκειτο, δι' ὧν εὑρίσκει τὸν παρὰ τῶν Μάγων γενόμενον δόλον. τῷ οὖν Βασιλεῖ, μὴ παίζου, ἔφη, Βασιλεῦ. ἀλλ' εἰσελθὼν ὅτε τῆς φωνῆς ἀκούσεις, ὀρύξας τὸν δόλον εὑρήσεις. οὐ γὰρ τὸ πῦρ φθέγγεται, ἀλλὰ ἀνθρώπων κατασκευὴ τοῦτο ποιεῖ. πείθεται τῷ Μαρουθᾷ ὁ Περσῶν Βασιλεύς, καὶ αὖθις εἰσῄει εἰς τὸν οἰκίσκον, ὅπου ἦν τὸ ἄσβεστον πῦρ. ἐπειδὴ δὲ αὖθις ἀκούει τῆς αὐτῆς φωνῆς, ὀρύττεσθαι τὸν τόπον ἐκέλευσε. καὶ ὁ προπέμ-

πέμπων τὴν νομισθεῖσαν Θεοῦ φωνὴν, ἐξηλέγχετο. περιοργὴς οὖν γενόμενος ὁ βασιλεὺς, τὸ τῶν Μάγων γένος ἀπεδεκάτωσε. τούτου γενομένου, εἶπεν τῷ Μαρουθᾷ, ἔνθα ἂν βούλοιτο, κτίζειν Ἐκκλησίας. ἐκ τούτου παρὰ Πέρσαις ὁ Χριστιανισμὸς ἐπλατύνετο.

Τότε μὲν οὖν Μαρουθᾶς ἀποχωρήσας τῶν Περσῶν, αὖθις ἐπὶ τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐπανέρχεται. οὐκ εἰς μακρὰν δὲ πάλιν πρεσβείας ἕνεκεν ἀντεπέμπετο. αὖθις τε οἱ Μάγοι σκευωρίας ἐπενοοῦντο, ὅπως ἂν μηδαμῶς τὸν ἄνδρα προσδέχοιτο ὁ βασιλεύς. ἐπενόησάν τε δυσωδίαν τινὰ κατασκευαστὴν, ὅθεν ὁ Βασιλεὺς εἰώθει προσέρχεσθαι· διαβολῇ τε ἐχρῶντο ὡς ἄρα ταύτην οἱ τῷ Χριστιανισμῷ συνιόντες εἰργάσαντο. ὡς δὲ ὁ Βασιλεὺς ἤδη πρότερον ὑπόπτους ἔχων τοὺς Μάγους, σπουδαιότερον ἀνεζήτει τοὺς δράσαντας, αὖθις ἐξ αὐτῶν ἀνηυρίσκοντο οἱ τῆς κακῆς ὀδμῆς ποιηταί. διὸ καὶ αὖθις πολλοὺς αὐτῶν ἐτιμωρήσατο· Μαρουθᾶν δὲ διὰ πλείονος ἦγε τιμῆς: καὶ ἠγάπα μὲν Ῥωμαίους, καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν ἠσπάζετο. μικρὸν δὲ ἐδέησε καὶ Χριστιανίσαι αὐτὸν, πεῖραν δεδωκότος ἑτέραν τοῦ Μαρουθᾶ, σὺν Ἀβδᾷ τῷ Ἐπισκόπῳ Περσίδος. ἄμφω γὰρ τὸν ὀχλοῦντα δαίμονα τῷ υἱῷ Βασιλέως ἀπήλασαν, νηστείαις καὶ προσευχαῖς σχολάσαντος.

Forte igitur, *inquit*, negocii cujusdam necessitas tunc exegit, ut Maruthas Episcopus Mesopotamiae, cujus paullo ante mentionem fecimus, ab Imperatore Romano (*Theodosio Juniore*) ad Regem Persarum (*Isdegerdem*) destinaretur. Rex autem Persarum quum eum virum eximia pietate praeditum esse deprehendisset, magnum illi honorem exhibuit, & tamquam Dei vere amicum auscultavit. Ea res offendit animos Magorum, qui apud Regem Persarum plurimum valent. Verebantur enim, ne is persuaderet Regi, ut Christianam Religionem amplecteretur. Etenim diuturnum capitis dolorem, quo Magi eum liberare non potuerant, Maruthas precibus suis curaverat. Fraudem ergo comminiscuntur Magi: & quoniam Persae ignem colunt, solebatque Rex ignem perpetuo ardentem in aede quadam adorare, hominem quemdam terra occultantes, eo tempore, quo Rex adorare consueverat, exclamare jusserunt: Foras exturbandum esse Regem, impie enim illum egisse, qui Sacerdotem Christianorum Deo carum esse existimet. His auditis, Isdegerdes (hoc enim nomine vocabatur Rex Per-

Quem diuturno capitis dolore liberat.

Magorum fraudem detegit.

Persarum,) licet Marutham reverentia prosequeretur, dimittere tamen in animo habebat. At Maruthas vere Deo acceptus, Orationibus vacabat, quarum subsidio fraudem Magorum detexit. Itaque Regem adiens: Noli inquit, o Rex, amplius deludi; sed ingressus, postquam vocem audieris, effossa humo, fraudem deprehendes. Non enim loquitur ignis, sed hominum fraus, & machinatio istud facit. Rex Maruthae morem gerens, denuo in aediculam ingressus est, in qua ignis perpetuus ardens servabatur. Quumque eandem vocem iterum audisset, locum effodi jussit. Tum is, qui vocem illam emittebat, quae Dei esse putabatur, deprehensus est. Itaque Rex ira inflammatus, gentem Magorum decimationis supplicio addixit. Quo facto Maruthae permisit, ut, ubicumque vellet, Ecclesias aedificaret. Exinde apud Persas Christiana Religio latius propagata est.

Iterum in Persidem mittitur.

Maruthas vero, *pergit idem Socrates*, tunc quidem e Perside discedens, Constantinopolim reversus est. Sed non longo post tempore legatus iterum missus est ad Persas. Atque iterum Magi fraudes ac dolos excogitarunt, ne Rex ullo pacto eum admitteret. Tetrum enim foetorem machinatione quadam excitarunt eo loci, quo Rex procedere solitus erat, eumque a Christianis excitatum esse calumniati sunt. Sed quum Rex, utpote qui suspectos jam dudum habebat Magos, foetoris hujus authores diligentius investigaret, rursus deprehensum est, pestiferi illius odoris artifices Magos esse. Rursus ergo multos ex illis supplicio adfecit; Marutham vero majori adhuc in honore habuit. Et Romanos quidem deinceps dilexit, eorumque amicitiam amplexus est. Parum autem abfuit, quin ipse Christianus fieret, quum Maruthas una cum Abda Persidis Episcopo alterum etiam Miraculum edidisset. Ambo siquidem Daemonem, quo Regis filius vexabatur,

Una cum Abda Episcopo filium Regis energumenum liberat.

tur,

tur, depulerunt, quum prius jejuniis ac precibus incubuissent, &c. *Hactenus Socrates. Et sane Isdegerdis Regis favore atque indulgentia usi Maruthas, & Abdas nihil, quod ad Christianam rem conducibile videretur, omiserunt. Conlapsas repararunt Ecclesias, novas in tota late Perside construxerunt. Utque Ecclesiasticam disciplinam, postremae potissimum Saporicae Persequutionis immanitate atque diuturnitate labefactatam, in pristinum Maruthas restitueret, duas Ctesiphonte celebravit Synodos: alteram in prima sua legatione, cujus meminit Renaudotius tom. 2. Liturg. Orient. p. 272. alteram in secunda; de qua haec Dionysius Patriarcha in Chron. ad An. Graecorum 725. Christi 414.* ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪ̈ܝܢ ܘܚܡܫ ܕܢܚ ܡܪܘܬܐ ܩܕܝܫܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܝܦܪܩܛ ܩܕܝܫܐ . ܗܢܐ ܐܫܬܕܪ ܡܢ ܡܠܟܐ ܬܐܘܕܘܣܝܘܣ ܠܘܬ ܐܝܙܕܓܪܕ ܡܠܟܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ . ܘܥܒܕ ܫܝܢܐ ܒܝܬ ܬܪܘܝܗܘܢ : ܘܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘ ܐܬܟܢܫܬ ܣܘܢܗܕܘܣ ܦܪ̈ܣܝܬܐ ܘܫܪܪܬ ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܕܢܝܩܐ . ܘܪ̈ܫܝܗ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܡܪܘܬܐ ܕܡܝܦܪܩܛ . ܘܝܗܒܠܠܗܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܩܛܝܣܦܘܢ . ܐܬܟܢܫܬ ܕܝܢ ܒܗ ܒܩܛܝܣܦܘܢ :

Anno Graecorum 725. claruit S. Maruthas Episcopus Maipheractae. Hic ab Imperatore Theodosio ad Isdegerdem Persarum Regem missus, pacem inter utrumque conciliavit. Eodem autem tempore celebrata fuit Synodus Persica, quae fidem Nicaenam conroboravit. Praefuerunt illi Synodo Maruthas Maipheractensis, & Jaballahas Catholicus Ctesiphontis. Habita vero fuit in ipsa urbe Ctesiphonte. *Reliquias praeterea Martyrum, qui in superioribus Ecclesiae Persicae Persequutionibus passi fuerant, ab Isdegerde sibi concessas, redux inde in Mesopotamiam transtulit, & in urbe sua Tagritò, quae idcirco Martyropolis dicta*

Rem Christianam in Perside instaurat & propagat.

Duas Synodos celebrat in urbe Chesiphonte.

Reliquias Martyrum Persarum Tagritum transfert.

dicta est, plerasque deposuit; ubi & ipsius Maruthae, aliquandiu post morte sua defuncti, Corpus conditum fuit: quod tamen post frequentes quam Persae, Arabesque in Mesopotamiam facere coeperunt excursiones, in Aegyptum inde delatum fuisse, atque in Scetensi Deiparae Syrorum Monasterio etiamnum adservari, testantur ejus loci Coenobitae, qui & illius tumulum Assemano meo, Nitriensem solitudinem annis ab hinc triginta obeunti commonstrabant. Sanctissimi autem Maruthae, uti & Translationis Reliquiarum Martyrum Persarum, ab eo factae, memoriam colunt Coptitae die 22. *Emsciri, seu* 19. *Februarii, Syri & Melchitae* 16. *ejusdem mensis, Graeci vero in Menaeis, Latinique* 4. *Decembris.*

Corpus ejus in Scetensi cœnobio: & memoria in Martyrologiis.

Porro ex hactenus dictis castigandi sunt. Primo, Orientales nonnulli, qui S. Marutham nostrum Concilio Nicaeno interfuisse fabulantur, eo quod Decreta illius Synodi in Perside observanda curaverit. Nam praeterquam quod Maruthas nisi nonaginta circiter post habitam Nicaenam Synodum annis id non praestitit, ipse quidem vivebat sub Theodosio Imperatore, & Isdegerde Persarum Rege circa A. C. 410. *ut supra ostendimus; Nicaena vero Synodus coacta fuerat sub Constantino M. & Sapore Rege ante annos* 85. *hoc est, A. C.* 325. *Praeterea idem Maruthas noster in Historia hujus Concilii, ab Ebedjesu Sobensi in Epitome Canonum Synod. cap.* 3. *laudata, alterum Marutham Maipheractensem, unum ex Patribus Nicaenis, tamquam a se omnino diversum commemorat. Secundo, Martyrologium Romanum, quod in Elogio S. Maruthae ad praesignatum diem* 4. *Decembris, conlapsas in Perside* ob Persequutionem Isdegerdis *Christianorum Ecclesias Marutham reparasse tradit; quum Persequutio Isdegerdica, ut superius diximus, nonnisi aliquot annis posteaquam Maruthas legationibus suis ad ipsum Isdegerdem functus, unacum S. Abda Ecclesias Persicas reparaverat, occasione ipsius Abdae excitata fuerit. Tertio demum, in viam reducendi Coptitae, qui inepte quidem nugantur, dum in Synaxario suo ad praesignatum*

Perperam a nonnullis cum altero Marutha confunditur

Martyrologii Romani lapsus.

Fabulae Coptitarum de S. Marutha.

tum diem 22. Emſciri de Marutha haec legunt : فى هــذا
اليوم تذكار ماروتا الاسقف ونقل اعضا القديسين المستشهدين بمدينة
ميافرقين على ايام ديقلاتيانوس . فاما ماروتا الاسقف فلكثرة فضله
وفضيلته ارسله ثاودوسيوس الملك الكبير ابو ارغاديوس وانوريوس الى ملك
الفرس رسولاً للمدينة التى كانت بينهم . فاكرمه سابور ملك الفرس ونزله
فى قصر من قصور المملكه . فبلغه ان الملك له ابنة مجنونه . فاستدعاها .
فلما حضرت بين يديه فصلّى عليها فبريت لوقتها ففرح سابور الملك بذلك
وزاد فى كرامته . فطلب منه اجساد القديسين الذين استشهدوا فى بلد
فارس . فدفعهم له . فبنا عليهم كنيسه . وبنا حول الكنيسه حصنًا كبيرًا .
وبنيت داخل الحصن مدينة . فاسموها باسم مشتق من اسم القديسين وهو
ماروتا . ثم بعد ان عاد الى الملك واقام فى بلاد الروم سنينًا تنيّح فى مثل
ذلك اليوم الذى كرّز فيه الكنيسه . فصار يعيّد له ولتكريز الكنيسه :

Hoc die Commemoratio Marunae Epiſcopi , & Translationis Reliquiarum Martyrum , qui ſub Diocletiano in urbe Miapherkin paſſi ſunt . Et Marunas quidem Epiſcopus ob eximiam probitatem , & virtutem a Theodoſio Magno Imperatore , Arcadii & Honorii patre , ad Perſarum Regem legatus fuit in urbem , intra utriuſque Imperii fines poſitam . Sapor vero Perſarum Rex Marunam perhonorifice exceptum , in Regio Palatio diverſari juſſit . Quumque is filiam Regis a Daemone vexari intellexiſſet , eandem ſibi ſiſti voluit , fuſiſque ad Deum precibus , confeſtim liberavit . Quo beneficio Sapor ingenti laetitia adfectus , majori adhuc in honore Marunam habuit . At ille Sanctorum Corpora , qui in Perſide Martyrio coronati fuerant , a Rege poſtulavit : quibus impetratis , in Eccleſia , quam aedificavit , ea recondidit . Circa Eccleſiam vero ampliſſimam Arcem excitavit , & intra Arcem Urbem , cui nomen Sanctorum , ideſt , Marunae fuit inditum . Mox ad Imperatorem reverſus , annos aliquot in terris Romanae ditionis vixit : migravitque ad Dominum , recurrente die , quo Eccleſiam illam dedicaverat . Quamobrem ipſius Feſtum unacum Eccleſiae Dedicatio-

catione peragitur. *Hucusque Coptitarum Synaxarium, vera falsis permiscens. In primis* Marunas *perperam pro Marutha ponitur: idque non ob defectum unius puncti, ex amanuensis incuria natum, quod literae* ن Nun *adpositum ex* ماروثا Maruna ماروثا Marutham *faceret; sed certo Coptitarum consilio, qui in Ecclesia diserte* Marunam *legunt. Deinde Marutham adlegatum fuisse, fingit, a Theodosio Magno ad Saporem; quum id sub Theodosio Juniore, & Isdegerde contigerit. Tertio filiam Regis Persarum spiritu malo liberasse, quum Isdegerdes filium Energumenum, non vero filiam habuerit. Quarto Martyres in Perside passos dicit sub Diocletiano, qui tamen coronam adepti sunt saeviente Sapore Longaevo, sub Constantio, Juliano, Joviniano, Valente, ac Theodosio M. Romanis Imperatoribus. Horum enim corpora postulavit Maruthas, & partim Martyropoli reposuit, partim Constantinopolim, aliasque ad Urbes Romani Imperii transmisit. Denique quum Michaël Meligensis Episcopus, Synaxarii Coptici author, caussam ignoraret, cur Urbs Tagrit, seu Miapherkin Martyropolis adpellata fuisset, novam comminiscitur Urbem: nam Tagrit quidem condita jam fuerat, anteaquam Maruthas nasceretur;* Martyrum *vero* Urbs *idcirco nuncupata est, quod illuc multa Sanctorum Martyrum corpora ex Perside, Maruthae ipsius opera, inlata fuissent.*

Quid de eodem Graeci, Maronitae, Jacobitae, Nestoriani, Armeni & Mahometani.

Eadem fere de Marutha nostro tradunt Graeci in Menologio Basiliano & in Menaeis die 4. *Decembris, uti & Maronitae atque Melchitae in Synaxariis die* 16. *Februarii. Nec absimilia habent Jacobitae, Armeni & Nestoriani: quorum propterea de eodem Marutha commenta singula heic percensere supervacaneum omnino ducimus. Quin & Zacharias Kazuinensis, Scriptor Mahometanus, in Opere Tripartito, quod de mirabilibus Creaturarum, & Regionum inscripsit, Cod. Arab. Mediceo CVII. ad supra memoratos Coptitarum errores, alterum, eumque immanissimum de suo adjecit, Marutham scilicet sub Constantino Magno claruisse.*

Ejus Scripta.

Ceterum praeter Collectionem, sive historiam Martyrum Orientalium, saeviente Sapore Longaevo interfectorum, de qua disserimus, & Odas, seu Sermonem in eorumdem laudes, quem Ecchellensis ex Ebedjesu Sobensi Encomium vertit, & cujus fragmentum initio Cod. II. Nitriensis praefixum est, scripsit Maruthas noster Anaphoram, *seu Liturgiam, quae exstat in* MSS. *fere omnibus Liturgicis Syrorum Codicibus, prodiitque Syriace in Missali Maronitarum Romae anno* 1594. *Latine vero per Renaudotium tom.* 2. *Liturg. Orient. pag.* 261. Commentaria in Evangelium; *ex quibus plura nobis suppeditat loca Codex Syriac. Vatic. III. quae veram ac realem Corporis Christi in Eucharistia praesentiam luculenter confirmant; ut legere est apud Assem. Bibl. Orient. tom.* 1. *p.* 179. Canones XXVI. *quos Maruthas ipse in Concilio Seleuciae & Ctesiphontis una cum Isaacio illius Urbis Archiepiscopo condidit, quosque Renaudotius loc. cit. p.* 272. *se vidisse testatur in* MS. *Syriaco Mediceo, sub hoc titulo*: Canones, & Regulae constitutae a Synodo Episcoporum Persarum, habita in civitatibus Seleuciae & Ctesiphontis, civitatum Regni Persidis, in Legatione D. Maruthae Episcopi Miapharechin ad Isdegerdem Regem filium Saporis anno undecimo regni ejus. *Sed, proh dolor! impius nescio quis, exceptis prioribus foliis, quae Indicem Generalem complectuntur, reliqua omnia, atque adeo praefatos Maruthae Canones ab ipso Codice avulsit, & in aliquam Bibliothecam, nî fallor, transalpinam remotis arbitris exportavit; quemadmodum in Catalogo nostro Mediceo p.* 93. *jam admonuimus. Iidem praeterea Canones laudantur in Epistola Simeonis Episcopi Betharsamensis; ubi de Marutha sic*:

ܘܫܠܡܘ ܒܗܝܢ ܕܡܪܘܬܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܗܘ
ܕܐܫܬܕܪ ܗܘܐ ܒܫܠܝܚܘܬܐ ܡܢ ܩܣܪ
ܡܠܟܐ ܕܪ̈ܘܡܝܐ ܠܘܬ ܝܙܕܓܪܕ ܡܠܟ ܡ̈ܠܟܐ
ܒܫܢܬ ܚܕܥܣܪܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܥܡ ܐܪ̈ܒܥܝܢ
ܐܦܝܣܩܘ̈ܦܐ

ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ:

Quam etiam (*Fidem*) amplexi sunt sub Marutha Episcopo, qui a Caesare Romaeorum Imperatore ad Isdegerdem Regem Regum anno regni ejus undecimo adlegatus fuit; confirmaruntque quadraginta Episcopi ditionis Persarum. *Omnes circa Ecclesiasticam disciplinam versantur, eodem Renaudotio teste, praeter secundum, qui expositionem Fidei continet: iisque praemittitur* Epistola Maruthae, *quae scripta dicitur in Concilio quadraginta Episcoporum, praesente Isaacio Catholico, seu Primate illarum Urbium, ipsius Maruthae fratre.* Historiam Concilii Nicaeni, *adjectis* Canonibus ejusdem, *quos in Syrorum sermonem transtulit: de quibus Ebedjesus pag.* 50. ܘܗܘ ܐܦܩ ܠܩܢܘܢܐ ܕܬܠܬܡܐܐ ܘܬܡܢܬܥܣܪ: ܘܐܟܬܒ ܟܠܗ ܬܫܥܝܬܐ ܕܗܝ ܣܘܢܗܕܘܣ ܩܕܝܫܬܐ:

Idem (*Maruthas*) vertit Canones Patrum trecentorum decem & octo, scripsitque totam historiam illius Sanctae Synodi. *Opus vere aureum; sed, proh dolor! necdum inventum. Idem Ebedjesus in Epitome Canonum Synodalium cap. 3. ex Nicaena Maruthae historia nonnihil delibavit, hoc praefixo titulo:* ܬܫܥܝܬܐ ܕܬܐܒܝ̈ܠܝܐ ܡܢ ܒܝܬ ܡܐ ܕܡܪܘܬܐ ܕܡܝܦܪܩܛ. ܕܒܦܝܣܐ ܕܐܝܣܚܩ ܩܬܘܠܝܩܐ ܟܬܒ:

Historia Concilii Oecumenici ex iis, quae Maruthas Maipheractensis rogatus ab Isaac Catholico scripsit. *Canones autem, quos transtulit Maruthas, tres sunt supra septuaginta, de quibus Ebedjesus loc. cit.* ܐܝܟܐ ܣܛܪ ܡܢ ܗܘܢ ܫܒܥܝܢ ܘܬܠ̈ܬܐ ܩܢܘ̈ܢܐ ܕܐܦ ܡܢ ܡܢܘܬܐ. ܘܗܢܘܢ ܬܘܒ ܠܢ ܐܢܘܢ ܒܣ̈ܡܝܢ ܕܗܢܝܢ ܡܢ ܕܒ ܡܠܝܠ

ܡܠܟܐ ܢܦܩܘ. ܠܘܬ ܡܕܝܢܬ ܐܬܘܪ̈ܝܐ:

Verum apud nos nihil aliud exſtat, praeter ſeptuaginta & tres Canones, quos Maruthas tranſtulit, & praeter alios viginti, qui nuper editi fuerunt. *Sed de his vide quae in Catalogo noſtro Mediceo Cod. CVIII. fuerunt a nobis obſervata.*

Haec Maruthae Geſta, Scriptaque ex hucuſque laudatis Authoribus, quos Aſſemanus in epitomen redegit, hauſimus. Cetera vero plurima, quae fortaſſe una cum aliis Eccleſiaſticae hiſtoriae Monimentis in aliquo Aegypti, aut Syriae angulo tineas paſcunt, ſanctiſſimi hujus Epiſcopi praeclara facinora conjectura quidem adſequi poſſumus, ſed certo ac ſpeciatim noſſe nobis haud licuit. Haec una ſpes ſupereſt, ſi quidem Syriacum Codicem, quem a Scetenſibus Nitriae Coenobitis nullo pretio extorquere potuit Aſſemanus, & quo in Codice ejuſdem S. Maruthae Acta abunde copioſeque enarrari perviderat, ulla unquam aetas ſit ad nos delatura, tum denique, quae ille geſſit ſcripſitque, nos ſingula perſpecturos.

Age vero ex his quae hactenus dicta ſunt, validiſſima, ut vides, ſuppetunt nobis argumenta, quae Marutham ipſum hujus Actorum Martyrum Orientalium Collectionis authorem demonſtrant. Quidnî ita vero? quum ne dicta ſuperius heic refricare videamur, ſit omnino incredibile, S. Marutham, qui pro tot conlatis in Iſdegerdem beneficiis nil aliud ab eo petiit, quam facultatem Corpora SS. Martyrum, quorum paſſio poſtremas Eccleſiae Perſicae clades conſequuta fuerat, redimendi, eaque deinde in Romani Imperii ſinum convehendi; laudatas quidem Reliquias ſecum detuliſſe, & partim Martyropoli ſua in Civitate repoſuiſſe, partim Conſtantinopolim, aliaſque ad Romani Imperii Urbes tranſmiſiſſe; de illorum vero Nominibus deſcribendis, Actiſque colligendis nihil prorſus fuiſſe ſolicitum.

Sentio quidem quid contra adferri poſſit; nempe ſimile Actorum Opus & ab Achaeo Seleuciae & Cteſiphontis

tis Episcopo, Maruthae aequali, & ab Episcopo Adanensi, aliisque pluribus eodem tempore fuisse adornatum: quod nos minime inficias imus, quum id Amrus apud Assemanum Bibl. Orient. tom. 3. pag. 368. testetur, & longe ante Amri aetatem Sozomenus lib. 2. cap. 14. nos docuerit, Gesta eorum Martyrum a Persis, Syris *atque* Edessenis *fuisse conscripta. At quod evidentissimae plane demonstrationis nostrae negocium conficit, illud heic succurrit argumentum, quod & robustissimum apud Criticos omnes existimatur, & nobis certe suppetit luculentissimum. Ea enim Criticorum lex est, communi firmata consensu, ut, si anonymum scriptum temporis, loci, atque orationis nota cum Authoris cujusdam instituto, aetate, loco, eloquutione consentire deprehendatur, ipsi potissimum scriptum illud adjudicandum sit. Nos autem praeter ea, quae hactenus recensuimus, & temporum, & locorum indicia, quaeque omnia Marutham significare, ac plane indigitare jam vidimus, quid tandem habemus desiderandum, si quidem & hoc ipsum adcedat quamsimillimae hujus Orientalium Martyrum historiae cum aliis Maruthae Scriptis, quae supersunt, orationis argumentum? Adsint profecto nobiscum quotquot hominum sunt, qui Chaldaicum seu Syriacum idioma penitius calleant, rem mecum visuri adsint, ac plane intuituri; videant, ut haec historia, aliaque, quae certissima sunt Maruthae, scripta eadem scateant eloquentia, eodem consonent vocum atque verborum circuitu, eadem polleant dictionum castitate, iisdem elegantiis, iisdem phrasibus, iisdem sensuum intervallis luculentissime internitescant. Quare quoniam hominibus iis, qui non ex arbitrio, sed ex propositis argumentis de rebus judicare consueverunt, quod ad Marutham pertinebat, in authorem hujusce Actorum Martyrum Collectionis adserendum, satis nos jam fecisse videmur, nunc denique ad tertium atque postremum de Saporicae quadraginta annorum Persequutionis Epocha, certe magis salebrosum controversiae caput dirimendum veniamus. Anteaquam vero ad saevissima Persequutionis tempora descendamus, id non mo-*

molestum fore confidimus, si primum Christianae Fidei in Perside ortum, atque incrementa paucis ab origine repetamus.

Christianae Fidei in Perside initia & incrementum.

Et primo quidem Christianam Fidem in Orientem, atque adeo in Persidem invexisse Magos, qui gentium primi Christum Dominum adorarunt, ex Evangelica historia plane discimus; quum in Orientem, unde adcesserant, rediisse dicantur. Dein vero ex XII. Apostolis Matthaeum Aethiopibus primum, tum Parthis, Persis, Medisque Evangelium praedicasse, adfirmant S. Ambrosius Ps. 45. Paulinus Carm. 26. & Menaea Graecorum die 16. Novembris. Bartholomaeum quoque in India, seu Arabia Felice, necnon in Perside fidem Christi nunciasse, ex Eusebio, Theodoro Studita, Niceta, Nicephoro, Graecorumque item Menaeis ostendit Tillemontius Tom. 1. Par. 3. ubi & ex Fortunato, Nicephoro, pseudo-Abdia, & Beda scribit, Judam Jacobi, seu Labaeum, alias Thaddaeum, ab Adaeo quidem, seu Thaddaeo Discipulo diversum, Arabiae, Syriae, Mesopotamiaeque populos docuiße, deinde in Persidem perrexisse, ibique cum Simeone Cananaeo Martyrii lauream fuiße consequutum. Quin & Johannem Apostolum inibi Evangelium disseminasse, liquet ex ejus Epistola, quae olim Parthis inscribebatur. Prae ceteris tamen ex XII. Thomam, ex LXX. vero Adaeum, seu Thaddaeum, ejusque Discipulos Marim, & Aghaeum Chaldaei, & Persae conlaudant, quos & Orientis Apostolos per excellentiam dicunt, & quibus non modo Christianam fidem acceptam referunt, sed institutam etiam Episcopalem, quae postea in Archiepiscopalem, & Patriarchalem aucta est, Seleuciae & Ctesiphontis Sedem adtribuunt; ut videre est apud Assemanum Biblioth. Orient. tom 3. par. 2. a pag. 4. ubi hujusce traditionis originem & fundamenta congerit. Quare neutiquam adsentimur Hermiae Sozomeno, qui Ecclesiasticae Historiae libro 4. cap. 8. Persas tradit, non ab Apostolis, sed ab Osdroënis, & Armenis, qui per S. Gregorium Illuminatorem ad Christi fidem adducti sunt, sero tandem, & non nisi post seculum

lum tertium Christiana Fide fuisse informatos. Etsi enim anno 312. altas adeo in Armenia radices egerat Christiana Religio, ut plurimorum SS. Martyrum fuso sanguine contra Galerium Maximinum magno fortique animo fuerit vindicata; perperam tamen inde quis conjiceret, eam ex Armenia in Persidem commigrasse, quum ex Persis jam plures superioribus annis, ac praecipue anno 250. sub Decio Imperatore, certum sit atque exploratum, Martyres occubuisse. Quin Bardesanes, seculi secundi scriptor, apud Eusebium lib. 6. de Praeparatione Evangelica cap. 8. refert, sua aetate non paucos apud Persas Christianos inveniri. Quidquod longe etiam pietate, quam numero praestantiorem fuisse Ecclesiam Persicam, ineunte seculo quarto, manifestum est, nedum ex Virginibus Deo sacris, quae & longe ante id temporis frequentes in Oriente exstitisse perhibentur, verum etiam ex Monastico instituto, quod priusquam Europaeis hominibus innotesceret, in Mesopotamiam, Assyriam, & Persidem ab Eugenio Antonii, Magni Discipulo, quem Orientales ܐܒܘܢ Abun, *seu, ut Chaldaei pronunciant,* Avun, *hoc est,* Patrem nostrum, *per excellentiam adpellant, invectum, quam maxime florebat, teste Sozomeno lib. 6. c. 33. ubi Eugenius ex Chaldaica voce Avun* Aones *audit. Quantum vero ad disseminandam iis in regionibus Orthodoxam fidem ejusmodi professionis homines contulerint, Ecclesiastica nos docet historia; non enim sibi tantum vacabant, sed & quum res postularet, Ecclesiae curam gerentes, eam qua miraculis, qua sermonibus, fuso etiam sanguine illustrabant. Sic Jacobus ille Magnus, Aonis Discipulus, ex altissimorum Mesopotamiae Montium verticibus, ubi solitariam & quietam vitam agebat,* in Persidem se contulit, visurus plantas verae religionis, & congruentem eis curam exhibiturus; *ut inquit Theodoretus Hist. Relig. cap. 1. Sic reliqui Aonis discipuli, & imitatores, a Sozomeno commendati, (quibus adcensendi sunt SS. Barsabias, Bademus, aliique Monachi Persae, saeviente postea Sapore, Martyres, quorum Acta infra proferemus)* Syros fere omnes,

Monachorũ in Ecclesiã Persicam promerita.

omnes, *ut scribit idem Sozomenus cap.* 34. & ex Persis, ac Saracenis quamplurimos ad religionem suam traduxerunt, & a superstitioso daemonum cultu abstraxerunt. *Quocirca Constantinus Magnus quum, teste Eusebio in ejus vita lib.* 4. *cap.* 8. Πυθόμενος γέτοι παρὰ τῷ Περσῶν γένει πληθύειν τὰς τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας, λαοὺς τε μυριάνδρους ταῖς Χριστοῦ ποίμναις ἐναγελάζεσθαι, χαίρων ἐπὶ τῇ τούτων ἀκοῇ, οἷά τις κοινὸς τῶν ἀπανταχοῦ κηδεμὼν, πάλιν κἀνταῦθα τὴν ὑπὲρ τῶν ἁπάντων εἰσῆγε πρόνοιαν. apud Persas crebras esse Ecclesias Dei accepisset (*fortasse ab Johanne Episcopo, qui Persarum Ecclesiae nomine Nicaenae Synodo Generali adfuerat, aut a Magno Jacobo, Nisibis in Mesopotamia Episcopo, quem de Regno Persarum, & de Persequutione Christianorum, scripsisse adfirmat Gennadius in Catalogo Scriptorum Ecclesiasticorum cap.* 1.) & numerosam populorum multitudinem intra Christi ovilia congregari; hoc nuncio magnopere delectatus, utpote communis quidam omnium ubique gentium hominum tutor & curator, ad illa etiam loca providentiam suam pro cunctorum commodis laborantem extendit: *missisque ad Saporem Persarum Regem, qui secum foedus inire avebat, muneribus amplissimis, insignem adjecit Epistolam, quam integram refert idem Eusebius loc. cit. cap.* 9. *& seqq. sic in ejus extremo Saporem adloquitur:* Τούτου τοῦ καταλόγου τῶν ἀνθρώπων, λέγω δὴ τῶν Χριστιανῶν, ὧν ὑπὲρ τούτων ὁ πᾶς μοι λόγος, πῶς οἴει με ἥδεσθαι ἀκούοντα, ὅτι καὶ τῆς Περσίδος τὰ κράτιστα ἐπιπλεῖστον, ὥσπερ ἐστι μοι βουλομένῳ, κεκόσμηται. σοί τ' οὖν ὡς ὅτι κάλλιστα, ἐκείνοις ὡσαύτως ὑπάρξει τὰ κάλλιστα, ὅ, τι σοὶ, κἀκείνῳ. οὕτω γὰρ ἕξεις τὸν τῶν ὅλων δεσπότην πατέρα θεὸν ἵλεω, καὶ εὐμενῆ. Τούτους τοιγαροῦν ἐπειδὴ τοσοῦτος εἶ. σοι παρατίθεμαι. τοὺς αὐτοὺς τούτους, ὅτι καὶ εὐσεβείᾳ ἐπίσημος εἶ, ἐγχειρίζω. Τούτους ἀγάπα ἁρμοδίως τῆς σεαυτοῦ φιλανθρωπίας. αὐτῷ τε γὰρ, καὶ ἡμῖν ἀπερίγραπτον δώσεις διὰ τῆς πίστεως τὴν χάριν. Quanta porro voluptate me adfici censes, quum audio id, quod mihi maxime in votis est, horum hominum multitudine, Christianorum scilicet (de his enim in praesentia lo-

quor)

quor) nobilissima quaeque Persidis loca longe lateque esse decorata. Opto igitur, ut & tuae res quam florentissimae, & illorum perinde sint florentissimae: hoc est, ut tuae, sic illorum. Hoc enim modo summum omnium Dominum ac parentem Deum, propitium ac placatum habiturus es. Hos itaque quandoquidem pietate excellis, tibi in manus trado. Hos pro humanitate tua complectere. Sic enim & tibi ipsi, & nobis hac tua fide immensum beneficium praestabis. *Hactenus Constantinus.*

Saporis Regis ortus, inauguratio & indoles.

At laus potissima Ecclesiae Persicae ex invicto animo, quo saevissimas tum quarto, tum quinto seculo, nimirum sub Sapore, Isdegerde, & Vararane Persiae Tyrannis, pertulit persequutiones, utique repetenda est. Porro Saporis II. Persarum e Saxanitis Regis Noni, cognomento Longaevi, prioris Persquutionis, cujus historiam prae manibus habemus, authoris, ortum & inaugurationem ita exponit Agathias Scholasticus, quem Graeci, Latinique sequioris aevi historici exscripsere: Post Hormisdatem, *inquit lib. 4. de Imperio & rebus gestis Justiniani pag. 135.*

Ἀλλὰ Σαβὼρ μετὰ τούτους ἐπὶ πλεῖστον ὅσον καὶ μήκιστον χρόνον ἀπώνατο τῆς Βασιλείας, τοσούτοις ἔτεσι κρατήσας, ὁπόσοις καὶ διεβίω. ἔτι γὰρ αὐτὸν κυούσης τῆς μητρός, ἡ μὲν τοῦ Βασιλείου γένους Διαδοχὴ ἐκάλει πρὸς τὴν ἀρχὴν τὸν τεχθησόμενον, ἦν δὲ τὰ τῶν ὠδίνων ἀμφίβολα ἐς ὁποίαν γονὴν ἂν ἀποβαίη. Τοιγάρτοι ἅπαντες οἱ ἐν τέλει ἆθλα προὐτίθεσαν καὶ γέρα τοῖς Μάγοις ἐπὶ τῇ προαγορεύσει τῶν ἐσομένων. καὶ τοίνυν ἦγον ἐς μέσον κύουσαν ἵππον, καὶ ὡς πλησιαίτατα προελθοῦσαν τοῦ τόκου, ἐκέλευόν τε αὐτοὺς ἐπ' αὐτῇ πρώτῃ μαντεύεσθαι, ἅπερ ᾤοντο ξυνεχθῆναι. Οὕτω γὰρ ὀλίγαις ὕστερον ἡμέραις γνώσεσθαι ἡγοῦντο τὴν πρόρρησιν ἐς ὅτι χωρήσει. ταύτῃ τε εἰκάζειν παραπλησίως ἐκβήσεσθαι καὶ ὁπόσα σφίσιν ἐπὶ τῇ ἀνθρώπῳ προαγορευθείη. ἃ μὲν οὖν αὐτοῖς ἐπὶ τῇ ἵππῳ μεμάντευται, οὐκ ἔχω σαφῶς ἀποφήνασθαι. οὐ γάρ μοι τὸ ἀκριβὲς τούτου γε πέρι ἀπήγγελται. πλὴν ἀλλ' οὕτω ἕκαστα προὔβη, ὅπως ἐκείνοις ἐτύγχανεν εἰρημένα. γνόντες δὲ ἐνθένδε οἱ ἄλλοι, ὡς ἄγαν τοῖς Μάγοις διηκρίβωται τὰ τῆς τέχνης, προὔτρεπον καὶ ἐπὶ τῷ γυναίῳ ἅττα ἔσεσθαι γνοῖεν διεξιέναι. τῶν δὲ φησάντων ἄρρενα παῖδα τεχθήσεσθαι οὐκ ἔτι ἐμέλλησαν, ἀλλὰ τῇ

γαστρὶ περιθέντες τὴν κίδαριν, ἀνεῖπον βασιλέα τὸ ἔμβρυον. ὀνόματί τε ἀπέκριναν, τὸ ἄρτι ἐκτυπωθὲν καὶ διοργανούμενον, ἐς ὅσον οἶμαι διάπλειν ἔνδον ἠρέμα καὶ ὑποπάλλεσθαι. οὕτω δὲ τὸ ἀφανὲς τῇ φύσει καὶ ἄδηλον, ἐς τὸ βέβαιόν τε καὶ ἀνωμολογημένον τῇ δοκήσει μεταλαβόντες, ὅμως οὐ διήμαρτον τῆς ἐλπίδος, ἀλλὰ καὶ λίαν ἔτυχον τοῦ σκοποῦ πολλῷ πλέον τῶν δοκηθέντων. Τίκτεται γὰρ οὐκ ἐς μακρὰν ὁ Σαβόρης σὺν τῇ Βασιλείᾳ, εἰνεάζει τε αὐτῇ καὶ ἐγγηράσκει εἰς ἑβδομήκοντα αὐτῷ ἔτη διανυσθέντος τοῦ βίου.

Sapor filius plurimo, longiſſimoque tempore Regno potitus eſt, quippe qui tot annis regnavit, quot & vixit. Matre enim adhuc ipſum utero geſtante, Regii generis ſucceſſio vocabat ad Regnum eum, quem ipſa eſſet paritura. Dubitabatur vero, maſculum, an femellam partu eſſet editura. Primores igitur Regni praemia ac dona propoſuerunt Magis, ut de futuris praedicerent. Equam itaque gravidam in medium adducunt jam partui proximam, juſſeruntque, ut Magi de hac prius ratiocinarentur quod futurum cenſebant. Ita enim paucis poſt diebus cogni turos ſe credebant, quo illorum divinatio evaderet, atque hinc collecturos ſimilem eventum habitura etiam quae de homine praedicerentur. Porro quid de equa divinarint, nihil liquido poſſim adfirmare; neque enim mihi certi quicquam ea de re eſt renunciatum. Ceterum alia ita ſingula evenerunt, ut illi praedixerant. Quum itaque etiam alii ſcirent, Magos vaticinandi artem optime callere, provocarunt, rogaveruntque eos, ut etiam de muliere quae futura noſſent, explicarent. Qui quum reſponderent, maſculam prolem parituram, nihil ultra morati ſunt, ſed Cidari utero impoſita, embryum Regem pronunciarunt, nomineque inſignierunt foetum recenter efformatum, atque ita animatum, arbitror, ut intus paullulum moveretur, & ſubpalpitaret. Ita verum, quod natura obſcurum incertumque erat, pro certo indubitatoque opinione, exiſtimationeque adprehendentes, non fruſtrati ſunt tamen ſua ſpe; ſed & amplius quam opi-

nati

nati erant, sunt consequuti. Nascitur enim non multo post Sapor cum Regno, inque eo & adolescit, & senescit, perducta ad annos usque septuaginta vita. *Haec Agathias*.

Quam adroganti vero acerbaque fuerit indole Sapor, ex ungue agnosce leonem. Dei, hominumque contemtor sacerrumus ad Constantium Romanorum Imperatorem scribens, in haec, teste Ammiano Marcellino lib. 17. *cap.* 5. *irridenda verius, quam referenda, erumpit verba*: Rex Regum Sapor, particeps Siderum, frater Solis & Lunae ... Quia veritatis oratio debet esse libera, & celsiores fortuna idem loqui decet, ac sentire, propositum in pauca conferam. Ad usque Macedonicos fines tenuisse Majores meos, antiquitates etiam vestrae testantur. Haec me convenit flagitare (ne sit adrogans quod adfirmo) splendore virtutum insignium vetustis Regibus antestantem ... Contemne partem exiguam, semper luctificam & cruentam, ut cetera regas securius. Reputa medelarum quoque artifices urere nonnumquam & secare, ut reliquis uti liceat integris, *&c. Vide heic Tyranni beneficentiam, qui dum plurima vi auferre vult, quae non auferat, se condonare glorietur*.

Perfequutiones ab eo excitatae.

Ceterum ut ad rem tandem veniamus nostram, ter Sapor in Christianos, quamvis non pari semper immanitate, aut temporis diturnitate saeviit. Et primo quidem anno aetatis simul ac regni sui 18. *quo Martyres occubuere* Jonas, Brichjesus, Zebinas, Lazarus, Maruthas, Narses, Elias, Mahares, Habibus, Sabas, & Scembaitas, *quorum Acta ab Esaia Arzunita, Adabi filio, authore probatissimo, utpote earum, quas scripsit, rerum teste oculato, exarata, in Adpendice ad priorem hanc Partem ex Codice Nitriensi II. vulgabimus. Deinde vero anno regni sui* 30. *ut liquet ex Actis SS.* Saporis, *&* Isaacii *Episcoporum, necnon* Mahanis, Abrahami, *&* Simeonis *Martyrum, eo ipso anno interfectorum, quae ordini atque dispositioni a Calligrapho ejusdem Co-*

dicis Nitriensis II. unde ea depromsimus, servatae inhaerentes, laudato SS. Jonae, Brichjesu, & Sociorum Martyrio subjiciemus; ubi & fusius de utraque hac Persequuctione edisseremus. Anno demum aetatis ac regni sui 31. *Magorum potissimum, atque Judaeorum instigatione tam immanem adversus Ecclesiam Persequutionem concitavit, ut nulla fere umquam saevior fuerit, sive diuturnitatem temporis, quadraginta nempe annorum, quibus ea perstitit, spectes, sive tormentorum acerbitatem, quibus Fideles adficiebantur, sive denique eorum multitudinem, qui per eam occasionem Martyrium glorioso exitu consummarunt, quique ab Episcopo Adanensi apud Ruinartum ex Renaudotio, uti & ab Amro, ac Jesujabo apud Assemanum, centum nonaginta millia numerantur, a Sozomeno vero, qui Maruthae nostro succinit, innumeri quidem fuisse perhibentur*. Ut summatim dicam cunctos ejus temporis Martyres, *inquit lib.* 2. *cap.* 15. tam Viros, quam Mulieres, quorum nomina recoluntur, sedecies mille numero fuisse perhibent: reliquae vero multidinis ne numerum quidem iniri posse.

Quarum postrema omnium immanissima.

Ejus Epocha statuitur.

De immanissimae autem hujus Persequutionis Epocha, a quonam scilicet vulgari Christi anno ejus exordium sit arcessendum, quove sub Romanorum Imperatore id contigerit, in varias hucusque abierunt sententias cum Latini, tum Graeci, Syrique ipsi Scriptores, quos videsis apud Bollandianos, Ruinartum, & Assemanum: quamquam in hoc, & recte quidem, una omnium vox est, S. Simeonem Bar-saboë Seleuciae & Ctesiphontis Episcopum, Martyrum ea occasione caesorum Antesignanum, una cum Sociis passum fuisse sub Sapore Rege, feria VI. *hebdomadae Sanctae in Parasceve, excepto Guhsciatazade, seu Usthazade ipsius Saporis Nutricio, qui pridie, hoc est, feria quinta in Coena Domini coronatus fuerat.*

At jam ex genuina hujus Persequutionis historia, a S. Marutha conscripta, Latinam cujus versionem ad fidem vetustissimi aeque ac probatissimi Caldaici Codicis Nitriensis Vaticani I. exegimus, compertum est, ipsius Persequutionis

tionis initium anno Regni Saporis 31. *Perſarum vero* 117. *contigiſſe. Sic enim legitur in prooemio Actorum S. Simeonis, & Sociorum pag.* 15. ܒܫܢܬ ܡܐܐ ܘܥܣܪ ܘܫܒܥ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ ܗܝ ܫܢܬ ܬܠܬܝܢ ܘܚܕܐ ܕܫܒܘܪ ܡܠܟ ܡ̈ܠܟܐ ܗܘܐ ܫܘܒܫܒܐ ܗܘܐ ܠܟܠ ܥܡܢ. ܘܒܗܘܦܟܐ ܗܢܐ ܫܡܥܘܢ ܗܘܐ ܐܦܣܩܘܦܐ ܕܣܠܝܩ ܘܩܛܝܣܦܘܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܡܬܩܪܐ ܗܘܐ ܒܪ ܨ̈ܒܥܐ.

Anno centeſimo decimo ſeptimo Regni Perſarum, qui fuit trigeſimus primus Saporis Regis Regum, ea populum noſtrum calamitas pervaſit: quum hac ipſa tempeſtate Seleuciae & Cteſiphontis Epiſcopatum gereret Simeon, cognomento Bar-ſaboë, *&c. Et infra in epilogo Actorum S. Acepſimae & Sociorum pag.* 201.

ܘܐܚܪ̈ܝܐ ܟܠ ܥܣ̈ܪܐ ܕܦܓܪ̈ܝܗܘܢ ܐܬܓܒܪܘ. ܡܫܟܚܐ ܗܘܬ ܠܝܬ ܘܣܪܗܒܘ ܕܐܬܟ̈ܠܝܢ ܥܡ ܟܘܪ̈ܗܢܐ ܘܕܘܒܪܐ ܕ̈ܐܣܛܝܢܐ ܐܬܦ̈ܪܩܘ ܒܗܘ̈ܢܬܐ ܒܒ̈ܠܝܐ ܐܬܚܘ̈ܝܘ ܘܒܬ̈ܘܕܝܬܐ ܕܚ̈ܘܠܬܐ ܐܬܦ̈ܠܚܘ... ܒܫܢܬ ܬܠܬܝܢ ܘܚܕܐ ܫܪܝ ܠܡܪܕܘܦܘ ܘܒܫܢܬ ܫܒܥܝܢ ܫܠܡ:

Iſti vero poſtremi, *Acepſimas, & Socii*, acerbiſſimis cruciatibus divexati, invictam animi ſui praeſtantiam comprobarunt in ea temporum acerbitate, quae per quadraginta annos efferbuit, quibus Tyranni gladius caedibus Chriſtianorum & ſanguine heluabatur, atque Electorum corporum ſtrage ſeſe oblectabat, & formoſis artibus ſaginabatur... Anno autem trigeſimo primo Sapor Perſequutionem inchoavit, & ſeptuageſimo ipſe vivere deſiit. *Praeterea annorum quadraginta, quibus haec Perſequutio duravit, ſeries, ducto ab anno Saporis* 31. *exordio, cum annis Regni ejuſdem Saporis paſſim in Actis Martyrum, quae heic exhibentur, conjuncta occurrit: idque non alphabe-*

phabeticis literis, aut numeralibus notis, quibus facile mendum obrepere possit, sed verbis integris atque disertis. Ut tempus igitur praefiniatur, quo haec omnium saevissima Persequutio coepit; satis superque erit scire, ac statuere, cui potissimum anno Aerae Christianae Saporis annus 31. *quo Persequutionem inchoatam fuisse scribit Maruthas, respondeat; Maruthae etenim hujusce historiae scriptoris & ingenuitate ac virtutibus circumspectis, & vetustate Codicis, qui eam continet, ponderata, si quis in dubium Epocham ab eo designatam ausit revocare, impudentissimae temeritatis notam minime effugiat necesse est.*

Quot annos Sapor regnavit & vixit.

Equidem Sapor II. cognomento Longaevus, hujus Persequutionis author, Magorum opera in sinu matris Rex agnitus, imo vero jam in utero matris quatuor circiter mensibus, anteaquam in lucem prodiret, corona ventri gravidae Reginae imposita, inauguratus, obiit A. C. 380. *quum tot annos regnasset, quot vixerat, septuaginta nempe; ut ex Agathia Scholastico, quem supra laudavimus, aliisque rerum Persicarum Scriptoribus tradunt Sethus Calvisius in Chronico pag.* 531. *Petavius Ration. temp. Par.* 3. *ceterique Chronologi omnes, si Clarissimum Bibliothecae Orientalis Authorem excipias, qui tom.* 1. *&* 3. *par.* 2. *interitum Saporis, cui & ipse aetatis simul ac Imperii annos septuaginta tribuit, ante annos decem, hoc est A. C.* 370. *contigisse adfirmat, nulla alia, quam Antonii Pagii, nî fallor, authoritate ductus, qui in Critica Baronii ad Annum C.* 301. Misdatem, *seu Hormisdatem*, a Sapore filio exceptum esse, scribit. *Verum, dixerim id bona scientissimi hominis venia, non advertit Clarissimus Author, Pagium in hoc vel sibi non constare, vel errorem suum postea deposuisse; quum ad A.* 380. *Saporem anno aetatis & regni* 70. *occubuisse diserte perhibeat, in haec verba:* Sapores Persarum Rex, qui tot annis imperavit quot vixit, septuaginta nempe, hoc circiter anno (380.) mortuus est.

His

His extra omnem dubitationis aleam constitutis, sequitur, Persequutionis, de qua agimus, initium ad A. C. 340. revocari omnino debere. Nam si Sapor tot annos regnavit, quot vixit, septuaginta nempe, & nisi A. C. 380. mortem non oppetiit, clarius hac luce patet, ipsius ortum A. C. 310. contigisse, Imperium vero anno praecedenti, hoc est 309. auspicatum, quum scilicet aliquot mensibus anteaquam nasceretur, in matris utero Rex agnitus est, & coronatus; ut adfirmant Calvisius loc. cit. Herbelotius Bibl. Orient. pag. 764. aliique Chronologi, quos superius laudavimus. Si itaque ad annum Christi 309. quo Sapor Rex inauguratus est, annos adjicias ejusdem Regni 31. in hisce Actis expresse notatos, annum habebis Christi 340. ad quem proinde revocandum est hujus Persequutionis exordium. Neque est quod nobis ex Sozomeno dicas, Simeonem Bar-saboë una cum sociis interemtum fuisse initio Persequutionis, feria sexta Hebdomadae Majoris, quae eo anno incidit, juxta S. Marutham, in Lunam 14. Aprilis: qui Chronologici characteres, nonnisi cum A. C. 341. componi possunt; quum, ut manifestum est ex tabulis Paschalibus apud Pagium, aliosque Chronologos, hoc eodem anno Luna XIV. Aprilis, & feria sexta Hebdomadae Majoris concurrerint in 17. ejusdem mensis diem, quo proinde S. Simeonis Sociorumque ejus Festum recolit Orientalis Ecclesia, si Coptitae, & Syri excipiantur, qui Lunares dies, quibus Maruthas mortem Sanctorum Martyrum, juxta Persarum supputandi rationem, passim consignat, cum Solaribus confundentes, ejusdem S. Simeonis memoriam ad Aprilis diem 14. revocarunt. Non enim inficior S. Simeonem una cum Sociis initio Persequutionis comprehensum fuisse, & ad Saporem deductum. At Martyrium non consummavit, nisi altero Pesequutionis anno ineunte; ut in Certamine Plurimorum Martyrum, quod Actis, S. Simeonis ex Marutha adnectemus, manifestum est. Ibi namque Lunae 14. Aprilis, & feriae 6. in Parasceve, quibus Sanctissimus Simeon Bar-saboë caesus est, quibusque immane in Chri-

Cui Christianae aerae anno respondet annus Regni Persarum 117. Saporis vero 31.

S. Simeonis Barsaboë Martyrii tempus.

Christianos edictum promulgatum, praefigitur Saporis annus 32. cui idcirco respondere debet alter Persequutionis annus, quum, ut jam monuimus, annorum 40. quibus Persequutio perseveravit, series, ducto ab anno Saporis 31. exordio, cum annis Imperii ejusdem Saporis conjuncta passim in nostris Actis habeatur. Unde magis confirmatur sententia nostra: si etenim Simeon interfectus est feria sexta in Parasceve, Luna 14. Aprilis, anno Saporis 32. Persequutionis 2. in quem, ut diximus, competit A. C. *341. quo Pascha celebratum fuit Luna 16. Aprilis, quae eo anno in 19. Solarem ejusdem mensis diem competit, manifestissime sequitur, primum Persequutionis annum, quo videlicet immodicis vectigalibus Christiani pressi fuerunt, quoque Simeon a Magis apud Saporem adcusatus est, & inde comprehensus, non nisi in A.* C. 340. *cui & Saporis annum 31. respondere ostendimus, incidisse.*

Epocha Dynastiae Saxanitarum.

Hinc plane eruitur Epochae Regni Persarum mediae aetatis, seu Quartae Dynastiae, quam Saxanitarum *dicunt, initium, de quo mira est Graecorum, Latinorumque sequioris aevi Scriptorum dissensio. Nam si ab anno Christi 340. subtrahas annos Regni Persarum 117. quos cum praefato Saporis anno 31. Acta nostra componunt, habebis Annum Christi 223. quo quidem exeunte, Artaxerses Persa Dynastiae Saxaniticae author, superatis Parthis Artabanum Regem interfecit, Persarumque Regno potitus est. Id autem adcidit, juxta Abulpharagium Hist. Dynast. Part.7. tertio Imperii Alexandri Severi Mammeae filii anno; qui tamen perperam ab eodem Abulpharagio cum Graecorum anno 542. conjungitur:* وفى السنه الثالثه من
ملك هذا الكسندروس قيصر وهى سنة خمسمايه واثنين واربعين لاسكندر.
ابتدات مملكة الفرس الاخيره ببيت ساسان . ودامت اربعمايه
وثماني عشرة سنه . اعنى الى ظهور الاسلام وملكهم .

Anno, *inquit*, hujus Alexandri Caesaris tertio: qui annus fuit Alexandri Graecorum 542. incoepit Dynastia Persarum ultima, quae Saxanitarum audit, dura-

duravitque quadringentos & octodecim annos, nimirum usque ad ortum & regnum Moslemanorum. *Alexander enim Severus Mammeae filius, teste Pagio, non nisi intra A.C. 223. & 224. ac proinde circa annum Graecorum 534. non vero 542. qui respondet A. C. 231. tertium Imperii sui annum inivit.*

Agathiae Scholastici de eo lapsus.

Sed longe pejus Abulpharagio fallitur Agathias Scholasticus, qui praeterquamquod hujus Dynastiae epocham protrahit ad annum Alexandri Macedonis 538. quem & perperam cum Alexandri Severi Mammeae filii anno quarto componit, tres Imperii annos Saxanitis surripit; quum in eorumdem Regum serie, quam lib. 4. cap. 11. edidit, ab Artaxerse ad annum Saporis Longaevi 31. nonnisi anni 114. incompleti colligantur. Contra vero S. Maruthas horum Actorum Scriptor, omni quidem exceptione major, utpote seculo IV. clarus, rerumque Persicarum, nec non Linguarum Orientalium peritissimus, annos numerat 117. Quem etiam calculum in Chronologica eorumdem Regum serie praefert pervetustus Codex MS. Arabicus Vaticanus IV. apud Assem. tom. 1. Bibl. Orient. pag. 8. Nec mirum sane, Agathiam, duobus ferme seculis Marutha posteriorem, hac in re turpiter adeo claudicasse; quum enim Persicarum rerum aeque ac Linguarum Orientalium, quibus, eodem teste, exarata erant Persarum Regum monimenta, ignarus omnino esset, Sergium quemdam in describenda eorum serie interpretem adhibuit, qui Agathiae quam leve quidem commodum praestiterit, planissime dignoscitur ex insigni commento, quod eidem dictavit circa Artaxersem Saporis Longaevi successorem, quem scilicet ipsius Saporis germanum fratrem fuisse scribit. Post Saporem, *inquit*, Artaxerrus germanus frater quatuor annis regnavit: *quod & alibi passim inculcat.* At quis hinc, *ut Schichardi verbis utar, qui primus censoria virgula hunc Agathiae locum notavit,* cum Agathia divortium non sanxerit? Enimvero non attendo, quam rarum sit, ut septuaginta major Regno aptum superstitem relinquat fratrem; sed hoc urgeo,

geo, naturae viribus non esse concessum, ut ille, qui simul & primogenitus, & posthumus fuit, ullum habeat fratrem germanum, nisi mater fortasse uno partu geminos enixa esse probetur: quod hîc nemo tradidit. Nam si fratrem habuit Sapor, natu se majorem, cur, vacante Regno, coronam imposuerunt huic embryoni? Non minus incertae nativitatis, quam expectationis tardae successor erat. Sin habuit natu minorem, quomodo eum pater post fata demum genuit? *Quidquod in ipso etiam Sapore ex Sergii interpretis oscitantia peccavit Agathias, quum diceret pag. 135. Nisibim Urbem, vigesimo quarto ejusdem Saporis anno a Joviniano Imperatore Persis fuisse traditam. Atqui Jovinianus post Juliani Apostatae interitum imperare coepit V. Kal. Julias A. C. 363. quo anno Nisibim, & maximam Mesopotamiae partem Sapori cessit; ut tradit Idatius, & fatentur omnes. Sapor igitur, qui, juxta Agathiam, in ipso matris utero regnare coepit, in regno natus est, inque eo adolevit, & senuit, annum etiam tunc aetatis ageret necesse est vigesimum quartum: atque adeo sequitur, ipsum in lucem prodiisse A. C. 339. Nam si ab anno 363. subtrahantur anni 24. erit omnino reliquus annus Christi 339. Sed Persequutio in Christianos ab eodem Sapore mota est, teste Marutha, A. C. 340. vel ad summum, juxta Hieronymum, Cedrenum, Baronium, Pagium, aliosque, anno 343. Eam itaque excitatam fuisse oportet, anno aetatis Saporis primo, vel quarto: quod quis sanae mentis dixerit? Praesertim quum tot interrogationes, & responsiones, quas Saporem habuisse ad Simeonem, sociosque, in eorum Actis legitur, ad puerum unius, quatuorve annorum referri penitus nequeant. His adcedit, quod bellum a Sapore adversus Romanos indictum, & Nisibis prima obsidio adcidit, ex omnium sententia, statim post Constantini M. obitum, hoc est, Anno Christi 338. ineunte. Si igitur Sapor, juxta Agathiam, natus est Anno C. 339. eum decertasse contra Romanos uno anno, anteaquam nasceretur, liquido consequi-*

sequitur. Demum Agathiam annum Alexandri Macedonis 538. *cum Alexandri Mammeae filii* 4. *ad Saxanitarum epocham de suo adjecisse, vel ex eo perspicuum est, quod Persae in suis fastis nunquam Graecorum, aut Romanorum, sed Dynastiarum dumtaxat, & Regum sibi imperantium annos numerare consueverunt.*

Emendantur Codices Nitriensis II. & Amidensis I.

Ex hactenus dictis, quae & in Admonitionibus nostris, quas singulis SS. Martyrum Actis praefigemus, luculentius confirmabimus, primo quidem corrigendi sunt Codices Vaticani, Nitriensis II. & Amidensis I. in quorum priori, quem ab amanuensi compluribus Adnotationibus recens adauctum fuisse, jam praemonuimus, praeter annos Regni Persarum 117. *& Saporis* 31. *quibus Persequutionis, de qua agimus, initium consignat Maruthas, notatur quoque tempus Imperatoris Romanorum, necnon ejusdem Pesequutionis occasio, & ipsa Regni Persarum Epocha exponitur, in haec verba:* ܒܫܢܬ
ܫܬܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܚܡܫ ܕܡܠܟܘܬܗ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Hoc est: Anno Regni Alexandri 655. qui est a Passione

sione Domini nostri 297. Regni vero Persarum 117. Saporis autem Regis Hormisdae filii 31. posteaquam Beatus Constantinus Romanorum Imperator decessit, quaerens Sapor occasionem belli adversus ejusdem filios, qui adolescentiam nondum excesserant, adsiduas incursiones in ditionem Romanorum faciebat. Quamobrem in Dei famulos, qui subditas sibi terras incolebant, graviori in dies odio ferebatur &c. *Eadem quoad annum Graecorum* 655. *leguntur in altero Codice Amidensi fol.* 437. *ubi redditur caussa, cur S. Simeonis Bar-saboë commemorationem a feria VI. Passionis Domini in sextam feriam Hebdomadae sextae aestatis Nestoriani transtulerint, & annus obitus ejusdem Sanctissimi Martyris adsignatur, verbis istis :* ܒܗ
ܒܥܪܘܒܬܐ ܕܫܬ ܕܩܝܛܐ ܥܒ̇ܕܝܢ ܕܘܟܪܢܐ
ܠܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܒܪܨܒ̈ܥܐ ܩܬܘܠܝܩܐ
ܦܛܪܝܪܟܝܣ ܬܠܡܝܕܗ ܕܡܪܝ ܦܐܦܐ
ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܕܐܒܗ̈ܬܐ ܕܐܬܩܛܠܘ ܥܡܗ.
ܘܗܠܝܢ ܒܥܪܘܒܬܐ ܕܚܫܐ ܐܬܩܛܠܘ ܒܫܢܬ
ܫܬܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܚ̈ܡܫ ܕܝܘ̈ܢܝܐ ܒܝܪܚܐ
ܕܢܝܣܢ ܒܐܪܒܥܐ ܕܦܘܪܩܢܐ . ܒܫܢ̈ܝ ܫܒܘܪ :
ܘܐܫܬܡܠܝܘ ܕܡܪܝܣܩܘܣ ܒܪܡܫܐ ܠܥܪܘܒܬܐ
ܕܩ̈ܕܝܫܐ ܕܐܬܚܝܦ ܠܘܩܒܠ ܠܡܠܟܗܘܢ
ܫܘܦܪܐ . ܒܪܡܫ ܩܕܡܐ ܠܥܪܘܒܬܐ ܕܡܬܒܠܒܠܐ
ܡܛܠ ܕܒܗ ܐܬܩܛܠ ܕܫ ܡܕܒܫܐ ܕܡܪ̈ܝ
ܫܡܥܘܢ ܒܪܨܒ̈ܥܐ ܒܥܪܘܒܬܐ ܕܠܒܝܢ :
ܘܐܬܡܢܝ ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܒܫܘܫܢ
ܕܒܠܠܒܢ ܕܡܬܐܡܪܐ ܠܦܠܐܬ ܣܘܣܢ :

Id est: Eadem feria VI. Hebdomadae sextae aestatis (*hoc est, tertiae decimae post Pentecosten*) fit commemoratio S. Simeonis Bar-saboë Catholici Patriarchae, discipuli Mar Papae Catholici, & Patrum,

qui

qui una cum ipso coronati sunt. Hi quidem lauream adepti fuere feria VI. Passionis, anno Graecorum 655. in urbe Ledan regionis Huzitarum, sub Sapore. At commemoratio eorumdem ad sextam Feriam Confessorum, quae Martyrum omnium communis est, translata fuit. Porro haec Feria VI. ideo nomini eorum nuncupatur, quia in ea Altare S. Simeonis in Urbe Ledan consecratum est. Sepultus autem fuit S. Simeon Susan Ilamitarum in civitate, quam Arabes Sus adpellant. *Quî etenim ad epocham Regni Persarum & Saporis adjecti ab Anonimis horum duorum Codicum Scriptoribus anni, Graecorum nempe 655. quem Orientales nonnisi pro eo, quem Seleucidarum vocant, usurpare consueverunt, quique juxta exactiorem Syrorum supputationem, vulgarem Christi aeram annis trecentis & undecim praecedit, conciliari possit cum anno a Passione Domini 296. quem Nativitate ejusdem quatuor & triginta annis posteriorem esse, fatentur omnes: & quî hic annus a Passione Domini 296. cum filiorum Constantini M. anno a Partu Virginis 337. defuncti, Constantis nempe, & Constantii Imperio; quove demum pacto uterque annus, Graecorum videlicet 655. & Passionis 296. componi queant cum praefatis annis Regni Persarum 117. & Saporis 31. nec Clarissimo Orientalis Bibliothecae Authori, qui Persequutionis hujus initium ab anno Christi 330. arcessit, nec mihi, ab eo tamen dissentienti, liquet; quum apertissimum heic contra rationem temporum errorem, & Epocharum inter se pugnantiam nemo non videat. Castigandus itaque est uterque Codex, utque laudatae Persarum, & Saporis regni Epochae, in sinceris Actis a Marutha expressae, recte & adamussim respondeant, annus quidem Alexandri 655. ad 651. annus vero a Passione Domini 296. ad 306. sive ad annum ab ejusdem Nativitate 340. revocari debent.*

Deinde rejicienda est Cl. Orientalis Bibliothecae Authoris nova opinatio, qui Sozomeni ac Theodoreti, Epistolam Constantini M. ad Saporem Persarum Regem, quam

Refellitur opinio Cl. Orien. Biblioth. Authoris, uti & Sozomeni, ac Theodoreti.

quam supra ex Eusebio laudavimus, hac perperam de caussa proferentium, authoritate fultus, Persequutionis hujus initium, uti & S. Simeonis Bar-saboe, ac Sociorum mortem nedum cum Petavio, *aliisque, quos tom.* 1. *pag.* 4. *citat, ad Constantini M. tempora revocat, sed & annum* Christi, *quo id contigerit, nullum alium designari commode posse adfirmat, quam trecentesimum trigesimum: quia nimirum, inquit, eo anno* Feria *VI. Passionis, qua Simeon Martyrio adfectus est, incidit in Lunam XIV. Aprilis, quae idcirco in Chaldaicis ejus Actis cum eadem* Feria *VI. a S. Marutha conjungitur. Verum praeterquam quod praesignatus Christi Annus* 330. *nullo prorsus pacto congruere potest cum anno Saporis* 31. *quo ejusdem* Persequutionis *Epocham consignat Maruthas, cujus authoritatem ac fidem jure meritoque prae ceteris laudat Assemanus, nego, & quidem firmiter, Lunam XIV. Aprilis A.* C. 330. *in* Feriam *VI.* Hebdomadae *Majoris concurrisse; nam, ut liquet ex tabulis Paschalibus apud omnes Chronologos, annus ille Cyclum Solis* 3. Lunae 8. *Literam vero Dominicalem* D. *exhibet, ac propterea Luna XIV. non in Feriam VI. Passionis, ut contendit eruditissimus Author, sed pridie, hoc est, in* Feriam *V. in* Coena Domini 16. *Aprilis inciderit necesse est.* Nec *nobis quidquam negocii facessit Sozomeni, aliorumve,* Persequutionem *hanc sub Constantino M. inchoatam opinantium, authoritas. Etsi enim quae ad ipsam Persequutionem adtinent, adcuratius, quam Graecorum, Latinorumque Scriptores reliqui, prosequutus fuisse videatur Sozomenus; falsus est tamen in multis; ut plane intelliget quisquis ejus de hac ipsa Persequutione narrationem cum autographis hisce, & genuinis Martyrum Actis contulerit: praecipue vero, uti &* Ruinartus, *ac* Bollandiani *advertunt, in adsignando tempore, quo eadem* Per*sequutio in* Perside *saeviit, quam scilicet ad Constantini M. tempora incaute revocavit, subjungendo ipsius Constantini Epistolam jam laudatam, quasi vero eam* Imperator *ad Saporem conscripsisset, ejus efferati in Christianos*

nos animi mitigandi caussa. Verum tunc temporis Saporem nondum in Christianos saeviisse, vel generali saltem edicto eos proscripsisse, ex ipsamet Constantini Epistola patet, qui Regis hujus pietatem & humanitatem plenissime laudat, his verbis: Hos itaque, scilicet Christianos, quandoquidem talis tantusque es, tibi commendo. Hos quandoquidem pietate excellis, tibi in manus trado. Hos pro tua humanitate complectere. *Pacem etiam inter utrumque Imperium tunc viguisse, ipso Eusebio teste, certum est ex cap.* 8. *ubi Sapor Constantini* notitiam *ambiens, dona ad eum* pacis & amicitiae signa *transmisisse dicitur. At Simeon Barsaboë sub ipsum Persequutionis initium, a Magis atque Judaeis apud Saporem adcusatur, eodem Sozomeno teste lib.* 2. *cap.* 8. ut qui amicus esset Imperatori Romanorum, eique res Persarum indicaret.

Sed etiamsi laudato Orientalis Bibliothecae Authori clarissimo conniveamus, in eaque sententia simus: Constantinum nempe ad Saporem dedisse epistolam ea dumtaxat de caussa, ut mitiorem humanioremque erga Christianos ille se gereret, & a tanta sanguinis effusione, quantam scribentes referunt, abstineret, quid dein? Nunquam sane Author egregius Saporicam 40. *annorum persequutionem, de qua disseritur, ad Constantini M. aevum poterat revocare, ejusque epocham ab anno Christi* 330. *consequenter repetere. Ex ipsius enim alibi adsertis, non semel ante hanc novissimam, immanissimamque persequutionem Sapor, etsi lenius & brevius, in Christianos saevierat, anno praecipue regni & aetatis suae* 18. *cui Christi annus* 327. *competit: quo quidem tempore Constantinus imperabat, poteratque ad Saporem eam Epistolam dedisse; modo haec interpretationem admitteret, quae eidem Authori clarissimo adridet, Tillemontio praesertim adfirmante, eamdem Epistolam ad Saporem datam A. C.* 333. *idest, quinque annis post excitatam eam persequutionem a Sapore anno sui regni* 18. *de qua re fusius in Admonitione nostra ad Acta Sanctorum Jonae, Brichjesu, &*

So-

Sociorum, qui in eadem passi, Martyrii lauream obtinuerunt.

Item D. Hieronymi, Baronii, aliorumque recentiorum.

Tertio demum refellendi sunt D. Hieronymus, Baronius, Bollandus, Godefridus Harmantus, Antonius Pagius, Henricus Valesius, aliique Viri cetera doctissimi, qui licet persequutionis hujus initium post Constantini M. obitum recte constituant; adlucinantur tamen in eo ad sextum, vel septimum Constantii Imperatoris annum, hoc est, C. 343. differendo, tum quia annus ille nec cum anno Saporis 31. quo inchoatam fuisse persequutionem ex Marutha ostendimus, concordat; tum quia nec Feria VI. Hebdomadae Majoris, qua coronatus est Simeon, eo, aut sequenti anno cum Luna XIV. Aprilis, a laudato Marutha in ejus Actis expresse notata, componitur; ut ex tabulis Paschalibus constat. Neque heic audiendus est Pagius, qui in Critica Baronii ad annum 343. ex Henschenio in Vita Sanctorum die 21. Apr. opinatur: Anno quidem Christi 343. Persequutionem in Perside adversus Christianos a Sapore Persarum Rege excitari coeptam, sed Martyrium Simeonis, & Sociorum nisi Anno Christi 349. non contigisse. *Nam & Maruthas in nostris antiquissimis Codicibus, & plerique omnes Scriptores testantur, eodem, quo Persequutio moveri coepit, anno S. Simeonem cum Sociis comprehensum fuisse, paucis vero post mensibus, ineunte scilicet 32. Saporis anno, Feria sexta in Parasceve gladio percussum. Tota autem Henschenii, & Pagii conjectura ex Sozomeno, & Martyrologio Romano petitur. In Martyrologio, inquiunt, S. Simeonis & Sociorum Martyrium die 21. Aprilis laudatur; Sozomenus vero eorum mortem ad Feriam sextam Hebdomadae in Parasceve refert. Atqui, subjungunt, Feria sexta Hebdomadae Majoris non nisi anno Christi 349. in diem 21. Aprilis competit. Nam eo anno Pascha celebratum est die 23. Aprilis. Passus est igitur Simeon cum Sociis anno 349. die 21. Aprilis, Feria VI. Hebdomadae Sanctae. Sed a Clarissimis Viris edoceri vellem, unde habeant Feriam VI. qua Simeon*

Henschenii & Pagii sublestae conjecturae.

Martyrium consummavit, in 21. Aprilis diem incidiße. An quia in Martyrologio Romano S. Simeonis memoria eo die colitur? At ex die cultus Sanctorum (*ut ipsius Pagii verbis utar, ad annum 525. num. 11.*) annus eorum emortualis deduci non potest, nisi ille aliunde constet. *Quod & alibi idem Pagius inculcat, &* BENEDICTUS XIV. *Pont. Max. qui ut omnium maxima & Caelo proxima dignitate, ita sapientia & scientia rerum summa supra ceteros eminet, in Dissertatione de Sanctorum Festis per annum imminuendis, auro contra aestimanda, luculentissime adstruit. Debuissent Henschenius, & Pagius ex Sozomeno, aliisve authoribus ostendere, Simeonem, sociosque die 21. Aprilis interemtos fuisse: inde enim haud perperam collegissent, eorum mortem in annum Christi 349. incidisse. Verum non modo apud probatos Scriptores nullum de die 21. Aprilis verbum occurrit; imo vero alios dies notatos legimus, & apud Syros quidem, & Coptitas diem 14. Aprilis, apud Armenos 12. in Menologio vero Graecorum diem 17. ejusdem mensis; ut ex Admonitione nostra, quam mox Actis S. Simeonis praefigemus, luce clarius exstabit.*

Authoris in rerum Orientaliū Aristarchos animadversio.

Sed de his hactenus. Satis enim superque ad rem hujus Operis universam enucleandam, explicandamque fecisse nos, arbitramur, multis, iisque implicatissimis, sed opportunis ad rem quaestionibus discussis, germanitatem Codicum, e quibus haec Acta eruimus, demonstrando, non levibus, vel ex trivio emendicatis conjecturis, sed invictissimis, & ad Criticae leges exactis rationum momentis, quorum pondus Eruditorum judicio aestimandum, aequo animo lubenterque relinquimus. Scimus enim non deesse homines emunctae naris, ut videri volunt, quorum ea est praejudicata rerum opinio, ut quidquid Veterum monimentorum ex longinquis, maxime vero transmarinis Asiae regionibus in Europam advehitur, doli mali fraudisque suspicione non careat. Quasi vero Ecclesiasticae eruditionis thesaurus totus quotusquisque est, quo tot Scriptorum volumina locupletantur, non inde potissi-

 mum

mum adlatus ad noſtras manus pervenerit, unde haec eadem Actorum Collectio depromta in lucem hodie, Deo in primis bonorum omnium largitore, & JOHANNE V. Luſitanorum Rege Magno auſpicante, proponitur. Sed haec minimi facimus. Ad doctos vereque ſapientes homines provocamus, quibus ut bene ſit, & incolumes diu & feliciter bono ſtudiorum publico vivant, in noſtris erit votis perennibus praecipue maximum.

IN-

INDEX
SIVE
CONSPECTUS
RERUM OMNIUM
Quae in I. & II. Parte exhibentur.

 Ad

VII.

VII.

VIII.

IX.

X.

Se-

Series Actorum, quae in hac Parte exhibentur.

I.

II.

III.

IV.

V.

VI.

VI.

VII.

VIII.

IX.

X.

IV.

ACTA

ܬܫܥܝܬܐ ܕܣܗܕܐ ܡܕܢܚܝܐ ܕܒܒܝܬ ܦܪܣܝܐ
[illegible]

ACTA
MARTYRUM ORIENTALIUM
QUI IN PERSIDE PASSI SUNT.
PARS I.

ADMONITIO
IN MARTYRIUM
SS. SIMEONIS BAR-SABOË
Seleuciae & Ctesiphontis Episcopi, & Sociorum.

Unde Graeci, Latiniq; Scriptores SS. Simeonis Sociorumque e'us notitiam hauserint?

SIMEONIS BAR-SABOË, ejusque Sociorum Martyrii historiam plurimi ex Graecis, Latinisque scripsere. Hanc enimvero ex Chaldaicis, seu Syriacis eorundem Martyrum Actis depromtam Sozomenus, ac Hieronymus primi omnium Graeco, Latinoque sermone exaratam dederunt; e quibus, praecipuis veluti ex fontibus, ceteri deinceps Graecorum, Latinorumque, Theophanes, nimirum, in Chronographia ad annum Mundi 5817. Cedrenus ad annum Constantii Augusti sextum, Nicephorus lib. VIII. cap. 56. Cassiodorus lib. III. cap. 2. pluresque alii, quos heic recensere non vacat, totam scribendi materiem hauserunt. Sed, pace tantorum virorum dixerim, mirum sane, quantum omnes ob Chaldaicae, seu Syriacae linguae, in qua jam inde ab initio laudatorum Martyrum Acta fuerunt conscripta, imperitiam in nominibus praesertim, ac temporibus describendis aberraverint, & quam multa, eaque scitu quidem & notatu dignissima, quae in ipsis Actis Chaldaicis interponuntur, praetermiserint. Id vero plane intelliget quicumque ipsorummet scripta cum genuinis hisce, sincerisque Actis, a nobis latine redditis, sedulo comparabit.

Ob Chaldaicae linguae imperitiā Sozomenus, ac Hieronymus in multis aberrarūt; plura quoque notatu digna praetermiserunt.

Multa apud Scriptores Orientales de S. Simeonis Vita & rebus gestis occurrūt, quae in Chaldaicis Actis desiderantur.

Quoniam vero praeter ea, quae in ipsis Chaldaicis Actis leguntur, quaeque admonitionibus nostris, atque adnotationibus passim illustranda suscepimus, plura etiam alia scitu aeque ac fide digna de S. Simeonis Vita, & rebus gestis occurrunt apud Scriptores Orientales, quibus haec non minus Acta, quam alia etiam monimenta, ex coaevis authoribus Syris, Persis, atque Edessenis, iisque, teste Sozomeno, in persequenda Martyrum historia adcuratissimis, collecta, in promtu certissime exstiterunt; visum nobis est, eadem, ex MSS. Codicibus Vaticanis potissimum decerpta, & exactiori, quam fieri posset, ordine digesta, huic SS. Simeonis, Sociorumque ejus Martyrio praefigere. Quam quidem methodum in reliquis etiam aliorum Martyrum Actis, si quid apud laudatos Scriptores animadversione dignum exstiterit, quod in eisdem Actis desideraretur, majori Reipublicae Literariae bono, ac totius hujusce Operis perspicuitati, atque ornamento servandam, Deo favente, curabimus.

D. Thomas Apostolus, & Adaeus Apostolorum Discipulus Seleuciensis Cathedrae Fundatores.

Simeon Bar-saboë, Martyrum Orientalium, qui in Perside passi sunt, antesignanus & princeps, inter Seleucienses Archiepiscopos, seu Catholicos, ut vocant, a Gregorio Bar-ebraeo, qui & Abulpharagius, in Chronico Syriaco, Cod. Vatic. XXIV. decimus statuitur post D. Thomam Apostolum, quem idem Bar-ebraeus Seleuciensis Cathedrae fundatorem, primumque Orientalium, quo nomine Chaldaei, Assyrii, Persaeque comprehenduntur, Episcopum adpellat. Amrus tamen, Matthaei filius, Scriptor Nestorianus, seculo Christi quartodecimo clarus, in Epitome historiae Catholicorum, suae, nimirum, gentis Patriarcharum, Cod. Arab. Vatic. XLI. ejusdem Sedis institutionem ab Adaeo, Apostolorum Discipulo, arcessit, tum inter ejus successores, Seleuciae & Ctesiphontis Episcopos, Simeonem Bar-saboë recenset nonum.

S. Simeon Bar-saboë Susae natus.

Ex Papae discipulo & Archidiacono Seleuciae & Ctesiphontis Episcopus.

Juxta horum traditionem Simeon Susae piis, honestisque parentibus ortus est, quorum ab arte, ut fert inveterata Orientalium consuetudo, Bar-saboë cognomentum derivavit; quod Chaldaicum nomen, ex duabus vocibus compositum, *Fullonis filium* recte interpreteris. Is vero anteaquam Seleuciae & Ctesiphontis Episcopatui praeficeretur, discipulus simul, & Archidiaconus fuit Papae Arachensis, Aghaei filii, qui anno Graecorum 577. Christi 266. absque Patrum suffragiis Seleuciae & Ctesiphontis Cathedram occupaverat, Davide, Maisanae Episcopo, imponente ei manum. Papae autem quum inter cetera plane improbanda, de quibus infra in Actis S. Milis, Susae Episcopi, uni, eidemque Ecclesiae binos Episcopos destinare mos esset; alii idcirco aliarum Ecclesiarum Antistites, quos inter laudatus Miles, anno Christi trecentesimo decimo quarto, Seleuciae Synodum in ipsum Papam coëgerunt; in qua unanimi quidem Patrum suffragio Simeon in ejus locum suffectus est, qui vicaria primum, mox, Papa, trecentesimo vicesimo sexto Christi anno, e vivis erepto, Seleuciensem Pontificatum summa cum potestate administravit, usque ad annum Regni Persarum centesimum decimum octavum, Saporis vero Regis trigesimum secundum (Christi 341. quo) nimirum, ejusdem Saporis jussu, post longum certamen Martyrii lauream adeptus est.

Quot annos Seleuciae & Ctesiphontis Episcopatum Simeon gesserit?

Hinc vero liquet, quot annos in Cathedra Seleuciensi sederit Simeon. Duodeviginti tamen ei tribuit Mares, Salomonis filius, Scriptor Nestorianus, seculo Christi duodecimo ineunte clarus; totidem & Amrus. Verum hic Simeonem, Papae, anno Saporis Persarum Regis sexto, eo in dissidio, quod Papam inter, & Episcopos Orientales exarsit, successorem fuisse renunciatum; anno autem Graecorum sexcentesimo quinquagesimo quinto (Christi 344.) Martyrii palmam obtinuisse, adfirmat. Demum Barebraeus Simeoni non plures, quam decem & tres Episcopatus annos adscribit. At quum apud laudatos Scriptores in confesso sit, Simeonem anno Christi 314. in Papae locum ordinatum esse, ex hisce autem Actis constet, eundem Simeonem, anno Saporis trigesimo secundo, qui, ut in Praefatione Generali monuimus, in alium, quam Christi annum 341. incidere nequit, mortem oppetiisse: exploratum quoque est, eum sedisse annos septem & viginti incompletos, ducta, nimirum, supputatione ab anno, quo Papae Vicarius fuit inauguratus. Nec huic calculo contrait Amrus; siquidem sextus Saporis annus in trecentesimum decimum quintum Christi annum competit. Ab hac autem Epocha ad annum 341. anni sex & viginti numerantur; ac proinde annorum viginti septem incompletorum facile construitur initium. Quum vero Bar-ebraeus scribit, Simeonem anno Episcopatus sui 13. Martyrio adfectum esse, palam fit, annum 13. pro 27. calligraphi incuria obrepsisse; ni maluerit quis adserere, Bar-ebraeum ad annum 326. quo, e vivis Papa sublato, Simeon non jam Vicaria, sed summa potestate Seleuciensi praefuit Ecclesiae, respexisse. Haud facile igitur secum convenit clarissimi Orientalis Bibliothecae Authoris opinatio, duodeviginti Sedis annos Simeoni adsignantis, ejusdem tamen inaugurationem ad annum 314. Martyrium vero ad annum 330. praefigentis.

Simeon tempore Concilii Nicaeni claruit.

Idem Bar-ebraeus, aliique rerum Orientalium Scriptores tradunt, Simeonem nostrum una cum Sciahduste, anno Christi trecentesimo vigesimo quinto ad Nicaenam Synodum Papae nomine perrexisse. Ebediesus vero, Sobae Metropolita, in Epitome Canonum Synodicorum, Cod. Syriac. Vatic. XLVI. fol. 59., ex Sancti Maruthae, Tagritensis Episcopi, Actorum, quae prae manibus habemus, Scriptoris, testimonio refert, Simeonem Bar-saboë tempore Concilii Nicaeni Episcopatum Seleuciae & Ctesiphontis gessis-

gessisse, eique per Sciahdustem Presbyterum suuum, sibique in Pontificatu successorem, interfuisse. Ejus haec sunt verba. ܘܡܛܠ ܕܟܠܗܘܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܫܬܥܒܕܝܢ
ܗܘܘ ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܐܬܪܘܬܐ: ܐܦ ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܒܪܨܒܥܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܕܣܠܝܩ
ܘܩܛܝܣܦܘܢ ܐܬܩܪܝ. ܘܡܛܠ ܫܓܘܫܝܐ ܕܐܬܕܩܢܘ ܒܬܚܘܡܐ ܠܣܘܢܗܕܘܣ ܠܐ ܡܨܐ ܗܘܐ
ܕܢܐܙܠ: ܘܟܬܒ ܐܓܪܬܐ ܗܕܐ ܒܝܕ ܫܗܕܘܣܬ ܩܫܝܫܐ ܕܝܠܗ. ܕܐܠܘ ܠܐ ܚܢܦܐ ܕܝܢ
ܠܕܡܢ. ܗܟܝܠ ܐܢܐ ܗܘܝܬ ܠܟܢܫܐ ܘܠܡܬܒܪܟܘ ܡܢ ܗܘ ܟܢܘܫܝܐ ܩܕܝܫܐ
ܘܡܢ ܡܠܟܘܬܟܘܢ ܢܬܗܢܐ: ܐܠܐ ܟܠܡܕܡ ܕܒܚܕ ܠܒܐ ܠܟܘܢ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܐܝܠܝܢ
ܕܐܬܕܪܟܘ ܥܠ ܐܦܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ܫܪܝܪܬܐ. ܐܦ ܐܢܐ ܡܫܠܡ ܐܢܐ ܠܗܘܢ ܒܚܕܘܬܐ:

Quoniam vero Episcopi omnes, qui subditis Romanorum Imperio locis praeerant, quique extra ipsius confinia positi, ad Synodum arcessiti sunt; Sanctus quoque Simeon Bar-saboë, Seleuciae & Ctesiphontis Catholicus, evocatus fuit: qui quum ob exortos in confiniis tumultus ad Synodum proficisci nequaquam posset, hujusmodi per Sciahdustem, Presbyterum suum, Epistolam dedit. Nisi Ethnici nostro inhiarent sanguini, istuc ego non invitus adcederem, ut, scilicet, sacri istius Pontificum coetus benedictionem impetrarem, inclytoque vestro perfruerer Imperio. Nihilosecius tamen, quidquid unanimi Episcoporum, qui constanti animo persequutionem pro vera Fide pertulere, suffragio decretum fuerit, id ego lubentissimus amplector. Haec ille.

Canon Synodi Nicaenae de Primatu Sedis Seleuciensis.

In eodem Concilio Nicaeno, autumant Orientales, sancitum fuisse, ut Seleuciae & Ctesiphontis Sedes post Alexandriae, Antiochiae, Constantinopoleos, & Hierosolymae Patriarchatus prima haberetur. Sic legitur in Canone Arabico XXXVIII. seu juxta Exemplar Francisci Turriani XXXIII. Cod. Arab. Vatic. I. ويكرم ايضا صاحب
كرسي سليقية . اعني سلق التي ببلاد المشرق وهي المداين . ويكون هذا ايضا يسمى باسم
القاثوليقوس . ويودن له الان ان يمطرن المطارنة كما تصنع البطاركة . لئلا يتادى
المشرقيون في مضيهم الى بطريرك انطاكية في حوايجهم او في انصرافهم من عنده . ويجدوا
الوثنيين فيهم السبيل لاضرارهم . لان بطريرك انطاكية قد رضي بذلك بعد ان طلبت
اليه الجماعة : لئلا يغتم بما صرف عنه من سلطان المشرق . لانه انما التمس
بهذا الامر سوا ادخال الراحة على النصارى ببلاد فارس :
Honoretur similiter Dominus Sedis Seleuciae, quae est in regione Orientis, & Modaina dicitur; atque etiam Catholici nomine adpellari debeat; ac deinceps, sicuti Patriarchae faciunt, Metropolitas ordinare possit: ut, scilicet, Orientales populi, Patriarcham Antiochenum pro necessitatibus suis consulentes, aut ab eodem in patriam remeantes, nullum inde detrimentum patiantur: neve Ethnici occasionem eis nocendi nanciscantur. Patriarcha autem Antiochiae hac in re consensit, posteaquam a Synodo rogatus fuit, ne de sublata sibi Orientis potestate contristaretur. Nihil enim aliud hocce in negotio quaeritur, quam ut Christiani, Persidis incolae, pace & quiete fruantur. Quidquid sit de hujusce Canonis authoritate, quem Abraham Ecchellensis, in Eutychio Alexandrino vindicato, genuinum Nicaenae Synodi foetum esse contendit, alii vero, ut spurium, rejiciunt: certum tamen est vetustissimae Orientalis disciplinae argumentum; liquidumque ex eo fit, Seleuciensem Sedem ab antiquissimis temporibus omnium Persidis Ecclesiarum primatum obtinuisse.

Quis Seleuciensium Episcoporum primus Catholici dignitatẽ obtinuerit?

Quis vero Primatialem honorem a Nicaena Synodo primus obtinuerit, in dubium a Chaldaeis vocatur. Ebediesus, Sobensis Antistes, quum dicat, Simeonem Bar-saboë ea tempestate Seleuciae & Ctesiphontis fuisse Episcopum, qua Synodus Nicaena habita est, satis aperte significat, id sub eodem adcidisse. At in Syriacis ad Consecrationem Patriarchae Chaldaeorum notis, Cod. Amidensi Syriac. Vatic. V. fol. 94. id factum ad tempora

pora Sciacluphae, vel Papae, Simeonis praedecessorum, refertur. Sic enim legitur. ܘܩܕܡܝܐ ܕܩܒܠ ܡܘܗܒܬܐ ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ ܕܫܩܠܘܦܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܘܐܝܬ ܕܐܡܪܝܢ ܕܦܦܐ. *Primum autem, qui Patriarchalis, sive Primatialis dignitatis munere fuerit insignitus, nonnulli Sciaclupham, alii vero Papam fuisse autumant.* In hoc tamen omnes consentiunt, quod a Nicaenis Patribus ea dignitas promanaverit. Nam in ipsa Patriarchae Consecratione, quum Electus, manus impositionem accepturus, praesentatur, conclamant Praesentantes. ܐܝܟ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܫܠܝܚܝܬܐ ܘܡܦܣܢܘܬܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܩܕ̈ܝܫܐ ܕܡܥܪ̈ܒܝܐ: ܒܥܕܬܐ ܗܕܐ ܕܟܘܟܐ ܡܩܪ̈ܒܝܢ ܚܢܢ ܠܘܬ ܪܒܘܬܟ ܐܠܗܢ ܠܗܢܐ ܥܒܕܐ ܕܝܠܟ ܕܦܪܫܬ ܘܓܒܝܬ ܠܡܗܘܐ ܩܬܘܠܝܩܐ ܘܦܛܪܝܪܟܐ ܒܥܕܬܟ ܩܕܝܫܬܐ. *Ex traditione Apostolica, & Sanctorum Patrum nostrorum Occidentalium permissu, in hac Cochensi Ecclesia* (si Seleuciam & Ctesiphontem, Patriarchae sui Sedem, Chaldaei adpellant) *en praesentamus majestati tuae, Deus noster, hunc famulum tuum, quem segregasti, & elegisti, ut sit Catholicus, Patriarcha in Ecclesia tua Sancta.* Ubi, ut vides, duplex adsignatur caussa, quare Seleuciae & Ctesiphontis Sedi Primatialis dignitas tribuatur, Apostolica, scilicet, traditio, quam ab Adaeo, & Mari, ceterisque Mesopotamiae, Assyriae, Persiaeque Apostolis derivatam volunt; & facultas Patrum Occidentalium, sive Nicaenorum, de qua superius diximus, vel etiam Antiochenorum Praesulum, quibus omnes Orientis Ecclesiae sunt subditae. Quamvis enim prioribus Ecclesiae Chaldaicae temporibus Seleuciensis Episcopus nec Catholici, nec Primatis, aut Patriarchae dignitate praefulgeret; Archiepiscopali tamen honore eminebat, ut diserte tradunt Sozomenus, & Theophanes, qui pluribus in locis Simeonem Bar-saboë Archiepiscopum vocant. Quare si quandoque Catholici, vel Patriarchae titulum iis Seleuciae Episcopis, qui Simeonem praecesserunt, adcommodatum reperias, ut apud Marim, & Amrum in Hist. Patriarch. Orient., id per anticipationem, aut praeventionem quandam ab iis dictum accipias, & juxta eorum temporum disciplinam. Hujusmodi vero usus apud alias quoque Ecclesias invaluit, quarum priores Episcopi quasdam sibi nuncupationes vindicarunt, quae nonnisi Praesulum longe posteriorum temporibus ratae sunt atque confirmatae. Sic Marutham, Tagriti Episcopum, in plerisque Liturgiarum Codicibus Catholicum Syri nominant; quod, videlicet, sequioris aevi Jacobitarum Catholici, seu Maphriani suam Tagriti Sedem constituerint. Eodem ferme pacto Praesules Byzantinos, qui ante Theodosii Magni aetatem claruerunt, Constantinopolitanos Patriarchas dicimus, quamquam Byzantinae Sedi nisi post Constantinopolitanam Synodum Patriarchatus dignitas non adcesserit.

Simeon instituit, ut in Ecclesiis Preces alternis Choris fierent; utque Psalmi memoriter occinerentur.

Ut vero ad rem redeamus; plura sunt, quae Simeon in Episcopatu cum laude gessit; ex quibus memoratu quidem dignae sunt Institutiones illae, quarum meminit Barebraeus loc. cit. in haec verba ܘܗܘ ܦܩܕ ܕܒܥܕ̈ܬܐ ܢܩܘܡܘܢ ܬܪܝܢ ܣܕܪ̈ܐ ܘܡܥܢܝܢܐ ܐܝܟ ܕܡܥܪ̈ܒܝܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܡܢ ܙܒܢܐ ܕܐܝܓܢܐܛܝܘܣ ܬܠܡܝܕܗ ܕܝܘܚܢܢ ܐܘܢܓܠܝܣܛܐ ܒܪ ܙܒܕܝ: ܘܗܘ ܦܩܕ ܕܠܐ ܡܢ ܟܬܒܐ ܢܙܡܪܘܢ ܩܠܝܪ̈ܝܩܐ ܡܙܡܘܪ̈ܐ ܕܕܘܝܕ ܒܬܫܡܫܬܐ. *Ipse* (Simeon Bar-saboë) *instituit, ut in Ecclesiis Orientalium alternis Choris ad Deum Preces funderentur; quemadmodum in Occidente a temporibus Ignatii, Johannis Evangelistae, Zebedaei filii, discipuli, sancitum fuerat. Idemque praecepit, ut non ex Codice, sed memoriter Clerici Psalmos Davidicos in Divinis Officiis occinerent.* Quae quidem consuetudo in Syrorum omnium, Maronitarum, scilicet, Jacobitarum, & Nestorianorum Ecclesiis hucusque viget, ac retinetur.

Garmaeorum Ecclesia ad Metropolitanam dignitatem a Simeone evecta.

Garmaeorum praeterea Sedem a S. Simeone Metropolitanam fuisse constitutam, tradit Ebediesus Sobensis loc. cit. his verbis. ܟܪܟܐ ܕܝܢ ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ ܡܛܪܦܘܠܝܛܘܬܐ ܐܬܩܒܠܬ ܒܝܘܡܘܗܝ

[illegible]

Sub tempora vero trecentorum decem & octo Synodi Oecumenicae Patrum, Garmaei a Simeone Bar-ſaboë Metropolitas poſtularunt. At Ardabadeni: Patriae quidem noſtrae, ajebant, Metropolitana dignitas debetur. Beth-ſeleucienſes vero: In regione noſtra Metropolita conſtituendus eſt. Praecepit itaque Simeon Bar-ſaboë, utriuſque Epiſcopi ut in docendo diligentia, atque ſedulitas expenderetur, uter utri diſcipulorum numero praeſtaret, idemque Metropolita crearetur. Compertum autem fuit, hac in re Sciahargardae Epiſcopum Ardabadenſi eſſe praeferendum. Atque ita factum eſt, ut Garmaeis a Simeone Bar-ſaboë Metropolita daretur. Hactenus Ebedieſus.

Simeonis Scripta, ex Ebedjeſu Sobenſi.

Primum vero locum inter Scriptores Syros, quorum Opera adhuc Syriace ſuperſunt, Simeoni noſtro tribuit Ebedieſus Sobenſis, pluries a nobis laudatus, in Catalogo Scriptorum Syrorum, quem latinitate donatum, perpetuoque commentario illuſtratum, viri de Orientalibus literis optime meriti, Abraham Ecchellenſis anno 1653. & Joſeph Simonius Aſſemanus, Avunculus meus, anno 1725. Romae typis Sac. Congregationis de Propaganda Fide vulgarunt. Sic igitur de Simeone Ebedieſus. [illegible]

Nunc ergo recenſitis Graecorum Patrum lucubrationibus, Syrorum Patrum [illegible] *Opera enumerare adgredimur. Simeon Bar-ſaboë Epiſtolas conſcripſit.* Earum argumenta haud exprimit.

Ejuſdem Cantica duo ex Officiis Chaldaeorum.

Duo inſuper S. Simeonis Cantica in Divinis Chaldaeorum Officiis circumferuntur, de quibus in Codice Amidenſi Vatic. I. ad feriam ſextam hebdomadae ſextae aeſtatis haec adnotatio legitur. [illegible] *Ferunt autem foetum, ejus* (Simeonis) *eſſe iſtaec Cantica, quorum primum* [illegible] *incipit: Cognitor cogitationum: alterum, Quamquam exuatis.*

Aliud Canticum, ex Mari.

Aliud etiam Canticum, cujus initium [illegible]: *Oculo mentis & caritatis.* Simeoni tribuit Mares, Salomonis filius, illudque a Simeone, Sacrum feria quinta hebdomadae Majoris in carcere peragente, Calice in ſiniſtra Presbyteri ſui, ac Patena in dextera conlocatis, dictum fuiſſe, adfirmat. Quod quidem Canticum Divinis Syrorum Officiis invenies adnexum.

Eccleſiae, & Monaſteria ſub S. Simeonis nomine.

Plures olim Eccleſiae in S. Simeonis Bar-ſaboë, Sociorumque ejus honorem fuerunt ab Orientalibus conſtructae. Harum quidem nonnullae, ceteris multo magnificentiores, Mahometanis poſtea rerum Orientalium potitis in Meſcuitas ceſſere; aliae vero, quas temporum injuria conlabentes, ex Mahometanorum edicto, inſtaurare non licuit, jam penitus corruerunt. Quinque potiſſimum, ut ceteras, diverſis in locis poſitas, praeteream, ad hanc uſque diem in Meſopotamia, ac Perſide ſuperſunt. Prima Maipharactae, ſeu Macepractae, a S. Marutha, horum Actorum Scriptore, conſtructa; quum, ſcilicet, Reliquias S. Simeonis, & aliorum Martyrum Orientalium, qui praeſertim ſub Sapore paſſi fuerant, ex Perſide in Meſopotamiam redux tranſtulit, & in eadem urbe, quae idcirco Martyropolis dicta eſt, depoſuit. Altera ad Tigrim fluvium, haud longe a Seleuciae parietinis erecta, celebre habuit Chaldaeorum Monaſterium ſibi adjunctum, & cognomine; cujus in Coemeterio Surinum Seleucienſem Pſeudo-Catholicum, anno Chriſti circiter 764. tumulatum fuiſſe, tradit Amrus in ejuſdem vita apud Aſſem. Bibl. Orient.

Orient. Tom. 3. Par. 1. Tertia Bagdadi, circa annum Christi 762. praecipuo Chaliphārum jure a Nestorianis constructa: qua in Ecclesia, teste eodem Amro in vita Eliae I. Nestorianorum Patriarchae, Catholici, seu Primates Bagdadum advenientes solenni pompa excipiebantur. Quarta in urbe Mosul, seu Ninive, quae ad haec usque tempora nedum a Nestorianis, verum etiam a Jacobitis & Infidelibus summa cum veneratione frequentatur.

Ejus, & Sociorū memoria, & cultus.

Porro S. Simeonis Bar-saboë, Sociorumque ejus memoriam cum Latini, & Graeci, tum Coptitae, Armeni, Syrique omnes recolunt, sed diversis diebus. Et Latini quidem die xxi. Aprilis, ut in Martyrologio Romano, in haec verba: *In Perside Natalis S. Simeonis Episcopi Seleuciae & Ctesiphontis, qui, jubente Sapore Persarum Rege, comprehensus, ferroque onustus, iniquis tribunalibus exhibitus, quum solem adorare nollet, & de Jesu Christo voce libera, & constantissima testaretur, primum carcerali ergastulo cum aliis Centum, ex quibus alii Episcopi, alii erant Presbyteri, alii diversorum Ordinum Clerici, longo tempore maceratus est. Deinde quum Usthazanes, Regis Nutricius, qui ante jam lapsus a Fide, sed per eum ad poenitentiam fuerat revocatus, Martyrium constanter subjisset; postridie, qui erat annuus Dominicae Passionis dies, omnibus ante Simeonis oculos, qui unumquemque eorum strenue exhortabatur, gladio jugulatis, novissime & ipse decollatus est. Passi sunt etiam cum eo clarissimi viri, Abdechalas, & Ananias, ejus Presbyteri: Pusicius quoque, Praefectus Regis artificum, eo quod Ananiam titubantem corroborasset, collo circa tendinem perforato, & lingua exinde extracta, crudeli morte occubuit; post quem & filia ejus, quae erat Sacra Virgo, necata est.* Hactenus Martyrologium Romanum.

In Martyrologio Romano.

In Menaeis Graecorum.

Graeci vero idem Festum celebrant die xvii. Aprilis, non autem xv. Maji, ut ex Typographorum fortasse incuria obrepsit in Notis Cardinalis Baronii ad Martyrologium Romanum, qui pro xv. Kal. Maji, ediderunt xv. Maji. Verba Menaeorum haec sunt. Τῷ αὐτῷ μηνὶ, ιζ. μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Συμεὼν Ἐπισκόπου Περσίδος. Καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, Αβδελλᾶ Πρεσβυτέρου Χουσδαζὰτ. Φουσὴκ καὶ ἑτέρων χιλίων ἑκατὸν πεντήκοντα. Κτησιφῶν, καὶ Σαλὴκ ἡγεμονεύοντες, ἐν ταῖς κατὰ Περσίδα πόλεσι. Σεβωρίου τότε τὴν Περσῶν Βασιλείαν κατέχοντος, ἐπιστέλλουσι τῷ Βασιλεῖ. ὅτι ὁ Ἀρχιερεὺς τῶν Χριστιανῶν Συμεὼν, καὶ ἕτεροι οὐκ ὀλίγοι, ὑποτελεῖς εἶναι αὐτῷ καὶ ὑπόφοροι, οὐδαμῶς καταδέχονται, ἀλλ᾽ αἱροῦνται μᾶλλον ἀποθανεῖν ὑπὲρ Χριστοῦ, ἢ δουλεύειν ἀτίμως, καὶ ἀκλεῶς. Χαλεπήναντος οὖν ἐπὶ τοῦτο τοῦ Βασιλέως, ἤχθη πρὸς αὐτὸν ὁ Ἅγιος Συμεὼν, δυσὶν ἁλύσεσι δεσμευθεὶς, εἶτα τῇ εἱρκτῇ παραπεμφθεὶς, ἐπιστρέφει πρὸς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν τὸν Πραιπόσιτον Χουσδαζὰτ Χριστιανὸν μὲν πρότερον ὄντα. διὰ δὲ τὴν εἰς τὸν Βασιλέα τιμὴν, καὶ τὸν ἐπικείμενον φόβον, νόμῳ περσῶν τὸν ἥλιον προσκυνήσαντα. ὃς καὶ συσχεθεὶς, τὴν κεφαλὴν ἀπετμήθη, ἀντὶ τῶν τροφείων. Καὶ γὰρ αὐτὸς ἦν ὁ τὸν Βασιλέα ἀπογαλακτισθέντα ἀναθρεψάμενος, τοῦτο μόνον αἰτήσας, τὸ ποιῆσαι καταφανὲς, ὅτι οὐ δι᾽ ἀκολασίαν γλώσσης ἀκρατοῦς, οὐδὲ δι᾽ ἄλλο τι τῶν ἀπηγορευομένων, ταύτην δίδωσι τὴν δίκην, ἀλλὰ διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, ἐξ ἧς πρότερον μαλακισθεὶς καταπέπτωκε. τοῦτο δὲ καὶ ὁ Βασιλεὺς ἐπηγγείλατο. Ακούσας δὲ ὁ Ἅγιος Συμεὼν ἐν τῇ φυλακῇ, ἐχάρη καὶ σὺν τοῖς λοιποῖς ηὔχετο, καὶ οὕτως αὐτὸν τελειωθῆναι. ἐκβληθέντων οὖν καὶ αὐτῶν τῆς φυλακῆς, καὶ ἀποτμηθέντων τὰς κεφαλὰς, τὸν ἀριθμὸν ὄντων χιλίων ἑκατὸν πεντήκοντα. Πρὸ τούτων ὁ Ἅγιος Συμεὼν ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν, ἐρεθίσας εἰς τοῦτο καὶ τοὺς λοιπούς. λέγεται δὲ ἕνα τῶν ἀναιρουμένων δειλιᾶσαι. τὸν δὲ κουροπαλάτην Φουσὴκ οὕτω καλούμενον, συμβουλεῦσαι αὐτῷ μηδόλως δειλιάσαι, ἀλλ᾽ ἐπιμύσαντα τὰς ὄψεις, δέξασθαι τὴν τοῦ ξίφους τομὴν, ὠκύμορον οὖσαν, ὃς καὶ διαβληθεὶς περὶ τούτου, καὶ εἰς Χριστὸν πιστεύειν παῤῥησίᾳ ὁμολογήσας, τὴν γλῶτταν τέμνεται. καὶ τὸ τῆς σαρκὸς δέρμα ἀφαιρεῖται. καὶ οὕτω τὸ πνεῦμα παρέδωκε. *Ejusdem mensis* (Aprilis) *die* xvii. *Commemoratio S. Hieromartyris Simeonis, Persidis Episcopi, & Sociorum Abdellae Presbyteri, Chusdazat, Phusec, aliorumque mille centum & quinquaginta. Praesides Ctesiphontis & Seleuciae, quae Persidis urbes erant, Sapori, Persarum Regnum obtinenti, literas dant, renunciantes, Simeonem, Christianorum Episcopum, aliosque non paucos tributum ipsi pendere, ejusque imperium omnino detrectare; sed malle eos pro Christo mori, quam cum dedecore, & ignominia servire. Id igitur Rex quum aegerrime ferret, ad eum traductus est S. Simeon, duabus vinctus catenis: deinde in carcerem contrusus, ad Christi fidem reduxit Chusdazat praepositum, qui Christianus quidem antea fuerat; sed, ob Regis honorem, & propter impendentem metum, solem juxta Persarum ritum adoraverat: qui & comprehensus, in educationis mercedem (is enim Re-*

gem,

gem, a lacte subductum, educaverat) capite plexus est, hoc unum tantummodo reposcens, ut palam fieret, se neque ob immodicam linguae libertatem, nec ob aliud quodvis facinus, hanc subire poenam; verum propter unam in Christum fidem, a qua pusillanimis desciverat. Quod quidem Rex pollicitus est. Quum vero de iis certior in carcere factus esset S. Simeon, haud mediocri adfectus est gaudio, oravitque cum reliquis, ut pari constantia vitae finem impleret. E carcere itaque eductis, & ipsis capite damnatis, numero centum quinquaginta supra mille, primus S. Simeon obtruncatur, posteaquam vehementi oratione reliquos ad id idem cohortatus esset. Fertur autem quidam ex iis, qui neci tradebantur, animo concidisse, & a Palatii Praefecto, qui Phusec dicebatur, monitus fuisse, ne ullatenus expavesceret, sed clausis oculis gladii ictum, mortem celerrimam inlaturum, constantissime exciperet. Is vero eam ob rem itidem adcusatus, seque in Christum credere generose confessus, lingua multatus est, cuteque carnis avulsa, hoc in cruciatu spiritum reddidit. Hactenus Menaea, in quibus hi etiam Versus in S. Simeonis, & Sociorum laudem habentur.

Επίσκοπόν σε Συμεὼν ἐγὼ μέγαν,
Εκ δὲ ξίφες μέγιστον ἀθλητὴν ἔγνων.
Αἶρκτε τὸ δεινὸν Αβδελλᾶς ἔδυ στόμα,
Βδέλλης ἀπλήστε τῦ Σατᾶν φυγὼν στόμα.
Επιτραπέντος τῦ θύειν ἢ τεθνάναι.
Θανεῖν Χεσδαζὰτ εἵλετο τμηθεὶς ξίφει.
Τὸ δέρμα Φεσὴκ ἐκδαρέτω μοι λέγει,
Χιτὼν ὑφανθεὶς τῦ Σατανᾶ ἡ κρόκη.
Πίπτοντας ἀνδρῶν ἀμφὶ χιλίες ξίφει.
Ιδὼν ἔφης ἂν Παῦλε μαρτύρων νέφος.
Τέμνεσιν ἀνδρῶν τριπλοπεντηκοντάδα.
Τὴν τρισπρόσωπον προσκυνῦσαν ἐσίαν.
Εβδομάτῃ Συμεὼν δεκάτῃ ἀπὸ αὐχένα τμήθη.

Episcopum te, Simeon, ego magnum
Ex gladio autem maximum pugilem novi.
Ursae infestum Abdellas subjit os,
Hirudinis insatiabilis Satanae fugiens os;
Quum liceret ei sacrificare, aut mori.
Mori Chusdazat elegit, percussus gladio.
Cutis, Phusec, detrahatur mihi, ait,
Tunica intexta Satanae sub tegmen.
Cadentes viros circiter mille gladio
Videns, dixisti Paule, Martyrum nubem.
Secant viros tricies quinquaginta,
In tribus Personis adorantes essentiam.
Decima septima Simeon truncatur capite.

Eodem quoque die Synaxaria MSS. & Collegii Claromontani Societatis Jesu, & Julii Cardinalis Mazarini, quae Parisiis adservantur, Sanctum Simeonem, & Socios colunt, sub hoc Titulo: *Certamen Sacrosancti Martyris Simeonis, Archiepiscopi Persidos, & Sociorum ejus Abdellae Presbyteri, Chustazat, & Phusic, & aliorum simul centum quinquaginta &c.* Deque iisdem Sanctis Martyribus reliquum fit Officium, cujus Canonem S. Joseph Hymnographus huic Acrostichidi innexuit.

Στέφω Μάκαρ σε Συμεὼν ὑμνῳδίαις. ΙΩΣΗΦ.
Hymnis, Beate Symeon, te corono. JOSEPH.

Menologium itidem Sirleti ad praesignatum XVII. Aprilis diem de S. Simeone, Sociisque agit, his verbis: *Sancti Martyris Symeonis, apud Persidem Episcopi, & Sociorum Abidellae Presbyteri, & aliorum mille centum quinquaginta.* Ita & Galesinius, qui bonam Martyrologii sui partem a Graecis hausit; & ex eo Martyrologii Germanici Author, Canisius. At pervetustus MS. Codex Casinensis ad diem XX. Aprilis S. Simeonem Martyrem commemorat. Ecclesia autem Dolensis in Aremoricis die XXI. ejusdem mensis S. Simeonis festum recolit, cum Officio trium Lectionum; quarum tertia propria habetur in

in Breviario edit. 1519. Quod & Ecclesiam Turonensem olim observasse, liquet ex ejusdem Breviario, quod anno 1611. typis vulgatum est.

In Menologio Basiliano.

Attamen in perantiquo Basilii Porphyrogeniti Imperatoris Menologio, circa decimum Christi seculum, nempe, ante annos circiter octingentos concinnato, & studio, ac opera Eminentissimi Annibalis Cardinalis Albani anno 1727. Urbini Graece, & Latine edito, eorundem Martyrum elogium ad diem XIV. Aprilis refertur. Haec autem Menologii verba sunt. *Simeon Sacrosanctus Christi Martyr, Sapore Persarum Regnum tenente, claruit. Quum autem impia Persarum facinora intueretur, nec illorum onera perferre amplius posset, Regi ita rescripsit: Quoniam nos servi sumus Jesu Christi, Dei nostri, non sustinemus vestri esse vectigales. Fac ergo quod vis. Jubente itaque Rege, vinctus adductus fuit coram ipso una cum Sociis suis. Quumque ingressus fuisset, ei, prout antea consueverat, venerationis signum nequaquam exhibuit. Interrogatus autem, cur id omisisset, respondit: Quum pacem habebam, Regem venerari consueveram: quando autem vinctus adcedo, ipsum amplius non veneror. Porro quum eum inde egredientem vidisset quidam Praepositus, qui antea Christianus fuerat, sed postea a Christo defecerat, conatus est ipsum amplecti. Sed a Simeone repulsus, ait: Si Simeon, homo quum sit, me despicit; quomodo Christus, quem negavi, me recipiet, ac diliget? Hoc comperto, Rex ipsum Praepositum, simulque Episcopum, Presbyteros, Diaconos, aliosque centum & quinquaginta capite obtruncari mandavit.*

In Synaxariis Syrorum.

Syri quoque omnes die XIV. Aprilis Sancti Simeonis, & Sociorum ejus festum celebrant; Si Nestorianos excipias, qui a feria sexta Dominicæ Passionis ad feriam sextam hebdomadae sextae aestatis, hoc est, tertiae decimae post Pentecosten, transtulerunt. Cujus quidem translationis ratio redditur in Codice Syriaco Vaticano I. cujus verba infra in adnotationibus exhibebimus. Ad praedictum vero Aprilis diem XIV. in Synaxario Syrorum, quod Carsciunice, seu Arabice, literis tamen Syriacis, ab Elia Beniamino, Presbytero Maronita, nitidissime exaratum, prae manibus habemus, haec leguntur.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] *Sanctus hic:*

Simeon tempore, quo Martyrium subiit, annum aetatis agebat centesimum decimum septimum. Ecclesiae Christi, quae est in urbibus Seleucia & Ctesiphonte praefuit. Quum vero Saporem Regem in Christianos, eorumque sacras Aedes acriter desaevire animadvertisset, hanc ad ipsum Epistolam scripsit: Turpe est, te in Christianos furere, eosque iniquis vectigalibus onerare. Compertum tamen tibi sit, eosdem paratos esse, mortem pro Christo oppetere,

quem,

quem, sciunt, suum pro ipsorum salute sanguinem effudisse. Porro Regem vehementer offendit istiusmodi Epistola: quamobrem Simeonem duabus ferreis catenis onustum ad se deduci, atque inde in carcerem conjici jussit. Interim vero Gustazades, Regis nutricius, qui ejurata Christiana fide, solem juxta Persarum superstitionem adorare coactus fuerat, ad Christianae vitae institutum rediit, comprehensus propterea capite plexus est. Quod B. Simeoni, in vinculis detento, confestim nunciatum, incredibili ipsum adfecit gaudio; coepitque Deum enixius orare, ne Martyrium sibi diutius protrahi sineret. Continuo lata in sanctum Antistitem capitis sententia, una cum aliis centum & quinquaginta Christianis, quos crebris adhortationibus ad Martyrium incenderat, certaminis palmam promeruit. Fama autem accepimus, eo in loco, ubi Simeon, data Carnifici cervice, Martyr occubuit, unum ex Sociis ad nudati ensis adspectum totum contremuisse. Hominem propterea fluctuantem, ac prope exanimem Phasik quidam, cognomento Karbalat, erigendum suscepit, his verbis: Pone metum; gravis nequaquam est, quae tibi imminet, percussio. Oculos tantisper occludito; quandoquidem mortem tibi celerrimam, ac minus molestam inferet gladius. Haec loquutus Phasik; ad Regem sine mora rapitur: quumque Christianum se esse fateretur, extracta prius ipsi lingua, avulsaque postmodum cute, Martyrium cum reliquis Christi Athletis consummavit. Hactenus Synaxarium Syrorum.

Coptitarum, & Armenorũ.

Cum Syris conveniunt Coptitae, utpote qui in Synaxario suo Arabico, cujus Epitomen in Catalogo Codicum MSS. Orientalium Bibliothecae Mediceae Laurentianae & Palatinae, Florentiae anno 1742. edito, exhibuimus, Simeonis & Sociorum memoriam ad diem XIX. Barmudae, qui respondet diei XIV. Aprilis referunt, in haec verba.

هذا القديس كان فى مملكة شابور ابن هرمز الملقب بذى الكتاف . لانه اذا كان قهر ملكاً كان يامر بخلع اكتافه . فاحدث هذا على المومنين احداث عظيمة وجور عليهم جوراً عظيماً كثيراً . فارسل اليه هذا القديس رسالة يقول له فيها . ان الذى ابتاعهم السيد المسيح قد خلصوا من عبودية البشر وصاروا عبيداً للمسيح وحده : فلهذا قد الزمهم ان يكلفوا اخراجاً ولا غرماً اكثر مما فرض عليهم لكنهم اختاروا ان يموتوا من اجل المسيح الذى سفك دمه عنهم ولا يتعبدون للمتعديين الشريعة . فلما وقف شابور على رسالته اغتاض كثيراً . واستحضره وربطه بسلسلتين ورماه فى السجن . فوجد فى السجن قوماً كانوا كفره وعبدوا الشمس وهم محبوسين بسبب شى اخر . فوعظهم وعلمهم الى ان اقروا بالمسيح . وضربت اعناقهم . ثم استحضروا القديس من السجن ومعه مايه وخمسين نفساً . نشطهم القديس الى ان ضربت اعناقهم . ففزع واحد منهم . فنشطه احد القيام وقال . لا تفزع . فليست الضربة شياً . اذا اغمض عينيك . ففعل هكذا واشتشهد . وعثر على ذاك الذى نشطه . وكان اسمه باسيق . فقطع راسه وسلخ جلده . وبعد ذلك استحضر القديس واستعرض عزمه . ولما لم ينثنى عن رايه ضربت رقبته . ونال اكليل الشهادة . وكان عمره مايه سبعه وعشرين سنة .

Sanctus Simeon versabatur in Regno Saporis, Hormisdae filii, cognomento Dualcatafii, seu Humerorum fractoris, ab humeris, scilicet, quos Regibus, abs se in bello captis, comminui jubebat. Hic idem Sapor Christianos divexandos adgressus, intoleranda ipsis vectigalia imposuit. Quod aegerrime ferens Sanctus Pastor, Regi Epistolam scripsit, in qua aperte testabatur, eos omnes, quos Christus Dominus redemerat, a servitute liberos esse, proindeque mortali homini non licere, solius Christi Servos graviori vectigalium pondere opprimere; quibus alioquin certum fixumque in animo erat, mori potius pro Christo, qui totum pro seipsis sanguinem fuderat, quam Divini Foederis violatoribus mancipari. Hujusmodi literas summa cum indignatione excepit Rex; qui Episcopum, in jus vocatum, & duabus catenis constrictum, carceri addixit, in quo Infideles non pauci, solis adoratores, forensibus de caussis catenati & ipsi detinebantur. Horum vicem commiseratus Simeon, eosdem in Christianis disciplinis instruere, atque adhortari non destitit, quousque & illi Deum constanter confessi, crude-

crudelissime interemti sunt. Interea Sanctus Simeon Regi sistitur una cum centum & quinquaginta Viris, quos Pastoris praesentia, ac vocibus ad Martyrium vehementer excitatos impii Regis satellites gladio sustulerunt. Porro quum unus ex laudatis Martyribus trepidare coepisset, ipsum quidam ex adstantium coetu confirmare adgressus: Abjice, inquit, timorem: oculos occludas, nec gladium adspicias; levissimum etenim ejus ictum senties. Paruit ille; & continuo Martyrium complevit. Comprehensus inde, qui titubantem roboraverat, Basik nomine, capite obtruncatur, cuteque spoliatur. Quae posteaquam gesta sunt, denuo ad Regem deducitur Sanctus Simeon; qui quum crebro pertentatus, a proposito divelli nullatenus potuisset, ferro percussus, Martyrii coronam obtinuit, annum aetatis agens centesimum decimum septimum. Eadem ferme in Synaxario Armenorum leguntur ad diem XII. Aprilis; ejus idcirco verba heic referre supervacaneum est.

Videretur autem heic locus postulare, ut nonnulla, de Simeonis praesertim aetate, anno, & die, quo passus est, deque ejusdem Sociorum numero, ac nominibus, quae in modo laudatis Synaxariis minus adcurate proferuntur, discutienda susciperemus. Verum quum de hisce omnibus alias sermo inciderit, ne plus nimio hoc Opus excrescat, vide, amice Lector, quae in Praefatione Generali, & in Adnotationibus, huic Martyrio adnectendis, fuere a nobis sedulo observata. Curavimus enim, ut de iis nihil, quod & scitu, & memoria dignum esset, praetermitteretur. Boni interim aequique consule hunc laborem nostrum, qui qualiscumque sit, hoc certe pretio non carebit, quod illustria Orientalium Martyrum gesta, partim prius obscura, partim etiam prorsus ignota, per eum patere tibi possint, atque innotescere.

ܣܗܕܘܬܐ

ܕܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܒܪܨܒܥܐ

ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܣܠܝܩ ܘܕܩܛܝܣܦܘܢ . ܘܕܚܒܪܘܗܝ ܥܒܕܗܝܟܠܐ ܘܚܢܢܝܐ ܩܫܝܫܐ
ܘܕܐܚܪ̈ܢܐ ܡܐܐ ܒܢ̈ܝܢܫܐ : ܘܕܓܘܫܬܐܙܕ ܡܗܝܡܢܐ ܕܡܠܟܐ : ܘܕܦܘܣܝܩ
ܩܪܘܓܒܪ : ܘܕܒܪܬܗ ܒܬܘܠܬܐ ܩܕܝܫܬܐ .

MARTYRIUM

SS. SIMEONIS BAR-SABOË, Seleuciae & Ctesiphontis Episcopi, Sociorumque ejus ABDHAICLAE, & HANANIAE Presbyterorum, Aliorumque Centum diversi Ordinis virorum: Necnon GUHSCIATAZADIS Eunuchi, Regis Nutricii, PHUSIKII KARUGABARI, ejusque Filiae Virginis, Deo Sacrae.

Scriptoris Prologus.

SERVITUTIS Populi nostri principium; unde, videlicet, exortae fuerint calamitates, ad nostram correptionem, emendationemque Divinitus immissae, exponere, literisque mandare adgredior [1]. Enimvero atrox,

ܫܘܥܒܕ ܘܚܫܐ ܥܡܢ ܫܘܪܝܗ
ܕܥܡܢ ܘܦܘܪܥܢ ܡܪܕܘܬܐ ܕܚܛܗܝܢ ܕܡܢ ܐܝܟܐ
ܐܬܝܠܕ . ܕܗܢܐ ܗܘ ܐܝܟ ܕܒܢܝܐ ܡܥܒܕܐ
ܕܒܥܐ ܠܡܚܐ ܠܟܢܫܐ ܡܪܕܘܬܐ ܕܐܬܬܪܝܡ
ܥܠ

[illegible]

atrox, quae nos dudum invasit, procella iis temporum acerbitatibus exaequanda, quae Machabaeis olim incubuerunt. Siquidem & illi eos experti sunt dies, quos, Divinam ultionem denunciantes, praemonstrarunt Prophetae. Balaam namque haec ipsa suis inseruit vaticiniis: *Heu qui victurus est illis diebus, quando haec faciet Deus! Quoniam ecce legiones e regionibus* [2] *Chittaeorum advenient, terramque vastabunt.* Graecos, nempe, designans, qui postmodum furore concitati, in Machabaeos exarserunt. Ezechiel quoque Gog [3], & Magog oraculis suis praenotat: quibus nominibus eosdem Graecos, a Daniele per parvum [4] Cornu adumbratos, significavit; quod ubi exortum est, tria Cornua, sibi adjuncta, actutum dissipavit, & adversus Altissimum maledicta contorsit.

Machabaeorum calamitatibus Persequutionem in Christianos Orientales comparat.

Num. 24. 24. *edit. Syr.*

2

Ezech. 38.

3

Daniel. 7.

4

Is autem fuit Anthiochus, qui Graecorum Imperii anno centesimo quadragesimo tertio, sui sexto, capta Hierosolyma, auream mensam cum reliquis Sacri Ministerii instrumentis diripuit, Templum polluit, ejectisque indidem Judaeis, quorum erat locus, Aras ibidem construxit, eodemque alienigenas intulit. Sacerdotes insuper dirissime habuit, Sacrorumque religionem profanavit. Nec satis habens in tantam prorupisse impietatem, caedibus Innocentium terras, Judaeis haereditario jure concessas, funestavit, Sanctorumque carnes, feris, & avibus discerpendas, exposuit. Quibus victi malis quamplures Regi manus dederunt, Legisque suae veritatem ejurantes, impiis sacrificiis sese contaminarunt. Alii vero nobilissimi viri, feminaeque Dei sui fidem palam professi extremo adfecti sunt supplicio. Ex his mille uno die, propter Sabbathi religionem caesi, qui suam contestantes innocentiam: Nos quidem, ajebant, in simplicitate cordis nostri morimur; verumtamen Caelum & Terra hodierno

Judaei ab Antiocho Rege dire vexati.

1. *Machab.* 2. 37.

 die

die testes adsunt, insontes nos, ac immeritos a vobis neci datos. Sed & mulieres, quod suos circumcidissent filios, interemtae sunt, parique pendentes e collo matrum parvuli crudelitate obtruncati. Haud secus alii, eo quod ex constanti Sacri Testamenti observantia immundo cibo se coinquinare recusassent, capite damnati occubuere: Et factus est planctus magnus in Israël, & ingemuerunt Principes, & Seniores, & Juvenes, & Virgines, & infirmati sunt, & speciositas mulierum immutata est; & sponsa, quae sedebat in thalamo, luxit; & universa Domus Jacob induit confusionem. Et ingemuit Matathias, & dixit: Vae nobis! Ut quid adcidit nobis videre malum Populi nostri, & contritionem Civitatis Sanctae, & Templi ejus, quod traditum est in manus alienigenarum: & ecce gloria, & pulchritudo nostra contabuerunt: ut quid adhuc vivimus? Nihilominus resumto mox spiritu: Cogitate, ajebat, per generationem, & generationem; quia omnes, qui sperant in Deum, non commovebuntur. Et nunc a verbis viri peccatoris ne timueritis; quia gloria ejus in stercus, & in vermen erit: hodie extollitur, & cras non invenietur; quia conversus est in terram suam, & omnes cogitationes ejus peribunt. Quumque ipse Matathias Judaeum quemdam, popularem suum, ejurata palam Religione, Numinibus immolantem, vidisset, excanduit Divinae Legis vir studiosissimus, ejusque renes contremuerunt; ac zelo Dei contemti percitus, sicuti Legis decebat vindicem, in reum insilivit, hominemque nefario dantem operam sacrificio, ipsas ad Aras interemit, illius fundens sanguinem, qui sese in falsae Religionis cultum effuderat, eumque super hostiam mortuam jugulans, ut impuri cruoris contactu pollueretur, qui sanctissimam polluerat Legem: continuoque Regis administrum adortus, populum

Ibid. 1. 26.

Ibid. 27.

Ibid. 2. 61.

Matathiae encomium.

Ibid. 2.

[illegible]

pulum ad impia Sacra adigentem, itidem obtruncavit. Nae ille fuit Sacerdos mundus, qui immundae hostiae sanguine supernam iram compescuit, Deumque Populo suo placatum ac propitium reddidit.

In hac itaque luctuosa adeo temporum acerbitate, in tanta rerum angustia, in tanto armorum strepitu siluit Populorum laetitia, atque alacritas, eliminata tranquillitas, ornamenta pacis, & adjumenta belli vi ademta, opes direptae, splendor obtenebratus, virtus depressa, Regnum concisum, omnia perturbata, resque privata & publica per summum scelus atque flagitium eversa, convulsaque fuerat. Ubique gladius, ubique solitudo, & vastitas, atque crudelissimae mortis adspectus miserarum gentium oculis obversabatur. Properaverat Infernus ipse ad os suum dilatandum, ut praecipites sorberet; linguam & fauces immanem in modum exeruit, ut deglutiret. Sed & inclytos viros suum in barathrum detraxit, scelestosque, & peccatores suam in escam vertit. Justorum quidem corpora in sinu suo reposuit, impiorum vero ossa dentibus suis contrivit, carnes discerpsit, voravit, & in tenebricosos gurgites suos projecit; torsit alienae virtutis tortores, & fratrum suorum persequutores dilaceravit, aterrimo eos carcere concludens, & in profundum lacus sui demergens; quia demerserunt Jacob in peccatum, & dejecerunt Israël in immunditiam.

Judae Machabaei Elogiū.

Jam dudum vero occlusis in res nostras beneficentissimae Dei misericordiae thesauris, quum iram, furoremque suum formidoloso adeo tempore sat effudisset vindicta, exsaturatoque gladio, & romphaea inebriata, noxae, atque scelera patuissent, libri aperti, & quae in eis continebantur, recitata fuissent; tum demum miserationum imbres effundi, inundatio gratiae invalescere, qua favente, acta, scriptaque

ptaque adversus eos obliterata fuerunt, ipsorumque expurgatae, elutaeque labes, ne, videlicet, ad extremam perniciem eorum protraheret caussam vindex Justitia, eisdemque acerbiora decerneret supplicia. Ecce autem repente exortus sol ferventissimus, luce sua glaciem Ethnicae superstitionis dissolvit, impuram Infidelitatis scaturiginem obduxit, stagnum Idolomaniae arefecit, immunditiae lutum exsiccavit, foetidam saniem extersit, putidum nidorem exstinxit, munditiem, atque sanctitatem restituit, locum suum eluit, & consecravit: expandit super eum pallium pacis, ipsumque calefecit: obtendit ei velamen tranquillitatis, & pudicum, castumque effecit. Irrugiit in malas bestias, easque funditus disiecit. Catulus leonis Judas gloriam populi sui dilatavit, & cornu Ecclesiae suae exaltavit. Euge, Sacerdos, & bellator sacro amictus est Ephod, ut Sanctus, ad Divini Numinis propitiationem. Terrificam induit loricam, ad occisionem ut gigas: bellicis armis se succinxit, ut alacer, & paratus ad pugnam; robore suo comparatus est leoni, adcubuit super contritione gentium, cubavit, & comedit carnes Principum: inebriata est hasta ejus sanguine occisorum, & mucro ejus hostium cervicibus exsatiatus: in ira sua perscrutatus est reliquias peccatorum: tabefecit gloriosos terrore suo, & prae timore ejus ceciderunt excelsi; directa est salus in manu ejus, & Reges multos exacerbavit. Occidit millia in montibus, & myriadas in planitie profligavit. Laetatus est Jacob in operibus ejus, & exultavit Israël in gestis ejus: in salutari ejus requievit terra, conticuitque a servitute. Fama ejus ad fines terrae erupit; sed & ipse fortiter occubuit propter Deum suum, & propter bellum Populi sui; ejusque memoria perenni seculorum benedictione celebrabitur.

Macbab. 1. 3.

Haec,

[illegible]

Haec, scilicet, imago fuit nostrae Persequutionis; Populus siquidem gravissimis premi tributis, simulque Sacerdotes vexari coeperunt: eamque nacti occasionem superbi homines modestiores despectui habere, profani sanctos conculcare, fraus, & contumelia veritatem, atque innocentiam opprimere. Maligni, nimirum, improbique Regiorum vectigalium exactores, ut Sanctam Ecclesiae a Christo Domino adsertam libertatem dirissimam in servitutem adigerent, Divinae Legis, quam illa constantissime profitebatur, observantiam, singulari impudentia, paullatim deturbarent, rectaque incedentes veritatis semita, objectis impedimentis, qua vi, qua fraude, seu remorarentur, seu etiam penitus avocarent, in omnes sese versabant partes, nihilque intentatum relinquebant [5].

Initium Persequutionis.

Anno [6] centesimo decimo septimo Regni Persarum, qui fuit trigesimus primus Saporis Regis Regum, ea Populum nostrum calamitas pervasit; quum hac ipsa tempestate Seleuciae [7] & Ctesiphontis Episcopatum gereret SIMEON, cognomento [8] BAR-SABOE, sibi adprime adcommodato; ipsius siquidem parentes ad Regum impiorum ornatum purpuram inficiebant: ille vero muricem, quo in Sanctorum Regno usurus erat, proprio imbuit sanguine. Hic ille Simeon fuit, qui pro Deo, & Populo suo vitam sponte profudit, & ea, quae contra Ecclesiam nefas, ac libido moliebantur, perhorrescens, Judam Machabaeum imitatus est, qui in simili temporum atrocitate mortem ultro oppetere non dubitavit. O inclytum Sacerdotum par, Judas, & Simeon! Alter enim Reipublicae suae libertatem armis, sua alter morte restituit. Alter quum vinceret, laudibus celebratus est; alter, quum adcusatus occumberet, de hostibus triumphavit. Judas hostilis effusione sanguinis gentem suam ad honoris, & imperii culmen

Anno Saporis Regis 31. Regni Persarum 117. Christi 340.

Simeonis Barsaboe Episcopi cum Juda Machabaeo comparatio.

men extulit: sui Simeon libamine servitutis jugum a Populi sui cervicibus depulit. Ambo fuere summo Sacerdotio insigniti: ambo sacro Ephod amicti: ambo Altari sancte ministrarunt: ambo venerandum Ministerium sanctissimis moribus decorarunt: ambo sacris aquis lustrati: ambo summa cum animi alacritate uvae sanguinem protulerunt: ambo vehementibus gentem suam orationibus ad virtutem adcenderunt: ambo armis metuendi, ambo confidenter, constanterque mortem sibi adcersiverunt, & interfectores suos generosi, alacresque provocarunt, quum in hastas fortiter irruerent, & strictis ensibus, triumphantium more, caput objicerent: ambo demum glorioso cruore abluti, occubuere. Hi sunt, qui calicem cum laetitia propinarunt, & munera probe ac liberaliter distribuerunt, coronasque pro meritis dispensarunt. Hi sunt, qui Domini sui mandatum diligenter, adcurateque exsequutioni mandarunt, & Divinam Legem sancte colere, tuerique sategerunt. Alter quidem Dei praeceptum, ut Judex, explevit, animam pro anima ad necem repetens, & ipse neci datus, salutem suis, & incolumitatem quaesivit; alter, quasi servus, juxta Sancti Evangelii monitum: *Si quis te percusserit in maxilla tua &c.* cervicem ferro praecidendam porrexit. Alter quum poenas exigeret, dedit; alter quum deprimeret, depressus est. Sed & alter, vita defunctos, locisque subterraneis detentos Sacerdotio suo expurgabat; alter peccati morte peremtos suscitabat. Externo alter bello, hostes caedens, defunctus est; alter caesus, occultam pugnam confecit. O eximiam, praeclaramque Sanctorum mortem, praesertim post illustrem quam de occulta illa noxa Servator noster tulit triumphum! Judas super caesorum hostium acervos victor per se occubuit, ut per se item adsurgeret, suumque sacerdo-

Matth. 5. 39.

[illegible]

cerdotium proprio ſanguine dedicaret. Simeon haud ſecus humi adflictus, indeque per ſe pariter erectus, & victor effectus, cervicem extulit, ut mox ſubmitteret, ſuas excepturus aquas, quibus in Pontificem expiaretur. Judas in Deo, omnium Spirituum Domino, roboratus, gentem ſuam tributis, quae Syriae, Graeciaeque Regibus pendebantur, relevavit: Simeon Jeſu, filii Dei, ope ſuperatis hoſtibus, populum ſuum, exactionibus graviſſimis oppreſſum, a ſervitute Perſarum Regum vindicavit. Hi ſunt duo veri Paſtores, & ſapientiſſimi Rectores, qui pro ovibus, ſibi concreditis, ſuas floccifecere animas, ut exitium, perniciemque ab illis averterent. Periere ipſi, ne oves illae perirent, ſed ad caulas reductae, communis victoriae fructum decerperent: dumque Gregis ſui ſaluti conſulunt, adfligi ſe, conculcarique paſſi ſunt, ne ille paſcua, alienis infecta veſtigiis, contingeret, & oviculārum ſuarum amore adcenſi, exagitari, vexarique maluerunt, ne illae aquas, Infidelium pedibus turbatas, mortifero hauſtu ebiberent.

S. Simeonis Epiſtola ad Perſarum Regem.

Quamobrem Simeon, Pontifex clariſſimus, in Domino ſuo conroboratus, & Deo ſuo confiſus, hoc Regi perferendum dedit reſponſum: Chriſtus Eccleſiam ſuam ſua redemit morte, ſuoque ſanguine populum ſuum in libertatem vindicavit, & depulſo a cervicibus noſtris ſervitutis jugo, nos graviſſimis adflictos oneribus recreavit. Ampliſſima inſuper praemia in ſeculo futuro pollicitus, ſpes noſtras erexit; ejus quippe imperium ſempiternum eſt, nec ullo unquam aevo interiturum. Interea dum Jeſus Rex Regum erit, fixum nobis eſt, jugum, quod in nos meditamini, in cervices noſtras haudquaquam admittere. Iſtuc crimen a nobis avertat Deus; ne libertatem, qua donati ſumus, ſervituti mortalium poſthabeamus. Dominus, cui obſequi,

& obtemperare nobis deliberatum est, vestri principatus author est, ac moderator. At enim iniquum conservorum nostrorum imperium pati non solemus. Praeterea quum Deus noster ejus, quod loco Numinis colitis, author sit, & conditor; res ab illo conditas, vobisque pares, ipsi Deo aequare, impium ac nefarium ducimus. Aurum insuper petitis, nobis nec aurum, nec opes suppetunt, quibus a Domino vetitum est, aurum, argentumve in marsubiis habere; praescriptumque ab ejus Apostolo: *Empti estis pretio magno, nolite fieri servi hominum*. Haec Simeon⁹.

1. Cor. 7. 23.

9

Regis Responsum.

Quae Regi continuo delata, summa cum indignatione excepta sunt, jussusque nuncius hocce responsum ad B. Antistitem referre. Itane desipis, ut tua isthac audacia non modo tuam, verum etiam tuae gentis salutem in discrimen vocare non dubites, ac tibi, tuisque mortem arcessere? Tua, nimirum, tibi suasit superbia, & immanis adrogantia, ut populum tuum ad defectionem concitares. Mihi itaque modo curandum est, ut conspirationem istam perfringam, pessimamque hanc luem aboleam, & vos ab hominum consortio, memoriaque penitus deleam. Haec Rex.

Christus pro omnibus mortuus.

Quibus tamen haudquaquam commotus fortissimus Simeon, isthaec reposuit. Quandoquidem Jesus pro universo mundo saevissimae morti sponte se obtulit, ipsumque mundum moriendo redemit, quid ego tantillus pro hac gente vitam profundere dubitem, praesertim quum ejus salutis procurationem ipse ultro susceperim? Quocirca hoc ratum habeas velim, nihil mihi deliberatius, quam neci offerre caput, ne tibi gregem meum prodam, tributis dirissime adfligendum. Neque enim juvat me vivere, dum absque scelere vivere non licet; nec pro hac lucis usura committam, ut qui a Domino

S. Simeonis constantia.

no

no meo liberi effecti sunt, servitutis aerumnis conficiantur. Egone in otio ac deliciis aevum transigam? Procul avertat Deus tantum nefas, ut summo eorum periculo, quos suo ipse redemit sanguine, incolumitatem mihi procurem meam, aut animarum pretio, quas Christus sua dignatus est miseratione, vitae meae commoda emta velim, aut corporum, Jesu nece a servitute vindicatorum, gravissimo labore corpori meo delicias quaeram. Neque enim usque eo aut ignava voluntate ego sum, aut inerti pede, ut Jesu vestigiis insistere; ejusque Passionis viam inire reformidem, aut in ejus, in quo verus Pontifex immolatus est, sacrificii communionem venire perhorrescam. Fixum ergo est, pro grege meo cervicem ferro tuo tradere, atque mori. Oppido quam infima, quam nullius momenti mors mea est, si cum morte tanti pretii conferatur, quam gregis hujus Dominus pro eo ipso suscepit! Quod autem Religionis meae alumnis exitium comminaris, id impietati tuae, non meae & in Deum, & in populum ejus optimae voluntati est adscribendum: atque adeo tuo flagitium hoc immanissimum, non meo sanguine eluendum. Ego vero, & populus meus ab hoc scelere puri, & immunes erimus. Fortis enim ac praesens illis pro sua salute animus est. Id vero expertus disces.

Sapor in Christianos animadverti jubet.

Tum vero Rex, leonis adinstar, qui degustato hominum cruore, ad caedem, & praedam rapitur, vehementissime exarsit, conceptamque in pectore iram insana totius corporis perturbatione in omnia membra effudit. Infrendebat dentibus, ringebatur ore, perinde ac si omnia esset eversurus atque contriturus: adeo se totum concutiebat, concitabatque, innoxium sanguinem lambere, Sanctorumque carnes vorare gestiens. Irrugiit tandem horrendum in modum, terramque hor-

renda oratione commovit, atque edixit, ut in Sacerdotes, ac Levitas sine cunctatione animadverteretur, Aedes Sacrae funditus exscinderentur, sanctissima Religionis monimenta conspurcarentur, direptaque Sacri ministerii instrumenta in profanos usus abjicerentur. Quandoquidem Simeon, ita Rex furore concitus, iraque difflagrans, quandoquidem Simeon, veneficorum hominum coripheus, Regalem majestatem meam contemtui habet, uni Caesari obsequitur, solum ipsius Deum colit; meum vero irridet plane atque aspernatur: coram me ergo in ejus audaciam quaestio habeatur, coram me de ipso judicium enuncietur.

Judaei Christianis semper infesti.

Hanc nacti occasionem Judaei nobis nunquam non infesti, quo graviorem adhuc in invidiam, discrimenque suis obtrectationibus, fictisque, ut adsolent, criminibus nos, & Simeonem adducerent, nullum non movebant lapidem. Neque enim opportuno adeo tempore, Religioni, rebusque nostris omnibus exitiosissimo, ad explendum infensissimum, quo nos abominantur, odium, suam desiderari patiuntur, aut calumniam, aut impietatem. Sic olim Pilatum ad inferendam Christo necem clamoribus compulerunt. In hanc vero caussam sese impudentissime intrudentes, isthaec temere effutiebant. Si tu, o Rex, literas Caesari dederis & sapienter, & magnifice scriptas, vel munera eximia, & perhonorifica miseris, ea minimi fient, ac nullo fere in pretio habebuntur; at si contra Caesari obtingat, a Simeone minutam Epistolam, atque adeo fortasse & levissimum epistolae frustulum, accipere, protinus adsurgit, viles schedas adorat, & dextra, laevaque complexus, negotia in iis exposita strenue expediri mandat. Quam similes sunt hi Simeonis delatores nefariis illis testibus, qui in ejus Dominum insurrexerunt! Atque Judaei

Regem in S. Simeonem instigant.

Judaei S. Simeonis delatores, Hierosolymitani Templi instauratione aggressi, repente opprimuntur.

daei quidem, Dominicae necis machinatores, ex eo honoris fastigio, quod antea occupaverant, in summum dedecus, & infamiam dejecti, tamquam homicidae, exules, extorres, profugi, per omnes terras vagantur; qui vero adversus Simeonem calumniam struxere probrosissima adfecti ignominia, mortalium maledictis, & sibilis exagitati sunt. Injuriam quippe retorsit in authores ferrum illud, quo repente oppressa sunt multa hominum millia, quum impostoris cujusdam suasu, ad instaurandam Hierosolymam frequentissimi confluxissent [10].

10

S. Simeon cum Abdhaicla, & Hanania Presbyteris comprehensus.

Simeon itaque catenis vinctus Seleucia ad regionem [11] Huzitarum deportatur una cum duobus senibus ex duodecim Ecclesiae suae Presbyteris, quorum alter [12] ABDHAICLA, HANANIAS [13] alter dicebatur. Quumque per Urbem [14] suam duceretur, & satellites viam, in qua augustum Christianis Templum fuerat, prope ingressuri essent, rogavit Simeon, ut ab eo loco diverterent; quandoquidem paucis ante diebus Aedes illa Magorum opera in Collegium, seu Synagogam Judaeis cesserat. Ajebat enim: Ne forte mihi, Ecclesiam funditus convulsam contemplanti, animus deficiat, aut perturbetur, quando hisce longe acerbiora me manent.

11
12
13
14

Et ad Regem deductus,

Confecta itaque magnis itineribus intra paucos dies via, Satellitibus festinationem urgentibus, Sanctus Simeon [15] Ledan (urbis id nomen est) pervenit. Quod ubi Magnus Praefectus rescivit, illico Regi nunciat, adesse veneficorum Ducem; continuoque Simeon est introductus; nec tamen Regem adoravit. Quamobrem vehementer ille indignatus: Nunc vero tandem, ait, jam plane sentio, oculisque meis percipio quae adversus te mihi deferebantur. Eccur, miser homuncio, pridem adorare me solebas, nunc vero mutata sententia, hunc mihi honorem denegas? Cui

15

Ab ejus adoratione abstinet.

Cui Simeon: Nimirum nec pridem vinctus te conveni, neque, prout hodie fieri video, ad ejurandum Deum verum fui antehac arcessitus.

Perduellionis adcusatur. 16

Porro [16] Magi, qui frequentes aderant: Conjurationem, ajebant, in te, tuumque Regnum, potentissime Rex, istum machinari; ac proinde morte multandum, quis dubitet, quando tributa se persoluturum, detrectat?

Quibus Simeon: Scilicet, impurissimi homines, a Deo vos descivisse, hoc vero Regnum pessumdedisse, minimum vobis erit, nisi & nos ad nequitiam vestram protrahere, atque adeo in eandem calamitatem inducere moliamini?

Sol tamquam numen colendus Simeoni proponitur. 17

Jam vero, tum aequabiliore vultu inquit Rex, disceptationem hanc missam facias velim, & mihi, in te optime consulenti, advertas animum, ut solem [17] Deum in posterum colas. Hoc enim tuae, tuorumque saluti nihil consultius.

At Simeon: Te, o Rex, adorare nolim, qui ipse solem longe excellas, utpote & mente & sapientia praeditus. Qui ergo ita desipiam, ut istum colam inanem Deum, & rationis expertem; quippe qui neutrum nostrum internoscat, ut te quidem sibi obsequentem honore adficiat; me autem sibimet insultantem plectat? Quod vero ajebas, populi mei salutem, me adnuente, in tuto fore, scias velim unum Dominum nobis Christianis esse Christum, Cruci adfixum. Quamobrem mihi, qui servus ejus sum minimus, fixum est, pro ipso, pro me, pro populo meo mortem oppetere, ignaviam odisse, invicti animi virtutem induere, dedecus, & infamiam fugere, decus, & honorem sectari. Nec is ego sum, qui nugis capiar, ut adsolent pueri; sed, quod senem decet, opus meum integre, sancteque persequar; nec de his vobiscum deliberandum mihi, cui meliorem mentem indulsit Deus.

Unus Dominus Christianis Christus Cruci adfixus.

Rex

Rex ad haec: Si utique Deum vivum coleres, excusarem insaniam; atqui infelici trabi suspensum periisse Deum tuum mox adfirmabas. Apage ergo ista, Simeon, & solem adora, cujus numine constant universa. Id si feceris, opes, honores, quantopere volueris, eximios, amplissimasque Regni mei dignitates tibi polliceor.

Ad ejurandũ Christum frustra tentatur.

Simeon vero: Solis, inquit, Dominus, & hominum conditor Jesus, quum inter inimicorum manus ageret animam, sol, quasi servus, hero moriente, luxit; ille vero mortuus revixit post triduum, & in Caelum, Angelis festo cantu deducentibus, conscendit. Frustra itaque muneribus, & donis me adlicis, atque honores, ac dignitates sperare jubes, hominem, scilicet, cui persuasum est, honorum, dignitatumque fastigia, tuis quidem longe sublimiora, sibi esse reposita, ac immensos thesauros, nec ipsa tibi fama notos, mihi vero in hac, quam profiteor, fide & religione paratos, atque collectos.

Jesus solis Dominus, & hominum conditor.

Tum Rex: Non recte sapis, Simeon. Neque enim rationi consentaneum est, multos inde perire homines, ut tua tibi opinatio, & mens salva sit. Parce, quaeso, saluti tuae, parce sanguini infinitae multitudinis, in quam, mihi ratum est, hanc ob caussam animadvertere, eandemque poenam indicere.

Cui Simeon: Si immerentium Christianorum sanguinem fuderis, quantum scelus admiseris, intelliges eo die, quo tua in caput nostrum decreta, actave in cognitionem publicam vocabuntur, totiusque anteactae vitae tuae ratio a te exquiretur. Mihi contra exploratum est, istos quidem praesentis vitae usuram cum Regno sempiterno commutaturos; ipsorum vero exitium tuo tibi luendum capite. Quod mea interest, nihil mihi antiquius, quam vitam, in Christo mihi repositam, neutiquam projicere, lucem autem, qua in hoc secu-

Supremum Judicii diem Regi objicit.

feculo utor, caducam & fluxam habeas tibi: Tuo enim fubeft arbitrio, atque poteftati: idcirco quantocius, ut vis, illam mihi eripere feftina.

Tum Rex: Siquidem, inquit, pro tua hac infolentia, quae modo cunctis innotuit, te non miferet tui? Ego tamen fectatores tuos fervare omnino fatagam; eos quippe fupplicii tui acerbitate ab hujufmodi infania revocatum iri confido.

Expertus difces, refpondit Simeon, non eos effe Chriftianos, qui vitae, quam in Deo repofitam habent, jacturam facere velint, ut una tecum vivant. Eja age tormentorum tuorum flammis explora hoc aurum, & agnofce Chriftianorum in bona cauffa invictos animos, nec faevitie tua unquam frangendos. Singuli, nimirum, veritatem intimis fenfibus alte impreffam, fixamque habent, pro qua acerbiffima quaeque pati malint, quam in tuam concedere fententiam. Hoc femel difcas velim, o Rex, nos cum hac tua magni nominis corona auguftum & fempiternum nomen, quod nos Chriftiani a Chrifto omnium noftrum Servatore accepimus, nunquam commutaturos.

Tum Rex: Atqui profecto, ait, fi mihi coram Proceribus meis habere honorem nolis, aut me una cum fole totius Orientis numine adorare abnuas, ftatim ipfo proxime futuro die grave iftud oris tui decus diriffime contundam, & venerandum hunc corporis tui habitum deformabo, tuoque fanguine cruentabo.

Simeon Regem foli praefert, & carnis refurrectionē ad ejufdem minas opponit.

Cui Simeon: Ais, folem effe Deum, quando tibi, qui homo es, illum aequalem facis? Parem quippe tibi cum illo cultum modo depofcebas. Si tamen fapis, tu utique illo major es. Quod autem minaris, te carnis hujus qualemcumque fpeciem deleturum, habet ifta reparatorem, qui eam fufcitabit, ipfique cum foenore reftituet hunc

ܠܒܣܬܗ ܘܥܠܝܗ ܠܫܘܒܚܗ ܕܐܦܝܐ
ܘܠܒܪ ܡ̈ܢܐ ܐܘܩܪܐ ܕܐܒܕܐ . ܘܒܨܒܬܗ
ܨܒܬ ܒܨܒܘܬܗ .

ܘܒܬܪ ܗܢܝܢ ܦܩܕ ܗܘܐ ܡܠܟܐ .
ܕܢܬܐܣܪܘܗܝ ܗܘܐ ܒܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ
ܕܣܒܪ ܗܘܐ : ܘܗܘ ܗܕܐ ܡܢ . ܡܠܟܐ
ܠܐ ܐܬܚܫܒܬ : ܘܥܒܪ ܠܘܬܗ ܦܬܓܡܐ
ܘܐܡܪ : ܕܡܢܐ ܗܘ ܗܕܐ ܚܫܘܒܬܐ
ܕܐܢܐ ܫܠܝܐ ܘܫܘܬܦ ܘܐܬܚܝܠ ܒܟܪܣܝ
ܗܘ ܘܐܢܬ ܢܗܘܐ ܒܟܠܗ ܡܠܟܘܬܐ ܘܠܒܢܝ
ܐܢܬ ܐܘܟܝܬ : ܡܢܐ ܐܬ ܡܢܗ ܠܗ
ܕܬܫܐܠܘ ܥܠܝܗ ܕܐܢܬܘܢ ܪܡܝܐ
ܡܢܝܢ . ܠܟܠ ܐܢܬ ܡܢ ܩܕܡܝ ܘܐܡܪ
ܐܢܬ ܐܝܟ ܕܒܠ ܩܕܡܝ .

ܗܘ ܕܝܢ ܩܕܡ ܦܬܓܡܐ ܘܐܡܪ :
ܕܐܢܐ ܣܒ ܡܘܬܐ ܐܢܐ : ܩܒܘܕ ܢܛܠܝܡ
ܠܝ .

ܗܢܝܢ ܡܠܟܐ ܒܕ ܫܡܥܗ . ܦܩܕ
ܕܢܗܘܐ ܒܡܘܡܬܐ : ܐܝܟ ܕܡܢ ܦܘܡܗ
ܒܠܒܐ ܐܚܕܐܝ ܢܠܗܘܢ ܕܝܘܡܐ ܗܘܐ :
ܘܒܕ ܢܐܡܪ ܠܗ : ܕܗܐ ܐܢܬ ܐܝܟ ܕܗܘܐ
ܣܢܐ ܕܒܣܪܐ ܠܡܠܟܘܬܝ .

ܠܗܘܢܐ ܕܐܬܬ ܐܡܪ . ܠܡܢ ܕܝܢ ܠܐ
ܠܝܬ ܠܝ ܟܣܝܘܬܐ ܡܬܚܠܦܐ ܕܡܫܟܚ
ܠܐܬܐ .

ܡܠܟܐ ܐܡܪ . ܘܐܝܢܐ ܠܒܝܫ ܐܘܟܡܐ
ܐܝܟ ܥܒܕܐ ܡܫܠܡ ܐܢܬ ܠܗ . ܕܝܢ ܡܘܬܐ
ܐܢܐ .

ܠܗܘܢܐ ܕܐܬܬ ܐܡܪ . ܡܬܚܠܦܐ
ܢܟܪܝܐ ܗܘܐ ܕܠܐ ܐܫܬܡܥܬ ܠܡܠܟܐ ܠܐ
ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܘܠܐ ܠܡܠܟܐ : ܕܟܠܗܘܢ ܐܢܫ
ܢܒܝܐ ܘܐܕܝܐ ܥܒܕܗ ܘܢܟܝܢܐ
ܕܟܢܫܐ : ܘܡܢ ܕܐܬܠܗ ܘܩܛܠܬ
ܠܟܢܫܐ

hunc alioquin contemnendae gloriae ſplendorem; ille enim e nihilo ipſam condidit, & ornavit.

Poſtremum Rex edixit, ut Simeon in ſequentem diem vinctus ſub cuſtodia detineretur, ratus ipſum, re interim melius perpenſa, mentem mutaturum. Conſederat ad Regias fores, qua Simeon ducebatur, Eunuchus quidam ſenex, Regis nutricius, & Arzabades, [18] (dignitatis id nomen eſt) vir in toto Regno ſpectatiſſimus, [19] GUHSCIATAZADES nomine, quod nobilem, ſeu Regni procerem recte vertas. Hic Regis, Chriſtianos peſſume adfligentis, immanitatem reformidans, quam profeſſus fuerat, Chriſtianam fidem dudum abdicaverat, ſolemque palam coluerat. Tum vero Simeonem eo adventantem in genua procumbens ſalutavit. Aſt vir ſanctiſſimus hominem ſuo conſpectu indignum arbitratus, vultum alio convertens, ceu indignabundus infremuit. Qua tacita objurgatione vehementer commotus Eunuchus, & impii facinoris memor, continuo ingemuit, obortiſque lacrymis: Atqui ſi Simeon, ajebat, mihi ceterum amore, & neceſſitudine conjunctiſſimus, tanta in me exarſit indignatione, qualem ſe mihi praebebit Deus, cujus fidem prodidi? Haec ſecum ipſe reputans, propere contendit domum, depoſitiſque pretioſis veſtibus, pullas, [20] luctus, nimirum, & maeſtitiae indices, induit, atque in Regias Aedes reverſus, eodem in loco, unde diſceſſerat, atratus reſedit.

Quae res univerſos illac commeantes admiratione perculit, nec Regem latuit, qui etiam hominem miſit, qui Eunuchum rei tam inſolitae cauſſam ſuo nomine rogaret, his verbis: Ecquae tua iſthaec eſt inſania, ut me incolumi, & diadema capiti meo impoſitum geſtante, tu modo luctum proferas, & atratus incedas? Utrumne tibi filius interiit, an uxoris exſtinctae cada-

18

19 Guhſciatazades Eunuchus, a S. Simeone objurgatus,

Ad Chriſtianam Fidem revertitur.

Ejus Poenitentia.

20

cadaver jacet tibi, domi inhumatum? Quum autem nihil hujusmodi tibi contingere potuerit, miror, te in hoc luctu & squalore esse, perinde acsi istas calamitates patereris. Haec nuncius.

Cui Guhsciatazades haec Regi, suo nomine referenda, reposuit: Reum me haud inficior; age ergo, & me, summo supplicio dignum, duci jube.

Hujus porro orationis quum Rex neque principium invenire, neque evolvere exitum posset, advocari Eunuchum jussit, ab ipsomet inopinati hujus eventus caussam coram sciscitaturus. Tum praesentem sic adsatur: A nefario te spiritu correptum arbitror, qui Regno meo ista hodie ominaris.

At Guhsciatazades: Nullus me, inquit, scelestus adflavit spiritus: mei compos plane sum; sapio, & sentio, uti consentaneum est sapere, & sentire senem.

Quorsum ergo, intulit Rex, atratus nobis modo prodiisti, furentium in modum? Misso praeterea nuncio, te vita indignum mox testabaris?

Nimirum, inquit Guhsciatazades, me ad hunc luctum, squaloremque deduxit meae in Deum, atque in te ipsum perfidiae crimen; in Deum quidem, quia datam ipsi fidem fregi, & veritatem tuae benevolentiae posthabui; in te vero, quandoquidem solem adorare jussus, simulate ficteque idipsum praestiti. Longe enim aberat, ut animus operi consentiret.

Ad haec Rex ira deflagrans: Haeccine, inquit, stultissime senex, caussa est doloris tui? Ast ego te eo protinus liberandum curabo, si tamen in impia hac opinione perstiteris.

Confessio. Tum Guhsciatazades: Caeli, inquit, terrarumque Dominum testor, me tibi posthac neutiquam obsequuturum, neque id denuo facturum, quod semel actum doleo. Christianus sum, & Deum verum cum homine perfido non amplius commutabo.

Mi-

ܠܡܝܬܐ ܫܕܝܐ ܘܠܐ ܩܒܝܪܐ.
ܡܠܟܐ ܕܝܢ ܒܡܠܬܐ ܗܕܐ ܐܬܡܠܟ
ܦܘܢܝܐ ܘܐܡܪ ܕܢܐܡܪ ܠܡܠܟܐ ܐܘ
ܡܠܟ ܡܠܟܐ. ܐܢܐ ܡܚܝܒ ܐܢܐ ܐܟܠܝܢ
ܘܚܝܒ ܒܝܫ ܒܩܛܠ. ܐܦ ܗܘ ܕܒܫܘܪܐ
ܬܦܩܘܕ ܦܩܘܕܬܐ ܕܢܩܛܠܘܢܝ.
ܓܘܫܬܐܙܕ ܐܡܪ ܠܫܕܪܐ ܦܬܓܡܐ
ܒܠܫܢܗ ܗܢܐ ܥܡܢܝܐ ܘܐܡܪܐ ܕܢܐܡܪ
ܕܦܪܣܐ ܚܝܒܐ ܐܬܡܪ ܠܐ ܟܦܪ ܐܢܐ:
ܒܪܚܡܬܐ ܐܢܐ ܘܠܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ ܒܝܬ
ܒܪ ܐܢܫܐ ܕܟܘܢܐ ܐܬܪ ܠܐ ܡܫܠܡ
ܐܢܐ.
ܡܠܟܐ ܐܡܪ. ܫܡܥ ܐܢܐ ܠܟ ܫܒܘܩܝ
ܘܡܬܪܗܛܬ ܕܟܕ ܐܒܝ ܘܕܡܝܟ:
ܡܬܠܘܝܐ ܗܘܐ ܐܢܐ ܦܘܡ ܕܐܦܫܝܬ.
ܕܠܐ ܐܝܟ ܒܥܝܠܐ ܕܩܘܡ ܣܒܝܐ
ܘܐܬܒ ܡܢ ܣܟܠܘܬܝ.
ܓܘܫܬܐܙܕ ܐܡܪ: ܕܗܘܝܢ ܡܠܟܐ
ܘܐܡܪ ܕܠܐ ܐܝܬ ܘܠܐ ܦܠܚܐ ܦܪܘܦܪܢܐ
ܕܡܠܟܝ ܗܕܡܝ ܗܢܐ ܐܬܪ ܠܡܫܡܫܝ
ܫܡܝܐ ܠܐ ܦܪܫܝܢ ܕܐܫܬܪܝܢ ܠܡܠܟܘܬܐ
ܘܐܪܥܐ ܠܦܪܘܣܝ.
ܡܠܟܐ ܐܡܪ: ܘܠܡܠܟܘܬܐ ܫܒܩܬ ܐܢܐ
ܠܗ ܦܫܝܛܐ ܒܢܫܐ.
ܓܘܫܬܐܙܕ. ܐܡܪ. ܕܠܗܝ ܫܒܩܬ
ܗܘܝܬ ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܗܝܢ
ܢܦܫܐ ܘܢܣ.. ܐܠܐ ܠܡܠܟܝ ܕܐܝܬ ܒܗܝܢ
ܢܦܫܐ ܘܠܐ ܦܘܪܫܢܐ ܘܢܩܦܝܢ ܠܡܫܡܫܘܬܐ
ܕܒܪ ܐܢܫܐ.
ܗܝܕܝܢ ܡܠܟܐ ܒܚܡܬܐ ܪܒܬܐ ܦܩܕ
ܕܢܦܩܘܢܗ ܠܡܬܩܛܠܘ. ܘܟܕ
ܡܦܩܝܢ ܠܗ ܦܘܪܥܢܐ ܠܓܘܫܬܐܙܕ ܗܘ
ܕܚܙܐ ܠܒܝܬ ܕܡܠܟܐ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ:
ܦܬܓܡܐ

[illegible]

Miseret me senectutis tuae, subdidit Rex, atque tua in meum Patrem & in me merita perire aegerrime feram, Idcirco oro te, ut istam veneficorum opinionem deponas; ne una cum illis tibi sit misere pereundum.

Guhsciatazades: At exploratum, inquit, tibi sit, o Rex, neque tibi, neque Regibus, neque Proceribus tibi adsidentibus me adsensurum, ut mutata sententia Conditorem rebus ab ipso conditis posthabeam, eoque contemto, istas adorem.

Egone, adjecit Rex, o scelestum, & nefarium caput, creatas res colo?

Guhsciatazades: Utinam res coleres vita, & anima praeditas! Verum, quod merito pudeat, corpora inania, mentis & spiritus omnino expertia, hominumque usui destinata, veneraris.

Guhsciatazades rogat, caussam necis suae palam edici.

Rex tunc furore actus, Guhsciatazadem extemplo trucidari jubet. Heic vero instare Praefecti, ut is ad supplicii locum confestim raperetur. Quibus ille: Brevem inquit, horam largimini, dum quaedam, Regi renuncianda, proloquor. Adcitumque Eunuchum quendam haec ad Regem perferre rogat: Quam fideli, ingenuoque animo in omnibus secretis consiliis tuis me praestiterim, quibusve item moribus, officiisque tibi, Patrique tuo operam meam adprobaverim, ipse modo testabaris. Nunc vero hanc unam pro meis in te meritis reposco gratiam, ut praeconis voce haec praedicari jubeas: Guhsciatazadem ad supplicium trahi, non quod intima Regni arcana prodiderit, aut in flagitium aliquod conspiraverit; verum hanc unam ob caussam neci addictum, quod Christianus quum esset, Deum ejurare abnuerit. Sic enim clarissimus ille vir animo secum ipse reputabat: Quandoquidem invaluit jamdudum per urbem rumor, me a Christiana fide defecisse; vereor proinde, ne ignavia ista mea non paucorum

constantiam perfregerit. Quod si posthac supplicio me adfectum audierint, reique caussam ignoraverint, nullum sibi jam suppetet Christianae virtutis exemplum, quo a suscepta pietate nulla unquam vi deterreantur. Quod contra futurum confido, ubi me erroris mei poenitentia adductum resciverint, mortemque pro Christi fide subeuntem spectaverint. Interim vero perpetuum constantiae monimentum Christianis relinquam, quo intelligant pro Christo me neci traditum, atque inde alacres, animoque paratiores evadant. Egregium sane consilium, a sapientissimo Sene excogitatum. Hoc enim fortissimi viri mandatum insonantis instar tubae fuit, quo admoniti pugiles justitiae ad pugnam generosi adsurgerent, armaque expedirent.

Adnuit Rex Guhsciatazadis voto, & quaecumque ille dictaverat, per praeconem palam fieri jussit; ratus exinde multitudinem maxime deterritum iri, atque a suscepto Christianae Religionis consilio discessuram. Nec enim animadvertit vecors tyrannus, ea resipiscentis animi constantia oves, velut admotis stimulis ad occisionem concursuras, illuc praecipue vocante gregalium morientium balatu.

Ejus Martyrii tempus. 21 22

Interfectus est optimus Senex propter Jesum Luna [21] decima tertia Aprilis, feria quinta hebdomadae [22] Azymorum. O Simeonem Simoni Piscatori comparandum, qui Divinum piscatum exercuit ac salutiferum!

Cognito Guhsciatazadis Martyrio, Simeon Deo gratias agit.

Haec porro Simeoni, qui in carcere interim tenebatur, confestim nunciata, summam B. Antistiti laetitiam adtulerunt. Quamobrem admirabundus, stupensque: Magna, ajebat, tua est caritas, Christe, & multiplex tua dilectio, Deus noster. Insignis est virtus tua, Jesu, & praecellens potestas tua, Servator noster, qui mortuos ab Inferis excitas, & lapsos erigis: peccatores convertis, ac desperantes spe recreas.

Iste

Iste siquidem, qui secundum opinationem meam novissimus fuit, factus est primus, juxta votum meum. Iste, qui a meis moribus fuit alienus, mei operis consors evasit. Iste, qui a mea veritate descivit, ad meam fidem reversus est. Iste, qui ad tenebras excesserat, factus est Caelestis coenae conviva. Iste, quem sua voluntas procul a me abduxerat, en sua item confessio ad me reduxit, & me praecedentem praecessit, meque praeterire volentem ipse comprehendit. Perrupit metuenda mortis moenia, meque recreavit, & monstrata vitae semita, incredibili gaudio perfudit. Factus est lex, & norma pedibus meis in angusta via: direxit, deduxitque gressus meos in via tribulationis. Ego vero quorsum tamdiu demoror? Quaeve mihi cunctandi restant caussae? Arrham ille mihi reliquit, quum diceret: Macte moras rumpe. Exemplum, quod imitarer, proposuit, quum vocaret: Agedum, huc propera. Quumque hilarioribus me oculis intuens, in hunc modum adloqueretur: Nulla tibi, Simeon, posthac reliqua est adversus me querela; neque ultra tuus me conspectus ad luctum excitabit. Eja hilaris, ac laetus, quam mihi parasti, domum, quamque mihi quaesivisti, requiem ingredere. Quod reliquum est, perenni istheic, & mansura felicitate perfruamur, sicut heic fragili, & caduca simul potiebamur. Mihi itaque imputandum est quidquid obest, ne invitantem sequar; mihi vitio vertendum, quod praeclarum hocce facinus longius protraham, morasque omnes continuo non abrumpam. O beatum diem, qui me ad supplicium traducet! qui me angoribus, quibus discrucior, expediet! quique molestissimis, quibus undique premor, curis me liberabit! Deinde in hunc ferme modum Deum deprecabatur: Optatissimam mihi tandem coronam hanc, quam jam pridem a me, nosti, vehemen-

S. Simeon orat, ne Martyriū sibi diutius protrahatur.

menter expetitam, elargire, o mi Domine. E quoniam te toto vitae hujus meae curriculo ex animo adamavi, ac intimis plane ſenſibus dilexi, id unum nunc, oro te, ut videam, te ut perfruar, in te ut quieſcam; ne diutius in hoc ſeculo detentus, calamitates Populi mei, Eccleſiarum tuarum excidium, tuorumque Altarium ſupremam ruinam, tuum inſuper Teſtamentum, iniquiſſime conculcatum ſpectare debeam. Tolle jam me, ne infirmos profanis ſeſe ritibus contaminantes, ignavos a veritate deſciſcentes, gregem tuum tyrannidis metu trepidantem, diſperſumque videam, patiarque fallaces amicos frontis integumento capitale odium occultantes, amicos, nimirum, quos proinde tempus, adverſis, ut ſolet, rebus excuſſos, diſſipat, hoſtes interim Chriſtiano nomini infenſiſſimos, Populo noſtro immaniter inſultare, atque in nos, & Religionem noſtram ſuperbe crudeliterque ſaevire. Mihi tamen interea conſtans iſta mens eſt, commiſſi muneris omnes implere partes, & ſuſceptum opus ſtrenue exſequi, tuoque, Domine, populo, qui Orientem incolit, exemplar fieri virtutis: ut ego, qui primus in menſa adcubui, ipſe primus in bello occumbam; unde continuo adſurgam ad ſocietatem, convictumque illorum, quos nulla angit cura, nullae premunt ſolicitudines, nullique diſcruciant dolores: quos inter nemo vexat, vexatur nemo, nemo injuriam facit, nemo patitur: ubi nihil ulli moleſti adcidit, neminem quivis infeſtat: ubi nec Regum minitationes, nec truces Praefectorum vultus me perturbabunt: nemo me arceſſet, concutiet nemo: nemo plane exagitabit, neminem prorſus reformidabo. Tu, Chriſte, pedes meos, viarum aſperitate labefactatos, priſtinae reſtitues integritati, artuſque, itineris labore fatigatos, recreabis, qui es noſtrae unctionis oleum: Tu, inquam, qui

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

qui es calix nostrae salutis, universum mihi dolorem exhauries, meorumque oculorum absterges lacrymas, qui es gaudiorum nostrorum suavissimus fons, atque origo jucundissima.

Ejus vultus ex animi gestientis gaudio mirifice immutatus.

Hunc in modum sublatis in Caelum manibus orabat B. Simeon. Interea duo illi senes, quos cum ipso captos, & in carcerem conjectos, superius diximus, mirabantur sancti Viri vultum ex animi gestientis gaudio, in emicantis rosae, aut vernantium tempestate sua florum speciem mirifice immutatum.

Orat, ut eodem, quo Christus passus est, tempore ipse quoque Martyrio adficiatur.

Nox aderat, quae quartumdecimum diem, Servatoris nostri Passioni sacrum, antecedit, quando B. Simeon nec gravissima victus somnolentia, nec inanibus cogitationibus distractus, hujusmodi Preces adorsus est: Me indignum, ac plane immerentem exaudi, mi Jesu, ut hac die tua, atque Passionis tuae hora ipse quoque calicem hunc hauriam. Cupio, scilicet, ut ventura secula praedicent, me Domini mei die fuisse interfectum; utque a parentibus filii discant, Simeonem Domini sui dicto audientem fuisse, & in eumdem, quo Deus suus, modum, die quartodecimo, feria sexta, fuisse immolatum.

Hora tertia feriae sextae in Parasceve Simeon Regi sistitur.

Ecce autem hora tertia ejusdem diei, Simeon a Satellitibus, jubente Rege, arcessitur, rapitur, sistitur Judicibus. Neque tamen, hac etiam vice adoravit Regem. Tum Rex: Ecquae hodie, inquit, tibi, homo contumacissime, insedit demum sententia, totam noctem deliberanti? Utrumne, ut nostra usus benevolentia mortem effugias; an contra in ea, quam dudum adversus nos suscepisti, inimicitia perseverans, ad Inferos detrudaris?

Cui Simeon: Ita sane. Ista, nimirum, expediendae salutis perutilis cogitatio hesterna nocte me insomnem tenuit, ut denique inimicitiam tuam tua amicitia, & benevolentia multo mihi

mihi conducibiliorem esse mecum ipse stabilirem.

Tum Rex: At tu semel dumtaxat solem adora, numquam posthac adoraturus; teque ab hostium tuorum, perniciem tibi dudum praestruentium, infestatione tutum, & incolumem fore, spondeo.

Simeon vero: Atqui ego, non committam, ut ista de me fama quovis gentium, terrarumque dissipetur, haud mediocrem sane laetitiam adlatura iis, qui me immerentem oderunt, & insectantur; atque inde me incessendi ansam nacti, spargant in vulgus, Simeonem mortis metu fractum, Deo idolum inane antetulisse.

Rex: Equidem ego veteris amicitiae, necessitudinisque nostrae memor, mitius tecum agendum ratus, consilio te juvare, tuaeque saluti prospicere satagebam: at, ut video, in irritum excidunt consilia mea omnia pacis, & benevolentiae. Jam itaque ipse videris.

Cui Simeon: Imo vero parce tandem subdolis his superfluis adsentationibus. Qin potius illico me immolas? Quum praesertim instet jam felix prandii mei hora. Agesis, quantocius me libera; mihi enim mensa exstructa est, & absentiae meae ratio a me expostulabitur.

Ejus augustā oris totiusque Corporis dignitatem Rex demiratur.

Interea Rex, ipso etiam adstante Simeone, ad circumadsidentem Regulorum, ac Praefectorum coronam conversus: Videtis, inquit Simeonem indicans, mirificam hanc oris dignitatem, totiusque corporis habitum ad augustam majestatem compositum? Remotas equidem gentes, terrasque, tum etiam hanc nostram dudum peragravi; attamen huic parem frontis gratiam, membrorumque concinnitatem me uspiam vidisse, non memini. Nunc vero animadvertite, amabo, hominis amentiam, qui errorem suum suae saluti anteponat,

Ad

ܘܗܕܝܢ ܒܬܪܝܨܘܬܗ ܒܡܫܝܚܘܬܐ: ܐܡܪ
ܡܠܟܐ ܠܫܡܫܐ ܘܠܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܝܢ
ܣܓܘܕ: ܕܣܓܝ ܠܟ ܡܥܕܪܢܐ ܢܘܦܩܐ
ܘܐܪܥܬܐ ܩܫܝܬܐ ܗܘܐ ܐܬܪ ܕܢܩܡܝܢ
ܗܘ: ܘܥܘܕܪܐ ܘܫܘܝܢܐ ܕܒܗܘܢܬܐ
ܐܝܟ ܕܗܘܐ ܠܐ ܚܙܐ ܠܟ ܘܚܙܘ ܐܢܫ ܠܐ
ܢܠܘܛ ܠܐ ܢܦܫܗ ܡܬܠܘܝܐ ܠܚܝܘܬܐ
ܕܐܢܫ.

ܒܝܘ ܟܠܗܘܢ ܘܐܡܪ ܠܗ: ܡܪܝ
ܡܠܟܐ ܠܐ ܐܫܒܘܩ ܒܫܘܦܪܐ ܕܦܠܚܘܬܗ
ܠܐ ܣܓܝ ܫܘܦܪܐ ܕܝܫܥܬܐ ܕܡܗܝܡܢܘܬܐ
ܕܡܫܢܐ ܘܡܫܠܡܐ ܡܢ ܡܠܟܝܢ.

ܗܢܝܢ ܢܦܫ ܠܗ ܠܒܪ ܕܝܢܐ
ܕܫܦܝܐ: ܘܐܦܣܝܗܘܢ ܢܘܒܕܢܐ
ܠܡܬܠܠ.

ܐܬܚܪܝܢ ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܗ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܡܛܐ ܠܒܪܐ ܕܡܢܗܘܢ ܐܦܝܣܩܦܐ ܗܘܘ
ܕܐܬܪܘܬܐ ܐܚܪܢܐ: ܘܡܢܗܘܢ ܡܫܡܫܢܐ
ܗܘܘ ܘܡܢܗܘܢ ܫܡܫܐ ܗܘܘ ܘܩܫܝܫ
ܡܫܡܫܐ. ܘܐܦ ܠܗܘܢ ܐܦܣ ܐܝܟ ܒܪܐ
ܒܥܕܬܐ ܗܘܐ ܠܡܬܠܠ: ܘܢܦܩܘ ܡܘܦܩܐ
ܚܕܐ ܒܡܠܬܐ ܕܡܠܟܐ ܘܫܐܠ ܐܝܟ ܕܐܦ
ܗܘ ܕܢܦܠܓܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܫܡܫܐ ܐܠܗܐ
ܗܕܐ ܚܙܝ ܐܢܬܘܢ ܘܡܫܬܘܕܝܢ ܡܢ
ܡܘܬܐ: ܒܝܘ ܟܠܗܘܢ ܒܗܠܝܢ ܗܪܟܐ
ܘܐܡܪܗ: ܕܢܚܘܪ ܗܘ ܡܘܬܒܘܢ
ܠܘܡܝܘܬܝ ܕܒܐܠܗܐ: ܘܡܫܝܚ ܗܘ
ܦܠܚܝܢ ܠܫܡܫܐ ܕܒܡܫܝܚܐ
ܡܢܐܘܗܝ ܦܬܓܡܘܗܝ ܕܐܦܠܚܝܢ ܡܢ
ܦܬܓܡܐ ܕܒܫܘܡܬܐ ܕܢܫܐ: ܠܐ ܠܥܡܫܐ
ܦܠܓܝܢ ܐܢܫܝܢ: ܘܐܦ ܠܐ ܠܡܠܟܝܢ
ܡܫܬܡܥܝܢ ܐܢܫܝܢ: ܒܝܕ ܒܡܠܬܐ ܐܝܟܐ
ܕܦܩܕ ܐܠܗܐ ܒܟܬܒܐ ܦܠܓܗ ܕܒܡܝ.

ܢܨܒܝ

Ad haec unum omnium responsum fuit: Non est sapientiae tuae, Rex, corporis, quam iste praefert, pulchritudinem mirari, ut plurimorum inde animos, multo majoris habendos, negligas, quos ille corrupit, & a nostra disciplina aversos in errorem induxit.

Capite damnatur.

Ita demum, lata in reum sententia capitis, condemnatus est; continuoque a Praefectis ad supplicium fuit deductus.

Viri Centum, ejus socii, constantes in fide, percutiuntur.

In eadem [23] urbe, Satellitum in custodiam dati, adservabantur viri [24] Centum, quorum alii aliorum erant locorum Episcopi, Presbyteri, ceteri omnes vel Diaconi, vel Clero addicti; universi hac eadem hora e carcere ad supplicium rapti sunt. Nam quum magnus Praetor in universum ad omnes Regis edictum in haec verba tulisset: Si cui vestrum placet, mortem effugere, suaeque saluti consulere, solem magnum Deum adorato. Continuo omnes uno ore reclamarunt in hanc fere sententiam: Nostra in Deum fides nihili facit, quae intentatis, supplicia; contemnit mortem noster in Christum amor: hebetiores sunt, quos in nos stringitis, gladii, quam ut ad abscindendam Resurrectionis nostrae spem pertingant. Fixum est, crede, solem neutiquam adorare, nec tuo unquam consilio uti. Age porro, nostrae gentis infestissime hostis, Domini tui jussa sine cunctatione exsequere.

Simeon eos confirmat.

Edixerat Rex, ut in hunc Sanctorum chorum, Simeone fortissimo duce adstante ac vidente, animadverteretur, ipsum praesentis forte supplicii horrore deterritum, metuque fractum, in suam sententiam concessurum, existimans. Quum ergo coetus iste inclytorum Martyrum caederetur, adstabat Simeon, eosque hac oratione cohortabatur: Confortamini, Fratres, in Deo, & metum omnem expellite, quia resurrectio vestra vobiscum sepelietur, ut quum tuba ejus clanguerit,

E vos

vos suscitet, illa in vobis dormiet, ut vox excitet, quum buccina insonuerit. Occisus fuit Dominus, & vivit; vestra similiter mors vita est apud illum. Mementote sermonis ejus: *Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere*. Et: *Omnis, qui perdiderit animam suam propter nomen meum inveniet eam in vita aeterna*. Et: *In hoc cognoscitur veritas, quando quis animam suam ponit pro amico suo*. Nunc autem, quia animas posuistis, ut amantes, veritatis mercedem accipietis, ut amici. Intuemini Apostolum dicentem. Rememoramini Jesum Christum resurrexisse a mortuis. Quod si nos morimur cum illo, etiam cum illo vivemus. Et, si permanserimus in tolerantia passionum, etiam cum illo conregnabimus. Et, si nos vivi in mortem tradimur propter Jesum, ita & vita Jesu manifestabitur in corpore nostro isto mortali. Nunc, sicut videtur, mors in nobis operatur, & vita in vobis; sed scitote, carissimi, quia ista mors nostra aeterna vita vivet, vita autem ista aeterna morte morietur; quoniam qui negat Deum, vita privabitur. Et quamvis modo ad horam adfligimur, multo tamen majoris gloriae, atque honoris sempiterni inde jam haeredes erimus. Etsi exterior homo noster corrumpitur; attamen multo magis interior innovabitur. Ille autem, qui suscitavit Dominum nostrum Jesum Christum a mortuis, nos etiam cum ipso suscitabit in regno. Quoniam sicut in seculo commorantes mortui sumus a Domino, ita nunc quoniam ex eo egredimur, cum Domino in gloria erimus. Nostra est caritas, & ipsius est salus: nostra est dilectio, & ipsius est retributio: noster est labor, & ipsius merces. Nostra est poena, & ipsius est resurrectio: noster est sanguis, & ipsius est regnum, quando nobis requiem dabit, & gaudium, & adcubitum, & jucunditatem, quando dicet alta voce: Venite

Matth. 10. 28.
Ibid. 39.
Joh. 15. 13.
2. Timoth. 2.

[illegible]

Venite servi boni, introite in gaudium Domini vestri; quia bene negotiati estis talentum, decem talenta in lucrum accipite.

Matth. 25.

Jam vero posteaquam iste chorus centum fortissimorum Martyrum, amputato capite occubuisset, atque coronam suam centenario auctam obtinuisset, sese rursus porrexit, ut eandem ternario locupletatam Trinitati sisteret, trina videlicet caede, Simeonis, & amborum Senum ejusdem sociorum: qui tres omnium postremi coronati sunt.

Simeon cum Abdhaicla, & Hanania obtruncatur.

Adcidit, interea, ut alter Sociorum Beati Simeonis dum ad supplicium ducitur, dum inter carnificum manus vestes exuit, dum vincitur, correptis subito pavore artubus totus contremisceret, animo tamen minime fractus. Quod quum forte animadvertisset vir spectatissimus, qui PHUSIKIUS [25] dicecebatur, dignitate Karugabarus, hoc est, Regiorum Opificum Praefectus, quo honore non multo pridem, atque iis ferme diebus a Rege fuerat decoratus, trepidum senem confirmabat: Pone, inquiens, metum, Hanania: oculos tantisper occludito, dum luminis Christi compos fias. Haec loquutus, extemplo ad Regem rapitur, caussam hujus, quem modo protulerat, sermonis dicturus. Praesentem Rex sic adoritur: O nefarium, & dignum supplicio caput, adeone tibi ego nullus sum, ut quando te pridem dignitate auctum, quae tui muneris erant, curare, jusseram, ad contemplandam istorum hominum necem otiosus spectator adcurreres?

Phusikius B. Hananiam impendentis mortis timore perculsum, confirmat.

25

Cui Phusikius; At ego, inquit, hocce otio meum negotium augeri velim, meamque vitam cum illorum morte commutari. Hunc propterea honorem, quem in me contulisti, molestiis, curisque gravem, lubens abdico; inlatam vero illis necem, qua nihil beatius duco, jam mihi praeopto, efflagitoque.

Tum Rex : Siccine dignitatem tuam exitio tuo posthabes, & sortem cum illis communem quaeris, insanienti similis?

At fortissimus Phusikius: Ita sane. Christianus sum, ea spe, quam in Christianorum Deo maximam, certissimamque reposui; adeout honoribus tuis illorum supplicium anteponam.

ܠܐ ܗܘ ܒܗ ܒܒܝܪܐ ܗܘܐ.
ܘܠܐ ܐܬܬܐ ܚܕܐ ܒܪܬ ܢܦܫܟ ܐܝܟ
ܗܘܐ ܠܗ ܘܐܬܐܡܪ ܡܫܝܚܝܐ ܐܢܐ ܕܒܠܗ
ܒܟܪܝܣܛܝܢܐ ܗܘ ܡܣܒܪܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܘܐܬܩܛܠܬ ܘܠܐ ܗܘ ܡܛܠ ܡܥܒܕܐ
ܒܩܛܠܗ.

Phusikii confessio.

Tum enim vero Rex excanduit, & ad adparitores conversus: At istum, ait, non vulgari morte perire fas est. Verum quandoquidem honorem, quo a me adfectus est, contemsit, & Regiam authoritatem meam, quasi sua inferiorem, petulanter incessit: agitedum, procacem linguam, transfossa cervice, radicitus evellite. Testes atrocissimae necis compescat metus. Quod quum a lictoribus per summam immanitatem peractum fuisset, eadem hora Phusikius exanimatus est.

Immani supplicio addictus, Martyr occubuit.

Huic erat [26] filia, Puella [27] Foederis, quae similiter Christianae Religionis adcusata, pro Christo, suae salutis spe, interfecta est.

Item ejus Filia Virgo Deo Sacra.

26
27

ADNOTATIONES.

(1) PRiores Codicis Chaldaici Nitriensis Vaticani I. unde editio haec fideliter desumta est, paginae quatuor, quibus Judaeorum calamitates describuntur, magna ex parte lacerae sunt. Eas tamen ex Codice Chaldaico, item Nitriensi Vatic. II. supplere curavimus.

(2) *E regionibus Chittaeorum advenient*: Sic legitur in versione Syriaca. Verum quum vulgata habeat: *Venient in triremibus de Italia*: doctus Bochartius omnes eruditionis suae nervos intendit, ut evincat, *Citthim*, seu *Kittim*, quod quidem nomen nedum in Syriaco, verum & in Ebraico textu occurrit, *Italiam* significare. Nobis id otii non est datum, ut singula ejus argumenta convellamus, ac plane infringamus. Quidquid tamen genuinae elucidationis scopus & fides exposcunt, lubentissime praestabimus. Et primo quidem Authori primi Machabaeorum Libri cap. I. *Citthim* est Macedonia; Alexandrum enim in Cethim regnasse scribit, & cap. 8. de Perseo, a Romanis victo, agens, imperio illum potitum esse in *Citthim*, tradit. Esajas quoque cap. 23. dejectam esse Tyrum dicit, & neminem exinde venturum de terra *Cethim*, nempe, de Macedonia. Nec uspiam in Sacris Bibliis occurrit nomen Cethim, ubi non commode de Macedonia explicetur. Secundo *Cetthim*, seu *Kittim* Josephus interpretatur de Insula Cypri, ubi Citium urbs, antiquis celebrata; additque, Ebraeos nomine *Kethim* designare Insulas, & loca omnia maritima. Josephum sequuntur SS. Epiphanius, Hieronymus, nec non Eustathius, Interpres Arabs, aliique plures. Tertio. Ex Grotio, Medo, pluribusque aliis cum Graecis, tum Latinis praenotat heic Balaamus victorias Macedonum, sub auspiciis Alexandri Magni, de Regibus Persidis, Regum Assyriae Successoribus, ceterisque in eorum regione dominantibus, relatas. Tota ergo, inquiunt, Oraculi hujus vis tenetur, si illud de Imperio Graecorum in Asia intelligas; nec de Romanorum Imperio, nisi vi textui inlata, concinne exponitur. Adstipulantur Acta nostra, Graecos hocce Vaticinio luculentissime adseverantia designatos. Nec quidqnam facessit negotii editio vulgata. Quidni etenim Citthim varias indicaret gentes, ex his derivatas, quae primo Cariam, Syriam, & Pamphiliam, missisque postea Coloniis, Italiam, Macedoniam, Insulas Cyprum, & Cretas incoluerunt.

(3) *Gog*, & *Magog*. Adeo nodosa, & intricata res sunt haec nomina, ut insolubile omnino videantur aenigma. Primo. Has gentes ab Alexandro Macedone in Aquilonis fines recedere coactas, muroque aeneo, & vastissimis montibus; ne in Orientalium plagam excurrerent, inclusas, e latebris tandem suis prodituras esse, Orbemque universum devastaturas, Syri, Arabes, & Graeci sequioris aevi fabulantur. Nullibi etenim traditum legimus, Murum hujusmodi ab Alexandro Magno exstructum fuisse. Hocce autem commentum non aliunde desumtum videtur, quam ex celeberrimo muro, a Sinarum Regibus, Tartaros inter, ac Sinas erecto: vel e Pylis Caspiis, quam urbem ipsius Alexandri, ut ajunt, opus, hodieque *Derpent*, seu Portam Ferream dici compertum est. Quod vero de hisce populis adfirmatur, eos, nempe, montibus interclusos in Aquilonari parte degere, de Majoris Tartariae incolis, finitimisque gentibus intelligi commode potest. Secundo, Salomon Chalatensis, Secta Nestorianus, Metropolita Bassorensis, seculo Christi duodecimo clarus, in libro Apis, cujus duo exemplaria habemus in Bibliotheca Vaticana, num. IX. & XVII. inter Codices Syriacos Ecchellenses nota-

ta,

ta, cap. 54. ad commentitia jam exsufflata adjicit, eas gentes postquam omnia susque deque verterint, ictu oculi ab Angelo esse exterminandas, deinde Anti-Christum regnaturum, postremo homines universos resurrecturos, & ad Christi tribunal congregandos. At quum non subest revelatio, de futuris vaticinia ea refelluntur, qua oggeruntur audacia. Tertio, Eandem charybdim subeunt *Judaei, & nostri Judaizantes*, verba sunt D. Hieronymi in Ezech. 38., *qui putant Gog gentes esse Scythicas, immensas, & innumerabiles; & has post mille annorum regnum esse a diabolo commovendas, quae veniant ad terram Israël, ut pugnent contra Sanctos, multis secum gentibus congregatis*. Iis namque nominibus designari Scythas ultra montem Caucasum, & Paludes Maeotides, regionem, secundum Mare Caspium, ad Indos usque protensam tenentes, hypothesis est, quam discutiendam inire, nostri non est instituti. Verum eos una cum pluribus aliis gentibus in Sanctos a Cacodaemone post mille annos esse armandos, putida fabella est, a Judaeis, & Millenariis excogitata. Quarto. Nuperrimis quibusdam authoribus *Gog* alius non est, quam Persarum, Medorumque Rex saevissimus Cambyses, in quem, videlicet, adseverantibus illis, congruere videntur omnia, quae de Gog apud Prophetam memorantur. Sed ab iis edoceri vellem, unde hauserint, Cambysem nedum in Judaeos bellum movisse, verum & in eos universa calamitatum genera coaggerasse? Inde ut pedem extrahant, ad eam, quae a captivitate ad Machabaeos interjacet, temporis intercarpedinem confugiunt. At quid hoc effugium, nisi densius involucrum? Quinto demum, systema maxime omnium constans, & vulgo probatum, quamquam suis implicitum difficultatibus, illud est, quod Ezechielis oracula de Antiocho Epiphane usurpanda, defendit; nec aliud praeliis Gog, & Magog, quam ejusdem Antiochi in Judaeos saevitiam describi contendit. *Quum enim multa*, inquit idem Hieronymus in Dan. num. 21., *quae postea lecturi, & exposituri sumus, super Antiochi persona conveniant; typum eum volunt habere Antichristi, & quae in illo ex parte praecesserint, in Antichristo esse complenda*. Succinunt Acta nostra. Tantum enim abest, ut de populis, e montibus erupturis, vel de iis, quorum praelia subsequatur Antichristus, aut de gente post mille annos in sanctos concitanda, seu de Cambyse, cujus Sacrae Literae subticuere gesta, ullum ingerant verbum. Quin imo expressius quam unquam gentes 1. designant, Machabaeos adortas, 2. Graecos, 3. eos ipsos Graecos, qui Regi, per *parvum cornu* adumbrato, parebant, quique ex adnotatione mox subjicienda, fatentibus omnibus, alius non est, quam Antiochus Epiphanes, 4. ipsummet adpellant Antiochum: *Is autem fuit Antiochus*. Intricatissimi igitur vaticinii enodatio in Antiochum Epiphanem recta competit.

(4) *Per parvum cornu &c.* Quemnam adumbret parvum illud cornu, haud multum laborandum. Duplici etenim nomine Antiochum Epiphanem designat, quem Judaei infensissimum sibi, simul & saevissimum experti sunt, quique inter Liberos Antiochi Magni natu minimus, Romam obses missus, ibi tandiu mansit, donec a Seleuco fratre revocatus est. *Tria autem cornua, sibi adjuncta, dissipavit*; Primum quidem Seleucum IV. qui fato cessit statim ac idem Antiochus frater in Asiam redux, Athenas pervenerat: alterum Demetrium, Seleuci filium, quem adolescentem, in Asiam adveniens, paterna haereditate exclusit: tertium Ptolomaeum Philometorem, Aegypti Regem, quem a pluribus Syriae Regem postulatum, absistere coëgit, ac tribus hisce evulsis cornibus, Regni solus potitus est. Vel *tria cornua fregit*, felicissimo exitu cum Ptolomaeo Philometore Rege pugnans, Aegyptum invadens, & nullo negotio subigens; hinc victricia arma in Artaxiam, Armeniae Regem, vertens, quem captivum duxit: denique *fortitudinem*, idest, Hierosolymam adgrediens, quod Regnum Dei Altissimi, suam redegit in potestatem. Ibi autem exsecranda, quae in Machabaeorum Libris, & hocce in Prologo recensentur, perpetravit facinora. *Maledicta vero contorsit adversus Altissimum*. Adprime consonat nonum 2. Machabaeorum Libri Caput, referens, Antiochum, horrendo corporis cruciatu correptum, interiisse; *Eo quod ita superbe loquutus fuisset, se venturum Hierosolymam, & congeriem sepulcri Judaeorum eam facturum*.

(5) Immodicarum Exactionum, totiusque in Christianos motae Persequutionis occasionem ex odio, quo Romanos, Magorum potissimum, Judaeorumque opera, prosequebatur, Saporem captasse, conjicitur ex infra dicendis.

(6) *Anno 117. Regni Persarum:* Christi, scilicet, trecentesimo quadragesimo. Jam etenim exploratum est, si recolatur Praefatio Generalis, annum 117. Regni Persarum, ducta supputatione ab anno Christi 223. quo Artaxerses Persa, Dynastiae Saxaniticae author, Parthas devicit, in annum Christi 340. recta competere; annum vero trigesimum primum Saporis, qui exeunte anno Christi 309. Rex Persarum renunciatus est, cum vulgari ejusdem Christi anno 340. adprime componi. Atque heic corrigendus est author Synaxarii Coptitarum, qui in Elogio Sancti Simeonis, & Sociorum ad diem 19. mensis Barmudae, seu 14. Aprilis, superius relato, Sapori huic perperam *Dualcatafii*, hoc est latos habentis humeros, non vero humerorum fractoris, agnomentum imponit: quod quidem agnomentum uni Sapori I. convenit. Sapor enim, Hormisdae filius, hujus nominis II. de quo sermo est, *Magnus*, seu *Longaevus* cognominatur. Castigandum etiam idem Coptitarum, ut & Syrorum, Synaxarium, in quo annus Regni Persarum 117. in hisce Actis designatus, ad ipsam S. Simeonis aetatem per errorem referri videtur, his verbis: *Sanctus Simeon tempore, quo Martyrio adfectus est, annum aetatis agebat centesimum decimum septimum*. Quot enim annos Simeon vixerit, nec Maruthas, cetera adcuratissimus, adnotat, nec ullibi reperire licuit.

(7) *Seleucia:* Syris ܣܠܝܩ *Selik*, & corrupte apud Metaphrastem *Salec*; alias ܟܘܟܐ *Coche*, a Seleuco Nicatore annis ante Christum natum trecentis exstructa; & *Ctesiphon*, alias ܟܠܚܐ *Cha-*

Chalane, & سباير *Spanira*, urbes Mesopotamiae ad Tigrim, Arsacidarum olim Regiae, adeo conjunctae erant, ut urbs una viderentur esse; quippe quae flumine tantum interjecto, dirimebantur. Hinc uno, eodemque nomine apud Arabes in Collectionibus Canonum مداين *Modain*, vel, ut alii pronunciant, *Modajen* adpellatur. Ibi sedes antiqua Metropolitarum totius Persidis, quam Nestoriani paullo ante Mahometana tempora occuparunt, atque ibi Catholicorum, seu Patriarcharum suorum Cathedram constituerunt, usque ad annum Hegirae 140. (non vero 145. ut scribit Eusebius Renaudotius tom. 1. Liturg. Orient. pag. 375. & tom. 2. pag. 408.) Christi 762. quo, nimirum, Seleucia, & Ctesiphonte dirutis, Abdalla Abugiapharus Almansores, Chalipharum Abbasidarum secundus, teste Gelaleddino Asiuthensi, Cod. Arab. Vatic. XLVI. Bagdadum, seu novam Babylonem cis Tigrim construxit: ubi deinceps Nestorianorum Patriarchae, qui apud Chaliphas plurimum pollebant, domicilium fixerunt, Seleuciaeque, & Ctesiphontis titulum in Babylonicum, seu Bagdadensem verterunt. Horum autem seriem ac gesta exhibet Assemanus Bibl. Orient. tom. 3.

(8) *Bar-saboë*, nomen Chaldaicum, ex duabus vocibus, nempe, ܒܪ *Bar*, & ܨܒܘܥܐ *Saboë*, compositum; quae duae voces *Fullonis filium* significant. Agnomen, scilicet, Sancto Simeoni ab arte, quam ejus parentes exercuerant, impositum. Usus enim invaluit apud Orientales, ut opifices, eorumque filii artis suae nomine cognominarentur. Cujus quidem consuetudinis, ad nostram usque aetatem conservatae, infinita propemodum exempla nobis suppeditant clarissimi Viri, Ebediesus Sobensis in Catalogo Scriptorum Syrorum, Herbelotius, & Joseph Simonius Assemanus in Bibliothecis Orientalibus. Sozomenus Hist. Eccl. lib. 2. cap. 8. pro Simeone Bar-Saboë legit *Simeonem Gnaphaeum*: Metaphrastes vero apud Lipomanum tom. 7. habet *Jombaphaeum*. Fortasse pro *Baphaeu*, hoc est, Papae Discipulo, Gnaphaei, & Jombaphaei nomen obrepsit. Atque heic notandus est Interpretis, qui Theophanem e Graeco Latinum reddidit, insignis lapsus; qui pro uno Seleuciae, & Ctesiphontis Episcopo duos fecit. Haec enim sunt ejus verba: *Hoc anno Judaei, & Persae, cognito Fidei Christianae per totam Persiam augmento, Simeonem Ctesiphontis, & alterum Seleuciae Archiepiscopum, ceu Romanorum Imperatori amicos, quique res Persicas ei revelarent, apud Saporem Regem criminati sunt.* In Graeco legitur Συμεῶνα Ἀρχιεπίσκοπον Κτησιφῶντος ϗ τὸν Σελευκίας: *Simeonem Archiepiscopum Ctesiphontis, & Seleuciae*. Unde τὸ *Alterum* omnino redundat. Occasionem errandi dederunt Theophanis verba, a calligraphis certe depravata, vel obtruncata, quae sequuntur: Ὡς φίλους τῶν Ῥωμαίων Βασιλέων, ϗ μηνυτὰς τῶν Περσικῶν πραγμάτων: *Ceu Romanorum Imperatorum amicos, quique res Persicas eis revelarent*. Quae fortasse vel ad singularem numerum restituenda sunt, *Ceu Romanorum Imperatori amicum &c.* vel addendum eis; *Et alios ejusdem Socios, ceu Romanorum Imperatori amicos &c.*

(9) Auream hanc S. Simeonis Epistolam, cujus summam paucis, ut superius, exhibent Menologium Graecorum, jussu Basilii Prophyrogeniti Imperatoris editum, & Synaxaria Syrorum, Coptitarumque, nedum vellicat Tillemontius Hist. Eccles. tom. 7. Quasi vero, inquit, Apostolicam doctrinam de servitute, & obedientia, Principibus seculi praestanda, haud primoribus labiis degustasset Simeon; verum & ipsam, tamquam suppofititium Graecorum opus, explodit. At emunctae naris vir si eam in Chaldaicis hisce Actis integram legisset, palinodiam utique canere, & suam a vestigio opinationem improbare coactus fuisset. Nostrum itaque est, quum laudatam Epistolam in Praefatione hujus operis genuinum Sancti Simeonis foetum jam comprobaverimus, ipsam itidem ab omni censurae labe vindicare. Ea quippe doctrina nec novitatis, nec falsitatis suspicionem incurrit, adeoque nec Apostolicae dissona, quam primaria Ecclesiae Lumina & haustam a sese ex Evangelica luce profitentur, & posteris traditam suis adseruere calculis. Porro quid luculentius? Enimvero haecce Acta pervadentem neutiquam latere posse arbitror. Primo, Saporem Regem in odium Christianae Fidei edicto mandasse, ut quotquot in Perside Christo nomen darent, tamquam mancipia, & servi haberentur. *Anno*, produnt Acta, *trigesimo secundo Saporis Regis promulgatum est edictum immane, ferroque datum jus ad perniciem cujusvis fatentis se esse Christianum, ut sub jugum cogeretur, & loris constrictus in servitutem adduceretur*. Secundo, Saporem Regem non communia vectigalia, verum, sicuti Tillemontius ipse scribit, gravissima, & intoleranda, quo vel ad extremas rei familiaris angustias adducerentur Christiani, vel ad impia Sacra capessenda compellerentur, sanxisse. *Mihi vero curandum est*, inquit Sapor, *ut pessimam hanc luem aboleam, & vos ab hominum consortio, memoriaque penitus deleam.... Tum edixit, ut in Sacerdotes, ac Levitas sine cunctatione animadverteretur, Aedes sacrae funditus exscinderentur, Sanctissima Religionis monimenta conspurcarentur, direptaque Sacri Ministerii instrumenta in profanos usus abjicerentur*. Ad haec autem, quorum alterum & naturale quidem, & Divinum infringebat, & conculcabat Jus, alterum vero adsertam a Christo Domino Ecclesiae suae libertatem pessumdabat, ac proterebat, quid Simeon? Ad primum: *Fixum nobis est, quod in nos meditamini, jugum haudquaquam in cervices nostras admittere*; Apostolum sibi adsciscit patronum: *Nolite fieri servi hominum*. Ad secundum: *Christus Ecclesiam suam in libertatem vindicavit, Christianosque gravissimis adflictos oneribus recreavit. Aurum petitis, nobis nec aurum, nec opes suppetunt, quibus a Domino vetitum est, aurum, argentumve in marsupiis habere*. Haec Tillemontio bilem commovent. At cachinnum compressisset, si Bibliothecae Patrum limina salutare voluisset. D. Hilarius ad haec verba, Matth. 17. 24. *Cum venissent Capharnaum, accesserunt qui didrachma accipiebant, ad Petrum, & dixerunt ei: Magister vester non solvit didrachma? Ait etiam: & cum intrasset in domum, praevenit eum Jesus*,

sus, *dicens*: *Quid tibi videtur*, *Simon*? *Reges terrae a quibus accipiunt tributum*, *vel censum*? *a filiis suis*, *an ab alienis*? *Et ille dixit*: *ab alienis*. *Dixit illi Jesus*: *Ergo liberi sunt filii*. Hilarius, inquam, Can. 17. *Numquid ambiguum est*, *filios Regum tributis obnoxios non esse*, *& quibus Regni veritas est*, *liberos esse a servitute*? Expressiusne quidquam est in tota Simeonis oratione? D. Hieronymus in eadem verba Matth. cap. 17. *Dominus noster & secundum carnem*, *& secundum spiritum*, *filius Regis erat*, *vel ex David Stirpe generatus*, *vel Omnipotentis Verbum Patris*. *Ergo tributa*, *quasi Regum filius*, *non debebat*, *sed*, *qui humilitatem carnis assumpserat*, *debuit adimplere omnem justitiam*. *Nosque infelices*, *qui Christi censemur nomine*, *& nihil dignum tanta facimus majestate*: *ille pro nobis & Crucem sustinuit*, *& tributa reddidit*: *Nos pro illius honore tributa non reddimus*, *& quasi filii Regis*, *a vectigalibus immunes sumus*. Sanctus autem Simeon eo non prorupit, ut a vectigalibus immunes omnino Christianos dixerit, verum a nimiis, & intolerandis. D. Augustinus laudatum textum explanans, quaest. 75. ex Nov. Testam. *Quia*, inquit, *inimicus Diabolus semper in insidiis erat*, *occasionem quaerens*, *si posset inclinare Salvatorem*, *Exactorum didrachmae animos occupavit*, *ut ejus facerent voluntatem*, *ut accedentes ad Petrum*, *qui primus inter Apostolos erat*, *solvi debere ab eorum Magistro dicerent didrachmam*, *qui ab his oneribus liberi erant*. Porro si Apostoli ab oneribus quibuscumque liberi; quidni S. Simeon & se, & suos ab iisdem, & quidem intolerandis, liberos conclamasset? Illi Romanis, haud secus ac hi Sapori tributa pendere tenebantur. Verum ne heic tractationem instituamus, os Tillemontio occludatur ex alia D. Augustini expositione, l. 1. q. Ev. q. 70. *Quod dixit*, inquit S. Doctor, *ergo liberi sunt filii*, *in omni regno intelligendum est*, *liberos esse regni filios*, *idest*, *non esse vectigales*. *Multo ergo magis liberi esse debent in quolibet regno terreno filii regni illius*, *sub quo sunt omnia*. Ergo a vectigalibus liberi sunt, & multo magis, quam Regum filii, ii ipsi, qui filii sunt regni illius, sub quo sunt omnia. At hi non alii, quam Christiani dicendi sunt. Divinare profecto nequeo, quid ad haec hiscere ausurus esset Tillemontius. Prae iis quippe infima sunt, quae regerit S. Simeon. Nae tamen Apostolum legerant DD. Hilarius, Hieronymus, & Augustinus. Sarta igitur, tectaque praedicanda S. Simeonis doctrina, quam scriptis suis consignarunt Doctorum utique Choriphaei, & quam etiamnum clarissimi Authores e suggesto sanciunt. Absit tamen, ut litem discordantes nuperrimos inter Scriptores Catholicos dirimamus. Quo enim Tillemontii retundatur aculeata reprehensio, id unum nobis summum est, Sanctum, scilicet, Simeonem in eadem fuisse mente, qua reliqui Ecclesiae Antistites. Cui abunde factum satis.

(10) Designari heic videntur calamitates, in Judaeos altero & vigesimo post S. Simeonis Martyrium anno Divinitus immissae; quum, scilicet, illi anno a Partu Virginis trecentesimo sexagesimo tertio, Juliani Apostatae suasu, Hierosolymitani Templi instaurationem adgressi, noctu vehementi terraemotu exorto, igneque Caelitus delapso, eorum plurimi partim illico interierunt, partim semianimes, manibus, cruribusque mutilatis, reperti sunt. Vide Socrat. Hist. Eccles. lib. 3. cap. 20. & Sozomen. lib. 5. cap. 22.

(11) Regio *Huzitarum*, quos Arabes أهواز *Ahuaz*, Graeci, Latinique *Uxios*, & *Oxios*, seu *Oxianos* adpellant, Susianae ad Orientem jungitur, & circa Oxium fluvium potissimum extenditur. Ea Procopio *Vazaina*, Metaphrasti *Bethuza*, Graecis vero Latinisque passim *Uxia*, & *Oxiana* dicitur. Vide Jacob. Goll. & Assem. Bibl. Orient. tom. 3. Part. 2.

(12) Hunc Sozomenus, & Baronius *Abdechalaam*, & *Abdechalam* vocant; Synaxarium autem Syrorum, & Menaea Graecorum, ut & Galesinius *Abdellam*, *Abdallam*, & *Abidelam*. Sed corrupte apud omnes; Chaldaicum etenim id nomen est, ex duabus vocibus compositum; nempe ܥܒܕ *Abd*, & ܗܝܟܠܐ *Haicla*, quarum altera *Servum*, altera *Templum* significat. Atque adeo si Abdhaiclam e Chaldaico Graecum facere velis, recte τὸν Ἱερόδουλον dixeris.

(13) *Hananiam*, alterum Sancti Simeonis socium, Epiphanius Scholasticus Ἀνανίαν adpellat, Allatius vero Αἰνίαν; sed ob Chaldaicae, seu Syriacae linguae inscitiam, id nomen utrobique depravatum.

(14) Intellige *Susan*, vel, ut Arabes pronunciant, سوس *Sus*, ad Eulaeum fluvium, de qua infra in Actis Sancti Milis. Hanc vero fuisse B. Simeonis patriam, tradunt ex pervetustis Episcoporum Seleuciensium monimentis Mares, Salomonis filius, Amrus, & Gregorius Abulpharagius in Chronologica eorundem Episcoporum Serie, quam semel atque iterum in epitomen redactam exhibet Assemanus Bibl. Orient. tom. 2. pag. 387. & tom. 3. part. 1. pag. 611. Ea quoque in urbe Sancti Simeonis Corpus tumulo conditum fuisse, legitur in Officio Chaldaeorum ad Feriam sextam hebdomadae tertiaedecimae post Pentecosten, his verbis

ܘܐܬܩܒܪ ܡܪܝ ܫܡܥܘܢ ܒܫܘܫܢ
ܕܥܝܠܡܝܐ ܕܡܬܩܪܝܐ ܠܛܝܝܐ ܣܘܣ.

Et sepultus est Sanctus Simeon Susan Ilamitarum, *quam Arabes Sus adpellant*. Hactenus Officium Chaldaeorum.

(15) *Ledan*: urbs *Huzitarum*, seu *Oxianorum*, de quibus supra, olim Episcopalis sub Metropolita *Elamitarum*, quos Graeci, Latinique *Elymaeos* nuncupant. Paulus ejus urbis Antistes inter praecipuos Nestorianae haeresis propagatores recensetur a Simeone, Betharsamensi Episcopo, in Epistola de Barsauma Nisibeno, deque Nestorianorum haeresi, Cod. Syriac. Vatic. XI. Eandem Ecclesiam cum Susana olim fuisse conjunctam, testatur Elias Nestorianus, Damasci Archiepiscopus, in Nomocanone Arabico, Codice Arabico Vaticano XXXVII. Ibi etiam Martyrium passi sunt Sancti Barbasceminus, & Abdas Episcopi, quorum Acta infra dabimus.

(16) *Magi*; nomen Chaldaicum a verbo ܗܓܐ, quod meditari, ac in rerum cognitione occu-

occupari significat, deductum. Olim Sacerdotes, & Philosophi Persarum, quibus & Sacra, & publica res curae, magno apud omnes in pretio. Horum ortum, incrementa, & officium nemo melius Ammiano Marcellino exposuit; quem proinde consule lib. 23. ut & D. Hieronymum lib. 11. adversus Jovinianum: Agathiam Scholasticum lib. 1. & Abrahamum Ecchellensem Maronitam in Notis ad Catalogum Ebediesu, Sobensis Metropolitae, Romae anno 1653, typis Sac. Congregationis de Propaganda Fide vulgatum. Porro Magorum authoritas, atque superstitio, cui omnes fere Persae fuerunt olim addicti, aliquot post Mahometis Pseudoprophetae interitum annis, magna quidem ex parte evanuit. Nam quum Mahometanis ex Alcorani praecepto sectas, quae Dei Optimi Maximi unitatem non profitentur, tolerare vetitum sit, simulac Persicarum rerum potiti fuerunt, toti ad Magorum perniciem incubuere. Abdalla, Chalipharum Abbasidarum secundus, in eorum Principes sedecim animadvertisse, & Magiam publico edicto proscripsisse, legitur apud Theophanem ad annum Christi 759. Quin & Motatedum, proximum post Abdallam Moslemanorum Imperatorem, cui Christiani prae ceteris cari fuerunt, Magos non esse rebus publicis praeficiendos, edixisse, eorumque sectam, in praecipuis Persiae urbibus jamdiu grassantem, penitus exstirpari curavisse, tradit Amrus, Matthaei filius, apud Assemanum Bibl. Orient. tom. 3. part. 1. pag. 216. Adversus pestem hanc hominum teterrimam, quorum non pauci in Montibus Birthae, & circa urbem Jasdum ad Daram fluvium in Carmania supersunt, scripsere ex Chaldaeis, & Syris praecipui, *Theodorus*, Mopsuestiae in Cilicia Episcopus. *Josue Stylites Edessenus*, seculo Christi quinto clarus, qui in Libro de Bello Persico sub Cavade Rege, & Anastasio Imperatore, Cod. Syriac. Vatic. XIII. eisdem Magis, praeter Astrologiam Judiciariam, cui potissimum addicti erant, hunc tribuit errorem, quod, scilicet promiscuum feminarum usum docuerint. *Johannes Beethrabanensis*, Narsetis Leprosi Discipulus, quem una cum Abrahamo authore Commentarii in vetus Testamentum, & Libri de Caussa Sessionum, quae apud Chaldaeos Psalterio interponuntur, sub Justino Romanorum Imperatore, & Chosroë Persarum Rege, Edessena in Schola claruisse, testatur Amrus in vita Josephi, Nestorianorum Patriarchae, Cod. Arabic. Vatic. XLI. *Mares Persa*, Hardasciri Episcopus, sub Concilio Ephesino I. clarus, cujus quidem scripta adversus Magos summopere celebrat Ebediesus, Sobensis Metropolita loc. cit. *Achumedes*, Syrorum Orientalium, imperante Chosroë Anusciruano Persarum Rege, Episcopus a Jacobo Baradaeo, seu Zenzalo, Monothelitarum choriphaeo, consecratus, qui, teste Bar-ebraeo, Chronic. Syriac. ad annum Graecorum 870. & 886. cum Magis quoque Tagriti disputavit, eorumque plurimos ad Christianam Fidem convertit. *Barsobodes*, Garchae Episcopus, Phetioni Patriarchae synchronus, cujus Opus, in Magos, Doctrinae *Zaradosti*, seu *Zoroastri* adseclas, inscriptum, laudatur a Metropolita Sobensi loc. cit. *Barchosinus*, alias *Barchosroës*, quem Ecchellensis, & Hottingerus *Bardukfin* perperam vocant, Coenobii Mosulensis fundator, anno Christi circiter 570. sub Ezechiele Syrorum Patriarcha clarus. *Aras*, incertae aetatis author, antiquus tamen, ut ex ipsius libris, adversus Bardesanitas editis, quos prae manibus habemus, plane conjicitur. S. Ephraem Syrus, quem passim in Magos invehentem animadvertimus, quum Syriaca ejusdem praeclari Doctoris Opera quinque ab hinc annis latinitate donaremus.

(17) Solem, & Ignem, tamquam Numina Persas adorasse, liquet etiam ex ejusdem Saporis Regis Edicto, quod infra in Actis S. Acepsimae exhibebitur. Idque testantur non veteres modo Graeci, Latinique, sed Christiani, Judaei, & Mahometani omnes; adeo ut hucusque Persice آتش پرستان Arabice vero عبادين الشمس والنار idest, *solis*, & *ignis adoratores* vocentur, qui antiquam Persarum superstitionem retinent. Hinc summae quidem impudentiae arguendus est Thomas Hyde Anglus, qui in libro de veterum Persarum Religione cap. 4. Poëmatis cujusdam Persici: چهل مينار *Chil Minar*, seu *Centum Portae*, inscripti, in quo nonnisi griphi, & enigmata fabulis intertexta leguntur, authoritate ductus, Christianos innumeros in Persequutione Saporica temere animas projecisse effutit, eosque, ceu homines rerum patriarum ignaros, ridet: *Quia*, inquit, *perperam existimabant Persas adorare solem. Sed ut verum fatear, dicti Christiani mihi videntur suo humori, & propriae pertinaciae plus quam conscientiae litasse, quum probe scirent, per totum Orientem, praesertim in Persia morem esse civilem cultum praestare adorando. Sic fecerunt Josephi fratres*. Absit, ut de tot Sanctis Martyribus tam absurde, ne dicam, impie judicetur. Ecqua enim fide tot Martyrum millia traducuntur, tamquam cervicosi homines, qui religionem eorum, inter quos vivebant, ignorarent? At eam potius ignoravisse Thomam Hyde demonstrare facile foret, qui unius authoris, & quidem sordidissimi, quem & Mahometanum fuisse constat, & ante ducentos admodum annos scripsisse, authoris, scilicet, Poëmatis Centum Portarum testimonio totam funditus antiquitatem, & Christianam apud omnes Nationes conservatam de Martyribus Persis traditionem evertere conatus est; sed prorsus infeliciter.

(18) *Arzabades*: Sozomenus, & Epiphanius Scholasticus, omissa hac voce Persica, quae Cubiculi Regii custodem rectius sonat, hunc Eunuchum *Praepositum Domus Regiae* vocant; Menologium vero Basilii Imperatoris, & Menaea Graecorum *Praepositum* dumtaxat. Porro Eunuchismus a Persis originem habuisse vulgo creditur. A Spada enim Persidis vico, ubi primum virilia excisa sunt, Spadones nuncupati Stephano videntur. Eos postea aliae quoque gentes, Romani in primis imitati sunt; unde Petron. Satyr. edit. Bosch. pag. 269.

Persarum ritu nam pubescentibus annis
Surripuere viros. . . .

Magna olim Eunuchorum apud Persas authoritas, quippe qui puerorum, puellarum, mulierumque, quibus, ut alios usus praeteream, custo-

des potissimum, & comites addebantur, favore non ارزبد *Arzabadis* solum, verum & اسطبيد *Astabidis*, quae suprema militiae Praefectura est, dignitatem plerumque adtingebant. Eandem ferme authoritatem etiamnum istiusmodi homines apud Orientales Principes, & Constantinopoli praesertim, ubi magna eorundem frequentia, retinent. Duas namque ea in urbe catervas sub totidem Praefectis constituunt, Alborum, nempe, & Nigrorum: quorum priores, adspectu quidem formosissimi, nefando sceleri potissimum mancipantur; alteris vero, quibus nihil deformius, nihil perversius cerni, fingive potest, pueri, feminaeque concreduntur.

(19) *Gubsciatazades*, hunc *Usthazanem* vocat Martyrologium Romanum ex Sozomeno: Menaea *Chusdazat*; Epiphanius Scholasticus *Usthazadem*. In Codice Leonis Allatii Ἰστάζαδης ubique scribitur. Sed perperam apud omnes; ea etenim vox, cujus interpretationem habes supra, Persica est, utque juxta archetypum كوهستازد pronuncietur, nonnisi *Gubsciatazades*, seu *Chusciatazades*, exaranda.

(20) Praeter *Pullarum* vestium usum, quae ad hanc usque diem luctus, moestitiaeque sunt indices, solent Persae, ceterique Orientales, ob ereptos sibi praecipue consanguineos, & Principes viros, ad mensem, vel longius, juxta defuncti gradum, conditionemque, a balneorum usu se abstinere, &, si pullis careant, vestem inversam, seu praepostere induere. Interim vero nec caput abradunt, nec sibi ungues resecant, uti nos ipsi, quum novem ante annos in Asia versaremur, multoties observavimus.

(21) Duplex est apud Chaldaeos, & Syros notandorum dierum ratio, altera juxta solares Seleucidarum, & Martyrum sub Diocletiano menses; de quibus vide Calvisium Sethum, Petavium, aliosque Chronologos; altera secundum dies lunares, quorum, ut & solarium, priorem a Kalendis Octobris arcessunt. Quare autem postremam hanc rationem in hisce Actis describendis adhibuerit Sanctus Maruthas, ac priorem praetermiserit, nobis haud liquet. Verisimile tamen est, id ab eo consulto peractum fuisse in gratiam vetustissimorum Ecclesiae Kalendariorum, in quibus, sicuti annuus Paschatis dies ex Lunaribus periodis eruitur, ita & Sanctorum Natalia Lunaribus mensium diebus consignantur.

(22) Multiplex hujus hebdomadae apud Chaldaeos, & Syros nomenclatio; alias enim ex Paschate Judaeorum, in ea celebrari solito ܫܒܘܥܐ ܕܦܛܝܪ̈ܐ, *Hebdomada Azymorum*, dicitur: alias vero ܫܒܘܥܐ ܪܒܬܐ *Hebdomada Magna*, seu *Major*, ut apud Latinos: Saepius tamen ܫܒܘܥܐ ܕܚܫܐ *Hebdomada Passionis* adpellatur, ut in antiquis, & recentioribus Syrorum Kalendariis, in quibus Feria ejusdem quinta ܚܡܫܐ ܒܫܒܐ ܕܐܪ̈ܙܐ *Dies quintus Mysteriorum* dicitur, ob Eucharistiae, scilicet, & Lotionis Mysteria, seu Sacramenta eo die a Christo Domino instituta.

(23) Intellige *Ledan*, Huzitarum urbem, de qua supra.

(24) Ita Sozomenus, & Martyrologium Romanum; Codex tamen Chaldaicus Nitriensis Vaticanus II. sub titulo Actorum S. Simeonis *duos supra centum* recenset, cum eodem Simeone Martyrium passos, ex quibus Episcopos quinque designat, nempe, ܓܕܝܐܒ *Gadiaben*; & ܣܒܝܢܐ ܠ… *Sabinum*, *Lapetenses*; ܝܘܚܢܢ ܕܗܘܪܡܝܙܕܐܪܕܫܝܪ *Johannem Hormisdardsciri*; ܒܘܠܝܕܥ *Bolideum Pherath-Mesanae*; & ܝܘܚܢܢ *Johannem Carche-Mesanae*. Gregorius vero Bar-ebraeus, qui & Abulpharagius, in Serie Catholicorum Orientis, quam ad tertiam Chronici sui partem adjecit, *tres supra centum* adsignat, una cum S. Simeone comprehensos, ipsoque praesente, & cohortante jugulatos:

ܘܐܬܐܚܕ ܗܘ ܩܬܘܠܝܩܐ ܥܡ ܐܪܒܥܐ
ܐܦܣܩܘܦܐ ܘܬܫܥܐ ܘܬܫܥܝܢ ܩܫܝܫܐ ܘܡܫܡܫܢܐ
ܘܡܗܝܡܢܐ. ܘܐܬܚܒܫܘ ܒܒܝܬ ܐܣܝܪܐ:
ܘܐܣܬܝܒܘ ܒܗܘܢ ܦܘܪܫܢܐ ܣܓܝܐܐ ܘܡܪܝܪܐ:
ܘܠܐ ܐܬܦܢܝܘ ܡܢ ܫܪܪܐ. ܘܦܩܕ ܫܒܘܪ ܕܢܬܩܛܠܘܢ
ܒܥܝܢܘܗܝ ܩܕܡܘܗܝ ܕܩܬܘܠܝܩܐ. ܘܒܚܪܬܐ
ܢܬܩܛܠ ܐܦ ܗܘ: ܘܟܕ ܫܪܝܘ ܐܣܦܩܠܛܪ̈ܐ
ܠܡܩܛܠܗܘܢ. ܡܢܫܩ ܗܘܐ ܗܘ ܩܕܝܫܐ
ܠܐܦܐ ܕܟܠܚܕ ܡܢܗܘܢ ܥܡ ܚܒܪ̈ܘܗܝ
ܘܡܠܒܒ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܘܡܚܝܠ ܠܪ̈ܥܝܢܝܗܘܢ
ܘܡܚܦܛ ܗܘܐ ܕܢܬܠܘܢ ܠܩ̈ܕܠܐ ܕܠܐ ܕܚܠܐ:
ܘܒܬܪ ܟܠܗܘܢ ܐܬܩܛܠ ܐܦ ܗܘ ܒܥܪܘܒܬܐ
ܕܚܘܕܬܐ ܕܚܘ̈ܪܐ: ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܩܪܝ
ܗܝ ܥܪܘܒܬܐ ܕܚܘܕܬܐ ܕܡܘܕܝܢܐ.

Et comprehensus Catholicus (Sanctus Simeon Bar-Saboë) *una cum quatuor Episcopis, ac nonaginta novem Presbyteris, Diaconis, aliisque Fidelibus, omnes in carcerem conjiciuntur: ubi plurimis, iisque saevissimis, cruciatibus a Persis pertentati, in Christiana fide constantissimi perstiterunt. Quamobrem ira excandescens Sapor eos omnes ob oculos Catholici, ipsum vero Catholicum novissime obtruncari jussit. Quum autem lictores ad caedem properassent, Sanctus Dei Martyr singulorum sociorum frontem exosculari, eorum animis vim, stimulosque addere, cunctos ad triumphum, & gloriam incendere; donec & ipse omnium postremus interemtus est, feria sexta in Albis, quae propterea feria sexta Confessorum adpellatur*. Haec Bar-ebraeus; qui tamen adlucinatur in adsignanda hebdomadae in Albis feria sexta, quum nihil luculentius tum ex hisce Actis, tum ex Synaxariis, aliisque Scriptoribus evinci fas sit, quam feria sexta Majoris hebdomadae Simeonem cum Sociis mortem oppetiisse. Menaea Graecorum *Mille centum & quinquaginta* enumerant; Menologium autem Basilii Imperatoris, ut & Syrorum Coptitarumque Synaxaria, quorum verba superius exscripsimus, *Centum & quinquaginta*. Undenam autem hunc hauserint numerum, nos prorsus latet. Demum Coptitarum Synaxarum, praeter

ter hos Centum & quinquaginta, plurimos insuper Martyres ibidem laudat, quos in carcere forensibus de caussis detentos, a solis cultu ad Christiana sacra Simeonis adhortationibus conversos fuisse, ac postmodum ante Simeonis passionem caesos adfirmat. At horum quum nullibi mentio fiat, idem Coptitarum Synaxarium hac in re castigandum potius, quam observationibus illustrandum censeo.

(25) *Phusikius*; Sozomeno *Pusices*: Martyrologio Romano *Pusicius*: Menologio Basilii [illegible]: Menaeis Graecorum [illegible]: Coptitarum, Syrorumque Synaxariis باسيق, & [illegible] *Basik*, & *Phasik* dicitur. Ejus certamen in praedictis Martyrologiis celebratur; nullibi tamen fusius, quam in Basilii Menologio ad diem XIV. Aprilis; ubi post Simeonis & Sociorum encomium haec de S. Phusikio, ejusque Filia Virgine leguntur: *Hic Martyr* (Phasic) *quum Sancti Martyres Socii S. Simeonis decollarentur, eorum Martyrio praesens, quemdam ex eis Presbyterum, dum caput ei obtruncandum esset, timentem, ac trepidantem advertens, ipsi ait: Ne timeas; claude oculos tuos, & Christus te illuminabit. Unde Christianae Religionis adsecla cognitus, adductus est coram Rege; & ab ipso interrogatus, quum Christi nomen confessus esset, primum quidem ei abscissa fuit lingua: deinde totius corporis pelle crudeliter detracta, animum emisit. Filiam autem habebat Christianam sanctimonialem, quam coram se adductam, jussit Rex, Christo renunciare, solique, & igni sacrificare. Quum vero illa ad id suaderi non pateretur, primum quidem eam denudari mandavit, & crudeliter flagellis caedi, facibusque aduri: deinde suspendi, ac ferreis unguiculis dilaniari; sacram demum ipsius cervicem ense abscindi*. Hucusque Menologium Basilii.

(26) Franciscus Laherius in Menologio Virginum Phusikii filiam, cujus nulla in Syrorum, Coptitarumque Synaxariis fit mentio, *Pusicen* adpellat: quod ei nomen fuisse alibi non legimus.

(27) *Puella*, seu *Filia Foederis*, quae, nimirum, virginitatem suam stabili foedere, seu voto Deo obstrinxerat. Hocce enim vocabulo Virgines Deo Sacras Chaldaei, & Syri nuncupant. Quodnam autem vitae institutum istiusmodi Virgines olim tenuerint, vide Assemanum Bibl. Orient. tom. 3. part. 2. & Admonitionem nostram in Martyrium Sanctae Tharbae, & Sociarum, ubi de iis stricto pressoque calamo aliquid adtingemus.

ADMONITIO

In Certamen Plurimorum Martyrum & AZADIS, Regis Eunuchi.

Horum SS. MM. & numerus & nomina desiderantur.

QUum ineunte altero Persequutionis anno, Saporis vero Persarum Regis trigesimo secundo, a feria sexta Majoris Hebdomadae, qua Simeon Bar-Saboë, Seleuciae, & Ctesiphontis Episcopus, Martyrium perpessus est, ad Dominicam in Albis, diebus, scilicet, decem, tanto furore in Christianos saevitum fuerit, ut nullo interposito, praemissove examine, eorum infinita prope multitudo ad solam nominis Christiani confessionem jugularetur; mirari profecto non subit, quod S. Maruthas Virorum, Mulierum, singulorumque eo temporis intervallo caesorum, nec fusiora Acta colligere, nec nomina, aut numerum designare potuerit.

Eorũ memoria celebris.

Etsi vero non perpauca eorum Martyrum nomina ignota fuerint, ipsorum tamen & in Latina, & in Graeca Ecclesia perpetuo celeberrima fuit memoria. Quod quidem compertum est nedum ex his, quae heic a S. Marutha referuntur, verum etiam ex aliis antiquis Authoribus, qui eos, in unum *Plurimorum* seu *Innumerorum Martyrum Persarum*, congestos album, celebrarunt. *Sequente autem anno*, inquit Hermias Sozomenus Hist. Eccl. lib. 2. cap. 11. *eo ipso die, quo Passionis quidem Christi memoria celebrabatur, Resurrectionis vero exspectabatur festivitas, crudelissimum Edictum Saporis per universam Persarum ditionem propositum est, quo cuncti, qui se Christianos confessi essent, mortis supplicio addicebantur. Quo quidem tempore, ajunt, innumerabilem Christianorum multitudinem gladio caesam esse. Nam & Magi, qui per singulas urbes, & vicos studiose investigabant eos, qui se occultarent, & Christiani, nemine ipsos ducente, ultro semetipsos prodebant, ne silentio suo Christum negasse viderentur. Porro quum Christiani omnes absque ulla miseratione trucidarentur, multi in ipso Palatio necati sunt, atque inter hos Azades Eunuchus Regis longe carissimus, quem quum Sapores peremptum accepisset, incredibili dolore perculsus est; & hanc quidem generalem Christianorum caedem compressit, solos vero Christianae Legis Doctores interimi praecepit*. Et cap. 14. *Verum ut summatim dicam, cunctos ejus temporis Martyres*

Apud Sozomenum aliosque Scriptores.

tyres tam viros, quam mulieres, quorum nomina recoluntur, sedecies mille numero fuisse perhibent: reliquae vero multitudinis ne numerum quidem iniri posse. Atque idcirco difficile admodum visum est Persis, Syris, atque Edessenis, qui hac in re plurimum studii, atque operae posuerunt, horum nomina percensere. Eadem ferme, sed magis contracta habent Nicephorus lib 8. Hist. Eccles. cap. 37. & Cassiodorus lib. 3. Hist. tripart. cap. 2.

In Martyrologio Romano.

Martyrologium Romanum die XXII. Aprilis: *Eodem die Sanctorum plurimorum Martyrum, qui sequenti anno post obitum Simeonis, annuo item die, quo Passionis Dominicae memoria celebrabatur, per totam Persidis regionem pro Christi nomine sub Rege Sapore gladio caesi sunt. In quo fidei certamine passus est Azades Eunuchus, Regi carissimus: Milles Episcopus cum Presbytero suo Jacobo: item Aithala & Josepho Presbyteris, Azadane, & Abdieso Diaconis, & compluribus aliis Clericis: Mareas quoque, & Bicor Episcopi, cum aliis viginti Episcopis, & Clericis fere ducentis quinquaginta, Monachis etiam, & Sacris Virginibus plurimis, inter quas & S. Simeonis Episcopi Soror, nomine Tarbula, cum pedissequa sua, quae stipitibus alligatae, serraque scissae, crudelissime necatae sunt.*

In Menologio Graecorũ.

Menologium Graecorum, Basilii Porphyrogeniti Imperatoris jussu editum, ad diem XIV. Aprilis: *Reccurrentem sanctae, & magnae Parasceves salutarem festivitatem etiam ii Christiani, qui in Perside erant, celebrabant, atque gloriosa recordatione recolebant, Christo gratias agentes, quod propter nostram salutem pati dignatus fuerit. Comprehenso autem, & occiso Sancto Simeone Episcopo, & aliis etiam plurimis cum eo interemtis; ab ipso siquidem magnae Parasceves die per decem usque sequentes dies quicumque comprehendebantur Christiani occidebantur; hi etiam Sancti tenti fuerunt, & cum ipsis Azates Eunuchus, qui dives erat, & in Palatio primus, dilectus plurimum, atque in honore habitus a Sapore. Hi itaque coram Rege adducti, & ab ipso interrogati, quum Christum animo confidenti professi essent, fuerunt omnes interemti. Poenitentia autem ductus Sapores ob mortem S. Azatis, lege cavit, ne quis in posterum Christianus occideretur, & ad aliquod tempus ejusmodi edictum observatum fuit.* Hactenus Menologium Basilianum.

In Officiis Chaldaeorũ.

In Syrorum, Coptitarum, Armenorumque Synaxariis nullam horum Martyrum memoriam reperire licuit; at in Officiis Sanctorum per annum ad feriam sextam hebdomadae tertiae decimae post Pentecosten, ad quam, ut superius innuimus, Simeonis Festum transtulerunt Chaldaei, eorundem Martyrum certamen laudatur ipsissimis fere verbis, quibus a S. Marutha. Ea idcirco brevitati consulentes, praetermittimus.

Eorũ numerus ignotus.

Porro horum Martyrum numerum adsignare vetat discors Scriptorum calculus. Sozomenus loc. cit. ad *sedecies mille* perducit; Menologium Basilianum in modo laudatae Commemorationis titulo ad *mille*, qui tamen in Menaeis Socii S. Simeonis dicuntur. Quam demum, ex Scriptore Persa depromtam, latinitate donandi spem ingerebat Renaudotius, Historia Persarum Martyrum *bis centum millia* recenset. Et plurimos quidem tum temporis Martyrio perfunctos esse, nedum ex varia Historicorum supputatione, sed & ex Actis nostris luculentissime colligitur. Cur itaque Menologii Basiliani author mille tantummodo memoraverit, nobis haud liquet; quum nec Sozomenus, nec Hieronymus, e quibus desumta sunt quae de Martyribus Persis apud sequiores Latinos, Graecosque leguntur, nec alii Persicarum rerum Scriptores hunc numerum unquam designaverint.

Cum iis perperam adcensentur Acepsimas, Jacobus, & alii Martyres.

Verum qui Sozomenum, & Nicephorum exscripsere, ut Latinorum praesertim antiqua & recentiora Martyrologia, cum iis adlucinati sunt, perhibentes ipso in Certamine Martyrii lauream adeptos Acepsimam, Jacobum, & alios, quos ex genuinis eorumdem Actis, a nobis infra exhibendis, nonnisi subsequentibus eam Plurimorum Martyrum caedem, annis, Martyrium subjisse, extra omnem dubitationis aleam positum est.

Martyrii tẽpus.

Deceptos quoque fuisse Sozomenum, Nicephorum, Cassiodorum, & reliquos Scriptores, alterum a S. Simeonis obitu annum adsignantes, quo Plurimorum horum Maryrum certamen inchoatum est, cum ex Menologio Basilii, tum ex Actis nostris plane deducitur. Primo etenim hanc edicti promulgationem *ad annum Saporis Regis trigesimum secundum* expresse referunt. At annus Saporis 32. nisi in annum Christi 341. non competit, quum ab anno 309. Regnum auspicatus fuerit: Annus vero Saporis 32. Christi 341. ille ipse est, quo Simeon Martyr occubuit. Eodem igitur anno & Simeon, & Plurimi isti Martyres caesi sunt. Recolantur quae de Saporicae hujus Persequutionis Epocha in Praefatione

fatione Generali disseruimus. Secundo, in Actis nostris nedum Saporis annus 32. sed & idem disertissime adnotatur dies: *Hoc eodem die promulgatum est Edictum*. Verum hic dies si omnino idem, non alius certe fuit, quam feria sexta Majoris hebdomadae, qua Simeon mortem oppetiit; hunc quippe unum in praecedentibus adsignavit Maruthas. Quo igitur pacto in sequentem annum rejici potest? Ecquis in animum induxerit, Marutham a Simeonis caede ad Edicti promulgationem sermonem continua texentem serie, utramque autem eodem peractam die adfirmantem, illam tamen alio, quam hanc, anno exsequutioni mandatam intellexisse? Quum jam si sequens inferendus sit annus, non Saporis 32. ut scribit Maruthas, sed 33. designandus fuisset. Tertio, ut quodlibet occludatur effugium, Maruthas luculentissime adseverat: *Edictum illud promulgatum fuisse feria sexta, quae in decimam quartam Lunae Aprilis diem cadebat: ab ejus autem feriae hora sexta ad alteram Dominicam habdomadae secundae Pentecostes a caedibus nunquam fuisse cessatum*. At anno Simeonis obitum subsequente, feria sexta in decimam quartam Lunae Aprilis diem nentiquam incidebat; uti ex tabulis Paschalibus liquet. Eodem igitur, quo S. Simeon Martyrii laurea donatus est, anno & Edictum Saporicum publicatum est, & Plurimi Martyres, de quibus agimus, interemti sunt.

Martyrologii Romani adlucinatio.

Atque hinc primo corrigendum est Martyrologium Romanum, quod ex aliorum lapsu tradit, *Plurimos hos Martyres sequenti anno post obitum Simeonis caesos esse*.

Refellitur Authoris Bibl. Orient. de duobus Saporis Edictis sententia.

Secundo; eliminanda clarissimi Orientalis Bibliothecae Authoris sententia, qui tom. I. a pag. 185. ex uno, eodemque Saporis edicto, a S. Marutha in his Plurimorum Martyrum Actis designato, edicta duo autumat lata, alterum eodem, quo Simeon objit, die; alterum *Recurrente eadem feria sexta*, quam in nonum Aprilis diem incidisse, idem Author opinatur, promulgatum. Bifariam, nempe, horum Martyrum historiam dividit: quae Maruthas scribit: *Etenim ab hora sexta feriae sextae, quae in decimam quartam Lunae Aprilis diem incidit, qua edictum illud promulgatum fuit, ad alteram usque Dominicam hebdomadae secundae Pentecostes, diebus scilicet decem, a caedibus nunquam cessatum*: ad eundem, quo Simeon interfectus est, diem revocat; quae vero initio Actorum praemittuntur: *Hoc eodem die promulgatum est Edictum immane*; Latine reddit: *Recurrente eodem die, feria, scilicet, sexta in Parasceve*; atque ad alterum & edictum, & certamen, & annum refert. At quis penitius, quam doctissimus Bibliothecae Orientalis Author introspexit, in Chaldaico legi dumtaxat ܒܫܢܬ ܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܕܫܒܘܪ ܡܠܟܐ ܒܗ ܒܝܘܡܐ ܗܢܐ. *Anno trigesimo secundo Saporis Regis, hoc eodem die &c.* Porro annus ille idem sit, necesse est, quo Simeon Martyrium pertulit; *Recurrentem* igitur, seu *sequentem* haudquaquam infert. Deinde nedum gratis omnino effingit praeclarus Author, duo heic indicari Edicta, verum & contra expressam orationis vim. Denuo subjiciantur oculis, quae produnt Acta: *Ab hora sexta feriae sextae qua Edictum illud promulgatum fuit*. His in verbis videt laudatus Author Edictum, quod eodem die, quo Simeon Martyrium subiit, emissum est. At Edictum illud, non inficiante ipso Authore, si quae alia fuere, illud ipsum fuit primum; Acta vero adjiciunt *Edictum illud* porro τὸ *illud* ad quodnam Edictum referendum esset, si ex eodem Authore primum dicendum sit. Demum vel explodenda verborum nativa vis, & significatio, vel adstruenda sententia nostra, quae unum & idem Edictum constituit. Nam quum Maruthas historiae filum ordiens, absolute tradat; *editum fuisse Edictum*, quis non videt, eum postea conrelative scribentem: *a die, quo illud Edictum promulgatum fuit*: per τὸ *illud*, unum idemque Edictum, initio praemissum, designasse. Ad quid enim *illud*? si duo sunt, jam neutrum *illud* censendum.

Lapsus Adonis.

Tertio, castigandum Adonis Martyrologium, qui ad diem 22. Aprilis, in quem tamen, ut jam observatum est, competere nequit feria sexta in Parasceve, nullius Scriptoris authoritati innixus, *Plurimos hosce Martyres tentos, ac jugulatos annuo die quo Passionis Dominicae memoria celebrabatur*, perperam obtrudit. Ipse namque Sozomenus, ex quo horum Martyrum notitiam hausit Ado, eo quidem die promulgatum fuisse Saporis Edictum, scribit: Verum neutiquam eo ipso die necatos fuisse hos Martyres; quin Magos exhibet, singulas urbes, & vicos studiose lustrantes, ut abditos, si qui essent, Christianos ad lanienam traducerent. Quae quidem investigatio longius, quam spatium unius diei patitur, necesse est, protrahatur.

ܐܓܘܢܐ

ܕܣܗ̈ܕܐ ܣܓܝܐܐ

ܘܕܐܙܕ ܡܗܝܡܢܐ ܕܡܠܟܐ

CERTAMEN

Plurimorum Martyrum, & Azadis Regis Eunuchi.

ܒܫܢܬ ܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܕܫܒܘܪ
ܡܠܟܐ ܒܗ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܢܦܩ
ܦܘܩܕܢܐ ܕܠܐ ܪ̈ܚܡܐ. ܘܐܫܬܠܦܬ
ܣܝܦܐ ܕܠܐ ܚܘܣܢ ܘܐܬܝܗܒ ܫܘܠܛܢܐ
ܠܡܘܒܠܐ ܠܟܠ ܕܐܡܪ ܕܟܪܣܛܝܢܐ
ܐܢܐ ܐܢܐ ܒܥܒܕܗ ܢܝܪܐ ܘܒܫܩ̈ܘܦܐ
ܢܦܠܝܢ: ܢܦܩܘ ܒܗ ܒܫܥܬܐ ܗܝ ܡܢܝܬܗ
ܒܡܘܡܬܐ. ܐܝܟ ܕܒܪ ܕܝܢܐ ܠܗ ܡܬܕܥܢܘܗ
ܒܣܘܦܐ: ܦܠܓ ܠܟܗ̈ܢܘܗ ܕܥܡܐ ܕܫܪܝܪܐ:
ܫܠܡ ܠܩܕ̈ܝܫܐ ܡܘܗܒܬܐ ܕܫܝܢܬ
ܘܥܢܝܕܐ ܫ̈ܢܐ ܐܠܗܐ ܡܬܗܠܟܝܢ
ܠܦܘܡܗ ܕܠ ܕܢܦܪܫ ܗܘܐ ܒܬܪܝܨܘܬܗ
ܘܫܠܝܢ ܗܘܐ ܒܡܫܝܚܘܬܗ ܐܝܟ
ܠܬܘܒ ܫܠܐ ܘܐܬܚܝ ܕܡܐ ܕܢܫ̈ܝܢ
ܠܒܐ: ܦܣܝܘ ܫܠܘ ܕܩܡܘ ܠܗ.
ܘܟܝܘ ܒܗ ܕܐܬܪܦܬ ܠܗ. ܠܐܝܘ
ܢܟܦ̈ܐ ܘܐܬܪܦܘ ܐܝܟܘܢ: ܘܥܒܕܐ
ܠܐ ܠܝ ܘܡܘܥܬܐ ܠܐ ܐܬܪܦܝ. ܕܠܡܬ
ܢܘܪܐ ܒܚܘܒܐ. ܘܝܩܕܬ ܫܠܗܒܝܬܐ
ܒܣܒܪܐ ܚܘܬ ܢܝܫ ܠܡܛܠܬ. ܐܬܩܕܝ
ܥܢ̈ܐ ܒܢܘܫܐ ܕܕܡܐ: ܢܦܩܬ
ܕܢܝܗ ܘܕܓܪ. ܐܬܥܘܕܕܬ ܢܥܪܗ
ܘܫܡܠܬ ܐܬܥܠܬ ܕܫܡܬܗ
ܘܐܦܪܚܬ. ܝܠܕܬ ܒܒܢ̈ܝܐ ܘܗܒܬ.
ܐܘܫܦܬ ܠܩܢ̈ܝܐ ܘܡܒܪܟ. ܒܠܒܬ
ܐܬܪܥܡܬ

Anno Saporis II. Persarũ Regis 23. Persequutionis 2. Christi 341.

ANNO trigesimo secundo Saporis Regis, hoc [1] eodem die immanissimum promulgatum est Edictum, immitis exserta romphaea, ferroque datum jus ad perniciem cujusvis fatentis se esse Christianum, ut sub jugum cogeretur, & loris constrictus in servitutem adduceretur. Erupere statim ad teterrimam cladem perpetrandam satellites, districtisque ubique gladiis Piorum gregem invaserunt. Sanctorum laniena muneris loco haberi coepta est, atque funera Christianorum in amoris & benevolentiae tesseram transierunt. Tum vero dignae Deo animae fortes, & ad omnia paratae supplicia, morti jam adventanti obviam processere. Potentes robore voravit gladius, bibitque sanguinem fortium corde. At illi flocci fecerunt eum; quandoquidem acies ipsius hebetata est, atque insultaverunt illi, quia trepidus titubavit. Fatigati sunt, qui eum exacuebant, & defecerunt, qui ipsum tractabant. Veritas contra non fuit debilitata, nec sibi imbellis defuit. Adcensus est ignis in caritate, conglomerata est flamma in spe. Exarsere oves ad lanienam; germinavit Crux juxta rivos sanguinis, illius adspectu roboratus Sanctorum grex, gaudio exultavit, & salutari signo recreatus, idem, quod animo conceperat, robur aliis adflavit. Caelestem Divini amoris aquam potarunt oves,

[1] Immane adversus Christianos Edictum.

oves, & novellam ſobolem felici partu effuderunt. Creverunt agni, atque in ovile inducti, & vivifico Crucis ſigno notati, exierunt ad paſcua uberrima vernantis Aprilis.

Comparatio Iſraëlis cum Deo.

Macte invictus Jacob, & Dominus ejus! Eia Iſraël & Deus ejus! Quoniam ille, ſubjectis virgulis, oves ſuas adjuvit, ut augerentur; maximum iſte ſuis per Crucem incrementum dedit. Illae virgae candidae fuerunt, ſuoque adſpectu agnos maculoſos, & varios in ſpem vitae progenuerunt. Crux iſta rubea eſt, e cujus adſpectu candorem traxerunt agni, ad necem geniti. Ille duxit oves ſuas ad partum, iſte ad lanienam. Ille ſuis ovibus, ut numero creſcerent, aquas dedit epotandas, iſte mortem propinavit. Ille pavit oves ſuas herbis virentibus in deſerto; iſte gladium in pace ovibus ſuis vertit in pabulum. Ille oves ſuas ad paſtionem duxit per paſcua vernantia in ſolitudine; iſte ad occiſionem in hominum frequentia. Ille oves ſuas aluit, ut & illae pingueſcerent, & is ipſe locupletaretur; iſte ſuis ſalem praebuit, ut praeſenti tempore ſaginaretur. Ille vivus oves ſuas occidit; iſte occiſus ſuas mactavit, ut viverent. Ille ſuas oves ſervavit vivas, quandoque morituras, iſte morientes cuſtodivit, aeternum victuras. Ille aſtu illuſit hominem doloſum, ut ab eo referret, quo fuerat ab eo fraudatus; iſte adverſus fraudum artificem diabolum conſilio uſus eſt, ut e faucibus ejus raperet, quod ſibi raptum fuerat. Superſtes fuit ille, grege pereunte; iſte aeternum permanet, & grex ejus vivit.

Comparavimus hominem Deo, ſed impari prorſus comparatione ſervum cum Domino contulimus; quum infinitum inter utrumque interſit diſcrimen. Adceleremus hinc gradum, reviſuri iſtos, qui promti, & alacres proſiliunt, atque ad horrenda ſanguinis

[illegible]

nis fluenta, & ad triftes umbras mortis praecipiti plane curfu advolant; qui tyranni typhum calcarunt, & impudentiffimi, fuperbiffimique hominis ferociam represserunt; hominis, inquam petulantiffimi, atque facerrumi, qui omnia late loca luctu, metuque complevit, & velut aliquo turbine, aut fubita tempeftate pervertit. Illo namque tonante, acerbum Edictum emiffum eft, ceu horrifonae grandinis excuffa nubibus procella: qua quidem proruente, falutis femita, ne in pofterum tereretur, everfa eft. Eo fragore conterritus grex, primo difpergitur; mox congregatur, in unum cogitur, & adaugetur, demeffus colligitur, & fervatur. Sic gentium, atque populorum cellaria implevit, & ad infelices terras propagatus, oppreffos fame indigenas, fua opulentia recreavit, efurientibus, aut fine pretio diftributus, aut jufta commutatione venundatus. Eo praefente, refufum infirmis artubus emicuit robur, debilitatifque deperditas reparavit vires. Sed & univerfi falutem in eo, quem tenebant, vitae curfu confequuti, aliorum mox inopiam fublevarunt. O Gregem fummo honore dignum! qui ad tantam amplitudinem profecit, ut omnes poteftates fuperaret. Mefforis manus fruftrata eft, vellentis brachium elanguit, contabuit cor, & mens turbata eft. Quae is moliebatur, fibi ex voto minime cefferunt; quae meditabatur, perinde male verterunt. Tyrannidis namque initium protulit centum, finis reddidit millia.

Etenim ab hora fexta feriae fextae, quae in quartam decimam Lunae Aprilis diem incidit, qua Edictum illud promulgatum fuit [2], ad alteram ufque Dominicam hebdomadae fecundae [3] Pentecoftes, diebus, fcilicet, decem a caedibus nunquam ceffatum. Neque vero inufitata haec res eft, ut feria

Diebus decē in Chriftianos peffime faevitum.

2

3

feria sexta occasu suo vivos de medio tollat, ducatque ad interitum, eosdem reductura ad ortum postera luce Sabbathi futuri, de quo Apostolus meminit docens. Populo Dei relictum esse sabbathismum. O praeclaram horam, quam magnum, celeberrimumque festum excepit! In ea quippe perfecti sponsi, secundo baptismate tincti, sunt recreati, ne peccati labem in posterum timerent, qui vero per jejunium quadraginta dierum in squalore jacuerant, in subselliis gloriae luctum deposuere, jucundissimam voluptatem adepti, innumeros annos duraturam. O horam, in qua sordes suas propriis aquis Sacerdotes expiarunt, ut nullo praeterea poenitentiae remedio, nullo lacrymarum lavacro in posterum indigerent! O horam, in qua turbinibus, atque saeva tempestate hactenus jactati, in tranquillum portum invecti sunt, ubi nulla vexat, perturbatque cura seculi, quod mare procellosum est, atque incertissimum. O horam, in qua viri liberi facultatum, rerumque domesticarum molestias excusserunt; Feminaeque item liberae a textrinae artis opificio, & seculorum negocio conquieverunt! Servis aliquando licuit tranquillas noctes ducere, nullo, scilicet, excitante ad obsequia, atque opera dominorum; & Ancillae herili timore solutae, domesticorumque laborum oblitae, optata quiete potitae sunt.

Ebr. 4. 9.

O mucro, qui nobis pincerna factus es, hem quanta nequitia tua est! O sica, quae dapes nobis instruis, hem quot tibi sunt nocendi artes! Alter enim postquam convivas inebriavit, illos ad veritatem abjiciendam impulit; altera quum eosdem exsaturavit, caritatem deponere coëgit; alter poculis venena infudit, quae tamen in salutis praesidia cesserunt; altera insidiose suis epulis mortifera pharmaca immiscuit, quae tamen in mortis remedium, hoc est,

Resurrectio mortis remedium.

[illegible]

est, Resurrectionem, conversa sunt. Fiat, oro, Domine, merces eorum secunda mors, & retributio eorum gehenna. Infernus alter poena premat, quos noster cruor delectat, distentique carnibus nostris disrumpantur. Exsere, quaeso, gladium tuum, & ferrum tyranni jube in vaginam recondi. Prodeat mucro tuus, & sica illius pereat. Irascere irato, & iram ejus compesce. Judicantem judica, & judicium ejus tua sapientia confunde. Ita, Domine, ut nostra interim supplicia cedant in triumphum; mortem vita excipiat, nomini nostro caritas adcedat, nostroque honori decus, adnuente te, Jesu, spes nostra, & fiduciam nostram sustentante, qui nostrae es author salutis.

Jesus spes nostra, & salutis author.

Ceterum ubi ea percrebuit fama, fit undique Christianorum concursus, istud salutis munus sibi deposcentium; mactabantur itaque pecorum in modum, & Praefecti, ad quos idem rumor per dissitas etiam regiones pervagatus devenit, carceres Christianis compleverant, dum immane Regis Edictum praestolantur, qui eos ad supplicium trahi juberet; inanem, nimirum, gloriam insani captabant. Jamque eo res deducta videbatur, ut gladius Sanctorum cruore inebriatus, & inde in rabiem actus, ingentes amplissimasque lagenas, ad suam sitim restinguendam, devolveret; mucronem item, eorumdem carnibus exsaturatum, continuo obscena fames invaderet, ad quam explendam, mensas sibi ipse lautissimas instrueret. Hinc factum est, ut biberent interfecti, & interfectores temulenti evaderent: morientes esurirent, & carnifices insatiabili voracitate in epulas irruerent: cervicem illi porrigerent, & isti ferrum acuerent: clamaret sanguis, & sica excandesceret. Caesorum interea corpora spectabantur, & mors irrugiebat, sanguis hu-

Pecorum in modum mactantur Christiani.

mum contexerat, & Infernus sibi ipse gratulabatur.

Ad solam nominis Confessionem Christiani mactantur.

Porro haec tanta cum festinatione agebantur, ut ad solam nominis confessionem Christiani interficerentur, nullo interposito, praemissove examine.

Inter quos Azades Eunuchus.

4 Interea quum quidam Eunuchus, Regi carissimus, nomine [4] AZADES, ex praecipiti hac Judicii forma, lubens pro Christi nomine interemtus fuisset, re comperta, Rex magna animi perturbatione, ac moerore adflictus est: Edictoque cavit, ne deinceps in obvios quosque pro ipsorum arbitrio saeviretur; sed eorum dumtaxat judicia exercerentur, qui viae istius [5] Duces esse videbantur.

In solos Christianorũ Duces deinceps saevitum.

5

Plurimorum Martyrũ nomina ignota.

Quocirca virorum, mulierum, atque puerorum, hoc temporis intervallo caesorum, nomina ad nostram notitiam necdum pervenerunt, iis exceptis, qui in ipsa urbe coronati sunt. Plurimi ergo Martyres occubuerunt, quorum nomina ignota; quum plerique exteri fuerint, aliarumque regionum indigenae.

Milites Regii non pauci Martyres.

6 Istorum insuper Martyrum numerum auxerunt Milites [6] Regii Exercitus non pauci, qui pro ista Confessione Dei nostri Martyrii gloriam adepti sunt.

ADNOTATIONES.

(1) **H***Oc eodem die*; nempe, feria sexta in Parasceve. Ita Sozomenus, & ex eo Nicephorus, Cassiodorus, & Martyrologi omnes; qui tamen adlucinati sunt in differenda crudelissimi hujus Edicti promulgatione ad annum post Simeonis Agonem proximum. Nam, ut aperte notat Maruthas, id contigit *Anno Saporis 32. feria sexta in Parasceve, Luna xiv. Aprilis*. At Annus Saporis 32. nisi cum anno Christi 341. componi non potest, & feria sexta in Parasceve, nonnisi eo anno in Lunam Aprilis decimam quartam incidit, ut in Praefatione Generali demonstratum est. Eodem igitur anno, & die, quibus Martyrii lauream Simeon obtinuit, Saporis in Christianos Edictum promulgatum fuisse, liquido patet.

(2) Hinc constat, Saporis in Christianos Edictum, de quo supra, eodem anno, & die, quibus Simeon Bar-saboë Martyrium subiit, non vero sequenti anno, eo die recurrente; ut scribit Sozomenus, & ex eo clarissimus Bibliothecae Orientalis Author, fuisse emissum.

(3) *Ad alteram usque Dominicam hebdomadae secundae Pentecostes*: hoc est, Dominicam in Albis. Nam Pentecostes nomine Chaldaei, & Syri totum illud quinquaginta dierum spatium intelligunt, quod Resurrectionis Pascha inter, & Adventum Spiritus Sancti interjacet; atque adeo Dominica hebdomadae secundae Pentecostes apud illos eadem est, quae Latinis Dominica in Albis.

(4) *Azades*: hunc cl. Bibliothecae Orientalis Author loc. supracit. cum S. Guhsciatazade Bethseleuciensi, Artaxerxis, seu Ardasciri, Hadia-

Hadiabenorum Reguli, Eunucho, qui anno Persequutionis 4. Saporis Regis 34. Martyrium pertulit, confundere videtur. Etenim quae apud Sozomenum Hist. Eccl. lib. 2. cap. 11. de nostro Azade leguntur: *Porro quum Christiani omnes absque ulla miseratione trucidarentur, multi in ipso palatio necati sunt, atque inter hos Azades Eunuchus, Regis longe carissimus, quem quum Sapores peremptum accepisset, incredibili dolore perculsus est*, &c. idem Bibliothecae Orientalis Author ad Guhsciatazadem illum refert, quem quidem alium omnino esse a Sancto Azade, de quo Sozomenus, & Maruthas heic agunt, nemo inficias ibit, si ejus praesertim Acta, a nobis infra exhibenda, cum his, quae de S. Azade modo dicebantur, comparaverit.

(5) *Viae istius Duces*: Sozomenus loc. cit. habet; *Christianae Legis Doctores*; Episcopi, nimirum, Presbyteri, Diaconi, & Clerici, necnon Sacrae Deo Virgines, & Monachi, in quos inde potissimum saevitum fuisse, liquet ex hujusce Persequutionis historia, quae in posterum nonnisi hujus generis Martyrum Acta suppeditabit.

(6) Horum quoque Martyrum nomina desiderantur. Nam praeter Azadem, quocum mille alios recenset Menologium Graecorum, jussu Basilii Imperatoris editum, & B. Tharbam, ejusque Sororem, & Ancillam, quas in urbe Ledan, mense Majo, Martyrii lauream adeptas fuisse, liquet ex earumdem Actis, a nobis mox exhibendis, reliquorum, hoc in Certamine ibidem corona donatorum, neque heic, neque alibi nomina, aut numerum adsignat Maruthas.

ADMONITIO

In Martyrium SS. THARBAE, & Sociarum.

Unde Acta a Graecis, Latinisque habita?

BEatae Tharbae, & Sociarum Martyrii historiam, cujus summam paucis exhibet Hermias Sozomenus lib. 2. Hist. Eccles. cap. 11. e Metaphraste exscripsere Lipomanus, & Surius ad diem 5. Aprilis, Henschenius, & Papebrochius die 22. ejusdem mensis, Theodoricus Ruinartus, & sexcenti alii; ipse vero Metaphrastes haud dubie ab incerto vetustiori Interprete, qui eam, ex Actis nostris Graece redditam, Menologio, Basilii Imperatoris jussu, longe ante Metaphrastis aetatem edito, suppeditavit. Si etenim, qui in vulgatas versiones cum Graecas, tum Latinas, ob Chaldaicae, seu Syriacae linguae imperitiam irrepsere, errores emendentur, nedum ea Actis nostris adamussim respondebit, sed & eumdem omnino contexet ordinem. Porro innumeri fere sunt, quibus illae scatent, lapsus: at ne plus nimio hoc opus excresceret, praecipuos tantummodo, in quibus authographa horum Actorum editio a vulgatis longius discrepat, heic a nobis subnotatos perspiciet lector, cujus quidem labori in primis consultum voluimus. Utilius quippe arbitrati sumus, si ad imperviorum locorum explanationem properaremus, quam si indigestum aliorum recoqueremus foetum.

Quae Filiae Foederis, & Virgines Deo Sacrae?

Quum igitur B. Tharba, ejusque Ancilla hisce in Actis *Virgines*, & quidem *filiae Foederis*, seu Deo Sacrae, nuncupentur; ut hujus vocis, quae passim in hac Saporicae Persequutionis historia occurrit, vim totam exhauriamus, praemittendum ducimus, Monialium Monasteria in Mesopotamia, & Perside, nonnisi post Antonii, Aonisque, sive Eugenii aetatem; quarto, scilicet, Christi seculo exeunte, certis ex documentis, quae ab Assemano Bibl. Orient. tom. 3. part. 2. referuntur, propugnari posse. In aliis vero regionibus, ut recte colligunt Thomassinius, ac Tillemontius, tum floruere, quum primum, Constantino Magno imperante, pax, & serenitas Ecclesiae illuxit; ad eam quippe Epocham feminarum, virorumque revocantur Monasteria, quorum communis author fuit Antonius.

Monialium Monasteria post Antonii, Aonisque aetatem in Perside constructa.

At Virginum Sacrarum institutum ipsi Ecclesiae coaevum est, earumque professio, seu consecratio una cum Evangelica semente statim ab exordio nominis Christiani per universum orbem propagari coepit. Testes locupletissimae sunt quatuor Filiae Virgines Philippi Diaconi, quas laudant Acta Apostolorum cap. 21. Unde Tertullianus exclamabat: *Quot Spadones voluntarii! quot Virgines utriusque sexus!*

Virginum institutum ipsi Ecclesiae coaevum.

De Resur. Carnis.

Triplex autem erat Virginum classis. Aliae Deo se devoventes, vestem sibi ipsae fuscam induebant, ac permodestam, qua Sanctimoniales a ceteris discernebantur; & haec quidem erat earum irrevocabilis professio. Aliae ab Episcopo inter Missarum solennia Consecrationis Velum, spectante populo, accipiebant; quarum meminit S. Ambrosius, quum

Triplex olim Virginum classis.

Exhort. ad Virg.

quum diceret: *Venit Paschae dies: in toto orbe Baptismi Sacramenta celebrantur: velantur Sacrae Virgines. Una ergo die sine dolore aliquo multos filios, & filias solet Ecclesia parturire*. Tertia demum classis ex iis, quae Diaconatus munere in Ecclesia fungebantur, coalescebat. Cujus quidem classis Virgines Chaldaeis, & Syris ܒܢܬ ܩܝܡܐ *Bnath Kiama*, seu *Filiae Foederis*, ut & mares, qui ad Ecclesiasticum aliquod munus obeundum constituti sunt ܒܢܝ ܩܝܡܐ *Bnai Kiama*, hoc est, *Filii Foederis* dicuntur. Virginum hujusmodi choros a S. Ephraemo Syro primum in Mesopotamia institutos, ut odas in Ecclesia canerent, tradit anonymus Author Syriacae ejusdem Sancti Doctoris Vitae, quam ad hujusce Operis calcem adjiciemus, easque *Filias Foederis*, sive puellas, quae Virginitatem suam Deo stabili foedere obstrinxerant; sive *Canonicas*, quae, nimirum, Canonice, seu regulariter ad canendum in Ecclesia deputatae fuerant, diserte adpellat.

Cujus Virginum Classis B. Tharba ejusque Ancilla fuerint?

Hinc colligere est, B. Tharbam, ejusque Ancillam, in harum Virginum, quae, scilicet, Virginitatem professae, Diaconatus munere in Ecclesia fungebantur, non vero in Monialium coetu, ac numero reponendas esse, ut & reliquas Virgines, quae in hoc Opere *Filiae Foederis* nuncupantur, *Varda*, nempe, *Thecla*, *Danacha*, *Tatona*, *Mama*, *Mazachia*, *Anna*, *Abiatha*, *Hates*, *Mamlaca*, *Maria*, *Thecla* altera, *Maria* altera, *Tata*, *Ama*, *Adrana*, *Mama* altera, *Maria* tertia, & *Maracha*; quarum quidem omnium Martyrii Acta infra dabimus.

Antiqua Virginum vivendi ratio.

Quamquam vero hujusmodi Virgines, grassante Persequutionum saevitie, necdum Monasteriorum septis includerentur, ipsae tamen sibi Monasterium domi struebant, ubi vitam castissimis his, & Caelestibus impendebant deliciis, secessui, Psalmodiae, Orationi, Jejuniis, iisdemque insenescebant pietatis exercitiis, quibus hodiernae Moniales, quae in Monasteriis instituuntur. Unum proinde eximium coetum a vulgo Fidelium segregatum, & tamquam gregis Christi portionem longe praeclarissimam, componebant; quum a S. Cypriano *illustrior portio Christi* dicantur, testatumque ipse faciat, eam intaminatam viguisse in Ecclesia legem, ne Virgines istae Deo Sacrae una unquam in domo versarentur cum viris: *Nec pati virgines cum masculis habitare, non dico simul dormire, sed nec simul vivere*. Adfirmat denique idem S. Cyprianus hujusmodi Virgines & adulteras, & incestas fieri, si fidem, Christo desponsam, non retineant: *Quae hoc crimen admisit, non mariti, sed Christi adultera est*. Praeiverat Tertullianus, quum sacrilegos vocat eos, qui velum detraxerint, quo se ultro obumbraverant Virgines, quove se mundo sussurabantur, & Deo Sacram praeseferebant virginitatem: *O sacrilegae manus, quae dicatum Deo habitum detrahere potuerunt!* Quod & luculentissime comprobant illa B. Tharbae ad Praefectum, ipsius pudicitiam solicitantem, verba: *O iniquum, & Deo invisum caput, obmutesce, neque talia posthac effutire audeas tam nefaria, atque exsecranda... Sponsa sum Christi, Virginitatem proinde meam ei servo illibatam*.

De hab. Virg.

Lib. I. Epist. II.

Ibidem.

De Virg. velan.

Tharbae & Sociarũ Martyrii tempus.

Porro de anno, quo S. Tharba ejusque Sociae Martyrium pertulerunt, non diu laborandum. Nam, ut in Certamine Plurimorum Martyrum demonstratum est, immane Saporis in Christianos Edictum feria sexta Majoris hebdomadae, qua Simeon Barsaboë passus est, anno ejusdem Saporis 32. quem in annum Christi 341. incidisse, diximus, emanavit, iisdemque ferme diebus, qui *Plurimi* inscribuntur *Martyres*, mactati sunt. Atqui *per id temporis*, disertissime tradunt Acta, in B. Tharbam, & Socias saevitum fuisse; Anno igitur Saporis 32. Persequutionis 2. Christi 341. celeberrimae hae Martyres lauream adeptae sunt. Qua vero die id contigerit, nulla potest esse difficultas, quum ea in Actis expressa sit, Luna, scilicet, Maji quinta, quae eo anno in solarem ejusdem mensis diem VIII. incidit; non vero in 5. Aprilis, ut perperam ex Metaphraste scribunt Lipomanus, aliique Passionis B. Tharbae Interpretes.

Memoria celebris in Menologio Basiliano.

Harum itaque Martyrum memoriam Menologium Graecorum, jussu Basilii Porphyrogeniti Imperatoris editum, recolit die V. Aprilis, in haec verba: *Certamen Sanctae Martyris Pherbuthae* (sic Tharbam vocat) *& Sociarum ejus. Pherbutha Christi Martyr post certamen, & mortem fratris sui Simeonis Episcopi quiete degens in suo habitaculo una cum Sorore, & Ancilla eos, qui ad ipsam adcedebant, Christi fidem edocebat. Invidebant autem Judaei, id aegre ferentes: & occasionem nacti, ipsarum caedem hac ratione moliti sunt. Uxor Saporis, Persarum Regis, Judaeos protegebat: eo autem tempore infirma*

ma valetudine utebatur; adcesserunt proinde Judaei ad ipsam & calumniati sunt Sanctas, haec ajentes: Quia a Viro tuo occisus fuit Simeon Episcopus, ideo Sorores ipsius Magicis artibus conantur te perimere. Si autem cupis pristinam recuperare valetudinem, jube eas per medium dissecari, & ipsarum dissecta membra suspendi: tu vero transi per medium illorum; atque ita sospes & incolumis evades. Hoc igitur peracto, Sanctae Christi Martyres Caelorum regnum adeptae sunt. Regina vero non modo sanitatem non recuperavit, sed etiam gehennam sortita est. Hactenus Basilii Menologium.

In Menaeis Graecorum.

Graecorum quoque Menaea edit. Venet. ad eundem v. Aprilis diem hocce elogio Sanctam Tharbam, & Socias commemorant. Quod nonnihil quidem ab Actis genuinis discrepat. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, τῆς ἁγίας Μάρτυρος Φερβούθης, καὶ τῆς παιδίσκης αὐτῆς, καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν. Αὗται ὑπῆρχον ἐπὶ Σαβωρίου Βασιλέως Περσῶν· ἀδελφαὶ τυγχάνουσαι τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ Ἐπισκόπου, τοῦ μετὰ χιλίων ἑτέρων μαρτυρήσαντος παρὰ Πέρσαις. Τῆς οὖν βασιλίσσης ἔκ τινος νόσου μαλακιζομένης, καὶ ἀῤῥωστούσης, εἰς διαβολὴν φαρμάκων δηλητηρίων κατασκευῆς, αὗται κατέστησαν. ὅθεν καὶ συλληφθεῖσαι, ἄγονται πρὸς τὸν ἀρχιμάγον, καὶ τὰς αἰτίας τῶν ἐγκαλουμένων, ἀποδυόμεναι, Χριστιανὰς ἑαυτὰς ἔλεγον εἶναι· καὶ Χριστιανοῖς μὴ εἶναι θέμις τοιαῦτα δημιουργεῖν. διπλῆν δὲ ἤδη δεξάμεναι τὴν κατηγορίαν, προστεθείσης τῇ φαρμακείᾳ καὶ τῆς γοητείας, τὴν θανατηφόρον ἔλαβον ψῆφον. καὶ ἐκταθεῖσαι πάλοις, κατὰ τοῦ τραχήλου καὶ τῶν ποδῶν, πριοσιδηρέθησαν, καὶ ξύλοις ἀνεσκολοπίσθησαν, μετὰ τὴν διαίρεσιν. καὶ διελθοῦσα ὑπ' αὐτῶν ἡ Βασίλισσα τὴν ἴασιν ἔλαβεν. οὕτω γὰρ οἱ διαβάλλοντες εἶπον, μὴ ἂν ἄλλως ταύτην ἰαθῆναι, εἰ μὴ διὰ τῶν νεκρῶν σωμάτων τῶν ἁγίων ὑπέλθοι γυναικῶν. *Eodem die* (Aprilis 5.) *Commemoratio Sanctae Pherbutae Martyris, ejus Pedissaeque, & Sociarum. Istae fuerunt tempore Saporis Persarum Regis, & Sorores sunt Sancti Simeonis Episcopi, qui cum mille aliis apud Persas Martyrium subiit. Quum autem Regina morbo quodam adfecta languesceret, illae, tamquam laethalia parassent pharmaca, incusatae sunt. Quamobrem comprehensae, Archimago sistuntur; objectorum vero sibi criminum adcusationem refellerunt, quum dicerent, se Christianam fidem profiteri, & Christianis nefas esse, ejusmodi patrare facinora. In duplex itaque crimen vocatae, quod, nempe, veneno etiam incantamentum addidissent, capitali sententia, damnatae sunt, ac palis collum, & pedes adligatae, serra intersectae sunt, atque inde lignis adfixae. Regina autem per medium transiens sanitatem recuperavit. Ita quippe delatores dixerunt, non alio pacto Reginae posse restitui valetudinem, nisi inter mortua Sanctarum Mulierum corpora pertransiret.* Deinde haec duo disticha subnectuntur.

Ἔχεις δὲ προσθήκην με διπλῆν Φερβοῦθαν,
Διπλῆν μεταλλάττεις Χριστὲ διπλῆν τὴν φύσιν.
Δούλας ἀληθεῖς δεσπότου Θεοῦ δύο,
Δούλην τε καὶ δέσποιναν ἔπρισε πρίων.

Habes Corollarium me duplicem Pherbutam,
Duplicem immutas, Christe duplex, naturam,
Famulas veras Domini Dei duas,
Ancillam, & dominam dissecuit serra.

At in MSS. Menaeis Bibliothecae Ambrosianae idem Festum ad diem praecedentem, seu Aprilis IV. revocatur. *S. Pherbuta, Pedissequa, & ejus Sociae; Sorores S. Simeonis Episcopi, quae sub Sapore Rege Persarum Religionis Christianae, & veneficii, quo tentassent Reginam inficere, reae, serris dissectae sunt. Post quarum mortem Regina sub illis pendentibus transiens, a morbo relaxata fuit.* Hoc autem postremum de recuperata a Regina valetudine adsertum, quam a veritate sit alienum, in Adnotationibus ostendemus.

In Martyrologio Romano.

Demum Martyrologium Romanum, cujus lapsum de tempore Martyrii harum Sanctarum, quod cum Plurimorum Martyrum Certamine ad annum, Simeonis caedem sequentem, incaute revocavit, superius perstrinximus, & una omnium festum refert ad diem Aprilis 22. & unius Tharbae, ejusque Ancillae, omissa Sorore, meminit, his verbis: *Inter quas Simeonis Episcopi Soror, nomine Tarbula, cum Pedissequa sua, quae stipitibus alligatae, serraque scissae, crudelissime necatae sunt.*

Hlaacab

MARTYRIUM

SS. THARBAE Virginis, ejusque Sororis Deo Sacrae, Et Ancillae item Virginis.

Anno Saporis II. Persarum Regis 32. Persequutionis 2 Christi 341.

ADCIDIT importune, ut Regina per idem temporis morbo corriperetur. Quoniam vero pravis Judaeorum [1] opinionibus imbuta fuerat, homines nefarii, & Crucis hostes, ex insita sibi nequitia, ipsi a B. Simeonis [2] Sororibus, acceptam, nempe, ob fratris necem, injuriam persequentibus, morbum veneficio immissum fuisse, facile persuaserunt.

1 Calumnia in SS. Martyres.

Comprehenditur Tharba, cum Sorore, & Ancilla.

Res continuo ad Regem defertur. Comprehenditur THARBA [3] Virgo, ejusque Soror [4] Deo Sacra, cum Ancilla, item Virgine, quae Christianae Disciplinae omnem impendebat operam. Tres istae Mulieres ad Regii ginaecei vestibulum sistuntur: aguntur in quaestionem. Aderant caussam cognituri summus [5] Praefectus, & principes Viri duo: Beata autem Tharba & eximia oris specie, & summa adeo venustate praefulgebat, ut omnium virginum formosissima haberetur. Quamobrem, ut se in conspectum dedit, extemplo Judicum in primis oculos, animumque rapuit, atque ita incendit, ut singuli secum ipsi mente perpenderent, si qua Virginis potiundae, explendaeque libidinis via pateret. Nihilominus ad severitatem composito vultu, sic Virgines interpellant: Summum profecto supplicium promeritae estis, quae veneficiis Reginam, totius [6] Orientis Dominam, divexare tentastis.

At illustris Tharba: Quorsum tandem haec pertinent, reposuit, quae in

[Syriac text illegible]

in nostrae Professionis sanctimoniam non cadunt? Nedum enim ab hujusmodi flagitiis verissima, certissimaque Christianorum Religio quamlongissime abest; sed nihil omnino a nobis in vos admissum, scio, quod vel minimo nobis vitio vertere possitis. Ceterum, si nostrum sititis sanguinem, sitim explere quis vetat? Si corporum nostrorum lanienam, quum quotidianis Christianorum caedibus manus vestras contaminare vos delectet; en Christianae sumus, Christianae moriemur, & Christianam Religionem numquam non profitebimur, utpote quibus, unum Deum colere, nec uspiam illi rerum Caelestium, nedum Terrestrium figuras coaequare: incantatorem vero, quicumque, aut ubivis ille repertus fuerit, universi Populi manibus ad supplicium esse rapiendum praescribitur. Quis ergo credat, nos in veneficiis, atque incantationibus versari, quae istam nefariam artem, perinde ac violatae Divinae Religionis crimen, exsecramur?

A veneficiis quamlongissime abest Christiana Religio.

Tharbae, ejusque Sociarum Confessio, & Constantia.

Deut. 6.

Exod. 22.

Haec B. Tharba. At incassum, una etenim omnes capitis condemnantur. Sententia vero, quamquam Judicum impietatem summa adficeret voluptate, eorum tamen effrenatae libidini permolesta adcidit, dum taciti egregiam B. Tharbae formam, paremque formae sapientiam, prudentiamque admirantur, dumque illam quisque sibi in sponsam, sperat, esse obventuram, confidens, hasce nuptias ab ea minime detrectatum iri; quandoquidem certam suo beneficio mortem evasisset.

Morti adjudicantur.

Pergit tamen Praefectus: Frustra Religionem obtruditis, quasi vero non constet, vos eam violare maluisse, quam inultam fratris necem relinquere, comparato in caput Reginae veneficio, interdicente nihilosecius Religione, ac nefas id esse, ut dicebatis, sanciente.

Cui

Cui generoſa Tharba reſpondit: Atqui nulla nobis cauſſa fuit, cur fratris necem ulciſci vellemus: ſiquidem nihil ei irrogatum eſt, quod nos dolere poſſemus, ut propterea in Deum peccare tam graviter vellemus. Quamquam enim ex odio, atque invidia ipſi mortem intuleritis; vivere tamen ille haudquaquam deſiit, vitam immortalem adeptus in Caeleſti Regno, quod imperium veſtrum, quamvis firmiſſimum, peſſumdabit, voſque ab hac Dominatione dejiciet, & caducum hoc, fluxumque decus profligabit.

Tharba Praefecti nuptias reſpuit, unius Chriſti Sponſam ſe profitens.

Poſt haec Virgines in carcerem detrudi & ſub cuſtodia adſervari juſſae. Poſtera vero die Praefectus B. Tharbam per interpretem rogat, an ſibi velit [7] nubere. Si adnuat, ei, Sociabuſque libertatem, atque veniam a Rege impetraturum ſe, pollicetur. Perhorruit ad haec nobilis Virgo, &: O iniquum, exclamavit, ac Deo inviſum caput! Obmuteſce, neque talia poſthac effutire audeas tam nefaria, atque exſecranda; ne forte impura oratio ad puras aures perveniat, indeque pudicam, & Deo Sacram, invadat mentem. Sponſa ſum Chriſti; Virginitatem proinde meam ei ſervo illibatam, quem veritatis, ac religionis, quam profiteor, authorem agnoſco: ipſi me, vitamque meam committo, cui expeditiſſimum eſt, me a veſtris manibus, atque malitioſa libidine integram, inviolatamque praeſtare. Mortem utique non metuo, nec ſupplicia exhorreo. Viam illa mihi patefacient, qua ad Simeonem Epiſcopum, fratrem meum cariſſimum, perveniam, ſummam ab aerumnis, ac moleſtiis, quibus me adficitis, quietem, atque ſolatium cum illo conſequutura.

Interim duo illi principes Viri, qui in ejus cauſſa Judices ſederant, ſinguli clam ſociis de hoc ipſo nuptiarum negocio S. Virginem interpellant: quos

ܟܕ ܗܢܝ ܚܒܪܘܗܝ ܘܡܫܠܡܗ ܠܗ ܠܘܬܗ
ܕܨܒܘܬܐ ܗܕܐ . ܘܗܘܝܢܐ ܚܫܝܒܬܐ
ܘܡܫܠܛܐ ܒܟܘܠܗܝܢ ܟܠܗ ܦܬܓܡܐ
ܐܬܚܝܒ ܐܢܝ . ܘܥܒܕܝ ܕܐܬܚܝܘܗܝ ܚܪܫ
ܡܠܟܐ ܡܟܪܙܐ ܐܬܐܡܪ ܘܐܫܬܘܕܥܘ
ܠܗܘܢ ܘܡܠܠܘ ܥܡܗ ܘܐܡܪܝܢ
ܕܡܪܝܐ ܕܚܪܫܬܐ ܐܢܝ : ܢܦܩܪ ܗܘܐ
ܕܝܢ ܡܠܟܐ ܦܬܓܡܐ ܘܐܡܪ ܕܐܢ ܗܘ
ܕܫܡܫܐ ܠܫܡܫܐ ܠܐ ܢܣܓܕܘܢ ܡܛܠ ܕܚܪܫ
ܚܪܫܐ ܠܐ ܢܦܫܢ .

ܘܟܕ ܫܡܥܝ ܗܕܐ ܚܢܝܢ ܘܐܡܪܢ .
ܕܐܠܗܐ ܒܒܪܝܬܗ ܠܐ ܡܫܠܦܝܢ ܐܢܚܢ .
ܘܣܓܕܬܐ ܕܒܪܘܝܐ ܠܥܒܕܐ ܒܪܝܢܗ ܠܐ
ܝܗܒܝܢ ܚܢܢ . ܘܠܦܘܪܥܢܐ ܫܡܝܢ ܡܛܠ
ܠܝܫܘܥ ܠܐ ܡܦܪܫܝܢ .

ܡܚܪܫܬܗ ܕܝܢ ܡܓܘܫܐ ܘܐܡܪܘ
ܕܐܢܝܢ ܢܦܠܝܢ ܡܢ ܢܦܫܗ ܫܡܫܐ ܡܛܠ
ܕܗܢܝܢ ܚܪ̈ܫܝ ܚܪܫܐ ܠܡܠܟܬܐ ܘܐܬܟܪܗܬ .
ܘܝܗܒ ܐܫܘܠܛܢܐ ܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܘܩܛܠܘ
ܒܟܠܗ ܡܘܬܐ ܕܨܒܝܢ ܡܓܘܫܐ ܢܩܛܠܘܢ
ܐܢܝܢ : ܡܛܠ ܕܐܡܪܘ ܕܢܦܣܩܘܢ
ܦܓܪܝܗܝܢ . ܘܢܥܒܪ ܡܠܟܬܐ ܒܝܢܬ
ܦܠܓܝܗܝܢ ܘܬܬܐܣܐ .

ܘܐܦ ܟܕ ܡܦܩܝܢ ܠܗܝܢ ܠܡܩܛܠܬܐ
ܬܘܒ ܫܐܠܗ ܠܗ ܡܘܦܛܐ ܠܬܪܒܘ ܒܐܝܕܝ
ܬܪܓܡܢܐ : ܕܐܢ ܬܫܬܡܥܝܢ ܠܝ ܠܐ
ܐܢܬܝ ܡܝܬܐ . ܐܦܠܐ ܚܒܪܬܟܝ . ܗܝ ܕܝܢ
ܕܚܠܬ ܒܗ ܪܡܐ ܪܘܚܗ ܟܕ ܐܡܪܐ
ܕܐܘ ܪܫܐ ܛܢܦܐ ܘܡܢܐ ܡܬܦܟܪ
ܒܥܝܢܐ ܡܕܡ ܕܠܐ ܘܠܐ ܘܠܐ ܥܠܝܟ :
ܐܢܐ ܠܡܡܬ ܡܝܬܐ ܐܢܐ ܕܚܝܐ ܐܢܐ
ܘܡܫܬܐ ܠܐ ܚܝܐ ܐܢܐ . ܘܡܘܬܐ ܐܢܐ :
ܐܚܘܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܡܫܒܥܬܐ ܠܚܕ ܡܢ
ܡܕܝܢܬܐ

quos quum B. Tharba, pari verborum acerbitate indignabunda, repulisset, in perniciem Sanctarum Virginum omnes una mente conspirant, easque, perinde atque veneficii convictas, iniquissimo judicio reas esse pronunciant. Id tamen Regi [8] haudquaquam persuaserunt, qui Feminas nefariae artis prorsus ignaras esse suspicatus, neutiquam capitis esse condemnandas judicavit, dummodo Soli litarent.

8

Soli cultum denegant.

Negaverunt illae in haec verba: Certum, fixumque nobis est, Deum cum re creata neutiquam commutare, nec, uni debitum Conditori, cultum operi ejus communem facere. Frustra intentantur supplicia: Nec enim ulla minarum saevitie movemur, ut a Jesu Christo, Servatore nostro, divellamur.

Dixerant, & continuo una voce Magi conclamarunt: O male pereant Feminae, quarum adflata veneficiis, Regina morbo dudum intabuit!

Tum denique amplior facta est potestas a Rege, ut, quo ipsi deliberaverant, mortis genere Sanctas Virgines interimerent. Secare illarum Corpora placuit: praedixerant enim Magi fore, ut Regina morbo convalesceret, si conlocatis hinc, atque inde caesorum Corporum frustis, ea per intermedium spatium traduceretur.

Ducebantur tres Virgines ad supplicii locum, quum Praefectus per Interpretem rursus B. Tharbam de nuptiarum negocio interpellat, proposita immunitatis spe. Tum vero sibi Virgo castissima temperare non potuit, quin hominis perditissimi petulantiam his verbis retunderet: O impurum, & nequissimum caput! Quamdiu tandem te rem adeo inhonestam, ac turpem procaciter tentare non pudebit? Mihi enimvero fortiter occumbere, vivere est: vitam autem ignavia partam, morte graviorem duco.

Dire interficiuntur.

Ubi ad supplicii locum ventum

est, singulas duobus stipitibus, velut oves tondendas, adligant: mox serra medias dissecant. Sectas in partes senas discindunt, frustaque, in totidem sportulas conjecta, bifurcis paxillis suspendunt: & quandoquidem hinc inde intermedia via pali dispositi fuerant, dimidiatam Crucis imaginem efformaverant, dissectorum Corporum dimidiam perinde partem sustentantes, tamquam poma totidem suspensa ramis, satori Deo jucunda, Tyrannis e contrario amara.

Atrox sane spectaculum, & lugubri oratione, ac multiplici commiseratione dignum! Neque enim ulla profecto acerbior species fuit, aut luctuosior. Cui ergo adlubescit luctus, huc adcedat, & piis se proluat lacrymis: amplissimam quippe lugendi occasionem suppeditabit atra illius diei recordatio, quando suis denudata vestibus honestissimarum Virginum Corpora, & sanctissimum membrorum omnium decus in compitis, atque publicis viis ante frequentissimi populi oculos exposita, pependerunt. Illa, inquam, Corpora, quae, quum viverent, inaccessis privatae domus penetralibus perpetuo fuerant abdita. Hoc itaque modo nobilissimae Virgines publicum dedecus, & infamiam lubentes subivere. Tu vero interea mirare in tanta hominum perversitate, atque licentia Divinae Justitiae silentium. Silet illa, nimirum, atque mortalium flagitiis lacessita, dissimulat; quia, quandoque poenas exactura, non miserebitur, nec parcet. Simulque obstupesce, quousque immanis humanae superbiae audacia sese efferat, quantumve petulanter intumescat! At enim quum repressa, atque perfracta fuerit, una omnis instaurandae dignitatis, salutisque reparandae spes concidet, ac prorsus evanescet.

Ceterum hoc saevissimum, & omnis

ܐܕ̈ܟܐ ܐܢ̈ܫܐ ܣܢܝܬ. ܐܝܟ ܗܘ
ܕܒܬܥܝܪܐ. ܕܣܢܝܬ ܦܠܓܝܢ ܗܘܘ
ܠܢ. ܠܡܢܘ ܕܝܢ ܢܚܕܐ ܗܘܐ ܚܘܕܐ
ܣܢܝܬܐ. ܠܡܢܘ ܕܝܢ ܒܚܙܝܬ
ܗܕܐ ܚܙܬܐ ܕܚܝܠܬܐ. ܡܢܘ ܕܝܢ
ܗܘ ܕܥܡܛ ܥܝܢܘ ܘܥܒܕ ܠܗܘܢ.
ܘܡܢܘ ܕܝܢ ܗܘ ܕܠܒܫ ܐܦܘܗܝ
ܘܐܬܦܢܝ ܠܬܡܢ. ܢܫܝܬ ܡܕܝܢ
ܠܐ ܗܘܐ ܟܝܢܢ ܗܘ. ܘܐܦܠܐ ܐܝܬܘܗ
ܓܢܣܗ ܡܢ ܐܕܡ.

ܐܝܟ ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܠܟܬܐ
ܟܠܗܘܢ ܗܘ ܘܐܦܝܗ ܒܡܨܥܬܗܘܢ
ܕܦܓ̈ܪܐ ܗܠܝܢ ܘܐܦ ܕܠܗ
ܦܠܓܐ ܢܩܝܦܗ ܥܣܟܪܗ ܡܠܟ
ܕܡܫܠܡܬܐ ܗܘܐ ܕܡܠܟܐ.

ܐܬܟܠܠ ܕܝܢ ܢܨܚܢܬܐ
ܒܚܡܫܐ ܒܝܪܚ ܐܝܪ
ܒܡܘܬܪܐ.

omnis humanitatis expers, genus hominum, qui istarum Virginum dissecuerunt Corpora, & dissecta palis suspenderunt, eos profecto voracibus lupis, corporum adhuc spirantium artus dilaniantibus, similes judico, quippe qui in homines vivos eam adhibuerunt crudelitatem, cujus Sacræ etiam Literae verbis illis meminere: *Quum exsurgerent homines in nos, forte vivos deglutissent nos.* Ecquis in eo lugubri spectaculo laetatus est? Cuinam jucunda adcidere potuit horrenda illa species? Quis oculos fixos adeo, atque immotos habuit, ut eos teterrimo pasceret adspectu? Quis frontem ferream induit, ut illuc vultum converteret? Hic profecto communem, ut arbitror, nobiscum naturam non est nactus, neque a communi parente Adamo genus duxit.

Psal. 123. 2. 3.

9 Reginam [9] perinde, ut Magi condixerant, pendentibus adhuc eo in loco Sanctarum Virginum Corporibus, per intermediam viam traducere. Sequutus est universus [10] Exercitus: Hoc ipso enim die [11] Rex ab Urbe discessit.

10

11

Illustres autem Virgines quinta Lunae mensis [12] Maji Martyrii Coronam adeptae sunt.

Martyrii tempus.

12

ADNOTATIONES.

(1) Reginam ejusdem cum Judaeis opinionis fuisse, & ad eorum morem vitam instituisse, adfirmat Sozomenus lib. 2. Histor. Eccles. cap. 12.

(2) Ex Metaphraste Lipomanus tom. 7. die 5. Aprilis, & ex Aprili Bollandiano ad diem 22. ejusdem mensis Ruinartus, addunt cognomentum Sancti Simeonis, quod in hisce Actis praetermittitur. At pro *Bar-saboë* habent *Jombaphæum*, & *Gnaphæum*. Fortasse pro Baphæo, hoc est, Papae Discipulo, nomen Jombaphaeus, & Gnaphaeus obrepsit, ut superius in Actis S. Simeonis adnotavimus.

(3) *Tarbulam* vocat Sozomenus, Cassiodorus, & Usuardus *Tharbuam*, *Thermetem* Metaphrastes: Menologium autem, Basilii Imperatoris jussu editum, ut & Godefridus Henschenius, Daniel Papebrochius, & Theodoricus Ruinartus *Pherbutam*, & *Pherbutem*. Sed corrupte apud omnes. Tharba enim, nomen Chaldaicum a verbo ܪܒܐ quod crescere, seu augeri significat, deductum: ac proinde ܬܪܒܐ *Tarbam*, recte *Crescentiam* latine interpretetis.

(4) Tharbae Sororem, cujus memoria desideratur in Martyrologio Romano ad diem 22. Aprilis, *Pherbutam* vocat Metaphrastes. Id vero nominis ei fuisse, nec in Codicibus nostris, nec apud Sozomenum, aliosque Scriptores legitur. Eam, Sozomenus, *post Viri mortem abstinuisse a Nuptiis, eamdemque cum Tharba vivendi rationem tenuisse*, tradit lib. 2. cap. 12. Quod & innuunt Acta nostra, quum, praetermisso Virginis titulo, illam praecise *Deo Sacram* nuncupant.

(5) Orientis nomine Assyriam, Chaldaeam, & Persidem Syri, Arabesque intelligunt. Hinc corrigendus Metaphrastes, a quo Saporis Conjux non Orientis, sed *totius Orbis Terrarum Regina*, *ac Domina* dicitur.

(6) Persica vox ܡܘܦܛܐ, quae Praefectum sonat, perperam a Metaphraste apud Lipomanum, & Bolland. loc. cit. redditur *Mau-*

ptas Magorum Pontifex, seu *Princeps*.

(7) Sozomenus lib. 2. cap. 12. scribit, *quemdam ex Magis Tarbae amore captum, missa ad eam pecunia, sollicitasse eam de stupro, & ipsi, & sodalibus incolumitatem pollicitum, si morem sibi gerere vellet*. At potiori jure vindicanda fides Actis nostris, quae verisimiliorem utique referunt Judicum libidinis impudentiam.

(8) Maximi momenti est haec adnotatio; attamen cum a Metaphraste, tum a Sozomeno, aliisque Interpretibus omittitur.

(9) In Synaxario Graecorum ad diem 4. Aprilis pag. 20. cap. 1. legitur, Regina, Saporis Persarum Regis Conjux, valetudinem recuperasse, dum per dissecta SS. Tarbae, ejusque Sociarum Corpora transiret, secundum Magorum praedictionem, qui ad eum finem illarum Martyrum Corpora secanda esse suggesserant. Verum primo palam contra historiae fidem haec oggeruntur: sincera etenim Acta nostra, ab oculato Teste exarata, ut & sequioris aevi Scriptores ne ullum quidem de hac recuperata valetudine habent verbum. Secundo Menologium, Basilii Porphyrogeniti Imperatoris jussu editum, luculentissime tradit, *Reginam non modo sanitatem non recuperasse, sed etiam gehennam sortitam esse*. Tertio demum horrenda haec veritatis depravatio nedum sceleltissimis hominibus Divinum adtribuit adflatum, sed & Deum exhibet immanissimo eorum sceleri mercedem rependentem: quum hujuscemodi valetudinis recuperatio nonnisi miraculo, & quidem superioris ordinis, adscribenda foret.

(10) Ex Metaphraste Lipomanus *Catervam*, Godefridus Henschenius, Daniel Papebrochius, & Ruinartus *Turmam* sufficiunt.

(11) *Rex diem illum celebrabat*, inquit ex Metaphraste Lipomanus: Henschenius autem, & ex eo Ruinartus, *Imperator censum recipiebat*.

(12) Metaphrastes perperam habet *Nonas Aprilis*. Luna autem quinta Maji, anno Christi 341., quo S. Tharbae, & Sociarum Martyrium contigisse ostendimus, in solarem ejusdem mensis diem incidit, ut ex tabulis Paschalibus liquet.

ADMONITIO

In Martyrium Sanctorum MILIS Episcopi, & Sociorum.

Acta hucusque ignota.

JAm tandem e tenebris eruta, in lucem, Deo auspice, prodit, quam ingeminatis votis, *si adhuc uspiam exstaret, ad augendum saltem operis sui supplementum, sibi communicandam*, expetebat Bollandus, S. Milis & Vitae, & Martyrii historia. Quamquam enim Sanctissimi hujus Martyris memoriam cum veteres, tum sequioris aevi Scriptores Graeci Latinique concelebraverint; adcuratam tamen ejus praeclare gestorum seriem nullus hucusque edidit. Acta autem nostra, a S. Marutha Chaldaice exarata, & adolescentiam, & obitum, & intermediam aetatem adeo exacte complectuntur, ut erudito Lectori nihil plano desiderandum supersit. Ad majorem tamen rei elucidationem vetera monimenta, cum hisce Actis facillime conciliandа, more nostro praemittimus, commentitia quaeque explodenda adnotaturi.

S. Milis memoria celebris, apud Sozomenum.

Sozomenus itaque Hist. Eccles. lib. 2. cap. 14. *Sub idem tempus*, inquit, grassante, nempe, Saporis Persequutione, *Miles quoque Martyrio perfunctus est. Hic initio quidem apud Persas militaverat, postea vero, relicta militia, Apostolicam vivendi rationem aemulatus est. Quum autem Persicae cujusdam Civitatis ordinatus esset Episcopus, multa saepe numero passus esse dicitur, & verbera, tractusque membrorum sustinuisse. Sed quum nemini illic persuadere potuisset, ut Christianus fieret, moleste id ferens, malum imprecatus est civitati, & alio migravit. Nec multo post, quum primores illius urbis in Regem deliquissent, immissus in eos Exercitus cum trecentis Elephantis urbem eorum subvertit, & aratrum solo impingens, velut in arvo sementem fecit. Miles vero peram dumtaxat gestans, in qua Sacrum Evangeliorum Codicem reconditum habebat, Hierosolymam orationis caussa profectus est, atque inde in Aegyptum perrexit, ut Monachos ibi degentes videret. Quanta porro iste vir, & quam admiranda opera perpetrasse memoretur, testes sunt Syri, qui ejus vitam, & Actus literis prodiderunt*. Quibus quidem verbis non alia, quam Acta haec Chaldaica, a S. Marutha, authore Syro, conscripta, Sozomenum designasse, liquet vel ex eo, quod eadem cum modo relata ipsius Sozomeni narratione adprime conveniant.

In Martyrologio Romano.

In Martyrologio Romano ad diem Aprilis XXII. S. Miles audit *Milles*: *In quo fidei certamine passus est Milles Episcopus Sanctitate, & Miraculorum gloria insignis*.

Ba-

In Menologio Basiliano.

Basilii autem Porphyrogeniti Imperatoris Menologium, S. Milis, & Discipulorum ejus memoriam die XIII. Novembris recolit in haec verba: *Certamen Sanctorum Milis Episcopi, & Discipulorum ejus Eborae, Papae, & Saboae Diaconi. Hi ex Perside fuerunt. Sanctus vero Miles stipendia belli merens, postea militiae munere abdicato, quum se totum Dei servitio addixisset, Episcopus in ea Persidis urbe ordinatur, ubi Daniel Propheta visiones vidit. Sed inde ab infidelibus ejectus Hierosolymam venit, deinde Alexandriam ad B. Antonium: demum in Persidem reversus, a Mislophare Regulo, ejusque fratre gladio in corde trajicitur, quod soli, & igni sacrificare noluisset. Quibus ille, dum adhuc animam ageret, praedixit fore, ut die sequenti mutuis Regulus & frater vulneribus eadem, qua ipse caesus fuerat, hora conciderent. Quare vehementius commoti, Discipulos ejus tamdiu fustibus contudere, dum animas Deo traderent. Postridie autem, juxta Sancti praedictionem, fratres in furias acti, mutuis sese vulneribus confecere.* Quamquam autem hoc S. Milis, ejusque Discipulorum Certaminis elogium ex Actis nostris unice desumtum esse videatur; pluribus tamen scatet mendis, quae ex Interpretis certe incuria obrepserunt, quaeque in Adnotationibus nostris mox subjiciendis, designabimus.

In Menaeis Graecorum.

In Menaeis Graecorum tam manu exaratis, quam typis vulgatis *Milus* & *Nilus* promiscue scribitur, ejusque, & Discipulorum festum ad diem x. Novembris hoc fusiori quidem vitae elogio, quod & nostris hisce Actis Chaldaicis magis consonat, revocatur. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Μίλου Ἐπισκόπου, καὶ τῶν δύο μαθητῶν αὐτοῦ. Οὗτος ὁ Ἅγιος Πατὴρ ἡμῶν Νίλος, ἐν μιᾷ πόλει τῶν Περσῶν τεχθεὶς καὶ βαπτισθεὶς, τὰ ἱερὰ γράμματα ἐξεμάνθανε, μέλλοντος δὲ αὐτοῦ στρατευθῆναι τῷ ἐκεῖσε Βασιλεῖ· εἰς ἡλικίαν ἐλάσαντος, ὀπτασία διεκώλυσε τοῦτον νυκτερινὴ καὶ φοβερά. Καὶ ἐκ τότε ἐν παρθενίᾳ ἦν καὶ ἀσκήσει ἐξιλασάμενος τὸν Θεὸν. ὑπέρ τε ἑαυτοῦ, καὶ παντὸς τοῦ γένους αὐτοῦ· καταλιπὼν τὴν πόλιν αὐτοῦ μετὰ χρόνους τινὰς, γέγονε Μοναχὸς· Καὶ οἰκήσας ἐν ᾧ τόπῳ ὁ Προφήτης Δανιὴλ, τὰς ὀπτασίας ἑώρακεν. ἀξιοῦται τῆς Ἐπισκοπῆς τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας· διὰ χειρὸς Γενναδίου Ἐπισκόπου Ὁμολογητοῦ, καὶ Μάρτυρος γενομένου καὶ πολλὰ κοπιάσας ἐκεῖ ὁ Ἅγιος, ἐλέγχων καὶ ἔργοις καὶ λόγοις τοὺς ἀνομοῦντας. εἶτα τυπτόμενος ὑπ' αὐτῶν καὶ διωκόμενος, ὡς ἔγνω τούτους, ἀδιορθώτους. προκηρύξας αὐτοῖς τὴν μέλλουσαν ἐπελθεῖν αὐτοῖς ἐκ Θεοῦ ὀργὴν, ἀνεχώρησεν. ἤδη δὲ τρει μηνάιου παραδραμόντος καιροῦ. Καὶ τῶν ἀρχόντων τῆς πόλεως αὐτοῦ, ἐξ ἁμαρτίας τινὸς, θυμῷ περιεμπεσόντων βασιλικῷ· τὴν μὲν πόλιν ὁ Βασιλεὺς στρατιώτας ἀποστείλας μετὰ τριακοσίων Ἐλεφάντων· τελείως κατέστρεψε· τοὺς δὲ ταύτης οἰκήτορας, ἀπέκτεινε ἐν μαχαίρᾳ. Ὁ δὲ Ἅγιος καταλαβὼν τὰ Ἱεροσόλυμα, ἀπῆλθε πρὸς ἀμμώνιον μαθητὴν τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου. Ποιήσας ἐκεῖ χρόνους δύο, ὑπέστρεψεν ἐν Περσίδι· ἐν δὲ τῷ ὑποστρέφειν αὐτὸν, ἦλθε πρὸς Μοναχόν τινα σπήλαιον οἰκοῦντα· Καὶ ἰδὼν δράκοντα φοβερὸν εἰσιόντα, ἐν ᾧ ἦν σπηλαίῳ, τριάκοντα δύο πηχῶν ὄντα, λέγει πρὸς αὐτὸν. ἔφθασε δράκων ἐπὶ σὲ ἡ ῥομφαία τοῦ Κυρίου. καὶ ὡς εἶπε, τὴν τοῦ τιμίου σταυροῦ σφραγῖδα δεξάμενος. καὶ φυσηθεὶς, διεῤῥάγη. ἀπελθὼν δὲ ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ ᾠκοδόμησεν ἐκκλησίαν εἰς συγγνώμην τοῦ ἀπειθήσαντος λαοῦ, καὶ πικρῷ θανάτῳ τοῦ τὴν ἀπαλλαγέντος. καὶ χρόνον ἐκεῖσε ἱκανὸν διαβιβάσας εἰς τὴν Κτησιφῶντα πόλιν ἀφίκετο· ἐν ᾗ καὶ Σύνοδον εὑρὼν Ἐπισκόπων, ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐλέγχων τὸν Ἐπίσκοπον, δι' ὃν καὶ ἡ Σύνοδος γέγονε· τοῦ δὲ ἐξευτελίζοντος τὸν ἅγιον, καὶ μυκτηρίζοντος. καὶ τοῖς αὐτοῦ προβλήμασιν ἐπὶ πάντων ἐγκαυχωμένου, ὁ ἅγιος, πρὸς αὐτὸν. Ἐπειδὴ ἀδιόρθωτος φησὶ μένων, ἀλαζονεύῃ γαυρῶν κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου μου Ἀρχιερέων, οὓς ἐπισυνῆψε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον, ἤδη ἔφθασεν ἐπὶ σὲ ἡ ὀργὴ τοῦ Κυρίου, ἡμίξηρόν σε, ἀποκαθιστῶσα ἐπὶ χρόνοις πλείστοις· ἐφ' ᾧ διὰ σοῦ, καὶ τοὺς λοιποὺς σωφρονισθῆναι, καὶ ἅμα τῷ λόγῳ, σκηπτὸς ἐξ οὐρανοῦ κατελθὼν ἀπὸ βροντῆς φρικώδους. ὡς εἶδος ἀστραπῆς, ἡμίξηρον αὐτὸν εἰργάσατο, καὶ ἔμεινεν οὕτως ἐπὶ χρόνους δώδεκα ἡμίξηρος, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν πόλιν ἐκείνην λιπὼν, πάλιν εἰς ἑτέραν πόλιν ἀφίκετο. ὁ γοῦν ἄρχων τῆς πόλεως χαλεπῇ μαστιζόμενος νόσῳ, ἐπὶ χρόνοις δυσὶ, τὴν τούτου παρουσίαν μαθὼν, μηνύσας ἱκέτευεν ἀφικέσθαι πρὸς αὐτὸν εὐχῆς μεταδοῦναι καὶ ἐπισκέψασθαι νοσοῦντα δεινῶς· καὶ ὡς κατήγγειλε τὴν ἄφιξιν ὁ ἀποσταλεὶς, ὁ ἅγιος πρὸς αὐτὸν. ἄπελθε φησὶ εἰπὲ τῷ ἀποστείλαντί σε ἀσθενεῖ, μεγάλῃ τῇ φωνῇ. τάδε ὁ Ἐπίσκοπός σοι δηλοῖ· ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃν ἐγὼ κηρύττω ὁ ἀνάξιος καὶ εὐτελὴς, ἀποβαλοῦ πᾶσαν περιέχουσάν σε νόσον· καὶ περιζωσάμενος τὴν ὀσφύν σου, ἐλθὲ τοῖς ποσί σου περιπατῶν, καὶ ὄψομαί σε· τοῦ δὲ ἀπελθόντος, καὶ εἰρηκότος αὐτῷ κατὰ τὸν τοῦ ἁγίου λόγον. ὁ ἄρχων ἀναῤῥωσθεὶς καὶ ἐνδυναμωθεὶς. ὡς μηδ' ὁποῦν λείψανον τοῦ δεινοῦ νοσήματος περιφέρων, ἀπῆλθε πρὸς τὸν ἅγιον οἰκείοις βαδίζων ποσίν. οὗ τοῖς τιμίοις ἑαυτὸν προσρίψας ἴχνεσιν ἀμφοτέραις χερσὶν ἐπιβαλόμενος, ἐκυλινδεῖτο καὶ κατησπάζετο εὐχαριστῶν τῷ Θεῷ τῷ οὕτως αὐτὸν δοξάσαντι· τοῦτο τὸ παράδοξον θαῦμα, πολλοὺς πρὸς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἐπεσπάσατο· ἐκεῖσε καὶ δαίμονας

μονας ἀπήλασεν ὁ ἅγιος οὐκ ὀλίγους. Καὶ γυναῖκα κλινήρη οὖσαν ἐπὶ χρόνους ἐννέα παραχρῆμα, τῆς χειρὸς κρατήσας ἀνίστησιν ὑγιῆ. καὶ ἀδίκως τινὰ καθ' ἑτέρου ὑφαιρούμενον, καὶ τὴν ἀδικίαν δι' ὅρκου καταφρονητικῶς διαβεβαιούμενον. καὶ τοὺς λόγους τοῦ ἁγίου οὐδὲν θέμενον, διὰ προσευχῆς τὴν τοῦ Γιεζῆ λέπραν καθόλου τοῦ σώματος σχεῖν παρεσκεύασεν, εἰς διόρθωσιν τῶν πολλῶν. ὡς καὶ τούτου πλῆθος οὐκ ὀλίγον τῆς πόλεως προσελθεῖν τῷ ἁγίῳ, καὶ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἀνακαλεῖσθαι. Καὶ ἕτερα σημεῖα ἐν διαφόροις τόποις οὐκ ὀλίγα ἐποίησεν. Ἀλλ' ὁ βασιλίσκος τούτων ἀκούσας, μετεστείλατο τὸν ἅγιον. καὶ παραστήσας σὺν τοῖς δυσὶ μαθηταῖς αὐτοῦ. Καὶ ὡς εἶδε τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν ἀκλινῆ καὶ ἀσάλευτον, πάμπολλα εἰς αὐτοὺς πρότερον δεινὰ ἐνδειξάμενος, αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ τὸ ἴδιον ξίφος σπασάμενος. Βάλλει κατὰ τοῦ στήθους τὸν ἅγιον. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλίσκου τῷ ἰδίῳ ἀδελφῷ συναιρούμενος. Βάλλει καὶ αὐτὸς τὸν ἅγιον κατὰ τῆς καρδίας, ὁ δὲ τοῦ Κυρίου ἀθλητὴς ἔτι ἐμπνέων, ἐπειδὴ συνεφωνήσατε φησὶν ἀναίτιον ὄντα με ἀποκτεῖναι. αὔριον ταύτῃ τῇ ὥρᾳ ἐκ χειρὸς ἀλλήλων τὸ αἷμα ὑμῶν ἐκχυθήσεται. Καὶ ἡ μήτηρ ὑμῶν ἄτεκνος ἔσται. Καὶ ταῦτα εἰπὼν παρέδωκε τὴν ψυχὴν τῷ Κυρίῳ. Καὶ τοὺς δύο μαθητὰς αὐτοῦ, εἰς δύο βουνοὺς ἀναγαγὼν ὁ δυσσεβὴς βασιλίσκος, τοῖς λίθοις συνέχωσε. τῇ δὲ ἑξῆς ἐξελθὼν ὁ δυσσεβὴς καὶ ὁ αὐτοῦ ἀδελφὸς εἰς θήραν. οὐδὲν ἐνλογισάμενος τὸ τοῦ ἁγίου πρόρρημα. ἔλαφον εὐμεγέθη καταφθάσαντες μονώτατοι. ἐξ ἑκατέρου μέρους αὐτῆς εὑρεθέντες, ἀφῆκαν τὰς λόγχας κατ' αὐτῆς. αἱ δὲ ὡς ῥοίζῳ τινὶ κατ' αὐτῆς ἐλθοῦσαι. ταῖς καρδίαις αὐτῶν ἐμπεπήγασιν. καὶ οὕτως τὰς ψυχὰς αὐτῶν βιαίως ἀπορρήξαντες, τοῦ ζῆν ἀπηλλάγησαν. οἱ δὲ ἅγιοι τοῦ Χριστοῦ μάρτυρες ὑπὸ τῶν πιστῶν κηδευθέντες, τὴν ἀτελεύτητον καὶ ἀΐδιον ζῶσι ζωήν. *Eodem die* (Novembris ſcilicet x.) *Commemoratio Sancti Mili Epiſcopi, & duorum ejus Diſcipulorum. Sanctus hic Pater noſter Nilus in quadam Civitate Perſarum natus, ac baptizatus, ſacras didicit literas. Quum vero militiae Regis, qui ibi imperabat, nomen eſſet daturus, poſteaquam adoleviſſet, per terrificam in ſomnis viſionem prohibitus eſt. Ex eo autem tempore pudicitiam colens, piiſque animum exercitationibus perpoliens, cum ſibi, tum univerſo ſuo generi Deum placare ſtudebat. Aliquot poſt annos, patria relicta, Monachus factus eſt; eoque in loco commoratus, ubi Daniel Propheta viſiones vidit, dignus habitus eſt, qui ad Sanctiſſimae Eccleſiae Epiſcopatum per manus Gennadii Epiſcopi, qui Confeſſor fuit, & Martyr, proveheretur. Ibi vero quum opere, & ſermone in arguendis peccatoribus multum deſudaret, verberibus tandem exceptus eſt, ac dire vexatus. Eos itaque ab emendatione prorſus alienos deprehendens, impendenti ipſis ira Dei praenunciata, diſceſſit. Tribus autem vix elapſis menſibus, quoddam ob crimen, ejus Civitatis primores Regis indignationem ſubivere: qui, miſſo propterea cum Elephantis trecentis Exercitu, urbem funditus evertit, ejuſque incolas gladio percuſſit. Interim vero Sanctus Hieroſolymam profectus eſt, inde Ammonium, Sancti Antonii Diſcipulum adiit; ibique duobus tranſactis annis in Perſidem reverſus eſt. Quum autem rediret, ad Monachum quendam, qui ſpeluncam incolebat, divertit, & conſpicatus horrendum Draconem cubitorum triginta, in ipſam ſpecum ſeſe inferentem, ducta in Crucem manu, exclamavit: Gladius Domini in te, o draco, pervenit: Illico tumefactus draco, diſruptus eſt. Suam inde in Civitatem regreſſus, ad impetrandam veniam contumaci populo, qui vitam crudeli morte commutaverat, Eccleſiam conſtruxit. Ibi aliquandiu verſatus, Cteſiphontem ſubinde Civitatem petiit; in qua Synodum Epiſcoporum congregatam quum inveniſſet, in medium proceſſit, & Epiſcopum. cujus cauſſa ea Synodus coacta fuerat, graviter reprehendit. Is vero quod Sanctum floccifaceret, irrideretque, ac in objectis ſibi criminibus gloriaretur; haec in ipſum intorſit Sanctus: Quoniam inemendabilis es, & decreto Sacerdotum Domini mei, quos Spiritus Sanctus congregavit, proterve inſultas, ecce in te irruit ira Dei, quae te in plures annos ſemiaridum efficiet, ut reliqui fato tuo admoniti, tandem reſipiſcant. Dixerat, & continuo fulmen cum horrendo tonitru e Caelo delapſum, dimidiam corporis illius partem arefecit. Atque ita per decem annos perſtitit. Inde Sanctus profectus, in aliam Civitatem ſe contulit; cujus Princeps, qui biennium iniqua valetudine conflictabatur, quum Sancti adventum accepiſſet, miſſo ad ipſum Nuncio, ut ſe periculoſe aegrotantem inviſeret, ſibique benedictionem impertiretur, etiam atque etiam rogavit. Ubi vero nuncius legationis ſuae cauſſam expoſuit, Sanctus ad eum: Redi, inquit, & aegro, qui te miſit, alta voce dicito: Haec tibi ſignificat Epiſcopus: In nomine Jeſu Chriſti, quem ego indignus, ac vilis praedico, omnis, qua detineris, a te recedat aegritudo, & lumbis adcinctis, tuis ad me pedibus adcede, teque videbo. Reverſus nuncius, ſtatim ac Sancti verba protulit, Princeps convaluit, reparatiſque viribus, adeo ut nullae morbi reliquiae adparerent, pedeſter Sanctum adivit, cujus ad venerandos*

randos pedes advolutus, & ambabus manibus complexus, eos deosculabatur, gratias Deo agens, qui tantam illi gloriam largiretur. Insigne hoc miraculum complures ad Christi fidem adtraxit. Illinc & multos Sanctus ejecit Cacodaemones; mulierique annos novem in lecto decumbenti, summo languore confectae, manu adprehensa, sanitatem restituit. Quum vero alienum quidam surripuisset, & per summum contemtum, jurejurando interposito, suam purgare iniquitatem auderet, atque nihili Sancti verba faceret, ut Giezi lepra per totum ejus corpus diffunderetur, Sanctus a Deo obtinuit, ad emendationem multorum: adeo ut magna inde Civitatis multitudo ad Sanctum conflueret, & Christi fidem exposceret. Alia quoque diversis in locis non pauca patravit miracula. Verum Regulus de iis certior factus, Sanctum adcersivit: quumque Sanctus una cum duobus Discipulis ei sisteretur, ille vero inconcussam horum, & invictam in Christum fidem deprehenderet, multis prius, ac variis suppliciis eos adfecit, & gladium tandem exserens, Sancti pectus suis ipse manibus transfixit. Frater quoque Reguli, fratri suo opem ferens, ipse similiter cor Sancti ferro transverberavit. Verum Athleta Domini adhuc spirans: Quoniam, inquit, ad occidendum innocentem ambo conspirastis, cras hac eadem hora sanguis vester mutua a vobis manu effundetur, & mater vestra filiis orbabitur. Haec effatus, animam Domino tradidit. Impius autem Regulus ambos ejus Discipulos, in duos colles deductos, lapidibus obruit. Postero die scelestus Regulus, & ejus frater de Sancti praedictione minime cogitantes, venatum egressi, ingenti cervo occurrentes, hinc inde soli quum constitissent, & jacula in eum vibrassent, ista in eos retorsa sunt, ipsorumque cordi infixa. Atque ita animas evomentes, vitam cum morte commutarunt. Sancti vero Christi Martyres a Fidelibus tumulati, vitam vivunt sempiternam. Hoc praeterea disticho celebrantur:

Μίλος ὁ Ἐπίσκοπος σὺν μύσταις δύο
Τριπλοῦν ἔλαβε τὸν θρόνον ἐν τῷ πόλῳ.
Milus Episcopus cum duobus Discipulis
Triplicem obtinuit thronum in Caelo.

Demum Coptitae Sanctum Milem, sub nomine *Nili*, & *Milii* in Synaxario suo semel, atque iterum commemorant. Et primo quidem die x. Emsciri, seu 7. Februarii, his verbis: **In Sinaxario Coptitarum.**

تذكار القديس نيلوا اسقف ارض فارس الذى استشهد على يد ملك الفرس حتى لا يعبد النار ولا يسجد للشمس . فعاقبه كثيرًا . واستشهد اخيرًا بحد السيف .

Commemoratio Sancti Nili, Episcopi regionis Persidis, qui, ne ignem coleret, solemve adoraret, Martyrium subjit. Plurimis autem cruciatibus, jussu Regis Persarum, adtritus, demum capite plexus, lauream adeptus est. Ad diem vero XXVIII. Barmudi, seu 25. Aprilis, haec de eodem Mile, & Sociis tradunt. في هذا اليوم استشهد القديس ميليوس .

هذا القديس كان ناسكًا ومجاهدًا . وقطع طول زمانه ساكنًا في المغاير والجبال . فسكن هو وتلميذين له بجبل كراسان . فخرجا ولدين الملك كراسان ومعهم مماليك . ونصبوا شباكًا ليصيدوا بها الوحوش ويقتلوا بالحشوت . فساروا مسافة اربعين ميلاً ونصبوا الشباك . ولمّا جمعوهم حصل القدّيس داخلهم وكان لابسًا ثوب من شعر وشعره قد طال زايدًا . فلما اراوه الولدين خافوا منه وسالوه . انت من الانس او روح . فاجابهم . انا انسان خاطى ساكنًا في هذا الجبل ساجدًا للرّب يسوع المسيح ابن الله الحىّ . فاجابوا ليس الاه الّا الشمس والنار فتقدم واضحى لها لئلّا نقتلك . فاجابهم ان هذه مخلوقه وانتم ضاللين . وانا اسالكم ان تعترفوا بالاه الحقيقى خالق هذه كلّها . فاجابوه انت تزعم ان المصلوب من اليهود الاهًا . فقال نعم . ذاك الذى صلب الخطيّه وقتل الموت هو الاه . فمسكوه هو والتلميذين الذين معه وعذبوه . ثم قتلوا التلميذين بضرب العنق واما الشيخ فمكثوا يعاقبوه مدّة مقامهم في الصيد .

وفى

وفى اليوم الخامس عشر اقاموه فى الوسط . ووقف احد الولدين امامه والاخر خلفه . ثم رموه بالنشاب . فقال لهما . من اجل انكما اتفقتما انفسكما على قتل من لم يوذيكما . غدا فى مثل هذا الوقت تتلكما اثنينكما بسهامكما وتموتان بهما . فما التفتوا لقوله ولم يزلوا يرميان بالنشاب الى ان تنيح وفى الغد اتيا ليتصيدا كعادتهما . فتراكضا خلف حمار وحش ورموه بالنشاب . فاعاد الله النشاب فى قلبهما وماتا كقول القديس . وهذا الاب اظهر الله على يده ايات عظام . منها انه عبر بقوم قد شكوا راهبا واتهموه بقتيل . فصلى واقام الميت . وقال له انا اودع للقسيس مال . فقتلني وارماني هناك . ثم سال القديس ان ياخذ المال من القسيس ويعطيه لبيته . فاجابه القديس . ارقد بسلام الى ان ياتى السيد المسيح ويقيمك .

Hoc die (28. mensis Barmudi, seu 25. Aprilis) *Martyrium subjit Sanctus Milius, continentia, & laboribus plurimis insignis, utpote qui integrum vitae suae tempus in speluncis, & montibus transegit. Duos autem habuit Discipulos, sedemque suam in Monte Crasan defixit. Illic itaque eo cum Discipulis duobus commorante, duo Regis Crasani filii cum plurimis servis venatum egressi, retia per quadraginta circiter milliaria extenderunt, ut quidquid conclusum fuisset, venarentur, contisque interficerent. Contractis autem retibus, iis inclusus repertus est Sanctus, veste pilosa indutus, ipse vero totus pilosus. Expaverunt ad ejus adspectum duo Regis Filii, tum ipsum interrogaverunt: Sisne homo, an spiritus, nobis edissere? Quibus ille: Homo sum peccator, hujus Montis adcola, & Domini nostri Jesu Christi, filii Dei vivi, servus. Illi vero: Non est praeter solem, & ignem alius Deus; adcede igitur, iisque sacrifica, ne te perimamus. Tum Sanctus: Haec, inquit, creaturae sunt, vosque erratis. Obsecro igitur vos, ut Deum verum, omnium istorum conditorem, cognoscatis. Exceperunt illi: Ain a Judaeis Cruci adfixum esse Deum? Utique, reposuit Sanctus, eum, qui Cruce sua peccatum sustulit, mortemque devicit, hunc ego esse verum Deum adfirmo. At illi comprehensum Senem cum duobus ejusdem Discipulis supplicio adfecerunt. Tum duos quidem Discipulos capite obtruncarunt: Senem vero quandiu venationi operam dedere, saevissime torserunt; die autem quinta decima in medio conlocatum, sagittas in eum vibrarunt unus ante, a tergo alter. At ille: Quandoquidem, inquit, vos uno consensu innoxium effunditis sanguinem, cras hac ipsa hora vos mutuis confossuri jaculis, concidetis. Verum illi ejus monitum nihili pendentes, ab emittendis in ipsum sagittis non destitere, donec occubuisset. Postero autem die venatum de more profecti, cervumque insequuti, in eum jacula displosere, quibus in semetipsos divinitus retorsis, sua invicem pectora perfoderunt, & juxta praedictionem Senis animam evomuerunt. Plura autem miracula, opitulante Deo, iste Pater perpetravit, ex quibus hoc quidem memoratu dignum. Pertranseunti S. Milio per quemdam locum occurrit Monachus ab incolis, velut homicidii reus, detentus. Sanctus vero accipiens calumniam Monacho impactam, oravit, & interfecto homini vitam restituit. Is vero interrogatus, reposuit: Presbytero adservandam dedi pecuniam, qui, ea accepta, continuo me jugulavit, illucque exanimem projecit. Subinde Sanctum rogavit, ut a Presbytero pecuniam recuperaret, suisque traderet liberis. Cui Sanctus: Requiesce in pace, donec advenerit Christus Dominus, teque excitaverit.* Hactenus Synaxarium Coptitarum.

In Vitis PP.

Eadem ferme narrat de Abbate Milide, seu Milesio incertus Author apud Rosweidum in Vitis Patrum pag. 585. & apud Cotelerium in Apophtegmatibus PP. tom. 1. Monument. Eccles. Graec. pag. 565. Nec dubium est, illum de nostro Mile loqui; quum idem ferme utrobique & vitae, & mortis genus occurrat. Porro quae heic de S. Mile minus adcurate proferuntur, quis jam non advertit, ea a Graecis, Coptitisque recentioribus esse conficta? Primo etenim nequaquam cum genuinis hisce Actis, & Menologio Basilii Imperatoris concinunt Menaea, quum Sanctum Milem ad Ecclesiam suam instaurandam, revertentem exhibent. Ea quippe, juxta illius praedictionem, *cum urbe diruta, atque in arvum redacta, ad hoc usque tempus aratro subigitur, ac seritur*. Secundo. Quî ex Synaxario Episcopus designatur, si integrum vitae tempus in montibus, ac speluncis tran-

Synaxaria Graecorum, Coptitarumque emendantur.

transfegit? Tertio, in priori Coptica Commemoratione dicitur capite plexus, in altera vero jaculis confixus. Verum & Actorum nostrorum cum adulteratis hisce Graecorum, Coptitarumque narratiunculis, quam quisque facile inire potest, conlatio, necnon Adnotationes nostrae mox adjiciendae, reliquum discriminis plane declarabunt.

S. Milis Scripta.

Inter Scriptores Syros Sanctum Milem merito conlocat Assemanus Bibl. Orient. tom. 3. par. 1. ex iis, scilicet, quae Ebediesus Metropolita Sobensis in Catalogo tradit:

ܡܝܠܣ ܐܦ ܣܝܡ ܠܗ ܐܓܪ̈ܬܐ ܡܫܚܠܦ̈ܬܐ ܘܥܠ ܡܐܡܪ̈ܐ ܣܝܡ.

Miles etiam composuit in varia argumenta Epistolas, & Sermones: de quibus tamen nihil dicere possumus, quum necdum ad manus nostras pervenerint.

Synodo Hierosolymitanae interfuit.

Ejus Elogium ex Eusebio Caesariensi.

Sanctum Milem Synodo Hierosolymitanae anno Christi 335. habitae, in qua Templum S. Sepulcri dedicatum est, interfuisse, scribit Eminentissimus Annalium Ecclesiasticorum Parens; idque recte quidem colligit ex illis Eusebii Caesariensis de eodem Concilio verbis, lib. 4. de vita Constantini cap. 43. *Aderat etiam Episcoporum Persidis ornamentum, Vir Sanctus, & in Divinis Scripturis apprime eruditus*: *Milles hic nominatus erat*, subdit Baronius ad annum 335. *qui, ut auctor est Sozomenus, ad invisenda Loca Sancta Hierosolymam se contulit: hic autem postea in persecutione adversus Christianos excitata Martyr occubuit*. Baronii sententiam, cui minime adversantur Acta nostra, Hierosolymitanum iter a S. Mile susceptum confirmantia, sequuti sunt ceteri, qui ejus Concilii apud Labb. tom. 2. pag. 464. meminerunt. Attamen Clarissimus Bibliothecae Orientalis Author, tom. 3. part. 2. pag. 53. ea Eusebii verba: *Episcoporum Persidis ornamentum, Vir Sanctus, & in Divinis Scripturis apprime eruditus*: de Sancto Jacobo Nisibeno, quem & laudatae Synodo, Hierosolymis sub Constantino Magno celebratae, uno anno, anteaquam Constantinopolim evocatus, precibus suis, teste Theodoreto Hist. Relig. cap. 1. cum Alexandro, ejusdem Urbis Episcopo, conjunctis, impii Arii interitum a Deo impetraret, praesentem adfuisse, ultro fatemur, non vero de Sancto Mile Episcopo intelligenda esse, prolixa contendit oratione; & quidem suo cohaerenter systemati. Nam si Saporis Regis Persequutio anno Christi 330. ut ipse autumat, mota fuisset, dubio procul Sanctus Miles coactae anno 335. Hierosolymitanae Synodo non interfuit, qui ex genuinis Actis altero grassantis Persequutionis anno Martyrium perpessus est. Verum, pace tanti viri dixerim, adlucinatur doctissimus Author. Qui etenim Elogium Eusebianum: *Aderat Episcoporum Persidis ornamentum, &c.* Sanctum designaret Jacobum, qui non in Perside, sed in orbe Romano, Nisibis, scilicet, Civitatis Episcopus erat? Vel igitur invertenda Eusebiani textus nativa vis, & significatio; vel aliquis ex Perside Episcopus agnoscendus, sanctitate, & doctrina insignis: at non alius is fuit, quam Sanctus Miles, qui ex omnibus Scriptoribus eo ferme tempore Hierosolymam se contulit. Sublestae ergo clarissimi Authoris conjecturae, ut cetera omittam, hoc uno concidunt munimine.

SS. Milis, & Sociorum Martyrii tempus.

Annus autem quo Miles cum Discipulis Abrosimo, & Sina Martyr occubuit, adsignatur a Martyrologio Romano Sancti Simeonis Bar-saboë necem subsequens, quem Assemanus ad annum Christi 330. revocat, Baronius vero ad 344., & Bollandus ad 350. differunt. At compertum est, Martyrium S. Milis, & Discipulorum anno Saporis Regis 32. Persequutionis 2. ad quem & refertur S. Simeonis obitus, contigisse. *Sub initium*, tradunt Acta, *Persequutionis nostrae*. Annum autem Saporis 32. in 341. Christi annum competere, abunde ostendunt nostrae in Acta Plurimorum Martyrum, & S. Tharbae Admonitiones, nec non Generalis hujusce Operis Praefatio. Id itaque intervalli inter Simeonis & Milis caedem intercedit, quod ille mense Aprili, hic vero Luna tertiadecima Novembris, quae in solarem ejusdem mensis diem eo anno incidit, Martyrii lauream adeptus est.

ܣܗܕܘܬܐ

[illegible]

MARTYRIUM

SS. MILIS, Susae Episcopi, ABROSIMI Presbyteri, Et SINAE Diaconi.

Anno Saporis II. Persarũ Regis 23. Persequutionis 2. Christi 341.

Scriptoris Prologus.

QUAMQUAM nihil mihi molestius adcidere possit, quam de iis, qui virtute plurimum praestant, eximie omnia non dicere, nihilque magis aegre feram, quam pari me eos oratione prosequi non posse, qui praeclarissimis suis gestis summas sibi laudes promeriti sunt, & me licet plane imparem dicendo, ac verborum copia destitutum sentiam; dicere tamen constitui, atque ea, qua possum, eloquentia orationem meam explicare decrevi. Adeo me ad dicendum provocant patrata a praestantissimis, fortissimisque Viris prodigia: adeo me capit vera, minimeque fucata oris venustas, & gratia: adeo me exstimulant nobilissimi, honestissimique ab illis suscepti, confectique labores. Dum enim eorum cogito sinceram in Deum caritatem, amorem minime otiosum, victricem fidem, invictamque patientiam, dum video atrocissimam necem, horrenda supplicia, ac effusi sanguinis vestigia; inde mihi extemplo suboritur spes, fore ut a suavissima eorum recordatione omnis posthac meorum scelerum memoria perpetua oblivione deleatur. Ipsi denique, quos Divina virtus roboravit, & ad fortiter agendum natura munivit, invictissimi Athletae, mentem ipsi meam incendunt, compelluntque, & animum meum ad sua praeclare gesta celebranda adliciunt, ac prope rapiunt: ipsi, quo

[illegible]

quo suos triumphos apta oratione recenseam, dicendi copiam mihi sufficiunt: ipsi suadent, atque pro potestate imperant, ut emensum ab ipsis virtutis stadium commonstrem, quibusve perfuncti fuere, labores persequar pro dignitate. Sentio itaque Divinitus inditum menti Caelestis eloquentiae fontem, nec talem, cujus fluenta oris mei angustiae capere valeant. Haeret idcirco anceps, trepidusque calamus, quum ea, quae dictantur, infra rerum ab iis gestarum magnitudinem jacere, & velut humi repere videantur. Ipsae, quibus utor, membranae suo mihi silentio submurmurant, humilem stylum eximio huic argumento non esse utique parem.

Attamen lecturis, atque audituris hanc historiam certum esto, etsi nobis dicendi facultas argumento par defuerit, nos tamen veritati numquam defuisse; sed honorificentissima eorum in subeundo Martyrio Acta, quae hujusmodi rerum studiosis hominibus faciant satis, ingenue, integreque protulisse. Martyrum quippe mortes oppetitam a Christo per acerbissimos, & humanum captum superantes cruciatus mortem referunt, eamque cognatione quadam adtingunt. Illuc, nimirum, fortes Athletae supplicem, ac instantis mortis acerbitate commotam mentem, quasi arcum, erigunt, & velut ad signum collimantes, suos illuc cruciatus, quasi sagittam, dirigunt. Neque enim inanem, futilemque sibi hominum laudem consequuturi, sed veram ipsi, quem sibi veluti exemplar vitae suae proposuerunt, a quo omnis in se virtus derivatur, & ex quo spem suam omnem hauriunt, salutis authori Christo gloriam quaesituri, acerbis adeo laboribus objiciunt sese, atque suppliciis. Illo namque telo, quod ipse contorsit, eorum militum manus roboravit, quos militiae suae disciplinam,

Christus salutis author.

nam, & mores suscepturos praenovit. Christum siquidem suus amor, & voluntas in Crucem sustulit: suus itidem amor, ac libera voluntas Martyrem adfixit Cruci.

Christum in Crucem sustulit suus amor & voluntas.

At enim illo in stadio sicut victoriam, & coronam invenit quicumque ad pietatis regulam vitam suam instituit, & Divinis charismatibus, ac Caelestibus donis cumulatur qui disciplinam libenter suscipit, ejusque praeceptis mores conformat; ita & in hoc ipso stadio dedecus, ac infamia eos excipiunt, qui puerili levitate per inertiam, atque segnitiem a scopo aberrant, atque aerumna, & pauperies fatuis sunt repositae, qui monentem superbe contemserunt. Interea in hac ipsa arena expeditam, atque instructam dolorum aciem, & velut omnium ducem, & caput, ipsam Crucem contemplare: intuere stillantem ex ea, simulque clamantem magni Martyris, ac Martyrum Regis sanguinem. Ibi peccanti praeparatur venia, & vita de morte. Ibi reus sanguinem suum, culpa corruptum, Jesu Christi cruore innovatum excipit. Ibi Justus, dum mortem suam Christi nece nobilitat, laborum suorum mercedem praestolatur. Oppido quam multi suum in hoc agone profudere sanguinem, dum Redemtoris sui cruore aspersum patibulum spectant, dumque Domini sui mortem gestiunt imitari! Non enim mors hujusmodi eos a Christi amplexibus separabat; mortis quippe communicata cum Christo damna communis cum ipso vitae consortium, velut propriam mercedem, reposcebant.

O inclytas Animas, quae vestram in Jesum Christum caritatem vestro sanxistis sanguine! Proh quantum ille, quandoquidem jam revixit, vos quoque ad vitam evocari desiderat! O fortes Athletae, qui Crucis amorem morte comprobastis, quanto cum triumpho

[Syriac text]

pho vos illa, in regnum ſuum tranſlatos, excipiet, quantamque de veſtra ſalute, atque felicitate laetitiam percipiet! Quae, ſcilicet, vobis Chriſtus dedit, rependiſtis ei, ut ipſe rurſus ex illa ſua vos promiſſione recrearet: *Qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo, qui in Caelis eſt, & coram Angelis ejus.*

Matth. 10. 32.

Ceterum Electionis Beati MILIS ratio haec plane fuit. Natus eſt S. Miles in Regione [1] Razichitarum. Adoleſcens Regis Aulam iniit, donec, adſpirante Dei gratia, qui hoc vas admirabile in coeno jacere cum hominum foece non eſt paſſus, velut Angelorum aliquis, aut e Caeleſtibus civibus unus, ad Caeleſtis Regis militiam ſeſe contulit. Sacro itaque fonte expiatus, inſtinctu, adflatuque Divini Spiritus, ut nullam a corpore contagionem contraheret, ſeque integrum, caſtumque ſervaret, & carnem quidem crebris jejuniis, vigiliiſque in officio contineret, ſpiritum vero Caeleſti ſapientia imbueret, Chriſti veſtigiis ſibi adcurate inſiſtendum eſſe didicit.

S. Milis Patria.

1

Adoleſcens Regis Aulam init.

Mox Chriſtianae militiae adſcribitur.

Quum igitur hunc vitae curſum Beatus Miles emetiretur, Dei providentia factum eſt, ut maximarum rerum gerendarum menti ſuae occurreret, atque patefieret via. Quum enim Divino Spiritu plenus arderet, nec interioris incendii, oſſium medullas pervadentis, aeſtus continere animo poſſet, a loco, in quo fuerat eruditus, ſecedere, atque Deo, ad procurandam proximorum ſalutem vocanti, reſpondere decrevit. Ea re deliberata, ex Urbe [2] Lapeta commigravit [3] Ilam, cui proximum eſt Caſtrum [4] Suſan. Quo quidem in loco cum privatis ſermonibus, tum etiam publicis concionibus Civium animos ad virtutem conformare, atque a vitiis deducere ſtuduit. Hoc tamen in negocio incredibile, quantos ſubjerit labores, quantaſque

Ex Urbe Lapeta Ilam cõmigrat.

2

3 Urbi Ilam proximũ Caſtrum Suſan.

4

A Gadiabe Lapetae Antistite, postea Martyre, Susae Episcopus ordinatur.

tasque devoraverit aerumnas. Interea quod Ecclesiae maxime interesse cognoscebat, ad Episcopalem Dignitatem gradatim [5] se promoveri passus est per impositionem manus a Gadiabe [6] Lapetae Urbis Antistite, qui postea Martyrii coronam adeptus est. Exacto itaque per ingentes labores, summaque incommoda triennio, inde non modo nullum pro voto suo, Deique gloria fructum consequutus est, quin imo saepesaepius per vias & compita ab impiis Civibus raptatus, extra Urbem semianimis projectus est: insuper quotidie verberatus, & immanissime habitus. Quam injuriarum atrocitatem etsi Vir sanctissimus forti animo, obfirmatoque perferret, nihilominus quum homines insano Idolorum cultui, ac Magorum superstitionibus impensius addictos esse cerneret, quam ut ad saniora consilia eos traduci posse confideret, loca haec deserere, atque alio migrare constituit. Ferunt B. Antistitem ab Urbe [7] discedentem eidem Divinam ultionem denunciasse in haec verba: Quandoquidem, Urbium infelicissima, reparandae fortunae tuae, atque ad summam amplitudinem perducendae occasionem, singulari Dei beneficio, tibi oblatam, per extremam vecordiam abjecisti; ecce in te propediem inopinatus ab immani hoste interitus miserrime irruet, ac suprema clades, quam & sublimium aedificiorum tuorum ruina, & superborum Civium ad incertas sedes fuga cumulabit.

A Civibus Susanis immanissime habitus.

Alio migrat, Susae Divinã ultionẽ praenuncians.

Quae tribus ab ipsius discessu mensibus in Urbem, ac Cives irruit.

Vix tribus, ex quo ipse discesserat, elapsis mensibus, Rex nobilium Ilamitarum quadam conspiratione Regiam Majestatem gravissime laesam arbitratus, validam illuc militum manum cum trecentis Elephantis misit, a quibus dirutae aedes, caesi incolae, & universa Civitas vastata est: subinde vero in arvum redacta, ad hoc usque tem-

[illegible]

tempus aratro subigitur, ac seritur.

Interim S. Miles nihil aliud praeter Sacrum Evangeliorum Codicem secum deferens, Hierosolymam profectus est. Inde Alexandriam perrexit, Ammonium, [8] Antonii, Lugentium [9] Ducis, Discipulum, invisurus. Biennium ibi commoratus est, ut Monachos, eorumque Coenobia in desertis posita visitaret. In patriam demum postliminio revertitur: ibique apud Monachum quemdam, qui vitam in spelunca ducebat, consedit. Quum vero aliquando matutinas Preces ambo peragerent, repente adparuit immanis Draco, quem Nosephum vocant, foeda, ac terrifica specie, abnormique magnitudine. Duos enim supra triginta cubitos excedebat: jamque in speluncam ex more, utpote qui illic cubaret, sese inferebat. Expavit ad adspectum monstri B. Miles. At mox, converso in indignationem metu, manum minantis in modum in adversum anguem intendens, contentissima intonuit voce: O detestandum, & homini inimicum monstrum! Hoccine tu audeas, nobis praesentibus? Tune nos sub dio agere cogas, ut tu interim tute habites? Quin modo te Domini gladius a summo ad imum discindat, ut omnes casum mirentur! Extemplo tumefactus serpens, a summo capite ad caudam usque discissus, disruptusque, interiit. Quum autem Monachus obsisteret, bestiam cicurem fuisse, & innoxiam, utpote quae ab aliquo tempore una secum habitasset, a B. Mile reprehensus est, ajente. Id sibi neutiquam probari, quandoquidem ex Dei sententia indictum fuerat homini adversus serpentem perpetuum bellum. Nefas esse proinde proscripto per Dei judicium inimico se credere, & communes cum ipso habere lares. Fuitque author Monacho, ut aliam sibi sedem deligeret.

Hierosolymā, inde Alexandriam proficiscitur, Ammonium Antonii Discipulū invisurus.

8

9

In Patriam redux, apud Monachū in spelunca cōsidet.

Immanem Dracone Divinitus interimit.

At

Inde Nisibin venit, ibique apud S. Jacobum aliquandiu commoratus.

At B. Miles Monacho vale dicens, Nisibin [10] in Urbem venit, reperitque Sanctum [11] Jacobum in construenda Ecclesia occupatum: cujus egregium, ac ingentem animum, susceptique aedificii amplitudinem, & majestatem demiratus, ibidem aliquandiu commoratus est. Quum vero in Hadiab [12] descendisset, non mediocre S. Jacobo fili serici pondus, quo suae domus sumtum levaret, dono transmisit.

Ad Aramaeos profectus, Seleuciae, & Ctesiphontis Ecclesiam schismate vexatam comperit, ejusque authorem Papam redarguit.

Paullo post ad Aramaeos [13] profectus, Seleuciae, & Ctesiphontis Ecclesiam teterrimo schismate vexatam comperit. Luctuosae adeo discordiae potissima caussa ferebatur Papas, [14] Aghaei filius, ejusdem Ecclesiae Episcopus; homo intemperanti omnino insolentia, atque adrogantia plane singulari, adeo ut Antistites, qui ex diversis locis ejus caussam cogituri ad Synodum [15] convenerant, superbe, crudeliterque aspernaretur; Presbyteros vero, & Ecclesiae suae Diaconos immanissime [16] exagitaret. Miles hominem Deo exosum, & Civibus suis infestum hac reprehensione in publico invadit loco: Ecquod te, inquit, fratrum tuorum crimen impulit, ut talia adversus eos audeas, membra tua superbe despiciens, eademque sine caussa, ac praecipiti plane odio exagitans; quasi vero Deum quum cogitas, tete fabulari arbitrere? Annon scriptum est: *Qui fuerit Princeps inter vos, sit vester servus*? Cui Papas: Tu me, ait, ista doceas, insulsissimum caput, quasi vero non illa ego norim? Tum vero Miles ex pera in medium tulit sanctum Evangeliorum Codicem, ipsumque pulvinari superposuit, mox in Papam intuens: Si te, inquit, piget ista a me, qui mortalis sum, discere, agedum ab Evangelio Domini, quod prae oculis habes, judicium praestolari ne pudeat; quandoquidem internus mentis

Matth. 20. 27.

tuae

tuae oculus ad ejus mandata caecutit. Heic vero Papas Diabolicis actus furiis, & Sacrum Codicem impia manu contundens: Loquere, ait, Evangelium, loquere. Ad has voces commotus Beatus Miles, adcurrens Evangelium manibus complexus, osculatus est, oculisque suis admovit. Deinde audiente frequenti populo, alta voce Papam compellans: Quia, inquit, o superbe, talia ausus es adversus verba vitae Domini Nostri; ecce adstitit Angelus ejus, & corporis dimidium tui arefaciet ad terrorem multorum; neque tamen interim exanimaberis, sed vita tibi in signum, ac portentum dudum adservabitur. Eodem momento Papas e Caelo tactus, dimidia corporis parte obriguit, & ad alterum latus conlapsus, eo in situ per duodecim annos ad mortem usque incredibili cum dolore jacuit. Quae res ingenti terrore populum universum perculit.

Papas Episcopus Sacrum Evangeliorũ Codicem impia manu contundens, dimidia corporis sui parte, juxta praemonitum S. Milis, obrigescit.

Subinde B. Miles in regionem [17] Maisan profectus, apud Monachum quemdam in Eremum divertit. Quod ubi intellexit ejus loci Dominus, qui gravissimo per biennium morbo urgebatur, servum misit, qui B. Antistitem rogaret, ut ad sese adcedere dignaretur. Cui Vir Sanctus: Revertere, inquit, & Domini cubiculum ingressus, haec alta voce proclamato: Dixit Miles: In Nomine Jesu Nazareni convalesce, surge, & ambula. Paruit ille, & extemplo aegrotus morbo est relevatus, confirmatisque plane viribus, ad Sanctum Antistitem adcessit, atque una cum incolis loci Deo gratias egit, quas potuit maximas. Quo miraculo permoti complures Ethnici, Christianam Religionem susceperunt.

S. Miles Maisanae regionis Domino valetudinem confert. Unde cõplures Christianam Religionem suscipiunt.

17

Eodem in loco Juvenem quemdam Lunaticum, qui a nefario spiritu teneris ab annis exagitabatur, orans, & ipsum in nomine Jesu obsignans, liberavit. Plura ejusmodi miracula S. Mi-

Juvenem Lunaticum a nefario spiritu exagitatum liberat.

les in ea regione ad amplificandam Dei gloriam patravit.

Nobili Feminae Razichitae membrorum usum restituit.

Non multo post in Terras Razichitarum concessit, ubi in quodam Castello nobilis Femina eidem sistitur, quae per novennium iniquissima valetudine conflictata, membrorum fere omnium usum amiserat. Haec quum B. Milem inibi adesse comperisset, servorum manibus ad Beati Viri hospitium sese deportari curavit. Quam ille intuens, animadvertensque mulierem aegre ad postulandam valetudinem descendere, quod morbo nullatenus se levari posse existimaret, interrogat: Num in unum Deum credere, & ab eo incolumitatem sperare velit? Cui illa: Etiam, Domine, unum profiteor Deum, & unicum. Tunc B. Miles, quum tantisper orasset, mulieris dexteram adprehendens: In nomine, inquit, Dei, in quem credidisti, surge, & ambula, ac valetudinem, Dei beneficio, tibi in integrum restitutam, gratulare. Haec Miles. Atque illa continuo pristinum in aegrum corpus robur recipere coepit, ac torpentibus antea artubus uti, adeo ut per se incedere, domumque se referre potuerit. Quod quidem Miraculum communi omnium loci incolarum admiratione, & gaudio exceptum est.

Furem perjurum, qui proinde elephantiasi corripitur, detegit.

Alterum eodem in Castello addidit prodigium mirificentissimum. Convenere ad B. Milem duo viri, quorum alter alterum furti cujusdam reum suspicatus, crimen jurejurando purgari postulabat. Quam conditionem quum alter suscepisset, a S. Mile monebatur, ut sibi a perjurio caveret: Cogita, ajebat, fili, ne mendacii testem Deum adhibeas, neve fratrem tuum hoc in negocio aliqua fraude circumvenias. At improbus ille, atque impius Beati Viri monita nauci pendens, conceptis verbis pejerare non est veritus. Tum vero B. Miles hominem fixis oculis intuens: Atqui si tu quidem, ait, fidem tuam

pro

[illegible]

pro veritate, Deo teste, obligasti, sanus, ac integer domum repetes. Sin autem perfidum sacramentum dixisti, quae Giezim olim lepra corripuit, ea in te actutum saeviet, atque hinc non sine ignominia, & dedecore abscedes. Extemplo perjurus ille elephantiasi correptus est, adeo ut ingens in loci incolis commotio fieret, & complures Pagani Idolorum cultum ejurantes, Christianis sese ritibus informandos traderent.

Profluenti calceatus se committit, & aquas intrepidus calcans, in alteram ripam incolumis evadit.

Inde profectus, in alias Terras contendebat. Abeunti duo ex eodem loco Monachi se itineris comites addidere. Jamque in viam processerant, quum occurrit fluvius, ob alvei altitudinem pedibus plane impervius. Quum itaque frustra ad solidum diem ibidem sustinuissent, rati detumescentibus tandem undis, futurum fuisse, ut vadum ipsum facile superaretur, B. Miles Sociis, ut ad sua se reciperent, persuasit, eisque bene precatus, vale dixit. Verum illi, simulato recessu, quid ipse Miles consilii in ea difficultate caperet, quave arte fluvium trajiceret, observabant. Tunc B. Antistes stans tantisper oravit, deinde profluenti calceatus se commisit, & aquas intrepidus calcans, in alteram fluvii ripam incolumis evasit.

Diaconum incestus reum monet, ne Ministerium suū obeat. Is vero Psalmos e suggesto canere ausus, exanimis concidit.

Inde ad proximum Vicum progressus, quum Diaconum quemdam incestus crimine adcusatum offendisset, eum in Ecclesia hortabatur his verbis: Fatere, Fili, si flagitii istius forte es reus & poenitentia Divinum placare Numen stude; quia misericors est, ac ignoscet tibi: neve audeas, si mundus non es, coram eo ministrare, ne illius justitia repente te opprimat. At ille confidenter: Apage ista, Domine, respondit, neve immane suscipias crimen, dum me criminis immerito adcusas. Illud quippe flagitium calumnioso, impudentique mendacio inustum mihi est.

 Sic

Sic fatus, Codicem Davidicum audacter accipit, conscendensque in suggestum Psalmos canere adgreditur. Tum vero manus cujusdam species e Sanctuario emicare visa est, osque impuri illius Diaconi ferire. Quo ictu illico exanimatus Diaconus, concidit. Hujusmodi vero prodigium incolis loci ingentem incussit timorem.

[illegible]

Adolescentem cruribus, pedibusque captum sanat.

Eodem in Castello B. Mili Juvenis praesentatus est, cui misere adeo a primis annis corrupta fuerant, atque distorta crura, & pedes, ut genibus incumbens, humi repere cogeretur. Hunc etiam S. Antistes, adprehensa ipsius manu, sanavit illis verbis: *In nomine Jesu Nazareni surge, & ambula*. Atque ad haec pedes illico, & crura in nativam formam extenta sunt. Is autem Juvenis vigesimum annum adtigerat.

Act. 3. 6.

[illegible]

Plurima Miracula per B. Milem patrata.

Ceterum insignes Curationes, & Miracula a B. Mile manifesta Numinis virtute patrata, nec omnia ob eorum numerum licuit recensere, neque ea, quae memoravimus, ampliori oratione persequi, commodum fuit, ad narrationem festinantibus Miraculi illius, quo is maxime inclaruit; quum, scilicet, sanguinem, & vitam profunderet, & Christo gloriosum rependeret testimonium; quo quidem suis plane triumphis cumulum imposuit.

[illegible]

Cum Abrosimo Presbytero, & Sina Diacono comprehensus, trahitur Maheldagdaram.

Dum haec a B. Mile geruntur, Hormisda [18] Guphrizius, qui Provinciae summa cum authoritate praeerat, singulari superbia homo, fastuque intolerando, aegerrime ferens, B. Antistitem Discipulos, ut fama proditum fuerat, habere coepisse, comprehendi eum, trahique Maheldagdar [19] Razichitarum in Civitatem imperavit. Capti una cum S. Mile duo alii ejusdem Discipuli, ABROSIMUS Presbyter, [20] & SINA Diaconus. Omnes in vincula conjecti sunt, bisque flagris caesi, ac impulsi, ut soli litarent. At illi Tyrannum

Omnes in vincula conjecti, soli litare abnuentes, flagris caeduntur.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

rum irridere, ejusque tiphum, & insolentiam perstringere, ac palam contemnere non dubitabant, invictissimaque constantia veram adtestantes Religionem, perpetuo Deum conlaudabant.

Dum itaque publica custodia inclusi, ad capitale reservantur supplicium, solennis, ineunte [21] Anno, venatio Hormisdae indicta est, in vicinis peragenda montibus: cujus adparatu vehementer ille delectatus, praecepit, ut praedicti Martyres illuc catenati, ad quaestionem traherentur. Ubi autem in conspectum Tyranni pervenerunt, Beatum ille Milem, irridentis more, interrogat: Tu quis sis, edissere, Deus ne, an homo? Quaenam tibi Religio, quaeve placeant Dogmata? Agedum arcanam exprome pectoris tui sapientiam, ut tuam edocti conditionem, in tuam nos disciplinam concedamus. Sin autem pergas sectam tuam occultare, sic habeto te, non secus ac feras istas, illico jugulatum iri.

Solennis venatio Toparchae indicta. 21

Illuc catenati Martyres ad quaestionem trahuntur.

Cui Beatus Antistes intelligens, quo ista animo dicerentur: Homo sum, reposuit, non Deus. Quod ad cetera adtinet, deliberatum est, verae Religionis arcana tuis nugis neutiquam immiscere, aut pura Mysteria impuris auribus ingerere. Verumtamen hoc ingenua a me tibi fide dictum volo. Vae tibi, impie, & flagitiose Tyranne, tuique similibus & Religionem, & Deum aversantibus: quoniam futurum est, ut vos judicet Deus in venturo seculo, & paratis ignibus, ac tenebris addicens, superbiae vestrae sempiternum fletum, & stridorem dentium rependat; quia opes, & fortunas, quibus fruimini, atque insolescitis, ab illo consequuti, nec gratos vos ipsi, nec memores praestitistis.

S. Miles praesenti animo Toparchae audaciam retundit.

His B. Milis dictis eo usque exarsit homo sceleratus, ut multis coram adstantibus e sella praeceps exsurgeret, &

A Toparcha, & Narsete ejus Fratre pugionibus transfoditur.

& stricto pugione, quem ad latus suspensum gestabat, in B. Antistitem insiliret, humerumque, adacto ferro, trajiceret. Aderat forte frater Tyranni, Narses nomine, qui pari excandescens furore, exserto pugione, adversum B. Viri latus transverberavit.

Agens animam horrendum ambobus fratribus fatum praenunciat.

Quumque illustris Christi Martyr ageret animam, & ad optatam mortem per immane hoc supplicium properaret, horrendum ambobus Fratribus fatum praenunciavit in haec verba: Quandoquidem fraterna caritate praepostere usi, ambo in hoc crudelissimum facinus conspirastis, ut sanctum, & innoxium sanguinem funderetis; ecce die crastina, hac ipsa recurrente hora, hoc ipso in loco, vester vestris manibus sanguis mutua caede fundetur: & vestrum quidem cruorem canes lingent; carnes vero alitibus in praedam cedent, atque uno die mater vestra gemina prole orbabitur, & uxores vestrae viduae fient. His dictis, objit.

SS. Abrosimus, & Sina lapidibus obruuntur.

Interea dum ita in B. Milem saevitur, Abrosimus, & Sina ad duos colles deportantur; atque alter contra alterum conlocati, missis a Tyranno satellitibus, lapidum, saxorumque grandine [22] obruuntur.

Hormisdae Guphrizii Toparchae, & Narsetis ejus fratris, interitus.

Eam noctem Guphrizius inibi transegit, & quum sub lucem diei sequentis ferae frequentes adparuissent, exarsit ad exspectatam praedam, & B. Milis minarum oblitus, rapido, concitatoque cursu feras consectari coepit. Ea itaque hora, qua Sanctus Martyr praecedenti die fuerat interfectus, poena Dei judicio constituta, fratres hosce bellatores, doctos tractare arcum, & instructos hasta effundere sanguinem, egregios venatores, consequuta est. Quum enim cervus, discissis retibus, quibus saltus circumseptus fuerat, celerrimo cursu evasisset, fratres ambo, incitatis equis, eum insectati sunt, utpote qui praecipiti morte perimendi essent,

sent, quia praecipiti judicio hominem necaverant; atque tramitem hinc inde alius in alium adversi occuparunt. Dum ergo illac transeuntem [23] cervum, excusso uterque arcu, destinat ad ictum, quasi alter in alterum conlimasset, Guphrizius Narsetem in ventre, Narses Guphrizium in pectore transfodit. Ambo itaque simul occubuere eodem in loco, ubi Miles interemtus fuerat. Quae res cum magnam spectantibus admirationem, tum non mediocrem audientibus per universam illam Provinciam formidinem injecit. Sed & insuper feris, atque alitibus eorum corpora in praedam concesserunt. Id enim fert Persarum [24] consuetudo, ut cadavera tamdiu inhumata relinquantur, quamdiu, consumtis carnibus, nudentur ossa, eaque sola in sepulcrum inferunt.

23

24

Horum trium Martyrum corpora eadem nocte inde surrepta, & in quodam Castello, Malcan dicunt, translata, loci incolae composito tumulo condiderunt. Quod etiam ingens Miraculum consequi visum est. Quum enim Sabaei [25] continuis incursionibus Terras illas infestarent, praedicti Castelli confinia nec adtingere deinceps potuerunt, nec unquam diripere. Idque velut singulare beneficium indigenae Sanctorum Reliquiis, in angulo Castelli repositis, acceptum referunt.

SS. Martyrũ Corpora in Castello Malcan sepulcro condita, illud ab Sabaeorum incursionibus liberant.

25

Beatus autem Miles, & Socii die tertiadecima [26] Lunae Novembris Martyrii coronam consequuti sunt.

Martyrii tempus.

26

AD-

ADNOTATIONES.

(1) Razichitae, seu Razichaei, Cataraeis, & Mesenis finitimi, apud Arabes الرامانيون *Ramanitae* audiunt. Horum praecipua Urbs *Maheldagdar*, a Susiana non longe distans. Ibi S. Miles, & duo Discipuli Abrosimus, & Sina Martyrium perpessi sunt; ut & Daniel Presbyter, necnon Varda, seu Rosa Virgo, de quibus infra. Apud Jacobitas Razichitarum Episcopus inter Maphriani, seu Orientis Primatis Suffraganeos sextum obtinet locum. Id liquet ex Chronico Syriaco Gregorii Bar-Ebraei, cujus summam edidit Assemanus Bibl. Orient. tom. 2. Verum in Epitome Canonum Synodicorum ab Ebedjesu Sobensi concinnata, cujus bina Exemplaria, Chaldaice exarata, in Bibliotheca Vaticana adservantur, sub Theodosio, Nestorianorum Patriarcha, Christi, scilicet, anno 852. Razichitarum Ecclesia inter Metropolitanas recensetur.

(2) *Lapeta*, seu ܒܝܬ ܠܦܛ *Beth-Lapet*, Huzitarum, quos Uxios, sive Oxios Graeci, Latinique vocant, Metropolis. Arabibus سوق الاهواز *Suk-Abuaz*, hoc est, Vicus Huzitarum dicitur. Juxta Abulphedam Tab. Geograph. 303. octoginta parasangis distat ab Aspahano. Ibi olim primi Nestorianorum Metropolitae Sedes, qui in Marabae, & Theodosii Constitutionibus, necnon in Pontificali Chladaeorum, Cod. Amid. Vatic. V. Huzitarum, Ilamitarum, & Gandisaporensium Metropolita nominatur. Suos inter Episcopos Lapeta recenset SS. Gadiabem, & Sabinum, saeviente Sapore Rege, Martyres, de quibus mox, Johannem anno 630., & Mareme-tem 640. uti legitur in Codice Syriaco Vaticano XVI. qui binas Jesuiabi, Hadjabeni Metropolitae, ad eosdem Antistites exhibet Epistolas. Ex eadem Urbe oriundus S. Jacobus Intercisus, cujus Acta Martyrii infra dabimus.

(3) *Ilam*, seu *Elam*, Graecis, Latinisque *Elymais*, antiqua Metropolis *Ilamitarum*, sive *Elymaeorum*, quibus Elam, Semi filium, nomen dedisse liquet ex Genes. cap. 10. v. 20. Unde Regio *Ilamitica*, seu *Elymaitica*, quae ad Persidis stricte sumtae occasum in Susianae confinio, inter Sinum Persicum ad meridiem, & Mediam ad Septentrionem potissimum extenditur, finitimosque proinde habet Susios, seu Susianos, Uzios, sive Oxios, & Chusaeos, de quibus Cellar. tom. 2. Geograph. antiq. lib. 3. pag. 796. & 806. Arabes vero recentiores uno fere nomine quatuor hosce designant populos, quorum regionem خوزستان *Chusistan* vocant, quae eadem in Itinerario Beniamini ܚܘܙܣܬܢ *Chuzestan* dicitur, ab Arabe autem Interprete, Parisiis edito, حورستان *Hurestan* redditur; ut observat Bochartius Geograph. Sacr. lib. 2. cap. 2. Inter gentes, quae Apostolos, variis linguis concionantes, audierunt, *Elamitae* recensentur Act. 2. 9. quorum *Civitatem Elymaidem in Perside nobilissimam, & copiosam in argento, & auro* perhibet primus Machabaeorum Liber cap. 6. v. 1. Porro Syrus Interpres pro ܥܝܠܡܝܐ *Ilamitis*, seu *Elamitis* perperam vertit *Elanitas*, ut loc. cit. recte monet idem Bochartius. *Alii enim Elanitae, alii Elamitae. Elanitae sunt incolae Urbis Elana, Hebr. Elath, vel Eloth prope Esiongaber in mari Erythraeo, ubi Navale Salomonis. Elamitae in Elymaide*. Haec ille. Sed priusquam Bochartius, id adverterat Gregorius Bar-ebraeus, qui in Libro, Horreum Mysteriorum inscripto, Comment. in Act. 2. Syrum vulgatum Interpretem ex versione Thomae Heracleensi in haec verba reprehendit: ܘܐܠܢܝܐ ܚܪܩܠܝܐ . ܥܠܡܝܐ . ܗܘ . ܚܘܙܝܐ : ܐܚܪ̈ܢܐ ܐܢܘܢ ܡܢ ܐܠܢܝܐ : *Et Elanitae. Heracleensis legit: Elamitae, idest Huzitae, qui alii sunt ab Elanitis*. Syrus autem Interpres deceptus videtur non modo similitudine vocum *Elamitae*, & *Elanitae*, quae in Graecis elementis nonnisi una discrepant litera; verum etiam ex eo, quod praeter Elanitas Erythraei maris adcolas, noverat, alios esse populos Gordyaeis proximos, quos Syri ܐܠܢܝܐ *Elanitas*, seu *Alanitas*; Plinius *Alonos* vocat lib. 7. cap. 26.

(4) *Susan* Arabibus سوس *Sus*, Graecis, Latinisque *Memnonia*, vetus Persarum Regia, apud sacros, profanosque Scriptores celebris, caput Regionis Susianae, ad Eulaeum flumen posita: ob loci amoenitatem nomen sortita est a Liliis, quae ea in Regione uberrime nascuntur: & *Susan* indigenae Lilium vocant: uti Athenaeus lib. 12. cap. 1. & Stephanus Lib. de Urbibus, Observant. Ibi, sicuti jam adnotatum est, S. Simeonis Bar-saboë Corpus fuit sepultum. Ibidem Corpus Danielis Prophetae jacere, adfirmant Abulpheda Tab. Geograph. num. 296. Jesuiabus Nisibenus, in Libro de Demonstratione verae Fidei, Cod. Arab. Vatic. XLIX. & Gregorius Abulpharagius, Hist. Dynast. pag. 54. qui tamen perperam cum Castaldo, Herbelotio, & Baudrandio pro una, eademque Urbe Sustram, & Susan accipit. Ex adcurata enim Susae, & Sustrae descriptione, ab Abulpheda edita, & ex Tabula Metropolitanarum Ecclesiarum, ab Elia Damasceno exarata, ubi alius Susae, alius Sustrae Episcopus adnotatur, falsitatis convincitur; nî dixeris Sustram vicinae Susae, a Rege Sapore dirutae, suffectam fuisse: adeoque ab authoribus, quae de Susa antiqua cum in sacris, tum in profanis literis traduntur, ad Sustram referri. Abulpheda loc. cit. aliique Geographi Orientales Susae nomine tres Urbes designant; *Susan* nimirum, *Ilamitarum*, de qua nobis sermo est; & *Susan Mauritaniae* in ora Oceani Atlantici; & *Susan Arabiae* juxta Montem Synai ad Sinum Arabicum, seu Mare Erythraeum, quam vulgo *Sues* dicunt. His adde quartam *Susan in Assyria*, seu Mosulana regione, quam Abulpharagius, ejusque Chronici continuator *Sus Castrum* vocant. Ejusdem meminit Abulpheda in descriptione Mesopotamiae, additque quintam *Susan*, quam Gezirae vicinam dicit. Porro Susae Episcopatus apud Chaldaeos Metropolitano Lapetae, seu Ilamitarum, sive Gandisaporensium subjacuit, & Ledan quoque Urbem complectebatur: ut ex Tabula Eliae Damasceni, & Pontificali Chaldaeorum liquet. Episcopi ejusdem Urbis post B. Milem fuere Abdas, anno Christi 419. Jozachus 500. Paulus 530. Isaac 680. Josue,

Josue, qui & Maranzacha 840. Mihaël 852. Jesuiabus, ex Susana Ecclesia ad Halavanam translatus, anno 892. Jaballahas 1257. Johannes ab anno 1265. ad 1281. de quibus vide Assemanum Bibl. Orient. Tom. 2. a pag. 401. & Tom. 3. a pag. 147.

(5) *Gradatim*; idest postquam inferioribus Ordinibus initiatus est. Atque hinc patet apud Chaldaeos, & Persas olim viguisse antiquam primitivae Ecclesiae consuetudinem de Clericis, ut ajunt, per saltum promotis, quae postea jure Ecclesiastico abrogata fuit, cautumque, ne quis, inferioribus praetermissis, ad superiorem Ordinem proveheretur. Quod ad Ritum Chirotoniae Episcoporum, & numerum, ac formam Ordinum apud Chaldaeos, & Persas adtinet, consule Morinum de Sacris Ordinationib. Par. 2. a pag. 459. & Assemanum Bibl. Orient. Tom. 3. Par. 2. a pag. 683. Cujus autem Civitatis Miles Episcopus fuerit renunciatus, Sozomenus non meminit: verum in titulo Actis nostris praefixo, ea fuisse Susan legitur. Quod & ceteri Orientales adfirmant, & innuit Menologium Basilii ad diem 13. Novembris illis verbis: *S. Miles .... illius in Perside Urbis Episcopus Ordinatur, ubi Daniel Propheta visiones vidit*. Hunc vero locum Susan, Elemiticae regionis Castrum, vocat Daniel cap. 8. v. 2.

(6) Hunc *Gennadium* perperam vocant Menaea Graecorum; Sozomenus autem *Gadiabem*, quem sub Principatu Saporis Martyrio adfectum fuisse, tradit lib. 2. Hist. Eccles. cap. 14. Et quidem ex Episcopis, qui cum Simeone Barsaboë in Urbe Ledan, ineunte anno Persequutionis secundo, Martyres occubuerunt, unum fuisse Gadiabem, Lapetae Antistitem, liquet ex Codicis II. Nitriensis Procemio, quod superius laudavimus.

(7) Intellige *Susan*, cujus Milem Episcopum fuisse ordinatum, modo adnotavimus.

(8) Pro *Ammone*, Antonii Discipulo, Menologium Basilii perperam habet *Antonium*. De Ammonis autem mira ad Deum una cum Conjuge conversione, & summa vitae sanctimonia, vide Socrat. lib. 4. cap. 1. D. Athanas. in vita S. Antonii, & Rosvveidum in vitis Patrum.

(9) *Lugentium*, hoc est, *Monachorum*: Nam qui Graecis Μοναχοὶ dicuntur, eos Syri, & Chaldaei passim ܐܒܝ̈ܠܐ *Lugentes*, cum in Nomocanone, tum in Pontificali adpellant. Id autem nominis ex lugubribus, sive atratis vestibus, quibus Monachi Orientales etiamnum utuntur, ipsis fuisse impositum, facile conjicitur. Ac proinde distinguendi sunt ab iis, quos Canones antiqui *Flentes*, hoc est lapsos, ad fletum, primum Poenitentiae gradum, admissos, vocant: quibus, scilicet, nondum licebat Ecclesiam cum Fidelibus ingredi, sed solum extra Ecclesiae fores stare, ibique ad ingredientium genua procumbere, illorum pro se preces emendicare, & ob admissa a se peccata fletibus, & lacrymis limen Ecclesiae rigare.

(10) *Nisibis*, Urbs Mesopotamiae antiquissima juxta & nobilissima; *Achar* olim dicta, seu *Achad*, ut legit S. Hieronymus quaest. in Genes. cap. 10. num. 10. ubi de Nemrod: *Regnavit*, inquit, *& in Arach, hoc est, in Edessa, & in Achad, quae nunc dicitur Nisibis*. Quem Scripturae locum iisdem plane verbis ante Hieronymum exposuerat S. Ephraem Syrus Tom. 1. edit. Vatican.

ܐܡܠܟ ܕܝܢ ܒܐܪܟ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܐܘܪܗܝ. ܘܒܐܟܪ ܕܐܝܬܝܗ̇ ܢܨܝܒܝܢ: *Regnavit autem in Arach, quae est Edessa, & in Achar quae est Nisibis*. Graecis *Antiochia ad Mygdonium* dicitur, Arabibus نصيبين *Nasibin*, Syris vero recentioribus ܨܘܒܐ *Soba*. Sic enim Ebedjesus, Catalogi Syrorum Scriptorum author, qui Nisibenus fuit Episcopus, Sobensis ubique adpellatur. De serie Episcoporum hujus Urbis tam Chaldaeorum, quam Syrorum, deque eorumdem privilegiis, vide Assemanum Bibl. Orient. Tom. 2. & 3. Par. 2.

(11) *S. Jacobi*, Nisibis Episcopi, quem *Magnum*, & *Ecclesiae Doctorem* Syri nuncupant, memoria colitur in Martyrologio Romano die 15. Julii; in Menologio Basilii Graecorum 31. Octobris: in Synaxario Coptitarum 18. mensis Tubae, seu Januarii, & in Synaxario Maronitarum die 13. ejusdem mensis Januarii. Ejus vitae compendium, ex Vaticanis potissimum Codicibus decerptum, dabimus infra in Adnotationibus nostris in Acta S. Ephraem Syri, quem Jacobus noster Nisibi auditorem habuit.

(12) *Hadiab*, Graecis, Latinisque *Adiabene*, Arabibus حزم *Hazam*, nobilissima pars fuit Assyriae: adeo ut nonnumquam totam quoque significaret; uti ex Plinio, & Ammiano Marcellino observat Cellar. Geograph. antiq. Lib. 3. cap. 17. p. 768. Ejus praecipua Urbs *Arbela*, de qua infra.

(13) *Aramaeos*, idest, Syros. Syria etenim antiquis *Aram* dicta: *Athur* vero Assyria.

(14) De *Papa*, Seleuciae, & Ctesiphontis Episcopo, quem in Serie Patriarcharum suorum Jacobitae nonum, Nestoriani vero decimum recensent, deque Synodo Episcoporum Orientalium, cui Miles interfuit, in ipsum Papam Seleuciae coacta, preter ea, quae superius in Admonitione nostra in Acta S. Simeonis Bar-saboë retulimus, haec addit Gregorius Bar-Ebraeus in Chronico Ecclesiastico, Cod. Syr. Vatic. XXIV.

ܘ. ܒܬܪ ܡܫܠܡܢܐ ܦܦܐ. ܗܘܐ ܗܘ ܒܬܪܗ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܗܘ ܫܡܥܘܢ ܗܘܐ ܐܝܟ ܒܪܨܒܥܐ
ܫܢ̈ܝܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܡܫܚܬܐ. ܘܢܦܠܬ ܦܠܓܘܬܐ
ܒܗ ܐܦܝܣܩ̈ܘܦܐ ܕܡܕܢܚܐ. ܘܟܢܫܘ ܟܢܘܫܬܐ
ܘܩܡܘ ܕܢܚܪܡܘܢܝܗܝ ܠܗ. ܘܣܡܘ ܠܫܡܥܘܢ
ܐܪܟܕܝܩܘܢ ܕܝܠܗ ܒܕܘܟܬܗ. ܘܐܬܐ ܗܘ ܦܦܐ ܠܘܬ
ܡܠܟܐ. ܘܐܬܪܥܝ ܗܘ ܦܦܐ ܠܡܬܚܪܪܘ
ܒܡܠܘܫܐ ܟܢܘܫܬܐ. ܘܐܝܬܝ ܠܗ ܟܬܒܐ
ܡܢ ܐܦܝܣܩ̈ܘܦܐ ܕܡܥܪܒܐ ܕܟܬܒܘ ܠܗ
ܕܢܚܬܪܘܢ ܗܘ. ܘܐܦܝܣ ܐܢܘܢ ܕܢܗܘܘܢ
ܒܫܠܝܐ ܥܡ ܦܦܐ. ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܐܠܐ ܗܢܘܢ. ܘܐܣܬܪܝ
ܥܠ ܗܢܐ ܠܐ ܐܬܦܝܣ ܠܐܦܝܣܩ̈ܘܦܐ: ܠܐ ܠܡܩܒܠܘ
ܕܘܟܬܐ ܐܠܐ ܠܐܚܪ ܗܘ. ܘܒܬܪ ܗܕܐ ܢܝܚ
ܫܡܥܘܢ ܘܩܒܠ ܐܚܪܢܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ

ܟܢܘܫܬܐ. L

[illegible]

Sciaclupbae Papa nonus sufficitur. Hic ex Perside oriundus, & Syriacum, & Persicum calluit idioma. In ejus electione Episcopos inter exortum est diffidium; at eorum numerus, qui ipsum in Catholicum postulabant, potius sibi vindicavit suffragium. Ei itaque anno Graecorum 577. (Christi 266.) *David, Maisanae Metropolita, manum imposuit. Anno ab inauguratione sui* 59. *Synodo Trecentorum decem & octo Patrum, Nicaeae anno Graecorum* 636. (Christi 325.) *coactae, interfuit. Autumant nonnulli, eum ipsa in Synodo Catholicum fuisse renunciatum. Verum id mihi putidum commentum est. Perbibent alii, ipsum laudato Concilio nequaquam interfuisse, sed ad illud Simeonem Bar-saboë, Discipulum suum, adlegasse. Novem post habitam Nicaenam Synodum annis congregati Episcopi Orientales, plura reprebensionum capita Papae objecerunt, cum ob Ecclesiasticarum rerum confusionem, quae ipsius incuria obrepserat, tum ob alia gravia crimina, quibus eum insimulabant. Unde quum se purgare nequiret, Sacrum Evangeliorum Codicem, se coram positum, manu percutiens: Loquere, ait, si in te sermo est, quandoquidem me verba deficiunt. Atque eodem momento dextera ejus obriguit. Quidam tradunt, Episcopos prodigium hocce spectantes, quasi vera suas adcusationes hujusmodi poena confirmaret, in ipsum depositionis sententiam tulisse. Ex aliis vero, nequaquam Episcopi Papam deposuerunt, judicantes, ei sat esse correptionem, Divinitus inflictam. Ad hunc autem Papam exstant Epistolae consolatoriae, de ejus dexterae contractione a SS. Jacobo Nisibeno, & Ephraemo Syro conscriptae; quibus & Episcopi reprebenduntur, quod in eum temerario ausu insurrexissent. Verum has Epistolas commentitias esse, & a Josepho Catholico quum ab Episcopis damnatus esset, compositas, perplures opinantur. Senio confectus obiit anno, postquam haec contigere. Adfirmant vero alii, ipsum duodecimo, a quo ejus dextera obriguit, anno decessisse. Quae tamen sententia haudquaquam mihi probatur.* Hactenus Bar-ebraeus. Sinceriora tamen sunt Acta nostra, quam quaelibet alia monimenta, ex quibus suam ille Historiam adornare potuerit. Papam Metropolitanas apud Chaldaeos, seu Nestorianos Sedes primum instituisse, innuit Ebedjesus Sobensis in Epitome Canonum Synodicorum Par. 8. cap. 15. his verbis.

[illegible]

Sedium inter se primatus caussa ex temporum, quibus Patriarchae, earum fundatores, vixerunt, prioritate repetenda. Quare hunc inter se temporis ordinem habent. Primus, qui Metropolitas constituerit, Papa Patriarcha fuit, qui Patriarchalem dignitatem ad annos circiter octo & sexaginta tenuit; atque ante omnes Metropolitam Ilamitidis discrevit, paullo post etiam Nisibis; tum Perat-mesanae, hoc est, Bassorae, demum Assyriae. Qui quatuor Metropolitae a Papa constituti fuere.

(15) Exstat in Cod. Arab. Vaticano XCV. S. Jacobi Nisibeni ad Episcopos, Presbyteros, & Diaconos Seleuciae, & Ctesiphontis Epistola, e Syriaco in Armenicum sermonem conversa, inscribiturque: *De Dissensionibus, & contradictionibus, quae ex superbia oriuntur: deque Ambitione.* Ubi adtingit schisma, quod in Assyria propter Papam Aghaei filium, obortum est. Ex ea autem colligitur, S. Jacobum Synodo Seleucensi nequaquam interfuisse: tum quia Seleucia, & Ctesiphon, ubi Concilium celebratum est, in Persarum, non vero in Romanorum ditione erat, tum quia si Jacobus adfuisset, nequaquam ad Synodum literas dedisset. Quum autem Barebraeus ait, Epistolas, quae sub SS. Jacobi, & Ephraemi nomine ad Papam circumferuntur, a Josepho Catholico confictas nonnullis videri; hanc, quam Armenice habemus, minime intelligit. Non enim ad Papam, sed ad Synodum in caussa Papae coactam, directa est. Eadem insuper

per

per facta innuit, quae in sinceris hisce Actis de illa Synodo narrantur.

(16) Inter cetera, quae Papae objiciebantur, improbanda, unum fuit, teste Mari, quod uni eidemque Ecclesiae binos Episcopos praeficeret.

(17) *Maisan*, Graecis, Latinisque *Mesene*, Regio in finibus Mesopotamiae a Cellario Tom. 2. Geograph. antiq. lib.3. cap.16. duplex observatur: altra apud Seleuciam & Ctesiphontem, Tigri fluvio cincta: altera inter ostia ejusdem Tigris, qua in Persicum mare sese immittit; quàm tamen Syri ex Euphrate, non ex Tigri nominatam volunt. Ubi enim haec duo flumina commista sunt, non Tigris, sed Euphratis nomen habent. Hinc quam hodie *Basram*, seu *Bassoram* Arabes vocant, Syris olim ܦܪܬ ܕܡܝܫܢ *Pherat-Maisan*, hoc est, *Euphrates Maisan*, sive *Mesena ad Euphratem* dicta est. Porro in utraque Maisana, seu Mesene Episcopos ab initio habuere Christiani; & quidem Episcopis, qui una cum Simeone Bar-saboë Martyrio perfuncti sunt, adcensentur Bulidaeus Episcopus Pherat-Maisan, & Johannes Episcopus Maisan, ut ex prooemio Cod. II. Nitriensis alibi ostendimus.

(18) *Hormisda Guphrizius* perperam Menologio Basilii *Mystopharus* dicitur.

(19) *Mabeldagdar*, Assemanus *Mabeldegerd* legendum putat; a Susana non multum distat. Ejus Episcopus in Synodica Theodosii Patriarchae inter Chaldaeorum, seu Nestorianorum Metropolitas recensetur, ut superius adnotavimus.

(20) Menologium Basilii corrupte legit pro Abrosimo *Eboram*, & pro Sina *Seboam*. Nomen autem *Papae*, qui ab eodem Menologio Discipulis S. Milis superadditur, vel omnino redundat, (duos enim, non tres Discipulos habuit Miles) vel pro Presbytero sumendum est, juxta hodiernum Graecorum morem, ut sensus sit: *& Discipulorum ejus Eborae Papae, seu Presbyteri, & Seboë Diaconi*.

(21) Hoc est, mense Octobri: Nam Syri, & Chaldaei, quorum supputationem in hisce Actis conscribendis adhibet Maruthas, Anni exordium ad haec usque tempora nonnisi a Kalendis Octobris arcessunt.

(22) Hinc corrigendum Menologium, tradens *Eboram*, & *Seboam*, idest Abrosimum, & Sinam, Milis Discipulos, non lapidibus, ut ferunt Acta nostra, obrutos, sed fustibus contusos, animas Deo reddidisse.

(23) Ergo impii duo fratres, *Guphrizius*, & *Narses* non in furias acti, sicuti tradit Menologium, mutuis sese vulneribus confecere, sed Cervum, e septo profugientem, telo confodere intendentes, alterum alter ex adverso percussit.

(24) Hanc de mortuis non sepeliendis consuetudinem ad sua usque tempora viguisse, testatur Agathias Scholasticus Lib. 2. edit. Paris. pag.60., ubi haec de Mermerois Persarum Ducis cadavere, deque more sepeliendi apud Persas refert. *Tunc utique demortuum Mermerois corpus ipsius familiares elatum, extraque Oppidum Mechistam deportatum, solum ita, ac nudum patrio ritu canibus, atque avibus obscoenis, quae cadaveribus pascuntur, devorandum exposuerunt. Hunc enim sepeliendi morem observant Persae: atque hac ratione, absumptis carnibus, nuda ossa, sparsim per campos projecta, putrescunt: In Capsa enim aliqua, vel loculo condere, vel etiam terra obtumulare neutiquam fas est. Cuicumque vero Cadaveri non statim advolarint aves, vel adcurrentes canes non ilico dilaniarint, illius hominis impuros fuisse mores credunt, animumque injustum, & barathro dignum, maloque Daemoni dicatum. Tum porro, & quidem magis necessarii, atque amici jacentem lugent, lamentisque prosequuntur, ut penitus emortuum, neque melioris fati participem. Qui vero quamcitissime devoratus fuerit, felicissimum praedicant, ejusque animum summa admiratione prosequuntur, ut longe praestantissimum, & Deo similem, & in beatas sedes evolaturum.*

(25) *Sabaei*, idest, Arabes, qui ad fauces Maris Persici habitant, a Saba Regmae filio, de quo Genes. 10. 7. & Ezech. 27. 22. & 38. 13. sic dicti. Unde Promontorium Sabo, seu Asabo.

(26) Hoc est, die Novembris v. in quem anno Christi 341. competit Luna ejusdem mensis tertia decima.

ADMONITIO

In Martyrium SS. SCIAHDUSTIS Episcopi, & Sociorum.

Sancti Sciahdustis, Seleuciae & Ctesiphontis Episcopi, Sociorumque ejus Martyrii historia ad Aloysio Lipomano ex Metaphraste tom. 5. primum edita, quae nostris quidem Actis adamussim fere consonat, si & rudem stylum, & nonnulla excipias, a nobis mox adnotanda, quae felicius verti potuissent, non Metaphrastis foetum esse, sed a vetustiori quodam Interprete e Chaldaico, seu Syriaco sermone in Graecum reddita, luculentissime colligitur ex genuina eorumdem Actorum summa, quam Menologium Graecorum, jussu Basilii Porphyrogenti Imperatoris longe ante ipsius Metaphrastis aetatem exaratum, refert ad diem Februarii vigesimam.

Graeca Actorũ versio ante Metaphrastis aetatem ab incerto authore, parum tamen feliciter, elaborata.

L 2 Porro

Sciahdustis nomen apud Authores passim corruptum.

Ejus ethymon.

Porro Sciahdustes, Coptitis زادوق *Zaduk*, Authori Persae, quem Latinitate donandi spem faciebat apud Tillemontium, & Ruinartum Renaudotius *Chabdoust*: Graecis vero, Latinisque, sicuti ad diem 20. Februarii monent Baronius, & Bollandus, *Sadoth*, *Sadothus*, *Sadothes*, *Sadoch*, & *Sadochus*; nomen Persicum est, ex duplici voce compositum شاه *Sciah*, nempe, quae Regem, & دوست *Dust*, que amicum significat; atque adeo si Sciahdustem Graecum, vel Latinum fecere velis, recte τ̀ φιλοβασιλεα, seu *Regis amicum* dixeris. Chaldaei tamen pro Sciahduste frequentius habent [Syriac] *Jesudust*, idest, Jesu amicum.

S. Sciahdustis Patria.

Interfuit Concilio Niceno.

Quot annos in Seleuciensi Cathedra sederit?

Celeberrimum hunc Martyrem ex Amro Susae, ex Bar-ebraeo autem, aliisque rerum Orientalium Scriptoribus Beth-garmae, seu Bagermae natum, Simeonis Bar-saboë, avunculi sui nomine, Concilio Nicaeno interfuisse, tradit Ebediesus Sobae Metrpolita in Epitome Canonum Synodicorum, cujus verba in Admonitione nostra praevia ad Acta S. Simeonis exscripsimus. Illum vero tribus post ejusdem Simeonis certamen mensibus Seleuciae, & Ctesiphontis Episcopum fuisse renunciatum, eamque Ecclesiam biennium rexisse scribit Gregorius Bar-ebraeus, qui & Abulpharagius, in serie Catholicorum Orientis, in haec verba, [illegible]

[illegible Syriac text]

Simeoni Bar-saboë Undecimus sufficitur Sciahdustes, Beth-garmensis, ejusdem Simeonis Archidiaconus, & ex Sorore Nepos; qui, tribus a Magistri sui obitu elapsis mensibus, Seleuciae Catholicus clam ordinatus est. Post Biennium vero ignem de terra in Caelum conscendentem conspexit, simulque audiit Simeonem magistrum suum sibi dicentem: Adcede, Frater Sciahdustes, ad gaudium Domini tui. Cujus quidem visionis fama ad impium Saporem delata, comprehenditur Catholicus cum CXXVIII. Presbyteris, Monachis, & Fidelibus, necnon duabus Sororibus suis: & una omnes pro Christi Confessione interfecti sunt. Ferunt autem S. Sciahdustem Sapori, ajenti: Simeonem Christianorum Ducem, & cum eo Sabinum Episcopum interemi; Cur ergo tu populo, quem odi, praeesse ausis? in haec verba respondisse. Christianorum Dux, & caput Deus est, & quem elegerit, rectorem illis constituit. Sicuti autem nec maris aquae, ita nec Christiana Religio umquam deficiet. Quocirca vehementer iratum Saporem, Sanctum Antistitem cum reliquis Christianis trucidari jussisse. Hactenus Bar-ebraeus; qui tamen adlucinatur, quum Sciahdustem biennio Seleuciensem Ecclesiam rexisse oggerit; nisi illud utrinque omnino incompletum fuisse intelligat. Sciahdustes enim, ut diserte produnt Acta, altero Persequutionis anno, postquam Simeonis visio sibi objecta est, comprehensus fuit; inde vero mensibus quinque in carcere exactis, exeunte mense Februario anni, Simeonis Bar-saboë necem subsequentis, Martyrium subiit. Atqui S. Simeon mense Aprili, anno Saporis Regis 32. Persequutionis 2. quem in 341. Christi annum incidisse, superius ostendimus, caesus est. Sciahdustes itaque cum Sociis ineunte anno ejusdem Saporis 33. Persequutionis 3. Christi 342. proxime, scilicet, sequenti, mense Februario Martyrii lauream obtinuit; ac proinde *si tribus*, ut tradit Bar-ebraeus, *a S. Simeonis obitu elapsis mensibus*, *Catholicus ordinatus est*, menses octo, si vero illico Simeonem excepit, decem ad summum Seleuciensem Pontificatum gessit.

Corrigitur Bar-Ebraeus.

S. Sciahdustis & Sociorum Martyrii tempus.

Castigatur Amrus.

Atque hinc corrigendus est Amrus, qui praeterquamquod perperam Sciahdusti duos

duos tribuit Episcopatus annos, & menses quinque, immaniter quoque deceptus est, Seleuciensem Sedem triennio post S. Simeonis Martyrium Praesulibus fuisse orbatam autumans. Nam *Simeoni interea*, ajunt Acta, *sufficitur Sciahdustes*; & hic ipse dubium omne perimit, quum per *Heri*, Simeonis, per *Hodie*, sui ipsius Martyrii interpretatur annum. Porro tunc temporis, quum, scilicet, Simeonis visio sibi objecta est, jam Seleuciensi Ecclesiae praefectus erat. Ergo vix, ac ne vix quidem tres menses vacavit post obitum S. Simeonis Sedes; mense etenim Aprili, ut modo monuimus, occubuit Simeon, Sciahdustes vero proxime sequenti Februario postquam quinque carceris menses transegit. Jam vero quum comprehensus fuit, Sapori Regi, tamquam Christianorum Dux notissimas erat: aliquot igitur menses in Cathedra Seleuciensi sederat.

Eorum memoria & cultus apud Latinos.

Sciahdustis, & Sociorum memoriam ad diem Februarii vigesimum primi apud Latinos inscripsere Molanus in Auctario ad Usuardum ex Actis a Lipomano editis, atque ex Graecis Carthophylaciis Galesinius, qui ita eorum certamen expressit: *In Perside Sancti Sadochi, & aliorum CXXVIII. Martyrum. Ille Episcopus, praedicatione cum ab impietatis erroribus ad Christi cultum multos perduceret, invidiam sibi concitavit Magorum, ignem colentium· qui illo ipso tempore, quo Sanctus hic per quietem vidit B. Simeonem Martyrem, summis insidentem scalis, se hortari, ne ad Regem Saporem cessaret venire, catenas illi, & iis, qui cum eo erant, Christianis iniiciunt, & in carcerem illos includunt: quoad cognitione sibi a Sapore Rege data, eductos gravissimeque tortos, omnes, abscissis cervicibus necarunt*. Et in Martyrologio Romano brevius Baronius: *In Perside*, inquit, *Natalis Sancti Sadoth Episcopi, & aliorum Centum viginti octo, qui sub Sapore Rege Persarum cum solem adorare renuissent, crudeli nece praeclaras sibi coronas compararunt*.

Et Apud Graecos in Menologio Basiliano.

Menologium autem Basilii Imperatoris jussu editum, eorumdem Sanctorum Martyrum festum semel atque iterum recolit, & primo quidem die xx. Novembris. *Certamen Sancti Martyris Sadoch Episcopi, & Sociorum CXXVIII. Sanctus Sadoch in Perside Episcopus, quod populum Christi fidem doceret, multosque ad vivum, verumque Deum adduceret, ad iram, & indignationem Magos, ignis cultores, commovit, quibus volentibus Satellites ad capiendum Sanctum mittere, vidit idem Sanctus in somnis S. Martyrem Simeonem, suum in Episcopatu decessorem, insidentem longae scalae, ipsumque, ut ad se veniret, compellantem, atque dicentem: Rex Regum vocat te. Quod significabat ipsius ascensum per Martyrium. Quumque ista narraret Sanctus, qui missi fuerant, Magi comprehenderunt ipsum una cum Sociis Christianis, & in vincula conjiciunt, caussam eorum ad Saporem, Persarum Regem, referentes: qui illos ex carcere eductos, ac gravissime tortos postremo decollavit*: Deinde vero ad diem xix. Octobris: *Certamen S. Martyris Sadoth, & Sanctorum CXX. Sociorum. Sadoth Martyr, Sapore Persarum Rege, claruit. Christianae autem fidei caussa comprehensus, adductusque ad eundem Regem, quum ignem adorare nollet, gravissime caeditur: tum cute a fronte ad pedes inusta, deque ejus pelle loro, digiti latitudine, detracto, iterum, bubulis nervis laceratus, super spinas, ligna, & saxa acutissima nudus pertrahitur; deinde digitis articulatim dissectis in cochleam hastili cogitur. Praeterea candentibus subulis in reliquo corpore fodicatur, mox inverso capite suspenditur, eique lingua praeciditur. Cujus constantiam homines mille ducenti septuaginta conspicati, in eam opinionem venere: Nisi magnarum rerum spem haberet, eum tanta peferre non posse. Quamobrem Christi fidem amplexi, in vincula conjiciuntur. Sadoth vero gratias Deo agens, una cum centum viginti Sanctis capite plectitur*. Haec Menologium Basilii. Verum adulterinum esse postremum hocce encomium, & ab eodem authore, unde horum Martyrum notitiam hauserunt Menaea Graecorum, & Synaxarium Coptitarum, excogitatum, is solus inficias ibit, qui illud cum superiori commemoratione, & cum genuinis hisce Actis non contulerit. Illic Sciahdusti centum viginti octo adsignantur Socii: heic vero centum viginti. Illic decollati tantummodo perhibentur; heic varia, eaque immanissima, tormentorum exhauriunt genera: mille ducentos septuaginta homines ad Christianam fidem adducunt, ceteraque patrant, quae & prior Commemoratio, & Acta nostra alto premunt silentio.

Iterum in eodem Menologio, sed parum adcurate.

Ut & in Menaeis Graecorum.

Haud absimile itaque eorumdem Martyrum Elogium referunt Menaea Graecorum ad praesignatum diem Octobris decimum nonum, in haec verba. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ· Τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Σαδὼθ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ κ΄· καὶ ρ΄· Μαρτύρων ἐν Περσίδι τελειωθέντων. Βασιλεύοντος

λεύοντος Σαβωρίου ἐν τῇ τῶν Περσῶν Χώρᾳ, ὁ ἐν Ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν οὗτος Ἐπίσκοπος ἐκεῖσε ὤν, ἐν μιᾷ τῇ ὑπὸ τὴν Βασιλείαν αὐτοῦ ἐνορίᾳ, καὶ τὸν τοῦ Χριστοῦ λαὸν ἐκδιδάσκων τὰ εἰς ψυχικὴν ὠφέλειαν συντείνοντα· Τινὰς δὲ καὶ τῶν Περσῶν ἀπερισκέπτως βαπτίζων διεβλήθη τῷ Βασιλεῖ, καὶ προσαχθεὶς αὐτῷ, καὶ μὴ πεισθεὶς προσκυνῆσαι τῷ ἡλίῳ, καὶ τῇ σελήνῃ, τῷ τε ὕδατι καὶ τῷ πυρὶ, πρῶτον μὲν τύπτεται ῥαβδοῖς. Εἶτα τέμνεται ἀπὸ τοῦ μετώπου, ἄχρι τῶν ὀνύχων, καὶ ἀφαιρεῖται ἀπὸ τοῦ δέρματος αὐτοῦ, λῶρον ἕνα ἔχοντα δακτύλου πλάτος. Καὶ αὖθις βουνεύροις τύπτεται, καὶ ἐπ᾽ ἀκανθῶν καὶ σκωλόπων κυλίεται. Καὶ εἰς κοχλίαν αὐτὸν ἀποσφίγγουσι· Ταῦτα δὲ πάντα γενναίως ὑπομείνας τὸν Βασιλέα πλέον ἐξέμηνε. Βληθεὶς δὲ εἰς φυλακὴν, πάλιν ἄγεται εἰς ἐρώτησιν, ὑγιὴς δὲ εὑρεθεὶς ἐν ὅλῳ τῷ σώματι, ἐκρεμάσθη κατὰ κεφαλῆς, καὶ ὀβελίσκοις πεπυρακτωμένοις, κατατιτρώσκεται ὅλον τὸ σῶμα· Καὶ ἐπεὶ ὁ μὲν ἅγιος εἰς οὐδὲν ταῦτα ἐλογίζετο, ἤκουσε δὲ καὶ τοῦ Βασιλέως ἐπαπειλοῦντος σκορπῆσαι τὰ μέλη τούτου. Πιστεύω τῷ Θεῷ μου ἀντέφησε. διαμεριοῦνται οἱ Χριστιανοὶ τὰ λείψανά μου. καὶ ὃς ἐὰν ἐπικαλέσηται τὸν Θεὸν ἐν τῷ ὀνόματί μου, σωτηρίαν εὑρήσει. Καὶ παρευθὺς γλῶτταν τέμνεται ὄμματα δὲ καὶ χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐκτείνας, καὶ κατ᾽ ἑαυτὸν προσευξάμενος, φωνῆς ἐξ οὐρανοῦ ἤκουσε λεγούσης· ἡ αἴτησίς σου πεπλήρωται, καὶ ἰδοὺ ἔσῃ λαλῶν, καὶ φυήσεως αὐτῷ γλώσσης ἑτέρας ἐδόξασε τὸν Θεόν· Ταῦτα βλέποντες οἱ λαοὶ, ἐξεπλήσσοντο· καὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, ἄνδρες χίλιοι ἑβδομήκοντα, καὶ ἕτεροι διακόσιοι. Ἰδὼν δὲ ὁ Βασιλεὺς ὅτι πολλοὶ δι᾽ αὐτοῦ προσέρχονται τῷ Χριστῷ ξίφει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀποτμηθῆναι προσέταξεν. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἕτεροι οὐκ ὀλίγοι ἀνεβόησαν λέγοντες. Βασιλεῦ καὶ ἡμεῖς Χριστιανοί ἐσμεν, καὶ κατ᾽ αὐτῶν ἀπεφήνατο. Καὶ λαβόντες αὐτοὺς οἱ στρατιῶται, ἀπήγαγον ἐπὶ τῆς σφαγῆς τόπον, καὶ προσευξάμενος ὁ Ἅγιος καὶ κατασφραγίσας αὐτοὺς, ὄντας τὸν ἀριθμὸν ἑκατὸν εἴκοσι αὐτὸς πρῶτος ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν. καὶ καθεξῆς οἱ λοιποὶ. *Eodem die* (XIX. Octobris) *Sancti Martyris Sadoth, & CXX. Martyrum, qui cum eo in Perside vitam profuderunt. Quo tempore apud Persas regnabat Saborius, hic Sanctus Pater in quadam ejus Regni Provincia Episcopus erat, & populum quae ad animarum pertinent utilitatem docebat. Quum autem quosdam Persas incautius Sacro Baptismate tinxisset, apud Regem adcusatus, & ad eum perductus, quoniam induci nullo modo poterat, ut solem, aut lunam, aut aquam, aut ignem adoraret, primum quidem virgis caeditur; dein scinditur a vertice usque ad pedum ungues, & avellitur a pelle lorum digiti unius latitudine. Rursus postea boum nervis verberatur, ac supra spinas, & acutos palos volvitur. Tum in cochleam eum compingunt. Quae omnia magno animo quum perpeteretur, Regem majori furore adcendit. Conjectus vero in carcerem, inde iterum ad quaestionem revocatur. Sed quum toto corpore sanus esset repertus, capite suspensus est, & toto corpore stylis candentibus vulneratus. Et quoniam haec nihili Sanctus faciebat, audiens Regem minantem, se omnia ipsius membra dissipaturum: Confido, inquit, Deo meo, fore ut Christiani reliquias meas inter se partiantur; & quicumque Deum in nomine meo invocaverit, salutem inveniat. Statim vero lingua ei excisa est. At manus, oculosque ad Caelum tendens, ac secum precatus, vocem audit e Caelo dicentem: Impleta est petitio tua, & loquela tibi reddetur: ac renata lingua laudabat Deum. Populi ea spectantes, obstupuerunt, & crediderunt in Dominum nostrum Jesum Christum Viri MLXX. tum alii CC. Rex cognito tam multos ad Christum per eum adcedere, praecepit, caput illi ense amputari. Quum autem & alii non pauci conclamarent: Et nos, o Rex, Christiani sumus; in ipsos quoque sententiam tulit. Quos adreptos, ad locum caedis milites perduxere. Et quum Sanctus preces effudisset, & eos, qui Centum viginti erant, obsignasset, prior ipse capite truncatus est, ac deinceps reliqui.* His praeterea versibus celebrantur.

Σαδὼθ ὁ Θεῖος τὴν κάραν τμηθεὶς ξίφει
Θεοῦ Σαβαώθ, νῦν παρίσταται Θρόνῳ
Δεκὰς δεκαπλῆ Μαρτύρων Συμμαρτύρων.
Καὶ δὶς δεκαπλῆ θνήσκουσι πληγέντες ξίφει.

Sadoth Divinus capite caesus gladio;
Dei Sabaoth adstat nunc Throno
Decas vicibus decem Martyrum Commartyrum,
Et bis vicibus decem moriuntur percussi gladio.

Ad diem vero Februarii vigesimum ista habent. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, μνήμη τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Σαδὼκ Ἐπισκόπου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ τελειωθέντων τὸν ἀριθμὸν ἑκατονεικοσιοκτώ. Οὗτοι ἐμαρτύρησαν ἐν Περσίδι ἐπὶ τοῦ Βασιλέως Σαβωρίου διὰ τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν πάντες ἀποτμηθέντες τὰς κεφα-

κεφαλάς· ἱστορεῖται δὲ ὁ Ἅγιος Σαδὼκ πρὸ τοῦ κατασχεθῆναι αὐτὸν, ἰδεῖν καθ' ὕπνε τὸν πρὸ αὐτοῦ Ἱερομάρτυρα Συμεὼν, ἱστάμενον ἐπὶ κλίμακος ὑψηλῆς, καὶ πρὸς τὴν ἄνοδον ἐγκαλούμενον, δηλοῦντα ὡς ἔοικε τὴν τοῦ Μαρτυρίου ἀνάβασιν. *Eodem die* (xx. Februarii) *Commemoratio S. Martyris Sadoc Episcopi, & eorum, qui unacum ipso mortem subjerunt, numero Centum viginti octo. Isti sub Sapore Rege in Perside ob Christi fidem omnes capite caesi, Martyrium compleverunt. Fertur autem, Sanctus Sadoc, antequam comprehenderetur, vidisse in somnis Hieromartyrem Simeonem, qui ipsum praecesserat, summis insidentem scalis, & ad ascensum se invitantem, Martyriique significantem progressum.* Deinde hoc distichon subjungitur.

Φέρει σὺν ὀκτὼ, καὶ Σαδὼκ Ἐπισκόπῳ
Ἡ δωδεκαπλῆ, Μαρτύρων δεκὰς ξίφος.

Sustinet cum octo, & Sadoc Episcopo
Duodecies duplicata, Martyrum decas gladium.

Quantum autem a veritate aberret prioris narrationis Author, quisque tum ex absona ejusdem concinnandae ratione, tum ex ipsius cum genuinis Actis, imo & cum elogio ad diem 20. Februarii relato, comparatione haud difficile colliget Praeterea nec ab haeresi, quam Sancto Sciahdusti impingit, ipse purgatur, quum eundum S. Martyrem exhibeat de se dicentem: *Quicumque Deum in nomine meo invocaverit, salutem inveniet.* In solo namque Jesu Christi nomine invocari posse Deum, & salutem inveniri, docet ex Evangelio Catholica Ecclesia.

De iisdem Sanctis Martyribus agit & Constantinus Ghinius in Natal. SS. Canonicorum, & Menologium Graecorum ab Henrico Canisio editum, ut & Maximus Citherorum Episcopus, ad ipsum diem Februarii vigesimum.

Et in Synaxario Coptitarum.

Demum in Synaxario Coptitarum idem festum recolitur ad diem XXVI. mensis Emsciri, seu 23. Februari, his verbis: ذكر شهادة زادوق والمستشهدين معه وعدتهم مايه ثمانيه وعشرون قديسين. هولاء طالبهم بهرام ملك الفرس بالسجود للشمس. فاجابه القديس زادوق. انني لم انزل من احشا امي اعبد لهذه الشمس الزايله. بل لخالقها. فاجابه بهرام. وهل لهذه الشمس الاه. فقال نعم. وهو الاهنا المسيح والاهها. فامر ان تضرب رقبته. فوقف القديس مبتهلا ومصليا. ثم احنا عنقه المقدس للسياف. فلما ضرب السياف عنقه نزل عليه نور من السما. وراوه الحاضرين. فصاحوا نحن باجمعين مسيحيين. فامر الملك بضرب اعناقهم وكملت بذلك شهادتهم.

Commemoratio Martyrii Sanctorum Zaduk, & Centum viginti Sociorum, qui quum jussi essent a Beheramo Rege Persarum, ut solem adorarent, respondit ei S. Zaduk: Non prodii ex utero matris meae ad colendum solem interiturum, verum ejus Creatorem. Cui Beheramus Rex: Num huic soli est Deus? Utique, reposuit Sanctus, & quidem Deus noster Jesus Christus, & solis Deus. Praecepit itaque Rex, ut capite plecteretur. Stetit autem Sanctus tantisper orans, atque obsecrans, tum cervicem suam sanctum carnifici submisit. Quumque ei caput praecideretur, de Caelo immissa est in ipsum lux, quam conspicati adstantes, una voce inclamarunt: Nos Christiani sumus. Quamobrem vehementer iratus Rex, omnes capite obtruncari mandavit. Atque ita Martyrii palmam adepti sunt. Mendosam itidem, atque depravatam esse hanc Copticam commemorationem, vel ex eo conjiciet Lector, quod ab anno Christi 309. ad 342. quo occubuit Sciahdustes, rursus vero ab hocce anno ad 380. nullus intermedius regnaverit Persarum Rex, solusque Sapor II. qui propterea Longaevus cognominatus, Imperium Persicum toto hoc temporis intervallo tenuerit.

Ejus lapsus.

MARTYRIUM

SS. SCIAHDUSTIS, Seleuciae, & Ctesiphontis Episcopi, & Centum viginti octo Sociorum.

Anno Saporis II. Persarum Regis 32. Persequutionis 2. Christi 341.

Sciahdustes Episcopus, S. Simeonis Barsaboë visione ad Martyrium excitatur. 1

SIMEONI interea in Episcopatu [1] Seleuciae, & Ctesiphontis sufficitur Sciahdustes. Huic sanctissimo Viro admirabilis aliquando in somnis species objecta est, quam quum intueretur stupens, repente expergefactus intimis familiaribus Presbyteris, ac Diaconis, quos arcanorum, atque Mysteriorum explanandorum peritos esse noverat, hac oratione exposuit: Videre mihi per quietem videbar scalas magnifici, atque amplissimi operis, ad Caelum usque porrectas. Ecce autem in summo scalarum fastigio B. Simeon, qui e sublimi illo loco hilarioribus me oculis intuens, sic adfatur: Macte, Sciahdustes, agedum huc conscendito, quid trepidas? Heri ego, tu hodie hunc in locum es subiturus. Ego vero e somno excitatus statim intellexi, & velut rem divinitus constitutam, mihi ipsi persuasi, fore ut per Martyrium virum illum beatum brevi sim adsequuturus. Quod autem mihi subdidit: Heri ego, tu hodie, significat, illum quidem anno praeterito, me autem [2] praesenti intefectum iri. Ad haec, ut suorum animos ad Martyrium acueret, recolenda ajebat, esse illa Apostoli verba: *Confortamini in Domino, & in virtute potentiae ejus, & induite vos armaturam Dei*. Et illa: *Haec enim facientes, lucetis inter homines, sicut luminaria, verbum vitae caute retinentes*. Mox deinde his similia adjiciebat: Turpe itaque est, adventantem mortem formidare, aut ad ejus adspectum

Clerum suum adhortatur.

Ad Ephes. 6. 10.

Ad Philip. 2. 15.

ctum utcumque mente permoveri. Praeclarum namque est in vitae quidem discrimine positos strenue decertare; eos vero, qui extra teli jactum in tuto versantur, cavere, ne mortis metu trepidare videantur. Pro Christo siquidem, & pro nostra verissima, certissimaque Religione ista patimur. Quamobrem dum adversus nos indicitur bellum, dum in jugulum nostrum mucrones acuuntur, agitedum, rem nostram augere, & opes colligere studeamus; dumque inter noctis horrorem lucet dies, adceleremus gradum, ut Regni Caelestis compotes effecti, in possessionem sempiternae felicitatis veniamus. Atque ego vos interim rogo, obsecroque, ut difficillimum hocce negocium meum vestris apud Deum precibus, & supplicationibus etiam atque etiam adjuvetis, ut quam oblata modo species futuram portendit, ea maxime sors mihi fauste, feliciterque obtingat.

3 Scriptoris animadversio.

Hem! quam alacri, laetoque animo mortem excepere, quos Sanctus Dei Spiritus agebat! Hem qualem e contrario metum illis incussit, qui caeco libidinis suae impetu abripiebantur! studiosi, nimirum, & industrii mortem insequebantur, quam quum adsequuti fuissent, tunc enimvero se beate victuros, arbitrabantur. Ignavi contra, atque inertes illius conspectum refugere, perhorrescere, latebras petere, diuturniorem vitam studiosissime consectari. Qui sancta, videlicet, in Deum caritate flagrabant, ex tenebricoso carcere corporis hujus expedire sese, ad Deum, quam citissime fieri posset, avolare enitebantur. Contra qui insana hujus vitae cupiditate impediebantur, longissimam, quam maxime possent, in vitam servare sese, libertatemque suam, contendebant: illi quidem delicias, vitamque immortalem, hi vero miserias, mortemque interea ipsam amplexantes.

Cum 128. Sociis comprehenditur.

Altero, posteaquam nos persequi coepe-

M

4 coeperat, [4] anno Rex in urbe Seleucia quum versaretur, comprehensus est Sciahdustes, vir gravitate, atque integritate morum insignis; Fidei vero, ac pietatis laude spectatissimus, cujus nomen *Regis amicum* recte interpreteris. Regem quippe supernum unice, atque ex intimis animi sui sensibus dilexit. Capti cum illo ex eadem Urbe, atque ex Castellis, locisque finitimis Presbyteri, Diaconi, Clerici [5] & Virgines Sacrae [6] octo & viginti supra centum. Omnes in vincula publica ducti, atque in foedum, horribilemque carcerem injecti, ad capitale supplicium reservantur mensibus quinque. Per id temporis intervallum ter e carcere ad quaestionem producti, quum solem adorare recusassent, verberibus caesi, durissimis clavarum ictibus contusi, atque vario cruciatuum acerbissimorum genere torti fuerunt. Judicibus vero spondentibus Regis nomine veniam, & libertatem, si quidem imperata fecissent, communi omnium sententia Sciahdustes generosum hocce dedit responsum. Haec vestro perferenda hero accipite: Una nos universos continet, ac sustentat virtus, una veritas, una voluntas. Unam Fidem in unum Deum praedicamus, eidemque ex animo obtemperamus: ut vero solem, aut ignem, ab illo conditos, nostroque commodo, & usui destinatos, colamus; sive ut contaminata Religionis nostrae sanctimonia, impiissimae voluntati tuae obtemperemus, nunquam te adsequuturum scito. Amove minas; nullus hoc a nobis extorquebit metus. Ferrum expedi, cervicem damus; supplicia adaugeto, vitae cedimus: quin, ut hanc sine mora eripias, etiam atque etiam oramus. Dies, hora ad exitum festinantibus nimiae sunt dilationis: tua, scilicet, cunctatione, atque retardatione ad parandam a pietate defectionem abutentibus certum adfers exitium.

Et in carcere injectus, menses quinque detinetur.

Plus semel dirissime torquentur.

Sciahdustes communi omnium sententia solis, & ignis cultum detrectat.

Ad

[illegible]

Ad haec Rex: Nisi protinus deposita hac pervicacia, imperata feceritis, hanc vobis vivendi horam postremam fore sciatis. Cui Sancti Martyres una mente respondent: At tu quidem necdum intelligis, quam in Deo, & in Christo ejus repositam habemus, vitam eripi a nobis nullo modo posse. Ille occisos ad novam nos evocabit vitam, atque ex mortalibus immortales faciet. Instrue supplicia, ut lubet, acerbissima, & summa; alacres, laetosque nunquam non inveniet nos suscepta pro Christo mors. Quod reliquum est, & pluries nos contestati sumus, non committemus, ut solem adorare videamur, aut imperata facere, inferiori animo hominibus certam perniciem paritura.

SS. MM. constantia.

Tum denique omnes capitis condemnati, jussi sunt ad supplicium perduci. At Beati Martyres, ut cognovere, se supremo Regis edicto fuisse damnatos, jamque Praefectis latam exsequi sententiam adproperantibus, inter lictorum [7] manus raptos sese ad supplicium vident, laetantium more, consona, & suavi modulatione hunc Psalmum occinere coeperunt: *Judica Deus caussam nostram, & exige ultionem nostram ab immiti populo, atque a viris sanguinem fundentibus, & dolosis erue nos &c.* Posteaquam vero ad locum supplicii extra Urbem pervenerunt, alii alios sese invicem cohortabantur: Gratias, ajebant, Deo maximas habeamus, qui in hanc sortem nos vocavit, & ipsam, quam dudum praestolabamur, coronam nobis largitus est. Laudes Christo ejus tribuamus, qui nos, ab hujus seculi foece secretos, ad se arcessivit, nosque, nostro cruore expiatos, suo conspectu dignos effecit. Nec vero cantus ille continenter audiri desiit, donec accepto lethali vulnere Martyrium consummarunt.

Capitis condemnantur.

7 De lata in se mortis sentētia laeti, Deū conlaudant. *Psal. 42. edit. Syr.* Seque invicē cohortantur.

Illustris iste Sanctorum Chorus coronam adeptus est Luna [8] vigesima Februarii. Beatus autem Sciahdustes vinculis onustus ad Huzitarum [9] Provinciam in Urbem Lapetam perductus: ibique data carnifici cervice, pro Christo in beata sua spe fortiter occubuit.

Martyrii tempus, & locus. 8 9

ADNOTATIONES.

(1) Ex Metaphraste Lipomanus legit *Salec*.

(2) Hinc liquet, Visionem hanc Sancto Sciahdusti objectam fuisse ineunte mense Octobri, a quo anni initium arcessunt Chaldaei, & Syri, quorum quidem calculum in hisce Actis conscribendis Sanctum Marutham, utpote authorem Syrum, adhibuisse, alibi monuimus.

(3) Deest apud Lipomanum, aliosque horum Actorum Interpretes haec Scriptoris animadversio.

(4) Hoc est, Mense Octobri, ineunte anno Christianae Syrorum Aerae 342. vulgaris autem 341. in quem competit alter Persequutionis annus: cujus quidem supputandi ratio alia omnino fuerit, necesse est, ab ea, quam Syros, & Chaldaeos in anno communi designando etiamnum adhibere, diximus, & juxta quam Sanctus Sciahdustes Martyrii tempus, sibi a Simeone Bar-saboë praedictum, superius interpretatur.

(5) Lipomanus ex Metaphraste habet *Monachos*, & *Moniales*; Tillemontius vero *Solitarios*.

 (6) Ita

(6) Ita Menologium Basilii Imperatoris, & Menaea Graecorum ad diem Februarii vigesimum; at die 19. Octobris centum viginti tantum numerant.

(7) Male ex Metaphraste Lipomanus, aliique Interpretes pro Lictoribus legunt *Rabulas*, seu *Doctores*.

(8) Hoc est, die VIII. Februarii, in quem anno Christi 342. incidit Luna ejusdem mensis vigesima.

(9) *Huzitarum* Provinciam perperam Metaphrastes vocat *Bethuzam*, ut & Lapetam ejus Urbem *Bethlapat*.

ADMONITIO

In Martyrium SS. BARSABIAE Coenobiarchae, & Sociorum.

Monastici Instituti authores, & in Perside propagatores.

Monasticum Institutum temporibus Saporis II, Persarum Regis, per Mesopotamiam, Assyriam, & Persidem late jam fuisse propagatum, luculentissime ostendunt Acta Sancti Barsabiae Coenobiarchae, aliorumque Monachorum Martyrum, quae in hoc opere exhibentur. Id vitae genus a S. Antonio Magno circa annum Christi 305. in Ægypto institutum, mox in Palaestina ab Hilarione disseminatum, eodem ferme tempore in Mesopotamiam, & Assyriam, inde in Persidem invexerat Aones, sive Eugenius, ejusdem Antonii Discipulus, qui, teste Sozomeno Hist. Eccles. lib. 6. cap. 33., in Phadana domicilium habuit, primusque apud Syros, perinde ac Antonius apud Ægyptios, author fuit solitariae, & arctioris Philosophiae. Hunc vero, quem Syri per excellentiam ܐܒܘܢ *Abun*, sive *Avun*, unde Sozomeno *Aones*, hoc est, Patrem nostrum adpellant, primum in Monte Izlensi apud Nisibim, Mesopotamiae Urbem, Monasterium condidisse, & septuaginta Monachis praefuisse, a quibus cetera, quae a Marde ad inferiorem Persidem seculo Christi quarto exstitere, Coenobia exstructa fuisse, ex Bar-Ebraeo, aliisque rerum Orientalium Scriptoribus tradit Assemanus Bibl. Orient. tom. 3. part. 2. ubi de Monachorum apud Chaldaeos, & Persas origine, progressu, Monasteriis, Scholis, & Regulis eruditissime agit.

Monachorum in rem Christianam promerita.

Quantum autem ad disseminandam iis in regionibus Orthodoxam Fidem hujusmodi professionis homines contulerint, Ecclesiastica nos docet Historia. Non enim sibi tantum vivebant, sed &, quum res postularet, Ecclesiae curam gerentes, eam qua miraculis, qua sermonibus, fuso etiam sanguine illustrabant. Sic Jacobus ille Magnus, Aonis Discipulus, ex altissimorum montium verticibus, ubi solitariam, & quietam vitam agebat, *in Persidem se contulit, visurus plantas verae Religionis, & congruentem eis curam exhibiturus*, ut inquit Theodoretus Hist. Relig. cap. 1. Sic reliqui Aonis Discipuli, & imitatores, a Sozomeno laudati, quos inter recensendi sunt Barsabias, & alii Monachi, saeviente Sapore Rege Martyres, *Syros fere omnes*, teste eodem Sozomeno loc. cit. cap. 34. *& ex Persis, ac Saracenis quamplurimos ad religionem suam traduxerunt, & a superstitioso daemonum cultu abstraxerunt*.

Acta S. Barsabiae, & Sociorum Graecis Latinisque ignota.

Porro Sancti Barsabiae, & Sociorum Acta Martyrii irrito quis conatu cum in Latinis, tum in Graecis Scriptoribus perscrutaretur; a nostris etenim Chaldaicis Codicibus primaevam heic hauriunt lucem. Equidem in Martyrologio Romano *Sancti Barsabae in Perside Martyris*, ad diem XI. Decembris occurrit Commemoratio: at hunc a Coenobiarcha nostro alium omnino esse, ex ipsis Notis, eidem Martyrologio adfixis, plane dignoscitur. Monet enim ibidem Baronius, Barsabae Martyris eodem die a Graecis memoriam recoli. Verum is, cujus Martyrium eo die Menologium Basilianum, & Menaea concelebrant, *Apsaeus* nomine, Diaconus dicitur, nunquam vero Coenobiarcha: nec ei Socii adjunguntur. Adeoque non cum nostro Barsabia, sed potius cum Barhadbesciaba Diacono Martyre, cujus Acta infra dabimus, aliquam connexionem habere videtur.

Martyrii tempus.

Quo autem tempore Barsabiae, Sociorumque ejus Martyrium contigerit, id in dubium vocari non potest. Acta enim nostra diserte tradunt, eodem ferme tempore, quo B. Miles Martyrii lauream adeptus est, apud Astaharae Urbis Praetorem fuisse adcusatum Barsabiam, ipsius vero, & Sociorum Martyrium in Lunam mensis Junii decimam septimam,

mam, sive, ut in Codice Nitriensi II. legitur, septimam incidisse. At B. Miles anno Persequutionis 2. Saporis Regis 32. quem in vulgarem Christi annum 341. competere, superius ostendimus, mense Novembri, mortem oppetiit: Barsabias igitur cum Sociis anno sequenti, Persequutionis, scilicet, 3. Saporis 33. Christi 342. mense Junio passus est.

Porro quum in hisce Actis Sancto Barsabiae ejusque Alumnis Martyribus duodecimus adcenseatur Magus, idemque sponte sua sese morti obtulisse dicatur; cave, ne proinde tam generoso Martyri labem aliquam inspergas. Quamvis enim nemini liceat sese Martyrio objicere; id tamen si praecipuo Spiritus Sancti instinctu fieri contingat, non temeritati, sed fortitudini imputandum est. Unde quum D. Augustinus, lib. 1. de Civitate Dei, variis argumentis probasset, neminem vel etiam ob pudicitiam servandam debere sibi mortem consciscere; aliter nihilominus fieri posse Dei mandato agnoscit cap. 26. *Quum*, inquit, *Deus jubet, seque jubere sine ullis ambagibus intimat, quis obedientiam in crimen vocet? Quis obsequium pietatis adcuset?... Qui ergo audit, non licere se occidere, faciat, si jussit cujus non licet jussa contemnere, tantummodo videat, utrum Divina jussio nullo nutet incerto*. & superius cap. 21. de Samsone, qui seipsum cum Philistaeis interemit, loquens: *Latenter*, ait, *Spiritus Sanctus hoc jusserat, qui per illum miracula faciebat*. Atqui praeclarum hunc Magum nonnisi speciali Spiritus Sancti impulsu actum, sese lanienae tradidisse, extra omnem dubitationis aleam positum est. Primo etenim ei Divinitus objicitur visio; inde ejus mens lumine fidei actutum illustratur: ac demum ea sola visionis specie permotus S. Barsabias Magum, ceu ex Discipulis suis unum, carnificibus in fidei testimonium jugulandum porrexit.

Praeclarum Magi facinus vindicatur.

Morti sese objicere qui liceat?

ܣܗܕܘܬܐ

ܕܒܪܫܒܝܐ ܪܝܫܕܝܪܐ ܘܕܥܣܪܐ ܕܥܡܗ ܘܕܡܓܘܫܐ : ܣܗܕܐ ܠܡܫܝܚܐ .

MARTYRIUM

SS. BARSABIAE Coenobiarchae, & decem ejus Sociorum; Necnon cujusdam Magi.

Anno Saporis II. Persarum Regis 32. Persequutionis 2. Christi 341.

ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܗ̇ܘ ܕܡܫܠܡ ܠܡܛܪܢܐ
ܐܬܬܠܝ : ܪܝܫܕܝܪܐ ܚܕ ܐܝܬ ܗܘܐ ܒܐܬܪܐ
ܕܦܪܣ ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܒܪܫܒܝܐ : ܘܐܝܬ
ܗܘܐ ܥܡܗ ܥܣܪܐ ܐܚ̈ܐ ܬܠܡܝ̈ܕܘ
ܘܐܬܐܟܠܘ ܩܪ̈ܨܘ ܡܢ ܐܢܫ̈ܐ ܪ̈ܫܝܥܐ
ܘܒܝ̈ܫܐ ܩܕܡ ܡܘܦܛܐ ܕܐܣܛܗܪ
ܡܕܝܢܬܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܗܘܘ : ܕܠܐܢܫ̈ܐ
ܗܦܟ ܠܗ ܡܢܗܓ ܘܚܪܫܘܬܐ ܡܠܦ
ܠܗܘܢ: ܘܢܡܘܣܐ ܕܡܓܘ̈ܫܐ ܒܢܘܡܣܗ
ܫܪܐ : ܘܫܕܪ ܐܝܕܗ ܠܗ ܘܠܐܚ̈ܐ ܕܥܡܗ
ܘܐܝܬܝܘ ܐܢܘܢ ܟܕ ܐܣܝܪܝܢ ܠܡܘܬܗ :
ܘܫܪܝ ܡܪܕܐ ܘܫܘܢܩܐ ܩܫ̈ܝܐ ܐܝܬܝ
ܥܠܝܗܘܢ ܒܕܡܥܐ ܕܐܦ ܒܩܘ̈ܕܫܝܗܘܢ
ܠܟܪ̈ܦܬܐ ܓܪܘ : ܘܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܘܐܕ̈ܢܝܗܘܢ
ܘܐܦ̈ܝܗܘܢ ܒܡܪ̈ܘܩܬܐ ܦܪܘ : ܘܫܘܩ̈ܝܐ
ܒܚܛ̈ܝܗܘܢ

EODEM ferme [1] tempore, quo B. Miles Martyrii laurea redimitus est, apud Astaharae [2] Urbis Praetorem ab hominibus nefariis, & scelestis adcusatus est Sanctissimus BARSABIAS, qui cuidam in Perside Coenobio praeerat, decemque disciplinae suae alumnos obtinebat. Plurimorum, oblatrabant delatores, hic hominum mores corrupit; veneficam praeterea artem docet, atque instituta Magorum, sua paullatim inducturus, convellere studet. Quamobrem Praetor, missis satellitibus, Barsabiam & ejus alumnos comprehendi, vinculisque constrictos ad Praetorium perduci jubet. Heic vero omnes suppliciorum acerbitates experti sunt. Comminuta in primis

1 Barsabias cum decem Monachis apud Praetorem adcusatus.
2

Ad Praetorium perducti, dirissime caeduntur.

mis clavarum ictibus genua, fustibus contrita crura, brachia, & costae, nares insuper, aures dilaceratae, & contusi oculi.

Constantes in Fide morti adjudicantur.

Quum autem immanis Judex Martyres in ea membrorum laniena, saevissimos inter cruciatus, non modo non succubuisse, ut Deum suum ejurarent, aut a vera Religione desciscerent; sed nec vultum, nec oris habitum mutasse cerneret, edixit, ut confestim extra Urbem deducti necarentur. Martyres vero ad supplicii locum rapti inter circumfusam populi multitudinem, inter lictorum manus Hymnis, & Psalmis Deum jugiter conlaudabant.

Hymnis, & Psalmis Deũ conlaudant.

Magus, perspecta luce, Martyrũ corporibus incubante, resipiscit.

Adcidit interea, ut inchoata jam Sanctorum caede, Magus quidam, & ejus uxor, jumento insidens, cum duobus filiis, aliisque familiaribus per id temporis ab urbe profecti, propter eum locum transirent. Magus confertam illuc hominum turbam conspicatus, ut tantisper procederent Sociis edixit, donec ipse, quidnam sibi vellet ille populi concursus, exploraret. Quum itaque equo vectus, servo praeeunte, per frequentem multitudinem eo irrupisset, propior Martyribus factus, constitit. Interim praeclarus ille Coenobiarcha suavi, & jucundo concentu Psalmos modulabatur, suosque alumnos non modo ad necem adcendebat; sed, ut quisque ad supplicium destinabatur, ipsum manu adprehensum, carnificibus jugulandum tradebat. Hoc spectanti, stupentique Mago objecta insuper, Deo oculos ejus aperiente, admirabilis visio. Cernere namque sibi videbatur ignem quemdam in Crucis figuram conformatum, mira luce micantem, caesorum Martyrum corporibus insidere. Ea specie vehementer perculsus, atque conterritus, ex equo protinus desiliit, mutatisque cum servo vestibus, in medium progressus, visum a se portentum Monachorum Praefecto in aurem

[illegible]

ܘܐܬܬܠܡܝܕ ܠܡܫܝܚܐ. ܡܛܠ ܕܚܙܘܐ ܐܚܪܢ
ܕܠܘܩܒܠ ܗܠܝܢ ܗܘܐ ܠܝ. ܡܣܬܒܪܐ ܘܡܬܚܙܐ
ܠܐܠܗܟܘܢ.

ܘܡܥܝܪܗ ܕܝܢ ܠܡܚܘܝܢܐ ܐܡܪ ܡܓܘܫܐ
ܚܕ ܐܠܗܐ ܐܝܬ ܟܠܗ ܗܘ: ܘܡܘܕܐ ܐܢܐ
ܐܢܐ ܒܟܠܗ ܘܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܡܫܝܚܐ ܘܠܐ ܢܬܒܥܐ
ܦܘܠܚܢܐ. ܘܒܬܪܗ ܐܦ ܗܘ ܕܢܬܩܛܠ
ܐܬܟܪܗ. ܘܐܬܩܪܒ ܠܗܘܢ ܐܬܡܛܠ ܗܘܐ
ܥܠܝܗܘܢ: ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܕܐܬܩܛܠܘ
ܒܗܢ ܡܓܘܫܐ ܐܬܬܚܕ. ܠܩܛܘܠܐ ܕܡܢ
ܕܝܢ ܐܠܗܐ ܠܡܫܝܚܐ ܘܡܛܠ ܐܢܘܢ
ܒܗܘܢ ܕܝܢܐ ܐܠܗܐ ܕܒܪܝܬܐ ܐܝܟ
ܕܠܐܝܬ ܘܕܡܘܬܐ ܕܚܛܝܬܐ. ܘܒܬܪܗܘܢ
ܐܬܩܛܠ ܗܘ ܒܬܪ ܡܢܗܘܢ ܕܡܓܘܫܐ.

ܘܡܢ ܒܬܪ ܕܐܬܩܛܠܘ ܒܝܬ ܪܝܫܐ
ܕܟܠܗ ܕܗܘܐ ܡܓܘܫܐ. ܘܗܘܐ
ܫܘܠܡܐ ܕܣܗܕܘܬܐ ܒܬܪܥܣܪ ܘܡܛܠܬܗ
ܪܫܝܗܘܢ ܐܬܝܒܠܘ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܐܦ ܐܢܬܬܗ
ܘܒܢܘܗܝ ܘܒܢܝ ܒܝܬܗ ܟܠܗ ܡܗܝܡܢܐ
ܘܡܥܡܕܐ ܗܘܘ: ܘܒܕܚܠܬ ܐܠܗܐ ܓܡܝܪܐ
ܫܠܡܘ ܕܚܝܝܗܘܢ ܐܬܩܛܠܘ.

ܐܬܩܛܠܘ ܕܝܢ ܩܕܝܫܐ ܒܫܒܥܣܪ
ܒܝܪܚ ܚܙܝܪܢ ܒܫܒܬܐ.

aurem exponit, mox subdit. Alia haec, atque plane diversa ab his, quae fiunt species mihi videbatur, per quam, arbitror, me a Deo vestro delectum fuisse, ut ejusdem Fidei testis vobiscum occumbam; quoniam unum jam Deum hunc vestrum ego praedico, & intimis quidem animi mei sensibus, profiteor. Quandoquidem autem nemo scit, me vestrum non esse sodalem, tuique Instituti alumnum, agedum, severum, ac immitem in me animum indue, meque, sicuti ceteros, adprehensa manu, lictoribus necandum dedito, utpote qui voluntariam vobiscum mortem subire, etiam atque etiam percupiam, vobiscum, inquam, qui estis populus sanctus, verus, & fidelis. Dicenti adnuit Barsabias, admirabili relatae visionis specie maxime permotus, Magumque, uti ceteros, adprehensa manu, post Monachorum suorum nonum carnificibus, rem plane ignorantibus, jugulandum porrexit. Huic ad necem successit undecimus. Postremus demum, reliquis peremtis, & ipse Coenobiarcha carnifici cervicem praebuit. Sic duodenario Martyrum numero cumulum, finemque imposuit Magus. Caesorum capita in urbem delata, in delubro Nahitidis [3] Deae Persarum, ad populi terrorem pependerunt. Cadavera vero feris, alitibusque relicta sunt.

Ejus confessio.

Juxta votum suum, carnificibus jugulandus traditur.

Barsabias omnium postremus obtruncatur.

Non multo post praeclarum Magi facinus resciri coepit, quod mox per universam provinciam quamcitissime pervagatum, summa cum omnium admiratione exceptum est; plurimosque, ut Christo nomen darent, & veram Religionem susciperent, permovit, in quibus ipsius Magi uxor, filii, atque familiares, qui Christianis se ritibus imbuendos tradiderunt; tum sacris aquis expiati, per totam late vitam summo Dei timore Religionem constantissime coluerunt.

Ex praeclaro Magi facinore plurimi Christiana Sacra capessunt.

Istorum porro Sanctorum Martyrium incidit in diem [4] decimum septimum Lunae mensis Junii.

Martyrii tempus.

ADNOTATIONES.

(1) IN Codice Chaldaico Nitriensi Vaticano I. desideratur Martyrii hujus initium, quod tamen ex Codice item Nitriensi Vaticano II. supplendum curavimus.

(2) Pro *Astabara*, puto legendum *Astachara*, urbs Persiae alias maxima, juxta fluvium Bendemir, prope ruinas antiquae Persepolis, de qua haec Abulpheda Tab. Geogr. num. 323. *Astachara est urbium Persidis antiquissima. Ibi olim sedes Regis fuit. Ibidemque hodie cernuntur magnifica aedificiorum vestigia: distat a Sirapha duodecim parasangis.*

(3) *Nahitidis*, idest, Veneris. Quamquam enim Diana *Nahitis*, sive *Anaitis* Lydis, teste Plinio lib. 33. cap. 4. dicta fuerit, attamen a Persis nonnisi Venerem eo nomine cultam fuisse, tradit Agathias Scholasticus lib. 2. ex Beroso Babylonio, & Athenocle, & Symmacho, qui anti-

antiquissimas Assyriorum, Medorumque res adcurate conscripserunt. Praeter obscenissima sacarum festa, quae in hujus Deae honorem olim peragebantur, de quibus Bochartius Geograph. Sac. lib. 4. cap. 19. & Paulan. lib. 3. Armeni praesertim ejusdem Deae ministerio filias etiam dedicabant, quae, inibi corporis pudicitia in vulgus data, velut inde augustiores factae, mox tradebantur viris, quorum nemo conjugia ejusmodi alacriter non admittebat. Vide Strab. lib. 11.

(4) In Codice Nitriensi II. coronati dicuntur *Luna septima mensis Junii*. Luna vero Junii XVII. anno Christi 342. ad quem S. Barsabiae, & Sociorum mortem revocavimus, in Solarem ejusdem mensis diem III. competit.

ADMONITIO

In Martyrium SS. NARSETIS Episcopi, & Sociorum.

Acta Graecis olim nota, & ab iisdem vitiata.

Acta SS. Narsetis Episcopi, & Sociorum, quae nullibi, nisi in Codice nostro Chaldaico Nitriensi Vaticano I. reperire licuit, Graecis potissimum Martyrologis nota fuisse, & ab iisdem de more vitiata, conjici quidem potest ex eorundem Martyrum Elogiis, quae in Menologio, Basilii Porphyrogeniti Imperatoris jussu edito, ad diem Novembris vigesimam referuntur.

Narsetis Episcopi, & Josephi memoria in Menologio Basiliano.

Ibi etenim primum laudantur *Nersas*, qui idem ac Narses, Episcopus, & Josephus ejus Discipulus, hisce verbis. *Certamen Sanctorum Nersae Episcopi, & Josephi ejus Discipuli, qui in Perside Martyrium subiere. Isti Sancti in Perside habitabant, singulari virtute praediti, Deumque verum timentes, qui fecit Caelum & terram, & mare, & omnia, quae in eis sunt, & secundum ejus mandata ambulantes, & Nersas quidem primum Episcopus fuit, & populum ad pietatem hortando, complures Discipulos fecit, in quibus fuit & Joseph, qui postea ob eodem Nersa ob insignes virtutes Episcopus est ordinatus. Quum igitur ab atheis Persis, quod populum ab errore ad virtutem converterent, comprehensi sunt, tunc Nersas octoginta annorum erat, & Joseph octoginta quinque. Adducti vero ad Regem: Si, inquiunt, o Rex, nos septies occisos ad vitam revocaveris, non poteris tamen ab amore Christi abducere. Quum haec dixissent, accepta gladii sententia, alacri animo occubuere.* Ubi, ut vides, omnia Actis nostris adprime respondent, si quae de Ordinatione Josephi in Episcopum, deque decrepita ejus aetate proferuntur, emendaveris.

Itē Johannis, Saporis, Isaacii Episcoporum, Papae, Isaac Presbyterorum, & Uhanam Clerici.

Deinde *Johannes*, *Sapores*, & *Isaacius* Episcopi, quos inter Antistites, saeviente Sapore Rege, Martyres recenset Sozomenus Hist. Eccles. lib. 2. cap. 13. necnon *Papa*, & *Isaac* Presbyteri, & *Uhanam* Clericus. Verum praeterquamquod in genuinis Actis, jussu Ardasciri, non vero Saporis Regis, Johannes gladio caesus, & Sapores aerumnis ac pedore carceris confectus, Martyrii palmam obtinuisse dicuntur; pro *Sapore* obrepsit *Saborius*, pro *Papa*, quod nomen Chaldaeis familiare est, *Dapias*, & *Onam Asceta* pro *Uhanam* Clerico. *Eodem die Certamen Sanctorum Joannis, Saborii, & Isaacii Episcoporum, Dapii, & Isaacii Presbyterorum. Isti quoque Sancti in Perside Episcopi munus suum diligenter obibant, populum docentes, errorem Persarum depellere satagentes, vehementique oratione demonstrantes, nequaquam Deos esse Idola Solem, & Ignem, sed opera & famulantia non Deo tantum, sed etiam hominibus; ad nostrum enim ministerium haec facta esse, unumque Deum illa produxisse. Delati ergo ad Regem sunt: qui furore percitus, missis militibus illos comprehendi jussit. Vincti autem, & ad ejus tribunal adducti, nudatique, virgis caeduntur, atque depectuntur. Quumque Dominum nostrum Jesum Christum non modo non abnegarent, verum etiam Deum verum, eumque erroris Persarum eversorem profiterentur, Tyranni jussu, extra Urbem una cum Sancto Onam Asceta lapidibus obruti sunt.*

Et Gubsciatazadis Eunuchi, Sasannis, & aliorum.

Demum subjunguntur *Gubsciatazades* Eunuchus, qui perperam *Boethazat* vocatur, *Sasannes*, & reliqui Martyres, hoc encomio. *Eodem die Certamen Sanctorum Boethazat Eunuchi, & Sasannis, & Sociorum virorum ac mulierum. Isti etiam in eadem impia, & Idololatriae dedita iniquorum Persarum regione claruere. Et Boethazat quidem a prima aetate Christianus, correptus, quum soli, ignique sacrificare nollet, jussu Regis Persarum, una cum Sanctis post mille tormenta, & cruciatus interemtus fuit. In horum numero Thecla, & Anna Sanctimoniales, & plures aliae feminae plurima pro Christo perpessae, quum vehementius impii*

pii Regis immanitatem & stultitiam redarguissent, capite plexae sunt. Similiter & tres Virgines gladio caesae occubuere: ex quarum sanguine enata ficus, curationum donum Fidelibus dedit, morbum omnem, languoremque depellens; donec athei, & impii Manichaei ob Divinorum, quae edebantur, miraculorum frequentiam invidia stimulati, illam succiderunt. Hae autem Virgines, quarum subticet nomina Menologium, & ex quarum sanguine rigata humus salutiferam protulit ficum, in Actis nostris recensentur quatuor, *Tathuna*, nempe, *Mama*, *Mazachia*, & *Anna*.

Menologium Basilii contraxerunt Graeci in suis Menaeis ad eundem Novembris diem vigesimum, in haec verba, Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, μνήμη τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Νυρσα Ἐπισκόπου, καὶ Ἰωσὴφ μαθητοῦ αὐτοῦ, καὶ ἑτέρων σὺν αὐτοῖς τελειωθέντων ἐν Περσίδι. Τούτων ὁ μὲν Ἐπίσκοπος Νηρσᾶς, ἦν ἐτῶν ὀγδοήκοντα. Ὁ δὲ Ἰωσὴφ καὶ αὐτὸς τῇ τοιαύτῃ ἐξουσίᾳ τετιμημένος ὑπῆρχεν ἐτῶν ὀγδοηκονταεννέα, μεθ᾽ ὧν καὶ ἕτεροι Ἐπίσκοποί τε καὶ Ἱερεῖς καὶ τῶν ἐκ τοῦ ἰδιωτικοῦ τάγματος, καὶ παρθένοι γυναῖκες ἀσκήτριαι διαφόρως δοκιμασθέντες. καὶ ἐν διαφόροις κολάσεσιν ἐταθέντες. τὸν τοῦ μαρτυρίου ἀπηνέγκαντο στέφανον. *Eodem die Commemoratio Sanctorum Martyrum Nyrsae Episcopi, ejusque Discipuli Josephi, & Sociorum, qui cum eo in Perside mortem objerunt. Horum quidem Nersas Episcopus annorum erat octoginta, Joseph vero, eadem & ipse condecoratus dignitate, octoginta novem; quibuscum alii etiam Episcopi, & Sacerdotes, & inferioris Ordinis administri, feminae quoque, Virgines Moniales varie tentatae, diversisque cruciatae tormentis Martyrii coronam retulerunt.* Tum hocce Distichon adjicitur.

Θνήσκουσιν ἄμφω Νηρσᾶς Ἰωσὴφ ἅμα
Φόνῳ μαχαίρας, ὡς Ἀπόστολος λέγει.
Moriuntur ambo Nirsas, Joseph simul
Caede gladii, ut Apostolus ait.

In Martyrologio autem Romano Narses Episcopus *Narsa* audit; ejusque & Sociorum commemoratio ad eundem Novembris diem vigesimum his paucis verbis instituitur: *In Perside Passio Sanctorum Narsae Episcopi, & Sociorum.*

Porro Narsetem & Josephum anno Saporicae Persequutionis quarto, in quem recta competit annus Christi trecentesimus quadragesimus tertius, Luna vero Novembris decima, quae in solarem ejusdem mensis diem IX. eo anno incidit, Martyrio perfunctos fuisse, ex Actis nostris inconcusse evincitur. Perperam itaque in laudatis Martyrologiis eorum Martyrii dies Novembris vigesima adsignatur. Ceteri autem Martyres, quorum Acta, ea, quam ex historia obtinuit, ingenuitate se conscripsisse, testatur ad calcem Maruthas, quum variis in locis Martyrium subjerint, diversis quoque diebus, & mensibus, quamquam eodem anno, eos neci fuisse traditos, verisimile est. Excipiendi tamen sunt Sapores, & Isaacius Episcopi, quos, ex fusioribus eorumdem Actis, in Adpendice ad hujus Persequutionis Historiam ex Codice Chaldaico Nitriensi Vaticano II. a nobis exhibendis, constat, anno Saporis Regis trigesimo, Christi 339. una cum Mahane, Abrahamo, & Simeone Martyres occubuisse.

In Menaeis Graecorum.

In Martyrologio Romano.

Martyrii tempus.

ܣܗܕܘܬܐ

ܕܢܪܣܝ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܝܘܣܦ ܬܠܡܝܕܗ ܡܢ ܫܗܪܩܪܬ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ.

MARTYRIUM

SS. Narsetis Episcopi, & Josephi ejusdem Discipuli; Ex Urbe Sciaharcadata Provinciae Beth-Garmaeae. Necnon Aliorum XX. Martyrum,

Anno Saporis II. Persarum Regis 34. Persequutionis 4. Christi 343.

ܒܫܢܬ ܐܪܒܥ ܕܪܕܘܦܝܐ ܐܬܐܚܕ ܗܘܐ ܢܪܣܝ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܫܗܪܩܪܬ ܡܕܝܢܬܐ ܘܝܘܣܦ ܬܠܡܝܕܗ: ܟܕ ܡܠܟܐ ܒܗ ܗܘܐ ܒܒܝܬ ܠܦܛ:

Anno Persequutionis nostrae quarto, comprehensi sunt Narses, urbis [1] Seiaharcadatae Episcopus, & Josephus [2] ejusdem Discipulus,

Narses Episcopus, & Josephus ejus Discipulus comprehensi.

pulus, quum Rex per eos dies in eadem urbe versaretur, & continuo ad Principis conspectum rapti; quos ille contemplatus, conversa ad Narsetem oratione. Quid hoc est? ait, qui non admirer venerandam istam canitiem tuam, tuique alumni decoram [3] juventutem? Equidem animo commoveor, dum cogito, futurum ut haec oris gratia, hic frontis decor laceratus, depereat, vosque acerba morte praerepti, ad Inferos descendatis. Quocirca mihi, optime in rem vestram consulenti, morem gerere, ne vos, quaeso, pigeat, solisque sacra suscipere. Quod si modo praestiteritis, amplissima vobis ego rependam praemia; Mirum etenim in modum me haec forma, totiusque corporis concinnitas delectant.

Ad ejurandã Christi Fidem blanditiis frustra tentatur.

3

Cui Beatus Narses: Blanda isthaec oratio nobis adcidit admodum injucunda, & permolesta, dum fucato, atque insidioso hocce praeloquio nos circumvenire, atque a gradu, & honore, quos hactenus obtinuimus, ad ignominiam seculi hujus, quo nihil fluxum, nihil caducum magis, per vim dejicere paras. Et si tu in eo gloriam tuam ponis, illudque ostentas, perinde ac si totum tibi fuerit concessum, tu solus illud obtineas, ipsoque pro libito perfruaris: adeo non intelligis, futurum quandoque, ut a te, velut dormientis insomnium avolet, &, sicut antelucani temporis ros contabescat? Quod mea interest, senex sum, octogenario major, atque per omnem vitam uno, perpetuoque tenore Deo summa religione servivi; & nunc superos etiam atque etiam oro, ut tantum malum avertant, ne ab hoc pietatis studio discedam, datamque Deo fidem prodam, eoque posthabito, solem, rem ab illo conditam, adorem, ipsique anteponam.

SS. Martyrum constantia.

Tum vero Rex: At vos, inquit, ut mihi videmini, prorsus inauspicato venistis. Nisi imperata feceritis, quantocius

Capitali sententia ambo condemnati.

[illegible]

tocius ad ſupplicium vos trahi, jubebo. Cui rurſus Narſes: Si, o Rex, poſtquam ſemel nobis vitam abſtuleris, denuo illam exſtinctis reſtituere poſſes, atque repetita in hunc modum nece, ſepties erepturus eſſes; non tamen adſequereris, ut a Deo noſtro divelleremur, tibique ullatenus conſentiremus. His dictis, illico capitali ſententia ambo condemnati, ad locum ſupplicii duci juſſi ſunt. Per id temporis Rex in [4] Manſione, quae *Septa* dicitur, morabatur. Quum itaque extra caſtra producti ad ſupplicium raperentur, ingens hominum multitudo eos conſequuta eſt, ipſorum necem ſpectatura. Jamque ad locum ſupplicii venerant, & Narſes circumfuſum undique populum fixis oculis circumſpectabat, quum Beatum Epiſcopum Joſephus, ipſius alumnus, hunc in modum interpellat: Heus venerande ſenex, quorſum multitudinem iſtam contemplaris? Vides, ut illi ſuſpenſo gradu, fixiſque te oculis intuentur? Praeſtolantur, ſcilicet, ut de more abeundi licentiam ipſis impertias, dum tuam tu repetis domum.

4

Tum vero ſenex hilarioribus oculis Joſephum intuens, ſtupenſque, illum amplexus oſculabatur, &: O te Beatum, ajebat, mi immaculate Joſeph, quoniam paratas tibi a mundo inſidias egregie diſcuſſiſti; nunc vero laeta fronte Caeleſtis regni anguſtam portam intraſti! Continuo Joſephus carnifici cervicem dedit; mox illum illuſtris ſenex eodem exitu ſequutus eſt. Ambo die decima Lunae Novembris.

Gratulatoria B. Narſetis ad Joſephum Oratio.

Martyres occumbunt.

Eandem finem ſortiti ſunt JOHANNES [5], Epiſcopus Oppidi [6] Beth-ſeleuciae, qui in Caſtello Beth-Haſcita, juſſu Ardaſciri [7] Reguli, ſeu Praeſidis Hadiabi, interfectus eſt.

[1] Itẽ Johannes Epiſcopus.

5

6

7

SAPORES, Oppidi cujuſdam Beth-Seleuciae Epiſcopus, aerumnis, ac pedore carceris confectus, occubuit. Quod quum eidem Praeſidi a cuſtodibus carceris

Sapores Epiſcopus.

ceris renunciatum fuiſſet, fraudem ſuſpicatus, ut mortuo caput abſcinderent, illudque ad ſe deferrent, imperavit. Quod illi continuo praeſtiterunt.

Iſaacius Epiſcopus.

ISAACIUS, Oppidi itidem Beth-Seleuciae Epiſcopus, lapidibus obrutus, objit in Manſione, quam Nicatoram dicunt. Atque ad patrandum ejuſmodi crudeliſſimum facinus, adduci ſe, paſſi ſunt, ab eodem Hadiabi Praeſide, Nobiles Beth-Seleucienſes, qui nomine tenus Chriſtiani dicebantur.

Iſaac Presbyter.

ISAAC, Presbyter Hulſari, id pagi nomen eſt, eodem ſupplicii genere interemtus eſt extra oppidum Beth-Seleuciae, juſſu Adarguſnaſaphi Praeſidis.

Papa Presbyter.

PAPA, cujuſdam Caſtelli, quod Helminum vocant, Presbyter, in caſtro Galal interfectus eſt ab Hadiabi Praeſide.

Uhanam Clericus.

UHANAM adoleſcens Clericus, a feminis lapidatus, Martyrii coronam adeptus eſt. Ad inferendam necem hanc teterrimam adegerat impius Hadiabi Praeſes Nobiles ex Beth-Seleucia Chriſtiani nominis Matronas. Ipſe quippe adoleſcens ex eodem loco erat oriundus.

Guhſciatazades Eunuchus.

Horum Beatorum Martyrum auxit numerum GUHSCIATAZADES [8] Beth-Seleucienſis, in aula Hadiabeni Reguli Eunuchus. Aderat ibidem forte Vartranes, qui in Caſtello Salucana Presbyter dicebatur. Is a Regiis ſatellitibus in cauſſa Chriſtianae Fidei divexatus, illam ſceleſtiſſime ejuraverat. Huic igitur, ſacrilego Religionis deſertori, Guhſciatazadis caedem imperavit Tyrannus, propterea quod pius Eunuchus contra Regis edictum ſolis cultum fuiſſet deteſtatus. Quum itaque Praeſidis imperata facturus Vartranes, ad Guhſciatazadem veniſſet, expavit ille ad hominis conſpectum, &: Heus tu, inquit, mene ferire paras, Presbyter quum ſis? Statimque corrigens dictum: At erravi, ſubdidit, Presbyterum te adpellans.

A Vartrane Presbytero, Fidei deſertore jugulatur.

8

ܕܡܘܦܩܐ ܕܟܘܡܪܐ .
ܘܒܗ ܕܒܡܕܡܝܢ ܐܬܐܬ ܗܘܬ ܠܟܠܢ
ܘܐܬܚܙܝܬ ܥܠܝܟ ܗܟܢܐ : ܕܣܛܢܐ
ܡܠܝܗ ܠܟܠܗ ܪܥܝܢܟ ܘܐܫܬܥܒܕܗ
ܠܗܕܡܝܟ ܗܝܟ ܐܝܟ ܕܨܒܐ ܗܘ :
ܘܐܘܕܝ ܕܡܬܚܫܒ ܗܘܐ ܠܗܘܢ
ܕܢܬܦܣܩ ܠܗܘܢ ܒܡܘܡܬܐ ܩܕܡܝܬܐ .
ܐܬܩܛܠ ܒܝܕ ܩܫܝܫܐ ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܒܝܬ
ܓܪܡܝ : ܣܘܬܝ ܒܪܬ ܩܫܝܫܐ ܡܢ ܐܬܪܐ
ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ : ܡܪܬܐ ܒܪܬ ܩܫܝܫܐ
ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܒܝܬ ܓܪܡܝ ܐܬܟܠܠ
ܒܣܗܕܘܬܐ ܕܫܒܘܪ ܡܠܟܐ . ܒܗ ܒܗ
ܗܘܐ ܒܟܪܟܐ .
ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܣܗܕܐ ܕܫܒܚܝ ܐܝܟ
ܕܐܫܟܚܬ ܫܡܥܬ ܠܝ ܐܢܐ .

pellans. Agedum, & quae cogitasti, exsequere, infelix, qui prosperum ex Sacerdotio tuo exitum minime consequutus es; sicut nec Judas suo ex Apostolatu. Sat modo palam factum est, Satanam totum animum tuum occupasse; ut, videlicet, ad ea, quae ipsi libuerint, opera tua abuteretur. Atque hunc in modum protervus, & impius Presbyter B. Guhsciatazadem manu sua impudentissime jugulavit.

Reliqui Laici fuerunt; SASANNES, nempe, MARES, TIMAEUS, & ZARON ex urbecula [9] Lasciuma, qui vinculis onusti in Provinciam Huzitarum deducti, ibidem, jubente Sapore Rege, debitum Fidei Christianae testimonium, ultimo supplicio adfecti, fortiter obsignarunt.

Item Sasannes, Mares, Timaeus, & Zaron Laici, Martyres. 9

Eadem in caussa BAHUTHA, nobilissima femina secularis, ex Oppido Beth-Seleuciae, e regione aedium suarum, sub Adargusnasapho Praeside, interfecta est.

Bahutha Matrona, Martyr.

Bahutham consequutae sunt THECLA, & DANACHA Virgines, ex eodem Oppido Beth-Seleuciae, sub eodem item Praeside. Insuper TATONA, MAMA, MAZACHIA, & ANNA Virgines Beth-Seleucienses, quae extra muros Burcathae, id castri nomen est, quod etiam Hevara dicitur, Gubernatoris jussu peremtae sunt.

Thecla, & Danacha Virgines, & Martyres. Item Tatona, Mama, Mazachia, & Anna.

Earum sanguine rigata humus ficum mox protulit, quae in annos consequentes multis saluti fuit; donec longo post tempore ab impuris Manichaeis, tantam, scilicet Virginum gloriam aegre ferentibus, evulsa est. Impii tamen facinoris reos poena statim sequuta est exitialis lues, leonis spiritum vocant, quae cum plurimorum ex eadem secta hominum incommodo grassata est. Eaque fuit Miraculi vis, & evidentia, ut ipsi Manichaei non aliam ejus morbi caussam exstitisse, quam violatam ea injuria loci religionem, ultro faterentur.

SS. Martyrum sanguine irrigata humus ficum profert saluberrimā. Evulsa a Manichaeis ficu, grassatur lues.

Simili etiam exitu Christianam Fidem consecravere ABIATHA, HATHES, & [10] MAMLACHA, Virgines, ex Provincia Beth-Garmaea, a Sapore Rege, quum forte eo in loco versaretur, supplicio adfectae.

Item Abiatha, Hathes, & Mamlacha, Virgines, & Martyres. 10

Acta horum Sanctorum Martyrum ea, quam ex historia obtinuimus, ingenuitate conscripsimus.

ADNOTATIONES.

(1) SCiabarcadata, Syris ܫܒܪܓܪܕ *Sceber-gerd*; Arabibus شاذ قشرد *Sciaba-kerd*, urbs Provinciae Beth-Garmaeae praecipua. Olim Episcopalis, dein Metropolitana, a S. Simeone Bar-saboë instituta; ut in Admonitione nostra praevia ad Acta ejusdem S. Simeonis, ex Ebediesu Sobensis testimonio, superius ostendimus. *Beth-Garma* autem, quae Arabibus جرمي *Germa*, & باجرمي *Bagerma*; Agathiae Scholastico lib. 4. *Cerma* dicitur, regio est Assyriae, cujus populi *Garmaei*, *Germaei*, *Cermaei*, & *Garamaei*. Postremum hoc probatur Ptolomaeo, qui Assyriam describens lib. 6. cap. 1. *Regionis pars*, inquit, *quae juxta Armeniam est, vocatur Arrapacbitis: quae vero juxta Susianam est, Sittacene: mediam vero tenent Garamaei. Vocatur autem ea, quae inter Arrapachitidem, & Garamaeos est, Adiabene: quae autem inter Garamaeos, & Sittacenam interiacet, Apolloniatis: cui superjacet gens Sembatae: & supra Adiabenam Calachenae: Garmaeis autem Arbelitis regio imminet.* Plures ea in regione Episcopi. & Marty-

Martyres claruere, de quibus infra.

(2) Hunc Menologium Basilii Imperatoris, & Menaea Graecorum Episcopum vocant. At in genuinis hisce Actis ne Presbyter quidem dicitur.

(3) Hinc corrigendum Menologium Basilianum, quod Josepho annos aetatis octoginta quinque adtribuit; ut & Menaea, quae novem & octoginta.

(4) *Mansio*, Graecis ςαθμὸς, Arabibus منزل *Manzal* Turcis, & Persis خان *Chan*: proprie locus est, ubi confecto itinere viatores per noctem quiescunt. Constabant olim Mansiones singulae viginti circiter millibus passuum; quae mensura legitima putabatur ad iter unius diei; ut notat Salmas. ad Hist. Aug. tom. 1. pag. 315. Hinc Mansio communiter pro unius diei itinere sumebatur. Hujusmodi Mansionibus Persas olim locorum intervalla distinxisse, adfirmat Agathias lib. 2.

(5) *Johannis* Episcopi memoriam recolit Martyrologium Romanum die 1. Novembris, eique Jacobum Presbyterum Socium adjungit, his verbis. *In Persia Sanctorum Martyrum Joannis Episcopi, & Jacobi Presbyteri sub Sapore Rege.* Iidem Martyres memorantur in Menologio Basilii ad eundem diem 1. Novembris, hocce Elogio. *Eodem die Sanctorum Martyrum Joannis Episcopi, & Jacobi Presbyteri, cognomento Zelotae. Hi, Sapore Persarum Rege, in Perside verbum fidei docebant, multosque ab Idolis ad Dominum convertebant. Quadam autem die quum Joannes Episcopus in Somnis vidisset carnificem, coronam, quam in ensis capulo circumferebat, capiti suo imponentem, sibique haec dicentem: Accipe, o Episcope, quam tantopere expetisti coronam: paucis post diebus comprehenditur ab infidelibus ipse, & Jacobus Presbyter: qui variis primum cruciatibus tentati, gladio deinde caesi, occubuere, gratias Domino Deo nostro ad extremum agentes, quod digni fuissent, mortem pro ipso oppetere. Atque ita Episcopo adcidit, quod in somnis viderat, incorruptibilem vitae coronam consequuto. A fidelibus autem, piisque viris in eodem loco honorifice sepulti sunt*: Et in Graecorum Menaeis: Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῶν Αγίων Ιερομαρτύρων Ιωάννου Επισκόπου, καὶ Ιακώβου Πρεσβυτέρου. Οὗτοι ὑπῆρχον ἐπὶ Σαβωρίου Βασιλέως Περσῶν, τὸν τῆς πίστεως διδάσκοντες λόγον, καὶ ἀλεῖπται γενόμενοι πολλῶν πρὸς εὐσέβειαν· οἳ, καὶ κρατηθέντες ὑπὸ τῶν τοῦ Βασιλέως ὑπηρετῶν. Καὶ ποικίλοις βασάνοις προσομιλήσαντες ὕστερον διὰ ξίφους ἐτελειώθησαν. τῷ Κυρίῳ τὰ ἑαυτῶν παραθέμενοι πνεύματα· *Eodem die* (1. Novembris) *Sanctorum Hieromartyrum Joannis Episcopi, & Jacobi Presbyteri. Hi fuerunt sub Sapore Persarum Rege, verbum fidei docentes, multorumque ad pietatem facti aliptae: a Regis autem ministris comprehensi, variisque adfecti suppliciis, gladio tandem, suum Deo spiritum commendantes, mortem oppetiverunt*. Deinde hoc disticho celebrantur,

Σὺν Ἰακώβῳ τῷ θύτῃ Χριστοῦ ξίφος
Ιωάννης ἤνεγκεν ὁ Χριστοῦ θύτης.
Cum Jacobo Christi Sacerdote gladium
Johannes pertulit Christi Sacerdos.

Verum quum in genuinis hisce Actis nulla Jacobi Presbyteri mentio fiat, alium esse Johannem hunc a nostro, plane colligitur.

(6) *Oppidi Beth-Seleuciae Episcopus*; hoc est Oppidi seu Urbis cujusdam, quae ad regionem Beth-Seleuciensem, sive Garmeam spectabat: qua ratione Sapores & Isaacius Martyres Oppidis, seu Urbibus Beth-Seleuciensibus praefuisse dicuntur. *Beth-Seleucia* autem in Elymaeorum finibus posita est, cujus praecipuam urbem ܣܠܘܟ *Seluch*, alias *Seleuciam Elymaidis*, sive *Solocen*, regionis Garmaeorum Metropolim, Syri nuncupant.

(7) *Ardascirus*, hunc Agathias *Artaxersem* vocat, eumque post obitum Saporis Longaevi fratris, a quo Hadiabenis praepositus fuerat, annos quatuor regnasse, scribit lib. 4. p. 136. Agathiae adstipulatur Bar-ebraeus, qui tamen Chronic. Syriac. Par. 1, Ardascirum Saporis Longaevi filium, non vero fratrem fuisse tradit his verbis,
ܘܒܫܢܬ ܚܕܥܣܪܐ ܘܠܗ ܐܡܠܟ ܥܠ ܦܪ̈ܣܝܐ
ܐܪܕܫܝܪ ܒܪܗ ܕܫܒܘܪ ܫܢܝܢ ܐܪܒܥ.
Anno (Valentiniani) *undecimo Regnum Persarum iniit Ardascirus, Saporis filius, regnavitque annos quatuor*. Eadem habet Eutychius pag. 472. Et Agathiam quidem deceptum esse in nominando Artaxerse Saporis fratre, liquet potissimum ex eo, quod Historici omnes uno ore perhibeant, ab Hormisdate II. supremum obeunte diem, relictam fuisse uxorem gravidam, quae Saporem enixa est: huncque vel ante ortum suum a Persis Regem agnitum. Quis itaque effutiat, Sapori adsignandum esse fratrem, qui illum post annos septuaginta excipere valuerit?

(8) *Guhsciatazades*, Graecis *Boëthazat*. Is vero perperam ab Authore Bibliothecae Orientalis cum Guhsciatazade Saporis Regis Eunucho, qui tacita S. Simeonis Bar-saboë objurgatione resipuit, confunditur. Quem quidem clarissimi Viri lapsum in admonitione nostra in Certamen Plurimorum Martyrum fusius expunximus.

(9) *Lasciuma*, alias *Dacuca*, urbecula regionis Garmaeorum, Episcopalis sub Metropolitano Beth-Seleuciensi. Apud Eliam Damascenum Lasciuma a Dacuca distinguitur, & Chanigiarae conjuncta perhibetur. Inter antiquiores ejus Episcopos recensentur apud Assem. Bibl. Orient. Tom. 1. & 2. Michaeas, Sabarjesus, Sabarjesus alter, Ananjesus, & Theodorus.

(10) *Mamlacha*, Martyrologium Romanum *Mameltam* vocat, ejusque memoriam die 17. Octobris recolit, his verbis: *In Perside Sanctae Mameltae Martyris, quae a cultu Idolorum ad Fidem Angelico monitu conversa, a Gentilibus lapidata est, & in profundum lacum demersa*. At in Menologio, Basilii Porphyrogeniti Imperatoris jussu, edito, *Mamelchta* dicitur; ejus vero Certamen ad diem 5. Octobris hocce elogio revocatur: *Sancta Mamelchta ex Perside fuit, templi quidem Dianae Sacerdos, sed sororem Christianam habens. Quum autem in somnis vidisset Angelum Dei, sibi Christianorum Mysteria ostendentem, excitata cum terrore de somno, rem omnem sorori aperuit: a qua ad Episcopum adducitur. Episcopus vero intellecto visionis symbolo: Christianam, inquit, oportet te fieri. Statimque illam*,

illam, sororis manibus de sacro fonte susceptam, baptizavit. Quare vehementi furore correpti Gentiles, multis excruciatam tormentis, lapidibusque obrutam, interfecere, splendida adhuc sacri baptismatis veste indutam; atque in profundissimum lacum demersere: unde vix a Christianis extracta est. Adiit autem Persarum Regem Episcopus, impetravitque, ut everso Dianae templo, Ecclesiam Sanctae Martyris nomine excitaret: quam, quum aedificasset, pretiosas ejus reliquias ibi deposuit. Haec Basilii Menologium. Unde tamen hocce elogium desumserit, nos prorsus latet; difficillimeque adducimur, ut verisimile esse, Saporem Regem, adeo in Christianos furentem, templa Martyribus excitandi licentiam impertiisse, credamus.

ADMONITIO

In Martyrium SS. DANIELIS, & UARDAE Virginis.

Acta Sanctorum Martyrum Danielis, & Uardae, seu Rosae Virginis, Graecis, Latinisque Scriptoribus prorsus ignota, ex Codice Chaldaico Nitriensi Vaticano I. heic nunc primum in lucem prodeunt. Ea autem quamvis ita contracte a Sancto Marutha conscripta sint, ut trium etiam mensium quaestionis coram Judice habitae nonnisi compendium referant, nec ullas Judicis interrogationes, aut responsiones Martyrum de more complectantur; magni tamem facienda esse, patet vel ex eo, quod illustres adeo Athletae, quorum nulla in Sacris Ecclesiae Fastis, quos videre licuit, memoria habetur, ex ipsis unice nobis innotescant.

Acta hucusque ignota.

Porro quum, exacto post Sancti Milis necem biennio, hos Martyres comprehensos fuisse, Luna vero Februarii vigesimaquinta interfectos, Acta perhibeant, jam nulla superest difficultas in adsignando eorumdem Martyrii anno, quod, nempe ad Persequutionis quintum, Saporis Regis trigesimum quintum, qui in 344. Christi annum incidit, ad solarem autem Februarii diem 21. revocandum est. Beatus etenim Miles anno Persequutionis 2. Saporis 32. Christi 341. Martyrii lauream obtinuit, ut in admonitione nostra, praevia ad ejusdem Acta, ostensum est.

Martyrii tempus.

ܣܗܕܘܬܐ

ܕܕܢܝܐܝܠ ܘܘܪܕܐ .

MARTYRIUM

SS. DANIELIS Presbyteri, & UARDAE Virginis.

Anno Saporis II Persarum Regis 35. Persequutionis 5. Christi 344.

ܒܬܪ ܫܠܡ ܬܪ̈ܬܝܢ ܫܢ̈ܝܢ ܠܣܗܕܘܬܗ ܕܡܝܠܣ ܛܘܒܢܐ ܐܬܬܚܕ ܗܘܐ ܕܢܝܐܝܠ ܩܫܝܫܐ ܘܘܪܕܐ ܒܪܬ ܩܝܡܐ ܡܢ ܐܬܪܐ ܕܪ̈ܙܝܩܝܐ ܒܦܘܩܕܢܐ ܕܡܘܦܛܐ ܕܝܠܗ ܕܐܬܪܐ . ܘܐܝܬܝܘ ܐܢܘܢ ܠܕܝܢܐ ܘܒܫ̈ܢܩܐ ܡܪ̈ܝܪܐ ܘܩܫ̈ܝܐ ܫܢ̈ܩܐ ܥܒܕܘ ܐܢܘܢ ܐܝܟ ܕܢܦܩܘܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ . ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܬܟܠܘ ܒܗܝܡܢܘܬܗܘܢ ܘܣܝܒܪܘ ܘܡܣܝܒܪܢܘܬܗܘܢ ܐܬܚܙܝܬ : ܬܠܬܐ ܕܝܢ ܝܪ̈ܚܝܢ ܥܒܕܘ ܐܢܘܢ ܗܘ ܕܝܢܐ ܕܠܐ ܚܘܣܢܐ

EXACTO post B. Milis Martyrium biennio, Daniel Presbyter, & Uarda [1] Virgo, Deo Sacra, ex Razichitarum Provincia, Praefecti jussu, comprehensi, & ad quaestionem producti, acerbissimis cruciatibus, ut a Deo vero desciscerent, frustra divexati sunt. Adeo illis certum fixumque erat, omnem cruciatum perferre, & summo potius dolore lacerari, quam Fidem prodere, spemque suam abjicere. Ad tres menses quaestio continuata est:

Daniel, & Uarda comprehensi. 1

Ad tres menses dire vexatur.

est: Quo quidem spatio immanissimus, atque iniquissimus Judex illos crudelissime torsit, adeo ut eorum pedes terebris perforaret, & in aquam, glacie concretam, & gelu, immergeret, producta ad quinque dies poena.	ܚܡܫܐ ܝܘܡܝܢ ܕܐܦ ܠܡܦܩܠܗܘܢ ܒܡܩܒܐ ܒܝܕܗ : ܘܒܓܠܝܕܐ ܢܩܡܫܬܐ ܣܓܝܐܐ ܫܠܛ ܐܢܘܢ.
Quum autem Beatos Martyres ita constanter omnia cruciatuum genera cerneret perferentes, ut ante sibi e corpore membra defluere, quam ab animo Religionem, ac Fidem excidere paterentur, capitis sententiam in eos dixit.	ܘܟܕ ܚܙܐ ܕܗܢܘܢ ܒܟܠܗܘܢ ܫܢܕܝܢ ܗܘܘ ܒܫܪܪ ܩܠܝܢ ܠܡܫܝܚܐ ܟܠܗܘܢ ܦܩܕ ܕܒܣܝܦܐ ܢܬܩܛܠܘܢ.
Atque hunc in modum illustres Athletae die Lunae [2] Februarii vigesima quinta Martyrii palmam adepti sunt.	ܘܐܬܩܛܠܘ ܕܝܢ ܛܘܒܢܐ ܒܥܣܪܝܢ ܘܚܡܫܐ ܒܫܒܛ ܒܬܪܒܫܒܐ:

Constantes in Fide capitis damnantur.

Eorum Martyrii tempus. 2

ADNOTATIONES.

(1) UArda; nomen Chaldaicum est, quod *Rosam* recte interpreteris.

(2) Luna Februarii vigesima quinta, anno Christi 344. quo Daniel, & Uarda Martyres occubuerunt, in solarem ejusdem mensis diem XXI. incidit.

ADMONITIO

In Acta Sanctorum CXX. Martyrum.

Regio Hadiabena omnium Persidis Provinciarū prima Christo nomen dedit.

REgio Hadiabena, Syris ܚܕܝܒ *Hadiab*, Arabibus حزة *Hazam*, nobilissima pars fuit Assyriae, adeo ut nonnumquam totam quoque significaret, uti ex Plinio, & Ammiano Marcellino observat Cellarius Geograph. Antiq. lib. 3. cap. 17. pag. 768. Eam omnium Persici Regni Provinciarum primam, in ipsis nascentis Ecclesiae primordiis Christianam Fidem suscepisse, Ecclesiastica nos docet Historia. Helena, Hadiabenorum Regina, primo Christi seculo Ecclesiae nomen dedit; aut certe patrocinium impendit, ut ex antiquissimis monumentis tradunt Baronius ad Ann. 44. num. 66. & Basnag. Annal. tom. 1. pag. 553. Izate ejusdem filio, ac successoribus Regulis, eamdem Provinciam gubernantibus, adeo res Christiana amplificata est, ut plerique Hadiabeni sacris nostris initiati legantur. *Haec Persidis Regio est,* inquit Sozomenus de Hadjabena Hist. Eccles. lib. 2. cap. 12. *maxima ex parte a Christianis habitata*.

SS. CXX. Martyrii tempus.

Id ex Martyrum numero confirmatur, qui in partibus Hadiabenae, saeviente Sapore Rege, passi sunt: quos inter celebres fuere Centum viginti, qui anno Persequutionis quinto comprehensi, postquam sex in carcere menses detenti essent, & varia tormentorum genera exhausissent, die sexta Lunae Aprilis, ineunte sexto ejusdem Persequutionis anno, Saporis vero 36. qui, ex dictis, in 345. Christi annum competere debet, Seleuciae gladio caesi sunt: ut ex eorumdem Actis, quae nunc primum lucem adspiciunt, plane colligitur.

Eorum memoria celebris apud Sozomenum.

De his Martyribus loquutus videtur Sozomenus loc. cit. prope finem, quum ait: *Ceterum quum ex praecepto Saporis, sicut antea retulimus, reliquis omnibus praetermissis, soli Sacerdotes, ac Doctores Christianae legis comprehendi coepissent, Magi, & eorum Principes regionem Persarum circumeuntes, omni studio perquisitos Episcopos, ac Presbyteros divexarunt, ac praecipue in partibus Adiabenorum*.

In Martyrologio Romano.

Porro horum Sanctorum nomina nullus tradidit. Eorum tamen memoriam recolit cum Latina, tum Graeca Ecclesia. In Martyrologio quidem Romano ad diem VI. Aprilis laudan-

laudantur his verbis: *In Perside Sanctorum Centum viginti Martyrum*. Admonetque Baronius in Notis, eos *ferri passos in Adjabenorum regione*.

Synaxarium vero MS. Graecum Parisiense Collegii Claromontani Societatis Jesu, teste Bollando, diem quintum Aprilis ita auspicatur; Ἄθλησις τῶν Ἁγίων ἑκατὸν εἴκοσι Μαρτύρων, τῶν ἐν Περσίδι πληρωθέντων. Eadem in Menaeis excusis, & Manuscriptis, & apud Maximum Cythereum leguntur, sed ad diem 6. Aprilis; & a Cardinale Sirleto in Menologio Graeco sic latine exponuntur: *Sanctorum Martyrum Centum viginti, in Perside coronatorum*; quos *igne extinctos fuisse* additur in MSS. Menais Chifletianis: idemque indicatur per Distichum Menaeorum excusorum a Bollando emendatum:

> Ἂν ἐξαριθμῇς οὓς τὸ πῦρ Περσικὸν φλέγει
> Εὕροις ἔχοντας τετράκις τὸ τρισδέκα.
> *Si quos adussit Persicus rogus, velis*
> *Numerare; habebis ter quater vicibus decem.*

> In Synaxario & Menaeis Graecorum.

Ut & Menologium Basilii ad eumdem diem VI. Aprilis, ubi Centum & quinquaginta recensentur, eorumque Martyrii tempus, & genus his verbis describitur: *Certamen Sanctorum Centum & quinquaginta Martyrum in Perside coronatorum. Sapores, impius Persarum Rex, in Romanorum ditionem tempore Constantii, Romanorum Imperatoris, incursionem faciens, Deo sic permittente, ob excitatam haeresim insipientis Arii, qui & ipsi Imperatori per Eusebium Praepositum Arianum eadem secum sentire persuaserat, multaque subvertens Castra, & Regiones, plures e Christianis Captivos abduxit: quorum aliqui jugulati fuerunt, alii in itinere perierunt. Centum vero & quinquaginta solummodo superstites in Persidem fuerunt deportati, catenis constricti, & in carcerem conjecti: ibique adsiduis aerumnis per plures dies adflicti. Quum autem aliquando Sapores a variis negotiis vacaret, ingenti lignorum strue accensa, Sanctos Viros e carcere eductos, jussit Christum abnegare, & ignem adorare. Quod quum facere recusassent, ipsos in ignem projici mandavit, atque ita Martyrium consummarunt.* Hactenus Basilii Menologium.

> Et in Menologio Basilii.

Verum Acta nostra Centum viginti tantum adsignant: neque heic de Christianis Captivis ex Imperio Romano abductis agitur, quorum Acta infra exhibebimus; sed de Sacerdotibus, Diaconis, Clericis, & Virginibus, Persarum Regi subditis, qui non igne, ut perperam quoque in Menaeis traditur, consumti, sed gladio caesi, Martyrii lauream obtinuerunt. Inde vero facile conjicitur, & Chaldaica haec Centum viginti Martyrum Acta, Graecis, Latinisque prorsus ignota fuisse, & Encomium modo laudatum nonnisi a vitiatis Martyrum Captivorum Actis Menologii authorem mutuatum esse, ut infra ostendemus.

> Genuina eorū Acta Graecis Latinisque ignota.

ܣܗܕܘܬܐ

ܕܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܠܟܗ̈ܢܐ ܘܒܢ̈ܝ ܩܝܡܐ :

ACTA

SS. Martyrum Centum viginti. Inter quos novem Virgines Deo Sacrae, Reliqui Sacerdotes, Diaconi, & diversorum Ordinum Clerici.

> Anno Saporis II. Persarū Regis 35. Persequutionis 5. Christi 344.

ܒܫܢܬ ܚܡܫ ܕܪܕܘܦܝܐ ܕܥܠܝܢ
ܟܕ ܫܠܝܛ ܗܘܐ ܡܠܟܐ ܘܐܬܐܚܕܘ ܗܘܘ
ܡܢ ܐܬܪ̈ܘܬܐ : ܡܨܠܝܢܐ ܕܡܕܝܢ̈ܬܐ
ܩܠܝܠ ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܩܕ̈ܝܫܐ ܚܫܝܟ̈ܐ
ܡܢܗܘܢ ܬܫܥ ܕܗܘܝ ܗܘܘ ܒܬܘܠܬܐ
ܡܐܐ

ANNUS agebatur Persequutionis nostrae Quintus, quum jussu Regis, per eos dies Seleuciae commorantis, tum ex variis locis, tum etiam ex finitimis Urbibus Christiani centum viginti, in quibus novem Virgines Deo Sacrae, reliqui Sacerdotes,

> Christiani CXX. Seleuciae comprehensi.

In carcerem per semestre detruduntur.

Diaconi, & diversorum Ordinum Clerici in caussa Fidei comprehensi, in carcerem detruduntur, ubi loci foeditate, multisque aerumnis adflicti, per semestre, usque ad hyemis exitum vitam, morte graviorem, exegerunt.

Jazdundocta Matrona Christianos, carcere inclusos alit.

In ea tamen rerum angustia, temporumque acerbitate constitutis adfuit opitulatura nobilissima quaedam femina, & cum laude memoranda, ex Urbe [1] Arbela Provinciae Hadjabenae, Jazdundocta [2] vocabatur: quod nomen recte interpreteris Deo natam. Haec mulier opulentissima facultatibus suis horum Martyrum coetum aluit, quamdiu in publicis vinculis jacuerunt: idque virtutis officium tanta cum animi constantia, atque benignitate praestitit, ut nec ipsa Sanctorum necessitatibus deesset, nec in iis sublevandis adjutorem quemquam aut quaereret, aut pateretur.

Ad quaestionem plus semel producti, variis cruciatibus torquentur.

Per illud temporis spatium Beati Martyres a nequissimis Magis pro libidine ad quaestionem producti, frequentissime caeduntur flagris, atque variis cruciatuum generibus torquentur. At enim toto suppliciorum tempore, Sanctorum vultus, & os spectaculo erant adeo eminentis in poenas animi, ut Praefecto Regis nomine edicenti, ni Solem adorassent, ipsos universos summo cruciatu haud dubie perituros, uno omnes animo, unaque voce in hunc respondenrent modum:

Soli cultum denegant.

Apage tantum nefas, ut qui veri Dei servi sumus, magnum Mundi Opificem, cujus vi, ac numine omnia constant, atque gubernantur, per maximam perfidiam deseramus, aut, repudiato summi Conditoris cultu, ad vile Solis, rei utique ab illo conditae, obsequium desciscamus.

Mortem adprecantur.

Quin ergo actutum nos ad supplicium abripitis, maximam utique nobis laetitiam adlaturum? Quin mortem adceleratis, quae nos vestro ludibrio, & quotidianis insultibus sublatos, in optatae quie-

[illegible]

quietis portum est provectura?

Jamque dies instabat Martyrum decreta neci. Quod quum Jazdundocta a quodam Christiano, familiari suo, clam rescivisset, fore, scilicet, ut mane sequentis diei beatum illud agmen ad supplicium duceretur; continuo ad carcerem advolat, Martyrum pedes eluit, detractisque vestibus, loci foeditate corruptis, singulis candidam stolam largitur, ac velut Caelestis thalami sponsos, exornat. Mox omnes lauta atque opipara coena donat: coenantibus ipsa inservit: opportuna praeterea ad Martyrium cohortatione paratos animos alacriores efficere pergit: Exuite jam metum, ajebat, quos contra hujus temporis atrocitatem sustentat certa in Deum fiducia, quos erigunt eximia ejusdem promissa, quae in Sacris Evangelii paginis descripta, & velut Sacramento confirmata, nobis reliquit, quos Domini praeclara exempla ad virtutem provocant. Christus enim, quum in terris versaretur, tum ipse in humanis membris acerbos cruciatus pertulit, tum etiam nobis Martyrii fores patefecit, per quas ejus vultum intueri, atque in animum imaginem ejus transferre possemus, docti, intentatam ab inimicis justitiae mortem non timere. Hujus itaque noctis ocium maxime necessario negocio discutite, vigilate, cogitate, adeste animo; neque vos aut a Divinis laudibus, aut ab oratione desidia impediri sinatis. Hanc quippe solicitudinem, atque sedulitatem maximus ille fructus consequetur, ut honesta defuncti morte pro Christo, quem unice dilexistis, Martyrii nobilissimam coronam reportetis. Haec tamen eo modo, atque consilio dicebantur, ut ipsi neutiquam intelligerent, postera die se esse morituros. At illi, quos inopinatus mulieris adventus suspensos tenebat: Quid enim, inquiunt, tibi in mentem venit, ut hodie tam laute,

Mira Jazdundoctae in Martyres caritas, & munificentia.

Eos ad Martyrium hortatur.

O 2 tam-

tamque liberaliter nos recreares, aut adeo adcurate nostri nos Officii commoneres? Quibus illa rem dissimulans: At quid percontamini, inquit? Quod debeo, me vobis reddidisse officium, putatote. His verborum ambagibus elusa sciscitantium curiositate, Matrona recessit domum. Postera die summo mane ad carcerem revolat, depositaque omni dissimulatione, hunc in modum ad eos verba fecit: Nunc supplices ad Caelum tendendae manus, atque, posthabitis ceteris curis, id unum summa cum animi contentione, ac mentis puritate agendum, ut vobis Divinum Numen propitium reddatis. Adest quippe dies faustissima, quae vos, triumphali corona donatos, Caelitibus adjunget. Sed acre prius in terris certamen vobis est subeundum, & illustre trophaeum de hoste superato in mortalium conspectu erigendum est. Ad Deum ergo mox perventuri, vos ipsos praeparate, decoram mortem pro ipso obeuntes, ac pro amplificanda ejusdem gloria sanguinem vestrum profundentes. Ceterum, quod mea interest, vos etiam atque etiam precor, ut ejus, quod unice rogo, exoroque, certam mihi copiam faciatis. Enimvero, si eum, quem unice dilexistis, & pro quo etiam vitam mox tradituri estis, Dominum obsecraveritis, ut mihi per ipsum liceat vestro conspectu potiri in illa mundi suprema die, vosque adire, & adloqui, atque vobiscum aevum ducere, tum vero credam tulisse me gratiam tantam, quanta potest esse maxima. Quot enim scelerum sim rea, testem habeo conscientiam meam. Attamen si pro meo periculo ipsi deprecatores vos praebueritis, meorum mihi criminum veniam a Deo impetraturos vos esse, confido.

Martyrum precibus se commendat.

Cui venerandi ex Sacro coetu Senes responderunt: summa Dei nostri clementia, atque benignitate in spem inducimur, nostras pro te preces ipsum ratas

Ei Martyres bene precantur.

ܗܟܢ ܗܟܝܠ ܠܥܠܡܐ ܘܡܛܝܒܐ ܠܟܠܗܘܢ
ܦܪܨܘܦܐ ܕܡܠܟܐ ܕܢܬܚܪܒܘܢ ܒܗܘܢ:
ܘܢܦܠܘ ܐܝܟ ܠܦܘܩܕܢܐ ܘܢܦܩܘ ܠܗܘܢ
ܣܦܪܐ ܒܬܘܪܗܐ ܘܐܬܬܣܝܡܘ ܣܝܡܐ
ܣܝܡܐ ܒܣܦܪܐ ܡܢܟܠ ܦܠܓܬܐ
ܕܡܠܟܘܬܐ.

ܐܬܟܠܠܘ ܕܝܢ ܒܫܬܐ ܒܝܪܚ ܢܝܣܢ
ܒܬܪܒܫܒܐ.

ratas habiturum, ac perinde futurum, ut tibi pro tantis benevolentiae, & caritatis officiis, quae per has temporum angustias ipsius caussa nobis exhibuisti, amplissimam mercedem reddat, & insuper quae modo postulabas, cuncta juxta fidem tuam praestet cumulatissime.

Ut primo illuxit decretoria dies, Martyres ad supplicium trahi Rex jubet. Exeuntibus in ipso carceris vestibulo obviam facta Jazdundocta, singulorum pedibus advolvi, pie prensare manus, postrema infigere oscula, non dubitavit. Ceterum extra Urbem, festinantibus lictoribus, celeriter eductos, atque in supplicii loco jam constitutos, summus Praefectus, qui quaestioni praeerat, interrogat, num Solem adorare malint, oblata etiam spe veniae.

Ad supplicium trahuntur.

Interim Jazdundocta summa iis rependit benevolentiae, ac pietatis officia.

Tum vero Sanctorum chorus alta, & contenta voce conclamavit: Forte necdum vidistis, quippe qui oculis perinde, ac mente capti estis, reos quidem, quum ad supplicium pertrahuntur, metum, tristitiamque dissimulare non posse, nec solere, ac non modo pallente vultu, sed sordido corporis habitu, atque atratis vestibus intimam animi moestitiam prodere. Nunc vero videte, qualis renideat nobis in ore risus, velut nascente die vernantibus rosis! Quales praeterea nos ornent vestes! Quam splendidae! Non ista profecto metum, luctumve significant. Eja igitur, quibus libuerit, exercete nos poenis; quamdiu licet, iras exsaturate vestras, atroces, & immanes animae. Nihil enim deliberatius nobis est, quam ne summi Conditoris augustissimum Nomen contemnere, aut Solem, futilem, & inanem Deum, admirari videamur. Non hoc vestri Imperii metus a nobis eliciet, quod nihili ducimus, nec Regis vestri jussa, quibus in hac caussa obtemperare, inexpiabile scelus arbitramur. Ratum, videlicet, nobis est, ut nihil magis, honesta morte cadere. Quod tum vero adsequutos fuisse nos, putabimus, si nobis contingat, non modo opes, sed ipsam, qua fruimur, lucem amplitudini illius Regni impendere, ad quod vos ipsi imprudentes provehere nos festinatis, cujusque immortalem gloriam nobis non aufertis, quum vitam eripitis. Tum demum Praefectus gladio reos esse feriendos pronunciat. Continuo omnes pro Christo datis carnifici cervicibus, fortiter occubuere.

Martyrum constantia.

Capite plectuntur.

Jazdundocta conductos primis tenebris ex foro pollinctores pro quolibet corpore binos, Sacra Lipsana praeparatis linteis involvere jubet, veritaque Magorum potentiam, in locum ab Urbe remotum efferenda curat, ibique effossis altis scrobibus, tumulos composuit, conditis in quolibet loculo corporibus quinis.

A Jazdundocta sepeliuntur.

Coronam hic Beatorum Martyrum chorus sexta die [3] Lunae mensis Aprilis consequutus est.

Martyrii tempus. 3

ADNOTATIONES.

(1) **A***rbela* Urbs Hadjabenae praecipua, apud quam Alexander Macedo Darium, Persarum Regem, vicit, inter Caprum, & Lycum fluvios sita, pari ab utroque distantia, ut inquit Strabo lib. 16. Regio circa Arbelam dicta est Arbelitis, eademque *Hadjabenae Pars* apud Plinium lib. 6. c. 13. Juxta Abulphedam Tab. Geogr. n. 435.

اربل قاعدة بلاد شهروز وهي مدينه بين الذابين
ومنها الي الموصل يومان خفيفان .

Ar-

Arbela Metropolis regionis Sciabaruz, Urbs inter binos Zabas, a Mosul fere biduum distat. Circa annum Christi 1200. instaurata est. Quamobrem apud eumdem Abulphedam Geographus ابن سعيد *Ebn said* de illa haec scribit اربل مدينه محدثه وهي قاعدة بلاد شهرزور *Arbela Urbs nova, eademque Metropolis regionis Sciabaruz.* Fallitur itaque Herbelotius, quum Arbelam in Mesopotamia ponit. Arbelensis Ecclesiae Diaconus Barhadbesciabas, cujus Acta infra dabimus, anno Persequutionis 15. Saporis 45. Martyrium subiit. In Epistola Marabae Patriarchae Antistes Arbelae, idemque Hadjabenae, inter subjectos Patriarchae Chaldaeorum Metropolitas tertium locum occupat. Ea Metropolis temporibus Papae instituta fuerat, si Sobensi adhibenda fides. In Synodica Theodosii, & in Pontificali Chaldaeorum quartus inter Metropoles locus Arbelae, seu Hadjabenae tribuitur. Vide Asseman. Bibl. Orient. tom. 3. Par. 2.

(2) *Jazdundocta*, seu Deo nata a Lipomano ex Metaphraste tom. 5. die 3. Novembris corrupte *Jazdundadul* vocatur. Cetera Sanctissimae hujus Matronae praeclare gesta habes infra in Actis SS. Acepsimae, Josephi, & Aithilahae.

(3) Luna 6. Aprilis anno Christi 345. quo Martyrium horum Centum viginti Sanctorum contigisse, superius ostendimus, in diem solarem ejusdem mensis XXI. incidit: atque adeo perperam in Martyrologio Romano, & in Menaeis, atque Menologio Basilii eorum memoria ad 5. & 6. ejusdem mensis diem revocatur.

ADMONITIO

In Martyrium SS. BARBASCEMINI Episcopi, & Sociorum.

Acta Graecis Latinisque ignota.

SAnctum Barbasceminum, seu, ut alii scribunt Barbasimem, cujus nec Acta, nec memoriam apud Graecos, Latinosque Martyrologos reperire licuit, Praesulibus, qui saeviente Sapore Rege Martyres occubuere, adcenset Hermias Sozomenus Hist. Eccles. lib. 2. cap. 13. prope finem: *Episcopi vero*, inquit, *quos quidem accepi* BARBASIMES, *Paulus, Gaddiabes &c.*

S. Barbasceminι Vitae compendium ex Bar-ebraeo aliisque rerū Orientalium Scriptoribus.

De eo autem & Sexdecim Sociis, quorum quidam, ut ferunt Acta, a S. Marutha Chaldaice exarata, quae ex Codice Nitriensi Vaticano I. eruta, nunc primum Latinitate a nobis donantur, Sacerdotio erant insigniti, reliqui vero Diaconi, & Clerici, haec scribit Gregorius Bar-ebraeus in serie Catholicorum Orientis, quam ad tertiam Chronici sui partem adjecit. [illegible]

Sciahdusti Duodecimus sufficitur Barbasceminus, quod nomen Chaldaicum est, & Nominibus quatuor praeditum, recte interpreteris, Bethgarmensis, Simeonis Bar-saboë ex sorore & ipse nepos. Porro hic Seleuciae clam electus, & in domo cujusdam Fidelis ordinatus, Clericos, Monachos, & Episcopos adsidue hortabatur, ut habitum mutarent, & indumentis albis, secularium instar, uterentur, quo, scilicet, crudelem impii Saporis Persequutionem declinarent. Postea vero quum persequutio cessasset, Oriensque Nestorianismo infectus esset, cum habitu

bitu fides quoque mutata est; & qui vestimentorum formam abjecerant, pristinum Schema Sacrum, quo potissimum Antoniani Monachi apud ceteras gentes discernuntur, resumere detrectarunt. Barbasceminus autem quum septem annos occultus sedisset, tandem ejus nomen ad Saporem delatum est, qui ipsum cum sexdecim Presbyteris, & Diaconis comprehensum, undecim in carcere menses detinuit, utque Fidem abnegaret, amplissimis promissionibus, atque blanditiis solicitavit. Sed operam tandem se perdere intelligens, eos omnes die nona mensis Januarii in Bethuzitarum Urbe Ledan interfici mandavit. Tunc autem Episcopi a praeficiendo sibi capite destiterunt, eo quod mactaretur illico, quicumque constituebatur. Hactenus Barebraeus.

Eadem fere habet Mares, sed tres tantum Barbascemino Pontificatus annos tribuit, additque ejus Corpus ab Huzitarum Episcopo in Urbe Gandisaporensi conditum fuisse; Seleuciensem vero Sedem ad Izdegerdis usque regnum, post ejus Martyrium Praesulibus orbatam fuisse.

Quot annos Seleuciensem Episcopatum gesserit?

Amrus tamen Sancti Barbascemini inaugurationem ad annum Graecorum 655. Christi 344. conlocat, eumque septem annos Episcopatum gessisse, Sedem vero unum & triginta ab ipsius obitu annos vacasse, adfirmat.

Martyrii tempus.

Verum ex genuinis hisce Actis, quorum authoritas quamlibet aliam utique elevat, exploratum est, Barbasceminum mense Februario, anno Persequutionis sexto, Saporis Regis 36. qui ex dictis in 345. Christi annum incidit, comprehensum fuisse; undecim vero post transactos in carcere menses, Ledan in Urbem deductum, ineunte proinde anno Persequutionis septimo, Saporis 37. Christi 346. Martyrii palmam cum Sociis obtinuisse. Alia autem ex parte constat, ejusdem Barbascemini inaugurationem nisi ab anno Persequutionis 3. Saporis 33. Christi 342. repeti non posse, quum Sciahdustes ejus frater, & proximus decessor eo anno occubuerit, ut superius ostendimus. Quinque igitur ad summum annos Sanctus Barbasceminus Seleuciensem Ecclesiam rexit.

Quot annos post Barbascemini Martyrium vacaverit Seleuciensis Sedes.

Pari etiam calculo refellitur Maris, Amrique de temporis intervallo, quo post laudatum Barbasceminum vacaverit Seleucensis Sedes, opinatio, quod, scilicet, hic ad annos 31. ille vero ad Izdegerdis usque tempora, qui Persicum Imperium ab anno Christi 400. auspicatus est, protrahendum contendit. Acta siquidem nostra diserte tradunt. Seleuciensem Cathedram, defuncto Barbascemino, annos fere viginti vacasse, nempe, usque ad annum Christi circiter 365. Quo quidem tempore Tomarsa, seu Tamuza, teste Barebraeo in ejus Vita, decimus tertius Orientis Maphrianus, seu Catholicus renunciatus est.

ܣܗܕܘܬܐ

ܕܒܪܒܥܫܡܝܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ . ܘܕܫܬܬܥܣܪ ܐܚܝ̈ܐ ܕܥܡܗ .

MARTYRIUM

SS. BARBASCEMINI, Seleuciae, & Ctesiphontis Episcopi, & XVI. Sociorum.

Anno Saporis II. Persarum Regis 36. Persequutionis 6. Christi 345.

ܫܢܬ ܫܬ ܕܪܕܘܦܝܐ ܕܐܬܪܢ
ܡܛܬ ܕܒܪܒܥܫܡܝܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܣܠܝܩ ܘܕܩܛܝܣܦܘܢ ܩܕܡ ܡܠܟܐ :
ܘܐܟܠܘ ܩܪܨܘܗܝ ܠܗ : ܐܝܬ ܗܪܟܐ ܓܒܪܐ ܚܕ
ܣܢܐ ܕܢܦܫܗ ܠܝܘܠܦܢܢ ܘܣܢܐ ܘܐܢ̈ܫܐ
ܣ̈ܓܝܐܐ ܗܦܟܘ ܡܢ ܕܚ̈ܠܬܢ ܘܡܢ ܥܒ̈ܝܕܬܐ
ܡܢ ܚܕ ܡܠܟܐ ܢܚܒ ܠܗܘܢ :
ܘܡܘܬܐ

S. Barbasceminus S. Simeonis Barsaboë ex Sorore Nepos, & successor, ad Regem defertur.

Inierat annus Persequutionis nostrae sextus, quum Barbascemini, Seleuciae & Ctesiphontis Episcopi, nomen ad Regem delatum est. Adcusatio his verbis instruebatur: Incubat his locis Vir, ingenio ferox, nostraeque disciplinae inimicus, a quo plurimi cum a nostris sacris, tum etiam a pu-

a publicis officiis passim, ac temere avocantur. Quid? quod & insolentissima procacitate Ignem, & Aquam maledictis incessere, eisque insultare non dubitat. Tum vero Rex: Nomen, inquit, conditionemque edicite, & cujas sit, qui haec nefaria audet? Nepos est, subdunt delatores, ex Sorore Simeonis Bar-saboë, Christianisque praefectus, ejus locum tenet.

Comprehenditur cū sexdecim Sociis.

Infremuit ad haec Rex, iraque excandescens, actutum arcessiri reum jubet. Continuo rapitur Barbasceminus cum sexdecim Viris. Horum quidam Sacerdotio erant insigniti, reliqui Diaconi, & Clerici, qui variis ex locis, tum ex praedictis Civitatibus ad Episcopum convenerant. Rex Barbasceminum truci vultu intuens: O sceleltissimum, inquit, caput, supplicioque periturum teterrimo! Eone tua te impulit audacia, ut, posthabitis Edictis meis, isti populo, quem mihi maxime exosum esse minime ignorabas, utpote Deorum meorum contemtorem, praeesse praesumseris? Praesertim quum te non lateret, Simeonem, mihi ceteroquin carissimum, hac de caussa summo supplicio pridem adfectum fuisse.

Acta coram Rege.

Cui Barbasceminus: At tu, inquit, numquam impetrabis, ut Edictis tuis nos Christiani pareamus, quippe quae omnia Religionis nostrae Sacra convellunt. Quibus enim Legis Christianae quamlibet particulam sartam tectam tueri propositum est, hanc, in qua Fidei nostrae, velut cardo, vertitur, deserere, iniquissimum esse, ac prorsus intolerandum, arbitramur.

At Rex: Tibi vero, ut video, annis gravata aetas eripuit mentem: adeo insanis, ut tuam ultro necem expetas. Et quidem petenti propediem inferre ratum etiam mihi, parique Nepotem supplicio perdere, quo pridem Avunculus periit, sua complures obruens ruina. Cui Barbasceminus: Non

Minas contemnit.

ego

[illegible]

ego aut vitam odi, aut mortem expeto, dum per te liceat mihi verae Religionis dogmata profiteri, meaeque vitae rationem ad ejus instituta conformare. At posteaquam tua tu abusus potestate, tuum in errorem nos impellere adgressus es, iniqua hac conditione potiorem mortem duco. Non enim illa finem vitae, sed melius, & altius initium dabit: proinde nec laetitiam adimet, sed ex fluxa, & caduca immortalem efficiet. Avertat Deus, ut a recta Fide, quae, ut in unum ipsum credamus, expostulat, ne hilum quidem deflectam, aut susceptam ab institutore meo Simeone Religionem ejurem.

Sol, Ignis, & Aqua Persarū Numina.

Tunc enimvero Rex effervescentem stomachum, iracundiamque compescere non potuit, quin solem, Deum suum, contestatus, in haec verba erumperet: At at ego sectam prorsus delebo vestram, vestraque Sacra ab hominum mentibus penitus evellam. Ad haec subridens Barbasceminus: At enim, subdidit, qui Solem modo jurabas, Ignem, [1] & Aquam a te praetermitti ex officio non fuit, quos, utpote Deos, pari, ac Solem honore a te haberi consentaneum erat, eorumque simul opem exposcere, ut tibi nostrum exitium molienti adessent, tuaque consilia bene vertere, atque ad exitum perduci juberent. Excanduit impius Rex ad hunc Viri, inter minas minime trepidantis, jocum. Et tu quidem, subjecit, velut morte jam deliberata, cavillis me lacessis, ut celerem a me necem propediem feras? At immane quantum aberras! Finem poenae quaeris, ego poenam volo. Cum foedi carceris aerumnis perdiu tibi antea conflictandum scias, si forte tuae sectae homines tuam miserrimam conditionem, mox etiam acerbissimam necem contemplati, audaciam ponant, discantque legum severitatem timere.

Vinculis constricti undecī

Dixerat haec: quum continuo

P omnes

omnes in carcerem duci, & gravibus constrictos vinculis, arcta sub custodia adservari jubet. Atque ita a Februario ad quintum Idus Decembres, anni fere spatium exactum est, quo temporis intervallo crudelissime divexantur a Magis, verberibus, fustibus caeduntur, fame, siti macerantur. Omnes ex longa inedia torridi videbantur, mutati carceris illuvie vultus, cadaverosae frontes cineris, aut fuliginis colorem contraxerant, squalentiaque macie, ac tabe corpora, tormenta insuper saepius repetita, miserandum in modum deformaverant.

Menses arcta sub custodia adservantur.

Interim crudelissime divexantur.

Vertente anno, Barbasceminus cum Sociis ad Urbem Ledan Provinciae Huzitarum, Regis jussu, qui id temporis ibidem morabatur, vincti trahuntur, & ad quaestionem iterum vocantur. Aderat caussae cognitor ipse Rex, qui reos sic adorsus est: Proh gentem insanam, atque ab omni ratione alienam, qui ad interitum scientes ruitis! Tot jam aerumnis adflicti necdum audaciam ponitis? Resipiscite jam tandem, miseri, quemve exitum habuerint illi ex vestra secta homines cogitate, qui primi inter carnificum manus male perierunt, dum sperarent vitam immortalem, imperiumque sempiternum se esse adsequuturos; ut aliquando vos pudeat illorum insaniam imitari, & certam mortem vobis ipsis arcessere, vos tandem poeniteat: quod illi fecere, desperatissima redintegrandae salutis, vitaeque in aevum producendae spe ducti; qua tamen nihil inanius, nihilque inconsultius fuisse, ipsi modo animadvertitis: nec enim revixere. Quae quum ita se habeant, quid vestris rationibus consentaneum sit, aestimate? Nam si mihi, optime utique in vos consulenti, morem gerere, meisque Edictis obtemperare statueritis, hujus obedientiae uberrimos fructus capietis: tum vero prae ceteris tu, Barbasceminne,

Inde Ledan deducti, Regi sistuntur.

Ad Solis Sacra suscipienda, muneribus atque minis frustra tentatur.

ne, qui, si sacra Dei Solis susceperis, quam magnum inde dignitatis, atque amplitudinis incrementum tibi adcessurum sit, hac ipsa die intelliges. Simulque mille Auri [2] Sincas cum Cyatho Aureo Barbascemino porrexit: Hoc interea, inquit, habeto, quod, ad excitandos in tui admirationem spectatores, malui hoc tibi in loco oblatum, dum tibi publica officia, ac Praefecturam propediem paro.

Cui Beatus Antistes: Egone, inquit, tibi is sum visus, ut me hisce crepundiis perinde atque sordido pulvere, & caducis floribus eo adductum iri existimares, ut desererem Deum immortalem, cujus vi, ac numine ista omnia primum in lucem prodiere, mox etiam, ipso jubente, in nihilum relabentur? Quare toto eram probandus tuo Imperio, o Rex, nedum istis nugis; nec tamen quod semel fixum est retinere, propterea ullatenus abjecissem.

At Rex: Tu vero, si qua tibi tui, tuorumque superest cura, cave, ne quo ornatus es, donum contemnere, atque abjicere videaris. Nam si proterve, insolenterque mecum agere pergas, id tantummodo efficies, ut actutum voto satisfaciam tuo, atque meo: tibi quidem vitam eripiens, tuam vero gentem istam, perduellem, mihique molestissimam, exscindens, ac penitus exstirpans.

Tum Martyr sanctissimus respondit: Scilicet, ut ille scelerum vindex Deus ultimo mundi die, quando omnes mortales coram eo constituti, toto pectore contremiscent, illa mihi exprobraturus sit: Siccine, inquiens, insaniebas, ut auro, quod ipse Sapori Regi dederam, me posthaberes, & nugis captus, nugas itidem sectareris? Propterea hoc scias velim, Rex, me quidem in mea Religione, verissimaque Fide tutum perfugium, & portum tenere. Tu vero, scelieste, atque inique pror-

sus Tyranne, jam coeptum perage facinus: profer atrocem animum, necdum caedibus saturum. Verba hucusque dabas, expedi jam verbera.

Ad haec Rex: Hactenus equidem, quasi sapientem Virum, dictis, factisque te perhonorifice habebam: at nunc sero tandem mihi patuit, fateor, alium te esse, quam putabam, hominem, scilicet, dementem, & insanum, utpote vesana illa stirpe genitum: istam vero, qua correpti estis, Christiani, luem mitibus remediis frustra tentari: quare acerba aspera pertinaci malo celeriter esse admovenda, vosque duris verberibus edocendos, qua ratione gubernentur, atque in officio contineantur mortales.

Cui Barbasceminus: Christianorum, inquit, sapientiam, & fidem ex eo existima, quod pro Deo nostro mortem oppetere non dubitamus: quod tuam ferociam pari ferocia frangimus; feroces enim, ac mites esse didicimus, ut ferunt tempora, & mores. Dum autem ceteros nos homines fluxae, caducaeque eorum fortunae commoneremus, teque, ut reliquum hominum vulgus, periturum ediceremus: tu interim blandiebaris orationi nostrae, offerebas munera, opinans, nos, hisce illecebris irretitos, aeternam, quam unice diligimus, vitam posthabituros, aut abjectis, quas tenemus, veris opibus, ad tua procursuros munuscula, una cum iis, quos Deos tuos nominas, propediem interitura. His porro dictis vehementer permotus Rex: Ast ego, subjecit, posthac Copiarum mearum Praefectis perscribam, ut in Christianos arma expediant, atque in exitium nominis vestri universi conspirent. Cui Barbasceminus respondit: Invictum animi robur, quod a Christo Domino nostro in hoc conflictu accepimus, tuos, tuorumque militum conatus facile infringet. Quod autem confidis, caedibus, ac tormentis gentem nostram funditus deletum iri, immane quantum falleris! Numquam enim uberior electa Christianorum soboles est futura, quam quum in eosdem ferro acrius saevire occoeperis. Sument enim vires a vulnere, & in immensam sobolem succrescent, quos succidere, atque radicitus exstirpare tentaveris: indeque disces, huic bello, quod adversus Fidei nostrae homines susce-

suscepisti, nec vires, nec animum tibi adesse parem. Sed perge jam, & Christianos ea, qua soles, crudelitate tuis Regnis expellito; protinus excipiet nos patria nostra, quae homines, moribus nostris imbutos, nostrique similes complectitur. Tu manus, nostro contaminatas sanguine, eluere olim cupies. At frustra: ecce enim, quos sustulisti, Christiani nostri sodales in Paradiso, in loco deliciarum pleno, beatam ducunt vitam; sed & pueri, quos obtrivisti, & Virgines, quas pessume adflixisti, feliciter regnant. Te vero huic contraria sors manet, luctus, videlicet, & stridor dentium, nullumque finem habitura tormenta.

Tum vero impius Rex, justitiae nescius, & aequitatis, immani exarsit ira, eamque repente excussit, profuditque Christianos omnes cruento, atque saevissimo Edicto proscribens. Aspidi insuper, aut Regulo similis itinera obsedit, volavit ad praedam, curvavit se ad ictum, atque felle effervescente tumefactus, amaros devolvit torrentes, quibus omnia absorbuit, obruit, comminuit.

Immane Saporis in Christianos Edictū.

Edicti haec summa erat: *Quicumque me amat, meumque Regnum salvum cupit, det operam, ne quis, Christiani nominis tenax, intra Persidis fines, aut sub ditione mea commoretur, quin Solem adorare, atque Ignem, & Aquam colere, vescique animantium [3] sanguine compellatur. Si quis haec facere detrectaverit, hunc Praefectis actutum dedi jubeo, atque ex eorum sententia torqueri, & ultimo adfici supplicio.*

Interfectus est S. Barbasceminus cum Sociis Martyribus sexdecim Luna nona [4] mensis Januarii, eoque exstincto, Seleuciae & Ctesiphontis Sedes ad annos circiter viginti vacavit, eo nimirum saevissimo Edicto novam Electionem disturbante, trepidantibus Persequutionis metu Christianis.

Martyrii tempus.

Post Barbascemini obitum Sedes ad annos circiter 20. vacat.

ADNOTATIONES.

(1) Hinc liquet, Persas olim non Solem tantum, sed Ignem etiam, & Aquam, tamquam Numina adorasse.

(2) *Sincas*; hoc est, Semidrachmas. Monetae id nomen est, quae etiamnum apud Orientales viget.

(3) Legem Apostolicam de abstinendo a sanguine, tanta olim Religione Christiani custodiebant, ut, qui sanguinem comederet, is deficere a Fide vulgo judicaretur. Videsis Tertullianum in Apol. & Natal. Alexand. dissert. IX. secul. I. Idque vel ex immanissimo hoc Saporis Edicto luculentissime colligitur.

(4) Luna nona mensis Januarii anni 346. quo Sancti Barbascemini, & Sociorum Martyrium contigisse ostendimus, in Solarem ejusdem mensis diem XIV. incidit.

ADMONITIO

In Passionem Martyrum, qui variis in locis interfecti sunt.

Cruentum & immanissimum Edictum, quo Persarum Rex Sapor generosa Sancti Barbascemini oratione revictus, Christianos omnes proscripsit, & cujus summam ad calcem Actorum ejusdem Barbascemini subjecit Maruthas, innumerabilis Martyrum caedes consequuta est, quorum certamen paucis ab eodem Marutha descriptum, ex Codice Chaldaico Nitriensi Vaticano II. heic proferimus.

Post S. Barbascemini obitū plurimi Martyres.

Porro quum plurimorum horum Martyrum nec apud Judices Acta se vidisse, nec nisi paucorum nomina, ab incertis authoribus memoriae prodita, se adsequutum fuisse, ingenue fateatur Maruthas, mirari profecto non subit, quod quae de iis ab eodem Marutha heic perhibentur, Elogii potius, quam Passionis historiae characterem praeseferant. Et quidem optandum esset, ut singulorum, aut certe praecipuorum, qui in Sacris Syrorum, Graecorum, Latinorumque fastis sparsim memorantur, Martyrum, saeviente eo Edi-

Quorum nomina & Acta pleraque ignota.

Edicto, in Perside caesorum, Acta haberentur; sed quum plerique eorum quasi tumultuose, acervatim, & nulla observata Juris formula, Martyrium consummarint, nemini fortasse ea omnia colligere, & posteritati tradere licuit, nec nisi pauciora ex iis ad nos usque pervenerunt: ex quibus duo tantum, quae, scilicet, Maruthas in commentarios retulit, quaeque nullis postea interpolata, aut vitiata fuerunt additamentis, huic plurimorum Martyrum Passioni, sive Elogio subjungemus.

[illegible]

[illegible]

PASSIO MARTYRUM

Qui variis in Locis a Praefectis interemti sunt, praeter eos, qui in Regis Foro occubuere.

Anno Saporis II. Persarum Regis 37. Persequutionis 7. Christi 346.

Persequutio recrudescit.

EODEM ferme tempore, quo Martyrii Coronam adeptus est Barbasceminus, atrox procella terris nostris incubuit, quae populum nostrum vehementer adflixit, Ecclesias praeterea diruit, nudataque Religionis nostrae sacra vulgo prostituit. Tunc enimvero fortes, praestantesque Animae procedere, atque augeri: imbecilles contra, inertesque languescere, atque deficere: nutantes quidem cadere, constantes vero rectum, confirmatumque sensum acrius tueri: ardentes, & alacres ad constitutum opus procurrere: pigri contra, desidesque ignobile otium sectari. Quid? quod Tyranni distrinxerunt ferrum ad praedam, invaserunt generosas Animas, ipsarumque facultates diripuere, hisce rapinis suas opes auctum iri existimantes; quas tamen vox illa, mortuorum suscitatrix, quandoque dissipabit, Martyribus quidem abrepta patrimonia restituens, ab illorum vero persequutoribus poenas exigens.

Plurimi Martyrio perfuncti sunt, quorum nomina, & Acta ignota.

Porro etsi plurimos ubique locorum debitum Fidei Christianae testimonium dedisse certum est; ex iis tamen paucorum dumtaxat nomina, a quibusdam literis consignata, ad nos usque

[illegible]

[illegible]

usque pervenerunt, quorum ego in describendis gestis frustra prolixiori utar oratione: nec enim illa dicendo adsequuturum me esse confido, nedum omnia plene, perfecteque comprehensurum. Enimvero quidquid dixero, id & impar fore sentio, & perbreve, si diuturnarum, quas ii objerunt, Passionum ratio habeatur. Quidquid dictavero, exiguum est, quum illorum cruciatus modum omnem excesserint. Quid? quod nec de his prolixius agere in promtu est, quum eorumdem apud Judices Acta ipse non viderim, nec illa modo vel cogitatione consequi, vel manibus adtrectare, vel cursu comprehendere mihi sit facultas. Profecto difficile est eloqui quae a nemine doctus sis, aut historicum agere, quando authorem, quem sequaris, non habes, nec scopus, ad quem ictum destines, adparet. Opus sane arduum; conabor tamen, & eorum Martyrium, per quod magni, & laude digni evaserunt, oratione persequi adgrediar: eodem siquidem loco pugna, & victoria definiuntur; at Martyrium corona est, & malorum, laborumque omnium finis.

Eorum Encomium.

Quis vero jam ista pro dignitate eloquatur, aut symbola inveniat, quorum comparatione propositarum rerum praestantiam declaret? Qui enim eorum memoriam complectitur, liber decora videtur planities, sublimibus coronata cedris, aut pratum, quale die festo frequentare solemus, odoratis floribus renidens; illorum, scilicet, nomina flores sunt, puris mentibus bene olentes, suntque ipsorum nominum elementa lilia vernantia. Sanguis eorum Provincias nostras rigavit, & sicut ros fines nostros adspersit: gaudia nostris terris adtulit, & luctum, laetos protulit dies, immixtos tristibus. Sunt eorum corpora velut bonae nutricis ubera, sunt ossa hortus uberrimus. Ager eorum exuberavit in messem, cujus manipulus Altari-

tari oblatus est. Ipsorum Grex multiplici sobole propagatus est in greges, praebuit agnos ad victimas. Sacerdos fuit illorum voluntas, holocaustum corpus, & suavis immolatio ipsa eorum Passio.

Age nunc, recogita, quam acerbae fuerint eorum passiones, quam suavis, & jucundus eorum sermo! Quantum terrent eorum supplicia, quantum contra trahunt, & adliciunt, quae ipsis promissa sunt, praemia! Quam atrox, & horrenda fuit, qua periere, poena, quam grata, & expetita est eorum memoria! Domus sanguinis sanguinem nobis offert: cruentas caedes subjiciunt mortis limina. Quocirca orationis nostrae argumentum est Tyrannorum ferro fusus sanguis, & Martyrum per immanes cruciatus clari exitus. Ruinas, mortesque recolimus.

Huc ergo adpropera quicumque sapiens pio dolore perinde atque amore adfectus aestuas, & angeris, huc, inquam, adpropera, & animum curis pressum ad pias solve lacrymas. Huc festina quicumque sapis, & diligis, fletuque molestis cogitationibus exonera gravem mentem. Eja animae labes dolore elue, & amore cor lava quicumque prudens luges, & optas meliora. Festina, inquam, & dato capiti tuo aquas, & oculis tuis fontes lacrymarum. Praepara aures tuas, & mentem tuam intende: lege nominum census, & cogita exaggeratas in Martyrum caput calamitatum procellas: explica caritate aestuantem mentem, & conjicito per te ipsum illorum cruciatus, quos mihi proferre haud licuit, quum intelligentiam meam perinde atque dicendi facultatem longe antecellant. Tu itaque Athletarum Christi, quorum alii quidem gladio caesi, alii vero lapidibus obruti perhibentur, adtente metire passiones, earumque pondus explora, & obstupesce. Tuum est animo perpendere efferatae multitudinis in ipso lapidum jactu rabiem, vel Tyrannorum in eosdem Martyres saevientium intimas furias.

ܢܝܚܬܐ ܕܡܪܐ. ܐܦ ܡܪܥܝܬܗܘܢ ܕܦܫܬ ܒܝܠܕܐ
ܘܐܬܥܒܕܬ ܠܓܙܪ̈ܐ ܒܝܠܕܐ. ܐܦ ܗܝ ܩܪܒܬ
ܠܐܡܪ̈ܐ ܘܢܟܣܬ ܠܕܒܚ̈ܐ ܘܩܘܪܒܢܐ. ܐܦ
ܟܘܡܪܐ ܐܝܬܝܗ ܠܨܒܝܢܐ ܘܢܦܫܗܘܢ ܗܘܬ
ܠܥܠܬܐ: ܦܓܪ ܓܒܝܐ ܚܫܗܘܢ ܕܢܝܚܘܬܐ ܩܪܒ
ܠܡܥܡܕܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܡܬܬܘܝ ܥܘܗܕܢܐ
ܣܦܝܬܐ ܘܐܒܕܢ ܚܫ̈ܝܗܘܢ ܒܥܬܡܐ.
ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܐܬܚܫܬ ܢܘܬܝ. ܗܠܝܢ ܕܠܐ
ܐܬܦܪܣܬ ܐܦܕܝܬܝ. ܕܡܨܠܝܢ ܦܬܓܡܐ
ܠܝ ܘܡܬܪܓܐ. ܕܐܬܦܬܚ ܦܬܓܡܐ ܠܝ
ܘܡܬܬܘܥܝܬܐ: ܒܝܬ ܕܡܗ ܕܒܥܬܗܘܢ
ܒܡܟܐ ܗܘ ܘܐܡܬܗ. ܘܒܢܝܢ ܡܬܬܘܠܝܢ
ܕܒܕܡܗܘܢ ܐܝܟ ܘܐܬܒܕܡܐ: ܕܠܝ ܗܘ ܗܕܐ
ܕܐܬܒܥ ܡܘܪܦܐ ܕܡܠܝܟܘܢ ܡܪܝܪܐ.
ܕܠܝ ܗܘ ܗܕܐ ܕܐܬܚܙܝ ܡܘܬܐ ܕܡܬܠܟܘܢ
ܚܝܠܐ.

ܠܐ ܐܬܩܪܐ ܐܝܟܢܐ ܘܐܡܠܠ. ܠܐ ܐܬܒܝܢ
ܘܐܬܡܠܘ: ܡܠܝ ܦܬܓܡ ܚܙܝ ܘܡܫܟܢܐ.
ܡܠܝ ܢܝܫܝܢ ܕܦܬܓܡ ܘܣܒܪܐ ܠܐ ܡܬܩܪܐ
ܕܡܬܢܬܐ ܚܝ̈ܐ ܕܦܓܥ ܒܝ. ܠܐ ܫܒܩܬܐ
ܕܡܬܠܢ ܦܝܫܐ ܕܐܪܥܐ ܠܝ. ܠܐ
ܦܪܥܢܘܬܗܘܢ ܕܡܢ ܐܬܐܒܕ. ܠܐ
ܫܘܠܛܢܗܘܢ ܕܒܗ ܡܢ ܐܬܒܝܐ: ܕܒܢܬ
ܒܪܘܬܝ ܠܪܘܚܝ ܗܪܟ ܘܗܪܟܢ ܬܬܐܠܪ.
ܚܕ ܕܦܠܓܝ ܪܪܘܗ ܐܝܬ ܒܕܡܥܐ. ܘܚܕ
ܕܢܟܝܡ ܡܚܕܬܐ ܠܢܦܫܗ ܐܝܬ. ܕܠܗܘܢ
ܗܟܢܝ. ܘܗܪܟܐ ܗܘܝܢ. ܘܗܪܟܐ ܠܐܠܗܐ
ܘܐܡܢ ܠܐܠܗܝܢ.

Scriptoris monitum.

Cave porro, ne horum Beatorum Martyrum Passionem mente percurras; inde ociosus desideas, neve eamdem mediteris, postea sileas. Animum impleto dolore, atque fiducia, laetitia, & luctu oculos, dum tibi castra mortuorum viventium occurrunt, & agmina interfectorum laetantium. Quod enim a nobis illos separari vides, est quo doleas; quod vero cum Domino junguntur, est iterum quo gaudeas. Inter laetitiam, & moerorem duo tibi commoda colliges: alterum, quod corpus lacry-

lacrymis abluis: alterum, quod animum ad resurrectionem innovas. Illuc, nempe, tuas intendere spes te oportet, heic praestolari quae speras. Quae heic, temporaria sunt, quae illic sempiterna.

ADMONITIO

In Martyrium SS. JACOBI Presbyteri, & MARIAE Virginis.

Sanctum Jacobum, cujus & Mariae Sororis, Sacrae Deo Virginis, Martyrium breviter a Sancto Marutha descriptum, ex Codice Chaldaico Nitriensi Vaticano I. nunc primum heic in lucem exhibemus, clarissimus Bibliothecae Orientalis Author, tom. 3. par. 2. pag. 54. eundem esse putat, ac Jacobum Presbyterum, quem cum Johanne Episcopo, & Martyre Menologium Graecorum, jussu Basilii Imperatoris editum, & Martyrologium Romanum die 1. Novembris concelebrant. Verum quum ibi de Maria Virgine ne verbum quidem occurrat, neque heic Johanni Episcopo socius adjungatur Jacobus, hunc profecto, de quo agimus, ab illo omnino distinguendum esse, nemo non videt.

S. Jacobus alius est ab illo, qui in Martyrologiis ad diem 1. Nov. commemoratur.

Porro inter Martyres, qui saeviente Saporis Regis edicto, post Barbascemini obitum passi sunt, & ex quibus paucorum dumtaxat certaminis monimenta nobis Chaldaicus Codex Nitriensis Vaticanus I. servavit, Jacobum quidem, & Mariam ejus Sororem esse recensendos, liquet vel ex eorumdem Martyrii tempore, quod anno Persequutionis septimo, Saporis Regis 37. Christi 346. Luna vero Martii decima septima, quae in solarem ejusdem mensis diem XXII. eo anno incidit, duobus nempe a saevissimi illius Edicti promulgatione circiter mensibus, contigit, ut in Actis expressum habetur.

Horum MM. Acta hucusq; ignota.

Martyrii tempus.

Ex hisce autem Actis discimus, tanta olim religione Christianos a sanguine abstinuisse, ut ejus quidem esus in Fidei desertionis argumentum a Persequutoribus adsumeretur. Idque vel confirmatur ex Saporis Regis Edicto, in Actis S. Barbascemini relato, quo sanguinis esus unacum Solis, Ignis, & Aquae, Persarum Numinum, cultu diserte praecipitur. Hinc Jacobus, & Maria, aliique Martyres in hac Saporicae Persequutionis historia laudati, omne tormentorum genus, & mortem ipsam subire, quam sanguine vesci maluerunt. Praeterquamquod sanguinis esum jam inde ab Ecclesiae exordio fidelibus interdictum fuisse, patet ex illo Apostolorum decreto, Act. 15. *Visum est Spiritui Sancto, & nobis, nihil ultra imponere vobis oneris, quam haec necessaria, ut abstineatis vos ab immolatis simulachrorum, & sanguine, & suffocato, & fornicatione, a quibus custodientes vos, bene agetis*. Unde Biblias Martyr, apud Eusebium Hist. Eccles. lib. 5. cap. 1. circa medium, calumnias Christianis, imperante Marco Aurelio Antonino, ab Ethnicis impactas, refellens: *Qui fieri posset*, inquit, *ut infantes comederent, quibus ne sanguinem quidem animantium degustare licet?* Et Tertullianus, in Apologet. cap. 9. *Erubescat error vester Christianis, qui ne animalium quidem sanguinem in epulis esculentis habemus, qui propterea quoque suffocatis, & morticinis abstinemus, ne quomodo sanguine contaminemur, vel intra viscera sepulto*. Eadem ferme adserunt Origines contra Celsum, lib. 8. circa medium, Minutius Felix Octav. pag. 55. Clemens Alex. Paedagog. lib. 1. cap. 3. prope finem.

Esus Sanguinis in Fidei desertionis argumentū olim adsumtum.

Quamvis autem Apostolica hac lege, quae etiamnum apud Orientales viget, Christiani olim omnes adstringerentur; attamen quum ad solam disciplinam illa spectaret, & finis, propter quem ab Apostolis condita fuit, scandalum, nempe, Judaeorum cessasset, apud Occidentales quidem sensim & sine sensu obsolevit; ejus vero observatio nunquam ab Ecclesia improbata fuit, quinimo in Conciliis Gangrensi Can. 2. Quinisexto, seu Trullano II. Can. 67. Aurelianensi II. & Vvormacensi Can. 64. disertissime confirmata. Hinc summae quidem ignorantiae arguendus est Thomas a Jesu Carmelita Nudipes, qui in Libro, de procuranda salute omnium gentium, inscripto, Orientales omnes, a sanguinis esu, juxta Apostolicum decretum, sese abstinentes, erroris imprudentissime insimulat.

Ejus abstinentia apud Orientales etiamnū viget.

Nunquam ab Ecclesia improbata.

Ignorantiae arguitur Thomas a Jesu.

ܣܗܕܘܬܐ

ܕܝܥܩܘܒ ܩܫܝܫܐ : ܘܕܡܪܝܡ ܒܪܬ ܩܝܡܐ .

MARTYRIUM

SS. JACOBI Presbyteri, & MARIAE ejusdem Sororis Sacrae Deo Virginis.

Anno Saporis II. Persarum Regis 37. Persequutionis 7. Christi 346.

Jacobus Presbyter, & Maria ejus Soror comprehensi.

ANno Persequutionis nostrae septimo, comprehensus est JACOBUS, Presbyter pagi [1] Thelscialilae, una cum Maria Sorore, Filia Foederis, jubente Narsete Tamsapore, qui Beatos Martyres, ut sanguine vescerentur, frustra compellere enixus, flagris crudelissime lacerari imperavit. Illi contra, manibus ad Deum suum sublatis, fixaque in eum cogitatione, orabant, ut sibi, omni humana ope destitutis, ipse praesto esset, & animum, virtutemque suppeditaret.

Ad edendum sanguine frustra solicitantur, & flagris caeduntur.

Sententia capitis, in eos lata,

A Mahdade Christianae Religionis desertore, exsequutioni mandatur.

Quum itaque animadverteret Tyrannus, eos a studio susceptae Religionis nullatenus amoveri, adcitum ad se quemdam virum nobilem, conditione laicum (Mahdades is dicebatur) nomine tenus Christianum, jussit, latam adversus Sanctos Martyres capitis sententiam actutum exsequi. Ille hoc suis consentaneum rationibus arbitratus, morti incautus occurrit, dum vitam quaerit, spemque suam, fallaci rerum caducarum specie deceptus, abscidit, & Beatorum Martyrum capita manu sua obtruncavit in Thel-dara pago, qui fluvio [2] magno imminet.

Eorum Martyrii tempus.

Corona donati sunt illustres Athletae die decima septima [3] Lunae mensis Martii.

[Syriac text illegible]

ADNOTATIONES.

(1) THel-scialilae, idest, Collis Scialilae, Assyriae pagus, supra clivum situs. Idem namque Chaldaeis & Syris est ܬܠ *Thel*, sive *Thela*, ac Latinis Clivus, seu Collis. Hocce autem vocabulum cum omnium fere locorum colli adpositorum, nominibus componunt; ut videre est apud Assem. Bibl. Orient. tom. 2. & 3. par. 2. ubi plura hujusmodi adpellationis loca recensentur.

(2) *Fluvio Magno*, hoc est, Euphrati, qui quum cetera omnia, quae Chaldaeorum Provincias rigant, flumina tum longitudine decursus, tum aquarum copia longe exsuperet, Magni quidem cognomento etiam in lib. Jos. cap. 1. v. 4. & in Apocalypsi cap. 9. v. 14. insignitur.

(3) Luna Martii septimadecima anno Christi 346. ad quem ex dictis Martyrium SS. Jacobi, & Mariae conlocandum est, solari ejusdem mensis diei XXII. respondet.

AD-

ADMONITIO

In Martyrium SS. THECLAE, & Sociarum Virginum.

„ QUid non mortalia pectora cogis,
„ Auri sacra fames?

Enimvero, si ipsum vitae authorem hostibus Cruci adfigendum tradidisti, minime mirum est, quod ex pastore lupum effeceris infelicem Paulum, Casciazi, Assyriae oppidi, Presbyterum, qui in fallacem recuperandae pecuniae, sibi a Narsete Tamsapore Praefecto ablatae, spem inductus, nedum Christum ejuravit; sed & innocuas ejus Oviculas, sibi concreditas, manu sua jugulare non dubitavit homo avarissimus, Theclam, scilicet, Mariam, Martham, Mariam alteram, & Amam Virgines, quae virili quidem animo, ne *primam*, qua sese Deo obstrinxerant, *fidem irritam* facerent, acerbissimam quaestionem, & mortem ipsam subire, quam nuptiis sibi propositis adsentiri maluerunt.

Avaritia nihil scelestius.

1. Timoth. 5. 12.

Ceterum nullam harum SS. Virginum memoriam in Sacris Ecclesiae Fastis invenire licuit. Ex ipsarum autem Martyrii historia, a Sancto Marutha conscripta, quam ex Codice Chaldaico Nitriensi Vaticano I. heic proferimus, plane evincitur, eas in illorum Martyrum numerum esse adscribendas, quos, urgente post S. Barbascemini obitum immanissimo Saporis Regis Edicto, variis in locis a Praefectis mactatos fuisse, superius diximus. Eodem etenim, quo Jacobus, & Maria passi sunt, anno, Persequutionis, scilicet 7. Saporis 37. Christi 346. Luna vero Junii sexta, quae in solarem ejusdem mensis diem VI. eo anno incidit, tribus, nempe, a Jacobi & Mariae obitu circiter mensibus, istae Virgines ab eodem Assyriae Praefecto Narsete Tamsapore Martyrio adfectae perhibentur.

Harum SS. MM. Acta huc usque ignota.

Martyrii tempus.

ܣܗܕܘܬܐ

ܕܬܩܠܐ ܒܪ̈ܬ ܩܝܡܐ: ܘܕܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܒ̈ܢܬ ܩܝܡܐ ܕܥܡܗ̇.

MARTYRIUM

SS. THECLAE, MARIAE, MARTHAE, MARIAE, & AMAE Virginum Deo Sacrarum.

Anno Saporis II. Persarum Regis 37. Persequutionis 7. Christi 346.

ܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܢܐ ܐܬܐܟܠܘ ܩܪ̈ܨܐ ܥܒܕ
ܢܪܣܝ ܛܡܫܒܘܪ ܕܐܬܪܐ ܚܕ ܩܫܝܫܐ
ܕܫܡܗ ܗܘܐ ܦܘܠܐ : ܕܩܪܝܬܐ ܗܘܐ
ܟܫܟܪ ܡܫܝܚܐ ܕܟܫܟܪ ܡܕܝܢܬܐ : ܟܕ
ܐܬܪܫܝ ܠܗ ܕܥܘܬܪܐ ܪܒܐ ܩܢܝܢܐ
ܣܓܝܐܬܐ ܐܝܬ ܠܗ ܠܗܢܐ. ܘܫܕܪ ܡܢ ܥܠ
ܘܚܕܪܘܗܝ ܠܒܝܬܗ : ܘܐܣܪܘܗܝ ܠܗ
ܘܒܙܘ ܒܝܬܗ ܘܫܩܠܘ ܩܢܝܢܐ ܣܓܝܐܐ
ܕܐܫܟܚܘ ܠܗ.

ܘܒܗ̇ ܒܥܠܬܗ ܐܬܐܚܕ ܠܒ̈ܢܬ ܩܝܡܐ
ܗ̇ܠܝܢ ܕܡܢ ܩܪܝܬܗ ܚܕܐ ܗܘ ܗ̇ܠܝܢ
ܫܡܗ̈ܝܗܝܢ. ܬܩܠܐ. ܘܡܪܝܡ. ܘܡܪܬܐ؛
ܘܡܪܝܡ. ܘܐܡܝ: ܘܐܬܬܚܝܕܝ ܠܗ ܘܠܗܝܢ؛

ܟܕ

Isdem ferme temporibus Narseti Tamsapori impius quidam Paulus, Oppidi Casciazi nomine tenus Presbyter, delatus est. Intentandae adcusationi caussam dedere ejusdem Presbyteri opes, quas delatores amplissimas esse adfirmabant. Illico missi a Praetore satellites, ne quis effugeret, domum circumeunt, & Presbytero, in vincula conjecto, aedes diripiunt, ac ingentem pecuniae vim, in arca repertam, asportant.

Paulus Presbyter in vincula cojectus.

Per eam occasionem in adparitorum manus venere filiae Foederis ex eodem oppido, THECLA, MARIA, MARTHA, MA-

Mox Thecla, Maria, Martha, Maria, & Ama Virgines cőprehensae.

MARIA, & AMA. Omnes cum Presbytero vinctae in unum castrum deducuntur; primusque Paulus ad tribunal sacerrumi hominis Tamsaporis sistitur. Cui Tyrannus: Tu, inquit, si Regis imperata feceris, Solemque adoraveris, atque sanguinem comederis, salva tibi res tua erit, & ablatam modo pecuniam continuo recuperabis.

Praetori primus sistitur Paulus.

Hoc illectus promisso scelestus homo, filiusque gehennae, Paulus adeo Tyranno non est ullatenus refragatus, ut quaecumque ille juberet, protinus se facturum sponderet, & quae spoponderat, promtissime exsequeretur. Tam avide pecuniis inhiabat miser, a quibus praeter sempiternum incendium nihil erat consequuturus. Ast Tamsapores vehementer dolens, ea Pauli a Christiana Fide defectione sibi ablatam caussam, quam intentato adversus eum judicio obtendebat, re secum deliberata, institit Presbytero mandare, ut praedictas Virgines sua ipse manu jugularet, ratus, illum dedecoris, & infamiae metu deterritum, dicto neutiquam obtemperaturum, novamque per eam contumaciam occasionem daturum, cujus obtentu ablatam pecuniam jure aliquo retinere videretur. Ea propter introduci Virgines, jubet; quas truculento ac terribili vultu intuitus, hunc in modum compellat: Vos vero nisi Regis Edicto obtemperaveritis, ut Soli litare, & nuptias inire velitis, acerbissimam quaestionem, constitutamque capitis poenam neutiquam evadetis. Statui enim, quae in mandatis habeo celeriter perficere, atque in contumaces animadvertere; nec vos potestati meae quispiam eripiet. Cui Virgines elata voce responderunt: Frustra, superbe, & insolens Tyranne, terres, seu contra malitiosa isthac oratione blandiris; quin protinus jussa exsequi curas? Nihil enim a nobis alienum magis est, quam, ut, a Deo & Conditore nostro, defi-

Qui recuperandae pecuniae avidus, Christum ejurat.

Tum Virgines in jus vocatae, ad nubendū, & Soli litandum frustra tentantur.

[illegible]

deficiamus, aut tuis hac in re consiliis obtemperemus.

Tum vero impius Judex Virgines e judicii loco amoveri jubet; ubi a lictoribus virgis crudelissime caesae, centenas plagas singulae pertulerunt, tanta cum animi constantia, ut in ea totius corporis laniena alta voce inclamarent: Deum soli nunquam posthabebimus. Stat neutiquam vobiscum desipere, insani homines, qui res conditas conditori antetulistis, eoque contemto, illas religione, cultuque dignas judicatis.

Virgines crudelissime caeduntur.

Continuo lata est in Sanctas Virgines capitis sententia, cujus exsequutionem Tyrannus sceleſtissimo illi Paulo demandat his verbis: Agedum, si istas Virgines manu tua jugulaveris, spondeo, tua tibi omnia restituenda.

Capitis sententiae, in eas latae exsequutio Paulo demandatur.

At nihil erat, quod non auderet homo avarissimus, quem ille corripuerat nefarius spiritus, qui Judam olim occupavit, & cujus mentem idem, qui illum proditorem Apostolum, furor invaserat. Adeo illius oculos auri, argentique fulgor hebetaverat, ut ob pecuniae cupiditatem animam suam in certam perniciem praecipitem dare non dubitaverit. Proditori namque Judae similis, parem cum illo exitum postmodum sortitus est, utpote paris cum illo criminis reus; fatalem perinde ac ille suo collo funem quaesivit. Forte hic quoque fato simili medius crepuit, & diffusa sunt omnia viscera ejus. Forte suam fur ille huic haereditatem transcripsit. Nam ille Jesum occidit, hic inhabitantem in suis Virginibus Christum peremit; *Quicumque enim in Christo baptizati sunt, Christum induerunt.* Ecqua tandem poena utrumque adflictum putas? Utrum acerbiori, graviorique supplicio mactatum? Profecto quoniam impio uterque, & immanissimo scelere deliquerunt, non dubitandum, quin utrumque aeternis, gravissimis-

Pauli Presbyteri cum Juda Iscariote comparatio.

Galat. 3. 27.

simisque suppliciis ultoris Dei justitia sit punitura.

Paulus a SS. Virginibus objurgatur.

Homo igitur pecuniae cupidus, eo, quod neutiquam erat obtenturus, auro obcaecatus, & blanda oratione Tyranni in fallacem recuperandae pecuniae spem inductus, ferreum induit pectus, & frontem aeneam, strictoque gladio Sanctas Virgines invadit; quem illae venientem conspicatae, hunc in modum increpavere: O ignavissime Pastor, siccine in gregem tuum insurgis, & oviculas tuas mactas? Itane in lupum mutatus, homo rapacissime, tuum etiam in ovile irruere non dubitas? Hoccine est Sanctum, quo propitius redditur Deus, quod ex tuis manibus nuper percipiebamus? Hiccine est sanguis, vitam impertiens, quem ori nostro offerebas? quamvis istud quoque ferrum, quod in nos strinxisti, salutem & vitam nobis quamprimum est adlaturum. Et nos quidem ad Jesum proficiscimur, qui est fors, & haereditas nostra; te vero alia manet fors. Nam pecuniam & opes, quas deperis, certum est, nunquam te esse adepturum, nec illas unquam in potestatem tuam redacturum. Quoniam enim, anteaquam tu, nos sistemur ad Divinum Judicem, nostrum erit, ipsi deferre caussam hanc nostram, acceptasque a te injurias explicare. Neque vero tu, judicium istud in dies protractum iri, putes, imo vero propediem justissima te obruet poena. Nec enim hoc ipsum fieri potest, ut tu, qui nos pro Dei cultu, atque religione perimis, in vivis ab eo relinquaris, homo quum sis scelestissimus. Propterea nos quidem voluntariam oppetimus mortem pro illo, propter quem ea nobis infligitur. At miserum profecto illum, qui nostrae necis author erit! Sed age, sordidissime homo, & scelerum tuorum cumulum nostra expleto nece. Te quippe poena, audaciae tuae par, propediem confe-

Luculentissimum de corporali Christi praesentia in Eucharistia testimonium.

Jesus fors, & haereditas Justorum.

[illegible]

[illegible]

consequetur. Quid cunctaris, proterve, & impudens? Quin nos ocius perimis? Quin liberas? ne quandoque futurum spectaculum illud nobis occurrat, quum funesta in trabe suspensus, frustra laqueo obluctaberis, atque in summa rerum tuarum desperatione manus, pedesque pensiles quassabis, in destinatam jam tibi orci sedem mox conlapsurus. Haec Virgines.

Paulus Virginum cervices obtruncat.

At ille profligatissimus homo, & perditionis filius, qui frontem omnem, pudoremque exuerat, constitit immotus, strictoque ferro, illo, scilicet, ignis sempiterni instrumento, Virginum cervices petit, & obtruncat, perinde quasi periti carnificis laudem aucuparetur. Adeo nec impii lictoris fatigata est manus, etsi caedibus necdum adsueta, neque obtusus gladius inertis, ignavique gladiatoris. Sed fortasse infelix carnifex ferrum diligenter antea acuerat, dum in occasionem hujusmodi incumberet, ejusque dexteram, quominus in ictu trepidaret, pecuniae amor roboraverat. Tam procul a metu fuit, quamvis hactenus ab humano cruore abstinuisset, nec erubuit homo perditissimus, etsi ab hominum circumfusa multitudine tamquam exsecrabilis, & immanis carnifex torvis oculis incesseretur. At enim imperitum lictorem adfatim instruxit ille, qui Caini opera usus, in genus nostrum mortem primus intulit, juxta illam Domini sententiam: *Filii estis illius, qui homicida fuit ab initio.*

Joh. 8. 44.

Earum Martyrii tempus.

Atque ita nobilissimam pro Christo mortem fortiter oppetivere Sanctae Virgines, in suavissimi odoris sacrificium a Domino susceptae, ad quem, res in hac vita ab illis praeclare gestas compensaturum, adhibitamque in acerbissima quaestione invictam patientiam uberrime muneraturum, expeditae, castaeque commigrarunt. Hunc autem exitum habuere fortissimae Virgines in Martyrum chorum adlectae, sexta die Lunae mensis Junii.

Idem Pauli ac Judae Iscariotis interitus.

Non tamen hunc, sed longe diversum finem insanus ille Presbyter sortitus est, qui fortasse neque legerat, neque audierat quae de illo divite sacrae testantur Literae; cui quum ager uberes adtulisset fructus, hunc in modum sibi gratulabatur: *O anima mea, comede, bibe, & epulare.* Haec fatus continuo interpellantem his verbis audivit: *Stulte, hac nocte animam tuam repetent a te, & quae parasti, cujus erunt?* Idem adcidit interfectori magnanimarum Virginum; nam quum suam sibi redditum iri iniquae haereditatis pecuniam, confideret, quam ut recuperaret, vitam

Luc. 12. 19.

tam animae amittere non dubitaverat, illa eadem nocte e medio ſublatus eſt. Veritus quippe Judex, ne homo prae amore pecuniae minime meticuloſus, interpoſita ad Regem adpellatione, eam ablatam judicio repeteret, conſcios criminis ſatellites advocat, utque Paulo mortem inferre maturarent, praecipit: qui ſub tenebras intempeſtae noctis carcerem ingreſſi, ne qua ſceleris in vulgus fama manaret, laqueo vitam miſero illi homini eripuere. Proh quam ſimiles inter ſe fuere Judae, Paulique exitus, quorum perinde ſimilis avaritia fuit! Sed fortaſſe Judas minus dignus, qui reprehenderetur, cenſendus eſt, quoniam praeteriti facinoris poenitudinem teſtatus eſt, illudque demum adeo exhorruit, ut propterea laqueo ſibi ſpiritum eriperet. At hunc nec flagrantis ſceleris puduit, nec poſt admiſſi poenituit, poenamque non ipſe petiit, ſed ab aliis ſtrangulatus, invitus dedit. Sed haec homini, qui innoxium ſanguinem ſiccis oculis fudit, quota pars poenae fuit? cujus profecto ſceleri quodvis ſupplicium impar, exiguum, & leve exiſtimandum.

A D M O N I T I O

In Martyrium S. BARHADBESCIABAE Diaconi.

Acta hucuſq; ignota.

Acta Martyrii Sancti Barhadbeſciabae, Arbelae, Hadiabenorum Metropoleos, Diaconi, unus, quod ſciam, Maruthas in commentarios retulit; eaque ex Codice Chaldaico Nitrienſi Vaticano I. eruta, nunc primum in lucem proferimus.

Martyrii tempus.

Porro ex genuinis hiſce Actis conſtat, illuſtrem hunc Chriſti Athletam Luna vigeſima menſis Julii, anno Perſequutionis decimo quinto, Saporis Regis 45. qui ex dictis in 354. Chriſti annum competit, juſſu Saporis Tamſaporis Praefecti, ab Aghaeo, nobili ex Garmaeorum oppido Tahal laico Chriſtiano, ad id compulſo, fuiſſe interfectum.

S. Barhadbeſciabas alius a Barſaba, ſive Apſaeo.

Hinc plane evincitur, S. Barhadbeſciabam, de quo agimus, alium omnino eſſe a *Barſaba*, ſive *Apſaeo* Diacono, in Perſia Martyre, quem ſolum die 11. Decembris Martyrologium Romanum commemorat, uti & Menaea Graecorum his verbis, Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἄθλησις τοῦ Ἁγίου Μάρτυρος Βαρσαβᾶ. Οὗτος παῤῥησίᾳ τὸν Χριστὸν Θεὸν ὁμολογῶν ἀληθῆ, ὑπὸ τοῦ τῆς Περσίδος ἄρχοντος, ἀπετμήθη τὴν κεφαλήν. *Eodem die* (XI. Decembris) *Certamen S. Martyris Barſabae. Hic quum Chriſtum Deum verum confidenter profiteretur ſub Perſarum Principe, capite obtruncatus eſt.* Tum hocce Diſticho laudatur.

Βαρσαβᾶ θύσας ζῆθι λυξωθεὶς ξίφους,
Ἄνω ποθῶ ζωὴν, θᾶττον ἡκέτω ξίφος.
Barſaba ſacrificans vivito liberatus gladio,
Caeleſtem cupio vitam, ocius veniat gladio.

Menologium vero, juſſu Baſilii Imperatoris editum, Sancto Aithalae conjungit, hiſque commendat verbis. *Die* XI. *Decembris, Certamen Sanctorum Martyrum Aithalae, & Apſaei. Iſti Sancti ex regione Perſarum fuere: & Aithalas quidem, Idolorum Sacerdos, Fidem Chriſti hunc in modum cognovit. Quum morbo laboraret, decrevit Epiſcopum Chriſtianorum adire, ut curaretur: quo facto ſtatim convaluit: tum in Patriam rediit, ut propinquos ad Chriſtianam Religionem traheret. Quod ubi cognovit Praefectus, comprehenſum, auribuſque mutilatum, in carcerem detruſit. Sanctus vero Apſaeus Diaconus comprehenſus & ipſe, Chriſtumque profeſſus, poſteaquam acerbiſſime excruciatus fuiſſet, mittitur ad Magorum Principem unacum Sancto Aithala. At Magorum Princeps illos ad Regem intromiſit: quo praeſente, quum a Rege interrogarentur, atque adigerentur Chriſtum abnegare, nec tamen ad id induci poſſent, capite obtruncati vitam finierunt.* Nullum etenim Martyrii ſocium Barhadbeſciabas noſter habuiſſe perhibetur; nec a Rege, ut Apſaeus, ſed a Sapore Tamſapore Praefecto, & quidem abſente Rege, poſt acerbiſſimam quaeſtionem capite damnatus eſt.

ܣܗܕܘܬܐ

ܣܗܕܘܬܐ

ܕܒܪܚܕܒܫܒܐ ܡܫܡܫܢܐ.

MARTYRIUM

Sancti BARHADBESCIABAE *Diaconi.*

Anno Saporis II Persarum Regis 45. Persequutionis 15. Christi 354.

[illegible]

Barhadbesciabas Diaconus cõprehensus,

Anno quintodecimo Persequutionis nostrae, jussu Saporis Tamsaporis, comprehenditur Barhadbesciabas, in urbe Arbela Diaconus. Hunc, quum atrocissimis cruciatibus dilaceraretur, sic interpellabat Tyrannus: Ignem, & Aquam colito, atque sanguinem comedito; & continuo ab istis immunis eris, tuque liber hinc abibis.

Dirissime torquetur.

Ejus constantia.

At Beatus Diaconus etiam in illa saevissima quaestione eo fuit habitu oris, ut, superante dolorem laetitia, ridentis quoque speciem praeberet, atque Tyrannum subsannans, in hunc modum incesseret: Tu vero, impie, & immunde, quisnam es, ut me a Religione mea extorrem efficias, aut ab eo vitae instituto, quod mihi a pueritia propositum habui, discedere compellas? Deum juro, cui ex animo deservio, & Christum ejus, in quo spem conloco meam omnem, nunquam me commissurum, ut sive tu, sive tuus iste Rex, quem tantopere jactas, sive cujusque generis tormenta, quibus me terrere putas, avellant me a caritate Jesu, quem ab ineunte aetate usque ad hanc senectutem unice dilexi.

In Christum spes omnis reponenda.

Tum vero Tyrannus vehementer excanduit, lataque illico sententia, Sanctum Diaconum capite condemnavit. Forte per eos dies custodiebatur ibidem in carcere Aghaeus quidam, nobilis laicus ex oppido [1] Tahal, qui quum in prima quaestione Solis cultum detestatus fuisset, a Tyranno in carcerem fuerat conjectus, nunc vero Christiani nomen adhuc retinebat. Hunc ergo legis Christianae postea igna-

Sententia capitis in eum lata.

Cujus exsequuio Aghæo Christiano demandatur. 1

ignavissimum desertorem, jussit Praefectus, vinculis exsolutum, adversus B. Diaconum carnificis [2] personam induere. Contendebat, nempe, Judex nequissimus, infelicem Aghaeum impellere in crimen gravius eo, quod illi antea frustra imperaverat; nec enim is imperata fecerat.

Hic vero cervice, repetito licet septies ictu plectere non valens,

Barhadbesciabam itaque in proximum collem extra Castellum Hazan eductum satellites vinciunt, & ad ictum praeparant. Jubetur interim impius Aghaeus oblatum gladium distringere, & quae sui muneris erant, exsequi. Ille paret, quamquam metu vehementer perculsus, & adtonito similis, cui proinde nec mens, nec manus constaret, repetitoque septies ictu, cervicem Beati Diaconi amputare non valuit, adeo ut, factum indignantibus, qui aderant, coactus fuerit, aliam conficiendae caedis rationem inire. Quare adreptum denuo gladium (nam illum manu projecerat, sanguine stillantem) tersit primum ad corpus Sancti Martyris, mox in viscera adegit. Quo vulnere protinus exanimatus occubuit.

Gladium in ejus viscera adigit.

Horrendissimo mortis genere interit Aghaeus.

Operae pretium heic facturum me arbitror, si prodigium, quod in ipso parricida Aghaeo mox adparuit, breviter commemorem. Eadem hora, qua innocentissimus Diaconus ab eo interfectus est, Divina vi in morbum gravem, ac teterrimum incidit, cujus malignitate, ejusdem dextera horrendum in modum tumefacta, ad trabis magnitudinem excrevit. Quamobrem infelix carnifex cogebatur perpetuo decumbere, & manum adposito lectulo sustentare, donec resolutis continuo tabo artubus, paucos post dies acerbissimo mortis genere consumtus, ab omnibus derelictus interiit.

[illegible]

S. Barhadbesciabae corpus a duobus Clericis tumulo conditū.

Quum vero ad custodiam exstincti Martyris Tyrannus duos milites excubare jussisset, duo Clerici, re secum deliberata, noctu in vicino loco se abdidere, ut somno sopitis custodibus clanculum Martyris cadaver surriperent. Illi quidem rem cum satellitibus pecunia transigere instituerant, sed quum repulsi fuissent, remque esse deploratam intelligerent, intempesta nocte alto somno stertentes adoriuntur, & fuste male exceptos revinciunt, atque illis nec hiscere audentibus, Sancti Martyris corpus asportarunt, ipsisque in tenebris eo, quo licuit, loco tumularunt.

Martyrii tempus.

Contigit Beati Martyris Barhadbesciabae obitus die vigesima [3] Lunae mensis Julii.

AD-

ADNOTATIONES.

(1) T*Abal*, Abrahamo Ecchellensi in Catal. Syr. Scrip. pag. 10. ܛܠܒ *Tulab*, insigne Garmaeorum Oppidum, unde Xenaias, seu Philoxenus, Monophysitarum antesignanus, prodiit. Olim Episcopale sub Metropolitano Beth-seleuciae. Ejus Antistes Daniel, circa annum Christi 1028. clarus, inter Scriptores Syros, quorum Opera supersunt, ab Ebediesu Sobensi laudatur apud Assem. Bibliot. Orient. tom. 3. pag. 174.

(2) Eadem de caussa Christianos a Sapore Rege, ejusque Praefectis frequenter adactos fuisse, ut strenuos Christi milites morte adficerent, liquet vel ex Actis SS. Isaacii Episcopi, Uhanam Clerici, Theclae, & sociarum Virginum, quae superius exhibuimus. Quam quidem exsecrandam immanitatis artem alius in Christianos ante Saporem nemo exercuisse perhibetur.

(3) Anno Christi 354. ad quem Sancti Barhadbesciabae Martyrium retulimus, Luna mensis Julii vigesima incidit in solarem ejusdem mensis diem XXIII. ut ex tabulis Paschalibus constat.

ADMONITIO

In Acta Sanctorum Martyrum Captivorum.

Acta nunc primum in lucē prodeunt.

CHaldaica Sanctorum Martyrum Captivorum, Acta ex Codice Nitriensi Vaticano II. eruta, & in Latinum sermonem a nobis conversa, nunc primum in lucem heic prodeunt.

Ex novem Captivorum millibus nonnisi 275. laudantur.

Porro etsi Christianorum, expugnato a Persis Beth-zabde castro, quod ad Romanorum ditionem spectabat, Captivorum in Persidem abductorum numerus novem millia excessisse perhibeatur; ex iis tamen nonnisi ducenti & septuaginta quinque in genuinis hisce Actis laudantur, qui, scilicet, reliqua captivorum turba, partim in itinere aerumnis exstincta, partim in varias Persidis urbes dispersa, ad montem Masebdanum in Gaphetum Provinciae Darensis oppidum relegati, Martyrium subierunt, quos inter insignes fuere Dausas Episcopus, Heliodoro, in mansione Stacarta morbo absumto, suffectus, Mariabus Chorepiscopus, & Ebediesus Diaconus, necnon alii, quorum nomina heic desiderantur, Presbyteri, Diaconi, Clerici, & Sacrae Deo Virgines; de quibus haec Sozomenus Hist. Eccles. lib. 2. cap. 13. prope finem: *Episcopi, quos quidem accepi .... Dausas, qui captivus a Persis abductus fuerat ex loco quodam, qui Zabdaeus dicitur: tum temporis vero pro Fidei doctrina occisus est una cum Mareabde*, sic Mariabum vocat, *Chorepiscopo, & Clericis suis ducentis circiter & quinquaginta, qui una cum illo capi fuerant a Persis*. Hactenus Sozomenus.

Eorum memoria.

In Menaeis.

Horum autem Martyrum Passionis compendium, quod Actis quidem nostris adprime consonat, si nonnulla, a nobis infra adnotanda, excipiantur, Graeci in Menaeis suis tam manuscriptis, quam excusis, & apud Maximum Cytherorum Episcopum, ad diem Aprilis nonum referunt, his ferme ubique verbis. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, μνήμη τῶν Ἁγίων μαρτύρων τῶν ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ τελειωθέντων ἐν Περσίδι· Ὁ Βασιλεὺς Σαβώριος Περσῶν κατὰ τὸ Πεντηκοστὸν τρίτον ἔτος τῆς Βασιλείας αὐτοῦ, κατὰ τῆς τῶν Ῥωμαίων χώρας ἐλθών, εἷλε πόλιν βιζάδην οὕτω καλουμένην. Ἀνελὼν δὲ τοὺς ἐν αὐτῇ στρατιώτας· καὶ τοὺς ὅπλα κινεῖν δυναμένους, τὸν ἀπόλεμον ὄχλον σὺν γυναιξὶ καὶ γέρουσι καὶ παισὶ, καὶ τὸν Ἐπίσκοπον Ἡλιόδωρον, καὶ Δησᾶν καὶ Μαριὰμ Πρεσβυτέρους, καὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ κλήρῳ περιεποιήσατο. Ἐν τῷ οὖν μέλλειν τελευτᾷν ὁ Ἐπίσκοπος Ἡλιόδωρος, Δησᾶν τὸν Πρεσβύτερον κεχειροτόνηκεν ἀντ' αὐτοῦ. τῆς οὖν εἰωθυίας δοξολογίας παρὰ τῆς Ἐκκλησίας ἀναφερομένης, ὁ ἀρχιμάγος ἀδελφὰς, τῷ Σαβωρίῳ ἀνήγγειλεν, ὅτι οἱ παρ' αὐτοῦ ἐαθέντες Χριστιανοὶ Δησᾶν τινὰ προεστάμενοι τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς θρησκείας αὐτοῦ καταβλασφημοῦσι. Προστάξαντος δὲ αὐτοῦ ἤχθησαν τριακόσιοι ἄνδρες· καὶ μὴ πεισθέντες σέβας προσενεγκεῖν τῷ ἡλίῳ καὶ τῷ Πυρὶ· τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν· ἐξ ὧν πέντε καὶ εἴκοσι ἐφιλοψύχησαν ἐπ' ἀπωλείᾳ ἑαυτῶν, καὶ τῷ Βασιλεῖ προσῆλθον, καὶ προσέδραμον καταπειθεῖς αὐτῷ γενόμενοι· εἷς δέ τις τὸ ὄνομα Ἀβδιησοῦς. μὴ καιρίαν δεξάμενος τὴν πληγὴν, οὐ συνανῃρέθη· ὃν ὕστερον ἀνδρείως κηρύττοντα τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀσεβής τις ἐπιθέμενος, ἀνεῖλε μαχαίρᾳ, οὐκ ἀηδῶς δεξάμενον τὴν σφαγὴν· καὶ γὰρ προεδυσφόρει καὶ ἔστενε τῶν συμμαρτύρων ἀπολειφθείς. *Eodem die* (IX. Aprilis) *Commemoratio Sanctorum Martyrum, qui in Persidem Captivi abducti, mortem pro Christo objerunt. Sapor Rex Persarum, anno Re-*

gni

gni sui tertio & quinquagesimo expeditione in regionem Romanorum suscepta, Urbem, Bizabdem adpellatam, intercepit. Quotquot autem in ea reperit armatos, aut qui arma ferre poterant, trucidavit: reliquam vero inermem turbam cum feminis, senibus, & pueris, Episcopum etiam Heliodorum, Desan, & Mariabum Presbyteros cum universo Clero salvos in patria reliquit. Subsequuto vero tempore moriturus Heliodorus Episcopus, Desan Presbyterum in sui locum ordinavit Episcopum. Consuetis igitur laudibus & orationibus ab eadem Ecclesia Deo oblatis, Adelphar Archimagus aliquis Sapori Regi indicavit, relictos ab illo Christianos, creato in Praesulem Desa, Regem, ejusque Cultum, & Religionem ridere, & conviciis proscindere. Saporis autem jussu trecenti viri adducti sunt in Persidem. Qui quum nulla vi adigi possent, ut solem, & ignem adorarent, capite plexi sunt, exceptis vigintiquinque, qui vitam saluti aeternae anteponentes, ad Saporem adcurrerunt, eique obsequuti sunt. Ex reliquis vero unus nomine Abdjesus, quum ictum haud lethalem accepisset, nec cum aliis esset exstinctus, coepit iterum, ut antea, verbum Dei libera voce generose praedicare: quem impius quispiam gladio sustulit, sane non invitum, utpote qui aegre tulerat, se ab suis sodalibus Martyribus separatum fuisse, & in vita relictum. Hactenus Menaea, in quibus & ipsi Martyres hoc Disticho celebrantur.

Εἰς Πυρσολατρῶν γῆν ἐναθλεῖ Περσίδα
Ἡ Χριστολατρῶν αὐχενότμητος φάλαγξ.
Cervice secta Christicolarum phalanx
Certavit in Perside, Ignicolarum solo.

Additur seorsim aliud Disticon de Sancto Ebedjesu Diacono, qui licet simul colatur, non tamen eodem tempore Martyrii palmam est consequutus. Est autem hujusmodi

Ὢν αἰχμάλωτος Ἀβδιησοῦς τὴν τύχην,
Ἠλευθερώθη τὴν σφαγὴν δοὺς λύτρον.
Captivus Abdjesus, ut fieret liber
Fortuna ab illa, pro lytro jugulum dedit.

In Menologio Basiliano. Eosdem Martyres, nulla tamen de Ebedjesu facta mentione, colit Menologium Basilii Porphyrogeniti Imperatoris, in haec verba. *Eodem die* (IX. Aprilis) *Certamen Sanctorum Martyrum, qui in Perside Martyrium consummarunt. Sapores Persarum Rex, anno Regni sui quinquagesimo tertio, expeditione in Romanorum ditionem suscepta, quum frequentissimam urbem jure belli cepisset, milites omnes, qui in ea erant, occidi jussit: gentem vero ad bellum minime idoneam, nimirum, senes, mulieres, pueros, Heliodorum Episcopum, Presbyteros, Diaconos, & omnes Clericos incolumes servari, mandavit. Heliodorus autem Episcopus, quum se morti proximum praesentiret, in sui locum unum ex Presbyteris Episcopum ordinavit. Sed quum de more in Ecclesia offerretur Deo glorificatio, abiens quidam ex Persis, Sapori haec renunciavit. Christiani illi, o Rex, quibus a te vivere permissum fuit, quemdam sibi principem eligentes, nostram quidem Religionem improbant; tuam autem potestatem contemnunt. Quapropter ad Regem adducti, jussi sunt Solem adorare. Quod facere quum recusavissent, omnes capite obtruncati fuerunt.*

In Synaxario Syrorum. Eadem ferme de laudatis Martyribus ad praesignatum diem Aprilis nonum tradit Synaxarium Syrorum, addito tamen Sancti Ebedjesu Diaconi, ut in Menaeis, encomio.

In Menologio Sirleti. At Menologium Sirleti ipsorum memoriam his paucis complectitur: *Eodem die* (IX. Aprilis) *Commemoratio Sanctorum Martyrum Captivorum, apud Persidem coronatorum.*

In Synaxario Coptitarum 150. memorantur. Synaxarium autem Coptitarum die VIII. mensis Barmudi, seu 6. Aprilis Centum dumtaxat, & quinquaginta Martyrum Captivorum commemorationem instituit, his verbis.

وفيه استشهدوا مايه وخمسين شهيد في ساعه واحده على يد ملك الفرس . لانه حين قد
كبس بلاد المسيحيين المتاخمة لحدوده فسبا منهم سبيا الى بلاده . ولما لم يطيعوه
على عبادت الشمس والكواكب امر بضرب اعناقهم ونالوا اكليل الشهاده .

Eodem die (VIII. Barmudi) *una simul hora Martyrium subierunt Centum & quinquaginta Martyres, jussu Regis Persarum, qui incursione in Fidelium regiones, suis finitimas, facta, ex iis plures in Persidem captivos abduxit. Quoniam vero isti Solem, & Sidera adorare detrectarunt, capite obtruncati, Martyrii coronam adepti sunt.* Praeluxerat Menologium Graeco-

Graecorum, jussu Basilii Imperatoris editum, quod de his Centum & quinquaginta Martyribus ad eumdem diem Aprilis sextum ista habet. *Sapores impius Persarum Rex in Romanam ditionem tempore Constantii, Romanorum Imperatoris, incursionem faciens (Deo sic permittente, ob excitatam haeresim insipientis Arii, qui & ipsi Imperatori per Eusebium Praepositum Arianum eadem secum sentire persuaserat) multaque subvertens castra, & regiones, plures e Christianis captivos abduxit, quorum aliqui jugulati fuerunt, alii in itinere perierunt. Centum verum, & quinquaginta solummodo superstites in Persidem fuerunt deportati, catenis constricti, & in carcerem conjecti, ibique adsiduis aerumnis per plurimos dies adflicti. Quum autem aliquando Sapores a variis negotiis vacaret, ingenti lignorum strue adcensa Sanctos Viros, e carcere eductos, jussit Christum abnegare, & ignem adorare. Quod quum facere recusassent, ipsos in ignem projici mandavit: atque ita Martyrium consummarunt.* Verum Martyres Captivi, de quibus agimus, in genuinis Actis, ut & in Menaeis, ducenti & septuaginta quinque recensentur, qui non in ignem, ut perperam heic adseritur, conjecti, sed gladio caesi Martyrio perfuncti sunt. Inde vero plane evincitur, hocce elogio, alios a nostris captivos designari Martyres; de quibus tamen ne verbum quidem in tota hac Saporicae Persequutionis historia occurrit: vel si nostri, quod mihi verisimilius est, exhibeantur, illud certe ab interpolatore Graeco depravatum esse, atque adeo Chaldaicis eorumdem Martyrum Actis conformari omnino debere.

Ut & in Menologio Basiliano ad 6. Apr.

In Martyrologio Romano ad diem IV. Augusti inter novem millia Christianorum Captivorum, in Persidem abductorum, laudatur Sancta *Ja* cum Sociabus; adnotatque ibidem ex Procop. lib. 1. cap. 9. Baronius, ejus nomine templum, vetustate pene conlapsum, Constantinopoli fuisse a Justiniano Imperatore restitutum. Recensentur praeterea in eodem Martyrologio ad diem XXII. Aprilis viginti duo Episcopi, & Clerici ducenti quinquaginta, praeter Monachos, & Sacras Deo Virgines plurimas. Nimirum, ex Sozomeno, a quo loc. cit. Episcopi nominantur, *Barbasymes, Paulus, Gadiabes, Sabinus, Mareas, Agas, Bochres, Abdas, Abdjesus, Isaac, & Dausas.* Verum non omnes isti anno Saporis Regis 53. neque occasione expugnati castri Beth-zabde interfecti sunt, ut alibi ostensum est.

In Martyrologio autem Romano 9000. cum S. Ja.

Item Episcopi 22. & Clerici 250. praeter Monachos, & Virgines.

Ceterum Sanctae *Jae*, sive *Eudociae*, & Sociarum memoriam recolunt Graeci in Menologio Basilii, & in Menaeis magnis excusis eodem die 4. Augusti; in quibus tamen perperam Ja, quod nomen Chaldaicum idem omnino sonat ac Graecum Εὐδοκία, seorsim ab Eudocia, ceu alia ab ea Martyre, memoratur, quum eadem rerum gestarum series, idem Martyrii genus, tempus, & locus sub utroque nomine, Jae, videlicet, & Eudociae, proferantur, easque unacum nostris novem millibus captivis a Sapore comprehensas esse, tum variis tormentorum generibus adflictas, Martyrium consummasse, perhibent; ut videre est apud Bollandianos tom. 1. Augusti, ubi earumdem Sanctarum Martyrum elogiis, ex Sacris Graecorum, Latinorumque Fastis desumtis, subjunguntur Acta Graeca Martyrii ejusdem Sanctae Jae, ex Codice Vaticano 1671. cum MS. Bibliothecae Caesareae Vindebonensis conlato, eruta, & Latine ab ipsis, ni fallor, Bollandianis reddita, sub quorum initium habes expugnationis castri Beth-zabde, nec non obitus Heliodori Episcopi, & Dausae ejus successoris Passionis historiam, quae priori quidem Actorum nostrorum parti conformis videtur, si varia excipias additamenta, quae ab interpolatore, aut interprete Graeco inserta fuerunt.

S. Ja perperam ab Eudocia distinguitur.

Cui autem Christi anno respondeat tertius & quinquagesimus Saporis Regis annus, quo Dausas, & sociorum Captivorum caedem Acta nostra expresse consignant, id certe in dubium vocari non potest. Nam ex concordi Chronologorum calculo exploratum est, Saporem, anno Christi 309. exeunte, in utero matris Regem inauguratum fuisse: totque annos regnasse, quot vixit, septuaginta, nempe. Si itaque anno 309. addantur anni ejusdem Saporis Imperii, ac aetatis 53. habebis annum Christi 362., ad quem propterea horum Martyrum caedes sine ulla controversia revocari debet. Atque hinc corrigendus est Theophanes, qui in Chronographia praesignatum Saporis annum 53. cum anno Constantii Imperatoris 19. atque adeo cum anno Aerae Christianae 355. perperam conjunxit. De die vero, quo iidem Martyres passi sunt, deque Ebedjesu Diaconi mortis genere, nihil certi ex Actis nostris, utpote in fine mutilis, conjici potest. Quocirca & Syna-

Martyrii tempus.

Corrigitur Theophanes.

Synaxarii Syrorum, & Menaeorum Graecorum, quae Passionem eorumdem Martyrum ad diem Aprilis nonum referunt, & Ebedjesum Diaconum gladio sublatum exhibent, sententiae interim standum esse censemus, donec integrum aliud exemplar proferatur, ex quo suppleri possit, qui in nostro Codice desideratur, horum Actorum finis, in quo quidem non est dubium, quin omnium & singulorum Captivorum Martyrii & genus, & tempus Maruthas de more expresserit.

ܣܗܕܘܬܐ

ܕܫܒܝܐ ܩܕܝܫܐ.

ACTA

Sanctorum Martyrum Captivorum.

Anno Saporis II. Persarū Regis 53. Persequutionis 23. Christi 362.

Persarum irruptio in Romanorum fines.

Novem circiter Christianorum millia servituti addicta,

Inter quos insignes Heliodorus Episcopus, Dausas, & Mariabus Presbyteri.

ANNUS agebatur tertius [1] supra quinquagesimum, ex quo Persicum Regnum inierat Sapor, quum, facta in Romanorum fines irruptione, Castrum [2] Beth-zabde obsidione cepit, dirutisque oppidi moenibus, praesidiarios magna ex parte peremit, [3] reliquos servituti addidixit. Captivorum numerus novem millia [4] excessit, quos inter insignes fuere HELIODORUS Episcopus, DAUSAS [5], & MARIABUS [6] Presbyteri, aetate provecti, ejusdem familiares, aliique Sacerdotes, & Diaconi, necnon sacri virorum, ac mulierum coetus. Universum porro Captivorum agmen in Regionem [7] Huzitarum deportari jussum fuerat, Regemque, illuc proficiscentem, sequi [8].

Heliodorus moriturus Dausan Episcopū creat.

Eo in itinere Heliodorus in quadam mansione, quam [9] Stacartam incolae nuncupant, aegrotare coepit. Quamobrem Dausan adpellans, hunc per impositionem manus Episcopum [10] creat, & Christianis, quotquot supremae Urbis calamitati superenrant, praesidere jubet. Altare praeterea, quod secum tulerat [11], eidem tradidit, ejusque sanctissimum Ministerium etiam atque etiam commendavit. His ex sententia constitutis, Heliodorus obiit, ibidemque sepulturae qualemcumque honorem consequutus est.

Eique Altare portatile tradit.

Mox diem obit.

Captivi in itinere Psalmos

Inde Captivi iter prosequuti sunt, atque

[illegible]

[illegible]

atque in ipso itinere, data loci opportunitate, coeperunt, qui aderant, Christiani simul convenire, simulque congregati Psalmos alternatim occinere, & sacrum Ministerium obire.

alternatim occinunt, & S. Ministerium obeunt.

Ejusmodi conventus [12] quoniam quotidie fiebant, Magos, improbum hominum genus, in graves conjiciebant suspiciones. Quumque concepta in Christianos ira saevior in dies fieret, ad eosdem penitus exscindendos, multas in ipsorum mores calumnias struxere, quas mox ad Praefectorum principem [13] Adarpharem detulerunt; ejus quippe consilio, atque artibus multorum Martyrum sanguis in Oriente effusus fuerat. Praefectorum princeps ad Regem paullo post introductus, hunc in modum impiam adversus Christianos adcusationem composuit: Rex optime, ait, habemus in Captivorum censu quemdam Dausan, qui Christianis [14] Praefectus dicitur; idcirco magnus & frequens ad eum concursus fit promiscui sexus ejusdem sectae. Qui ubi ad ipsum simul omnes convenerint, insanire occipiunt, unoque omnes furore correpti, Regiam Majestatem tuam diris imprecationibus oppetere, contumeliis, probrisque incessere, maledictis insectari adoriuntur. Idque, velut quotidianum pensum, habent. Hoc ego scelere deprehenso misi, qui semel & iterum homines officii commonerent. Quo tamen non fracta, sed aucta est adeo hominum impudentia, ut Deos quoque Persarum, eisdem, ac nomen tuum, exsecrationibus involverent [15].

Magorum in eos calumniae. 12

13

14

15

Rex versabatur in mansione Provinciae [16] Darensium, quam Dursacum nuncupant, habitoque consilio cum eodem Praefecto Christianorum calumniatore, praesente etiam alio Satrapa, illius socio, Harzaphte nomine, negocium hac ratione atque ordine tractandum edixit: Illud primum vobis moliendum est, ut dissimulato consilio, Chri-

Iniquum Regis in Captivos consilium. 16

Christianorum coetum una cum Praefecto suo in potestate habeatis. Quod ubi effeceritis, his verbis illos adgrediminor. Quum Regi vix quidpiam gratius adcidere possit, quam ut vos bene, & commode agatis, propterea istius vicini montis amoena juga, vobis colenda, atque habitanda adsignat, regio quippe est feracissima, agerque uberrimus, crebris fontibus, rivisque irriguus; ubi proinde beata, perpetuaque pace vos usuros fore, sperare merito possitis. His pollicitationibus illectos, haud difficile erit, in unum cogere locum quotquot illos, nobis, Diisque nostris iniquos conventus diebus singulis facere deprehendistis, collectosque simul ad praedictum montem deducite, atque inibi quaestionem de illis habetote; & quicumque nobiscum consenserint, atque ejurata Caesaris religione, Solis, Lunaeque sacra susceperint, hos in ejusdem montis oppidis manere, jubemus, prout suis rationibus, & quieti consentaneum esse compererint. Contumaces vero, atque refractarios vestrum erit, pro severitate legum justo supplicio coërcere. Haec fatus Rex, Satrapas dimisit, quos ad id negocii centum Equites, & ducenti Pedites sequuti sunt.

Ex iis trecenti Solis & Lunae Sacris initiari jubētur. 17

Interea ad concionem conveniunt Dausas Episcopus, & Mariabus [17] Chorepiscopus, aliique Presbyteri, Diaconi, & minores Clerici, laici praeterea, homines Christiani, eorum socii, ad trecentos universim recensiti. His simul congregatis Regii Procuratores amorem, benevolentiamque simulantes, insidiosa Regis mandata exponunt, eoque homines, fraudem minime suspicantes, induxere, ut ad montem Masebdanum, quem Rex designaverat, & ad oppidum Gaphetum laeti omnes festinarent. At ubi oppido adpropinquaverunt, crudelissimus, & sanguinis sitibundus Adarphares tantisper consistere

[illegible]

ſtere juſſos, depoſita, quam pridem induerat, amoris larva, de Regis conſilio paucis docet: Reos vos Majeſtatis, ait, ſero nunc tandem fuiſſe deprehenſos, agnoſcite: ita vos non puduit quotidie Regem contumeliis, probriſque proſcindere; & ſacrilego praeterea ore Deos exſecrari. Tanti criminis convictos, jubet Rex, vos omnes hoc in loco poenas dare teterrimo ſupplicio. Sed nunc, ſi nobis, potiora utique ſuadentibus, indulgeatis, dirum omen vos facile declinaturos, & incolumes, integroſque hinc evaſuros ſcitote. Hoc itaque nunc vobis deliberandum, ac ſtatuendum eſt, ut Regis Edicto pareatis, utque Solis, & Lunae ſacris initiemini, ejurataque Caeſaris Religione, Saporis, Regis Regum, Numina veneremini. Vos itaque jubeo, veſtrae conditionis, Regiaeque in vos poteſtatis meminiſſe, & perpendere animo, num deceat, vos Domini praecepto refragari? Vobis deinde polliceor, ſi mihi in hoc negocio morem geretis, ex obedientia veſtra uberrimum vos fructum reportaturos. Mihi quippe a Rege poteſtatem factam intelligite, procurandi vobis domicilii in hiſce oppidis, quorum, ut videtis, opimum eſt ſolum, agrique vitibus, olivis, & palmis conſiti. His praeterea munera adjiciam, daboque operam, ut votis veſtris poſthac obviam benevolentiam meam habeatis. Sin autem Regis imperium detrectaveritis, ſcitote, vos omnes hodierno die ultima internecione deletum iri, ſuaeque contumaciae poenas evaſurum neminem. Hoc, ſcilicet, jubet, lata pridem in vos a Rege, ſententia.

Dauſae Epiſcopi generoſum reſponſum.

Ejuſmodi oratione nihil commotus magnanimus Dauſas altiori voce Praefectum in hunc modum excepit. Proh gentem immanem, quae domeſticorum ſanguine necdum exſaturata, exterorum cruorem ſitit! En caeduntur cives, caeduntur etiam hoſpites. Inco-

Incolas pridem exquiſitis ſuppliciis mactaſtis, modo advenas quoque ad lanienam depoſcitis. Quid iſta hactenus profuere, niſi fortaſſe, ut in poſterum nullam crudelitati veſtrae cauſſam obtendere valeatis? Nec enim procul adeſt conſtituta ab ultore Deo poena, ſed ſequitur a tergo, premitque reos inevitabili ſupplicio. Quandoquidem quum fluat adhuc vobis in digitis Martyrum Orientalium ſanguis, Chriſtianos, qui ad Occidentem [18] ſolem habitant, modo invaditis, eorum caedibus manus veſtras iterum polluitis; ut, nimirum, ſanguis quoque noſter in Chriſtianae Fidei teſtimonium effuſus, poſt innoxium laudatorum Martyrum cruorem damnationis veſtrae chirographa conſignet. Quaecumque vero, vel occulta conſpiratione, antea in nos acta modo patuerunt, vel ipſi mox pro concione exponebatis, adeo nos haudquaquam offendunt, ut potius mirifice nos delectent, & inſolita etiam voluptate perfundant. Macti animo ſocii, jam nos ſervitutis jugo primum ereptos putate, patrioque ſolo poſtliminio reſtitutos. Quare nec exſulum, nec inhoneſta ſervorum morte defungimur. At vos, quicumque adeſtis, carnifices, non eſt cur ultra moremini, vel injuncti officii partes detrectetis. Qui nos daturus neci, huc veniet, oramus, ut de acerbitate ſua nihil remittat, nedum ſententiam mutet. Deus omnium noſtrum unus eſt, qui nos meritis exercens poenis, veſtrae primum poteſtati ſubjecit, nunc vero rurſus noſtri miſertus, gratiae ſuae reſtituit, dum hodierno die jubet, in cauſſa ſua veſtro nos ferro cadere. Eum interim precamur, ut a nobis avertat, ne, opera manuum ejus, Solem, & Lunam divinum quidpiam habere, dicamus, aut Regi pareamus, homini, videlicet, inauditae crudelitatis. Nihil ſane nobis deliberatius eſt, quam ut in Religione noſtra conſtantes, triſtia quae-

ܘܠܟܠܗ ܗܢܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܕܐ ܠܐ ܡܠܟܘܬܟ
ܢܫܪܐ ܐܢܬ ܠܗ ܘܠܐܠܗܐ ܕܫܪܪܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܝ .
ܒܒܝܬ ܢܦܫܢ ܕܝܢ ܠܡܘܬܐ ܐܡܪ ܠܗ
ܡܦܩܝܢ ܦܓܪܐ ܒܡܪܢܝܬܐ ܕܡܪܢ
ܐܡܪ ܘܗܘ ܗܢܐ....

quaeque fortiter toleremus, atque verum Deum, quem Caesar adorat, & in quo spem omnem suam repositam habet, piis obsequiis, castoque cultu demereamur. Et nos quidem nec inglorii, nec inviti ad constitutam nobis sedem pergimus. Sed vae vobis! qui in hisce sordibus contabuistis, & insuper universum Orientem, a vero Deo extorrem, vagum, atque errantem in impiam disciplinam vestram cogitis, & plane pertrahitis. Adest quippe sceleris ultor Deus, qui superstitionem vestram dissipabit, vosque una cum illa funditus evertet, & artibus fallaciisque vestris per omnes Orientis Provincias finem imponet. Postremum hoc accipe, nos & hunc Christianorum coetum in sententia, quam praefatus sum, fixos esse, ac immobiles. Quod ergo in mandatis habes, cito & sine cunctatione exsequere.

Haec dixerat Dausas, quum continuo a Praeside jussi satellites, quinquaginta promiscue viros, & mulieres ad supplicium ducere adgressi sunt, simulque jugulare. Jam caesorum numerus ad septuaginta quinque supra ducentos pervenerat, quum praesentis necis horrore perculsi ceteri, in dedecus, & infamiam suam persequutoribus manus dantes, Solis sacris initiandos se ultro tradiderunt. Quinque autem & viginti fuerunt promiscui sexus, quibus in proditae religionis mercedem adsignatae in eodem monte sedes, quas ad hoc usque tempus tenuere.

Gladio caeditur omnes, praeter vigintiquinque Fidei desertores.

Adcidit heic, ut lictores Diaconum quemdam levi vulnere sauciatum perinde atque exanimem in loco relinquerent. Ebedjesus is dicebatur, qui post solis occasum, ut se ab ea trepidatione collegit, in vicinum castellum prorepsit, ubi pauperem quemdam virum offendit, qui saucium, in aedes suas deductum, benigne accepit, ejusque vulnera tersit, & adligavit. Postera die summo mane Diaconus hospitem suum, duosque ejus filios adolescentes ad locum caedis perductos, ubi Dausae Episcopi cadaver jaceret, docet; deinde Mariabi, & aliorum Presbyterorum corpora ostendit. Illico sublata in humeros cadavera, singuli singula gestantes, per ejusdem montis clivum ad aliquos passus progressi, exiguum antrum reperiunt. Ibi Martyrum Lipsana condunt, adgestoque lapidum tumulo os speluncae obstruunt: inde ad locum caedis reversi, quum Sanctum Diaconum humi projectum, orantem, ac plorantem invenissent, ibidem reliquerunt.

A S. Ebedjesu Diacono monitus quidam SS. Martyrum corpora tumulo condit.

Venerant ad locum Pastores quidam Ethnici Patria [19] Carmanitae, dum, ut fit, per herbosa montis juga pascunt greges. Testabantur autem oblatam sibi per id temporis admirabilem speciem, in qua vidisse se ajebant Choros Angelorum descendentium, & rursus in Caelum conscendentium, eosdemque se audivisse eo in loco, ubi Sancti Dei Martyres ceciderant, Hymnos Deo occinentes. Quo viso mirum in modum conterriti, rem per omnes illas oras divulgarunt, seque Fidei Christianae dogmatibus imbuendos tradiderunt.

Pastores Carmanitae Angelos cernunt, Martyrum victoriam Hymnis celebrantes.

19

Et Christiana sacra suscipiunt.

Postea Ebedjesus, qui gladio percussus, ut ita dicam, revixerat, animas, peccati veneno exstinctas, ad vitam revocare adorsus est. Ac primum secum ipse statuit locum perpetuo habitare, in obsequium illorum sanctorum Corporum, quae inibi occubuerant. Jamque triginta dies ibidem exegerat, imbuendis pietate indigenis egregie occupatus, quum praedicti Castelli Dominus veritus, ne Beatus Diaconus incolas, a patriis erroribus revocatos, ad Christianam Fidem traduceret, nefario spiritu, qui pridem ipsum invaserat, instigante, comprehensum verberavit, & vin-

S. Ebedjesus locum inhabitat, in quo Martyres occubuerant.

Versi incolas ad Christi Fidē convertens ab ejusdem loci Domino exsulare jubetur.

& vinculis constrictum ad quatriduum sub custodia detinuit. Postremo e suis terris exsilium eidem indixit: At tu, inquit, si hinc migrare adnueris, atque deinceps a tradenda ea, quam profiteris, disciplina, abstinueris, missus hinc abibis.

Quem protinus interpellans Diaconus: Ego contra, ait, fixum animo propositum habeo, nunquam posthac Sedem hanc mutare....

Desunt nonnulla.

ADNOTATIONES.

(1) SIc incipit Martyrium Sanctae Jae, a Bollandianis die 4. Augusti editum; sed in Codice Vaticano 1671. ex quo illud depromserunt, annus Saporis Regis quinquagesimus, pro quinquagesimo tertio, qui in MS. Caesareo exprimitur, ex calligraphi certe incuria obrepsit.

(2) *Beth-zabde*; Sozomeno lib. 2. cap. 13. *Zabdaeus*, Authori Bibliothecae Orientalis tom. 3. par. 2. pag. 55. *Zebedaeus*, aliis vero in locis *Beth-zabde*. Menaeis *Bizabdes*; Bollandianis autem in Actis S. Jae ex Codicibus Vaticano, & Caesareo *Bizaideon*, & *Bizadeon*. Castrum, sive Civitas regionis Zabdicenae, quam recentiores Arabes باقردا *Bakerdam*, & جزيرة *Geziram* vocant: olim Episcopalis sub Metropolitano Nisibis, postea in Metropolim erecta, de qua haec clarissimus Valesius in notis ad hunc Sozomeni locum. *Erat locus iste in regione Zabdicena, quae una est ex quinque regionibus Transtigritanis. teste Ammiano Marcellino in libro 25. In ea regione Oppidum erat Bezabde, situm ad ripam Tigridis, quod Zabdaeum hic vocat Sozomenus. erat autem regio illa sub ditione Romanorum, ex quo Narsaeus, Persarum Rex, a Galerio superatus, quinque illas Regiones Romanis cedere coactus fuerat. Quamobrem Persae has Provincias a Romanis assidue repetebant, & continuis irruptionibus eas regiones vexabant. Hinc est, quod Dausas, ejus loci Episcopus, captivus abductus est a Persis.* Haec Valesius. Ceterum Zabdicena regio quum adhuc sub Romanis esset, sanctissimis Monachis claruit, qui Coenobia ibidem condidere: Johannes, nempe, & Achas Fratres, & Sabas, & Scialitas, Eugenii discipuli, quorum Monasteria in Beth-zabde a Mari, Amroque in compendio vitae S. Barbascemini Seleuciae Catholici, & Martyris laudantur. Jonas quoque, ejusdem Eugenii discipulus, qui Monasterium Anbarae exstruxit, Barsabas demum, qui posteaquam uxorem Saporis Regis, sororemque ejus a daemone, uti ferunt, liberasset, Maruae in Chorasana primus Episcopus fuit. Vide Assem. Bibl. Orient. tom. 2. & 3.

(3) Non solum Praesidiarios, sed & qui arma ferre poterant, jussu Saporis Regis trucidatos fuisse, Menaea tradunt. In Actis autem Sanctae Jae apud Bollandianos, quinquaginta circiter virorum, ac mulierum millia per eam occasionem a Persis caesa dicuntur.

(4) Martyrolog. Rom. & Menolog. Graecorum in Commemoratione S. Jae ad diem 4. Augusti novem Christianorum captivorum millia enumerant.

(5) *Dausas*; hunc Menaea *Desan*, Acta vero S. Jae *Dossan*, & *Dosan* corrupte vocant. Id etenim nomen Chaldaicum est a verbo ܕܘܫ, quod donare significat, deductum: atque adeo Dausan recte *Donatum* Latine dixeris.

(6) *Mariabus*, Sozomeno *Mareabdes*, Baronio ad ann. 344. *Mareaumdes*, Authori Actorum S. Jae apud Bollandianos *Mareabe*, & *Mareabi*, Nomen pariter Chaldaicum ex ܡܪܝ *Dominus*, & ܝܗܒ *dedit* compositum.

(7) In Actis S. Jae corrupte scribitur *Ouzainorum*, *Zainorum*, & *Jouzainorum*.

(8) Consonant Acta S. Jae; sed Menaea discrepant, quae Dausan, & Mariabum salvos cum sociis in Patria fuisse relictos, & nonnisi post Heliodori obitum captivos in Persidem abductos perhibent.

(9) *Stacarta*; perperam scribitur in Actis Sanctae Jae *Bisacer*.

(10) Ordinationem Episcopi non ab uno, sed a tribus Episcopis faciendam esse praecipiunt Sacri Canones. At urgente Ecclesiae necessitate, ut in casu nostro, & furentibus persequutionibus, quarum caussa praescriptus, ad consecrationem Episcopalem rite peragendam, nequeat haberi Episcoporum numerus, ab uno tantum posse Episcopum valide quidem ac licite ordinari docent Theologi omnes, varia hujusmodi Ordinationum exempla ex historia Ecclesiastica proferentes; inter quae celebre est illud Sancti Eusebii Samosateni Episcopi, qui, teste Theodoreto lib. 5. cap. 4. quum multas Ecclesias Pastoribus Catholicis orbatas intellexisset, habitu militari indutus, Mesopotamiam, Syriam, Phoeniciam, Palaestinam, & Cyprum peragravit, quo tum Presbyteros, & Diaconos crearet, tum alia Ecclesiastica obiret officia. Postea vero ab exsilio reversus, novos ordinavit Episcopos, Acacium Beroeae, Theodotum Hierapolis, Eusebium Chalcidis, & Isidorum Cypri. Praeterea idem Theodoretus lib. cit. cap. 23. refert, Evagrium quarto Ecclesiae seculo Episcopum Antiochenum a solo Paulino fuisse consecratum, & illam Evagrii consecrationem admissam fuisse ab Occidentalibus, & Antiochenis, qui Eustathiani dicebantur, eo quod Eustathii successoribus, derelicto Meletio, adhaererent. Quin & Gregorius Magnus ab Augustino Anglorum Episcopo interrogatus: *Quot necessarii sint Episcopi in Episcopi consecratione?* Sic respondit: *Ut quidem in Anglorum Ecclesia, in qua adhuc solus tu Episcopus inveniris, ordinare Episcopum, non aliter nisi sine Episcopis potes*, idest, *solus potes*; convenientior quippe est haec lectio, quam illa, quae habetur apud aliquos Scriptores, *cum Episcopis*

scopis potes. Quare enim ista verba; *Tu solus Episcopus inveniris*, praemisisset Gregorius, si significare voluisset, Augustinum non potuisse, nisi cum aliis Episcopis Episcopum ordinare?

(11) Episcopi Orientales, iter agentes, antiquissimum Altaris secum ferendi usum etiamnum retinent; ut, scilicet, in eo juxta veterem disciplinam possint extra Ecclesiam in locis ab eadem remotis Missam quotidie celebrare, vel saltem audire. Hinc Altare *Portatile*, seu *Viaticum* dictum, quod nihil aliud est, quam parva tabula lapidea, vel, ut plerumque apud Syros, lignea, ab Episcopo certo ritu consecrata. Qua de re consule Durand. de Ritibus Eccles. lib. 1. cap. 25. & lib. 2. cap. 6. ut & Card. Bonam de rebus Liturgicis lib. 1. cap. 20.

(12) Menaea habent: *Consuetis itaque laudibus, & orationibus, ab eadem Ecclesia Dei oblatis*. Menologium Basilii: *Sed quum de more in Ecclesia offerretur Deo glorificatio*. Acta vero Sanctae Jae. *Dum autem abirent illi, in via, ex isto digressi loco, congregati sunt in loco quodam, & cantabant, ac Hymnos dicebant, glorificantes Sanctum Deum, singulis etiam diebus perficientes illud ministerium*. Porro hujusmodi Collectas, saevientibus Persequutipoibus, Christianos, ubicumque essent, jam inde ab exordio celebrare consuevisse, liquet vel ex Epistola S. Dionysii Episcopi Alexandrini ad Hieracem: *Quum*, inquit, *ab omnibus persequutione exagitati essemus, & morte multati, festum laetis animis celebravimus, & singula loca, & singula adflictionum genera nobis praestituta, ut ager silvestris, solitudo deserta, navis, fluctibus jactata, diversorium publicum, & horrendus carcer, opportuna videbantur, in quibus celebres conventus maximo cum studio ageremus*. Hinc S. Cyprianus Epist. 4. Presbyteros, & Diaconos, furente Gallieno, monebat, ut caute & non glomeratim ad carceres, in quibus Christi Confessores detinebantur, adcedent, & illuc offerrent. *Consulite*, ajebat, *& videte, ut cum temperamento hoc agi tutius possit, ita ut Presbyteri quoque, qui illuc apud Confessores offerunt, singuli cum singulis Diaconis per vices alternent, quia & mutatio personarum, & vicissitudo convenientium minuit invidiam*.

(13) *Adarphares Praefectorum princeps*; Menaeis *Adelphar Archimagus*, Authori Actorum S. Jae apud Bollandianos *Adelpher Magorum Princeps*.

(14) Acta S. Jae: *Qui inter Christianos primatum tenet*.

(15) Eadem Acta continuo subjungunt: *Haec ubi audisset Rex jussit, caput Beati Dossae Episcopi amputari*. Inde vero Historiam Passionis S. Jae exordiuntur.

(16) *Provincia Darensium* in finibus Assyriae, non procul ab Oxiana. Ejus Urbs praecipua *Dara* sive *Daraja*; unde populi Darenses dicti: olim Episcopalis sub Patriarcha Chaldaeorum, ut ex Tabula Eliae Damasceni apud Assem. Bibl. Orient. tom. 2. pag. 459. constat.

(17) Quum S. Mariabus initio Actorum dicatur Presbyter, heic vero, ut & apud Sozomenum Chorepiscopus, plane inde conjicere licet, eum nonnisi post Heliodori obitum a S. Dausa Chorepiscopali dignitate fuisse insignitum. Porro de Chorepiscoporum nomine, origine, officiis, & duratione nemo melius Joh. Morino disseruit; quem proinde consule Par. 3. de Sac. Ordinat. exercit. 4., ut & Assemanum Bibl. Orient. tom. 3. par. 2. pag. 426. qui doctissimas in id argumentum observationes ex authoribus praesertim Orientalibus depromtas, una cum Chaldaeo eorumdem Chorepiscoporum Ordinationis Ritu adjecit.

(18) Occidentis nomine Mesopotamiam, Syriam, aliasque regiones citeriores Syri intelligunt; Chaldaeam vero, Assyriam, ac Persidem Orientem vocant.

(19) *Carmanitae*, idest, ex *Carmania*, seu, ut Arabes dicunt, كرمان *Karman* oriundi, quibus Thomam Apostolum Evangelium praedicasse, tradit Sophronius apud Hieronymum cap. 8. Carmania autem regio Asiae Majoris in Regno Persico, inter Persidem stricte sumtam & Indiam sita. Eam Geographi Orientales apud Abulphedam cap. 11. fol. 84. sic describunt. *Carmania est inter Persidem, Segestanam, & Macran: ad Occasum habens Persidem, ad Meridiem Mare Persicum, ad Ortum terram Macran, ad Septentrionem desertum, quod illam separat a Chorasana, & Segestana*. In Tabula Eliae Damasceni, Carmaniae Episcopus, cujus Sedes in Urbe Hormuz erat, sub Metropolitano Persidis ponitur. Sequiori aevo Carmaniae nomen ad Ciliciam transiit: de quo vide Herbelot. Bibl. Orient. p. 255.

ADMONITIO

In Acta Sanctorum Quadraginta Martyrum.

Acta Graecis olim nota.

QUamquam Acta Sanctorum Abdae, & Ebedjesu Episcoporum, eorumque duodequadraginta Sociorum, nominatim in titulo recensitorum, quae ex Codice Chaldaico Nitriensi Vaticano II. heic proferimus, nusquam alibi invenire licuerit; ea tamen Graecos olim prae manibus habuisse, plane conjicimus tum ex Vita S. Bademi Coenobiarchae, quae sub Metaphrastis nomine apud Lipomanum tom. 7. circumfertur, cujus quidem initio iidem Martyres hisce designantur verbis: *Quo tempore Quadraginta illi Sancti Martyres interfecti sunt, comprehensus fuit Bademus &c.* Tum vero ex eorumdem Mar-

Martyrum Elogiis, in Sacris Fastis ad diem xv. & xvi. mensis Maji relatis, quae si nonnullae compilatorum Graecorum in ipsis praesertim Martyribus dinumerandis adlucinationes excipiantur, cum Chaldaicis quidem hisce Actis adprime conveniunt.

Horum SS. memoria in Menologio Basiliano.

Graecorum etenim Menologium, jussu Basilii Porphyrogeniti Imperatoris editum, Sanctos Abdam, & Ebedjesum, seu Abdiesum, Episcopos, qui & ab Hermia Sozomeno Hist. Eccles. lib. 2. cap. 13. prope finem, inter Praesules, sub Sapore Rege Martyres, recensentur, celebrat die xvi. Maji, eisque septem & sexaginta, Ebedjesu nempe triginta & novem, Abdae vero duodetriginta Socios adsignat in haec verba. *Certamen Sanctorum Martyrum Abdae, & Abdjesu Episcoporum, & Sociorum. S. Abdjesus Episcopus in Perside, a proprio Nepote, qui Diaconus erat, denunciatus Regi Persarum, & comprehensus, unacum aliis triginta novem Christianis, ad ipsum adducitur. Interrogatus autem, Christumque professus, ad Fratrem Regis mittitur, ut ab illo tormentis subjiceretur. Sed eum sermonibus Divinis redarguens, stupore adfecit. Quocirca funibus devictus, atque inter ligna coarctatus est, ossaque ejus contrita. Deinde semimortuus in carcerem conjicitur, nullum per multos dies cibum degustans. Posthaec comprehensus etiam Abdas Episcopus cum viginti & octo viris, quorum alii Presbyteri erant, & Diaconi, & Sanctae Virgines, & Mulieres, in eumdem carcerem detrusus est: ubi ab Episcopo Abdjesu edocebantur. Demum post aliquot dies e carcere extracti omnes capite plexi sunt.* Hucusque Menologium.

In Menaeis Graecorum.

In Menaeis excusis, & apud Maximum Cytherorum Episcopum tenue quidem horum Martyrum Passionis compendium habetur. At in perantiquo Synaxario Graeco MS. Ecclesiae Constantinopolitanae, a Bollandianis Latine reddito, quod Parisiis in Collegio Claromontano Societatis Jesu adservatur, adcuratiori encomio eorumdem Martyrum memoria recolitur, iique omnes in titulo summatim Quadraginta, & quidem recte secundum Acta nostra, laudantur, in corpore vero sexaginta novem, juxta Basilii Menologium, perperam recensentur. Verba Synaxarii sunt haec. *Eodem die* (xvi. Maji) *Certamen Sanctorum Martyrum Abdae, & Abdjesu Episcoporum, & sedecim Presbyterorum, novem Diaconorum, & sex Monachorum, & septem Virginum, ex Patria Chaschara. Sanctus Abdjesus Episcopus constitutus in urbe Persidis Beth-Chaschar, a proprio patrueli circumventus fuit, & denunciatus Regi Persarum. Comprehensus est ergo, atque ad hunc deductus cum aliis novem & triginta Christianis. Interrogatus a Rege Christum confessus est: & cum dictis sociis triginta novem ablegatus ad Arseth* (sic Artascirum, seu Artaxersem vocat) *Regis fratrem, ut ab ipso tormentis subjiceretur. Ubi advenit, hunc sermonibus Divinis prudenter redarguens, stupore adfecit. Quocirca funibus devinctus, ac inter ligna coarctatus est, atque ossa ejus confracta. Ita & alii Sancti fuerunt tam vehementi violentia compressi, ut ex eorum ossibus sonus, crepitusque prodiret. Quo tormento septies de die fuerunt adflicti: dein quasi mortui in carcerem projecti, nullo omnino, jussu tyranni, cibo concesso: accepto tamen pane & aqua, per aliquam mulierem per fenestram porrecto, Deum glorificaverunt. Posthaec comprehensus etiam Abdas Episcopus, cum viginti & octo Presbyteris, & Diaconis, & Virginibus sanctis feminis, in eumdem carcerem detrusus est; unde extracti, gravibus verberibus caesi sunt, & ora eorum lapidibus contusa, ac postea capita abscissa. Post aliquot dies eductus S. Abdjesus cum suis, & ipse capite plexus est.* Hactenus illud MS. Synaxarium.

Eorum numerus ad 69. perperam perductus.

Eadem plane, sed ad xv. Maji, testibus Bollandianis, leguntur in MSS. Menaeis Mediolanensibus Bibliothecae Ambrosianae, signatis litera O, & numero CXLVIII. & duplicibus Regiis Taurinensibus, in quorum prioribus referebantur etiam ad xv. Maji; in alteris ad xvi. ejusdem mensis, uti & in Menaeis MSS. Divione in Collegio Societatis Jesu apud Petrum Franciscum Chifletium repertis, quae in singulorum, prout in modo relati Encomii titulo enumerantur, laudes haec disticha subjiciunt.

Ἄμφω πρὸ τῶν σῶν Ἀβδᾶ Μάρτυς ὀμμάτων,
Τομεὺς κεφαλῆς καὶ βραβεὺς θείου στέφους.

Ambo prae oculis, Martyr Abda, sunt tuis
Dator coronae Caelicae, & capitis sector.

Ἐκδοὺς ἑαυτὸν Ἀβδιησοῦς τῷ ξίφει,
Ὁρᾶν Ἰησοῦν ἀξιώθη τὸν μέγαν.

Gladio Abdjesus dum seipsum tradidit,
Videre Jesum redditus dignus fuit.

Τοὺς

Τοὺς ἱερεῖς σου Σῶτερ ἔκτεινε ξίφος,
Τὴν ἱεράν σου μὴ προδόντας ἀξίαν.
Gladius necavit, Christe, sacerdotes tuos,
Qui dignitatem non prodiderunt tuam.
Τοὺς τρισσάκις τρεῖς Λευΐτας τετμημένους,
Στέφει Θεὸς δὶς, ὡς ἀθλῆται λέβητας,
Ter tres Levitas capite multatos Deus
Bis coronavit, uti lebetas athletae.

Denique ad numerum septem Virginum, & sex Monachorum hoc disticho luditur.

Εἰ Παρθένων δέδωκεν ἑπτάδα ξίφει.
Πῶς οὐ παρέξει κἂν μονὴ τὴν ἑξάδα.
Si cella septem Virgines gladio dedit,
Senarium an non poterit & numerum dare?

In Menologio Sirleti.

In Menologio Sirleti, nulla de S. Abda, & sex Monachis facta mentione, sic ceteri laudantur. *Eodem die* (XVI. Maji) *Commemoratio SS. Martyrum Audesii* (imo Ebedjesu, seu Abdjesu) *Episcopi, Presbyterorum sexdecim, Diaconorum novem, Virginum septem ex Patria Charchar.*

Et in Martyrologio Romano.

Martyrologium autem Romanum ad praesignatum diem XVI. Maji, haec habet. *In Perside SS. MM. Audae Episcopi, septem Presbyterorum, novem Diaconorum, & septem Virginum; qui sub Isdegerde Rege variis tormentorum generibus cruciati, gloriosum Martyrium compleverunt.* Additque ibidem Baronius in Notis: *hunc & Abdam dici, deque eo, & Sociis hac item die agere Graecos in Menologio, necnon & pridie Kal. Aprilis.* Verum adlucinatur cum Martyrologio Romano Baronius. Nam S. Abdas, de quo agimus alius omnino est ab illo Abda, cujus memoriam Graeci in Menologio recolunt die 31. Martii, & cujus caussa Persequutionem fuisse ab Isdegerde excitatam, scribit ex Theodoreto idem Baronius. Idque patet vel ex eo, quod nec ille socios heic recensitos habuisse perhibetur, nec Abdas noster sub Isdegerde, ut ille, sed sub Sapore Longaevo passus est. Unde depravatam esse hanc Commemorationem,& unum Abdam cum alio incaute a Baronio confundi, nemo non videt. Hos denique Quadraginta Martyres eos esse autumant Henschenius & Ruinartus in admonitione praevia ad Passionem S. Bademi, quos vulgata Martyrologia Latina die X. Martii *in Perside coronatos* concelebrant. At eruditissimis ceteroquin Viris minime consentimus. Nam praeterquamquod Martyres quadraginta, de quibus sermo est, mense Majo occubuerunt, atque adeo nonnisi perperam eorum memoria ad diem Martii decimum revocaretur: in Martyrologiis Latinis non quadraginta, ut Ruinartus supponit, sed duo supra quadraginta in Preside Martyres eo die recoluntur.

Card. Baronii adlucinatio.

Corrigauntur Henschenius, & Ruinartus.

Martyrii tempus.

Illustres porro hi Martyres passi dicuntur anno Persequutionis 36. qui in annum Saporis Regis 66. Christi 375. competat, necesse est, quum, ut alibi ostendimus, ea Persequutio anno ejusdem Saporis 31. Christi 340. mota fuerit, mense autem Majo, diversis tamen diebus. Nam, ut Acta tradunt, S. Abdas Episcopus unacum duodetriginta Sociis Ledan Huzitarum in Urbe feria sexta, Luna Maji XV. quae eo anno in solarem ejusdem mensis diem 28. incidit, gladio caesus est, quem eodem die, eodemque loco ad coronam sequuti sunt Barhadbesciabas, & Samuel fratres; postero die Ebedjesus Episcopus, & Abdallahas Presbyter. Septem vero Virgines ex Urbe Ledan Lapetam perductae, Luna ejusdem Maji XXII. Martyrio perfunctae sunt.

ACTA

SS. *Quadraginta Martyrum*, ABDAE, & EBEDJESU *Episcoporum*;
ABDALLAHAE, SIMEONIS, ABRAHAMI, ABAE, AJABELIS, JOSEPHI,
HANI, EBEDJESU, ABDALLAHAE, JOHANNIS, EBEDJESU, MARIS,
BARHADBESCIABAE, ROZICHAEI, ABDALLAHAE, & EBEDJESU,
Summatim sexdecim, omnium Presbyterorum.
ELIABI, EBEDJESU, HANI, MARJABI, MARIS, ABDIAE,
BARHADBESCIABAE, SIMEONIS, & MARIS,
Summatim novem, omnium Diaconorum.
PAPAE, EVOLESI, EBEDJESU, PHACHIDI, SAMUELIS, & EBEDJESU,
Summatim sex, omnium Monachorum.
MARIAE, TATHAE, EMAE, ADRANES, MAMAE, MARIAE,
& MARACHAE,
Summatim septem, omnium Virginum Deo Sacrarum.

Anno Saporis II. Persarum Regis 66. Persequutionis 36. Christi 375.

ANNO PERSEQUUTIONIS NOSTRAE TRIGESIMO SEXTO.

Scriptoris Prologus.

DICERE meditantem, me meorum conscientia scelerum deterret; spes fructus contra silere vetat. Timor conantem repellit, & hortatur ad silendum; amor vero exstimulat, & ad eloquendum impellit. Alter judicium intentans: Ne audeas, ait, alter segnem increpans, subdit: Cave, ne negligas. Alter ad luctum ex male actae vitae aegritudine revocat: alter ad cantum, Domini miserationes reprae-

[illegible]

praesentans, invitat. Alter justissimi Numinis judicia mihi objicit; alter clementiam benignissimi Conditoris proponit. Alter infestus instat, poenitentiam, & lacrymas indicens; alter Divinae misericordiae spe me recreat. Alter ait: Sine ista, teque ipsum introspice, ac vitia tua expende; alter subjicit: Huc potius adverte animum, & Divino auxilio fretus, rem adgredere. Alter me arguit, dicens: Quin tu luges, infelix? Lugendi caussas in teipso quaere; alter contrarium suadet, ut a lacrymis temperem, & ad scribendum me conferam. Erumpant ergo, fluantque, doloris mei testes, lacrymae; solvantur oculi in fletum: oculorum luctum sequantur cordis gemitus, seque in posterum illius mancipent obsequio, cujus nutu, atque consilio mundo providetur, quique resipiscentes peccatores benigne suscipit, posteaquam rationem omnem anteactae vitae sibi esse mutandam statuerunt, animumque ad salutem curandam traduxerunt. At quoniam & hoc mihi suadet amor, suaque oratione omnem animo trepidationem, metumque decussit, magnum, & arduum opus adgrediar, ad eximia atque sublimia stylum convertens. Quae si cuipiam ob meam inscitiam minus sapere videbuntur, cogitet tamen quicumque ille est, nativam illis, minimeque adscititiam inesse vim, atque suavitatem. Temporum rationes distinguam, quibus singulorum Martyrum Acta notantur, rerumque gestarum seriem exacte, & ordinatim referam. Atque heic videre erit Civitatem fortium, & sacco amictos Heroas, corporisque habitu graves viros, lorica pectus, caput casside armatos, horrendam pugnam, districta arma, clypeos erectos, intentas hastas, gladios micantes, campos sanguine horrescentes, tubarumque audire clangores, atque virorum fortium frequentissimas manus, ad pugnam,

gnam, concitatas. Est profecto, quod mirere, spectaculum; nam quicumque cadunt, iidem victores ex acie recedunt; victi contra, qui mortem evasere. Huc pugnae tota moles incumbit, huc ardor pugnantium nititur, heic exitus conflictum dirimit. Stant, quos cadere vides; cadunt, quos stare putas. Quos mortuos autumas, vivunt, quos vivere credis, perierunt. Voluptas, & dolor ista sequuntur, uterque sempiternus. Illustre profecto dedit speculum Moses Propheta populo suo, quadraginta dierum jejunium sibi ipse indicens. Hoc speculum Elias, Caeli incola, vidit, & adamavit, suscepit, tersit, & inspexit; illudque Servator noster ampliori honore, & gloria auxit, proprioque exemplo Ecclesiae suae reliquit, ut ejus usu decorem, & ornatum sibi quaereret. Adeo speculi istius usus scelera terret, & abigit, occultamque eorum turpitudinem patefacit, levia quoque peccata dissipat, suoque fulgore opprimit. Quocirca si ad illud adcedat sceleratus quispiam, salutari metu perculsus, continuo discet, vitam lacrymis, & singultibus emendare. Si quis sapiens, & pius eo oculos referat, protinus intelliget, voluptates sibi esse abjiciendas, & adversantem, repugnantemque naturam esse frangendam. Si se in eo inspiciat speculo vir probus, & ab animi perturbationibus liber, ut ab inconsulta quadam audacia sibi caveat, neve nimium sibi confidat, sed modeste de se sentire pergat, opportune admonebitur. Quod si felici errore in illud offendat quispiam improbus, & audax, de sua acerbitate aliquid remittere cogetur, miserisque respirandi intervalla concedere. Si in illud incidat homo profundae gulae, qui solutis cupiditatibus lascivia, luxuriaque diffluxit, camo & freno constringi se sinet, temperantiam, continentiamque ediscet. Quod si alius quispiam ebriosus, qui cre-

Jejunii Quadragesimalis laudes, & fructus.

[illegible]

crebro se per metum a ratione dejici patiatur ipsi occurrat, hunc salutare Jejunium revocabit ad temperantiam, eique sapientiae sale condiet mentem. Quod si adcedat homo impurus, atque libidinosus, huic in lectulo suo quiescere, atque solitariam vitam agere suadebit: si ad illud perfugiat homo scelestus, quem flagitiosae vitae poenitere, ac pudere coeperit, quem Dei metus occupaverit, hunc ad luctum, & cinerem, atque voluntariam demissionem, humilitatemque rediget. Si se in illo speculo contemplabitur homo astutus, & vafer, versutiam, malitiamque detestatus, simplicitatem, atque sinceritatem sectabitur. Si in illud incurrat indoctus, & rudis, qui ob inscitiam suam in errorem quemcumque prolapsus fuerit, hunc doctrina erudiet nova, Caelestique sapientia. Si ad ejus fores excubaverit mendicus, viae commeatum inde reportabit opulentiam, felicitatem, & vitam. Si postremo in ipsum incidat dives superbus, ad modestiam, paupertatemque voluntariam, domi suae tolerandam, facile traducetur. Jejunii demum Divina virtute Mosis facies novo splendore coruscavit, & Eliae pedes insolitum cepere robur. Dominus quoque tentantem Diabolum Jejunio superavit. Ad Jejunium itaque Quadragesimale invitat te, Carissime Frater, Ecclesia mater tua, ut illo te communias. Ego vero frater tuus, quicumque advenisti, ista auditurus, ad prandium te advocavi, ad audienda, videlicet, Quadraginta Martyrum gesta. Ita ergo habeto hos, quos celebrandos adgredior, inter illos Ecclesiae Proceres, atque Magnates locum obtinere, qui pro ipsius Ecclesiae gloria, Dominique obsequio sanguinem suum profuderunt. Adesto igitur animo, & facili aure, atque compuncto corde Acta Martyrii illorum excipe, atque tecum ipse meditare, lacrymisque prosequere. Dolorem

rem vero, quem ex luctuosa adeo narratione percipies, ad scelerum veniam impetrandam tibi quammaxime conducibilem experieris. Tuum itaque corpus ad Jejunium, juxta praescripti temporis rationem, observandum purius tibi procurato, simulque animum ad audiendos pios sermones praeparato. Solemne, statumque Jejunium, quod tuis non mediocriter conducet rationibus, singulis annis religiose peragito [1]. Singulis vero diebus Martyrum cruciatus, atque patientiam, ex cujus recordatione plurimum etiam capies utilitatis, serio recogita, & meditare. Quilibet dies suo te jejunio recreet, ut suis Martyres singuli triumphis; ut peracta jejunanti dies lucrum adjiciet, ita Martyris memoria, ubi mentem occupaverit, conlapsa in te, si quae fuerint, reparabit, & si quae forte acceperis, detrimenta opportune sarciet, atque instaurabit. Jejunii ferias supputans, gaudeto, gratulare tibi numerum Martyrum, & disce, monadem, a qua coepisti, in decadem desinere; quam vero peregisti, decadem a monade incoeptam esse, & ad monadem iterum redire, perinde ut decadas binas, trinas, & quaternas. Nequeunt dies numerari, & in unam summam componi sine monade, quae est numeri principium. Nequeunt item Martyres vincere, & brabium referre sine monade veritatis, in quam a Deo docti, consenserunt. Nec itidem Menses, & Anni sine monade constant: nec Prophetae, & Apostoli fidem praedicant absque monade virtutis ejus, quam a Deo hausere, nempe disciplinae; neque millia, sive miriades supputari queunt sine monade, utpote omnis calculationis radice; nec pii, & probi ad perfectionis fastigium procedere, atque pervenire queunt sine monade, egregiorum operum adjutrice. Infra monadem non patet descensus, nec supra illam ascensus; quocunque eas,

Solemne Jejunium singulis annis religiose peragendũ; Martyrũ vero Acta singulis diebus recolenda.

1

[illegible]

eas, redeasve, in monadem incurres. Sic etiam istorum Quadraginta Martyrum, Evangelii testium, numerus si deorsum feratur, desinet in monadem, si vero sursum, in monadem itidem adsurget. Tres itaque & triginta viri tres decades efficiunt; qui ex eo numero supersunt, tres viri coronae sunt, quae in ternarium amore coagmentantur, Augustaeque Triadis imaginem exhibent. Nunc septem adjice omni laude spectatissimas feminas, quae, uno, eodemque Martyrio insignes, pulcherrimam coronam, septem discoloribus liliis intertextam, Filio Dei offerunt, septemque illos Spiritus, ab Esaia laudatos, referunt, quos uno spiritu adflatos coronam eidem Filio texere, ipse Propheta memorat. O fides admirabilis, quae homines, hac perfruentes vita, ad voluntariam necem perducis? Quae jucundissimis Orbis luminibus mortem spontaneam obire suades, annosque obtenebras, & constituta cuivis hominum vivendi spatia! Vides, ut clarus iste finis tuus obscurum illius vitae exitum extrudere festinat? Collegisti annos, eosque multiplicasti in thesauro vitae ab anno septuagesimo ad millia infinita. Terribile profecto, & horrendum est vitae principium, quod designas, praestituto die quandoque adfuturum, ingens itidem, & ampla est remuneratio atque merces, quam illa suprema mundi die, quae sua singulis corpora restituet hominibus, indicas obventuram. Haec interim tibi agitur hora; hora, inquam, occasus tabernaculi tui: nec ejusmodi horae certo intervallo finiuntur. Quaecunque vero reddita sunt pro eo, quod a te mutuo acceptum est, munere, ea cum sanguine, e sectis cervicibus defluente, Domino Jesu in Triclinio offers, ab ipso utique novo diademate redimienda. Quam pulchrum est istud gloriosum nomen Jesu, suaque in majestate desidera-

Suprema Mundi die sua singulis corpora restituenda.

derabile. Enimvero quicumque ejus pulchritudinem viderit, amoremque introspexerit, praeter ipsum nihil deinceps desiderabit, non terram cum amplissimo, comptissimoque rerum, in ea conditarum, ordine, atque adparatu, non prolatas in immensa pene spatia ejusdem regiones, sua quasque spectandas pulchritudine, atque elegantia: non illum solis, syderumve remorabitur species, dum certum, & exploratum habet, fore ut ad exortum solis justitiae illa omnia occidant, & deficiant: non illum fallax auri argentive fulgor adliciet, satis eruditum, avaritiam malorum omnium esse radicem: non illum a proposito revocabit parentum, aut uxoris, filiorumve amor, sacra lectione admonitum, eos, qui cognatorum immoderato adfectu impediuntur, Domini sui amore indignos haberi: non illum suis mundus voluptatibus, blanditiisve detinebit, quem interea flagrans in Deum amor futuris bonis inhiare, eademque strenue procurare adhortatur. Et quoniam nullum lassitudini, fatigationique locum in illa beatissima pace futurum cogitat, propterea praesentis vitae labores, quibus corpus frangitur, adteriturque, parvi pendet; dum vero praesentit, nullas illis sedibus noctes incumbere, nec ullas somni, vigiliaeque vices ejus loci incolas pati, illo simplici, perpetuoque die potiturus festinabit. Quumque secum ipse reputat, inde procul arceri iram, odium, contentiones, judiciorum, forique clamores; tormenta, & acerbas quaestiones praesentis aevi contemnit. Ad haec Divino oraculo doctus, omnem ab eo tutissimo loco exsulare metum, nec ullas proinde ab armato exactore vexationes esse pertimescendas: quid mirum si labores, & pericula strenue subeat, & fortiter superet? Quumque persuasum habeat, Beatorum corpora nec ornamenta quaerere, nec vestibus egere, idcirco

[illegible]

[illegible]

circo mortalis corporis indumenta, doloris, & mortis utique insignia, sine cunctatione deponit; intelligensque praeterea ab illo felicissimo domicilio omnes morborum tentationes, infestationesque procul abesse, non mirum si adversus lapidum, telorumque ictus, & vulnera ferreum induat pectus. Dum insuper Sanctorum coronas inde coruscare intuetur, non est cur stupeas, si illuc per omnem corporis, animique contentionem rapiatur; sique reputans, ibidem repositam sibi immortalem vitam, praesentem mortem laeto alacrique animo excipiat; si ad illum generosum sanguinem animum advertens, ejusque effusionem recogitans, ad sanguinis quoque sui profusionem adcendatur; si illuc migrare cupiat admonitus, nullum eo patere sceleri, nequitiaeque adcessum, ideoque in arenam descendat, suo sanguine expiandus, eo scilicet lavacro, quo perpetua mundities quodammodo sancitur; si Angelorum imitatione in peritum, Caelestemque evadat artificem, ediscatque late patentes sibi aptare, pene dixerim, alas, atque beatarum mentium per Caeleste regnum excursiones feliciter aemulari. Recte igitur Apostolus ajebat: *Neque mors, neque vita, neque instantia, neque futura, neque altitudo, neque profundum, neque creatura alia poterunt nos separare a caritate Dei, quae est in Christo Jesu, Domino nostro.* Historia autem istorum Quadraginta Martyrum sic habet.

Rom. 8. 38. 39.

S. Ebedjesus Episcopus. 2

EBEDJESUS Episcopus cuidam regionis [a] Cascarenorum Oppido praefuit: vir morum gravitate, atque sanctimonia spectatissimus, qualem esse decebat Episcopum. Nepotem forte ex fratre habebat, quem a pueritia rerum Divinarum scientia probe imbuerat, adolescentemque in Clerum cooptaverat primum, mox ad Diaconorum ordinem per manus impositionem adlege-

Nepotē suum Diaconatu initiat.

legerat, hominem bene moratum, sibique fidissimum arbitratus: adeo ille viri probi personam ementiri, atque latentem nequitiam pietatis specie cohonestare noverat, Giezi similis, magistro imponebat. At ut ille fur, sic iste adulter a vindice Dei justitia, secreta istiusmodi veteratorum crimina diu latere non ferentis, tandem deprehensus, palamque convictus est. Mulierculam quandam is deperire coepit, cujus amore captus, atque misere irretitus, in turpe crimen postremo pertractus est. Quod adolescentis flagitium minime latuit sanctissimum, castissimumque Episcopum, ejusdem educatorem. Quare adcitum ad se juvenem acriter increpuit, palam convictum reum redarguit, poenaque illi pro criminis gravitate imposita, ipsum Sacri Ordinis usu interdixit.

Mox stupri reū Sacri Ordinis usu interdicit.

At ille perditissimus homo secum ipse statuerat, ut in scelere suo persistens, legem quidem infringeret, nec tamen ab Altaris Ministerio arceretur; sed hujuscemodi impunitatem a pio, & justo Pontifice impetrare nequivit. Tunc enimvero irruit in ipsum, qui pridem eum occupaverat satanas, eoque, quo ipse aestuat, superbiae spiritu illum invasit, traxitque in errorem mortis, & facile persuasit, ut ad inferni castra transfugeret. Seduxit quippe eum, atque a ratione dejecit artibus suis. Quibus miser captus, ad Beth-Huzitarum loca profectus est, adjitque Regem, quem hunc in modum est adloquutus: Habes, o Rex, in regione Cascarenorum nefarium quendam virum (Ebedjesum vocant). Christianis iste nunc praeesse, fertur, suorumque facinorum conscium, atque administrum habet quendam Abdallaham Presbyterum. Ambo Romanorum exploratores suscipere dicuntur, ipsisque Regni tui secreta quaeque consilia aperire. Caesari praeterea epistolas scriptitare, & quae

S Ebedjesus cum Abdallaha a Nepote adcusatus.

& quae in nostro Oriente geruntur, nunciare. Tua insuper edicta nauci faciunt, legesque conculcant impune. Quid? quod nec Solem, aut Lunam, aut Ignem, aut Aquam Deos esse credunt, quin etiam eosdem superbe irrident, iisque insultant.

Regis jussu cōprehenduntur.

Delatoris verba adripuit avide Rex, & Artasciro, Hadiabi Regulo, gravissima oratione mandavit, ut confestim reos comprehendi curaret, atque ea de re acrem, & severam quaestionem haberet, scelerisque ejusmodi authores tamdiu torqueret, donec integram facinorum confessionem exprimeret: postremo eosdem religionem mutare, suumque Numen ejurare compelleret. Artascirus, ut qui ex imo pectore crudelitatem anhelabat, e vestigio missis satellitibus sanctos Martyres comprehendi, vincirique jubet, mox quantocius ad suas aedes in suburbanum Civitatis Lapetae locum perduci. Tum vero hisce adortus est.

Eorum Acta coram Regulo Hadiabi.

Regulus. Quinam sitis edicite? Martyres. Christiani sumus. Reg. Si Christiani estis, Regis Regum hostes vos esse, dubio procul inferendum. MM. Nos minime Regis hostes sumus; sed ipse nobis iniquus est, qui cum Deo nostro inimicitiam gerit, ejusque veris cultoribus infestus est, & ultima intentat supplicia. Reg. Quae a vobis lubet nunc ediscere plane, & aperte loquimini, alioquin acerbissimo vos supplicio interimendos esse intelligite. MM. Ut veritatem semper amavimus, sic nos mentiri nunquam non puduit; quî ergo nos modo non pudeat? At tu, cui multiplex, ac tortuosum ingenium est, age fabricare dolos, & incautis obtende laqueos: id enim est moris tui. Quodlibet praeterea mortis genus in nobis experire; paratissimos, nempe, ad omne supplicium, pro Deo subeundum, invenies. Reg. Cur Igni, & Aquae contumeliam facitis, impii, &

Solem, atque Lunam colere nefas putatis? Isto praeterea cum Romanis foedere, vestram publicis hostibus devinxistis fidem; quamobrem, & eorum exploratores suscipitis, & Caesari arcana Regis Regum consilia per literas, ut vobis lubet, proditis?

Christianorũ apologia.

Ebedjesus: Ecquae sunt ista, quae inepte objicis, crimina, nempe, componens, nobisque maligne adfingens? Cum Romanis nos consentire ais? Arguis praeterea, Solis, Lunaeque Religionem a nostris rejectam? Hoc quidem postremum fateor; at nulla idcirco criminatione Christianos dignos esse censeo: illud vero a nostris moribus penitus alienum usque fuisse compertissimum est, augurorque semper futurum. Ceterum vehementer miror, & quaero, quonam defluxerit vestra illa, quam eximie praedicant, sapientia, qui eo quum in foro consenueritis, in quo quotidianae adversus nos quaestiones exercentur, cujusque sententia tanta Christianorum multitudo summo supplicio adfecta est, necdum tamen fidem, atque probitatem nostram cognitam, perspectamque habeatis? Ita delatorum adversus nos criminationibus facilem adhibetis fidem, atque ferarum in modum inconsulto quodam impetu ad profundendum innocentissimorum hominum sanguinem irruitis; quo tamen & nostra describitur victoria, & vestrum notatur crimen. Nam fidei quidem nostrae integritatem suo triumpho praedicat, suaque ingenuissima simplicitate vestram nequitiam redarguit. Nobis itaque innoxiis gloriae coronam perpetuam texit, nostroque capiti imponit. Vos autem, parricidii reos, increpat, & ad supplicium deposcit.

Immanissime torquentur Martyres.

Tum vero Tyrannus excanduit, & adcitis confestim lictoribus praecepit, ut singulos Martyres tribus funiculis lineis constringerent primum costas, mox femora, ultimo tibias; funibusque

busque totidem ſtipites inſererent, reorum brachia poſt tergum interim religarent. Mox adorti ſunt uniuſcujuſque Martyris anteriores partes conſtringere, atque comprimere vehementi ſtipitum contorſione, funiumque ſtipitibus innexorum circa eorumdem cylindrum circumvolutione, adeo ut oſſa, & nervi, acerrima illa compreſſione luxata, crepitum ederent, qualem ſolet ſtrues aridorum lignorum, quando circumjecto fune conſtricta valide comprimitur.

In ipſo cruciatuum aeſtu Solis cultum detrectant.

Quumque identidem feſſi tortores interquieſcerent, Tyrannus Martyres compellans: Solem, ajebat, miſeri, adorate, Saporis, Regis Regum, Numen. Quaecunque praeterea contra juratam Principi fidem peccaſtis, aperite: voſque praeſentes cruciatus, mortemque evaſuros, ſpondeo.

At contra Sancti Martyres alta voce reclamare, ac teſtari: Nos in ſententia conſtamus, nec extorquebis umquam a nobis, ut Solem, a Deo conditum, obſequio, & cultu Conditori Deo coaequemus; ſed & contra noſtram conſcientiam, atque in noſtram perniciem mentiri nefas eſſe, putamus: quandoquidem nulla nobis cum Romanis adverſus jus, faſque foederatio umquam, vel uſquam interceſſit.

In carcerem denuo conjecti, fame diſcruciantur.

In hunc itaque modum ſepties torti, diſcruciatique fuerunt, nec tamen animo fracti ſunt, nec a propoſito dimoti. Ita demum a tortoribus dimiſſi, ſolutique fuerunt, dum anima in venas reflueret, atque tantiſper reſpirarent. At enim ea fuerat tormentorum vis, & acerbitas, ut vehementiſſima conſtrictione membra ſuis e locis deſiderent, & coſtae confractae inter ſe conliderentur, & cetera oſſa adtrita, luxataque ab invicem deſilirent. Inde actutum in carcerem deportantur, prohibitique Chriſtiani, ne panem, vel aquam arcta ſub cuſtodia incluſis inferrent, eo dumtaxat cibo iiſdem permiſſo, quem Ethnicis

Oblata in cibū Idolothyta reſpuunt.

cis ritibus contaminatum Custodes in modica quantitate, quanta, scilicet, ad arcendam mortem sufficeret, subministrassent. Ejusmodi tamen annonam, etsi sepius oblatam, constanter respuerunt Beati Viri, tolerata ad sex usque dies inedia. Atque per hunc modum diu in carcere jacuerunt, fracta per praeteritorum tormentorum acerbitatem valetudine, & spontanea insuper istiusmodi abstinentia viribus prorsus destituti, omnesque ejusmodi aerumnas admirabili patientia, divina ope refecti, fortiter pertulerunt.

Opitulante pia Vidua pane, & aqua reficiuntur.

Quumque vita fugiente mors prope adesset, Vidua quaedam, cujus aedes loco contiguae, per exiguam fenestram in carcerem aditum patefaciebant, eam opportunitatem nacta, intempesta nocte panem, & aquam in sporta composuit, atque per fenestram eandem Martyribus demisit. Illi sportulam contuentes, annonam, a Deo sibi transmissam, gratulati, sumto cibo, refecti sunt: atque istiusmodi via necessitati Sanctorum pia illa Vidua egregie consuluit toto temporis spatio, quo in carcere detenti fuerunt. O Viduam fide inclytam, in cujus sinu viri Sancti inter miserrimae vitae aerumnas famis remedium invenere!

Haec quia clanculum fiebant, mirabantur carceris custodes, qua ratione, quove cibo vitam Martyres Christiani sustentarent, adeo ut Hadiabi Regulus Sapori, Regi Regum, ediceret, nihil ab iis Christianis extortum iri, quos tormenta, & intolerabiles vexationes, ac molestiae adeo non fregerant, ut ne ipsum quidem doloris sensum ab eis expressisse viderentur: tantum abesse, ut alicujus criminis confessio ab illis eliceretur. Idcirco dilata in alium diem reorum caussa, Rex denuo nequissimum illum, quem supra memoravimus, proditorem percontatur, num alios ipse in Cascarenorum Regio-

Proditoris Diaconi alia in Christianos delatio.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Regione Christianos haberet. Cui perditissimus sycophanta: Ita profecto. Versantur inibi Episcopus quidam, tum Presbyteri, & Diaconi complures, & si jubeas, Rex, hoc negocium ipse conficiam, eosque protinus comprehensos huc traducam. Quod quum Rex probasset, decem equites, & viginti pedites eidem dati, jussique, una cum ipso Regium mandatum exsequuturi, viae se committere.

Visio Abdae Episcopo objecta.

Interea ABDAS, Cascarae [3] (Urbis id nomen est) Episcopus, una cum Ecclesiae suae Presbyteris, & Diaconis ex Urbe in suburbana loca, subditarum sibi Ecclesiarum quaedam negocia curaturus, discesserat, rerum, quae in caussa sua agebantur, minime conscius. Ad pagum forte pervenerat, in quo castus, & fidelis virorum, atque mulierum coetus morabatur. Ibi nocte jam devexa, reliquis sopore oppressis, Abdae Episcopo objicitur species quaedam admirabilis, cujus adspectu obstupefactus, atque vehementer commotus, dormientes socios excitat, visumque non sine metus significatione docet. Cernere, ajebat, mihi videbar, anguem, monstrum immane, horrendum, ac deforme. Hic e cubili suo egressus, prorepere videbatur, sibilisque obvios quosque fugare. Ecce autem advolabat passerum turma, quadraginta vero numeravi, quos Draco conspicatus, ipsos contra infestum caput extulit, captosque ad unum omnes deglutivit. Hac Abdae narratione vehementer perculsi socii, ad propitiandum precibus Deum se converterunt, ac paullo post rursus cubitum abjerunt.

Alia visio.

Quo temporis intervallo altera, sed clarior species Abdae objecta est, cujus imaginem, totiusque visionis ordinem, socios compellans, his verbis exposuit: Quum nuper in lectulo conquiescerem, sublatis in Caelum oculis, Dei magnalia tacitus admirabar; mox reco-

recogitabam primam illam visionem, ejusdemque sensum ipse mecum anxius explorabam, veniebatque simul in mentem, num illud nobis monstrum Martyrium portenderet? Haec animo mecum revolventem repentinus quidam horror oppressit, adeo ut ubinam gentium ipse forem, penitus ignorarem. Ecce autem video clarissima in luce Simeonem Barsaboë, per aëra supra me discurrentem. Mirabar Viri vultum, fulguris instar, coruscantem: adeo supra hominum modum eminebat, ut ex Angelorum choro quempiam ipsum facile esse judicares. Tum vero subiit me vehemens desiderium tantum Virum coram adloqui, significabatque, ut ad illum adcederem. Post animadvertens eum in Caelum efferri, eoque a me remotiorem sensim fieri, tremebundus clamabam: Cur mihi ad te pervolare non liceat? At nunc minime licet, respondit, paullo tamen post dabitur tibi huc evadere, meoque conspectu adloquioque potiri; tunc vero quaecumque te anxium habent pro libito expones.

S. Abdas cum 35. Sociis cōprehensus Ledan perducitur.

Haec commemorans Abdas, universos in exspectationem rerum, quae eo ostento significabantur, anxios induxit. Quod unum in ea angustia supererat, opem a Deo exorare visum est; jamque matutinas preces inchoaverant, quum subito nihil minus opinantes impurum Regiorum satellitum agmen occupat, & primum quidem ipsum sanctum Antistitem Abdam comprehendunt, mox viginti octo viros, ejusdem socios, atque Virgines septem; simul omnes in vincula conjiciunt, inde per intolerabiles molestias, atque incommoda ad regionem Huzitarum Ledan perducunt: in eam enim Urbem Rex ex Urbe Beth-Lapeta concesserat.

Acta coram Praetore.

Ubi vero eos ad fores palatii jam venisse nunciatum est, Rex quaestionem, per tormenta habendam, Praetori Urbis commisit, cui duos Magos mox

[illegible]

mox adjunxit. Tum Praetor adcitos ad ſe Martyres ſic adloquitur: Ecquidem non video, cur ipſi in errorem abducti, deceptique, fatuorum quoque hominum mentes in ſimilem errorem inducere ſtudeatis, dum falſis doctrinae veſtrae dogmatibus ipſos imbuitis?

Cui Abdas: At certum eſt, inquit, nos a recta via neutiquam aberraſſe; atque adeo eos, qui nobis conſentiunt, egregie ſapere, nec proinde perituros, aut a ſcopo declinaturos. Divino ſiquidem lumine conluſtratam viam ingrediuntur, & bona vitae, propediem adventurae, ſperantes, Religionem noſtram, ejuratis erroribus, ſuſcipiunt.

Tum Praetor: Rex contra vos adorare Solem jubet. Nî parueritis, vos nec tormenta, nec mortem certiſſimam, a me conſtitutam, evaſuros ſcitote; hanc enim ille mihi poteſtatem fecit.

Solem adorare jubentur.

Abdas vero: Nec tuus iſte Rex, nec ejus mandata, nec tu, nec poteſtas tua, neque tormenta poterunt ſeparare nos a caritate, & amore Dei noſtri, aut a certiſſima fide noſtra in Jeſum Chriſtum. Nec enim efficies, ut Deum, univerſi conditorem, ſoli, rei, nempe, ab eo conditae, poſthabeamus, vel Regem magnum, atque ſanctiſſimum cum exiguo, eodemque nequiſſimo, Regulo commutemus.

Eorum conſtantia.

Deus Solis, & Univerſi conditor.

Libera haec Abdae oratio Praetorem in vehementem conjecit indignationem, praecepitque ſatellitibus, ut humi extentis Martyribus, ſingulis centum ex numerato plagas inferrent: At enim in B. Abdam acrius ſaevitum eſt, quoniam ipſe in quaeſtionibus omnium nomine verba faciebat. Rurſus Beatos Martyres compellans Praetor: Miror, ajebat, cur contumeliam Sapori, Regi Regum, facere non vereamini, quum ipſe Deus ſit, atque Orbem terrarum ingenita ſibi, ſempiternaque poteſtate teneat, & moderetur?

Singulis plagae centum infliguntur.

In B. Abdam acrius ſaevitum.

Cui

Regis Persarū divinitatem S. Abdas retellit.

Cui Abdas: Regem Saporem, ajo, Deum non esse, sed hominem; quandoquidem pro hominum conditione cibo, potuque indiget, atque tegumento. Labore praeterea, & fatigatione adteritur, laetitia, moestitiaque adficitur, postremo aegrotat, ac moritur. Quam autem exercet, potestatem hanc illi, rerum omnium summus moderator, ac Dominus, Deus impertiit, ad exigendam a populis poenam, si quam ejusdem justitiae debent.

Colaphis caeditur.

Infremebant ad haec adstantes Magi, atque Beati Abdae liberam orationem interpellare conabantur, colaphis os ejus caedentes: Apage, insolentissimum caput, ajebant, & obmutesce. Desine impio isto convicio Regem incessere. Inde ad Regem ingressus cum Magis Praetor, ab eodem interrogatur his verbis: Quomodo habere veneficos istos vobis visum sit, quave interim opinione ducantur, quid cogitent, quidve loquantur, jam edissere? Cui Praetor: Pudet hominem sanum recitare, quae isti deblaterant, & procacissime garriunt contra Regium nomen tuum; sunt enim admodum horrenda, te praesertim audiente. Adnuens autem Rex, ut plane, & aperte diceret: Effare, inquit, sine metu, quae illi in me jactarunt; quandoquidem non tu me contumelia adficis, sed illi, qui me, meamque potentiam invidiose criminantur. Ejusmodi oratione percitus Praetor: Rex, ait, sempiternum vivas, & capiti tuo diadema hoc sine fine adhaereat. Jusseras, me de istis Christianis habere quaestionem. Feci, quod imperasti, & acerba fustigatione Solis cultum ipsis persuadere adtentavi; sed incassum omnia. Non enim illi edictis tuis obtemperare voluerunt. Praeterquamquod illud etiam eos cogitare monebam, Regem Regum, cujus leges aspernabantur, Deum esse, atque aeternum victurum, Orbisque terrarum imperium obtinere. At illi haec pernegarunt, Regiamque Majestatem tuam maledictis incesserunt, quum ipsi per se dicerent, Saporem Regem non esse utique Deum, sed simplicem hominem, & de mortalium genere unum, atque pro humana conditione quandoque aegrotaturum atque moriturum. Heic in risum effusus Rex, ac dicentem interpellans: Mihi vero, ait, in hoc uno egregie sapisse isti homines videntur, quod talia de me sunt loquuti. Homo enim sum, non Deus, & communi

Praetorem, a quo Deus dicebatur Sapor irridet.

morta-

mortalium fato perinde obnoxius, atque omne hominum genus; & tu profecto minime sapis, si hoc dicto me offensum putas, quum potius, quod miraris, inde risus mihi occasionem videas fuisse datam. Simulque adciri jussit Thusighium, Eunuchorum Principem, & summum Regiorum Elephantorum Praefectum, eique Beatorum Martyrum caussam his verbis demandat: Quaestionem de Christianis pridem comprehensis te habere volo juste, ac legitime, & si quidem eos, legibus obsequentes, inveneris, atque in Solis cultu nobiscum consentientes, absolvi jubeo, quandoquidem Magos, capitali odio adversus eosdem concitatos, deprehendo, caussasque praetexere, quibus, eos ultimo supplicio dignos esse, persuadeant.

Et Eunuchorum Principi Martyrū caus. sā demandat.

His cum mandatis exiit Eunuchus ab Urbe illustri cum pompa, atque ostentatione. Cum eodem missus est summus Persici Regni Archistrategus: ejus loci Praetor, & Magi duo, qui huic quaestioni praefuerant, sequuti sunt, praeter magnam hominum, eo sponte confluentium, multitudinem; eductique simul Sancti Martyres catenati ad eam Urbis partem, quae Austrum versus respicit, Abdas, videlicet, Episcopus, & viginti octo viri. Inibi ad quaestionem arcessiti, vident omnia ad incutiendum reis terrorem composita. Heic truci vultu, & acerba voce Judex Dei Martyres adoritur. Cujusnam, ait, conditionis vos esse, arbitramini, qui Regis Regum edicta contemnitis, imperiumque detrectatis.

Acta coram eo & aliis Judicibus

Cui Sancti Dei Martyres: Scilicet, respondent, qui summo rerum omnium Rectori Deo parendum statuimus, latis ab injusto Rege legibus juste resistimus. Tum Eunuchus: Nunc vero, ait, Rex saluti vestrae consultum volens, edixit, ut vos actutum convenirem, ac etiam commonerem, ut Solem hac die adorare decernatis, caussamque proinde auferatis capitalis sententiae, quae pridem in vos lata est.

Ad haec Martyres: Tu contra pro fide, & caritate, quibus Regi obstrictus es, nobis neutiquam parcendum statuito: quin etiam continuo nulla interposita mora ad supplicium nos rapi jubeto; quandoquidem nec tua consilia magni facimus, nec Regis edicta moramur, nec Solem, rem utique a Deo conditam, adorandum putamus. Enimvero ridiculi nobis videmini, qui pecudum in morem temere post Magorum errorem proruistis. Hoc interim tibi ratum, certumque esse volumus, nobis unum esse Numen, pro quo hodie vitam ponere decretum est, a quo etiam aliam vitam praestolamur, eandemque immortalem, atque sempiternam; qua inchoata, mors, quam nobis decrevistis, illico evanescet. His dictis, Judex gladio omnes feriendos esse pronunciavit. Tum vero, quicumque aderant, proceres succeffere, & singulos singuli Martyres vinculis primum solvere, deinde lictoribus mactandos offerre, velut agnos lanienae destinatos; nec enim alio vultu, quam si evasissent, cervicem carnifici praebebant: adeo laeti erant ac Beati.

Martyrum fortitudo.

Sol a Deo cōditus.

Sententia capitis in eos lata.

Mortē alacri animo oppetunt.

Adcidit interea, ut duo fratres, quorum alter Barhadbesciabas, alter Samuel dicebatur, per id tempus eo ab loco abessent. Ambo autem Beatis Martyribus se socios addiderant, quum e Patria adducti fuerunt, ut, videlicet, conrogata stipe, eorumdem inopiam utcumque sublevarent. Propterea nec una cum reliquis comprehensi fuerant, nec in vincula conjecti, sed eadem die sub lucem, ad Urbem fuerant profecti, inde prandium sociis adlaturi; illi vero tertia diei hora e carcere producti omnes capite plexi sunt. Hi, re comperta, dolore incredibili adfecti sunt, quem quum aliter mitigare non possent, perturbati, maestique ad locum, ubi fratres interfecti fuerant, advolant, ibidem projectum humi Abdae Episcopi cadaver offendunt. Procumbunt statim, & illud amplexari, & exosculari, mox Abdae, sociorumque sanguinem legentes, eodem corpora sua linire, tum obtestari carnifices,

SS. Barhadbesciabas & Samuel fratres, Christū confessi, capite plectuntur.

fices, ne se sociorum suorum corona privare velint: Quin nos etiam, ajebant, una cum istis perimitis? Mors hujusmodi, qualem hi pertulerunt, vita hac, quae nobis agitur molestissima, ac miserrima, longe gratior est, atque jucundior. Ad haec insuper Regem dictis incessere, ac violare adorti sunt, rati fore, ut ejusmodi maledicentia irritati satellites ipsos occiderent. At tres Judices, quos huic caussae praefectos fuisse supra memoravimus, re inter se deliberata decreverunt, nihil contra eos statuendum, inconsulto Rege: Quia, ajebant, illorum nomina minime comprehensa sunt in Chirographo, quod nobis traditum est. Quamobrem miserunt, qui Regem de eventu novo certiorem faceret, sententiamque rogaret. Illi interim clamare, atque vociferare: Nos quoque Christiani sumus, atque eandem cum illis, quos necastis, Religionem profitemur; unum enim Deum verum esse credimus, & Deos vestros, inania hominum figmenta, repudiamus, & abnegamus. Omnes quippe eandem profitemur, atque unam sanctissimamque in Deum fidem. Lata demum etiam in eos capitis sententia, eadem fere hora, eodemque in loco, ubi socii occubuerant, interfecti sunt, adeo ut sanguis utrorumque simul commisceretur.

Eorum Martyrii tempus.

Coronam isti nobilissimi Martyres adepti sunt feria sexta, die decima quinta Lunae mensis Maji.

SS. Ebedjesus, & Abdallahas ad quaestionē producuntur.

Postera die Rex Ebedjesu Episcopi, & Abdallahae Presbyteri recordatus: Adsuntne, inquit, duo illi sodales eorum, qui pridem supplicio adfecti sunt? Respondentibus adparitoribus, eosdem adesse, praecepit, ut si quidem in eadem contumacia perseverarent, ad supplicium ducerentur. Mox e carcere producuntur, adeo corporis habitu immutato, atque debilitato, ut praeter cutem, nervos, & capillos, nihil ex antiquo decore, ac statu superesse videretur. Non ipsa hominis forma, quandoquidem costae, & reliqua ossa, tormento fracta, desilierant, corpusque foedum in modum curvaverant. Quamobrem in humeros sublati, ad supplicii locum, in quo socii ceciderant, deportati sunt. Quo simul profectus caussae cognitor Praetor, hisce verbis quaestionem exorsus est: Si Regis edicto parueritis, vita vobis concedetur, praesentemque, atque certissimam mortem declinabitis.

Eorum confessio.

Cui Athletae magnanimi, atque fortissimi: Annon, ajunt, homo stupide, te pudet istiusmodi consilium suggerere, ut, nimirum, corpore pereunte, vim animae nostrae inferamus? Ne te proinde, impurum, & immundum caput, tua fallat opinio, ut nos sententiam mutasse putes, in ea nos perseverare certo scias; in unum quippe Deum usque credimus, ac in veritate, & justitia immota voluntate constamus. Quocirca ne nos vidisse contenti, cetera negligatis, sed impigre judicium nostrum urgere, nosque quantocius hac cura expedire, atque illuc transmittere studeatis, ubi adspectu, conloquioque potiri licebit fratrum nostrorum, quos hesterna die, iniquissimo judicio condemnatos, necastis. Etenim illos ad conflictum praeibamus, quamvis ad coronam ipsi nos praecesserint.

Martyres occumbunt.

Cognita per hanc confessionem Martyrum constantia, Praetor ambos feriri jussit. Quod & in eodem loco factum est, in quo eorum socii corona donati fuerant.

A Captivis Romanis sepeliuntur.

Pulvis, qui Martyrum cruorem ebiberat, ad curandos aegros conservatus.

Aderant forte per eos dies in vicina Urbe Romani quidam captivi, viri pii, & Christiani, qui sepeliendorum horum Martyrum curam ultro suscepere. Eorum itaque cadavera furati, clanculum in abditis locis humarunt, tam adcurata pietate ac religione, ut pulverem, qui Martyrum cruorem ebiberat, effoderent, & asportarent: quem ad curandos aegros utilem in hodiernum diem Christiani conservaverunt.

Virgines septem Solis fa-

Hunc ergo Viri exitum habuere. Virgines autem, de quibus meminimus, septem, jussit Rex, Lapetham duci, ibique ad incolarum terrorem supplicio adfici.

ci. Illi judicio praeesse jussus est Urbis Praetor, a quo Martyres catenis constrictae illuc deductae fuerunt; earum tamen in Urbem adventus ita cives perturbavit, ut publice, & per compita clamarent: Insontes, immerentesque per summam injuriam ad supplicium duci. At praetor feria sexta, quae proxime laudatorum Martyrum necem subsequuta est, Sanctas Virgines extra muros Urbis ad Orientem Solem eductas, primum interrogat in haec verba; Ecquidem si Regi obtemperaveritis, oblatasque nuptias minime respueritis, incolumes hinc abituras vos polliceor, decretamque contumaciae vestrae necem declinaturas. Placent haec vobis, anne?

cra suscipere, & nuptias inire jubentur.

Cui tale responsum dedere: Nos unum Deum adpellamus, quem colimus, praeter quem nullum aliud Numen agnoscimus. Tu vero, quae in mandatis habes, sine cunctatione exsequere: certum interim, & inconcussum responsum accipe, nos nec iniquo Regi obsequuturas, nec suscepturas sacra Solis, nec unquam in cujuslibet viri nuptias consensuras.

Eorum constantia.

Haec dixerant, quum jussi protinus satellites ipsarum capita amputaverunt. Ita Sanctarum Virginum chorus fortiter ad triumphum pervenit, animum atque vires certantibus subministrante Christo, per quem etiam sua sibi corpora olim restitutum iri, merito confidebant.

Capite plectuntur.

Martyrii autem coronam consequutae sunt die vigesima secunda Lunae ejusdem mensis Maji. Earum corpora eadem nocte sublata a Christianis ejusdem Civitatis tumulo condita sunt.

Martyrii tempus.

A Christianis humantur.

ADNOTATIONES.

(1) Praeter Jejunium Quadragesimae, quod in tota Ecclesia Paschalibus Resurrectionis Domini Festis Apostolica institutione praemittitur, tria haec Jejunia ex Orientalis Ecclesiae praecepto adulti omnes, ac praesertim Monachi observare tenentur. Primum *Jejunium SS. Apostolorum Petri & Pauli*, totidem dies complectens, quot a Feria secunda post Octavam Pentecostes ad eorundem Apostolorum Festum, diem, scilicet, Junii 29. intercurrunt. Alterum *Jejunium Migrationis B. V.* a Kalendis Augusti ad 15. ejusdem mensis, qua Adsumtionis B. M. V. Festum peragitur. Tertium *Jejunium Nativitatis*, quod Syri *Adnunciationis* vocant, per quatuor hebdomadas, a Dominica prima Adnunciationis, quae proximior est Kalendis Decembris usque ad 25. ejusdem mensis diem, Nativitati Dominicae sacrum; apud Graecos vero, & Coptitas per quadraginta dies. Praeterea singulis feriis quartis, & sextis per anni circulum jejunant Orientales. Vide Asseman. Bibl. Orient. tom. II. & III. necnon Constitutionem Benedicti XIV. P. O. M. die 24. Decembris 1743. editam; qua Cyrilli III. hodierni Graecorum Melchitarum Patriarchae, hominis quidem ab Orientalium moribus penitus alieni, utpote novarum rerum studiosi, perpetua super laudatis Jejuniis dispensatio, eorumque ad unum diem, praefatas solemnitates Natalis Christi, Adsumtionis B. M. V., & Martyrium SS. Apostolorum Petri, & Pauli immediate praecedentem, coarctatio, improbantur: ac singula Jejunia in pristinum restitui debere, atque insuper laudabilem consuetudinem a Majoribus derivatam abstinendi etiam qualibet feria quarta, & sexta per annum ab esu piscium exacte custodiri praecipitur.

(2) Regio *Cascarenorum*, in finibus Chaldeae, seu Babyloniae sita. Cujus autem in ea Oppidi, sive Civitatis Episcopatum gesserit Ebedjesus, nobis haud liquet; nam praeter Cascaram Urbem, unde Cascareni dicti, cui S. Abdas Episcopus tunc temporis praefuisse dicitur, & Vasethum Oppidum, quod, testibus Abulpheda Tab. Geogr. num. 289. & Bar-ebraeo Hist. Dynast. pag. 128. Hagiagius, Abdalmalechi Kaliphae Dux, in territorio Cascarae condidit anno Hegirae 84. (Christi 702.) nullam aliam Civitatem, aut Oppidum ea in regione, quod sciam, conlocant Geographi Orientales.

(3) *Cascara*, praefatae hujus nominis regionis Urbs praecipua; Episcopalis a S. Mari, Adaei Apostoli discipulo, instituta, ut tradit Amrus in ejus vita apud Asseman. Bibl. Orient. tom. 3. Par. 2. pag. 735. ubi ejusdem Cascarae Episcoporum privilegia, & series ab Archelao, qui Manetem haeresiarcham circa annum Christi 261. profligavit, ad Brichjesum, qui Ordinationibus Patriarcharum Chaldaeorum Taballahae, & Sabarjesu anno 1190. & 1222. peractis intefuit, exibentur.

ADMONITIO

In Martyrium S. BADEMI Coenobiarchae.

Acta Graece & Latine olim reddita, sed parum feliciter.

ACta Martyrii Sancti Bademi Coenobiarchae ex Codice MS. Graeco Cryptae Ferratae, qui in Bibliotheca Barberina de Urbe adservatur, edidere Lipomanus Tom. VII. Par. 2. Surius ad diem VIII. Aprilis, Godefridus Henschenius Tom. I. ejusdem mensis, & ex eo Theodoricus Ruinartus in Collectione Actorum Martyrum genuinorum edit. Amstelaedami 1713. pag. 605. Eademque Lipomanus Simeoni Metaphrasti, Henschenius autem alicui Monacho coaevo adscribunt. Verum ea a S. Marutha Episcopo Tagritensi, & quidem coaequali, Chaldaice conscripta fuisse; inde vero in Graecum sermonem diu ante Metaphrastis aetatem ab incerto Interprete conversa, liquet tum ex autographis hisce Actis, quae ex vetustissimo Codice Chaldaico Nitriensi Vatic. I. heic prodeunt, quorum quidem vulgata Graeca atque Latina & Chaldaicam Maruthae dicendi rationem sapiunt, & eandem omnino seriem praeseferunt, si nonnulli, qui ex intepretum incuria obrepserunt, naevi emendentur, tum vero ex adcuratis eorumdem Actorum compendiis, quae in perantiquis Graecorum Synaxariis longe ante Metaphrastem editis, exhibentur.

Ejus memoria, & cultus, In Synaxariis MSS.

Synaxarium etenim Ecclesiae Constantinopolitanae, alias a nobis laudatum, & pervetustus Codex MS. mensis Aprilis, qui in Bibliotheca Monachiensi Ducis & Electoris Bavariae reperitur, haec de S. Bademo, concordi quidem cum nostris, & vulgatis ejusdem Bademi Actis calamo, ad diem Aprilis nonum referunt. *Vixit Bademus, regnante in Perside Sapore, urbe Bethlapata oriundus. Contemtis autem & illustribus suis natalibus, & opimis opibus, Monasticae vitae disciplinam professus, demum etiam Archimandrita, seu Praefectus Monachorum creatus est. Propter fidem deinde Christianam cum septem Alumnis suis comprehensus, quatuor mensibus in carcere detentus; inde productus, & cuidam ex adparitoribus, cui Narses nomen erat, quique propter suppliciorum metum Christum negaverat, traditur, ut illi caput amputaretur. Quem intuitus Sanctus, multum illius caussa doluit. Ipse vero Narses quum ter, quaterque tremente manu plagam fatalem infligere Sancto conaretur, nec lethale vulnus ipse perculsus impingere posset; Sanctus tamen tot plagis confectus Deo spiritum tradidit.* Haec ibi.

In Menaeis excusis.

Similia ferme elogia, sed contractiora, testibus Bollandianis, habentur in MS. duplici Graeco Bibliothecae Ambrosianae apud Mediolaneses: item in totidem MSS. Bibliothecae Regiae Taurinensis, ut mirum sit hujus Sancti vitam praetermissam fuisse in Menaeis excusis, in quibus hi solum versus, in ejus laudem, leguntur.

Βαδίζας ὁ Βάδιμας, ὁδὸν Ἐυθείαν
Εἰς οὐρανοὺς ἔνθασεν, οὗ Θεῦ Θρόνος.
Bademus hic progressus est recta via,
Et venit in Caelos, ubi Dei Thronus.

In Menologio Basiliano.

Basilii autem Prophyrogeniti Imperatoris Menologium eundem diem nonum Aprilis ab hoc Sancto Martyre, quem *Badimum* vocat, sic auspicatur: *Certamen Sancti Martyris Badimi Archimandritae. Sanctus Badimus fuit ex regione Persarum, divitum parentum filius, quibus vita functis, quum jam divitias omnes in pauperes erogasset, in Monasterium abiit, ibique Monachus factus est, deinde & Archimandrita. Praedicans autem Christi fidem, multos ad eam adduxit, & baptizavit. Quod quum Sapores Persarum Rex intellexisset, eum unacum septem ipsius Discipulis comprehendi jussit, & in carcerem detrudi: ac deinde post quatuor dies tortoribus mandavit, ut ipsos e carcere educerent, & caput eis amputarent. Videns autem Sanctus Vir unum ex tortoribus, Nersan nomine, qui antea Christianus fuerat, deinde metu tormentorum Christum abnegaverat; hunc, inquam, videns, ensem denudantem ut caput ipsis abscinderet; conlacrymatus est, & ipsius calamitatem doluit, eique extremae diei retributionem in memoriam revocavit. Nersas vero prae timore trepidare incipiens, quatuor vulnera Sancto Viro inflixit; atque ita vi multa spiritum emisit.*

Corrigitur Menologium.

Verumtamen nonnihil a sinceris Actis discrepat hoc Bademi certaminis encomium; non enim quatuor dies, sed quatuor menses in ergastulis detentus est Bademus, nec Sapor mandavit, ut septem ejus Disci-

Discipuli e carcere educti, capite plecterentur, quippe qui, ut Acta diserte perhibent, *posteaquam ad quatuor circiter annos in carcere jacuissent, exstincto demum Sapore, vinculis exsoluti, libertatem obtinuerunt*.

Quot annos Saporis Persequutio ferbuerit? S. Bademi Martyrii tempus.

Porro ex hoc Actorum loco, uti & ex verbis, quae sub initium leguntur, duplex exsurgit luculentissima inlatio. Alia fert Persquutionem hanc, anno Saporis Regis 31. excitatam, ad ipsius usque mortem, quae ab omnibus Chronologis ad annum Christi circiter 380. refertur, per quadraginta scilicet annos efferbuisse. Alia S. Bademum quarto circiter ante ejusdem Saporis interitum anno, eodem fere, quo Quadraginta Martyres, a nobis superius laudati, interfecti sunt, tempore, exeunte, nempe, anno Christi 375, comprehensum fuisse, exactisque quatuor in carcere mensibus, Martyrii coronam consequutum anno Saporis 67. Persequutionis 37. Christi 376. Luna vero Aprilis decima. quae eo anno in solarem ejusdem mensis diem 13. incidit; ut ex tabulis Paschalibus liquet.

ܣܗܕܘܬܐ

ܕܒܕܡܐ ܪܝܫ ܕܝܪܐ.

MARTYRIUM

Sancti BADEMI *Coenobiarchae*.

Anno Saporis II. Persarum Regis 66. Persequutionis 36 Christi 375.

[illegible]

1 PER idem fere [1] tempus captus Regis jussu, atque in vincula conjectus est BADEMUS Coenobiarcha, in Urbe [2] Bethlapeta nobilibus, & copiosis parentibus natus, qui Christianam disciplinam amplexus, patrimonium in pauperes primum distribuit, relictaque mox urbe, atque in suburbiis exstructo Monasterio, eodem, piam acturus vitam, secessit, in eam unice cogitationem defixus, ut sancte vivendo Divinam rebus in omnibus voluntatem exsequeretur. Inde vero ad proximorum quoque salutem curam conferens suam, inopes, miserosque homines, quovis tempore ad se ventitantes, eximiae caritatis officiis complectebatur, moestosque, & adflictos singulari amoris significatione consolabatur, & recreabat. Abstinentia insuper usus est admirabili; nam producto frequenter per hebdomadam jejunio, sitim demum aqua, & famem arido pane sedare solitus fuit. Abstinentiae vero adeo par fuit vigiliarum nocturnarum consuetudo, ut supra communem naturae modum a vespera ad lucem diei

S. Bademus in vincula conjicitur.

2 Ejus Patria. Monasterium exstruit.

Ejus virtutes.

diei sequentis integras noctes insomnes duceret, & sublatis interea in Caelum manibus oraret. Hic ille profecto est, qui ob cordis munditiem electus, habitavit in loco Altissimi, & ascendit in montem sanctum Domini: qui accepit benedictionem a Deo salutari suo, & vidit faciem Dei Jacob: qui fuit, velut quoddam salutare fermentum, ex primigenio illo generis nostri limo decerptum, atque ad sanandam corruptam aetatis nostrae massam conservatum: cujus sanguis, velut in lance nobis oppositus, laxatos, depravatosque nostrorum temporum mores carpit. Hic est Lapis electus, qui ex monte fidei avulsus est, & ex rupe veritatis fuit exscisus. Ipso praesente, procul diffugere vitia, ingluvies, atque obscenae libidines, avaritiae sordes, & opum cupiditas, depositisque velut armis, latebras quaesivere. Quumque casu in eum incidissent opulentia, fastus & luxus, profligati sunt: adeo superbiam, insolentiamque depressit, & conculcavit. Vitiis porro procul amotis, Christiana paupertas,& humilitas continuo illius lateri adhaeserunt. Fides itidem quum justitiam, in eo florentem, laeta cerneret, ipsum adamavit. Illum caritas, concordia, pax, tranquilitas, & misericordia suis amplexibus, & osculo dignatae sunt, ejusque consuetudine, & moribus captae, perpetuum apud illum domicilium suum constituerunt. Arbor quippe fuit, cujus odor, & poma visa sunt illis jucundissima.

Ad quatuor menses una cum 7. Monachis in carcere detentus.

Hic talis, tantusque vir Bademus ad quatuor menses teterrimo in carcere vinctus jacuit, unacum aliis septem [3] Fratribus. Quo temporis intervallo ter ad quaestionem producti, atque cudelissime torti,& fustibus caesi,Deum verum constantissime professi sunt, tortique vicerunt tortores. Eodem in carcere detinebatur illustris ex optimatum ordi-

3
Crudelissime torquetur.

Narses Marajas Christianae

[illegible]

ordine vir, Narses nomine, cognomento Marajas, urbis Arnuni Provinciae [4] Beth-Garmeae dominus, qui Christianus, quod solem adorare recusasset, in vincula publica conjectus fuerat: at infelix, Religionis postea desertor, animo debilitari, atque pietatis studio languidiore esse coeperat, ac demum sanctioris propositi oblitus, clarum virtutis suae cursum non eodem exitu conclusit. Nam objecta praesentis voluptatis specie, rerumque fluxarum amore captus, Caelestis Imperatoris gloriae terreni Regis honorem anteferens, manus dedit, spoponditque, quaecumque ille imperasset, se absque cunctatione facturum.

Religionis desertor.

4

Tum vero Rex, re deliberata, praecepit, ut fortissimus quidem Bademus vinculis exsolutus, Lapetam in Urbem, ad locum Narsactam dictum, ubi Regium Palatium, est deduceretur [5]: Narses contra catenatus unacum ipso traheretur, ea conditione, ut si quidem se vellet in pristinam vindicare [6] libertatem, B. Bademum sua manu jugularet; missique protinus duo Regii administri, qui ejusmodi caussae praeessent. Quum ergo accepta conditione ignavus ille gladium in B. Bademum strinxisset, hominem hic severa fronte intuitus: Heu Narses, ait, adeone deturbavit te e mente infelix senectus tua, ut Sanctorum sanguinem profundere non perhorrescas? O te etiam atque etiam miserum! Quid tibi jam erit consilii: quae reliqua perfugii spes a formidoloso judicio, quod in te ad justissimi Dei tribunal actutum habebitur? Mihi sane in testimonium verae fidei pro Christo mori dulce, & suave est; at alieno ferro cadere exoptabam, non tuo. Narses contra repentino, videlicet, metu conturbatus, & expallescens, nec indignum facinus advertebat, nec misericordia commovebatur; sed exserto impudenter ferro, B. Bademi cervicem quater percussit. Ita demum caput abscidit, ad ictum, scilicet, ob mentis conturbationem manu trepidante: quod genus lentae mortis non levem Sancto Martyri cruciatum adauxit. Atque hunc in modum, & hoc illustri

Regis jussu S. Bademum interficit.

5

6

Narsetis interitus. 7

stri nomine S. Bademus Martyrii gloriam adeptus est. At ignavus ille parricida ab ipsis etiam Ethnicis exsibilatus est, & aliquo post tempore occisus, interiit [7].

S. Bademi Martyrii tempus. 8

Martyrii coronam consequutus est Beatus Athleta Luna decima [8] mensis Aprilis, ejusque Corpus sub tenebras ejusdem noctis sublatum, perhonorifico sepulcro conditum est.

Monachi septem post Saporis mortem libertate donantur.

Fratres autem septem, quos una cum B. Bademo in publicam custodiam conjectos fuisse, diximus, posteaquam ad quatuor circiter annos in carcere jacuissent, exstincto demum Sapore Rege, vinculis exsoluti, libertatem obtinuerunt.

ADNOTATIONES.

(1) Acta ab Aloysio Lipomano, aliisque ex Codice MS. Graeco Cryptae ferratae edita, sic incipiunt: *Quo tempore Quadraginta illi Sancti Martyres interfecti sunt, comprehensus fuit Bademus &c.* Hinc autem plane colligitur, Graecis olim nota fuisse Acta SS. Martyrum Abdae & Ebedjesu Episcoporum, eorumque duodequadraginta sociorum, huic S. Bademi Martyrio a nobis praemissa, in quibus iidem Quadraginta Martyres anno Persequutionis 36. ac proinde Saporis Regis 66. Christi 375. mense vero Majo caesi perhibentur.

(2) Lipom. *Bethlapat*. Haec porro vocum ex ܒܝܬ *Beth*, quae domum sonat, & proprio locorum nomine compositio, Chaldaeis aeque familiaris est, ac Syris & Ebraeis; ut ex Bibliis constat, in quibus *Beth-el*, *Beth-lehem*, *Bethsaida* &c.

(3) *Fratres*. Sic Monachos Coenobitas, seu Conventuales Chaldaei & Syri vocant.

(4) Lipom. & Henschen. *Erat autem tempore illo quidam, nomine Nersan, Princeps urbis, quae Aria dicebatur in territorio Bedgermae*.

(5) Iisdem. *Jussitque Bademum vinculis exolutum in atrium Palatii per obliquam januam duci*.

(6) Ex Codice Graeco Cryptae ferratae vertunt Lipomanus & Henschenius. *Si Nersan Bademum interficit, a vinculis solvatur, & accipiat ejus bona. Jusserat enim Rex ipse omnia ipsius bona in fiscum conferri*.

(7) Lipomanus pro *Parricida* male habet *Regem*.

(8) Ex eodem Codice Cryptae ferratae Lipomanus, aliique pro *Luna decima mensis Aprilis*, scribunt *diem octavam* ejusdem mensis; ad quam proinde Molanus in Auctario Usuardi S. Bademi memoriam celebrat: in Synaxariis autem Graecorum ejusdem S. Martyris Passio ad nonum Aprilis diem refertur. Sed utrobique perperam. Nam Luna Aprilis decima, anno Christi 376. ad quem S. Bademi Martyrium ex dictis revocandum est, non in solarem Aprilis diem octavum, aut nonum, sed in decimum tertium incidit, ut superius diximus

ADMONITIO

In Martyrium Sanctorum ACEPSIMAE Episcopi & Sociorum.

Acta a Lipomano edita, Metaphrasti perperam tribuuntur.

Acta Sanctorum Martyrum Acepsimae Episcopi, Josephi Presbyteri, & Aithilahae Diaconi, quibus suam hanc de Saporica quadraginta annorum Persequutione historiam claudit Maruthas, ex interpretatione Gentiani Herveti apud Lipomanum, & Surium cum MS. Graeco Mediceo Regis Christianissimi conlata, vulgarunt Bollandiani ad diem 22. Aprilis; eaque, authoritate Leonis Allatii ducti, genuinum esse Simeonis Metaphrastis foetum, censuerunt; ac proinde a Theodorico Ruinarto, antiquiora monimenta de Sanctis Martyribus quaerente, quam ea, quae a Metaphraste, aliisque mediae aetatis authoribus ex proprio marte referuntur, praetermissa sunt. Verum falsi, atque levitatis planissime arguitur Allatius, vir ceteroquin doctissimus, tum ex autographis hisce Actis, septingentis minimum ante Metaphrastem annis Chaldaice a S. Marutha conscriptis, quae ex Codice Nitriensi Vaticano I. heic proferimus, quibuscum vulgata adprime quidem concordant, si varia excipias, quae ab interprete Graeco de more interpolata fuerunt, tum vero potissimum ex pluribus eorumdem Actorum vulgatorum locis, quae Scriptorem & Syrum, & coaequalem fuisse, satis superque ostendunt.

Ea a Grecis interpolata.

Porro

S. Acepſimae, & Sociorum memoria, & cultus.

In Menologio Baſiliano.

Porro Sancti Acepſimae, & Sociorum memoriam recolit Menologium, Baſilii Porphyrogeniti Imperatoris juſſu editum, die III. Novembris in haec verba. *Certamen Sanctorum Martyrum Acepſimae Epiſcopi, Joſephi Presbyteri, & Aithalae Diaconi. Iſti quoque Sancti in Perſide Martyrium ſubierunt a Sapore Tyranno, temporibus Conſtantini Magni Romanorum Imperatoris. Erat autem Acepſimas Epiſcopus veneranda canitie, quippe qui octogeſimum annum ageret, corpore adhuc firmo, proceroque, & recto: ad haec opibus adfluens; comprehenſus autem cum ſociis, ſiſtitur Magorum Principi. Quumque adduci non poſſet, ut Soli, & Marti ſacrificaret, quin potius illos contumeliis adficeret, graviſſime caeſus, in vincula rapitur. Poſtea adductus Joſeph, qui ex eadem regione erat, & ipſe ſenex, quod Archimago contradixiſſet, fuſtibus uſque adeo percutitur, ut conciſis foede carnibus, oſſa nudarentur: deinde in carcerem truditur, una cum Sancto Acepſima. Poſt hos & Aithalas producitur, revinctiſque ad genua manibus, ita membra ſingula luxantur, ut tota corporis compages diſſolveretur. Tandem Acepſimas inter flagra expiravit. Joſeph inverſo capite ſuſpenſus lapidibus obrutus eſt: Aithalas vero & ipſe capite inverſo ſuſpenſus ſpiritum tradidit.* Haec Baſilii Menologium; quae, ut vides, Actis noſtris adamuſſim reſpondent, ſi Marti, Deo Perſis ignoto, Lunam, & Conſtantino Magno, ante annos tres & quadraginta e vivis ſublato, Theodoſium ſeniorem ſuffeceris.

In Synaxario Syrorum.

In Synaxario Syrorum iidem Martyres hocce Elogio celebrantur. [illegible]

[illegible]

Die III. Novembris Certamen Sanctorum Chriſti Martyrum Acepſimae Epiſcopi, Joſephi Presbyteri, & Aithilai Diaconi. Iſti florebant diebus Saporis Perſarum Regis, comprehenſi autem ſiſtuntur Artaſacari Magorum Praefecto, ut de eorum ſtatu inquireret: qui Acepſimam Epiſcopum virgulis ex malo punico actutum verberari juſſit, Joſephum Presbyterum humi diſtentum fuſtibus percuti, donec diſcerptis ex immani illa fuſtigatione carnibus oſſa paterent, mox vinctum in carcerem detrudi: Sanctum autem Aithilaum obligatis ſub genibus manibus, pedibuſque adeo crudeliter torqueri, ut articuli ſinguli luxarentur, tum in vincula conjici. Poſt haec S. Acepſimas a triginta ſatellitibus iterum flagellatus, Deo animam tradidit: Joſephus autem Presbyter capite ſuſpenſus, flagriſque ſaeviſſime caeſus, tum lapidibus obrutus occubuit: demum Sanctus Aithilaus inverſo pariter capite ſuſpenſus, & a quadraginta lictoribus tortus; inde vero lapidatus ſpiritum Deo reddidit. Hactenus Synaxarium Syrorum.

In Synaxariis Graecorũ MSS.

Similia Elogia habentur in MS. Synaxario Graeco Collegii Claromontani Societatis Jeſu, ac in aliis MSS. Graecorum Menaeis, & ex iis apud Sirletum, Galeſinium, Ferrarium, & Molanum; qui tamen in ſuo Auctario Sanctum Martyrem Aithilaham ſeorſim ab Acepſima, & Joſepho Kalendis Septembris commemorat.

In Menaeis excuſis alius a noſtro Acepſimas deſignatur.

At in Menaeis excuſis ad diem 3. Novembris Sancti quidem Acepſimae memoria recolitur, ſed elogio cum ab hactenus relatis, tum ab Actis Chaldaicis, & vulgatis omnino diſcrepante. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Ἀκεψιμᾶ. Οὗτος ἦν ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου ὃς ἐν οἰκίσκῳ καθείρξας ἑαυτὸν ἑξήκοντα διετέλεσεν ἔτη· μήτε ὁρώμενος μήτε φθεγγόμενος· ἀλλ' εἰς ἑαυτὸν νεύων καὶ τὸν Θεὸν φανταζόμενος πᾶσαν ἐκεῖθεν ψυχαγωγίαν ἐδέχετο.

χετο· τὸ δὲ ὄρυγμα, οὐδ᾽ ὅλου ἦν κατ᾽ εὐθὺ κατωρυγμένον· ἀλλ᾽ ἐγκάρσιον ἑλικοειδῶς κατεσκευασμένον. Τροφὴ δὲ αὐτῷ ἐκομίζετο φακὸς διάβροχος ὕδατι ἅπαξ δὲ τῆς ἑβδομάδος, νύκτωρ ἐξιὼν, τὸ ἀρκοῦν ὕδωρ ἀπὸ τῆς πελαζούσης ἀνιμᾶτο πηγῆς· δι᾽ ἧς παρὰ μηδενὸς βλεπόμενος. καὶ πολλῶν θαυμάτων γενόμενος αὐτουργὸς, καὶ τὴν τοῦ Πρεσβυτέρου ἀξίαν βίᾳ καταδεξάμενος ἐν εἰρήνῃ τὸ Πνεῦμα τῷ Θεῷ παρέθετο. *Eodem die* (3. Novembris) *Commemoratio Sancti Patris nostri Acepsimae. Hic, Theodosio Magno imperante, floruit; qui parvo gurgustio inclusus, vixit annos sexaginta, qui neque visus est, neque aliquem est adloquutus. Sed sibi ipsi intentus, Deumque contemplans, omni Caelesti consolatione adficiebatur. Cubile ejus ex omni parte haud recte effossum erat, sed in obliquum porrectum, & claviculatim constructum. In cibum autem ei lens, aqua imbuta, deferebatur. Semel vero in hebdomada noctu egressus, aquam a vicino fonte, quantum satis erat, hauriebat, quum a nemine videretur. Multorum porro Miraculorum author ipse factus, & Sacerdotalem dignitatem invitus quum suscepisset, in pace Spiritum Deo tradidit.* Hoc praeterea diltichon in ejusdem laudem subjungitur.

Τήξας ἑαυτὸν ἐγκρατείᾳ καὶ πόνοις
'Ακεψιμᾶς μετῆλθεν ἔνθα μὴ πόνοι.
Macerans se ipsum temperantia, & exercitatione,
Acepsimas venit ubi non sunt labores.

Verum alium heic a nostro Acepsima designari, nemo non videt; quum nec ei socii adjungantur Josephus, & Aithilahas, nec Episcopus, & Martyr, sed Presbyter solitarius occubuisse dicatur.

In Martyrologio Romano, ex Sozomeno.

Martyrologium autem Romanum S. Acepsimam colit die xxII. Aprilis, eique Jacobum Presbyterum, necnon duos Diaconos & complures alios Clericos Martyrii socios adjungit, & S. Aithilaham vocat Presbyterum, hisce verbis. *Passus est Acepsimas Episcopus cum Presbytero suo Jacobo, item Aithala, & Josepho Presbyteris, Azadane, & Abdieso Diaconis, & compluribus aliis Clericis.* Nimirum ex Sozomeno, qui Hist. Eccles. lib. 2. cap. 13. haec de S. Acepsima, ejusque Sociis, a genuinis quidem hisce Actis nonnihil discrepantia, tradit. *Sub idem tempus*, Magi, *Acepsimam Episcopum, multosque ex ejus Clericis corripuerunt. Postea tamen deliberatione habita, ipsum Antistitem cepisse contenti, reliquos ablatis eorum facultatibus dimiserunt. Jacobus autem quidam Presbyter sua sponte Acepsimam sequutus est. Quumque impetrasset a Magis, ut cum ipso pariter in vinculis versaretur, ipse, ut pote seni, alacriter ministrabat, ejusque aerumnas sublevabat, prout poterat, & vulneribus medicinam adhibebat. Nam paullo postquam captus fuisset, Magi loris crudis eum verberaverant, Solem adorare cogentes. Sed quum id facere recusasset, rursus eum in vincula conjecerant. Per idem tempus Aithalas quoque, & Jacobus Presbyteri, & Azadanes atque Abdiesus Diaconi, ob doctrinam Christi a Magis crudelissime flagris caesi, in custodia detinebantur. Post longum autem temporis spatium summus Princeps Magorum de illis Regem consuluit. Quumque liberam accepisset potestatem, eos pro arbitratu suo puniendi, nisi Solem adoravissent, mandatum Saporis iis, qui in carcere tenebantur, significat. Qui quum diserte respondissent, nunquam se Christum prodituros, nec Solem adoraturos esse, crudelissime eos torsit. Et Acepsimas quidem in confessione fidei fortiter perseverans, mortem oppetiit. Cujus reliquias quidam ex Armenia, qui obsides erant apud Persas, clanculo auferentes, sepulturae mandarunt. Reliqui vero, quamvis non minus acerbe flagris caesi essent, praeter omnium opinionem in vita manserunt, & quum pristinam sententiam non mutarent, iterum contrusi sunt in vincula. Inter hos fuit etiam Aithalas, qui quum inter verberandum distenderetur, prae nimia extensione brachia ei ab humeris divulsa sunt, manusque mortuas, ac pendulas deinceps circumtulit, ita ut alii cibos ori illius admoverent.* Hucusque Sozomenus.

In Martyrologio Basileensi, ex eodem Sozomeno.

Demum Basileenses in suo Martyrologio anno 1584. Friburgi excuso, ad diem x. Aprilis SS. Aithilaham, & Josephum sub nomine Jacobi colunt his paucis verbis: *In Persia Sanctorum Martyrum Aithalae, & Jacobi Presbyterorum.* Nec mirari subit, & Aithilaham heic rursus dici Presbyterum, & Jacobum Josepho suffici; in Sozomeni etenim, quem ducem sequuti sunt impegere lapsum omnes fere Latini Scriptores.

S. Maruthae

Et quidem Sancto Maruthae, Actorum, quae prae manibus habemus, scriptori potius,

potius, quam Sozomeno, aliisque Graecis, eorumdem Actorum interpolatoribus, fidem adhibendam esse, liquet vel ex epilogo, quem, supremam tandem Saporicae quadraginta annorum Persequutionis historiae manum admovens, idem Maruthas hisce Sanctorum Acepsimae & Sociorum Martyrii Actis adnectit, quique una cum eleganti ejusdem Scriptoris Prologo apud Grecos, Latinosque Interpretes, quorum opera supersunt, desideratur. In eo etenim, ut legenti patebit, Persequutionis Saporicae initium, & finem unacum ipsius Saporis annis adsignans, Lectoremque proinde admonens, ne praeposteri, quem in referendis hoc in Opere Martyrum Actis, servaverat, ordinis rationem habere velit, apertissime testatur, se Martyribus, quorum Acta Judicialia copiose refert, coaequalem fuisse, sibique illos videre licuisse; quos vero ipse non vidit, vel qui antiquiores fuerunt, eorum se gesta ac Martyria, secundum notitiam tum sibi a senioribus Episcopis, ac Presbyteris, testibus fide dignissimis, omnique exceptione majoribus, utpote oculatis, traditam, tum vero ex Patrum sermonibus, exacte descriptis, & ex simplici quodam ejusdem Persequutionis historiae volumine, quod in suas manus incidit, haustam, diligenter, fideliterque conscripsisse. Enimvero Saporicae quadraginta annorum Persequutionis Marutham nostrum synchronum fuisse, atque adeo plerorumque Martyrum tum coronatorum quaestionibus praesentem adesse potuisse, evidenter demonstrat ejusdem Sanctissimi Praesulis compendium vitae, quod a Graecis potissimum, Latinisque illorum temporum Scriptoribus depromtum, sub hujusce Operis initium exhibuimus.

potius quã Sozomeno, aliisque Graecis Interpretibus fides habenda.

Ceterum ex ipsis Actis plane discimus, illustres hosce Christi Martyres anno Persequutionis 37. Saporis Regis 67. comprehensos fuisse; coronam autem non adeptos, nisi septuagesimo, & postremo Saporis anno, qui ex concordi Chronologorum sententia in annum Aere vulgaris 380. competit, & Acepsimam quidem Luna x. Octobris, ineunte anno Christi, juxta supputationem Syrorum, qui, anni exordium a Kalendis Octobris arcessunt, 380. Josephum vero feria sexta hebdomadae 1. Pentecostes, seu infra Octavam Paschatis, quod eo anno celebratum est die 12. Aprilis. Nam, ut alibi adnotavimus, Pentecostes nomine totum illud dierum quinquaginta spatium Orientales intelligunt, qui a Paschate Resurrectionis ad Spriritus Sancti usque Adventum numerantur: Aithilaham demum feria quarta hebdomadae ultimae Pentecostes, seu die 27. Maji, ut ex Tabulis Paschalibus constat.

S. Acepsimae, & Sociorum Martyrii tempus.

ܣܗܕܘܬܐ

ܕܩܕܝܫܐ ܐܩܒܫܡܐ ܐܦܣܩܘܦܐ : ܘܝܘܣܦ ܩܫܝܫܐ : ܘܐܝܬܐܠܗܐ ܡܫܡܫܢܐ :

A C T A

SS. Martyrum ACEPSIMAE Episcopi, JOSEPHI Presbyteri, & AITILAHAE Diaconi.

Anno Saporis II. Persarum Regis 67 Persequutionis 37. Christi 376.

ܗܐ ܟܒܪ ܐܢܐ ܠܝܡܐ ܐܝܢܐ ܕܡܨܐ
ܐܢܐ ܢܦܩ ܐܢܐ ܠܡܥܒܪ : ܘܐܢ ܦܫܝܐ ܐܢܐ
ܐܢܐ ܒܚ̈ܝܠܐ ܐܝܢܐ ܕܡܣܬܒܪ ܐܢܐ ܢܦܩ ܐܢܐ
ܠܠܡܐܢܐ : ܘܒܗ ܡܢ ܗܫܐ ܒܓ̈ܠܠܐ ܘܡܫܥܒܕ ܠܗ
ܢܦܫܝ ܒܠܚܘܕ ܡܘܗܒܘܬܐ ܡܛܐ ܐܢܐ
ܐܢܐ ܒܥܘܡܩܐ ܡܥܒܪܬܐ ܡܬܚܫܒ ܐܢܐ :
ܗܘܐ ܕܒܬܘܟܠܢܗ ܕܠܐ ܦܠܓܐ ܐܬܡܢܐ
ܘܢܓܕܘܗܝ ܕܠܐ ܗܦܟܐ ܣܦܝܢܬܐ : ܗܝ
ܕܒܗ ܐܠܦܐ ܗܝܡܢܬܐ ܒܚܡܝܢܘܬܐ ܥܒܕܗ
.ܐܬܬܩܢܬ

Ecce vero jam ad immensum pelagus transfretandum me instruo, & si, queis opus habeo, vires suppetent, ad quas cogito, terras adpellam. En fluctibus me committo, & si dabitur, quandoque in portum vehar. Terret me ignoti freti altitudo, perhorresco tempestatum rabiem; propterea non dubiae fidei signo meam salutem credo, sed firmum, tutumque navigium conscendo, quod fabri tres

Scriptoris Prologus.

 sua

ſua in arte navi, atque induſtrii, iidemque ſapientiſſimi ſenes, & architectati ſunt, & conſtruxerunt. Haec ſcilicet eſt felix illa ratis, quae, multis navibus ſaeva quadam tempeſtate diffractis, diſſipatiſque, procul a metu fuit, atque inter tot maximarum navium everſiones, & naufragia ventorum vim eluſit, curſumque ſuum, nequidquam obluctantibus procellis, feliciſſime tenuit. Iſtud quippe artis arcanum ejuſdem architecti a Summo Opifice didicerant, adfatim ab ipſo docti, quo operis genere ratem ſuam conſtruerent, quibuſve armamentis obfirmarent. Ceterum quemadmodum ipſorum Dominus furentes olim ventos increpuit, iique illius imperio obtemperantes, protinus conticuerunt: ita ſua quoque ipſi fortitudine contra inhorreſcentis maris undas eluctati violentos procellarum impetus repreſſerunt. Una fuit navis, una fides omnium, cui unum ab una Cruce praeſidium aderat, cui una via ab uno ſpiritu deſignabatur, cui tres Navarchi praeerant, quum ad ejus gubernaculum tres Divinae Trinitatis Perſonae ſederent. Multiplici porro armamento ante expeditionem inſtruenda erat, multis enim cum procellis erat conflictatura, & multiplici aerumnarum genere exagitanda, nec leves latura moleſtias; quas tamen, diligentiſſimo Navarcho ejuſdem curſum ſapienter moderante, ingens laetitia, & jucundiſſimae animi voluptates exceperunt. Nec mirum; nam quum BB. Martyrum vota in unum, eundemque finem tenderent, a recto tramite numquam deflexere, donec cum triumpho in portum ſempiternae gloriae, in illum, inquam, portum, cujus ſtructura Regum potentiam, & ſapientum Architectorum peritiam longe antecellit, feliciſſime invecti ſunt. Neque enim illum excitavere fabri mortales, quum aſpectabilis non ſit. Procul ab hac tranquilliſſima ſtatione ferocientis pela-

[illegible]

[illegible]

pelagi fluctus, in qua marinarum quoque bestiarum ferocia repressa est, ne posthac in hominum perniciem grassari pergerent, injectumque frenum Draconi, aliisque pelagi monstris, eorumque infestationes cohibitae fuerunt. Interea dum portum Beati Martyres quaerunt, ex ejusdem maris profundo margaritam illam pretiosam extulerunt, & per laboriosae navigationis incommoda pulcherrimas gemmas, aurumque purissimum, atque eximias opes collegerunt. Istos merito dixerim sapientes mercatores, quippe qui perennibus lucris, & sinceris voluptatibus, aeternum duraturis, inhiarent, iisque comparandis toto pectore incumberent, qui longius dissitarum regionum mercimonia, Urbiumque remotarum opulentam negociationem expeterent; utpote qui pelagi incertas semitas explorassent, & irremeabiles errores, atque fatales exitus adnotavissent. In hoc ergo tam periculoso, atque latronibus infesto mari prudens istorum SS. Martyrum negociatio in amplas opes crevit, auctaque in duplum acceptorum talentorum sors. Ceterum amplificatis illorum opibus recensendis, atque rebus fortiter gestis pro dignitate enarrandis ii fortasse pares erunt, *qui descendunt mare in navibus, transeuntes per aquas multas*. Ipsi viderunt opera eorum, & durissimam cum illis quaestionem in confessione fidei pertulerunt. Ab istis itaque SS. Martyrum sociis certa eorundem acerbissimi Martyrii notitia ad nos usque devenit. Tu, Domine, quaeso, Martyrum istorum precibus propitius mihi fias, mentemque meam spiritu sapientiae adflare digneris, non ut ego inanem inde gloriam, laudemque fluxam, & caducam videar aucupari, sed ut illi, quam maximam in me esse sentio, consulam tenuitati, ut spiritum meum inopem, & indisertum tua copia instruam, infirmique animi mei cogita-

Mercatoribus comparantur Martyres.

A SS. Martyrum sociis eorundem Martyrii notitiam Scriptor habuit.

Psal. 109.

Sanctorum invocatio.

gitationes cohibeam; quas tamen, oro, ad illum intellectum, ad illius, nempe, rerum exploratoris ignis efficentiam, atque virtutem elevare, ne dedigneris. Ejus vi, obſecro, omnes animi mei adfectiones expurgentur, meaeque mentis evagationes, erroreſque certo limite definiantur. Atque ita demum fiet, ut dum iſtorum Martyrum geſta recogito, non meas, ſed illorum cogitationes expromam, eorumque praeterea in agendo gratia, in dicendo vis, atque copia in labia mea, & os meum transfuſae, videantur. His porro opibus inſtructus animus meus, ſuas per myſticam obſignationem dimenſiones, ceu viae viaticum, adſequetur, longitudinem, ſcilicet, & latitudinem, hoc eſt, ſcientiam, & veritatem; proprias item oratio inveniet, ſublimitatem, nempe, & profunditatem, ideſt, caritatem, & intelligentiam, velut arcanum a myſtico ſale condimentum. Haec utinam caritas Acta iſtorum Martyrum excepturos incendat, Divinaque ſapientia imbuat, doceatque nihil extimeſcere, nihilque, quod adcidere poteſt, intolerandum putare! Ego vero Divina gratia adjutus, veſtro etiam praeſidio fortior, alacriorque fiam, o egregii Senes, qui ad athleticum ſtadium juvenile robur adtuliſtis, coronamque proſpectantes, & in praeſentes Athletas intuentes, velut in priſtinum reſtitutis, quas anni detriverant, viribus, in arenam proſiluiſtis, remque fortiter geſſiſtis. Primum itaque ſcribere adgredior incredibiles, quas devoraſtis aerumnas, quamquam eas dicendo adſequi vix ullus poſſit, nec ipſe pertentare queam ſine magno animi mei dolore; quoniam dum triſtem Paſſionis veſtrae memoriam renovare compellor, gravi inde ab acerba ſcelerum meorum recordatione ſuffundor pudore, atque verecundia. Propterea capiti meo peto aquas, & oculis meis fontem lacrymarum, quibus

[illegible]

bus vestram acerbissimam Passionem, & vehementissimos cruciatus in libro doloris, in tabulis mentis meae describam verbis, quae sunt gemitus, ex intimo sensu emissi, & lugubri atramento, lacrymis nempe oculorum meorum, & ex ordine referam stigmata, olim membris vestris impressa. Heic vero designata mollibus literis, imbre scilicet pupillarum mearum, vestra sanctissima nomina chartis imprimam pectoris mei, & vestra Passionis lectio, & lectione excitatus salutaris dolor, aegritudini meae medeatur. Audiant sensus mei, & in lacrymas sincerae poenitudis solvantur. Cogantur in conclave suum omnia membra mea, & quam inutilem, imo vero perniciosam fecerint mercaturam, diligenter aestiment. Enimvero totus contremisco, dum cogito, mihi in hac tenuitate mea de fortitudine vestra esse dicendum, quae publicis, manifestisque experimentis probata, & laudata est. Nec tamen timere desino, dum eas, quas procul a conspectu nostro consequuti estis, victorias silentio praeterire delibero. O inclyti Senes, qui canitie venerandi estis, Ecclesiastici praeterea Ordinis honore, Confessionis gloria, & regali sempiterni Principatus dignitate praecellitis! Nisi profecto gestorum vestrorum historia literis consignata, posterorumque memoriae tradita fuisset ab iis Authoribus, quibus omnia explorata, cognitaque fuerunt, nos, nostrae imbecillitatis memores, utique sileremus, ne sublime argumentum inconsiderata temeritate sumsisse videremur Agonis vestri, in quo cum vita perinde, ac cum morte dimicantes, gloriosissimum de utraque trophaeum retulistis. Nunc vero quoniam hae partes a nobis susceptae sunt, vestrorum triumphorum historiam retexere pro viribus conabimur. Quod si dicentis facultas argumenti dignitatem aequare non poterit, adest sanguis vester,

vester, vestrique prostant dissecti artus, qui vestras loquantur laudes, nostramque pro nobis ipsi tacite eloquendo inopiam suppleant. Nos etiam, dum nec de summo nostro in vos obsequio, eximiaque observantia, nec de proposito nobis fine quispiam ambigere potest, confidimus, nec nostram nobis inscitiam vitio vertendam, nec multorum criminum conscientiam fraudi esse futuram. Quamobrem etsi colores sint exangues, vivam tamen vestrorum triumphorum imaginem adfectu, benevolentiaque depingam, vestraeque heroicae virtutis simulacrum effingam quamornatissimum, illudque medio in orbe terrarum constituam. In eo sera habebit aetas quod miretur, quod obstupescat, quod cum metu revereatur, quod summis laudibus dignum putet; istam dico senectutem vestram, istam in summis doloribus gravem constantiam, invictamque patientiam, adeo ut vestra in nostris literis conspecta effigies sapientes in mentis excessum raptura sit: dumque acerrimi vestri certaminis hunc in modum objecta species habebit spectatorem universum orbem, perinde ut indicem ignavae, timidaeque animae metum excutient, & posthac mortem, doloremque contemnere adsuescent. Prostrati vero adflictique milites ad reparandas vires, animosque colligendos provocabuntur. Tu vero quicumque ista audis sapiens adesto animo, & primum supputa horas, dies, & menses annorum trium cum dimidio, per quod tempus tetra, saevaque custodia isti Beati Martyres detenti sunt. Et postquam numerum, ex ea supputatione collectum, tenueris, iterum ausculta, & intellige, nullum Beatis Martyribus abiisse diem a multiplici vexatione vacuum, neque mensem ob crebros cruciatus minus infestum, neque horam, quae non ipsis praesentem mortem intentaret. Die caden-

Martyrum encomium.

Ultra triennium Martyres in carcere detenti, ac multiplici cruciatuum genere divexati.

[illegible]

cadente, Tyranni furor minime cadebat, nec oriente luce ſegnis ad lanienam ſurgebat. Neomenias, & Phaſes, atque ineuntis anni Kalendas, feſtorumque celebritates acerbae quaeſtiones, fuſtigationes, compedes, ſuſpendia, immanes brachiorum luxationes funeſtabant. Pentecoſtes, candidi dies, ut ita dicam, in atros converſi ſunt; ſub hoc enim ferme tempus Sanctorum membra Tyrannus lapidibus contudit. Quam forti animo fuiſtis, o Beati! quam ſtabili, & ad omnem eventum parati, qui iſta ſpectare, ac tolerare potuiſtis! Hanc ſcilicet mentis praeſtantiam, conſtantiamque vobis infuderat Paulus praedicans: Nos habere nubem impoſitam confeſſionis gloriae noſtrae, quam multi non modo tenerent, ſed morte quoque teſtarentur. In vobis profecto nos judicamur: in vobis nos adcuſamur, in vobis nos condemnamur, in vobis nos redarguimur. Veſter animus noſtram ſegnitiem increpat, veſtra in agendo alacritas noſtrum ſtuporem inceſſit, pueritiam noſtram nobis veſtra ſenectus exprobrat, juventutem noſtram nobis aetas veſtra annis effoeta improperat: veſtra humilitas faſtum noſtrum deprimit, ſuperbiam noſtram luctus veſter confundit, adflictio veſtra luxum noſtrum notat: veſter labor otium noſtrum redarguit, veſtra conſtantia noſtram irridet ignaviam, & rerum a vobis geſtarum amplitudo noſtram merito inanitatem ad pudorem deducit, & verecundiam. Nunc vero fingite vobis animo, viri ſapientiſſimi, qui haec audientes ingemiſcitis, atque diligenter expendite, & aeſtimate Paſſiones iſtorum Senum, quorum alter octoginta, alter ſeptuaginta, poſtremus annos aetatis ſexaginta exceſſerant, & miremini in ſenili corpore juvenile robur, iterumque ad me animum advertite, quaeque ſum dicturus adcurate perpendite, & obſtupe-

Ebr. 12. 1.

stupescite. Nam etsi molesta adcidant, certa tamen sunt, doloris perinde plena, sed etiam veritatis. Quamobrem non verborum quidem ornatum, sed magnum potius, fortemque animum expostulant, lacrymasque elicient non utique super eos illustres fidei Athletas, sed super nos ipsos large profundendas; quandoquidem si justus vix salvabitur, impius, & peccator ubi parebit? Ne tu proinde, quicumque es, scribentis infantiam despectes; sed rerum gestarum mirere potius copiam, atque magnitudinem: mirere adflictorum Martyrum conditionem, ac tormentorum genus: mirere viros misericordes, miseriis acerbe conflictatos, humiles senes, & omni honore dignos, supplicio, dedecore, & ignominia adfectos, Sanctos, sua magnitudine praestantes, aliena nequitia depressos, homines liberos ad servilem conditionem redactos, Sacerdotes iniquae reprehensioni, & contumeliae subjectos, Athletas constantissimos spe, metuque tentatos, strenuos, & ad omnia probitatis officia paratissimos, aegritudine, & doloribus plenos homines, in ipso tamen luctu, ac moerore laetissimos. Agedum percontare, ubinam terrarum mansuetissimis Senibus surgeret ampla domus, quibus, in angustissimo diversorio agentibus, cubitale spatium, ubi caput reclinarent, vix habere licuit? Non illis culcitrae, neque molles lecti, quibus terra cubile fuit: non exquisiti ciborum adparatus, quibus emendicata panis frustula mensam instruebant: non vinum, multis ab annis reconditum, merum & defoecatum, quibus simplex aqua sedabat sitim: non lautae vestes, quorum corpora, pannis obsita, scrutis, & centunculis tegebantur. Frustra requires aut calceamenta in pedum custodiam, quibus frigus, & nuditas pro calceis fuere, aut balneum, & unguenta, fessis praeparari solita, quibus, sanguis

[illegible]

guis tormentis & flagellis expressus, balneum praebebat. Nullae illis offerebantur deliciae, nec ulla communis cuivis mortalium animi relaxatio, quorum corpora perpetuo catenarum pondere gravabantur. Concidit sanitas, & fractum firmi corporis robur, ubi bonae valetudini luxationes membrorum successerunt. Aberat lux, jucundae vitae condimentum, postquam vincula, & tenebricosi carceris custodia perpetuam noctem induxerant. Si forte quaeris hoc in loco requiem, & quae ex multorum coitione, & amico congressu oritur, laetitiam, nulla fuit, sed continuae vexationes, & molestiae: si socios, & amicos, ubique solitudo, & silentium: si statum, & erectum juvenilis corporis habitum, mutatum invenies in sanctis hisce Senibus, quibus corpus, annorum pondere incurvum, fatiscebat; si propinquos & adfines, qui se mutuo sustentare, & adjuvare solent, nullos illi habuerunt, quibus una relicta fuerat spes auxilii, a longe adventuri; si libros, animum ad virtutem excitaturos, natura illis candida, & vitiis minime opacata, lucem monstrabat; si lectionem, adflictorum solatium, nulla fuit, quibus meditandi materiem offerebant animi aegritudines; si reverendum Altare Sacerdotum, non illos Altare, sed corporis luctus, voluntarie susceptus, reverendos efficiebat; si ordines & subsellia Rectorum, praeter modestiam, atque mansuetudinem, & sponte initam servitutem, non alia ipsis fuerunt dignitatis insignia. Nullus illis praesto fuit Medicus, naturae infirmitatem relevans, quorum ad custodiam excubabat superna caritas. Aberant patres, fratres, & cognati ab iis, quorum spes erat Pater, & Filius. Aberant & matres amantes filiorum ab iis, quos Spiritus Sanctus sinu suo fovebat. Frustra requiras consolatores, qui adflictos relevarent; illos quippe beatae

 men-

mentes, Caelique cives recreabant. Non eos tranquillus, qui solet esse senum, exitus sustulit, sed terribilis lapidum nimbus. Quocirca nec exstinctis occlusi oculi, nec velatae manus, lapidum, videlicet, aggere tumulatae, nec artus, vestibus ornati sepulcralibus, quales Principum esse solent, candidis, utpote qui suo operti fuere sanguine. Nec myrrha, nec aloë, quibus divitum corpora condiri solent, ipsis adhibitae fuerunt, quorum lacerata, & putrefacta membra sepulcro condita sunt. Nulla illis impensa fuere lamentationum, & questuum officia, quae solent esse amicorum, defuncti sodalis reditum desperantium; sperant enim illi, vocem tubae Resurrectionis se olim audituros. Nulla item illis sepulcra a docto Artifice constructa fuere, quos in montibus, & sylvis ferarum spelaea exceperunt. Nemo sodalium de eorum caede in judicio conquestus est, necdum injuriam ultus, quibus Paradisum, hortum, nempe, deliciarum promissum fuisse recolebant. Porro iis, qui tanta in laboribus obeundis virtute constantiaque fuerunt, quantam mercedem contigisse existimabimus? Ex illorum enim multitudine, atque immanitate de ipsius remunerationis amplitudine dijudicandum est. In quanta rerum, bonorumque adfluentia, singularem eorum patientiam compensandam judicabimus, qui tanta in agendo fuerunt animi fortitudine, tanto in patiendo ardore? Quantam fore putas Dei liberalitatem suis ipsos donis munerantis, quantamque ipsis obventuram mercedem, quorum tam certus stabilisque animus ubique fuit? Tu vero ex ipsorum maxima caritate praemiorum numerum & pondus aestimato, quum Dominus per se edixerit: *Beati, qui persequutionem patiuntur propter justitiam, quia ipsorum est Regnum Caelorum.* Deinde per Prophetam subjecerit: *Pro uno*

Matth. 5. 10.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

uno dies duos reddam vobis, non quidem in nostro, sed in suo, non secundum nos, sed secundum se. Bonus scilicet est, & occasionem largiendi thesauros suos quaerit, provocari desiderat ad dispensandas opes suas. Nemini obnoxius, debitorem se illis constituit, ut reddat; nobis vero debitor ab illis factus, miseretur, & tribuit. Suum ipsi exigunt. Nos, quae ipsius sunt, dona petimus, ut, videlicet, communis cum illis spei consortes nos efficiat, atque ad illa, quae ipsi exspectant, bona perducat, nosque, velut pauperes decidentibus ex mensa Magnatum panis frustulis viventes, ob eorum sanguinem, atque passionem peccatorum nostrorum venia dignos putet.

Anno Persequutionis 37. saevum in Christianos Edictū promulgatum.

Trigesimo septimo nostrae persequutionis anno crudele, & atrox Edictum adversus cujuscumque nominis Christianos promulgatum est, imperatumque Praefectis, ut in Christianos exquisitis suppliciis animadverterent, eosque fustibus caederent, lapidibus obruerent, conficerent aerumnis. Adcusabantur idcirco passim magnanimi Pastores, qui in hac persequutione audaces, & nefarios Administros nec timuerunt, nec ob eorum minitationes latebras quaesiverunt. Sanctorum porro virorum adcusationes his verbis ab iniquis delatoribus componebantur:

Adcusationū in Christianos capita.

Nostrae, o Judices, doctrinae abolendae Christiani omnem dant operam, qui homines docent unum Deum unice colere: Solem neutiquam adorare, neque Ignem: & Aqua ad obscenas lotiones abuti. Uxores, praeterea hominibus prohibent, ne ducant, neve liberos procreent, aut Regis militiam sequantur, aut quemquam caedant. Animalia contra promiscue mactare illis permittunt, & mortuorum cadavera humare. Addunt insuper, non a diabolo, sed a Deo condita fuisse reptilia animantia, serpentes, puta, & scor-

ſcorpiones; multoſque etiam a Regiis officiis ſeductos, ad veneficas doctrinas traducunt, quas ipſi ſcripturas adpellant. Quum aures nacti ſecundas, haec, & alia id genus impii delatores Judicibus, ſui ſimilibus, crebro inſuſurrarent, excanduerunt illi quamvehementiſſime, & velunt ligna valido igne inflammata exarſerunt.

S. Acepſimas Epiſcopus octogenario major comprehenditur.

Atque per eos ferme dies a ſatellitibus comprehenſus eſt [1] ACEPSIMAS Honitae Civitatis Epiſcopus ex Pago Phacaa oriundus [2], ſenex venerandus, octogenario major, integra tamen, ac firma valetudine, corporiſque habitu, & praeſtanti forma maxime ſpectabilis, utpote nobilibus, ut ſeculi mores ferunt, parentibus creatus. Vir erat ad miſericordiam factus, pauperum, & peregrinorum commune perfugium, quem proximorum miſeriae magis cruciarent, quam ſuae. Ethnicos praeterea Divini Verbi praedicatione ad Chriſtianam Religionem adduxerat quamplures. Ipſe interim jejuniis ſeſe adfligebat, atque adeo orandi, contemplandique ſtudio per omnes continenter dies vacabat, ut humus, ubi procumbebat oraturus, continuo lacrymarum imbre madefieret.

Ejus virtutes ante Martyrium.

Papas Acepſimae praedicit Martyrium.

Paullo anteaquam corriperetur a ſatellitibus, quidam ex Fratribus [3] Papas, futura praedicens, quum ei forte caput pecteret, quia idem Acepſimas, utpote oboeſus & craſſus, id ſibi officium praeſtare non poterat, ſummum ejus verticem deoſculatus: O beatum, inquit, caput, quod per Martyrium Chriſti eſt interiturum! Acepſimas contra Papam amplexatus: Utinam, ſubjecit, tuum, fili, vaticinium impleatur, illudque ratum habeat Deus, & mihi eximiam, quam praedixiſti, ſortem largiatur!

Alteri Epiſcopo mortis genus praenunciat.

Sedebat inibi una cum B. Acepſima alius quidam Epiſcopus, qui eidem Papae quaſi per jocum ſubdidit: Agedum, quandoquidem futurorum interpres ades nobis, mihi etiam mea

[illegible]

mea fata canere ne graveris. Cui ille: Tu vero regionem Aran ingressus, in itinere morieris [4]. Utriusque Episcopi exitus, vera fuisse Papae vaticinia, comprobavit. Nam S. Acepsimas inter lictorum manus pro Christi testimonio mortem oppetiit, & alter Episcopus, in Provinciam Aran dum proficisceretur, occubuit. Ducebatur itaque B. Acepsimas a satellitibus comprehensus, gravatusque, & constrictus catenis. Quumque forte propter aedes suas transiret, & quidam Christianus, ejusdem illo in itinere comes, B. Virum admoneret, ut suae domus curam alicui committeret, ne habitatore deserta corrueret; S. Acepsimas eam digito commonstrans: Mea, ait, haec olim domus fuit, desiit nunc esse mea; illam quippe, uti & reliqua, quae hucusque possedi, abdico. Mea in posterum omnia Christus erit, praeter quem in censu meo pono nihil.

4

Duo Papae vaticinia impleta.

S. Acepsimas caetera abdicat, ut uni Christo adhaereat.

Ad Urbem Arbelam tandem perductus sistitur Adarcurcasciari [5] Praefecto; a quo interrogatus, utrum Christianus esset, elata voce respondit: Christianus sum, & Deum verum adoro. Tum Praefectus: Vera sunt, scilicet, quae mihi nuper de te delata fuerunt: doceri, videlicet, a te in hac Provincia sectam, Regi Regum edictis adversantem? Cui Acepsimas; Quaecumque in hac caussa tibi de me narrata fuerunt, non procul a vero esse ipse profiteor; unum quippe Deum mortalibus praedico, suadeoque, ut ad ipsum toto pectore se convertant, moresque, vitiis depravatos, exuant, & vitam probe instituant juxta regulam in nostris sacris Libris traditam. Praefectus respondit: Te Virum esse sapientem, ex fama mihi compertum est, sed & senem te esse fere omnibus effoetum viribus satis per me video; ideoque miror, te a vera Religione tam procul aberrare, ut Ignem, quem omnes Provinciae ad Orien-

Ejus Acta coram Adarcurcasciari Praefecto.

5

Negat cultum Igni.

Orientem Solem positae colunt, tu honore prorsus indignum putes. Cui Acepsimas: Insanit profecto Oriens universus, quippe qui res conditas Conditori suo antetulit, illumque contemsit, & has veneratur, ad istam stultissimam superstitionem, & humanarum mentium corruptelam vestris abductus institutis, quae hominum animos falsa hac Religione imbuerunt, ut pleraque Divinitate praedita credant, quae, palam est, mente atque voluntate unius Conditoris constare; cujus itidem sempiterna vi, atque supremo Numine mundus, & omnes mundi partes, & initio constituta sunt, & omni tempore administrantur. At Praefectus: Itane, o devotum summo supplicio caput, fallacia atque inania Instituta nominas, quae Rex vera, sanaque esse judicat? Acepsimas: Quidnam, respondit, sani, verique vestro dogmati inesse putem, quod veritatem ipsam abnegat, & ejurat, quod rebus incoeptis, factisque naturam inesse, Religione, cultuque dignam, docet? Tum Praefectus: Haec missa facito, & ex Regis edicto Solem adora, si quae imminent jam, supplicia cupis evadere. Enimvero tuae me miseret senectutis, nec te cruenta morte in Orcum detrudere animus sustinet. Cui Acepsimas: Tu vero haec apage, quae profers ore scelesto, ac nefario, nec iterum aures meas tam impio sermone distorqueas. Quam enim a pueritia hausi, veram pietatem senex non deseram, quando ea aetate jam sum, in qua multo magis decet, me bonum nomen sartum tectum tueri, promissamque mihi coronam fortiter agendo adipisci. Quae vero contra suadere niteris, impia consilia nauci facio, & aspernor.

Et Soli.

Saevissime torquetur.

Tum vero, Tyranno jubente, humi prosternitur B. Acepsimas, constrictisque gravibus vinculis pedibus, adeo acriter & acerbe caeditur, ut repetitis flagel-

[Syriac text illegible]

flagellorum ictibus lacerati artus ſanguine undequaque redundarent. Quum autem interim loci Praefectus dixiſſet: Ubinam terrarum nunc tuus verſatur Deus? Quin properat, teque meis e manibus eripit? Acepſimas reſpondit: Me Deus meus ex impuris manibus tuis eruere profecto poteſt. Tu vero ne te inani praedicatione extollas, ſed agnoſce, florem te eſſe caducum, atque proinde cito interiturum. Quamquam nunc etiam mortuum te eſſe reputa: quandoquidem vita, quae in Deo conditore tuo tibi conſtituta eſt, neutiquam frueris; ſed & illam, qua uteris, quandoque eripiet mors temporaria, quam ſempiterna illa inter gehennae incendia olim, quando deſtitutum in tumulo corpus indues iterum, certiſſime conſequetur. Quodque immenſo plane te conficiet dolore, hic ipſe, quem divinis modo dignaris honoribus, hic, inquam, ipſe ignis tuum hoc corpus, atque animam tuam acerbiſſimis, juſtoque Dei judicio conſtitutis ſuppliciis diſcruciabit. Tum demum ex Praefecti ſententia Acepſimas catenis obrutus in tenebricoſum carcerem demittitur.

Praefecto significat, eum igne, quem colit, olim fore diſcruciandum.

Carceri includitur.

Per idem etiam tempus in ſatellitum manus inciderat JOSEPHUS, Presbyter pagi [6] Beth-Catubae, ſenex ſeptuagenarius, canitie venerandus, Divinae gloriae ſtudio fervens, Dei timore plenus, Sacerdotio, morumque integritate ſpectabilis, vir induſtrius, ac ſtrenuus.

Comprehenduntur Joſeph Beth-Catubae Presbyter, ſeptuagenarius. 6

Fuit quoque comprehenſus [7] AITHILAHAS Regionis Beth-Nuhadrae [8] Diaconus, ſenex ſexagenario major, in familiari ſermone acutus, & in diſputatione acer. Ceterum ſingulari animi modeſtia amatiſſimus, & aequabili, conſtantique oris hilaritate omnibus gratiſſimus, totus in Dei amorem exarſerat, & Chriſtum ex intimo ſenſu impenſiſſime diligebat.

Et Aithilahas Diaconus Beth-Nuhadrae ſexagenario major. 7 8

Quum itaque Sanctos hos Martyres

Praefecto ſiſtuntur.

res ad Urbem Arbelam satellites perduxissent, ad Praefectum Adarcurcasciarum adducunt; quibus ille: O scelesta, inquit, capita atque teterrimo supplicio parata! Quorsum simplex, & rude vulgus doctrinae vestrae veneficio corrumpitis? B. Josephus: Nefarias artes odimus Christiani, nec venefici sumus, sed sanis institutis homines imbuimus, ut abdicato cultu simulacrorum mortuorum, incipiant tandem vita uti. Praefectus: Effare ergo, caput insulsum, & excors homo, utram putes esse veram Religionem, num eam, quam Rex, rerum Dominus, Regnique Proceres, Virique nobiles & locupletes profitentur, an contra illam, quam vos, hominum quisquiliae, inopes, egentesque eidem praetulistis? Josephus: Enimvero non is est Deus noster, quem seculi hujus opes fastusque delectent; propterea rem ipsi gratam facturi, inopiam, paupertatemque divitiis, luxuique praetulimus, ut pia hac animi moderatione gloriam promereamur futuri seculi, quod istud, quo nunc utimur, aevum funditus evertet, ac dissipabit. Praefectus: Vestrae, scilicet, ignaviae ista praetenditis, dum parandis opibus idonea opificia, & utiles labores fastidientes, paupertatem praedicatis, perinde ut opibus potiorem. Josephus: Quod ad paupertatem spectat, quam modo nobis exprobras, nos inopes adpellans, inopiae nostrae caussam requirito, & intelliges, nos te multo copiosiores futuros fuisse, si ex manuum nostrarum laboribus opes colligere, atque adcumulare nobis conlibuisset. Quae tu enim possides, rapinis, atque sordido quaestu parta sunt. Id, nempe, usuvenit, quantum nos divitiarum in pauperes erogamus, tantumdem surripere vobis solemne est. Praefectus: Opes id habent, ut hominis animum irritent perquamvehementer, easque mortalium quilibet deperit. Ecquis ergo fidem

S. Joseph Christianos ab impactis calumniis vindicat.

Deum seculi hujus opes, fastusque minime delectant.

[illegible]

dem adhibeat dicenti homini: Nos Christiani divitias odimus? Josephus: Vidimus, nempe, illas, velut in via, atque in transitu positas, nec apud quemquam mortalium consistere; idcirco ipsas nequaquam expetendas esse duximus: quandoquidem neque tecum, qui eas impense amas, morabuntur diu. Diffugiunt, scilicet, ab opulentis opes, & a superbis Regnorum fastus; iidem communi omnium hominum fato in pulverem cujusque pedibus proterendum denique relabuntur. Praefectus: Parce jam verbis, nec enim vacat plura audire. Paucis tantum, iisdemque necessariis te volo: Edissere age, utrum Solem Deum adorare tibi deliberatum sit, necne? Nam, si id praestiteris, spondeo, te a constitutis poenis liberum futurum. Josephus: Immane quantum aberras, si Soli litaturum unquam me speras, qui, videlicet, tam multos mortales docui, Solem rem esse inanimem, nec ullum ipsi inesse numen.

Caducae, fluxaeque sunt opes, idcirco a Christianis nequaquā expetendae.

Sol inanimis

Tunc enimvero Praefectus vehementer exarsit, praecepitque, ut Josephus, humi projectus, virgulis ex malo punico crassioribus, resectis tamen antea spinis, a decem lictoribus alternatim caederetur. Quod & factum est ea cum saevitie, ut B. Martyr inter lictorum manus exspiraturus crederetur. At ille, sublatis in Caelum oculis, a Domino opem, atque fortitudinem tacitus flagitabat, circumspiciensque diffluentem per omnes corporis sui artus sanguinem, elata voce: Gratias, inquit, tibi habeo, quas possum, maximas, Christe Fili Dei, qui me tanto munere dignatus es, hoc scilicet altero Baptismo, quo animam rursus eluerem, meorumque criminum labes extergerem. Quae verba Carnificum rabiem vehementius incendebant, ut in ipsum acrius saevirent. Quamobrem nihil in eo sanum, integrumve relictum est. Ita demum a tormento solutus, vinculis one-

S. Joseph immanissime caeditur.

Christus Filius Dei.

In carcerem cum Acepsima conjicitur.

ratur, & in carcerem, in quo Acepsimas detinebatur, detruditur.

S. Aithilahas Solem adorare, sanguinem comedere, & nubere frustra jubetur.

Ad quaestionem post producitur fortissimus Aithilahas; cui Praefectus: Paucis est, quod te volo. Solem Deum adora, sanguinem comede, nube, Regique obtempera, & salva tibi tua erunt omnia; sed & poenas, & acerbam mortem, adversus Christianos constitutas, effugies.

Ejus constantia.

Cui Aithilahas alta voce respondit: Praestat mori, ut aeternum vivam, quam vivere, ut aeternum moriar. Haec, nimirum, altissima in animo meo insedit sententia. Sanguinem tu, canis voracissime, comedito, Solemque adorato, homo stupide & excors, qui proinde non videas splendentissimam lucem, quae dudum nostris adparuit terris, & cujus nomem & fama ad ultimos Orbis terrarum fines per omnes late Provincias pervasit. Ad haec Praefectus effervescentem iracundiam continens, dissimulansque, placide respondit: Heus tu, qui mortem, quasi vita potiorem, quaeris, ecquis tibi consentiat, suadenti vitam odisse, amare mortem, nisi forte qui vobiscum pariter insanire ambiat? Cui Aithilahas: Insanum ipse te fatere, tuaeque sectae alumnos, tota re errantes; quandoquidem vos omnes veritatem neutiquam novistis. Contraria vestris dogmata praescripsit Doctor noster, diligere utique vitam, quam vos mortem nominatis; illam contra mortem exsecrari, quam vitam dicitis.

Praefectum ejusque sectae alumnos, non autem Christianos insanire ostendit.

Supplicium immane subit.

Tum vero Tyrannus, quam hactenus continuerat, iram totam exseruit, praecepitque lictoribus, ut B. Martyris manus sub genibus obligarent; mox ipsum B. Martyrem magnae trabi a scapulis per manus eo, quo diximus, modo conligatas traductae subjicerent, premerentque exstantia hinc atque inde trabis extrema duodecim viri. Genus certe tormenti, quod Senis corpus, singulosque artus acerbissimo, immanique

que

que cruciatu distrahebat. Inde itur ad flagra: laceratur diuturna flagellatione B. Martyris corpus, dum ille mira constantia Praefecto insultans, impurum canem adpellare non dubitat, quem sanguinem lingere delectaret, & obscenum corvum, qui cujusvis generis carnibus incubare consuevisset. At contra Tyrannus adversus insultantem infrendere dentibus, infremere, objurgare carnifices, eisdemque ignaviam exprobrare, ut qui homini loquendi potestatem adimere hactenus nequaquam valuissent, nedum audaciam frangere. Debilitatis ea immani verberatione ossibus, luxatis, disruptisque juncturis, membrorum quoque usum S. Martyr amiserat, adeo ut illum gestari necesse fuerit, atque ad socios in carcerem reportari.

Flagris dirissime caesus in carcerem detruditur.

Quinto post die rursus Beati Martyres e carcere ad quaestionem producuntur, quam in proximis hortis habuit Praefectus hunc in modum: Necdum fortasse nequissimam illam opinionem deposuistis, o pessimi veneficiorum fabricatores, nec vobis adhuc, o miseri, persuasum est Regiis edictis obtemperare? Cui unanimi Beati Martyres voce: Una tribus convenit mens, eademque optima, unus animus, isque minime fictus, & una fides, eaque rectissima. Et quoties hujuscemodi quaestionem adversus nos instauraveris, constantes, certosque in eadem hac sententia reperies; fixum quippe est iniquissimi Regis edicto nequaquam cedere. Tu vero pro tuo fastu atque contumacia exsere adversus nos, quas voles, vires, quasve potes. Tune jubente Praefecto, carnifices funiculis lineis projectos humi Beatos Viros constringunt; admovent cruribus, femoribusque atque lateribus singulas singulis sudes, quae a ferocissimis lictoribus tractabantur ea cum immanitate, ut incredibili cum Martyrum dolore dissilientium ossium fragor inaudiretur. Quumque inter

Martyres una simul iterum ad quaestionē producti, ne hilum quidem a sententia decedunt.

Novis, iisque acerbissimis cruciatibus torquentur.

ter vehementissimos dolores Beati Martyres ab iis, qui quaestioni praeerant, ad facienda Regis imperata, modo vivere cuperent, identidem provocarentur, illi contra vultu atque voce constantes conclamabant: Uni Deo confidimus, & Regis edicto non parebimus. Sic per omne tempus, quo acerbissima ea quaestio duravit, continuis incrementis aucta est victoriae, atque triumphi gloria; per singulos quippe dies ab impurissimis tortoribus graviori semper suppliciorum genere vexabantur, verberibus, fame, siti, aliisque cujusvis generis aerumnis misere conficiebantur; quum interim nec cuipiam fas esset illis inferre recentes vestes, nec lectum, aut panem, aut opsonium subministrare. De hac enim re severissimo Praefecti edicto cautum fuerat, imposita etiam multa, ut deprehensus in flagranti crimine reus quicumque centenas plagas ex numerato acciperet, atque manibus, nasoque truncaretur. Cogebantur idcirco alii, qui in eodem carcere erant, oberrare per domos, cibumque, ostiatim emendicatum, illis adferre, id praesertim procurantibus carceris custodibus, quorum mitis, & misericors animus adflictorum Martyrum aetate jam gravi non mediocriter movebatur.

Exacto in carcere triennio, sistuntur Adarsapori Toparcharum Orientalium principi.

Inter ejusmodi carceris aerumnas triennium exactum est, quum in Mediam venisse Regem nunciatum fuit: quam per occasionem ab eodem Praefecto e publica custodia omnes educuntur; neque homines dixisses, sed humanae figurae vestigia, adeo ut immitis etiam animi homines ad misericordiam flecterentur, eisque lacrymas excitarent, qui Beatos Viros in iis miseriis atque ignominia versari contuerentur. E carcere ad Regis Palatium perducti, ante Adarsaporem [9], Praefectorum Provinciis Universi Orientis principem, sistuntur; eumdem tamen adorare recusarunt.

9

sarunt. Heic primum adsidente Procerum, atque Praefectorum amplissima corona, interrogantur in hunc modum: Christiani num sitis edicite? Tum Sancti Martyres: Ita est; Christiani sumus, & unum Deum, universorum opificem, ac Dominum colimus. Senes vos esse, subdit Praefectus, variisque incommodis conflictatos fuisse, ex vultu agnosco. Quamobrem admoneo, ne in voluntariam mortem ruere continuo velitis; sed Solem adorantes, ac Regi obsequentes, de vestra salute meliora statuatis. In eos enim, qui vestram abjicere Religionem pervicaciter recusaverint, capitalis sententia est constituta. Tum vero Acepsimas: Multum profecto tibi laborandum est, si tamen in ea perstas sententia, ut per istam, quam obtines, sacrilegam potestatem cuipiam nostrum pessimum ejusmodi errorem te persuasurum, confidas, quamquam id moliri non cesses. Quid ergo nos incassum remoraris? Quin tormenta expedis? Quin adproperas supplicium? Nihil nos minae movent tuae, nec ulla nos compellet formido, ut Regis edicto obsecundemus, veramque in Deum nostrum fidem, seu vita suppetat, sive objiciatur mors, nefarie abjiciamus. Quibus rursus Praefectus: Mors reos poena solvit. Quare mortem a vobis optari non miror. At ego extorquebo a vobis non vitam, sed poenam; neque vitae vestrae finem ponam, priusquam vitam, perinde ac mortem vobis gravem ac molestam effecero. Quod miserrimum vitae genus nunc quoque, infelices, exigitis. Postremo tali vos adficiam supplicio, quod sectae vestrae alumni venefici horrescant. Ad haec Acepsimas: Frustra intentas, quas neutiquam timemus, minas, tormenta, ferrum: illum quippe Deum nobis adfuturum, speramus, cujus vi, atque ope nobis constitit invictus, aequabilisque animus, nullatenus plane motus in acer-

Eorum confessio.

Unus Deus Universorum Opifex, ac Dominus.

S. Acepsimas Judicis minas contemnit.

acerbissimis quaestionibus, quibus nos dudum torsere tui collegae. Ipsum nos tormentis tuis fortiores praestiturum confidimus. Age ergo, injice in senile hoc quidem, necdum tamen virtute destitutum, corpus atrocissimas, quas maxime lubeat, poenas: patientiam nostram, quam certa utique spes firmat, periclitare. Animum in nobis invictum experiere, atque tuum in te senties ex nostra constantia turpissimum errorem.

Tunc enimvero Tyrannus incensus furoris insania, propositis quatuordecim loris crudis, atque recentibus, quos ex foro eadem hora adferri jusserat: Deum, inquit, Solem juro, & Saporis Regis Fortunam, nisi ocius imperata feceritis, corpora me vestra perditurum, vestrosque canos cruore vestro consperfurum, nec vestrarum carnium me ullam habiturum rationem, quominus exanimes quoque tundam reliquias, donec evanescant. Tum Acepsimas: Quandoquidem fidem tuam obligasti teste, qui utique Deus non est, Fortunamque juratus, invocasti inane nomen, vereor, ut id, quod jurasti, facias. Quod ad nos adtinet, eadem nobis constat fides in Deum, seu vitam promittas, seu mortem intentes. Nostra tibi corpora cessimus, animos Deo; quaecumque proinde deliberasti, age exsequere: eadem nobis in votis fuisse, puta.

Immanissime caeditur.

Ea Praefectus responsione vehementer permotus B. Acepsimam distendi a triginta viris, quindenis ex qualibet parte, jubet; mox a duobus lictoribus loris caedi tergo & pectore. Quod tormenti genus ea cum crudelitate exsequuti sunt, ut, conscissa cute, immixtae sanguini carnis laciniae diffluerent. Quumque instarent quidam ex adverso, ut B. Viro vitam libertatemque, si imperata fecisset, pollicerentur; ille contra donec verba formare licuit, alta voce propositum suum testabatur in haec

[illegible]

haec verba: Iniqui Regis jussa nihili pendo, & in sanctissimam Dei Legem firmiter incumbo. Quum vero debilitatis viribus linguae quoque usum amisisset, nec jam amplius oratione refellere posset adversarios; illique contra a sententia eum dimovere contenderent, sponderentque, si Regi obsequeretur, eum mortem certissime evasurum, B. Martyr, elato sursum capite, se nequaquam dictis consensurum significabat. In hac invictae patientiae constantia occubuit Martyr fortissimus; nec tamen aut qui ipsum adhuc caedebant, tortores quieverant, aut reliqui satellites, qui illius corpus suspensum in diversa trahebant, remiserant, quominus etiam posteaquam exspiraverat, exanimes artus torquerent: idque tam immaniter agebatur, ut humeri, & brachia, violentissima intentione luxata, suis e sedibus dissilirent. Cognito demum post aliquod intervallum Martyris obitu, recessere tortores. Ceterum illius caput, solutis dissectisque vertebris, quibus colli basis componitur, intra subjectas corporis partes immersum adparuit. Cadaver extra Urbem elatum, projectum est, & designati ad ejus custodiam milites. Nihilominus post triduum clam sublatum est industria Filiae Regis Armeniae, quae per eos dies in Arce Mediae obses detinebatur. Coronatus est illustris Acepsimas die decima Lunae Octobris.

In tormentis occumbit.

Designati ad Sacri corporis custodiam Milites.

Sed Armeniae Regis Filiae industria post triduum clam sublatū.

Ejus Martyrii tempus.

Post Acepsimam B. Josephus ad quaestionem educitur; cui Praefectus Adarsapores: Vidistin, ait, insanum illum collegam tuum, ut misere perierit? Suae in Regem contumeliae poenas dedit. Tu vero desipere jam desine, nobisque suadentibus audiens, adora Solem, & Regiis edictis obtempera, quo vitae consulas tuae, mortemque evadas acerbissimam. At Josephus: Nec Solem, inquit, adoro, quia Deus non est, nec edictis Regis pareo, quia ini-

S. Joseph ad quaestionem educitur.

Ejus constantia.

qua sunt. Nec enim fas est, a Deo, universi Orbis Opifice, ad res ab ipso fabricatas mentem deflectere. Quae autem ipse statueris exsequere, ut lubet.

Deus universi Orbis Opifex.

Saevissime torquetur.

Tunc Praefectus, aestuante ira insanus, jussit, hunc similiter a triginta viris in diversa suspendi, simulque a lorariis atrocissime caedi, donec, conscissa ubique cute, in unius vulneris speciem totum undique corpus cruentatum videretur. Ipsum autem cohortantibus, qui huic carnificinae aderant spectatores, atque admonentibus, ut libertatem, & salutem Regi obsequendo redimeret, S. Martyr respondit; Unus est Deus, & praeter hunc nullus. Una est fides, una veritas, quam nos tenemus, ac profitemur. Tres sumus socii, & in una constamus voluntate, atque sententia.

Extra muros projicitur.

Quumque nullatenus tormenta intermitterentur, & acrius tortores invalescerent, impedita inter plagas naturali spiritus reciprocatione, compressaque cordis palpitatione exspirasse creditus est; quocirca lictoribus acquiescentibus, cadaveris instar, procubuit: mox ex eo loco raptatus, extra muros projectus est. Paullo post, quum adhuc spirare deprehensus fuisset, additi satellites, qui ad ejus custodiam excubarent.

S. Aithilahas ad Praefectū ducitur.

Interea fortissimus Aithilahas ad Praefectum ducitur, qui B. Senem praesentem intuitus; Tu vero, inquit, nisi te delectat adhuc dogma illud flagitiosum, quod socios tuos ad exitium protraxit, agedum Regiis edictis pareto, & Solem adorato. Quae si feceris, non modo imminentem mortem declinabis, sed honores a nobis consequeris.

Sociorum vestigiis se inhaerere velle impavide obtestatus.

Cui Aithilahas: Miror, ait, te excaecata usque adeo esse mente, & tam procul abesse ab omni rationis vestigio, ut te mihi jumento similem praebeas, intelligentia pariter, atque sensu destitutum. Ceterum posteaquam illi, qui graviori erant aetate, & longe debi-

debiliori, quam ego sim, tua nihilominus tormenta vicerunt, atque sempiternam gloriam morte, quam ipsis intulisti, voluntarie suscepta, consequuti sunt; an non me pudeat minus fortiter agere, nomenque bonum, & eximiam minimeque caducam coronam, quam illi adepti sunt, per exsecrandam ignaviam amittere? Quod reliquum est, hoc mihi ratum fixumque esse intellige, veram in Deum fidem non prodere: Regis imperio non adsentiri, utpote qui virtuti, & honestati nefarium bellum jampridem indixerit. Praefectus ejusmodi responso, veluti convicio violatum Regium Jus arbitratus, magis excanduit, & caeco quodam furore actus, jussit, B. Martyrem distendi, & a quadraginta Viris, in duas acies aequaliter distributis, ejusdem brachia in diversa trahi, atque interim a ferocissimis lictoribus loris recentibus verberari. Quod & illi absque ullo humanitatis sensu exsequuti sunt, perinde ac si lapidem, aut truncum caederent, donec totum Martyris corpus perfossum fuit, atque laceratum. Interea Athleta fortissimus alta voce Praefectum interpellans: Nimis mites, ajebat, atque leves sentio poenas, quas comparasti, iners atque infirme Tyranne. Atqui si adsunt, qui tibi in hoc negocio obsequantur, adjice supplicia, quando & animus mihi redit ex poena firmior, & suas corpus vires reparat ex vulnere. Ad haec Praefectus oculos in adparitores conjiciens: Ecquid, inquit, hoc rerum est, quod venefici isti mortem, & cruciatum adpetunt, perinde atque epulas esurirent? Cui illi: Suo scilicet inhaerent dogmati, quod ipsis seculum aliud, oculis istis neutiquam adspiciendum, laudat, ac pollicetur. Is postremo fuit acerbissimae quaestionis exitus, ut nihil in Beati Martyris corpore sani integrive relictum fuerit: adeo omnia membra debilitata, suisque sedi-

Flagris caeditur.

In aestuante tormentorum conflictu Praefectũ subsannans, graviora expostit supplicia.

Frustra ad ejurandã Christianam Religionem solicitatur.

sedibus avulsa adparuerunt, humeri & brachia diducta: luxata ossa, & ossium discissae ruptaeque compages ex illa, scilicet, vehementissima, crudelissimaque corporis distorsione; jamque sola cute membra cohaerere, continerique videbantur. Quum ergo a duobus lictoribus iterum Praefecto oblatus fuisset, rursus ad ejurandam Christianam Religionem solicitatur his verbis: At tu, si Regis imperata feceris, medicos jubebo, tua tibi vulnera curare, certus te propediem sanitatem hac via recuperaturum. Cui B. Senex: Nugae sunt, inquit, quae de Medicorum cura polliceris; sed etsi tuo posses dumtaxat dicto me malo relevare, mihique amissas vires redintegrare, tibi neutiquam fidem addicam meam, neque Caeli Terrarumque Conditorem Deum ejurabo, neque Solem, ab ipso in usum humani generis destinatum colam. Tum Praefectus: Quid, ait, tibi jam superest membrorum, quod debilitatum, fractumque non sit; attamen tu adhuc manus nobis dare, & vivere repudias? At ego vestro supplicio prodam exemplum horrendum, atque formidolosum reliquis vestri similibus, parisque vobiscum temeritatis & adrogantiae. Cui S. Martyr respondit: Vera fundis oracula, etiam imprudens, quandoquidem exemplum peregregium futuros nos esse, confido, omnibus in vera fide constantibus, nostrique similibus; clarissimum insuper, & non sine celebritate recolendum triumphum nos posteris relicturos, atque consequuturos per superatos nostro in certamine labores, adhibitamque magnanimam in cruciatibus aequabilitatem, virides in nostra senectute palmas, coronamque, floribus consertam minime caducis, cujus virore perfusum corpus hoc nostrum, senio caeteroqui exhaustum, ad juvenile robur in illo mundi supremo die, atque ad aeternum decus convalescet.

Deus Caeli, terrarumque Conditor.

Tunc

[illegible]

ܘܡܢ ܒܬܪ ܣܓܝܐ ܩܪܝܒ ܐܬܐ ܗܘ
ܫܕܪ ܐܕܪܫܒܘܪ ܠܘܬܗ ܐܕܪܟ
ܡܪܙܒܢܗ : ܐܡܪ ܕܝܢ ܐܬܚܙܝܬ ܒܝܬ
ܐܪܒܠ. ܕܐܪܒܥܐܝܬ ܕܐܢܫܐ ܡܢܗ ܒܟܠܗܝܢ
ܢܦܩܘܢ ܗܘܘ : ܘܒܢܝܐ ܐܡܪܬ ܐܢܐ ܠܗܘܢ
ܡܬܩܛܠܝܢ ܘܐܦ ܐܢܘܢ ܒܪܓܡܐ : ܘܡܛܠ
ܐܕܪܫܒܘܪ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܕܐܬܘܠ ܕܡܢ
ܢܚܕܐ ܐܢܐ ܠܗܘܢ ܘܠܐ ܢܬܩܛܠܘܢ ܐܢܘܢ.
ܡܛܠ ܕܢܗܘܐ ܐܢܐ ܥܠ ܚܘܒܘܬܗܘܢ : ܬܪܝܢ
ܕܝܢ ܚܡܪ̈ܝܢ ܐܣܪܘ ܠܗ ܐܬܘܠ ܕܡܢ
ܐܢܘܢ ܕܒܬܪܗܘܢ ܡܬܠܠܐ ܐܬܠܝ ܕܡܢ
ܐܢܘܢ : ܘܟܕ ܡܬܛܠܝܢ ܗܘܘ ܒܗܘܢ
ܦܓܪ ܕܢܬܒܝܢܘܢ : ܡܛܠ ܐܢܫܐ ܐܝܟ ܫܚܝܩ
ܚܠܝܢ ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܕܡܕܡ ܐܝܟ
ܚܝܘܬܐ ܕܐܦܫܬܐ ܒܓܡܠܐ ܘܡܬܚܝܢ ܐܝܟ
ܠܗܘܢ ܘܐܬܘܠܘ ܘܠܐ ܬܡܛܘܢ : ܘܟܝܢܐ
ܗܢܘܢ ܘܐܡܪܘ : ܣܘ ܠܝ ܕܢܬܚܫܒ ܡܘܡܐ
ܒܟܢܘܫܬܐ ܘܢܦܠܐ ܗܢܘܢ ܘܡܬܪܡܝܢ :
ܡܛܠ ܟܠܗ ܐܢܫܐ ܡܪܡܪܢܐ ܘܟܐܒܐ :
ܗܢܘܢ ܐܬܦܠܓܘ ܐܦܪܝܢ ܐܦܪܝܢ
ܘܬܘܒ ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܗܘ ܚܝܠܐ ܪܫܝܥܐ
ܢܦܩܘ ܠܗܘܢ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܒܝܬ ܐܪܒܠ ܕܝܠܗ
ܕܒܚܒܫܐ ܗܘ ܐܬ ܕܡܝܬܐ ܘܐܬܘܠܘ :
ܘܦܩܕ ܐܢܐ ܠܗܘܢ : ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܦܪܝܫܝܢ
ܒܫܦܪܐ ܕܝܢ ܕܡܢ ܐܬܕܝܢ ܕܠܗ ܕܒܟܢܫܐ
ܗܘ : ܘܕܐܦܢܘܬܐ ܘܚܒܫ ܢܛܪܢܐ
ܕܦܘܩܕܢܐ ܟܠܗ ܪܘܫܥܗܘܢ ܘܐܦܪܥܘܬܐ :
ܠܐ ܠܝ ܢܬܩܪܐ ܐܢܫܐ ܦܠܢܝ. ܐܬܚܙܝܬ
ܡܚܝܠܐ ܥܠ ܡܛܠܝ ܕܡܠܟܘܬܐ ܕܡܢ
ܒܥܕܢܗܘܢ ܢܬܒܥܘܢ.

ܐܬܡܠܟܘ ܕܝܢ ܬܪ̈ܝܗܘܢ ܒܚܝܠܗܘܢ
ܡܬܩܛܠܝܢ ܘܐܕܪܫܒܘܪ ܕܢܚܒܫܘܢ ܐܢܫܐ
ܕܐܝܬ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܥܡܐ ܕܒܪܣܛܝܢܘܬܐ
ܡܢ ܚܝ̈ܠܐ ܘܣܓܝܐܬܐ ܕܐܝܬ ܒܟܪܟܐ
ܘܒܝܬܗ ܘܡܕܒܪܝܢ ܠܚܕ ܡܢܗܘܢ ܬܡܢ:
ܗܘܝܢ ܐܬܚܙܝ ܗܘܐ ܚܒܫܐ ܪܒܐ ܕܒܪܒܐ
ܘܕܢܫܐ ܘܕܒܠܠܐ ܐܝܟ ܕܝܬܒܘܢ ܢܝܚܢܝܢ
ܐܢܘܢ ܒܗ : ܘܐܬܬܚܙܝܬ ܗܘܬ ܐܦ ܗܝ ܗܕܐ
ܡܣܝܪܐ ܕܒܢܝܢܘܬ ܐܝܟ ܕܐܬܐ ܘܬܫܒܐ
ܗܘ ܒܟܠ : ܘܐܬܦܘܣܬ ܠܗܘܢ ܡܢ
ܡܢܗܘܢ

Tunc Adarsapores adcitum ad se Adarcurcasciarum, Hadiabi Praefectum [10], in hunc modum est adloquutus: Si errones isti vixerint, ad suam ipsos patriam reduci volo, ibique ab omnibus ejusdem sectae alumnis lapidibus obrui. Idcirco enim ne hoc in loco necarentur, a me cautum fuit. Duo itaque jumenta instruunt, quibus Sancti Martyres impositi, perinde ac duo pondera inanima, ut etiam funibus jumenti dorso conligari eos oporteret, ne succussantis, ut adsolet, bestiae tergo dilaberentur: adeo illorum corpora tormento debilitata fuerant, luxata ossa, conscissi articuli, perfossi, laceratique artus. Quumque ad Mansionem deventum esset, & jumenta sarcinis levari deberent, ab infestis satellitibus, inveterata in eos ira aestuantibus, dejiciebantur, terraeque adlidebantur, perinde, ut lapidum, aut lignorum strues. Atque hunc in modum ad Urbem Arbelam deportati, in carcerem postremo detruduntur. Jacebant Beati Senes, velut gelida cadavera, sanie atque sanguine fluentes. Adhibiti praeterea custodes, ne quis ex Christianis ad eos intraret.

SS. Joseph, & Aithilahas Arbelam deportati, in carcerem conjiciuntur.

10

Erat in Urbe Arbela illustris femina, eademque Christiana, cujus memoria cum laude recoletur, & cujus nomen in quodam sermone proditur [11], Deique Martyres ab ipsa summo honore habiti fuisse dicuntur. Christianis praeterea, pro Christi nomine publicae custodiae in eadem Urbe Arbela inclusis, alimenta ab ipsa suppeditata fuisse traditur. Quum igitur nobilissima mulier horum Beatorum Martyrum incommoda & cruciatus resciviffet, carceris Praefectum ad se adcitum, precibus primum, mox oblata ingenti pecuniae summa, induxit, ut eos e carcere domum deportari permitteret, quo eorum adspectu per horam frueretur. Quod ille concessit, aegre tamen, nec

Eis succurrit illustris Femina.

11

nec sine metu. Missis itaque servis eos in suas aedes per noctem devehendos curavit; ubi eorum ulcera sua manu fasciis obligavit, dumque manus, & brachia, tormento luxata, osculatur; indeque consequentem luctuosum eorum statum contemplatur, a lacrymis, & gemitu temperare non poterat; jacebant enim velut exsangues, sensusque omnino expertes. Ast plorantem intuitus B. Josephus: Non utique, ait, ex officio & virtute facis, si nostram mortem importuno fletu prosequeris. Cui inclyta mulier: Non ego, respondit, mortem vestram lamentor, aut doleo; quin vobis id maxime gratularer, si damnati simul interfecti fuissetis, sed quod in hac acerbitate relicti fuistis: hoc est, unde non mediocri moerore adficior. Tum vero B. Josephus: Universa haec inquit malorum procella revera tranquillitas est recolentibus, quae Dominus dixerit: *Quam arcta, & angusta est via, quae ducit ad vitam, & pauci invenient eam!* Et rursus: *Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit.* Sed & Apostolus de se ista testatur: *Ter flagellis caesus sum, semel lapidatus sum.* Et illa: *In tribulatione fuerunt homines, quibus mundus non erat dignus.* Quamobrem Christiana quum sis, gaudere te utique magis consentaneum est, si quando Christiani diuturniores pugnas perferunt; quo enim diris gravibusque vexati fuerint laboribus, eo ampliora praemia, & illustriores coronas consequentur.

Mutuo adloquio recreantur.

Matth. 7. 14.

Matth. 10. 22.

2. Corin. 11. 25.

Ebr. 11. 38.

Sub lucem sequentis diei in carcerem reducuntur; ubi per semestre ad Aprilem usque, poedore carceris, aliisque id genus aerumnis, supra quam dici potest, diu macerantur. Interea Praefectus, qui Martyrum quaestioni praeerat, Magistratu abiit, accepitque successorem [12] Zarusciatem quendam, se longe nequiorem, ferisque immaniorem. Huic Rex impius severissima adver-

Mox in carcere reducti, variis aerumnis per semestre macerantur.

12 Immanissimũ

adversus Christianos mandata dederat. Inter cetera Praefectis edixerat, ut laicos quoscumque, in Christiana professione perseverantes, exquisitis tormentis cogerent, ad Visitatores suos lapidibus obruendos. Quae res Christianos maxime perturbavit, atque in eam angustiam compulit, ut complures viri, feminaeque nobiles, aeque ut indigenae, ex Urbibus in montes & speluncas profugerent, ne videlicet innoxium sanguinem fundere inviti cogerentur.

Regis Edictū, quo Christiani laici ad Antistites suos lapidibus obruendos coguntur.

Idcirco in mōtes & speluncas profugiūt.

Adcidit interim, ut novus Praefectus Zarusciates in Urbem veniret, atque delubrum intraret, Ignem adoraturus. Quam nacti occasionem Templi Custodes, ad Praefectum Beatos Martyres adcusant: Sunt heic, ajebant, duo homines venefici ex ea secta, quam Christianorum dicunt; jamque tres annos cum dimidio in publica custodia egerunt, variisque cruciatibus ab Adarcurcasciaro Praefecto adflicti, dum eos in suam sententiam pertrahere niteretur. His auditis Praefectus extemplo Beatos Martyres arcessiri jubet. Quum venissent, eosdem terribili, truculentoque adspectu intuitus, sic adorsus est: O audax hominum genus, cervicosum, ac pertinacissimum! Adeo ne vos nihil movere severae leges, & publica edicta Saporis Regis Regum & rerum Domini, qui utique amplissima Regna evertit, & munitissimas Urbes expugnavit, cunctasque Orbis plagas subegit? Siccine vos in ipsius Regno atque Urbibus habitantes, ejus nihilominus leges & edicta contemnitis? Cui B. Josephus alta & constanti voce in hunc modum respondit: Si utique nos adversus Regem conspiravimus, ut mox ajebas, quare bellum contra rebelles minime instruit? Cur delectum militum non habet? Cur milites arcubus & hastis armare, aut armatos adversus nos deducere detrectat, nosque ad

SS. Joseph, & Aithilahas sistuntur Praefecto.

Generosissimū & facetum S. Josephi respōsum.

ad imperata facienda vel invitos cogere, ſicut gentes, quas ille, tuque ſubjugaſtis? Sed contra Provinciam iſtam decrevit tibi homini ignaviſſimo, qui vel ad obſtrepentis folii ſonitum contremiſcis. Eccur cum viris in ſylvas venatum ire non libuit, iners, ſed negocium facis tuum turpe cum feminis otium? Erubeſce, miſer, & pudeat infamis officii; non enim debellaturus rebellantes a Rege populos dux veniſti, ſed Chriſtianis quibuſdam in vera Religione minus tenacibus, quam deceat fortiter agentibus, atque meticuloſis defectionem a vero Deo ſuaſurus. Sed perdis operam, ſi mortiferum fel iſtud noſtris auribus infundere te poſſe putas; Deum quippe noſtrum amare ratum nobis fixumque eſt. Tum Praefectus: Venefice, inquit, impie incantator, ecquidem, quae tu maledicta, conviciaque in me congeſſiſti, patienter feram; tu vero ſperas, me tibi caput ocius amputaturum, ablataque ſemel cervice diuturniores cruciatus te evaſurum; at haec differre nunc lubet, quamdiu opportunior ſe dedat occaſio. Tunc demum, quae in mandatis habeo, exſequar. Sanctus Martyr reſpondit: Intelligo, quod animo volvis in nos, bellum, aſpidi licet ſurdae, & in morſum imminenti ſimilis, diſſimules. Hoc indicat pallor corporis, qualis eſſe ſolet viperarum, quum ſe ad perniciem provocant. Quin tu, dolorum fabricator, artem tuam profers? Quin potentiam authoritatemque tuam explicas? Exſere jam lethale ferrum, & pectoris tui acerbas curas noſtro innoxio cruore tempera. O qui ſupplicio, & poenis addictus es ſempiternis! Me, oro, quamprimum ad mortem amanda, & ſpoliis onuſtum opimis ad ſedes tranſmittito, quas exſpectamus Chriſtiani, ut ſimul omnes contendamus ad illud Regnum, cujus potentia veſtrum Imperium diſſipabitur, & caducae vires

res fractae demum succumbent.

Tunc Praefectus, B. Martyrem inverso capite per pedum pollices suspendi, jubet: mox a lictoribus praeterita flagellatione proscissa membra nervis, & loris crudis acerbissime iterum caedi, donec sancti Senis tergum, costae, & pectus sanie atque sanguine diffluerent, plurimis, qui spectatores aderant, prae ejus cruciatibus ac dolore uberrime inlacrymantibus. At Magi haec interim Beato Viro insusurrabant: Si forte, universo hoc hominum coetu spectante, palinodiam canere te pudet, ocius in Ignis delubrum te importabimus, ibique remotis arbitris clanculum adorato Sole, libertate donaberis. Verum S. Martyr impii consilii authores severe repulit, alta voce inclamans: Abscedite hinc, Igni devota capita, qui Ignem diligitis, ipsi Ignem alite, vos olim voraturum, eique inservite, dum per tempus licet.

S. Joseph per pedum pollices inverso capite suspensus acerbissime caeditur.

Impia Magorum suasiones contemnit.

Posteaquam Beatus Senex inverso, ut diximus, capite per acerbissimos dolores pependisset horas duas, Praefectus, eum deponi, jubet, & rursus compellat: Necdum flectis animum, ut pareas, saluti demum consulens tuae, homo perfrictae frontis, & indomitae audaciae? Cui S. Martyr. Ita vero: nec enim quae haberi potest a manibus tuis, salus ipsa nobis pernicie jucundior esset, aut gratior. Tum Praefectus: Mortem si ipse tibi intulero, aegrene feres? Josepus respondit: Mortem mihi a te inflictam, vitam duco; vitam contra si dares, ipse, accepisse me mortem, arbitrabor. Tum rursus Praefectus: Vides, tuum ut corpus ad omnem vitae usum ineptum atque inutile effecerim? Hanc vero, quae in te superest, animam perditum eo, perque repetitos cruciatus exigere, est certum. Ad haec Josephus: Animam profecto perdere nequaquam vales; tradito enim nobis scripto admonemur: *Nolite timere*

Frustra blanditiis & minis a Praefecto tentatur.

Matth. 10. 28.

 re

re eum, qui occidit corpus, animam autem non potest occidere; sed timete eum, qui occidit corpus, & animam, & ambo projicit in gehennam ignis. Et tu quidem corpus meum profligasti, utpote in potestate tua positum; sed animae meae eripere non potes pulcherrimam spem, quae me recreat, ex futura corporum restitutione nobis Christianis promissa, in qua vos, verae pietatis hostes, sempiternus fletus, & stridor dentium manent. Heic Beatum Senem Tyrannus irridens: Si res, inquit, ibi se sic habebit, ut dicis, quamnam ego a te feram poenam? Cui S. Martyr: Ast non hoc Dominus Noster mitissimus nobis praescripsit, quum sic monuerit: *Orate pro inimicis vestris, & benedicite maledicentibus, & benefacite odio habentibus, & persequentibus vos.* Tum irrisionem persequens Praefectus: Ibi ergo gratiam ipse a te sum relaturus pro malis, quae heic a me pateris? Non est in eo seculo, respondit Martyr, gratiae locus, nec ulli suis sodalibus prodesse dabitur. In hoc autem, quod agitur, propitium tibi Deum efficere studebo, orans, ut tuam ad se mentem flectat, tuique misertus, cognitionem sui tibi impertiatur, doceatque te nullum praeter se Numen venerari. Tunc serio Praefectus: Et haec tu quidem in illo seculo, quo te actutum amandandum constitui, evolves. Interim Regis imperata facito? Cui S. Senex: Quam intentas, mors mihi in votis semper fuit; usque adeo illud seculum percupio, pro quo ista perfero. Subdit Praefectus: At ego tibi, quod minime reris, talia instruo tormenta, quae ceteri horrescant, fatoque tui admoniti, resipiscant. Tum S. Martyr: Tormenta, quibus hactenus me adflixisti, superavi. Siqua alia inferas, feram fortiter, junioribus, in meam senectutem intuentibus, pulchrum exemplum relicturus. Discent profecto adolescentes, tuam

Futura Corporum Resurrectio.

Matth. 5. 44.

tuam hanc potestatis umbram neutiquam pertimescere, posteaquam viderint, te a me, sene debili, superatum; Deo nimirum opem ferente, qui tantum animo robur infudit, ut nec tibi, hucusque oppugnanti, succubuerim, nec posthac usque ad mortem sim concessurus.

Tunc Praefectus Beatum Senem amoveri jussit, & quoniam pedibus incedere non valebat, a satellitibus in carcerem deportari.

A satellitibus in carcerem deportatur.

Ita demum S. Aithilaham Praefectus hunc in modum adoritur: Tunc etiam in ista hominum perduellium opinione persistis, & recusas, Solem nobiscum adorare, tuae saluti prospecturus? Cui Aithilahas: Dum vivet Christus, Filius Dei, cui certus confido, nunquam ab ista rectissima opinione decedam, sed in eadem firmiter constanterque, ut nullus hominum magis, permanebo. Nec unquam futurum est, ut rerum omnium Opificem rebus ab ipso factis posthabeam, aut Religionem, Opifici debitam, operi ejus impendam. Tunc, Praefecto jubente, satellites B. Martyrem inverso similiter capite suspendunt, quumque per longum tempus pependisset, continenter nec sine vociferatione inclamabat: Christianus sum, Christianus sum. Audiant universi, Christianum me esse, & propter hoc nomen ista me pati.

S. Aithilahas constans in abnegando Solis cultu.

Christus Filius Dei.

Inverso capite suspenditur

Ejus Confessio.

Eodem in carcere forte detinebatur ex Manichaeorum secta quidam, qui ad quaestionem productus, fecit, quod solent Manichaei, genus hominum versutum perinde atque ignavum, & sine cunctatione erroris sui inane dogma ejuravit. Exinde S. Aithilahas tormento liberari, deponique est jussus, ut hominem videret. Videsne, ajebant, ut iste nobis per omnia est obsequutus? At ille quum Manichaeum suam abjecisse Religionem, & formicas occidere cerneret, quas Manichaei praedicant esse vita animaque praeditas, tunc enimvero conceptum animo laetitiae sensum cohibere non potuit, sed prodeunte in vultum gaudio, roseum colorem induere visus est, renidente usquequaque ore. Commovebantur autem simul brachia, quae tormento luxata omnem motum amiserant, suppendebantque a reliquo corpore, velut adsutae indusiis manicae, eundemque animi gestientis adfectum verbis etiam expressit, inclamans: Vah Manes! Vah! quia victus succubuit, suoque casu Deum suum obruit, quia, videlicet, Deus non est. O me contra beatum! quia vici, vicitque in me Christus Sanctus, Filius Mariae; ille, qui semper fuit,

Manichaeum quemdam Religionis suae desertorē irridet.

Manichaei homines versuti, atque ignavi.

Christus Filius Mariae semper fuit, eritq; semper.

Iterum acerbissime caesus nudus procul a loco projicitur.

fuit, qui erit semper [13]. Ea verba Tyrannum adeo exacerbaverunt, ut continuo expediri virgas juberet, & B. Senem acerbissime rursus caedi, usque ad animi deliquium. Deficientem raptavere, nudumque procul a loco projecere, & nudus usque jacuisset, nec enim ipse, utpote manuum usu destitutus, vestem induere valebat, nisi Magus quidam, pietatis sensu motus, miseratusque hominem, proprio pallio opertum, ab illa ignominia, & improborum hominum procacitate liberasset. Quod aegre ferentes improbissimi quidam ejusdem Magi collegae eum ad Praefectum arcessunt. Jussit ille reum distendi, & saevissime caedi. Bonus itaque ille Magus ducentis plagis ex numerato multatus est, donec animo linqueretur: atque hanc ob rem puto, eum aliquam misericordiam fuisse consequutum. Mox Beatum Aithilaham inde tolli, & in carcerem deportari curarunt.

13

A Mago, qui proinde ducentis plagis multatur, pallio contegitur.

Dein in carcerem deportatur.

Ambo Martyres e carcere educti, Thamsapori sistuntur.

Quinque post dies nunciatum est, Thamsaporem in Castellum suum Beth-Thabaham advenisse. Nec inepte profecto id nomen loco inditum fuit, quod Domum Lanii recte interpreteris [14]. Ex eo siquidem Castello, quovis tempore comparatae sunt lanienae, quibus multi mortales misere perierunt. Ambo itaque, Praefecti jussu, e carcere educti, Thamsapori sistuntur. Quibus ille: Comedite, inquit, sanguinem, vosque remittam liberos; parcendum quippe senectuti vestrae, aequum duco. At Martyres: Vos ipsi, ajunt, sanguinem comedite, quos publicas atque clandestinas epulas sanguine instruere, delectat. Quumque Tyrannus contra instaret, ipsique obsisterent, ventum est ad verbera. Interim dum virgas expedit lictor, quidam, velut aliquo pietatis sensu permoti, Beatis Senibus hanc evadendi supplicii viam suggerebant: Succum ex uvis passis expressum, & ad speciem sanguinis coagulatum vobis adferemus, quo hausto, paratam vobis mortem evitabitis. Quibus Sancti Senes: Hocce malum avertat Deus; neque enim hanc nostrae senectuti inuremus infamiae notam, ut fidem nostram dissimulemus, improborum atque adrogantium hominum inducti metu. Quam ob caussam quadragenas singuli plagas accepere. Neque tamen hic quaestioni finis fuit, sed iterum Tyrannus instat: Carnem mundam suffocati animalis adponi vobis jubebo; hanc saltem comedite, & vos absolvam. Cui Martyres: Quaecumque tuis manibus caro oblata fuerit, immundam ducimus; tuis namque obaudire dictis, id profecto omnem continet impietatem, & immunditiem. Sed has tu mitte naenias, & cogita, quo nos mortis genere cadere oporteat, quod tibi, homini quidem ad excogitanda supplicia non inepto, celerrime occurret.

14

Malunt vitam perdere, quam sanguinem comedere, aut fidem dissimulare.

Flagellis caeduntur.

Immundã ducunt carnem Praefecti manibus oblatã.

Sententia in eos lata.

Re inter se deliberata, Praefectus, atque Thamsapores in eam postremo abiere sententiam, ut Nobiles Christianos Urbis Arbelae, ejusque suburbiorum promiscuum vulgus cogerent, eosque ad horum Beatorum Martyrum alterutrum eo in loco lapidibus obruendum adigerent. Quamobrem ingens Virorum, Mulierum atque puerorum multitudo, a satellitibus comprehensa, ducebatur ad supplicii locum, ut ejusdem caedis fieret rea. Ex hac occasione in lictorum manus incidit etiam illa summo honore digna [15] Jazdundocta, impellebaturque, ut lapides in Martyrem conjiceret. Accidit interea, ut S. Josephus ante Thamsaporem rursus raptaretur, circumstante Procerum corona. Prodiit ille in medium ferali habitu; oris namque species foedum in modum ex diuturno carcere immutata, a communi hominum forma pene diffluxerat; eoque in medio hominum crudelissimorum, omnisque pietatis sensu expertium stante, sedebant ille idem Praefectus, Proceresque complures, atque viri nobiles, tum etiam Magi: additus Josepho servus, qui aegre pedibus insistentem sustentaret. Tunc B. Senex innuit Praefecto, ut accederet, quasi aliquid

Jazdundocta illustris femina, ut in Martyrem lapides conjiciat frustra impellitur.

15

S. Joseph ad quaestionem denuo productus in os Thamsaporis expuit.

aliquid ei in aurem esset dicturus. Ille nihil cunctatus exiliit de sella, rei exspectatione anxius; suspicabatur enim, Josephum mutasse sententiam, idque sibi secreto velle aperire. Propior factus aurem praebebat, quum Josephus concusso exoneratoque stomacho, in os Praefecti, nihil minus opinantis, expuit, totumque ejus vultum perfudit, subdens: Proh hominum nequissime, & impurissime! Tene non puduit, me propediem e vita discessurum ad quaestionem iterum revocare? Usque adeo necdum satis exploratum patefactumque est, ex praeteritis quaestionibus, me a suscepta Religione, propositaque sententia nulla vi, nullo periculo posse divelli? Quae res Thamsaporem, atque Procerum circumsidentium coronam in immodicos cachinnos commovit adversus Praefectum, qui, suam cunctis praeposteram curiositatem ridentibus, non mediocri pudore suffusus est. Ecquis tibi, ajebant, ut ad eum adcederes, author fuit, aut compulit invitum? Simul educi jussus est Beatus Senex ad supplicii locum lapidibus obruendus, eundemque sequi homines circiter quingenti multiplici vexatione coacti sunt, latam in illum sententiam exsequuturi. Quumque ad locum supplicii ventum esset, Sanctum Senem vinctum in praeparatam scrobem demittunt, humoque ad scapulas obruunt. Tum satellites ad circumstantem multitudinem conversi, ut Martyrem lapidarent, provocabant. Atque hac occasione Beatae illius Jazdundoctae constantia rursus solicitata est, ut lapidantibus se adjungeret. At illa contra virili animo ac virtute in suo proposito perstitit, & impii consilii authores acriter & alta voce palam increpans: Nusquam, ajebat, usque eo ventum est, ut feminae in viros insurgere, & carnificis munus obire coactae fuerint, sicut a vobis hodie fieri video: ita bellum, & parata adversus hostes arma in cives convertistis, provinciam, tranquilla utentem pace, perturbare, & caedibus funestare dudum adgressi. Tunc satellites, oblato piae feminae calamo cum praefixa acu: Si lapidem, ajebant, in istum jacere, religioni tibi ducis, porrecta saltem manu, calamo tantisper hominem pungito, quo Regi obtemperasse videaris. Quibus illa, alte ingemiscens, ejulansque, elata voce respondit: At mihi in meum corpus acum istam longe praestat infigere, quam in Sanctum Christi Athletam tale quidpiam committere. Ceterum si vobis mihi vitam eripere est facultas, nihil moror; cum illo moriar, tantum ne unquam vobiscum adversus innocentium sanguinem quovis pacto conspirasse videar. Interea volabant lapides, jamque in ingentem aggerem consurgere coeperant, Beati Senis sanguine, cerebroque mixtim defluente, adeo ut, reliquo corpore cooperto, exstaret dumtaxat Martyris caput. Quod quum huc & illuc impelli, quassarique animadverteret quidam adstantium Procerum, mortemque cum ingenti utique ejusdem poena protrahi, velut misericordia motus, author fuit satelliti, ut immaniorem lapidem ejus capiti illideret. Quo ictu Beatus Martyr animam efflavit. Additae ad custodiam cadaveris excubiae ad duos dies: at tertii diei nocte jam adpetente [16], atrox tempestas repente exorta est. Ingenti Caelum sono strepere coepit, & inter horrendos fragores ruere grando, micare ignes, praeliari turbines. Quae terribilis Caeli facies non modico terrore indigenas perculit. Eadem procella quidam ex custodibus igne, & sulphure, in eum locum depluentibus, oppressi, absumtique periere. In ista rerum atque hominum perturbatione Martyris corpus sublatum fuisse certum est; utrum autem a Deo, an ab homine humatum fuerit, hactenus nobis incertum: adeo nusquam hucusque sepulcri locus inventus est. Coronam obtinuit B. Josephus feria sexta hebdomadae primae Pentecostes.

Ad supplicii locum educitur, lapidibus obruendus.

Jazdundocta Praefecti jussis parere renuit.

Impii consilii authores arguit.

Mavult vitam perdere, quam adversus Martyris sanguinem quovis pacto conspirasse videatur.

S. Joseph lapidibus obruitur.

Atrox tempestas exorta. Custodes corporis opprimit.

16

B. Josephi Corpus a quo sublatum, & ubi humatum fuerit, hactenus incertum. Martyrii tempus.

Eo, quo dixi, mortis genere sublato Josepho, Aithilaham in regionem Beth-Nuha-

S. Aithilahas ab Oppidanis

Christianis lapidatur.

17

Nuhadram duci jussit Thamsapores ad frequentissimum Oppidum [17] Dastgararum. Compulsi viri, Feminaeque nobiles ejus loci, Provinciaeque Dominus, qui & ipse Christo nomen dederat, Beatum Martyrem extra Oppidum educere, atque in edito loco vinctum lapidibus caedere. Quod illi per summam impietatem exsequuti sunt, aggestoque lapidum acervo, Beatum Aithilaham obruerunt. Designati statim ejus corpori custodes. Post biduum Christiani intempesta nocte cadaver clanculum sublatum sepelierunt trepidi ac festinantes, quae prima sese obtulit, facultate & loco usi. Eodem tempore atque loco ingens adcidit miraculum. Ibi quippe, ubi B. Aithilahas lapidibus obrutus jacuit, myrtus crevit, ramosque & frondes explicuit, qui ab indigenis decerpti, & cum fide adhibiti, aegris salutem adtulerunt, perpetuo ad quinquennium beneficio, donec scelesta manu planta radicitus est evulsa. Testes praeterea complures fide digni adfirmabant, objectam sibi per noctes frequenter circa locum, ubi Sanctus Martyr lapidatus fuerat, speciem Angelicorum agminum, e Caelo descendentium, & eo, unde venerant, redeuntium, auditosque psallentium concentus. Martyrii coronam adeptus est Sanctus Aithilahas feria quarta Hebdomadae ultimae Pentecostes.

Ejus Corpus post biduum clanculum sepelitur.

Claret miraculis.

Martyrii tempus.

Scriptoris Epilogus.

Hactenus nostrorum Martyrum adversus Regem suscepta, confectaque superioribus annis Certamina exposuimus, in quibus & illi, qui primi manipulos in praelium eduxere, quique istis successere postremi, utrique profecto egregiis armis fulsere, valida lorica, atque potenti casside instructi, concurrerunt, utrique in media acie, atque in ipso conflictu adverso corpore vulnera accepere, omnes in ora proni, sicut dimicantes procubuerunt: & primi quidem adversariorum vultus observabant, utpote qui a fronte ipsos adorti, exserto palam ferro, eorum viscera directe petebant. Postremi contra ex obliquo respectare hostium latus coacti sunt, velut qui de insidiis, & a tergo oppugnabantur. De posteris utrique suis benemeriti sunt, quibus dignitatem, gloriam, atque opes proprio sanguine compararunt.

Martyrum elogium.

Huc ergo jam propera; mirare, & obstupesce nostram cum inferno veteratore pugnam, cujus initia, primaeque velitationes laude non carent: induciae dedecus, & ignominiam pariunt. Mirare, ut homo pro sui potestate arbitrii arma expediat, idest, fidem, ut loricam induat, hoc est, veritatem, ut ferrum distringat, verbum, scilicet, vitae, ut hastam adtollat, certa, videlicet, oracula! Hisce nempe muniti armis, tres illi clarissimi Senes bellum, adversus Tyrannos susceptum, confecere; isti quippe postremam aciem tenuere, ut Simeon, ejusque socii primam, a quibus Bellum pro veritate coeptum, a tribus hisce postremis tandem feliciter consummatum est; sic omnes constitutam Victoribus coronam, ac triumphum sunt consequuti. Enimvero Simeonis collegae fuere vernantes flores, quibus ille stipatus adparuit, & Acepsimae socii lilia, ipsius coronae inserta. Et illi quidem, datis carnifici cervicibus, magnam sibi gloriam pepererunt; isti vero postremi acerbissimis cruciatibus divexati, invictam animi sui praestantiam comprobarunt in ea temporum acerbitate, quae per quadraginta annos efferbuit, quibus Tyranni gladius caedibus Christianorum, & sanguine heluebatur, atque electorum corporum strage sese oblectabat, & formosis artubus saginabatur. Voravit ille carnes, exsaturatusque exultavit, bibit sanguinem, & inebriatus gestiit: nunc vero micare super cervices nostras jam desiit, nec nostro amplius, ut olim, sanguine erubescit. Martyres, quos ille peremit, novo candore nitent; at ipse in sordibus suis jacet, ac squalet. Quos idem lapidibus obruit, relevati proficiunt: at ipse

In Saporica quadraginta annorum Persequutione primus Simeon Bar-saboë, postremi Acepsimas, Joseph, & Aithilahas Martyres occubuerunt.

ipse prostratus, & penitus excisus interiit; contra vivunt, laetique vigent, quos ipse adflixit. Anno autem trigesimo primo Persequutionem inchoavit, & septuagesimo ipse vivere desiit. Adolevit inter caedes, & per strages ad senectutem, & senium pervenit. Impii Regis gladius in domo Simeonis Barsaboë acutus est, & in domo Acepsimae & sociorum acies ejus hebetata est. Jam vero hunc judicium manet, illos autem Resurrectio; hunc poena, illos Paradisus; hunc sempiternum exitium, illos Regnum, perpetuo duraturum. Ego vero exiguae mentis, & rei nullius homo, qui haec, meis utique viribus majora, literis mandare ausus sum, non equidem istam mihi provinciam usurpavi, ex inconsulta quadam animi, praepostere sibi fidentis, audacia; sed caritate dumtaxat impulsus, quoniam Beatorum Martyrum communionem desiderabam, & ab eorum memoria meorum mihi scelerum veniam pollicebar. Movit etiam me quorundam Piorum utilitas, & ardens in Martyres studium, quos vehementer delectabat audire certamina, atque triumphos, eorum praesertim Sanctorum, qui praeclaro Martyrio Orientales Provincias illustrarunt; quorum etiam cruore stylum nostrum, si cui insulsus, ingratusque adcidat, conditum iri, nostramque orationem per se incultam, horrentemque in eruditam, ac eloquentem immutatum iri, confido. Ceterum, quae hoc loco de illorum Martyrum Passione exhibuimus, indicatis eorumdem cruciatibus, & flagellationibus, consequutam praeterea adtexentes post acerbissimas quaestiones ferro, aut lapidatione mortem, caritatem, patientiam, & reddita Judicibus responsa, haec omnia ex Patrum Sermonibus, exacte descriptis, hausimus. Incidit quoque in manus nostras ejusdem Historiae volumen, simplici quidem, sed confusa oratione exaratum, ex quo eorundem Martyrum praestantissimam effigiem expressimus, & fortia, atque illustria gesta, quae in priori sermone nostro complexi sumus, adcurate depromsimus; inde vero ad omnes Provinciarum Orientalium Martyres sermonem produximus. Quoniam autem singulorum Martyrum Acta, nomina, & mortis genus singillatim describere nequivimus, idcirco eorumdem quaestiones, & datum Jesu Christo testimonium, ipsorumque encomia, atque triumphos in unum locum conjecimus, perinde ac si ad unum pertinerent, aut omnes parem mortis sententiam tulissent [19]. Lectores interim monitos volumus, ne Acta illa, quae in priori Sermone nostro exposuimus, antecedere autument tributa populo nostro imposita, atque Simeonis Seleuciae, & Ctesiphontis Episcopi necem, aut Martyrum stragem, in locis Huzitarum perpetratam anno trigesimosecundo Saporis Regis Persarum, sed hoc ipso tempore nostrae persequutionis initia esse consignanda. Fundamenta enim iis, quae dicturi eramus, praestruximus; deinde Martyria summatim adtexere adgressi sumus, quibus loca, nobis finitima, consecrata fuere: quandoquidem nec omnes capitales sententiae, in eos Christianos latae, ad manus nostras devenerunt; eas autem Martyrum caedes, & quae, secundum nostram supputationem, reliquas antecessere, retulimus juxta eam, quam nacti sumus rerum cognitionem. At forte dices, vix credibile esse, quod in prioribus Orationibus a nobis proditum est de immani crudelitate, qua in Dei Martyres usos fuisse Tyrannos memoravimus, nec fieri potuisse, ut in eos atrocissima illa tormenta decernerent, iisque mortis generibus eosdem necarent. Verumtamen quicumque haec nobis opponit, penitus persuasum sibi habeat, nos de multis pauca quaedam promere potuisse. Ceterum omnes Martyres, qui in Palatio Regis caussam dicebant, gladio feriebantur; qui vero a Praefectis interficebantur, illorum nec nomina, nec numerus, nec Martyrii locus hactenus innotuere: dive-

xati

Sapor, Persarum Rex, anno aetatis suae 31. Persequutionē inchoavit, & 70. ipse interiit.

Martyrum Historiae conscribendae occasio.

Encomia Martyrum, quae in sermone I. exhibentur, unde habita?

19 Scriptoris monitum.

Martyrum plerorumq; a Praefectis interfectorum ignota nomina, numerus, & Martyrii locus.

xati autem, ac discruciati fuerunt, sicut a nobis proditum est. Quas porro exscripsimus, quaestiones, sicut certis documentis nobis compertum est, per quae etiam Tyrannorum notitia ad nos pervenit, adversus Dei Servos exercuere crudelissimi locorum Praesides, illaeque in Persidis plerumque Urbibus habitae fuerunt. Quod ad istos postremos Martyres adtinet, quorum Martyrium, et Acta judicialia copiose retulimus, quidam nobis coaetanei fuerunt, nostrisque temporibus Martyrium subierunt, nobisque illos videre licuit. Qui vero antiquores fuerunt, eorum nos Gesta diligenter conscripsimus, secundum notitiam, nobis traditam a senioribus Episcopis, ac Presbyteris, testibus fide dignissimis, qui res, suam sub aetatem, atque sub oculos suos gestas, narrabant. Quamobrem pro communi nostra in Martyres caritate precamur Lectores, ut cum ei, qui primus describendae istius Historiae laborem suscepit, tum alteri, qui primus eandem composuit, veniam, & indulgentiam a Deo exposcant, ob ipsius misericordiam, & gratiam, atque ob illorum intercessionem, qui carceribus inclusi, occultas poenas pertulerunt, quas memorati Scriptores, in apertum prolatas, publicae luci exposuerunt.

Martyrum, quorum Acta copiose referuntur, Scriptor aequalis ac testis oculatus.

Antiquiorũ vero notitia ab Episcopis, ac Presbyteris testibus oculatis Scriptori tradita.

Sanctorum Invocatio.

ADNOTATIONES.

(1) ACepsimas: nomen Chaldaicum ex duplici voce compositum, quod *Perscrutatorem nominis* recte interpreteris.

(2) Acta S. Acepsimae, quae apud Lipomanum, Surium, & Bollandianos sub Metaphrastis nomine circumferuntur, pro *Honita*, Assyriae Urbe Episcopali sub Metropolitano Hadiabenico, & *Phaaca* pago, unde Acepsimas oriundus erat, habent *Naësson*.

(3) Ibid. pro *Papa* Monacho, legitur *Puer*.

(4) Regionem, seu Provinciam Syri & Chaldaei ܐܬܪܐ *Atra* dicunt. Cujus quidem vocis vim Graecus horum Actorum interpres minime adsequutus, ita locum hunc interpolat: *Tibi quoque, ad tuam redeunti Civitatem non licebit eam videre; sed e vita excedes in pago, qui dicitur Atradaran*.

(5) Hunc *Adrachum Magorum Principem* idem Graecus interpres adpellat.

(6) Idem pro *Beth-Cathuba*, Hadiabenae pago, legit *Beth-labuba*, quem pagum *recte scribentis* perperam exponit; nam Cathuba, non vero Labuba scribentem Chaldaice, seu Syriace sonat.

(7) *Aithilahas*, Assemano Bibl. Orient. tom. 1. *Aitallahas*, Sozomeno *Aithalas*, Lipomano, & Bollandianis *Aeithalas*. Id vero nomen Chaldaicum ex duplici constat voce, nempe ܐܝܬܝ *Aithi*, idest, adduxit, & ܐܠܗܐ *Alaha*, hoc est Deus.

(8) *Beth-Nubadra*: Graecis, Latinisque *Naarda*, & *Nearda*; Ebraeis *Nabardeba*, Urbs Babyloniae ad Euphratem sita. Olim Episcopalis sub Metropolitano Hadiabenico, postea vero sub Mosulano, ut ex Tabula Eliae Damasceni, & ex Pontificali Chaldaeorum tradit Assemanus Bibliothecae Orientalis tom. 3. par. 2. Hinc fallitur Graecus interpres, quum apud Lipomanum, Surium, & Bollandianos hunc Actorum textum sic reddit: *Aeithalam pagus aluit Bethnoarda*.

(9) Is in Syrorum Synaxario *Atarsacares Magorum Princeps*; in vulgatis autem Actis, *Ardasabor omnium Magorum Princeps* dicitur.

(10) Graecus interpres apud Lipomanum habet. *His, quae dicta sunt, fuit obstupefactus Judex, & accersito quodam ex iis, qui apud eum multum poterant, qui dicebatur quidem Adesche, ortus autem erat ex Civitate, quae vocabatur Arbel, &c.*

(11) Nimirum in Actis Sanctorum Centum & viginti Martyrum, in quibus, uti & heic infra, illustris haec Matrona, *Jazdundocta* nomine, laudatur.

(12) In Actis a Lipomano vulgatis *Zamsciates* audit *Nazeroth*.

(13) Eadem ferme, sed nonnihil interpolata habentur in Actis apud Lipomanum, Surium, & Bollandianos editis. Porro Manichaeorum haeresis, ineunte seculo Christi tertio, ex orco erupit. Ejus primus author Scythianus quidam, Saracenus genere, ex Arabia, Palaestinae finitima, oriundus, contrarias, & sibi invicem oppositas advertens in rerum natura qualitates, earum oppositionem duobus sibi mutuo adversantibus Principiis, quorum unum bonorum, alterum malorum numen esset, adscribendum effinxit; hancque doctrinam vindicaturus, quatuor, sed perbreves libros conscripsit primum de Mysteriis, secundum de Capitulis, tertium de Evangelio, quartum de Thesauris. Post haec profectus in Judaeam cum Terbintho Discipulo (non sub Apostolorum tempora, ut Sanctus Epiphanius oscitans scripsit, sed post annum Christi ducentesimum) quum fidem Christianam, quam argumentis evertere non poterat, a Presbyteris Ecclesiae Hierosolymitanae confutatus, praestigiis concutere conaretur, in eumque finem summum aedium tectum conscendisset; inde ulciscente Deo, lapsus in praeceps miserrime periit. Terbynthus vero auri, librorum, & haereseos ipsius factus haeres, quum in Judaea, ubi jam ex perversi-

verſitate notus erat, tutus manere non poſſet, in Perſidem aufugit, ac mutato nomine, Buddam, ſeu Buddaeum ſe nominavit. Verum adverſarios ibi expertus Mithrae, ſive Solis, Sacerdotes, multiſque diſputationibus ab ipſis laceſſitus, apud anum quamdam viduam ſe recepit. Tum Scythiani Magiſtri exemplo in ſummum tectum aſcendes, ac maleficiis operatus, ibidem correptus a daemone, atque in terram deturbatus, infelicem animam efflavit. Anus pecuniarum omnium, ac librorum compos facta, ſervum Perſam emit Cubricum nomine, anno Graecorum 551. Chriſti 340. juxta Chronicon Edeſſenum, Cod. Syr. Vatic. XII. natum, quem manumiſſum adoptavit, in Perſarum erudiendum curavit diſciplinis, ac librorum, atque pecuniarum conſcripſit haeredem. Qui, ne ſervitutis nomen ei probroſum eſſet, Manes adpellari deinde voluit. Quae vox Chaldaeis, & Syris *vas*, *veſtem*, & *inſtrumentum* quodlibet ſignificat: Perſis vero, teſte Sancto Cyrillo Hieroſolymitano, ὁμιλίαν, ideſt, adloquutionem. Verum quum apud Graecos male ſonaret hocce nomen, ne ab inſania, & furore videretur derivatum, Manichaeum, quaſi manna fundentem, hunc nominavere poſtea diſcipuli; ut ait S. Auguſtinus lib. de Haereſibus cap. 26. Interim multos diſcipulos in ſuum pertrahens errorem, viginti duos juxta Epiphanium, duodecim vero, juxta Theodoretum, ad exemplum Domini, ſelegit, nefariorum ſuorum dogmatum, impiarumque fabularum praedicatores; in quibus tres prae ceteris inſignes eſſe voluit Thomam, Addam, & Hermam. Ipſe vero quum de Chriſtiana Religione multa audiviſſet, comparatis pecunia S. Scripturae libris, veritatem admiſcuit mendacio, ut ſectam ſuam veriſimiliorem faceret. Cui ut majorem conciliaret authoritatem, filium Regis Perſarum, qui forte tum aegrotabat, magicis artibus ac praeſtigiis confiſus, curandum ſuſcepit; ſed quum Medicorum auxilio deſtitutus, ac Maneti relictus Princeps mortuus eſſet, in carcerem praeſtegiator conjectus eſt. Corruptis inde pecunia cuſtodibus clam aufugiens in Chaldaeae fines contendit. Ibi Marcellum, virum nobilitate, & omnibus Chriſtianae religionis officiis celeberrimum, qui Caſcarae morabatur, quemque ſeptem millia & ſeptingentos Chriſtianos, a Romanis militibus captos, redemiſſe, perhibent Acta Diſputationis Archelai Epiſcopi cum eodem Manete, a cl. viro Zacagnio, Bibliothecae noſtrae Vaticanae olim Praefecto, edita, ſeducere molitus eſt, data ad eum Epiſtola, praecipuos errores ſuos continente; quam quidem integram refert S. Epiphanius Haereſi 66. Verum a laudato Archelao, Caſcarae, Chaldaeae ſeu Babyloniae Urbis, unde Marcellus oriundus erat, Epiſcopo doctiſſimo, quocum ipſum Manetem in congreſſum venire idem Marcellus curaverat, convictus, & fugatus, ad Diodoridem, ejuſdem regionis oppidum clam adceſſit, ubi coram Diodoro Presbytero, quem S. Epiphanius & Photius Triphonem adpellant, iterum confutatus eſt. Perſarum deinde Regis venit in poteſtatem: quo jubente cutis illi vivo detracta eſt, quae palea farta & Urbis Seleuciae ac Cteſiphontis foribus ſuſpenſa ſub SS. Epiphanii, & Cyrilli tempora viſebatur. At quo ſuam longe lateque propagaret ſectam, projectiſſimae nequitiae homo, Addam in Indias, Thomam in Judaeam, Hermam in Ægyptum adlegaverat. Et in Perſide quidem plures olim extitiſſe hujus furfuris homines liquet vel ex hiſce Martyrum Orientalium Actis, in quibus Manichaei paſſim memorantur, uti etiam ex Papae Aghaei filii, Seleuciae & Cteſiphontis Catholici, qui S. Simeoni Barſaboë Martyrî praeceſſit, cum Rege Perſarum adverſus eoſdem Manichaeos conloquio, quod in ipſius Papae vita, ab Amro, Matthaei filio, conſcripta, refertur his verbis:

وكان في ايام هدا الاب عدّة من الملافنه يقاومون
اهل سيمون ومرقبون وماني وغيرهم . والملك
فلما شاهد الجثالقه والاساقفه لا يتزوّجون
والمانويّه علي مدهب ماني لا يتزوّجون ايضا . امر
بقتل المانويّه . وتعدّي الامر علي النصاري ولحق
مار فافا الفطربرك اذيةٌ عظيّمه وتصلم النصاري
الي الملك . واوجب ان يعرف الفرق . فاجاب
مار فافا بان المانويه يعتقدون الاهين . والارض
دات حياه . والانفس تنتقل من جسم الي
اخر ويرون ان التزويج نجس . والنصاري
يعترفون بالاه واحد ويرون التزويج . وانما يمتنع
الروسا سياسه ليواظبوا على الصلواق
ولا يكون لهم شي يشغلهم . فاستحسن
الملك الجواب وكف عنهم .

Sub hoc autem Patre (Papa) *plures erant doctores, qui adſeclis Simonis, Marcionis, & Manetis, alioſque impugnabant. Rex vero* (Vararanes) *quum vidiſſet tam Catholicos, & Epiſcopos, quam Manichaeos, Manetis ſectarios, a nuptiis abſtinere, in Manichaeos quidem ſententiam capitis tulit; ad Chriſtianos vero idem edictum manavit, ejuſque cauſſa Dominus Papa Patriarcha multa perpeſſus eſt. Quum igitur Chriſtiani ad Regem confugiſſent, juſſit ille, diſcrimen, quale inter utroſque eſſet, ſibi declarari. Tum vero Dominus Papa: Manichaei, inquit, duos Deos credunt, terramque vita praeditam, & animas ex uno corpore in aliud migrare; nuptias denique averſantur. Contra Chriſtiani unum Deum profitentur, & nuptias probant, etſi eorum Praeſules ab iis religionis cauſſa abſtinent, ut, ſcilicet, precibus vacare poſſint, nec habeant, quod ſeſe diſtrahat. Quod Papae reſponſum Rex quum probaſſet, praecepit, ne quid moleſtiae Chriſtianis deinceps crearetur.* Manichaeos itidem in Africa anno Chriſti 375. Romae vero anno 383. plurimum invaluiſſe, teſtatur ipſe D. Auguſtinus, qui novem in ea ſecta annos verſatus eſt. Ceterum de Manete, ejuſque praecipuis erroribus haec perhibet Gregorius Bar-ebraeus, qui & Abulpharagius, Hiſt. Dynaſt. Par. 7. ad ſextum Aurelliani Imperatoris annum. *Hoc tempore innotuit Manes Altenavi* (i. e. duorum Deorum adſer-

adsertor) *Hic primo Christianismum praesetulit, & Sacerdos factus est Ebuazi, docuitque & interpretatus est sacros libros, & cum Judaeis, Magis, & Ethnicis disputavit: deinde a fide desciscens, seipsum Messiam nominavit, & duodecim discipulos sibi adscitos in omnes Orientis regiones, Indiam usque, & Synas misit, qui in ipsis doctrinam Thanaviorum seminarunt; Duos scilicet esse Mundo Deos, alterum Bonum, qui est origo lucis, alterum malum, qui tenebrarum origo; atque his contendentibus, Bonum victoria in Malum potitum. Malum ergo in partem Australem recessisse, quo ibi mundum sibi conderet, cui dominaretur. Quod quum facere coepisset, ibique Benat Naash* (i. e. Arcturi signum) *circa polum Australem fabricasset, huic, quod circa polum Borealem est, simile, pacem inter ipsos fecisse Angelos, ea conditione, ut projiceret Bonus luminis sui aliquid in materiam; unde exstitit Mundus, generationi & corruptioni obnoxius, cui dominatus est Malus. Quod autem Bonus hoc coactus atque invitus fecisset, ideo ipsum in Caelis duas naves grandes creasse, videlicet, solem, & lunam, in quibus animas hominum reposuit, & portionem suam, quae Malo obtigit, paullatim repetere, ut materia sensim omni vestigio boni privetur, & cesset imperium Mali. Adseruit idem Metempsycosin, atque inesse cuivis rei spiritum, qui aliunde trasmigraverit. Modum etiam excedebat in laudando igne, ejusque virtute celebranda, eumque, qui sanctus praedicetur, & divinis elogiis ornetur, dignum esse; atque haec omnia luminis ipsius, & splendoris gratia: & quod medium occupet locum inter corpora sphaerica, & ex elementis composita. Terram autem quae vilipendatur, dignam esse autumavit, quod tenebricosa sit, nec illuminetur ipsius medium vel actu, vel potentia. Haec autem sententia antiquitus Persarum fuit, nec eam Manes primum in medium protulit, sed argumentis speciosis confirmavit. Optime autem hac in re respondit doctor Princeps Abu Ali Ebn sina* (Avicenna) *dicens: Quomodo fieri potest, ut in igne reperiatur quidquid in bonum, & in terra quidquid in malum cedit? Siquidem terra illud est, cui debetur duratio, & vita animantium, & plantarum; ignis autem, qualitatibus suis justum temperamentum excedens, corrumpit, & dissipat partes compositi. Fertur Sapor Persarum Rex Manetis interfecti pellem detractam stramine suffersisse, ipsumque super moenibus urbis patibulo adfixisse, quod quum magna de se praedicaret, filium ejus a morbo, qui ipsi contigit, sanare non potuit.* Hucusque Bar-ebraeus. Sed de his, aliisque pluribus Manichaeorum erroribus, & perversis moribus videsis Augustinum, Epiphanium, & Theodoretum; necnon disputationem Archelai cum Manete, quam modo laudavimus, & eruditissimi viri Petri Thomae Cacciari Carmelitae calceati, Dissertationem de Manichaeorum haeresi typis Sacrae Congregat. de Propaganda Fide quamprimum committendam. Adversus dementissimam hujusmodi sectam, quae progressu temporis, Mahometanorum praecipue opera in Oriente penitus interiit, praeter Graecos, & Latinos Patres, Syri complures scripsere, ut S. Ephraem, Diodorus, Paulonas, Titus, Daniel Rhesinae, Gabriel Hormuzi, Natanaël, & Bud Periodeutes, de quibus consule Catalogum Ebedjesu Sobensis Metropolitae apud Assemanum Bibl. Orient. tom. 2. & 3. ubi varia de Manichaeis notatu digna habentur.

(14) In Actis, quae Lipomanus Metaphrastis nomine vulgavit, legitur: *Cum vero accepisset Judex, maximum quemdam Persam Praesidem, nomine Saborium, in suum vicum advenisse, qui adpellatur Macellaria, ei Martyrum mandat examinationem.*

(15) Ibid. *Jazdundocta*, quod nomen Persicum recte *Deo natam* interpreteris, *Isdandul* perperam scribitur.

(16) Ibid. Hic Actorum locus sic interpolatur: *Atque venerandum quidem illud corpus, adhibitis custodibus, conservabatur tamquam thesaurus aliquis: cum autem tres dies praeteriissent, & jam advenisset quartus, extitit magnus, & terribilis terraemotus.*

(17) Ibid. pro *Dastgarar*, regionis Nuhadrae, sive Beth-Nuhadrae Oppido, legitur *Patrias vicus*.

(18) Ibid. Feriae quartae hebdomadis ultimae Pentecostes, quae anno Christi 380. ad quem S. Aithilahae Martyrium ex dictis referendum est, in diem 27. Maji incidit, perperam sufficitur *Mensis Junius*.

(19) Primi hujus sermonis, quem heic laudat Maruthas, nonnisi fragmentum, & quidem tenue, in Codice Chaldaico Nitriensi Vaticano II. habetur, quod Assemanus in Indice Codicum Syriacorum, quem ad Bibliothecae suae Orientalis tom. 1. adjecit, *Sermonem in laudem Martyrum Orientalium*, inscribit, ex hac scilicet, epigraphe, quae ad ejus calcem legitur:

ܫܠܡ ܡܐܡܪܐ ܕܐܬܐܡܪ ܥܠ ܬܫܒܘܚܬܐ
ܘܙܟܘܬܐ ܕܣܗܕܐ ܟܠܗܘܢ ܕܒܐܬܪܐ
ܕܡܕܢܚܐ.

Explicit sermo, qui dictus est super encomio, & triumpho Martyrum omnium Orientalium. Quoniam vero praeter generales Martyrum laudationes, nulla in eo fragmento Acta referuntur, idem a nobis consulto praetermissum est, donec integrum aliud exemplar in manus nostras incidat, ex quo farciri possit jactura eorum, quae in Codicibus nostris desiderantur.

AD-

ADPENDIX

AD PERSICAE XL. ANNORUM PERSEQUUTIONIS HISTORIAM.

In qua nonnulla aliorum Martyrum Orientalium, qui anno Saporis II. Persarum Regis decimo octavo, & trigesimo; necnon Vararanis V. Isdegerdis Filii, secundo, in Perside passi sunt, Acta ex Codice Chaldaico Nitriensi Vaticano II. nunc primum in lucem proferuntur.

ADMONITIO

In Acta SS. Martyrum JONAE, BRICHIESU, & aliorum IX. Sociorum:

Persequutiones, a Sapore Rege in Christianos excitatae.

ANte immanissimam quadraginta annorum Persequutionem, cujus historiam a S. Marutha Tagritensi Episcopo, Chaldaice conscriptam, tum latina lingua, tum admonitionibus nostris atque adnotationibus hactenus illustravimus, alias a Sapore II. Persarum Rege, cognomento Longaevo, in Christianos excitatas fuisse, nempe, anno Regni aetatisque suae decimo octavo, & trigesimo, liquet potissimum ex duobus Martyrum Orientalium Actis, quae una cum totidem aliis, ad Persequutionem Isdegerdico-Vararanicam pertinentibus, ex pervetusto Codice Chaldaico Nitriensi Vaticano II. eruta, juxta ordinem, in quem ibidem digesta sunt, heic exhibere, operae pretium duximus.

Acta Graece, inde vero latine parum feliciter reddita.

Porro Acta Sanctorum Jonae, Brichjesu, & aliorum novem Martyrum, nominatim in titulo, & ad calcem infra recensendorum, qui, Sapore Rege anno Regni sui decimo octavo in Christianos furente, Martyrii lauream obtinuerunt, ab Esaia, Adabi Arzunitae filio, Equite ipsius Saporis Persarum Regis nobilissimo, Chaldaice exarata, inde vero in Graecum sermonem a Metaphraste, parum tamen feliciter, ut in adnotationibus mox subjiciendis, ostendemus, conversa, ex Codice MS. celeberrimae Venetorum Bibliothecae, quem Franciscus Zinus latinitate donavit, recitant, Lipomanus tom. VII. Surius tom. II. & Bollandiani tom. III. mensis Martii; eaque tamquam genuina, & recte quidem, amplectitur doctissimus Cardinalis Baronius in Notis ad Martyrologium Romanum, die 29. Martii: *Habentur*, inquit, *eorum Acta sincerissima, scripta ab Isaia Adami filio, qui praesto fuit*. Idem etenim Esaias ad eorum calcem haec de seipso profert:

Eorum auctoritas.

ܕܒܨܠܘܬܗܘܢ ܢܗܘܐ ܡܢܬܗ ܠܐܫܥܝܐ ܒܪ ܐܕܒܝ ܐܪܙܢܝܐ ܡܢ ܦܠܚܐ ܕܡܠܟܐ
ܕܐܬܚܫܚ ܒܗ ܗܘܐ . ܘܫܩܠ ܥܠܘܗܝ ܘܟܬܒ ܢܨܚܢܝܗܘܢ ܕܗܠܝܢ ܣܗܕܐ ܩܕܝܫܐ :

Quorum in precibus locum habeat, oramus, Esaias, Adabi Arzanitae filius, ex cohorte Regiorum Equitum, qui horum Martyrum quaestionibus praesens adfuit. & onus suscepit scribendi eorum triumphos. Quae verba Mataphrastes hunc in modum de more ampliavit. *Hanc autem Sanctorum Martyrum historiam conscripsit Isaias, Adami filius; qui cum eques esset Regis Persarum Saborii, & cum Magorum Principibus, ut auditor tantum, & spectator eorum, quae fiebant, interesset; atque ita omnia, quae in hoc certamine contigerunt ab initio ad finem usque, audisset, ac perspexisset, ea ad omnium aedificationem, atque utilitatem, & salutem litterarum monumentis mandavit, ut talem pro Christo virtutem omnes studeant imitari*.

Martyrii tempus.

Circa annum, quo isti Martyres coronam consequuti sunt, Esaiae consensit Metaphrastes; uterque enim refert, id anno Saporis Regis decimo octavo contigisse. De die vero, & mense discrepant; nam Esaias quidem in hisce Actis Chaldaicis, eorum Passionem consignat die 29. Lunae Decembris: ܐܫܬܡܠܝܘ ܕܝܢ ܣܗܕܐ ܗܠܝܢ ܡܢ ܥܠܡܐ ܒܥܣܪܝܢ
ܘܬܫܥܐ ܒܣܗܪܐ ܕܟܢܘܢ ܩܕܡܝ ܒܫܢܬ ܬܡܢܥܣܪܐ ܕܫܒܘܪ ܡܠܟܐ :

Lau-

Lauream, inquit, *adepti sunt Beati Martyres a primo ad postremum omnes Luna vigesima nona Canun prioris*, seu decembris. At Metaphrastes pro Decembri habet Martium: *Interfecti sunt novem ex iis Christi Martyribus* VI. *Calend. Aprilis*: *reliqui autem duo*, idest, Jonas, & Brichiesus, quem perperam Barachisium adpellat, IV. *Calend. ejusdem mensis*.

Memoria & cultus, Apud Latinos.

Metaphrasti consonant pleraque Martyrologia antiqua & recentiora, quae priores novem Martyres die 27. Martii, Jonam vero, & Brichiesum die 29. ejusdem mensis concelebrant. Romanum etenim Martyrologium ista ad diem XXVII. Martii habet: *In Perside Sanctorum Martyrum Zanitae*, *Marothae*, sic ex Metaphraste Zebinam & Marutham vocat, *Narsetis*, *& aliorum quinque*, *qui sub Sapore Rege Persarum saevissime trucidati*, *Martyrii palmam meruerunt*. Ad diem vero XXIX. ejusdem mensis: *In Persia Sanctorum Martyrum Jonae*, *& Barachisii sub Sapore Rege Persarum*: *quorum Jonas pressus in cochlea*, *confractis ossibus*, *medius dissectus est*; *alter vero oppletis faucibus pice ardenti suffocatus*. Gelesinus eodem die 27. Martii: *In Persia Sanctorum Martyrum Zanitae*, *Lazari*, *& Sociorum septem*. *Ii*, *Saborio Persarum Rege*, *populique*; *nominisque Christiani hoste teterrimo*, *pro fide in vincula conjecti*, *cum varios cruciatus exhausissent*, *praeclara Martyrii dimicatione confecta*, *in Confessione*, *Caelesti constantia roborati*, *pro victoria fidei*, *egregia corona redimiti*, *in Caelum evolant ad Choros Angelorum*. Et die 29. ejusdem mensis: *In Persia Beatorum Martyrum Jonae*, *& Barachisi*: *qui fortissimi Dei milites*, *Saborii Regis*, *rei Christianae hostis*, *jussu*, *omni cruciatuum genere torti*, *praeclaro & fidei*, *& virtutis Christianae exemplo dato*, *stola lucis induti*, *sempiterna perfruuntur gloria*. Eadem fere leguntur apud Felicium, qui priores novem Martyres singulos suis nominibus exprimit: additque, eos passos anno Saporis Regis decimo octavo; apud Molanum in Auctario Usuardi, Canisium, & alios Martyrologos.

Et apud Orientales.

In Menaeis autem Graecorum, etsi ad diem Martii vigesimam septimam nulla priorum novem Martyrum memoria habeatur; attamen in elogio SS. Jonae, & Brichiesu, quod ad diem ejusdem mensis vigesimam nonam refertur, iidem Martyres & nominibus suis, juxta Metaphrasticam tamen versionem, laudantur, & die 27. praedicti mensi coronati dicuntur. Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, τῶν Ἁγίων Μαρτύρων Ἰωνᾶ, καὶ Βαραχησίου· Οἱ Ἅγιοι Ἰωνᾶς καὶ Βαραχήσιος ὑπῆρχον ἐκ Πέρσιδος κατὰ τοὺς Χρόνους Σαβωρίου Περσῶν, καὶ Κωνσταντίνου Βασιλέως Ῥωμαίων τοῦ μεγάλου· Μοναχοὶ δὲ ὄντες καὶ τὸ ἑαυτῶν Μοναστήριον καταλιπόντες, ἦλθον ἐν πόλει Βαραβὼχ καλουμένῃ· Καὶ ἐν αὐτῇ κατακλείστους εὑρόντες τοὺς Ἁγίους Μάρτυρας Ζανιθὰν, Λάζαρον, Μαρουθὰν, Ναρσῆν, Ἠλίαν, Μάρην, Ἄβιβον, Σηβεήθην, καὶ Σάβαν· Παρεθάρρυναν αὐτοὺς, καὶ πρὸς τοὺς ἀγῶνας ὑπήλειφον. κατασχεθέντες δὲ, ἤχθησαν πρὸς τοὺς τρεῖς ἄρχοντας Μασδρὰθ, Σιρῶ, καὶ Μαρμησῆ, ὑφ' ὧν παραινέσεις ἅμα καὶ ἀπειλὰς δεξάμενοι, καὶ μὴ πεισθέντες αὐτοῖς, πρῶτον δεσμοῦνται νόμῳ Περσικῷ. Ὁ δὲ Ἰωνᾶς, καὶ ῥάβδοις τραχείαις τύπτεται, καὶ σχοινίοις διαλειφθεὶς ἐξώτου ὑπαίθειος τοῦ κρυμνοῦ προσαλαιπωρεῖσθαι βάλλεται· Ὁ δὲ Βαραχήσιος βόλους χαλκοὺς ἐκπυρωθέντας κατὰ τῶν μασχαλῶν δέχεται καὶ ἄφνω ἐπί τε τοῖς βλεφάροις, καὶ τοῖς ὠσὶ, καὶ τοῖς λάρυγξι τῶν ἁγίων μόλυβδον κατεχέουσιν καὶ ὁ μὲν Βαραχήσιος, δεθεὶς τοὺς πόδας κρεμμᾶται ἐν τῇ φυλακῇ. Ὁ δὲ Ἅγιος Ἰωνᾶς τέμνεται τοὺς δακτίλους χειρῶν καὶ ποδῶν, καὶ τῆς κεφαλῆς τὸ δέρμα ἀφαιρεῖται, καὶ τὴν γλῶτταν τέμνεται καὶ ἐν χαλκίῳ πίσσης μεστῷ ἐμβάλλεται· ἐξ οὗ ἀβλαβὴς διεξῆλθε, καὶ μετὰ ταῦτα κατασφίγγουσιν αὐτὸν ἐν κοχλίᾳ τεκτονικῷ, καὶ συντρίβουσιν αὐτοῦ τὰ ὀστᾶ· εἶθ' οὕτως πρίζουσι μέσον, καὶ ἐν λάκκῳ κρύπτουσι βαθυτάτῳ, ἐν ᾧ τὸ τέλος ἐδέξατο. Ὁ δὲ Ἅγιος Βαρχήσιος εἰς ἐξέτασιν ἀχθεὶς, γυμνὸς σύρεται ἐπ' ἀκάνθαις καὶ περιπείρεται καλάμοις ὀξέσι, καὶ ἐν κοχλίᾳ βληθεὶς, καὶ ὅλον τὸ σῶμα καταθλασθεὶς καὶ κατὰ τοῦ φάρυγγος πίσσαν ἐπιχυθεὶς βράζουσαν, ἀπέδωκε τὴν ψυχήν. συγκατετέθησαν δὲ αὐτῶν τὰ λείψανα, καὶ ἐτάφησαν ἅμα τοῖς ἐννέα μάρτυσιν. ἐκείνων δὲ τελειωθέντων κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἑβδόμην τοῦ μαρτίου μηνὸς· τοῦ δὲ Ἁγίου Ἰωνᾶ καὶ Βαραχησίου κατὰ τὴν εἰκοστὴν ἐννάτην. *Eodem die* (Martii XXVII.) *Sanctorum Martyrum Jonae*, *& Barachisii*. *Sancti Jonas*, *& Barachisius ex Perside fuerant tempore Saborii*, *Persarum Regis*, *& Constantini Magni*, *Romanorum Imperatoris*. *Monachi vero quum essent*, *suumque Monasterium reliquissent*, *ad urbem*, *Baraboch dictam*, *perrexerunt*: *ibidemque quum Sanctos Martyres Zanitam*, *Lazarum*, *Marutham*, *Narsem*, *Eliam*, *Maren*, *Abibum*, *Sebeethem*, *& Sabam*, *carceri inclusos*, *invenissent*, *iis animum*, *stimulosque addiderunt*, *& ad certamen subeundum cohortatione fuerunt aliptae*. *Comprehensi autem*, *tribus Persarum* Prin-

Principibus Masdrath, Siro, & Mamersi sistuntur, a quibus cum blanditiis, tum minitationibus ad ejurandum Christum solicitati sunt. Quumque eorum consiliis minime adsentirentur, primum ex lege Persica vinculis constringuntur. Et Jonas quidem virgis asperis excipitur, funibusque adstrictus, foras sub dio glaciei exponitur. Barachisius vero glebas aeneas ardentes sub axillis sustinet. Tum in palpebras, aures faucesque Sanctorum plumbum infundunt, mox Barachisius vinculis constrictus, pedibus in carcere suspenditur: Jonae vero manuum, pedumque digitos praecidunt, & capitis cutem detrahunt, linguam abscindunt, atque in vas, pice plenum, immittunt, ex quo innocuus evasit. Post haec vero in cochlea comprimitur, ejusque ossa confringuntur; ac demum serra medius secatur, & in profundissimum conjicitur lacum in quo Martyrium complevit. Sanctus Barachisius ad quaestionem adductus, nudus per spinas trahitur, arundinibus acutis cruciatur, & in cochleam injectus, toto confractus corpore, piceque ebulliente in ejus fauces effusa animam reddidit. Composita autem eorum corpora una cum novem Martyribus sepulta sunt. Porro isti die vigesima septima mensis Martii Martyrium consummarunt, Jonas vero & Barachisius die vigesima nona. Haec Menaea, in quibus & hi versus in eorumdem Martyrum laudem exibentur.

Ἔχεις Ἰωνᾶν καὶ σὺ γῆ πάντως μέγαν,
Κατ' οὐδὲν ἐνδέοντα τοῦ θαλαττίου.
Διψῶν Βαραχήσιος ἀθλητῶν τέλος,
Χανδὸν ζεούσης ἐκπίνει πίσσης σκύφον
Ἐπᾶ φλογερῆς ἐννάτη Βαραχήσιον εἰκάδι πίσσης.

Habes tu quoque, Terra, Jonam, haud dubie magnum,
Nequaquam indigentem marino,
Sitiens Barachisius Athletarum finem,
Inhianter bullientis picis ebibit scyphum
Consequuta est fervida pice Barachisium dies vigesima nona.

At Menologium, Basilii Porphyrogeniti Imperatoris jussu editum, in eorumdem Sanctorum Jonae & Brichiesu Certaminis Encomio, a quo diem Martii vigesimam nonam auspicatur, praefatos quidem novem Martyres commemorat; sed eorum, nec nomina, nec Martyrii diem aut mensem exprimit. *Certamen Sanctorum Jonae, & Barachisii. Imperante Constantino Magno erant isti. Monachi autem quum essent, abierunt in Persidem: & quum ibidem reperirent novem Sanctos Martyres, cerceri inclusos, eos ad fortiter certandum animarunt. Quare comprehensi, & ad Principes Persarum adducti sunt, a quibus adigebantur Christum abnegare. Sed quum ad id faciendum nequaquam adduci possent, primus Jonas vinculis constringitur secundam legem Persarum: solent enim Persae, si aliquem verberibus excepturi sunt, illum in terram deponere, ejusque manus ac pedes vinculis alicui ligno adstringere. Ille vero tamquam lapis immotus, plagas accepit, dum asperis virgis caederetur: quem sanum invenientes, projecerunt foras, & glaciei concretae per totam noctem exposuerunt. Digitos deinde manuum ac pedum abscindunt, ipsumque in cochlea compressum, serra medium secant, & in lacum projiciunt: atque ita finem vivendi fecit. Barachisius autem nudus per spinas tractus, & in cochleam conjectus, quum in ejus guttur pix ebulliens infusa esset, vitam consummavit.* Hucusque Menologium Basilii; quod tamen a genuinis Actis in nonnullis dissentit, de quibus infra in adnotationibus, ubi cum Metaphrastis, tum aliorum Martyrologorum adlucinationes perstringemus. Demum Cardinalis Sirleti Menologium die 27. Martii, praetermissis novem Martyribus, haec pauca de SS. Jona & Brichiesu refert: *Eodem die Martyres Jonas, & Barechisius securi percutiuntur.* Verum non videtur hujus Menologii author antiqua Acta ab Esaia conscripra habuisse. quae Jonam & Brichiesum non securi percussos; sed alterum quidem ferrea serra dissectum fuisse, alterum vero mogna vi liquefactae picis atque ardentis sulphuris in os infusa suffocatum, perhibent.

Ceterum de anno, quo isti Martyres lauream adepti sunt, deque Epocha Persequutionis, quam ad annum Saporis decimum octavum conlocat Esaias, et ex eo Metaphrastes, non omnes recte sentiunt. Baronius enim eorumdem Martyrum necem, atque adeo initium hujus Persequutionis ad annum Christi 344. protrahit. At mirari profecto subit, quî doctissimus Annalium parens, a quo & Saporis regni exordium anno

Epocha Persequutionis.

Baronii lapsus.

anno Christi 310. consignatur, & sincerissima horum Martyrum Acta existimantur, eisdem diserte praefixum legerit annum ipsius Saporis decimum octavum; & vulgarem nihilominus Christi annum 344. suffecerit. Noverat insuper idem author, tam in Menologio Basiliano, quam in Graecorum Menaeis eorumdem Martyrum Passionem ad Constantini Magni tempora referri: is autem anno Christi 337. e vivis excessit. Bollandiani vero & indigesta & secum pugnantia loqui videntur; ad diem quippe Martii 29. haec ex Theophane excerpta Actis nostrorum Martyrum praemittunt: *Cum sub Constantino Magno Imperatore Christiano, Ecclesia Christi tutissima pace frueretur, Fides Christiana per totum Persarum Regnum magno incremento augebatur: quod aegre ferentes Judaei. ac plurimi Persarum, Christianos apud Saporem Regem criminati sunt. Unde horrenda persecutione commota, plurimi pro Christo Martyrii corona fuere condecorati. Imo in praecipuis urbibus, nobilissimi quique ad decem & octo millia cruciatibus horrendis, & ab humana penitus alienis natura Martyres fuere consummati. Quibus auditis sacratissimus Imperator Constantinus, ut Christianorum sanguini fundendo parceret, & a tanta crudelitate abstineret, per litteras, additis etiam precibus, Saporem est adhortatus; sed duram Regis mentem flectere non valuit: ut ea omnia Theophanes in Chronographia ad annum Constantini* XXI. *Christi 325. aut sequentem accurate describit. In hac Persecutione passi sunt ad diem* XXIX. *Martii SS. Jonas, & Barachisius fratres.* Hucusque Bollandiani. At quis non videat, heic a Theophane omnium immanissimam quadraginta annorum Persequutionem anno Saporis Regis 31. inchoatam describi, quum loco a Bollandianis citato, Simeonem Barsaboë, Seleuciae & Ctesiphontis Episcopum, sub ejusdem Persequutionis initium, quod perperam ad Constantini Magni tempora revocat, Martyrio fuisse perfunctum, disertissime perhibeat? Quam tamen Persequutionem iidem Bollandiani ad diem 21. Aprilis, nonnisi anno Imperii Constantii VII. Christi 343. coeptam adfirmant. Nec magis sibi constant Bollandiani, dum eidem Theophani consentientes tradunt, Constantinum Magnum hujus Persequutionis caussa literas ad Saporem dedisse, ut nimirum a Christianorum sanguine fundendo desisteret. Hanc enim opinationem alibi in Assemano nostro perstringunt. *Legi*, inquit, Bollandianus die 4. Augusti in admonitione praevia ad Acta S. Jae, *& perlegi Epistolam Constantini Magni, & nihil inveni, quod adsertam ab Assemano Persequutionis anticipationem suadeat*, seu Costantini Magni Epistola aliquam indicari Persequutionem a Sapore in Christianos excitatam. Ceterum quem Bollandiani laudaverant die 29. Martii, Theophanes tantae non est authoritatis, ut ab aliis Scriptoribus, sicut ab ipsismet Bollandianis ad diem 21. Aprilis, & 4. Augusti, non vapulet; claruit enim ille seculo Christi octavo exeunte: atque adeo non aliam, quam quae ab Eusebio exhibetur, videre potuit Constantini Magni Epistolam. At haec de desistendo a Christiani sanguinis effusione ne verbum quidem infert; quamquam si revera inferret, nonnisi Persequutionem, decimo octavo Saporis anno motam, luculentissime adtingeret, designaretque.

Bollandiani refelluntur.

Item Ruinartus.

Demum, ut alios praetermittam, Theodoricus Ruinartus in Admonitione praevia ad Acta S. Simonis Barsaboë pag. 566. nullam aliam ante illam quadraginta annorum persequutionem, cujus exordium ad annum Christi 343. cum Bollandianis differt, a Sapore excitatam fuisse contendit; sibique opponentibus Acta SS. Jonae, Brichiesu, & aliorum novem Martyrum, siquidem ibi Sapor anno regni sui decimo octavo, idest, Christi 327. vel, ut censet Petavius, 328. Persequutionem adversus Christianos commovisse dicitur, respondet hisce verbis: *Salva etiam horum Actorum auctoritate, quis non videat annum Saporis 18. pro 38. facile irrepere potuisse in eis aut describendis, aut in aliam linguam ex Persica vertendis?* Ruinarto adstipulatur Tillemontius; qui idcirco horum Martyrum Passionem in annum Christi 346. rejicit. Verum quum annus ille, Saporis scilicet decimus octavus, non alphabeticis literis, aut numeralibus notis, quibus mendum facile posset obrepere, sed verbis integris, atque disertis in omnibus, quae extant, Chaldaicis, Graecisque Actorum editionibus referatur; idque sine ullo certo argumento ab utroque authore adferatur, hanc plane sententiam veluti inanem, futilemque improbandam esse, nemo, nisi poeta, cui quidlibet audendi, fingendive inest potestas, inficias ibit. A recentioribus autem latinis, qui hanc duodevigesimi Saporis anni Persequutionem ad Constantii Imperatoris tempora protrahunt, scire vellem, unde-

Et Tillemontius.

undenam horum Martyrum notitam hauserint? Certe non aliunde, quam a Lipomano, qui eorum Acta primus ex Metaphraste in lucem protulit. A quo igitur edocti sunt, eam alio, quam quo tradit idem Metaphrastes, excitatam fuisse, anno? At peremta est lis eo ipso, quo adversarii nobiscum decantant horum Actorum scriptorem Esaiam, Adabi Arzunitae filium. Is enim oculatus testis, ac in rebus Persicis expertissimus, utpote ipsius Saporis Regis eques, haec eorum initio prodit. *Inierat Sapor, Persarum Rex, Regni sui annum duodevigesimum, ratusque id e republica esse, adversus Christi Ecclesiam adeo acerbam Persequutionem commovit, ut etiam Ecclesias, & Altaria dirueret, Monasteria incenderet, gravissimisque oneribus universos Christianos divexaret.* Vel itaque explodenda omnino Scriptoris coaequalis, imo & testis oculati, omnique exceptione majoris authoritas: quod quidem nullus emunctae naris censor audet; vel inconcusse definiendum, Saporem anno Regni sui decimo octavo hanc Persequutionem concitasse. Is vero annus, quoniam Sapor, juxta concordem Chronologorum sententiam, Rex in utero matris agnitus, anno Christi 310. in lucem editus fuit, ut in vulgarem ejusdem Christi annum 327. cadat, consequens est.

Bibl. Orient. Authoris sublestae conjecturae.

Neque audiendus est clarissimus Bibliothecae Orientalis Author, qui tom. 1. pag. 17. & 194. praeterquamquod annum Saporis decimum octavum cum vulgaris Christianae aerae anno 317. perperam conjungit, hanc, de qua agimus, Persequutionem & nullo diplomate Regio indictam fuisse, & in sola urbe Regia efferbuisse, opinatur. Nam rursus legatur Actorum proëmium: *Inierat Sapor, Persarum Rex, annum sui Regni duodevigesimum, ratusque id e republica esse, adversus Christi Ecclesiam adeo acerbam Persequutionem commovit*, &c. Quae quidem verba quotquot in Perside degebant, Christianos comprehendunt, nec nisi inepte ad peculiarem locum aptari queunt. Porro quae ibidem ab Esaia memorantur, Ecclesiarum & Altarium eversiones, Monasteriorum incendia, gravissimaque onera universis Christianis imposita, quis praevio generali Regis in Christianos edicto non adscripserit; atque adeo ejusmodi Persequutionis immanitatem nedum urbem Regiam, verum etiam omnes Persici Regni provincias pervasisse, non adfirmaverit? Concinit Lipomanus, quum ex Metaphraste scribit: *Praeterea imperavit Saborius, ut Christiani conquirerentur, inventique cogerentur diis sacrificare, & qui parerent, magnis adficerentur honoribus; qui vero parere recusarent, variis tormentis, & suppliciis gravissimis excruciarentur.* Sed de his satis.

ܬܘܒ

ܣܗ̈ܕܘܬܐ ܕܩܕ̈ܝܫܐ ܝܘܢܢ ܘܒܪܝܟܝܫܘܥ ܘܙܒܝܢܐ ܘܠܥܙܪ ܘܡܪܘܬܐ ܘܢܪܣܝ ܘܐܠܝܐ ܘܡܚܪ ܀
ܘܚܒܝܒ ܘܫܒܐ ܘܫܡܒܝܬܐ ܕܐܣܬܗܕܘ ܒܫܢܬ ܬܡܢܥܣܪܐ ܕܫܒܘܪ ܡܠܟܐ ܦܪ̈ܣܝܐ .

A C T A

Anno Saporis II. Persarum Regis 18. Christi 327.

SS. Martyrum JONAE, BRICHIESU, ZEBINAE, LAZARI, MARUTHAE, NARSETIS, ELIAE, MAHARIS, HABIBI, SABAE, & SCEMBAITAE.

ܒܫܢܬ ܬܡܢܬܥܣܪܐ ܕܡܠܟܘܬܗ
ܕܫܒܘܪ ܡܠܟܐ ܕܦܪ̈ܣܝܐ
ܕܒܪ ܪܕܘܦܝܐ ܩܫܝܐ ܠܥܕܬܗ
ܕܡܫܝܚܐ . ܗܦܟ ܐܦ ܥ̈ܕܬܐ ܘܡܕܒܚܐ
ܘܡܕܒ̈ܚܐ ܣܚܦ . ܘܕ̈ܝܪܬܐ ܐܘܩܕ
ܒܢܘܪܐ . ܘܒܛܘ̈ܠܣܝܐ ܝܩܝ̈ܪܐ ܠܟܠܗܘܢ
ܡܗܝܡܢܐ ܗܘܘ : ܘܗܪܟܐ ܗܘܐ
ܫܘܠܛܢܗ .

Atrox in Christianos Persequutio.

INIERAT Sapor, Persarum Rex, annum Regni sui duodevigesimum, ratusque id e republica esse, adversus Christi Ecclesiam adeo acerbam Persequutionem commovit, ut etiam Ecclesias, & Altaria dirueret, Monasteria incenderet, gravissimisque oneribus universos Christianos divexaret. Haec porro Rex ad eum finem moliebatur, ut ii a Deo, rerum omnium opi-

opifice, deficientes, ad Ignem, Solem, & Aquam, tamquam ad nova numina, transfugerent. Si quis itaque horum inanium Deorum cultum recusasset, atroces & intolerandas quaestiones subire cogebatur.

Jonas, & Brichiesus fratres Christianos carceri inclusos invisunt.

Erant in oppido Beth-Asa Fratres duo IONAS, & [1] BRICHIESUS bene morati, & bonorum omnium amore digni: qui quum audivissent, certis in locis ea cum acerbitate exagitari Christianae Fidei testes, perque exquisitos cruciatus cogi, susceptam religionem deserere, illuc sese conferre decreverunt [2]. Nec mora sese viae committunt; quumque eo demum adpulissent, concursum vident ad impias Aras fieri coeptum. Et quoniam locum, remque per se spectare cupiebant, in oppidum [3] Hubaham se contulere, & obvios quosque, sicuti usuvenit, percontantes, ad publicam custodiam pervenerunt, atque impetrata a custode venia, carcerem intrarunt, Christianos invisuri, quos in caussa Fidei in publicis vinculis detineri intellexerant. Multos ibi inveniunt, quorum constantiam impius Judex frustra divexaverat [4]. Hos ut in proposito eamdem animi firmitudinem tenerent, cohortabantur, eosque ex Sacris Libris ad disceptandum instituebant, & confirmabant, ea successus felicitate, ut ex illo Christianorum coetu alii Confessionis gloria insignes exstiterint, plerique etiam Martyrii coronam adepti fuerint. Postremi novem fuerunt, ZEBINAS [5], scilicet, LAZARUS, MARUTHAS [6], NARSES, ELIAS, MAHARES, HABIBUS, SABAS, & SCEMBAITAS.

Eos confirmant.

Eorum nomina.

Jonas, & Brichiesus proinde delati.

His novem Martyrio defunctis successere fortes illi duo fratres Jonas, & Brichiesus, quos ad dicendam de religione caussam Judex per eos dies advocaverat. Ferebatur, eos Christianos, qui supplicio nuper adfecti fuerant, horum fratrum cohortationibus conroboratos, ad illud mortis genus animum adpulisse. Quod Praesidi [7] delatum, iram ejus non mediocriter commovit. Quamobrem ambos, a satellitibus captos, blanda primum oratione pertentat: Per fortunam Regis Regum, ait, vos, optimi viri,

Praesidi sistuntur.

[illegible]

viri, obsecro, obtestorque, ne meam in caussa vestra operam ludatis. Macti animo agitedum, Regis Regum edictis obsequentes, Solem, Lunam, Ignem praeterea & Aquam sanctis, statisque a Principe ceremoniis colite. Cui Martyres: Tu contra haec paucis a nobis accipito, quibus te vicissim, quasi juri dicundo a Rege praefectum, commonendum putamus, ne, scilicet, ob iniqua judicia reus ipse tua caussa cadas. Neque enim eum Regem dumtaxat, a quo potestatem accepisti, reverearis oportet, quin multo majori reverentia illum observes, qui tibi sapientiam, intelligentiamque impertitus est. Qua in re tibi in primis investigandum, quis ille sit Rex Regum, & Caeli, Terrarumque supremus Dominus, qui tempora definit, mutatque pro arbitrio, quique hominum mentibus sapientiam infundit, cujus ope, atque praesidio Judices creantur, & aequam in populos exercent pro tuenda veritate potestatem? Jam vero nos vicissim te obsecramus, obtestamurque, ut definias, utri istorum Regum obtemperare cogendi simus nos mortales, illine, quem, dixi, omnium rerum esse supremum opificem, an contra Regi, quem brevi mors rapiet, ejusque majoribus adjunget?

Edocent Deo magis, quam Regi mortali obediendum.

Postrema haec, quibus Regem non esse immortalem, sed aliquando moriturum, adfirmabant, mirum in modum exacerbavere Magorum Principes, qui maximo furore inflammati, expediri protinus virgas jusserunt. Hae porro ex ramis mali punici confectae fuerant, &, ut minime dolatae, suis adhuc horrebant spinis. Interea separantur, & alter a curia ubi quaestio habebatur, amotus, in secretum conclave detruditur, cautumque, ne, quae in fratris caussa aguntur, ulla hic via resciat. Isque Brichiesus fuit, quo amoto, Sanctum Jonam Judices adoriuntur: Agedum, ajunt, delibera, utrum thus adoleas Igni, Soli & Aquae, Regis imperio obsequuturus, an, eo contemto, probris, poenisque acerbissimis male adfligi mavis? His, nempe, artibus contumaciam tuam

S. Brichiesus in carcerem detruditur.

S. Jonam seorsim adoriuntur Judices.

infringi Rex jubet. Neque te, fortasse ex istimes, alia ratione ab hoc judicio elapsurum, quam si posita isthac pervicaccia, imperata feceris. Quibus S. Martyr Jonas in haec verba respondit: Quum pluris faciam animam meam, atque vitae illius usuram, quae in Domino Nostro Jesu Christo posita, numquam casura est, minime adducar, ut Domini, & Dei nostri nomen ejurem, cui Christianorum spes universa innititur, cui confidisse neminem umquam poenitebit, vel pudebit umquam: quam spem, fiduciamque confirmata sacramento ejus promissa certissimam faciunt. Dixit enim: *Amen dico vobis, quicumque negaverit me coram hominibus, & ego negabo eum coram Patre meo, qui in Caelis est. Et qui confitebitur me coram hominibus confitebor & ego eum coram Patre meo, qui in Caelis est*, & coram Angelis ejus. *Quia venturus est Filius hominis super nubibus Caeli in gloria Patris sui, & in gloria Sanctorum Angelorum ejus, & redditurus est unicuique secundum opera ejus.* Agite jam, & quaecumque vobis imperata fuere, quantocius exsequimini: neminem ullo modo moramur. Neque putetis, eos nos esse, qui fidem, Deo nostro olim datam, modo frangamus, aut notam hanc inuramus Ecclesiae Christi, qui nos dignos putavit, quos domui suae praeficeret, quando nos illis verbis adloquebatur: *Vos estis lux Mundi.* Et rursus: *Vos estis sal terrae; & si sal infatuatum fuerit, in quo salietur?* Quod si nihilo secius Regi morem, sicuti ipsi suadetis, gesserimus, non modo sanguinem nostrum, verum etiam universi gregis salutem nos prodidisse merito arguemur [8].

Ejus constantia.

Matth. 10. 32. 33.

Ibid. 16. 27.

Ibid. 5. 13. & 14.

Tunc jubente Magorum Principe, B. Jonas nudus, suppositoque sub umbilicum stipite adligatus, subjicitur acerrimae fustigationi, adhibitis ad hoc virgis, quas e punico malo paratas superius diximus; & tamdiu caesus est, donec costae nudarentur. Toto supplicii tempore nihil dixit, praeter haec, ad Deum conversus. Gratias tibi ago, Deus Abrahae Patris nostri, qui illum, gratia tua praeventum, ex loco [9] isto olim evocasti, nos-

Immanissime caeditur.

Deum laudat.

[illegible]

noſque dignos effeciſti, qui per eum Fidei noſtrae Myſteria, pauca licet de multis diſceremus. Nunc oro te, Domine, da nobis praeſtare quae Spiritus Sanctus olim praedicabat per os David Patris noſtri: *Holocauſta pinguia offeram tibi cum incenſo Arietum, & immolabo tauros & haedos. Venite audite, & narrabo vobis omnibus opera Dei* [10]. & nos ipſum exſpectamus, & praeſtolamur, ſicut ſcriptum eſt: *Unam petii a Domino, hanc requiram*. Poſtremo elata voce haec etiam teſtatus. Regi, inquit, Idololatrae abrenuncio, & omnibus adſeclis ejus, quos mali daemonis adminiſtros eſſe, edico. Solem praeterea, Lunam, Stellas, Ignem, & Aquam abnego. Patrem contra & Filium, & Spiritum Sanctum credo & profiteor.

Pſal. 65. 15. 16.

10

Pſ. 26. 4.

Perſarū Numina contemnit, & SS Trinitatem profitetur.

Quae poſtquam audivere Judices, jubent Beatum Martyrem adligato ad pedem fune, procul inde raptari, & in ſtagnum, gelu concretum, conjici in totam noctem, additis, ne forte elaberetur, excubiis. Ipſi vero coenatum abeunt, ſomnoque modico refecti, ad judicium perſequendum revertuntur. Heic adparitores Beatum Brichieſum ſiſtunt, ad quem ſubdole Magorum Principes: Effare, inquiunt, utrum tibi lubeat, religionem ſuſcipere, quam ſocius tuus dudum amplexus eſt? Hac enim ratione eam, quae incumbit jam plane tibi, inſidebitque ſemper nomini tuo, ignominiam & dedecus certiſſime declinabis.

In ſtagnum gelu concretū conjicitur.

Interim S. Bricheſus ſiſtitur Magorū Principibus.

Quibus Sanctus Martyr: Ego vero tantum cultus, & obſequii laudes, & gratiarum hymnos canendo impartiar vero Deo meo, quantum contumeliae meum fratrem ipſi intuliſſe turpiter deficiendo, ex vobis audio: quamquam vos etiam in hoc mentitos fuiſſe, intelligam, qui me circumvenire nitimini. At vero non ſinet hoc veritas. Quis enim perinde atque vos caecutiat, qui, deſtinata hominum ſervitio, corpora divinum quidpiam habere putet? Quî enim fieri poteſt, ut nos, qui profecto fatui non ſumus, divinis honoribus dignemur ignem, qui a Summo Opifice conditus eſt ad communem mortalium commodum; quandoquidem eodem uti, vide-

Negat, fratrē a Fide defeciſſe.

Oſtendit non ignē, ſed Deū ejus conditorem adorandum.

demus, vulgus omne hominum, pauperes perinde atque locupletes? Quamobrem videte quo jure nos cogatis obsequium praestare rei, ad universi servitium, utilitatemque creatae, quamque nostro Deus imperio, potestatique subjecit: aut quo etiam consilio nos ejurare jubeatis Deum, qui Caelum, Terramque creavit, qui mare, & libratam in medio tellurem produxit, qui summa, ima cuncta molitus est, quem proinde revereri, & colere debent etiam, qui summum in homines habent imperium? Nemo etenim mortalium non ejus ope indiget, quum ipsius numine, & consilio constent, & regantur universa: ipse contra nullius egeat. Nec enim ex indigentia cuncta haec condidit, sed ut ex operum praestantia opificis majestas, & excellentia mortalibus innotesceret. Sed & his luculentissima Scripturarum, quibus Idololatria prohibetur, oracula adiecit. *Ne faciatis*, inquit, *vobis omnem imaginem, & omnem similitudinem, neque colatis eas. Ego sum primus, & novissimus. Ego sum, & non est alius Deus praeter me. Et gloriam meam alteri non dabo, neque laudem meam sculptilibus. Ego mortificabo, & ego vivificabo. Non est qui se eripiat de manibus meis.*

Exod. 20. 4. *Apocal.* 1. 17. *Deut.* 3. 24. *Esa.* 42. 8. 1. *Reg.* 2. 6.

Quaestioni noctu subjicitur.

Obstupuere ad haec Magorum Principes, ejusque in dicendo vim veriti: Cavendum utique, ajebant, ne quis istum, pro sua Religione aliquando orantem, audiat: secus vel ipsi Solis cultores a nostris Sacris avertentur, nosque Religionis reos conclamabunt; quemadmodum ejus Socii modo vociferabantur. Quamobrem noctu de illo quaestionem haberi deinceps volumus. Proferuntur interim aeneae laminae, prunisque ardentibus suppositae, candefiunt, & simul mallei duo pariter candentes. Utraque Beati Martyris axillis adplicantur: Utique, ajunt, per fortunam Regis Regum, si alterum ex his excusseris, Christianorum fidem te abnegasse, dicemus. Quibus Beatus Brichiesus: O mali daemones, impiique Regis administri! Non utique, per Dominum Nostrum Jesum Christum Filium Dei, non, inquam, ignem vestrum reformido, nec una ex

Candentes laminas sub axillis sustinet.

Et acerbiora toementorum genera optat perpeti.

Jesus Christus Filius Dei.

ex vestris laminis mihi excidet. Quin etiam per Deum vos obsecro, percurrite omnia tormentorum genera, &, si quae occurrent acerbissima, eadem in me experiri quamprimum festinate. Qui enim bellum pro Deo suscepit, is sibi rem fortiter gerendam intelligat, ille praecipue, quem Deus eximio aliquo munere ornavit, vel ad honoris gradum provexit. Dixerat ille, simulque Judices jubent, liquidum plumbum in ipsius nares, atque oculos infundi, & hoc modo adfectum, in carcerem deportari, ibique altero pede suspendi.

Plumbum liquidum in ejus nares, atque oculos infunditur, mox in carcere altero pede suspenditur.

Post producitur Jonas, cui Magi: Dic, ajunt, Jona, quomodo vales? Fortasse permolesta tibi adcidit praeterita nox, in gelido stagno pernoctanti. Jonas vero: Non per Deum, inquit, quem anima mea mox adfuturum praestolatur; non, inquam, a die, quo me Mater mea in lucem effudit, alia mihi umquam suavior, gratiorque obtigit; Christi enim patientis memoria, atque cogitatione sum interim mirifice recreatus. Tum Magi: At sodalem tuum, scito, dudum abrenunciasse. Equidem, respondit ille, & ego sciebam, illum abrenunciasse diabolo, & Angelis ejus. Rursus Magi: Vide, Jona, ne male pereas, a Deo proinde atque ab hominibus derelictus. Quibus S. Jonas: Miror, ait, quum fatui sitis, de sapientia nihilominus vos tantopere gloriari, atque praedicare, caussas, & judicia summa cum sagacitate a vobis discuti, & expediri. Sed, si sapitis, judicate, utrum cuipiam mortalium expediat frumenta sua, in horreis condita, procul ab imbrium, tempestatumve injuriis adservare, an eadem potius plena manu, alacri corde, fidentique in Deum animo seminare, in spem futurae messis, in qua ex modico semine, aream tritico uberrimam sese recepturum confidit? Si quis enim frumenta sua, in horreis conclusa, detineat, nullum ista incrementum habent, imo paullatim decrescunt, & omnino dispereunt. Hoc idem in re nostra agi, existimate. Nam si quis pro nomine Christi vitam suam profuderit in hoc

Rursus sistitur Jonas.

Christi patientis memoria mirifice recreatus.

Socium abrenunciasse diabolo, adseverat.

Docet potius moriendum, quam a Christi Fide discedendum.

hoc ſeculo, in futuro, quando in clariſſima luce ſpectandum humano generi ſe ipſe Chriſtus praebebit, qui in illo ſpem omnem ſuam conlocavit, in novam formam divino immortali lumine reſtituetur; contumaces vero, & refractarii, legiſque contemtores caminis ardentibus addicentur, quemadmodum nos ſacrae literae docent: *Non ſunt carbones igni eorum, nec ſplendor flammis eorum*. Heic Magi. At cave, inquiunt, ne tibi imponant libri; multis quippe illi errandi anſam praebuerunt. Utique multis aberrandi anſam, reſpondit Jonas, libri dedere, ſed ab hujus ſeculi voluptatibus, poſtquam eis Chriſti patientis dolores guſtandos obtulerunt [11]. Fingite vobis animo Principem aliquem virum convivium adparaſſe, ſuoſque amicos invitaſſe. Horum profecto nemo eſt, qui, domo pedem efferens ignoret, ſe caenatum ire ad amici domum. At poſtquam eo pervenit, menſaeque adcubuit, atque generoſi vini hauſtu a ratione dejectus eſt, jam aedium ſuarum viam oblitus, haeret, donec a ſupervenientibus domeſticis reducatur domum. Poſtero mane expergefactus gaudebit utique, amicorum ea nocte contubernium ſe declinaſſe; & hac ratione inde certo ſequuturam ignominiam effugiſſe. Ita propemodum Chriſti ſervus, quum a ſatellitibus ducitur, non ignorat profecto, ſe ad cauſſam dicendam adpellari; quum vero ad tribunal pervenerit, atque hauſerit de Chriſti Cruce amorem, eoque ebrius factus fuerit, continuo memoria excidunt diverſorium iſtud fragilis vitae, praedia, opeſque partae, vel a majoribus acceptae, aurum, & argentum. Reges inſuper & Principes, Dynaſtas, & Magnates parui pendens, unius veri Regis conſpectum deſiderat, cujus Regnum ſempiternum eſt, & poteſtas in generationem generationum.

Judices, perſpecta Beati Martyris in propoſito firmitate, digitos manum, pedumque ejus articulatim intercidi mandant: diſſectos diſpergunt. Poſtea ad Martyrem ſe convertentes: Vides, inquiunt, ut digitos

Job. 18. 5.

11 Cõparat tormenta cum convivio.

Ei manuum, pedumque digiti abſcinduntur.

tos tuos seminavimus? Praestolare jam messem, plures ex hoc semine manus demessurus. Quibus ille: Non ego, inquit, plures manus reposco. Adest Deus, qui me primum finxit, qui novas olim alas mihi refinget. Mox ingentem cacabum implent liquefacta pice, detractaque capiti cute, & lingua abscissa, Martyrem in illum immittunt. At subito pice effervescente, atque extra ahenum pereffluente, Martyr prorsus illaesus evasit [12].

In ardenti pice illaesus.

Quum in hunc modum operam se perdidisse Judices cernerent, & Jonam ab ardenti pice nullo adfectum fuisse incommodo, illum rursus in cochlea lignaria positum, tamdiu compressere, donec venae omnes, nervique non sine crepitu disrumperentur. Postremo ferrea serra dissecant, dissectumque in cisternam siccam projiciunt, additi milites, qui ad cadaveris custodiam diligenter excubarent. Judices ad hunc exitum perductum Beati Brichiesu socium contuentes, ipsum Brichiesum cohortabantur, ut corpori suo parceret, & certum supplicium aliqua ratione evaderet. Quibus ille: nec ego, respondit, mihi corpus finxi, nec ipse perdam. Aderit illius opifex Deus, qui deperditam ipsi formam restituet; poenas autem adhibitae in me crudelitatis a vobis exiget, & a Rege vestro amenti, qui Dominum, & Conditorem suum ignorans, contra ipsius voluntatem impias leges suas stabilire conatur.

12 Serra dissectus in cisternam projicitur.

S. Brichiesus Judicum cohortationes & minas contēnit.

Tunc Hormisdatscirus [13] ad Maharnarsetem [14] conversus: Nos ipsi, ait, Regi contumeliam facimus; nam hi, quorum mentes proprius error occupavit, nullius dicta, aut facta morantur. Haec fatus, iram, quam ambo conceperant, effudere, imperantes, ut Sanctus Brichiesus juncis acutissimis verberaretur, deinde discissi calami, & ad nudum corpus admoti, funiculis quamarctissime constringeretur, donec disrupta cute, in ipsum corpus immergerentur; & hoc modo conligatum humi volutari jusserunt: mox calamos per summum cruciatum a corpore avelli, quos cutis

13

14 Variis tormentis adfectus Martyr occubuit.

cutis simul sequuta est. Postremo in cochleam injicitur, ubi magna vi liquefactae picis, atque ardentis sulphuris, in os infusa, suffocatus, Martyr occubuit, & coronam cum socio parem adeptus est.

SS. Martyrum corpora ab Abtusciata redemta.

Cognito horum duorum Martyrum obitu, supervenit Abtusciatas, eorumque cadavera, solutis quingentis drachmis, & tribus vestimentis sericis, redemit, data prius sub sacramento fide, nullum ejus rei rumorem ad quemquam per se manaturum; idem quippe [15] Abtuscitas veteri necessitudine illis erat conjunctus.

Esaias, testis oculatus, horum Actorum Scriptor.

Hic liber est ex ore testium descriptus, continens Acta Sanctorum Jonae, Brichiesu, Zebinae, Lazari, Maruthae, Narsetis, Eliae, Maharis, Habibi, Sabae, & Scembaitae Martyrum Christi, qui ejus ope ac praesidio decertarunt, & victoriam adepti, coronam etiam, ac triumphum consequuti sunt; quorum in precibus locum habeat, oramus, Esaias [16], Adabi Arzunitae [17] filius, ex cohorte Regiorum equitum, qui horum Martyrum quaestionibus praesens adfuit, & onus suscepit scribendi eorum triumphos.

Martyrii tempus.

Lauream adepti sunt Beati Martyres a primo ad postremum omnes die vigesima nona Lunae mensis [18] Decembris.

ADNOTATIONES.

(1) Brichiesus, idest, *Benedictus Jesus*, apud Lipoman. ex Metaphraste perperam vocatur *Barachbisius*.

(2) Consonat Metaphrastes; sed pro *Beth-Asa*, Provinciae Margensis, seu Maragensis in Hadiabena, oppido, habet *Jasa*, *regionis Persarum vicus*. Hinc fallitur author Menologii Graecorum, dum Sanctos Jonam, & Brichiesum Monachos fuisse, & in Persidem, quasi vero in Romanorum locis sedem haberent, ad invisendos Christianos, carceri inclusos, abjisse, tradit.

(3) Idem legit *Bardiabocb*.

(4) Lipomanus ex Metaphraste habet: *Cumque ingressi essent in carcerem, novem invenerunt viros condemnatos, qui impii Regis Saborii decretis adversabantur*.

(5) *Zebinas*, nomen Chaldaicum, quod latine *Emtum*, sive *Redemtum* recte interpreteris, apud Lipomanum, aliosque Martyrologos ex eodem Metaphraste scribitur *Zanitas*.

(6) *Maruthas*, nomen pariter Chaldaicum a *dominatione* derivatum, ibidem dicitur *Marothas*.

(7) Metaphrastes pro uno Praeside habet *tres Magorum Principes*.

(8) Eadem fere leguntur apud Metaphrastem.

ſtem. Inde vero conjicere licet, Sanctos Jonam, & Brichiesum Ecclesiastico aliquo munere fuisse insignitos.

(9) *Ex loco isto*, nempe Ur Chaldaeorum, sive Orche Babyloniae urbe, in Arabiae desertae confinio posita. Heic natum esse Abrahamum Patriarcham, verisimile est, quando ex ea dicitur profectus Genes. cap. 11. v. 31. & Haran fratrem ibi mortuum constat ibid. v. 28.

(10) Desunt in Actis a Lipomano ex Codice Veneto vulgatis Psalmi LXV. Davidis versus 15. & 16. qui juxta Syriacam Bibliorum editionem heic proferuntur.

(11) Hoc S. Jonae responsum sic Metaphrastes interpolat. *Respondit Beatus Jonas; &: Recte, inquit, dixistis, scripturas decipere; decipiunt enim Scripturae Graecorum. Nec aliud magis hominem decipit, quam vita Mundi hujus. Quisquis autem Christi gustat afflictionem, is numquam fallitur.*

(12) Quem Actorum locum idem Metaphrastes parum feliciter reddidit his verbis. *Audientes haec Magorum Principes, iracundia pleni jusserunt, picem in magno vase liquefieri, & caput ejus a ministris abradi; tum ipsum sanctum in saccum ita conjici, ut caput extaret. Fecerunt iniqui ministri, quod fuerat imperatum, & Sancti Viri cutem capitis, ac linguam in vas pice plenum immiserunt; deinde totum etiam ipsum Sanctum in picem in medio vasis vehementissime aestuantis conjecerunt. Verum Sancto Jona in vas conjecto, statim tota pix e vase defluxit, ita ut eum non attingeret, nec ulla in parte laederet.*

(13) idem ex uno eodemque *Hormisdatscivo*, Magorum Principe, duos facit, alterum *Masdrath* alterum *Seroth* perperam adpellans.

(14) Idem pro *Mabarnarsete* corrupte legit *Maarnesem*.

(15) Hunc *Abissotam* vocat ex Metaphraste Lipomanus, additque, eum solutis quingentis *Miliarisiis daricis*, hoc est, octingentis & quadraginta circiter drachmis argenti (nam Miliarisium est nummi pars duodecima: Daricus autem moneta olim Persica, par Attico stateri, viginti drachmarum argenti fuit) & tribus vestimentis Sericis, non solum Jonae, & Brichiesu, sed priorum etiam novem Martyrum corpora redemisse.

(16) Lipomanus ex Metaphraste corrupte legit: *Isuias Adami filius*.

(17) *Arzunitae*, hoc est, ex Arzun oriundi. Arzun autem urbs Armeniae in confinio Mesopotamiae, mercatura, opificiis, opibus hodie florentissima: Episcopalis Syrorum Jacobitarum sub Metropolita Tagritensi; Nestorianorum vero sub Nisibeno, Arbibus ارزن *Arzan*, vel cum addito ارز الروم *Arz-al Rum*, seu ارز روم *Arz-rum*; hoc est, Arzan Romaeorum, dicta, quod nimirum terminus esset ditionis Romanorum. Unde *Arzanene* regio, quam, ut scribunt Rufus Festus in Breviario, & Ammianus lib. 15. cap. 17., una cum Sophene, Intilene, Zabdicene, & Corduene Narses, Persarum Rex, anno Christi 297. Romano Imperio cedere coactus fuit. *Arxane* dicitur Theophani; *Azanene* Marcellino; *Arsanice* Petro Patricio: *Arzanicum oppidum* Procopio; *Azirin juxta Euphratem fluvium* Ptolomaeo. Vide Cl. Herbelotium, qui Biblioth. Orient. pag. 131. errorem quorumdam recentiorum notat, qui *Arzun, seu Arzrum* in Assyria ponunt; & Assemanum tom. 2. & 3. par. 2. ubi ejus Episcoporum tum Jacobitarum, tum Nestorianorum, seu Chaldaeorum seriem exhibet, & Baudrandium merito arguit, quod in suo Lexico Geographico Arzrum cum Assyria confundit.

(18) Pro Luna Decembris 29. quae anno Christi 327. quo horum Sanctorum Martyrum mortem contigisse, ostendimus, in solarem ejusdem Mensis diem 24. incidit. Metaphrastes habet VI. & IV. *Calendas Aprilis*, hoc est 27. & 29. Martii: *Interfecti sunt*, inquit, *novem ex iis Christi Martyribus* VI. *Calend. Aprilis: reliqui autem duo* IV. *Calend. ejusdem Mensis*.

ADMONITIO

In Acta SS. Martyrum SAPORIS, & ISAACII Episcoporum; Necnon MAHANIS, ABRAHAMI, & SIMEONIS.

Persequutio in Christianos, anno Saporis II. Persarum Regis 30.

ALteram Persequutionis procellam Saporem II. Persarum Regem, anno Regni sui Trigesimo, qui, ducta supputatione ab anno Christi 309. quo Rex in utero matris inauguratus est, in ejusdem Christi annum 339. recta competit, uno, nempe, anno antequam saevissimam illam, quae per quadraginta annos ferbuit, indiceret, in Christianos excitasse, impellentibus ad id Magis, qui occasionem debacchandi in Christianam Religionem nullam non captabant, discimus ex genuinis horum Sanctorum Martyrum Actis, quae ex Codice Chaldaico Nitriensi Vaticano II. nunc primum in lucem heic prodeunt, quaeque dispositioni, ab ipsius Codicis calligrapho servatae, inhaerentes, Actis Sanctorum Jonae, Brichiesu, & aliorum novem Martyrum, anno Saporis Regis decimo octavo caesorum, consulto subjungimus.

An Sapor, & Isaacius alii

Porro non levis est difficultas, an sancti Sapor, & Isaacius Episcopi, & Martyres, de

de quibus agimus, iidem ipsi sint, quos laudat Sozomenus Hist. Eccles. lib. 2. cap. 13. prope finem, & quorum Passionis compendium, ad calcem Actorum SS. Narsetis Episcopi, & Josephi ejusdem discipuli adpositum, ex Codice Chaldaico Nitriensi Vaticano I. superius exhibuimus? Assemanus noster Bibl. Orient. tom. 1. cap. 4. pag. 17. & cap. 12. pag. 189. authoritate utriusque Codicis Nitriensis, nempe, Primi, & Secundi, ductus, eos ab his distinguendos esse, putat; quos proinde eodem, quo Narses Episcopus, & Josephus ejusdem Discipulus, anno, Saporis, scilicet Persarum Regis 34. Persequutionis quadraginta annorum 4. lauream adeptos, adfirmat. Mihi vero iidem plane videntur; nam praeterquamquod eamdem dignitatem, atque nomen prae se ferunt, idem ferme Martyrii genus utrobique occurrit; nec aliud discrimen invenire est, quam quod in priori Codice Ardasciri, seu Artaxersis, Hadiabi Praesidis, heic vero Saporis Regis jussu interfecti dicuntur. Unde plane evincitur, vel annum Saporis Regis 30. pro 34. in fusioribus hisce Actis a calligrapho Codicis II. describendis obrepsisse, vel, quod mihi verisimilius est, eorumdem Sanctorum Martyrii compendium perperam a calligrapho Codicis I. Actis SS. Narsetis, & Josephi fuisse adnexum. Idque vel ex eo confirmatur, quod nulla ibi de SS. Saporis, & Isaaci Episcoporum Martyrii anno fit mentio, neque eisdem socii adjunguntur Mahanes, Abrahamus, & Simeon, quos tamen, ex ipsis Actis constat, una cum iis comprehensos, & ad Saporem Regem adductos, Martyrium subjisse.

fint ab iis, qui in Actis S. Narsetis Episcopi laudantur.

Eorum memoria & cultus.

Ceterum Saporis & Isaacii Episcoporum certaminis compendium, ex hisce quidem Actis, ut legenti patet, desumtum, refert Menologium Graecorum, jussu Basilii Porphyrogeniti Imperatoris editum, die xx. Novembris, eisque alios a nostris Martyrii socios adjungit, nempe Johannem Episcopum, Dapium, & Isacium Presbyteros, necnon Onam Ascetam; de quibus videsis Admonitionem nostram in Acta Sancti Narsetis Episcopi, & sociorum, in qua ejusdem Menologii verba descripsimus. Unde autem laudatum Menologium eorumdem Sanctorum Martyrii diem & mensem hauserit, nobis haud liquet, quum utrumque Acta silentio praetereant, nec ullibi id expressum habeatur. Quamquam enim horum Sanctorum Corpora Edessae in nova Aede Martyrum adservari, Scriptor in titulo Actis praefixo perhibeat; attamen quum celebris illa Aedes, in honorem SS. Guriae, Samonis, & Habibi Martyrum quarto Christi seculo ineunte exstructa, Mahometanis postea rerum Orientalium potitis, in Mescuitam cesserit, nullam eorumdem Sanctorum memoriam ne in Sacris quidem Edessenae Ecclesiae fastis, qui supersunt, reperire licuit; nec nobis aliunde, quam ex Codice Chaldaico Nitriensi Vaticano II. iidem Martyres, Mahanes praesertim, Abrahamus, & Simeon innotescunt.

Martyrii dies incerta.

ܣܗܕܘܬܐ

ܕܫܒܘܪ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܒܝܬ ܢܘܗܕܪ. ܘܕܐܝܣܚܩ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܟܪܟ ܕܒܝܬܣܠܘܟ
ܘܕܡܥܢܐ. ܘܕܐܒܪܗܡ. ܘܕܫܡܥܘܢ ܕܐܣܗܕܘ ܒܝܘܡܝ ܫܒܘܪ ܡܠܟܐ ܦܪܣܝܐ:
ܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܝܘܡܢܐ ܒܐܘܪܗܝ ܣܝܡܝܢ ܒܒܝܬ ܣܗܕ̈ܐ ܚܕܬܐ ܕܓܘ ܡܕܝܢܬܐ.

A C T A

Anno Saporis II. Persarum Regis 30. Christi 339.

SS. SAPORIS Episcopi Beth-Nictoris, & ISAACII, Episcopi Carchae Beth-Seleuciae; necnon MAHANIS, ABRAHAMI, & SIMEONIS, qui sub Sapore, Persarum Rege, Martyrium objerunt, quorum Corpora hodie Edessae jacent in nova Aede Martyrum intra Urbem.

Atrox in Christianos Persequutio. 1 Ejus occasio.

ANNO Trigesimo Saporis, Persarum Regis, Magi adversus [1] Nazarenos haec detulere ad Regem: Nunc, aje-

ܒܫܢܬ ܬܠܬܝܢ ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܫܒܘܪ
ܡܠܟܐ ܕܦܪܣܝܐ ܐܟܠܘ ܩܪܨܐ ܡܓܘ̈ܫܐ
ܘܐܡܪܘ

[Syriac text illegible]

[Syriac text illegible]

[Syriac text illegible]

ajebant, nec Solem colere possumus, nec Aërem, a quibus serenos, & claros dies praestolamur, nec Aquam, qua eluimur, nec Terram, qua expiamur. Huc, scilicet, nos adduxere Nazareni, qui contumeliis, probrisque Solem accipiunt, contemnunt Ignem, & nullo Aquam honore dignantur. Ob haec Rex ita excanduit, ut ab itinere, quod suscepturus erat in oppidum [2] Aspharesam, abstineret, ediceretque, ut caperentur Nazareni. Comprehensi sunt itaque statim a satellitibus, & Regiis cursoribus MAHANES, ABRAHAMUS, & SIMEON.

Mahanes, Abrahamus, & Simeon comprehendũtur.

Altera autem die rursus convenere Magi, atque, audiente Rege, ita vociferari coeperunt: SAPOR Episcopus [3] Beth-Nictoris, & ISAACIUS, Episcopus Carchae [4] Beth-Seleuciae, Oratoria, & Ecclesias construunt, & blandis sermonibus populum circumveniunt, inducuntque in fraudem. Ad haec Rex: Reos, inquit, per universum Regnum meum exquiri, compertosque ante triduum ad quaestionem vocari jubeo. Regiis Equitibus id negocii demandatum fuerat, qui Regis indignationem veriti magnis itineribus diu, noctuque per omnes Persidis terras volitare coguntur. Ita demum Nazareni inventi sunt, & ad Regem adducti; eoque jubente publicae custodiae, in qua socii detinebantur, mancipati.

Item Sapor, & Isaacius Episcopi.

Postera die Rex arcessitos viros quosdam nobiles rogat, utrum Saporem, & Isaacium Nazarenos noscerent? Illis sibi homines esse notos respondentibus, Rex valde iratus, ut sibi illico sistantur rei, imperat. Adducuntur statim Sapor, Isaacius Episcopi, Mahanes, Abrahamus, & Simeon; ad quos ille: An non audistis, me Deorum sanguine satum esse, Soli tamen litare, & Igni divinos honores habere? Vos autem qui estis, qui legibus meis resistitis, Solique contumeliam facitis, & Ignem aspernamini? Cui omnes una voce responderunt: Nos unum Deum agnoscimus, & ipsum unice colimus. Tum vero Rex: Et quisnam, ait, Deus Hormisdate melior, aut Harmane irato fortior? Ec quis

Omnes Regi sistuntur.

Eorum confessio.

quis etiam, si tamen sapit, esse sibi colendum Solem, minime intelligat? Cui Sapor Episcopus: At nos nullum Deum novimus, praeter unum illum, qui Caelum, & Terram, Solem insuper, & Lunam, & quidquid oculis, vel intelligentia spectabile est, condidit, ex quo genitum credimus Jesum, quem Nazarenum adpellant.

Ex Deo genitus Jesus Nazarenus.

Sapor varia tormentorum genera perpessus.

Quae audiens Rex jubet, B. Episcopi os caedi colaphis: quod tanta cum immanitate exsequutioni mandatum est, ut excussi dentes omnes conciderent. Interim Regem compellans Sapor: Ignotum, ait, aliquod mihi impertiit Jesus, quod te adsequuturum frustra confidas. Cui Rex: Quare? inquit. Sapor respondit: Quia, nempe, impius es. Quae verba Regem vehementer commoverunt, adeo ut fustes confestim expediri juberet, & Episcopum atrocissime percuti: quod Lictores exsequuti sunt, usque ad ossium comminutionem. Semianimem inde sublatum ferreis vinculis constringi, & in publicam custodiam retrudi, Rex imperavit.

In carcerem retruditur.

Isaaci Acta coram Rege.

Postea producitur Isaacius, cui Rex pallium detrahi primum jubet; deinde: Num, ait, te Saporis lues infecit, ut ejus cum sanguine tuum simul immisceam? Cui Isaacius: Quam dicis luem, Sapientia est eximia, nec tu illam animo adsequeris. Tum Rex subiratus: Atqui videris mihi garrulus multa nugari; quin tibi linguam amputari jubeam? At Isaacius: Scilicet nobis scriptum est: *Loquar justitiam in conspectu Regum, & non confundar*. Postremo Rex: Quomodo, inquit, Ecclesias construere adorsus es? Cui Isaacius: Ecquando, ait, ab Ecclesiis construendis mihi otium fuit?

Ps. 118.

Lapidibus obruitur a Primoribus Urbis.

His dictis commotus Rex, Primores Urbis confestim arcessitos sic adloquitur: Scire vos, arbitror, si quis in caput Regis insidias struxisse, aut fuisse mentitum, arguatur, eum Majestatis reum esse, & capite plectendum. Nunc ergo, qui factum fuisse dicam, ut probra mea, quae & vestra sunt, adeo non horrueritis, ut pacta cum Isaacio societate ad ejus castra transfugeritis? At ego

ego Solem teſtor & Ignem inexſtinguibilem, ſi tamen ſolium retinebo, vos omnes ad ſepulcrum mihi eſſe praeituros. Haec Rex. Continuo Nobiles illi metu exanimati, in facies ſuas procumbunt; mox Iſaacium e Regis conſpectu raptum, atque in opportunum locum perductum, lapidibus obruunt. Porro illi Chriſtianam Religionem profiteri ſe, ajebant: adeo Regis metus eorum mentem mutaverat.

Ubi haec Sapori Epiſcopo, qui in vinculis uſque detinebatur, nunciata ſunt, dicitque Beatum Iſaacium a Primoribus urbis fuiſſe lapidatum, vehementer gaviſus eſt, & Domino gratias egit, quas potuit maximas, quod Athletam ſuum corona donaſſet; ipſe vero biduo poſt cum vulnerum per praeteritam fuſtigationem inflictorum dolore, tum paedore carceris, & vinculorum pondere confectus, diem obiit. Id Rex quum reſciviſſet, caput mortuo praecidi juſſit, & ad ſe adferri. Quod carnifices continuo praeſtiterunt: non enim, mortuum illum fuiſſe, narrantibus Rex fidem habuerat [6].

Sapor in carcere diē obit.

Mortuo caput praeciditur.

Poſteaquam vero lapidibus obrutus eſt Iſaacius, & Sapor obiit in carcere, jubet Rex ad quaeſtionem produci Mahanem, Abrahamum, & Simeonem [7]: atque hunc in modum eos interrogat: Soli litare, Ignemque colere jamne tandem ſtatuiſtis? At illi: Avertat Deus hoc nefas, reſpondent, Jeſum adorare, & ipſum confiteri, nobis in animo fixum eſt. Tunc Rex variis mortis generibus eos e medio tollendos pronunciat. Ejus igitur juſſu Mahani primum cutis detrahitur a ſummo vertice uſque ad umbilicum: quo in cruciatu occubuit. Abrahamo candentibus clavis oculi perforantur; is poſt biduum interiit. Simeon profunda ſcrobe ſepultus ad pectus uſque, reliquo corpore exſtante ſagittis confoſſus eſt. Martyrum corpora clanculum ſublata Chriſtiani tumularunt.

Mahanes, Abrahamus, & Simeon ad quaeſtionem producuntur.

Eorum conſtantia.

Sententia in eos lata.

Sepeliuntur a Chriſtianis.

AD-

ADNOTATIONES.

(1) NAzarenos, i. e. Christianos, qui nonnisi eo nomine in Perside, aliisque Orientis regionibus hodienum vulgo nuncupantur.

(2) Nullus hujus nominis locus apud Geographos occurrit; unde pro *Asphbaresa*, puto legendum ܦܪܣܐ *Pharesa*, Urbs Persidis olim amplissima, quam Graeci, Latinique *Persepolim* vocant.

(3) Consonat Compendium Martyrii Sanctorum Saporis & Isaacii, quod ad calcem Actorum Sancti Narsetis Episcopi & Josephi, ejus discipuli, ex Codice Chaldaico Nitriensi Vaticano I. superius exhibuimus; sed nomen oppidi, cujus Episcopatum Sapor gessit, ibi desideratur. Porro *Beth-Nictor*, seu *Nicator*, oppidum regionis Beth-Seleuciae, alias Garmeae in Assyria apud *Nicatorium* montem, quem haud procul ab Urbe Arbela conlocat ex Strabone Cellarius tom. 2. Geograph. antiq. pag. 771.

(4) *Carcha*, Arabibus الكرخ *Al-Carch*, Urbs Garmaeorum in Assyria, haud procul a Beth-Nicatore, quae pleno nomine dicitur ܟܪܟܐ ܕܒܝܬ ܣܠܘܟ, hoc est, *Carcha*, seu oppidum *Beth-Seleuciae*, & absolute ܒܝܬ ܣܠܘܟ *Beth-Seleucia*; Straboni vero *Soloce*. Vide Assem. Bibl. Orient. tom. 3. par. 2.

(5) Bonorum Creatorem Persae *Hormisdatem* vocant, Malorum vero authorem *Harmanem*, sive *Arimanem*. Hinc autem liquet, Persas olim palmari Manichaeorum errore fuisse implicitos. Idque luculenter confirmat Agathias Scholasticus lib. 2. pag. 62. *Persae vero*, inquit, *Zoroastrem sub Hystaspe, simpliciter tamen, citraque ullam adjectionem, vixisse, ajunt; adeo ut valde ambigatur, neque certo sciri possit, an Darii pater, an alius quispiam hic Hystaspes fuerit. Quocumque vero tandem tempore floruerit, author eis, & Dux Magicae Religionis extitit: pristinoque Sacrorum ritu immutato, consusaneas quasdam, & varias opiniones induxit. Antiquitus enim Jovem, & Saturnum, ceterosque omnes Deos, a Graecis celebratos, colebant, eo excepto, quod non easdem adpellationes retinerent; sed Belum quidem Jovem, & Sandem Herculem, Anaitida Venerem, aliterque alios vocabant, ut alibi Berosus Babylonius, & Athenocles, & Symmachus, qui antiquissimas Assyriorum, Medorumque res conscripserunt, testantur. Nunc vero majore ex parte cum iis, qui Manichaei dicuntur, conveniunt; quatenus duo prima principia statuunt, atque alterum quidem bonum, & optima quaeque ex se gignens, alterum contrario plane modo secundum haec duo se habens; nominaque illis indunt barbara, ex ipsorum lingua ducta. Bonum enim sive Deum, sive Creatorem Hormisdatem adpellant; Arimanes autem pessimo illi ac pernicioso est nomen. Festum etiam omnium maximum, quod malorum sublationem vocant, peragunt, in quo serpentes quamplurimos, & ex aliis animantibus, quaecumque desertis in locis degunt, interficientes, Magis offerunt, veluti in argumentum pietatis. Ea enim ratione credunt, se bonam, gratamque Bono illi operam navasse, ingratam vero, & noxiam Arimani.* Hactenus Agathias.

(6) In praefato Martyrii Compendio, quod in Codice Nitriensi I. ad Acta SS. Narsetis, & Josephi adjectum est, primum laudatur Sapor, tum Isaacius, ambo autem Ardasciri, seu Artaxersis Hadiabi Praesidis, jussu interfecti dicuutur, Isaacius quidem per Nobiles Christianos Beth-Seleucienses lapidibus obrutus, Sapor vero post mortem in carcere oppetitam capite plexus.

(7) Horum trium SS. Martyrum nomina, & Acta apud omnes Graecos, Latinosque Martyrologos, quos videre licuit, desiderantur.

ADMONITIO

In Martyirum S. MAHARSAPORIS.

Altera Actorum Martyrũ Orientaliũ in Persequutione Isdegerdico-Vararanica passorũ, collectio.

Cujus Author, etsi incertus, coaequalis tamen, & fide dignus.

DUplicem Actorum Martyrum Orientalium Collectionem, a Chaldaeis, sive Syris Scriptoribus contextas fuisse, alteram eorum, qui regnante Sapore II. cognomento Longaevo, alteram eorum, qui sub Isdegerdis I. & Vararanis V. Persarum Regum Persequutione, lauream adepti sunt, jam in Praefatione Generali monuimus. Illam nostris adornatam observationibus, ex S. Marutha Tagritensi Episcopo, in lucem protulimus; ex hac autem, quam non a laudato quidem Marutha, ut censet Clarissimus Bibliothecae Orientalis Author tom. 1. pag. 181. Verum ab alio incerto, coaequali tamen, & fide dignissimo, Scriptore Syro editam fuisse, ibidem demonstravimus, duo tantum Martyria nobis suppeditat Codex Chaldaicus Nitriensis Vaticanus II. Sanctorum, scilicet, Maharsaporis, & Jacobi Intercisi, quae interim in hanc Adpendicem refe-

referenda duximus, donec reliqua bene multa, quae in Aegypti, & Syriae angulis adhuc fortasse delitescunt, & quorum nonnulla in Scetensi Syrorum Monasterio, quum Nitriensem solitudinem anno 1715. lustraret Josephus Simonius Assemanus se vidisse restatur, ad nos deveniant; atque ex iis omnibus, secundum rationem temporum exacte compositis, alterum hujus nostri Operis Volumen conficiatur.

Quis ejus Persequutionis author? & quo anno indicta?

Porro de Authore hujus Persequutionis, deque anno, quo eadem indicta fuit, in diversas sententias scissi sunt Scriptores. Eam Theodoretus lib. 5. Hist. Eccles. cap. 39 ab Isdegerde I. commotam fuisse, tradit, occasione Abdae Episcopi, qui *immoderato zelo pulsus*, Πυρεῖον, idest, Templum Igni, Persarum Deo, consecratum, destruxerat. Quod quum instaurare abnuisset Abdas, Isdegerdes occiso Abda, eversisque Ecclesiis, *gravissimos, ac saevissimos fluctus adversus alumnos pietatis excitavit*, inquit Theodoretus, *ac triginta jam elapsis annis permansit nihilominus, a Magis tamquam quibusdam ventis, ac turbinibus suscitata*. Isdegerdis quippe filius, quem Theodoretus *Gororanem*, Socrates vero, aliique rectius *Vararanem* adpellant, patri suffectus, persequutionem auxit, cujus acerbitatem his verbis exponit idem Theodoretus. *Suppliciorum autem varias species, & tormenta ab illis excogitata, quibus pios homines excruciarunt, haud facile est exponere. Aliorum enim manus, aliorum terga excoriarunt, aliorum capita a fronte exorsi, ad barbam usque cute nudarunt. Nonnullos sectis per medium arundinibus operiebant.... Deinde quum firmissimis vinculis a capite ad pedes usque eos constrinxissent, singulas arundines vi extrahebant, ut vicina cute simul tracta, acerbissimum dolorem adferrent. Foveas praeterea fodientes, easque diligenter oblinientes, magnorum murium agminibus implebant, pietatisque Athletas eis in pabulum praebebant, manum illorum ac pedes vincientes, ne bestias a se abigere possent. Mures itaque, urgente ipsos fame, carnes Sanctorum paullatim depascebantur, diuturnum, & acerbum cruciatum eis inferentes. Alia praeter ea multo graviora supplicia excogitarunt... Nec tamen Athletarum fortitudinem frangere potuerunt. Vltro enim adcurrebant, mortem, qua immortalis paratur vita, oppetere cupientes.* Nonnulla postea subjungit de Hormisdate, Suene, & Beniamino Martyribus, quorum primum sub Sapore Rege, postremum vero sub Isdegerde coronatum, perperam tradit Martyrologium Romanum die XXVIII. Augusti, & XXVII. Novembris; quum certum sit ex eodem Theodoreto loc. cit. eos neque sub Sapore, neque sub Isdegerde, sed imperante Vararane Martyrium subjisse. Theodoreto adstipulatur Cyrillus Scypolitanus in vita S. Euthymii Abbatis, quae per Monachos Benedictinos Congregationis S. Mauri Graece, & Latine prodiit. *Initio*, inquit Cyrillus, *motae tunc Persequutionis in Perside circa finem Regni Isdegerdis, Persarum Regis, quum Magi omnes Christianos capere vellent, subditorum Saracenorum Praefectos ubique constituerunt, ne quis Christianorum, in Perside degentium, ad Romanos confugeret.* Id Marcellinus in Chronico, Consulatui Theodosii IX. & Constantii III. hoc est, anno Christi 420. consignat; Pagius vero in Critica Baronii, ad annum 414. ex Theophane revocat, additque Persequutionem, ab Isdegerde caussa Abdae illo eodem anno inchoatam, durasse usque ad annum 420. quo Isdegerdes interiit. Theophanis haec sunt verba. *Hoc eodem anno*, Incarnationis, scilicet, secundum Alexandrinos 406. qui Kalendis Septembris anni Dionysiani inchoatur, non vero 408. ut habet Baronius, *Isdegerdes, Persarum Rex, Maruthae primo Mesopotamiae, & Abdae, Regiae in Perside Civitatis Episcoporum suasu ductus, in pietatem totus propendebat, adeo ut visis Maruthae mirandis operibus, Baptismum jam jam suscepturus videretur; unde & Magos, ceu seductores, variis exagitabat suppliciis. Anno vero vigesimo* (Imperii sui) *diem obiit extremum. Persequutioni porro ab eo suscitatae caussam dedit Abdaas Regiae Persidis urbis Episcopus, divino quidem zelo motus; at non eo ex rationis norma usus, Ignis templum succendit. Eo cognito, Rex erectas per totam Persidis regionem Ecclesias everti jussit: Abdaam autem diversis adflixit tormentis. Persequutione ad quintum usque annum prorogata, plures, imo Martyres innumeri declarati sunt. Latentes enim Christianos per urbes, & vicos Magi venatorum more insequebantur. Christiani se ipsos viris Consularibus prodebant, ne vel silentio Christum abnegasse viderentur. Quibus demum ad mortem hoc pacto quaesitis, plurimi tormentorum vi neci traditi sunt: multi etiam ad Romanos transfugerunt.* Haec Theophanes. Quibus quidem verbis, ut legenti patet, unam eandemque Persequutionem, ab Isdeger-

Persequutionis acerbitas.

Martyrol. Roman. lapsus.

degerde excitatam, & a Vararane ejus filio continuatam, complectitur. Quam quum annos quinque perdurasse, dicat, plane inde colligitur, ejus finem ad annum Theodosii Junioris 21. & 15. seu Christi 422. revocandum, *quo*, teste eodem Theophane, *Theodosius Imperator licet armorum vi Persas & victoriis premeret; Christianorum tamen, in Perside commorantium, sanguini parciturus, summa clementia ductus, pacem amplexatur, & Heleonem, Patricium Virum, summis honoribus auctum, & Anatolium, Orientis Praefectum, legatos pacis foedus firmaturos mittit. Vararanes, cognita suorum jactura, lubens admittit legatos, atque ita excitatus in Christianos Persequutionis motus resedit.* Atque adeo ejusdem Persequutionis initium non ad annum Christi 414. ut contendit Pagius, verum ad 418. a Theophane, & quidem congruentius ad Theodoreti, & Cyrilli sententiam referri, manifestum est.

Ceterum Socrates lib. 7. Hist. Eccles. cap. 18. nulla de S. Abda, ejusque facinore facta mentione, scribit, Isdegerdem Christianos, in suis ditionibus degentes, nullatenus persequutum esse, sed Vararanem, ejus filium, ac successorem, Magorum consilio inductum, eos graviter exagitasse. *Isdegerde*, inquit, *Rege Persarum, qui Christianos, Persidem incolentes, minime fuerat persequutus, mortuo, Vararanes, ejus filius, susceptis Regni gubernaculis, a Magis ad eam rem impulsus, Christianos acerbe exagitare, cruciatus & tormenta varia, Persarum more, illis infligere coepit. Itaque Christiani, qui inter Persas habitabant, necessitate coacti, ad Romanos confugere, orare, ne illos tam misere opprimi, patiantur. Atticus Episcopus illos supplices benigne excipere, omnem suam curam & cogitationem ad opem illis ferendam convertere, Imperatori Theodosio rem palam facere.* Agathias quoque Scholasticus lib. IV. pag. 136. Regum Persarum seriem texens, expresse notat. *Isdegerdem, quum unum & viginti annos regnasset, nullum unquam adversus Romanos bellum suscepisse, neque ulla eos adfecisse molestia.* Idem habet Procopius lib. 1. de Bello Persico, cap. 2. & Nicephorus Hist. Eccles. lib. 14. cap. 19. ubi Abdam Episcopum, cujus caussa Persequutio excitata est, non ab Isdegerde, sed a Vararane interfectum perhibet. His consentiunt ex Syris Scriptoribus, qui Persequutionis hujusce meminerunt, Gregorius Bar-Ebraeus, cognomento Abulpharagius, & Dionysius Patriarcha Jacobitarum. Ille Hist. Dynast. Par. 7. pag. 92. haec profert. وفي هذا الزمان كثر النصاري في سلطنة الفرس . وظهرت النصرانيه جدًا علي يدي مروثا اسقف ميافارقتين . الذي ارسل من تاودسيوس الصغير الي الفرس . ثم ان يزدجرد ملك الفرس مات وملك بعده ورهران ابنه وتشدد علي النصاري . وتواقع الروم والفرس وقتل من الفريقين خلق كثير وكانت الهزيمه على الفرس . وزال التشديد علي النصاري .
Hoc tempore, imperante, nimirum, Theodosio Juniore, *magnus fuit Christianorum numerus in Regno Persarum, & valde propagatus est Christianismus opera Maruthae Episcopi Maipharactensis, seu Tragritensis, qui a Theodosio Juniore ad Persas missus est. Deinde mortuo Isdegerde, Persarum Rege, regnavit post ipsum Vararanes, ejus filius, qui Christianos persequutus est. Commissumque est Romanos inter & Persas praelium, in quo magna ex utraque parte hominum multitudo caesa est. Persae vero in fugam versi; & sublata est a Christianis Persequutio.* Dionysius vero in Chronico MS. Cod. Syriac. Vatic. XIII. ejusdem Persequutionis initium conjicit in annum Graecourm 732. Christi 421. quo Vararanes regnare coepit: ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܗܘܐ ܪܕܘܦܝܐ ܩܫܝܐ ܘܚܣܝܢܐ ܘܐܟܙܪܝܐ ܕܦܪܣ ܥܠ ܟܪ̈ܣܛܝܢܐ. *Anno*, inquit, *septingentesimo trigesimo secundo acerba, vehemens, & crudelis Persequutio adversus Christianos in Perside excitata est.* Pacem vero Romanos inter, & Vararanem constitutam fuisse, simulque Persequutionem conquievisse, notat, anno Graecorum 738. Christi 427. ܘܗܟܢܐ ܐܫܬܠܡ ܩܪܒܐ ܕܗܘܐ ܡܛܠ ܟܪ̈ܣܛܝܢܐ ܕܒܦܪܣ: ܘܐܦ ܪܕܘܦܝܐ ܕܥܠ ܟܪ̈ܣܛܝܢܐ ܕܐܬܪܐ ܗܘ ܫܠܐ.
Atque ita bellum, propter Christianos in Perside degentes susceptum, confectum est: simul etiam Persequutio, quae adversus ejusdem regionis Christianos excitata fuerat, conquievit.

Quae

Quae ipsissima sunt Socratis verba lib. 7. cap. 20. ubi id factum dicitur Consulatu Honorii XIII. & Theodosii X. anno 4. Olympiadis trecentesimae, hoc est, Christi 422. ut observat Pagius.

Verum Theodoreto, & Cyrillo Scriptoribus adcuratissimis, omnique exceptione majoribus, ut pote coaequalibus, omnis hac in re fides habenda videtur. Ideoque dubium non est, quin Socrates, ejusque breviatores decepti fuerint in adsignando tempore, quo haec Persequutio in Perside saeviit; quamvis Baronius ad annum 420. num. XVI. id in medio relinquat, dicatque, sese Lectoris judicio permittere, cujusnam sint potiora jura. Non dubium etiam, quin haec Persequutio sub finem Regni Isdegerdis, seu anno Christi 418. coeperit; quum id & Cyrillus, ac Theophanes uno consensu scribant, & ex Theodoreti verbis, superius laudatis, adprime colligatur. Nec Theophanes, Persequutionem, ab Isdegerde post Abdae facinus excitatam, ad annos quinque prorogans, adversatur Theodoreto, qui eandem annos triginta perdurasse, adserit; ille enim tempus tantummodo designat, quo ante pacem, Romanos inter, & Persas constitutam, ea desaeviit: hic vero totum intervallum, quo Christiani in Perside cum ab Isdegerde, tum a Vararane quomodocumque divexati sunt. Nam etsi occasione pacis Persequutio conquieverit, ea tamen identidem instaurata fuit, &, uti loquitur ipse Theodoretus, qui haec scribebat circa annum Christi 449. *Ac triginta jam elapsis annis permansit nihilominus a Magis tamquam quibusdam ventis ac turbinibus suscitata.* Quae quidem sententia ex his, quae S. Augustinus tradit lib. XVIII. de Civitate Dei cap. 52. nonnihil roboratur. *Quid modo*, inquit, *in Perside? nonne in Christianos ferbuit persequutio, si tamen jam quievit, ut fugientes nonnulli, usque ad Romana oppida pervenerint?* Haec siquidem Augustinus exarabat anno Christi 428. seu juxta Baronium 429. quo ea Persequutio an cessasset, haud satis exploratum sibi fuisse, adfirmat.

Acta Maharsaporis hucusque ignota.

Hujus igitur Persequutionis anno quincto, inclytum Maharsaporem Martyrem, cujus Acta, omnibus, quos videre licuit, Graecis, Latinisque Scriptoribus prorsus ignota, heic proferimus, lauream obtinuisse, adserendum est, quum anno Vararanis Regis secundo, Mense vero Octobri id Acta expresse consignent, in quibus & Narses, ac Sabucata Martyres laudantur, quorum tamen Acta desideramus. Qui quidem annus, juxta vulgarem Graecorum, initium anni a Kalendis Septembris ducentium, supputationem, quam in hisce Actis conscribendis se adhibere, monet eorumdem author infra in Martyrio S. Jacobi Intercisi, in annum Christi 422. recta competit. Nam secundum Agathiam Scholasticum, Sethum Calvisium, Petavium, Pagium, ceterosque Chronologos, ab obitu Saporis II. qui anno Aerae vulgaris 380. contigit, ad Vararanem V. Isdegerdis filium, unus & quadraginta anni numerantur; totidem namque, teste laudato Agathia, regnarunt, qui Sapori ante Vararanem successere, Persarum Reges, Artaxerses nimirum Secundus 4. Sapor Tertius 5. Vararanes Quartus 11. Isdegerdes Primus, Vararanis, de quo agimus, pater, 21. Ac proinde ipse Vararanes regnum iniit anno Christi 421.

Ejus Martyrii tempus.

Bibl. Orient. Author secum pugnat.

In hanc plane sententiam it clarissimus Bibliothecae Orientalis Author tom. III. Par. 2. pag. 62. Verum quo pacto secum ipse conciliabitur, quum Saporis II. interitum ad annum Christi 370. revocat? Vel itaque, quod nullibi tentat, immanis adeo contra rationem temporum peccati Chronologos omnes, Regum Persarum seriem contexentes, insimulare, vel certe, juxta suam de emortuali Saporis anno opinationem, primum Vararanis Imperii annum in Christi 411. atque adeo Maharsaporis Martyrium in annum 412. qui cum altero Vararanis anno componeretur; non vero in 422. aut 421. ut idem scribit tom. I. pag. 181. rejicere debuisset.

ܣܗܕܘܬܐ

ܕܛܘܒܢܐ ܘܡܫܒܚܐ ܘܢܨܝܚܐ ܡܗܪܫܒܘܪ. ܕܐܬܟܠܠ ܒܓܘܒܐ ܚܫܘܟܐ.

MARTYRIUM

Beati, atque inclyti MAHARSAPORIS, *qui in tenebricoso lacu coronatus est.*

Anno Vararanis Persarũ Regis 2. Christi 421.

S. Maharsapor genere nobilissimus.

Ejus virtutes.

ANNO Secundo Vararanis, Persarum Regis, peractum est Martyrium B. MAHARSAPORIS. Is genere nobilis fuit, & ex principe familia natus; nihil tamen antiquius habuit, quam ut morum suorum ducem haberet veritatem, atque ab omnibus superstitionibus, sectisque quammaxime abesset, & ne a recta umquam verae Religionis semita deflecteret.

Ante excitatam Persequutionem multimodis divexatus.

Quum autem Diabolus nobilem hunc institorem cerneret, salvis mercibus, portum propemodum tenere, exarsit, nimirum, invidia, suosque emissarios, homines, videlicet, ad omne facinus paratos, incitavit, ut Beatum Virum apud impios quosdam Christianae Religionis hostes arcesserent, haud dubitans, quin crimen ad Regis aures hac via protinus perlaberetur: quod ita adcidit. Rex illico reum in carcerem teterrimum conjici jubet, ratus loci foeditate, paedore, atque aliis ejus generis molestiis divexatum, victum iri, & manus daturum. Inani utique spe; nam ille inter carceris angustias invictus, in proposito, susceptoque consilio permansit. His porro mala similia, nondum excitata in Christianos persequutione, passus est, factusque confessor egregius, omnes Religionis partes absolvit. Adeo nec cruciatibus ullis, nec diuturno carcere fractus est, nec de sua constantia deturbatus.

Persequutione indicta primus comprehenditur cum SS. MM. Narsete, & Sabucata.

Quum vero postea per omnes Orientis Provincias persequutio exarsisset, primus ille in satellitum manus venit, multis eum de Christianae Religionis professione apud Judices adcusantibus; quamquam ille Martyrii desiderio compulsus, eosdem praeverterit, seque semel & iterum lictoribus spon-

ܒܫܢܬ ܬܪ̈ܬܝܢ ܕܘܪܗܪܢ ܡܠܟܐ
ܦܪܣܝܐ ܗܘܬ ܣܗܕܘܬܗ ܕܛܘܒܢܐ
ܡܗܪܫܒܘܪ ܡܫܬܘܕܥܢܐ ܗܘܐ: ܗܢܐ
ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܪ ܛܘܗܡܐ ܕܡܦܪܣܡܐ
ܥܫܝܢܐ: ܘܠܗܕܐ ܒܠܚܘܕ ܐܝܬ ܗܘܐ
ܚܝܠܐ ܕܒܪܘܚܗ ܢܛܠܩ ܠܢܘܟܪܝܐ
ܡܫܬܐܠ ܘܡܢ ܟܠ ܕܚ̈ܠܝܢ ܢܬܦܪܫ
ܘܠܫܒܝܠܐ ܬܪܝܨܐ ܕܫܪܪܐ ܢܬܡܫܟ: ܘܟܕ
ܚܙܐ ܕܝܢ ܣܛܢܐ ܕܡܩܪܒ ܗܘܐ ܠܡܐܢܐ ܗܢܐ
ܕܒܡܥܒܪܬܗ ܠܠܡܐܢܐ ܕܚܝ̈ܐ ܡܛܝܐ
ܕܥܪܝܩ. ܛܢ ܒܗ ܚܣܡܐ ܘܫܕܪ ܗܘܐ
ܠܫ̈ܠܝܚܘܗܝ ܐܢܫܐ ܕܡܛܝܒܝܢ ܥܠܡܝܢ.
ܘܫܘܝܬܗ ܠܪ̈ܫܥܐ ܐܘܒܕ ܗܘܐ.
ܘܟܕ ܗܕܐ ܡܢ ܪ̈ܫܥܐ ܠܡܠܟܐ
ܐܫܬܡܥܬ ܘܡܚܕܐ ܦܩܕ ܕܢܬܪܡܐ ܒܒܝܬ
ܐܣܝܪ̈ܐ: ܘܟܕ ܣܒܝܪ ܗܘܐ
ܕܡܢ ܩܠ ܕܣܘܚܐ ܒܐܠܨܝ: ܟܕ ܠܐ
ܢܬܠ ܠܪܘܚܗ ܕܡܠܟܐ ܢܫܠܡ:
ܘܐܬܐܣܪ ܒܫܠܫܠܬܐ ܘܫܪܝܗ ܕܫܪܪܐ
ܠܐ ܐܬܦܠܓ: ܘܗܘܐ ܒܗܘܢܐ ܗܢܐ ܡܩܒܠ
ܕܒܘܫܐ ܠܐ ܢܗܘܐ ܥܡܝܩ ܒܟܠܗ. ܘܗܘܐ
ܡܩܒܠ ܫܪܪܐ ܒܟܠܗ ܕܝܠܗ ܐܠܗܐ.
ܘܠܐ ܐܬܦܢܝ ܡܢ ܫܪܪܗ. ܐܠܐ ܓܪ ܫܪܪܗ
ܠܫܡܝܐ ܘܐܬܠܘܝ ܘܠܐܣܘܪܐ ܫܦܝܪܐ.
ܘܡܢ ܒܬܪ ܗܠܝܢ ܫܪܝ ܗܘܐ
ܕܢܛܪ ܪܕܘܦܝܐ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ
ܕܡܕܢܚܐ: ܘܒܗ ܒܪܕܘܦܝܐ ܗܢܐ
ܡܫܡܫܬܐ ܗܘ ܚܝܠܐ ܐܬܚܒܫ: ܡܛܠ
ܕܩܛܠܝܢ ܗܘܘ ܡܣܩ̈ܠܢܐ ܡܛܠ
ܒܪܕܘܦܝܐ. ܘܟܕ ܗܘܐ ܒܚܘܒܗ
ܒܚܠܬ ܘܐܬܝܢ ܕܢܗܘܐ ܣܗܕܐ ܫܪܝܪܐ.
ܘܐܬܪܕܝ ܗܘܐ ܘܐܬܐܠܝ ܬܪܬܝܢ ܙܒܢ̈ܝܢ ܡܢ
ܐܢܫܐ

[illegible]

sponte sua obtulerit. Tandem comprehensus, variis molestiis, ac injuriis adfectus est ab Hormisdavaro, qui itidem Narsetem Martyrem, & Sabucatam socium ejus inclytum Confessorem, varie tortos, necavit. Horum enim Martyrum ille socius fuit, & una cum ipsis a satellitibus adprehensus est. Postremum etiam per triennium crudelissime divexatus fuit: sed frustra; nec enim Tyranno cessit. Quamobrem rursus ad quaestionem producitur, sententiam postremo illo judicio excepturus, quam ipse sibi praeoptasset. Judici deinde sistitur, a quo minime agnitus fuit: adeo corporis habitus, orisque forma ex praeteritarum quaestionum acerbitate, carcerisque diuturni squalore, ac longa inedia contabuerant, & defluxerant. Tum Judex: Nostin, inquit, me tibi perniciem inferre posse quammaximam? An forte ignoras adhuc, iis, quibus hactenus conflictatus fuisti, suppliciis graviora tibi pro libito infligere me posse? Itidem, si adlubeat, amplissima tibi beneficia praestare? Mihi enim in te potestas utraque perinde expedita est.

Triennio divexatus Judici demum sistitur.

A quo frustra minis ad ejurandum Christum tentatur.

Cui B. Martyr respondit: Non me perturbat, quod supplicio addicor, quandoquidem hac poena salus mihi, & ingens gloria tribuitur. Sed illud sane molestum adcidit, quod tua, sordide & vilis homuncio, sententia peream, qui a Viro, nobilitate, & conditione mihi aequali, fueram judicandus. Attamen, quae mihi pridem parabas, supplicia adpropera; servus enim es, & herili imperio subjectus. Mihi vero adest in Caelo Dominus, pro cujus fide, atque nomine patior, alium praeter hunc inter homines Dominum non habeo. Regis mandata non detrectabo, ut justa fuerint; si autem saluti noxia imperaverit, ea exsequi nefas puto. Tu vero imperata perfice, non ego te morabor; praesertim quum obesse, quam prodesse malis. Neque enim inter omnes temporum difficultates ullum casum mihi pertimescendum duco: quia *Dominus est adjutor meus, & ego despiciam inimicos meos.* Haec animi, inter supplicia eminentis, fir-

Egregia ejus oratio atque fortitudo.

Ps. 118.

Sententia in eum lata.

mitas Judicis iram non leviter movit. Quamobrem B. Martyrem in tenebricosam foveam e vestigio projici jubet, ostiumque obstrui, & obsignari. Mox etiam custodes addidit, qui diligenter observarent, ne ullus Sancto Martyri cibus inferretur.

In tenebricosam specum demissus orans flexis genibus migrat ad Caelum.

Confestim satellites e conspectu Praesidis raptum, conligatumque in obscurissimam illam specum demittunt, fame, utique rati, propediem periturum. Ibique jacuit ab Augusto Mense usque ad VI. Idus Octobres: quum sero tandem custodibus, ut Sanctum Martyrem inviserent, Tyrannus praecepit. Illi dum resignato, apertoque speluncae ostio, omnia circum oculis lustrant, vident in profundo clarissima luce circumfusum Beatum Martyrem, flexis genibus orantem: quo viso vehementer obstupuere, qua, videlicet, ratione factum esset, ut a ferocissimo dracone, quem in speluncae intimo recessu cubare, ajebant, Sanctus Martyr incolumis evasisset, vel usque in eum diem vitam protraxisset; nec enim illum, eodem in situ orantem, Martyrio suo finem imposuisse animadverterant. Quod postea compertum illico Judici nunciarunt, & specum quidem continua luce illustratum sibi repertum fuisse, Beatum vero Martyrem in genua procumbentem, exstinctum tamen, & exanimem, etsi orantis adhuc speciem praeberet.

Clarissima luce ejus corpus circumfusum.

Martyrii tempus.

Coronam ergo accepisse inclytum Martyrem hunc, Mense Octobri, Sabbathi die cognitum est.

[illegible]

[illegible]

ADMONITIO

In Martyrium S. JACOBI INTERCISI.

Martyrium mirificum.

INfandum ob oculos ponitur ſpectaculum, quod immaniſſimam, vel ipſiſmet Scytis inviſam, regerit feritatem. Inclytus Jacobus Perſa, cujus Martyrium mirifice deſcriptum, ex Codice Chaldaico Nitrienſi Vaticano II. heic proferimus, ad Chriſtianam Religionem, a qua, Iſdegerdi, Perſarum Regi, morem geſturus, turpiter defecerat, quum ſub Vararane, ejus filio, rediret, membratim conciditur, unde glorioſum *Interciſi* cognomentum obtinuit, non ſolum juvenibus, ſed & *univerſae genti memoriam mortis ſuae ad exemplum virtutis, & fortitudinis derelinquens*. Is enim, inquit Nicephorus Hiſt. Eccleſ. lib. XIV. cap. 20. *quum antea Chriſtianus fuiſſet, propter intercedentem ſibi cum Iſdegerde Perſarum Rege amicitiam, paternam Religionem rejecerat. Poſtquam autem per matrem, & conjugem rurſus ad fidem Chriſti admonitus revertit, & eam rem Princeps aegre tulit, acerbam quamdam, & propter novitatem, admirandam, poſt ſupplicia multa, ſubiit mortem. Nam ubi articulis, & juncturis quibuſque in commoda, & apta totius corporis membrorum conformatione, ex manibus, brachiis, pedibus, & ſuris ei reſectis, reliquum nihil quam una cum ventre caput habuit; quoniam ne tum quidem fidem in Chriſtum abjecit, ei ipſum poſtremo ferro amputatum eſt*. Hactenus Nicephorus.

2. *Machab.* 6. 31.

Eccleſiae & Monaſteria ſub ejus nomine.

Ejus idcirco gloriae praecones non ſolum habemus lapides ipſos tot Eccleſiarum, quae in primis Eccleſiae Perſicae pacis temporibus in hujus Martyris honorem variis in regionibus, ac praeſertim in Syria conſtructae fuerunt, quas inter inſignis eſt, quae extra oppidi Heſron muros in Libano monte etiamnum perſtat, quaeque frequentiſſimum olim habuit Monachorum Antonianorum Coenobium, ſibi adjunctum, & cognomine, nunc vero per Presbyteros ſeculares ab Evodiis, ad quos ex jure patronatus ſpectat, adminiſtratur; ſed & Sacros cum Orientalis, tum Latinae Eccleſiae Faſtus, in quibus tanti Martyris memoria celeberrima ſemper fuit.

Memoria & cultus in Menologio Baſiliano.

Et perantiquum quidem Baſilii Porphyrogenitae Imperatoris Menologium a noſtro Jacobo diem Novembris vigeſimum ſeptimum ſic auſpicatur. *Certamen Sancti, multiſque certaminibus clari, Martyris Jacobi Perſae. Jacobus, multis certaminibus inſignis Martyr, ex Perſide fuit, Theodoſio Romanorum Imperatore. Is ob egregiam animi virtutem, generiſque nobilitatem in ſummo apud Perſarum Regem honore habebatur. Erat autem Chriſtianus, & Chriſtianam uxorem habebat; matrem inſuper, patremque Chriſtianos; ſed ob Regis honorem, ejurato Chriſto, Solem, ignemque, tamquam Deos, adoravit. Quod ubi mater, & uxor cognovere, dolore adfectae, per literas illum induxere, ut ad Chriſtianam Fidem rediret. Quare cognitus a Rege, ejuſque juſſu comprehenſus, acerbiſſimam mortem ſuſtinuit. Membra enim ei ſingula, parteſque corporis gladio praeciduntur, donec ſolum corpus cum capite, ac ventre ſupereſſet, quum interim ad unamquamque ſectionem gratias Deo ageret. Demum ejuſdem Regis juſſu, trunco caput amputatur*. Concinunt Graecorum

In Menaeis Graecorum.

Menaea, Typis edita, quae ad eumdem Novembris diem vigeſimum ſeptimum, quo Sanctum Jacobum omnia fere Martyrologia commemorant, iſta habent. Τῷ αὐτῷ μηνὶ, εἰκοστῇ ἑβδόμῃ ἄθλησις τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Ἰακώβου τοῦ Πέρσου. Οὗτος ἦν ἐπὶ Ὀνωρίου, καὶ Ἀρκαδίου τῶν Βασιλέων, Χριστιανὸς ὢν προγόνων οἰκῶν ἐν ἐκ Βηθλαβᾶ τῇ πόλει, ἐν χώρᾳ τῶν Ἐλουζησίων. γένους ἐντίμου καὶ περιφανοῦς· καὶ πάνυ παρὰ τοῦ Βασιλέως Εἰσδιγέρδου τιμώμενος. Διὰ δὲ τοῦτο, τὸ παρὰ τοῦ Βασιλέως σφόδρα φιλεῖσθαι Περσῶν, ἀπέστη τῆς τῶν Χριστιανῶν πίστεως. Καὶ συνεφελκύσθη τῷ Βασιλεῖ πρὸς τὴν ἀπώλειαν, ἀπαρνησάμενος τὸν Χριστόν. Ἐπεὶ δὲ ἥτε μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ γαμετὴ ἠλλοτρίωσαν ἑαυτὰς τῆς κοινωνίας αὐτοῦ, καθότι τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀγάπης, τὴν τοῦ Βασιλέως προετιμήσατο. Καὶ διὰ πρόσκαιρον δόξαν, αἰωνίαν αἰσχύνην ἠλλάξατο καὶ κατάκρισιν· καὶ τοῦτο αὐτῷ διὰ γραμμάτων μηνύσασαι, πληγεὶς τὴν ψυχὴν, ἀπέστη τῆς ματαίας τοῦ Βασιλέως θρησκείας, καὶ ἀπεκλαίετο, ἐφ' οἷς ἐξήμαρτεν ἀποστὰς ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ, διά τοι τοῦτο καθίσταται τῷ Βασιλεῖ Περσῶν εἰς ἐξέτασιν, τοῦ Βασιλέως λίαν ἐν τούτῳ χαλεπήναντος. Ὅθεν τὸν πικρὸν ὑπέστη θάνατον, κατὰ μίαν ἑκάστην τοῦ σώματος ἁρμονίαν κατατμηθεὶς, τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν, καὶ βραχιόνων, ὡς περιλειφθῆ-

λειφθῆναι μόνον αὐτῷ μετὰ τῆς κοιλίας, τὴν κεφαλὴν, εἶθ' οὕτως καὶ ταύτην μαχαίρᾳ ἀφαιρεθῆναι: *Eodem Mense* (Novembri) *die* XXVII. *Certamen Sancti Magni Martyris Jacobi Persae. Hic sub Honario, & Arcadio Imperatoribus fuit, ex progenitoribus Christianus, Urbem Bethlabam inhabitans in regione Eluzesiorum, generis nobilitate, atque splendore conspicuus, ac summo ab Isdegerde Rege in honore habitus. Quoniam autem magnopere a Rege Persarum diligebatur, a Christianorum Fide deflexit, & Regi in perditionem, Christum abnegando, adhaesit. Idcirco mater, & uxor ab ejus communione alienatae sunt, eo quod dilectioni Christi amorem Regis praetulisset, sibi vero, propter temporalem gloriam, ignominiam, & condemnationem comparasset sempiternam. Idque ei per litteras quum nunciassent, intimo animi dolore perculsus, ab inani Regis religione descivit, suamque a Christo defectionem deploravit. Quamobrem coram Rege Persarum sistitur ad quaestionem; qui hoc aegerrime tulit. Unde acerbam sustinuit mortem, & unaquaeque corporis junctura, manuum, pedum, brachiorumque amputata est, ita ut solum ipsi caput cum ventre superesset, quod & gladio tandem abscinditur.* Hi praeterea versus subjiciuntur.

Τμηθεὶς μαληδὸν καὶ σφαγὴν Πέρσης φέρει,
Ψυχῇ σε σώθω φρεῦδα μοι μέλη λέγει.
Εἰκάδι Πέρσης ἑβδομάτῃ σφάγη ἐκμελισθείς:

Caesus membratim, etiam necem Persa sustinuit.
Forti animo, inaniter salva sunt mihi membra, ait.
Vigesimo septimo Persa jugulatus est.

In Latinorum Martyrologiis.

Eadem ferme leguntur in reliquis Graecorum Menaeis manu exaratis, & apud Maximum, Cytherorum Episcopum; ex quibus desumpta plane videntur pleraque S. Jacobi elogia, quae in antiquis Latinorum Martyrologiis ad praesignatum Novembris diem vigesimum septimum referuntur, ac praesertim illud Auctariorum Hagenoyensium ad Usuardi Martyrologium, ceteris adcuratius, quod est hujusmodi. *Apud Persidem Passio Beati Jacobi militis, cognomento Intercisi. Hic ex civitate Elape* (sic Lapetam vocat) *ortus fuit de nobilibus parentibus, & Christianis, & ipse Christianus erat, & uxorem Christianam habuit. Hic Regi Persarum valde familiaris fuerat, & ob ejus amorem conversus est ad Idololatriam: quem mater, & uxor ejus cum scandalo revocaverunt, dicentes, se amodo nolle secum commorari. Unde poenituit, & se Christianum confessus est, & idcirco cultellis membratim incisus. Primo praeciderunt digitos, secundo pedicas, deinde pedes, postea brachia, demum suras crurum usque ad femur utriusque cruris; & non remansit in eo nisi solus truncus. Novissime unus carnificum iratus abstulit caput ejus, & Christi Martyrem fecerunt.* Hodiernum vero Martyrologium Romanum breviori, & ab hucusque relatis nonnihil discrepante, elogio Jacobum exornat. *In Persia*, inquit, *Sancti Jacobi Intercisi, Martyris conspicui, qui tempore Theodosii Junioris quum, in gratiam Isdegerdis Regis, Christum negasset; & propterea mater ejus, & uxor ab ipsius se consuetudine subtraxissent, in se reversus, pro Christi confessione Regem adiit, a quo irato membratim jussus est concidi, & capite obtruncari. Quo tempore innumeri alii Martyres ibidem passi sunt.*

In Synaxariis Syrorum.

Syri quoque omnes Sancti Jacobi memoriam recolunt in Synaxariis suis ad diem Novembris vigesimum septimum, quo & ejus Officium, ex ipsius Martyrii historia, in varias Lectiones, & Hymnos distributa, coalitum, quod una cum aliis Sanctorum Officiis, ad usum Ecclesiae Antiochenae Maronitarum anno 1556. typis Sac. Congreg. de Propaganda Fide prodiit, solemniter concelebrant. Verba autem Synaxariorum haec sunt.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ܒܥܣܪܝܢ ܘܫܒܥܐ ܒܗ ܐܓܘܢܗ ܕܡܪܝ ܝܥܩܘܒ ܦܪܣܝܐ ܣܗܕܐ. ܗܢܐ ܟܪܣܛܝܢܐ ܗܘܐ. -

Die XXVII. *Novembris. Certamen Sancti Jacobi Persae Martyris. Hic Christianus erat; sed, pro Regis Persarum in se amore ac benevolentia, a Nazarenorum fide defecit. Quum autem a matre & uxore per literas ad Fidem in Christum, & Creatoris sui cultum revocatus esset, idque palam divulgaretur, Regi sistitur, qui illum de Religione interogans, & in Christum credentem comperiens, vehementi furore percitus, acerbissimo ipsum supplicio, antequam mortem subiret, adficiendum praecepit, sectione, scilicet, singulorum ejus articulorum ex manibus, pedibus, brachiis, & cruribus, usque dum corpus cum solo capite, ac ventre exstaret; eique postremo caput amputatur.* Haec Synaxaria Syrorum, quae, ut vides, cum Graecorum Menaeis adprime concordant.

At Synaxarium Coptitarum prolixius Sancti Jacobi elogium, ex genuinis quidem Actis, etsi parum feliciter, ut legenti patebit, depromtum, refert eodem die XXVII. Novembris, adjicitque historiam Translationis ejus Reliquiarum in Aegyptum, cum antiquis tum recentioribus Martyrologis prorsus ignotam. ڧي هـدا اليـوم اشتشهد القديس يعقوب المقطع . هدا كان من اجناد سكرادس ابن صافور ملك الفرس . وكان له منـه محبّه وصحبه وداله يستشيره ڧي جميع اموره وبهدا السبب امال قلب القديس يعقوب عن عبادة المسيح . فلما سمعتا امّه وزوجته واخته انه قد وافق الملك على رايه كتبوا اليـه قايلـين . لمادا تركت عنك امانة المسيح واتبعت العناصر المخلوقه اعني النار والشمس . فاعلم الان انك ان اقمت علي ما انت عليه فان نحنن غريبين منك . فلما قرا الكتاب بكا وقـال ادا كـان هدا قد تغرّبت من اهلي وجنسي كيف التغرب من السّيد المسيح . وبدا يقري ڧي كتب النصاري ويبكي . وانقطع من الخدمه لملك الارض . فانتهي الى الملك حاله واستحضره واستكشفه . فاراه على دالك الحال الدي انهي عليه . فامر بضربه الضرب الوجع . فلم ينتني عن رايه . فامر بتقطيعه بالسكاكين . فقطعوا اصابع يديه واصابع رجليه وافخاده وسواعده . ثم جعلوه اثنين وثلاثين قطعه . وكل عضو يقطع منه يرّتل ويسّبح . وكان يقول يا الاه النصاري اقبل اليـك غصن الشجرة كعظيم رحمتك . لان الكرام ادا قلم الكرمه فانها تزهر وتمّد عروقها . فلما بقي صدره وراسه ووسطه وعلم انه قد دنا الوقت الدي يسّلم فيه روحه . سال الرب في العالم وفي الشعب لكي يرحمهم ويتحنّن عليهم . وكان يقول انني لم تبق لي يدين ارفعهم اليك . وهـودا اعطاي مطروحه حولي . فاقبل يارب نفسي . وللوقت ظهر له السيد المسيح . وعزاه وقواه وابتهجت نفسه . وقبل ان يسلّم الروح اسرع واحد من الجند واخد راسه المقدس . ومظا الي مساكن النور الي المسيح الدي احبه . واجد جسده واعطاه اقوام خائفيـن من الله . فكفنوه جيدا ووضعوه في موظع جيد . فلما سمعت امه وزوجته واخته شهادته فرحوا واتوا حيث جسده . وقبلوه وبكوا ووظعوا عليه اكفان فاخره واطياب . ولما كان فى زمان اركاديوس وانوريوس الملكين البارين بنوا كنيسه وديـد . فاتصـل ملك الفـرس خبـر الديـر وخبـر الشهدا واجسادهم وانهم بكل مكان يظهر منهم ايات وعجايب . فامر باحراق اجسادهم يعنـي القديسين بكل مكان ولا يخلي شيا منهم في مملكته . واتوا بعظ مومنين فاخدوا جسد القديس يعقوب . واتوا الى يورشليم ووضعوه عند القديس بطرس الرهاوي الاسقف . فلم يزل عنده الي زمان ملك مرقيان . عند دلك اخده القديس بطرس واتـي بـه الى ديـار مصـر الى مدينـة الباهنسا . فاقام هناك ايام ومعه اخوه . وفيما هم يصلوا وقت الساعه السادسه والجسد فيما بينهم ظهر له القديس يعقوب مع جماعه من شهدا الفرس وعليهم زي الفرس ورتلوا معـهم وباركوا عليهم وغابوا عنهم بعد ان قال القديس ان جسدي يكون هاهنا كمـا امـر الـرب . ويعد

وبعد ذلك اراد القديس بطرس العودة الى بلاده . وطلب اخذ الجسد معه وحمله في البحر
وخالف القول . فخطف من بين ايديهم الى المكان الذي كان فيه .

Hoc die (XXVII. Hatur , seu Novembris) *Martyrium subiit Sanctus Jacobus Intercisus . Hic erat ex militibus Secredis* (sic Isdegerdem corrupte adpellat) *Filii Saporis , Persarum Regis ; cujus quidem amicitiam , benevolentiam , atque familiaritatem ita sibi comparaverat , ut omnibus de rebus ab eo in consilium adhiberetur : propterea Sancti Jacobi cor a cultu Christi declinavit . Ejus autem mater , uxor , & soror intelligentes , ipsum in Regis sententiam concessisse , scripserunt ad eum , dicentes . Quid ita vero , ejurata in Christum Fide , elementorum creatorum , seu Solis , & Ignis cultum sequeris ? Nunc autem certo scias , si quidem in hac sententia perseverare ratum est tibi , nos a te prorsus esse abalienatas . Lectis hujusmodi literis Jacobus totum se lacrymis dedidit , & : Si ideo , inquit , consanguinei , & adfines mei a me abalienati sunt , quid facturum esse putem Christum Dominum ? Coepitque legere Nazarenorum libros , & a servitute Regis terrae sese abstinuit . Qua de re certior Rex factus , Jacobum arcessiri jussit , eumque de Religione interrogatum , atque in ea , a qua ipsum abduxerat , compertum , summam in eum crudelitatem exercuit ; mox in sententia constantem , cultellis membratim concidi imperavit . Ei igitur manuum ac pedum digiti , coxae , & brachia resecta sunt , atque in duas & triginta partes divisa . Ille vero ad singulorum membrorum sectionem Dei laudes occinebat , & : O Deus Nazarenorum , ajebat , suscipe ramum arboris , secundum misericordiam tuam ; quoniam , vinitor quum vitem exputat , ea uberius inde progerminat , ac radices dilatat ! Quumque caput solum cum pectore , & ventre superesset , animadverteretque , imminere jam horam , qua spiritum traditurus esset , oravit Dominum pro mundo , & populo , suam , nimirum , ut illis misericordiam impertiret : & , mihi , ajebat , manus desunt , quas ad te extendam , ecce autem membra mea circum projecta , suscipe Domine animam meam . Illico adparuit Christus Dominus , eumque solatus est , atque confirmavit . Quapropter exultavit anima ejus , & priusquam spiritum emitteret , adcedens e militibus unus , ei caput amputavit . Atque ita factum est , ut Jacobus ad Christum , quem dilexit , in mansiones lucis emigraret . Ejus Corpus , ac membra pii homines quidam collegerunt , eaque , syndone rite obvoluta , honesto loco posuerunt . Ubi vero ipsius Martyrium mater , uxor , & soror cognovere , vehementer conlaetatae sunt ; & venientes ad locum , in quo sacra Lipsana adservabantur , ea deosculatae sunt , ac linteis pretiosis , atque aromatibus flentes cooperierunt . Sub Honorio , autem & Arcadio , piis Imperatoribus , ibidem Ecclesia cum Monasterio saperstructa fuit .*

Ejus Corporis translatio in Aegyptum,

Postea vero quum de Monasterio , deque virtutibus , ac prodigiis , quae ex Martyrum Lipsanis adsidue prodibant , certior factus esset Persarum Rex , ea comburi jussit , ne ulla scilicet Sanctorum memoria in Regno suo superesset . Verum fideles quidam B. Jacobi corpus praeripuerunt , illudque , Hierosolyma delatum , apud Sanctum Petrum Edessenum , Episcopum , deposuerunt , usque ad Marciani Imperatoris tempora . Inde vero Tabennam Aegypti in urbem profectus S. Petrus illud secum detulit , atque ibidem cum fratre suo aliquandiu commoratus , quum horam sextam , S. Corpore in medio posito , persolverent , adparuit B. Jacobus , choro Martyrum Persarum , Persica veste indutorum , stipatus , & una cum illis psallerunt , eosque benedicentes , quum Jacobus diceret : Corpus meum heic remanere volo , sicuti praecepit Dominus : ab eorum oculis omnes se subtraxerunt . Petrus porro Sancti Jacobi dicto minime obaudiit . Nam paullo post inde in patriam cum fratre reversurus , sacrum corpus secum in navim asportavit . At de eorum manibus corpus ablatum , in eundem locum , ex quo delatum fuerat , restitutum est . Hucusque Synaxarium Coptitarum . Unde autem hanc translationis Reliquiarum S. Jacobi historiam hauserit, nos prorsus latet ; quum in vita Petri Edesseni, Episcopi Hierosolymitani, ne verbum quidem de ea occurrat, nec Tabennae , quod sciam , vel fragmentum ex ossibus ejusdem S. Jacobi reperiatur . Quid ? quod S. Jacobi

Atque in Italiam .

Intercisi corpus ex Perside in Italiam a Cyrillo Romano olim deportatum , ejusque caput a Jordano Cardinale Ursino Vaticanae Basilicae , ubi etiamnum adservatur , dono datum , liquet ex adcurato ejusdem S. Jacobi Martyrii compendio , quod in Lectiones tres distributum , una cum ipsius Officio , sub Ritu duplici a Clero laudatae Basilicae celebrando , refert Breviarium Vaticanum , authoritate Clementis X. Pont. Max. editum , in

in secundo Nocturno ad diem Novembris 27. in haec verba. *Jacobus natione Persa, genere nobilis, patria Elapensis, ex Christianis parentibus ortus, Christianus ipse, inter optimates non infimus, ac proinde Isdegerdi, Regi Persarum, notissimus, Regiis blanditiis seductus, ejurata Fide, ad cultum idolorum, ut Regi placeret, sese applicuit; sed a matre, & uxore per litteras graviter objurgatus, rediit ad cor; admissi sceleris poenitens, & vitam, ut prius, Christiano ritu agere instituit. Haud multo post delatus est ad Regem, qui cum illum variis blandimentis flectere non potuisset, crudelem in eum, ad aliorum terrorem, sententiam tulit, ut, scilicet, membratim caederetur; unde gloriosum Intercisi nomen obtinuit. Carnifex executioni sententiam mandavit, eique manuum, ac pedum digitos, tum manum utramque, & utrumque pedem, mox brachia, & tibias crudeliter abscidit. Haec cum egregius Christi pugil, incredibili constantia, & patientia sustineret, & gratias Deo ageret, quod se ad instar vitis putari permisisset, abscisso demum capite, cum nihil amputandum restaret, gloriosum Martyrium coronavit, quinto Kalendas Decembris. Ejus Corpus a Christianis primum occulte sepultum, a Cyrillo deinde nobili Romano clam subductum, in Italiam deportatum est, & caput tandem sub Eugenio Quarto a Jordano Ursino, Cardinale Sabinensi, Vaticanae Basilicae Archipresbytero, eidem Ecclesiae donatum est.* Haec Breviarium Vaticanum.

Actorum auctoritas. Ceterum fusiora S. Jacobi Acta habentur apud Surium Tom. VI. & VII. Mombrit. Tom. II. Petr. in Catalog. lib. x. cap. 112. & alios; quae si cum nostris conferantur, mutila quidem, & interpolata reputabuntur. In genuinis autem hisce Actis Chaldaicis, quorum Author, etsi nobis ignotus sit, ex scriptione tamen, stylo, aliisque narrationis characteribus, qui praesertim ad eorumdem calcem sese produnt, is esse videtur, cui, ceu oculato testi, tuto fides adhiberi possit, occurrit nota temporis, ex qua non parum historia Ecclesiastica illorum temporum illustratur. **Martyrii tempus** Nam sub initium Acta ipsa expresse memorant, S. Jacobum Martyrio functum fuisse anno Alexandri 733. Vararanis 2. In fine vero annus unus ex utraque Epocha demitur; & dies insuper Mensis, atque hebdomada adnotantur his verbis. ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܬܠܬ ܕܡܠܟܘܬܗ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ . ܕܗܝ ܗܝ ܫܢܬ ܬܪܬܝܢ ܕܒܗܪܡ ܡܠܟܐ ܦܪܣܝܐ ܫܠܡܬ ܣܗܕܘܬܗ ܕܛܘܒܢܐ ܝܥܩܘܒ ܣܗܕܐ ܗܘܬ : *Beati Jacobi Martyrium anno Alexandri trigesimo tertio supra septingentesimum, Vararanis autem Persarum Regis secundo, peractum est.* Et infra. ܐܬܟܠܠ ܕܝܢ ܢܨܝܚܐ ܣܗܕܐ ܝܥܩܘܒ ܒܫܢܬ ܫܒܥܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܕܗܝ ܗܝ ܫܢܬ ܩܕܡܝܬܐ ܕܒܗܪܡ ܡܠܟܐ ܦܪܣܝܐ ܒܥܣܪܝܢ ܘܫܒܥܐ ܒܬܫܪܝ ܐܚܪܝ ܐܝܟ ܡܢܝܢܐ ܕܝܘܢܝܐ ܒܥܪܘܒܬܐ. *Coronatus est autem inclytus Martyr Jacobus anno Alexandri septingentesimo trigesimo secundo* (in Codice nostro pro 732. ex calligraphi oscitantia obrepsit 762.) *qui cum anno Vararanis, Persarum Regis, primo convenit, sub die vicesima septima Novembris, juxta Graecorum supputationem, Feria sexta.* Nimirum anno Christi, secundum Graecos, qui anni principium a Kalendis Septembris arcessunt 422. secundum Latinos vero, qui annum a Januario auspicantur 421. quo Feria sexta in diem 27. Novembris incidit. Atque hinc duo plane colligimus. Primum, S. Jacobum Intercisum, sub Isdegerde quidem, Vararanis patre, Christianam fidem abnegasse; Martyrium vero non sub Isdegerde, ut vulgo creditur, sed sub Vararane, anno Regni ejus secundo ineunte, pertulisse. **Epocha Alexandraea.** Alterum, Epocham Graecorum heic usurpatam, trecentis undecim annis Christianam Aeram antecedere. Ea enim, qua Arabes passim utuntur, uno anno, (ut recte advertit Assemanus noster) horum Actorum Scriptoris calculo posterior est; quare Graecorum, seu Seleucidarum Epochae initium ab illo anno procedere supponunt, qui ante Christianam Aeram trecentesimus duodecimus putatur, & est periodi Julianae 4402. quo Olimpias 117. iniit. Haec est celebris Arabum Epocha, quae Albatenio, aliisque Mahometanis Scriptoribus passim dicitur تاريخ دي القرنين *Tarik Dilkarnain*, hoc est, Epocha τοῦ Δικέρωτος, sive Cornigeri. Alexandrum autem Macedonem intelligunt. Nominis hujus originem petunt eruditi viri Ara-

non pauci ab eo, quod Alexander se Jovis Ammonis filium credi volebat. Sed fortasse Arabes ista non noverant; & si quidem noverant, omnem illi Idololatriae memoriam aversantur; eisque longe notius erat, Regem Graecorum, Persici Imperii eversorem, a Daniele *Hircum* adpellari, licet *Unicornem*; & quia Hircum nominare nolebant, *Cornigerum* dixerunt, sicuti & *Bicornem*, quod duo Solis cornua, Orientem, scilicet, & Occidentem obtinuerit. Porro nodosius est atque intricatius invenire modum, ut Scriptor Actorum sibi ipse constare videatur, quando sub eorum initium diserte scribit, S. Jacobi Martyrium anno Alexandri 733. Vararanis 2. peractum fuisse; postea in fine ad superiorem annum 732. illud idem Martyrium revocare videtur, dictisque contraria docere. Verum, nisi incuria calligraphi id factum dicamus, optime secum ipse scriptor conciliabitur, si Seleucidarum annos computemus eo calculo, quo Librorum Machabaeorum Author utitur. Duplex enim est horum annorum initium, & alias a verno tempore, seu Nisan Syriaco, alias ab Autummo subsequenti progrediuntur. Unde fit, ut unus, idemque annus & primus, & secundus numeretur; uti bene observant docti Interpretes apud Serarium in Comment. ad Lib. Machab. & Petavius lib. II. de doct. tempor. cap. 22. Ricciolus lib. III. cap. 7. Kristmannus in Kalendario Syrorum pag. 226. & verisimile est, Authorem horum Actorum, qui Chaldaice, seu Syriace scribebat, Syrorum calculum adhibuisse: & rursus quia res in Perside gestas literis mandabat, ex Persico Kalendario annos supputasse.

ܣܗܕܘܬܐ

[illegible]

MARTYRIUM

Beati JACOBI INTERCISI *ex Regia Urbe Beth-Lapeta.*

Anno Vararanis V Persarum Regis 2. Christi 421.

S. Jacobi patria & conditio.

BEATI Jacobi Martyrium Anno Alexandri Trigesimo tertio supra septingentesimum, Vararanis [1] autem, Persarum Regis, secundo consummatum est. Jacobus Beth-Lapeta [2] in Urbe Regia claro genere, & ex nobili familia natus, etiam coram Domino eximium se praestitit, praecellentemque. Christianam Religionem, Parentum, & Uxoris exemplo adductus, coluit: Regis praeterea aulam sequutus, primarios in ea honores, & egregiam apud homines aestimationem adeptus est. Izdegerdes in primis Jacobum impense amavit, suamque in eum voluntatem, perpetuamque benevolentiam eximiis beneficiis saepe testatus est; quibus illud demum consequutus est, ut Jacobus, qui ei ingratus videri nollet, Religionem suam desereret, Deo cum Christiana Fide ejurato. Hac de re certiores factae Mater, & Uxor, quoniam id temporis Jacobus in castris

Izdegerdi Persarum Regi carissimus.

Religionem Christianam ejurat.

A matre, & uxore acriter objurgatus.

[illegible]

ܐܘܪܚܐ ܕܫܪܪܐ ܡܗܝܠ ܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܕܡܠܟܐ ܗܘܝܬ : ܡܛܠ ܕܒܥܠܕܒܒܐ
ܐܝܬܝܟ ܗܘܐ ܐܦܪܬܐ ܠܬܘܗ ܬܪܬܝܗܘܢ
ܫܒܩܬ ܗܘܝܬ : ܕܡܗܝܠ ܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܕܡܠܟܐ ܘܕܥܬܪܐ ܘܡܬܘܬܒܘܬܐ ܕܥܠܡܐ
ܗܢܐ ܡܢ ܚܘܒܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܠܥܠܡ ܚܝ.
ܫܡܥܢܢ ܕܗܦܟܬ : ܘܐܝܟ ܡܠܟܐ ܕܠܗ
ܚܒܒܬ ܝܬܝܪ : ܕܗܘܐ ܐܝܟ ܫܪܟܐ
ܕܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ ܡܝܬ ܘܐܬܚܒܠ
ܘܠܥܦܪܐ ܫܦܟ ܒܝܬܗ ܡܚܕܐ : ܘܠܐ
ܒܡܬܘܡܝܬܐ ܠܟ ܡܢܐ ܕܬܒܥܐ ܘܐܦܠܐ
ܡܢ ܫܘܢܩܐ ܕܠܥܠܡ ܡܥܩܒ ܕܬܦܨܐ:
ܡܟܝܠ ܗܕܐ ܗܘܬ ܨܒܝܢ : ܕܐܢ ܗܘ
ܕܩܘܡ ܪܚܝܩ ܗܘܝܬ:ܘܡܒܝܠܬܐ ܕܩܪܡܬ
ܗܢܬ ܠܐ ܬܒܥܘܪ: ܫܘܢܩܐ ܕܡܢ ܐܠܗܐ
ܘܕܢܐ ܚܢܢ ܐܝܟ ܕܠܗ ܠܡܠܟܐ ܪܚܡܟ
ܬܦܪܥ ܠܟ. ܘܚܢ ܡܟܝܠ ܠܟ ܢܘܟܪܝܐ
ܗܘܝܢ. ܘܡܟܝܠܬܐ ܘܫܘܬܦܘܬܐ ܠܝܬ
ܠܢ ܠܟ.

ܘܟܕ ܐܓܪܬܐ ܗܠܝܢ ܩܪܐ ܠܗ ܬܘܒ
ܝܥܩܘܒ ܐܬܐ: ܘܬܘܒ ܒܪܥܝܢܗ ܢܟܦܐ:
ܘܢܝܚܘܗܝ ܠܢܦܫܗ ܐܡܪ ܗܘܐ : ܕܐܢ
ܐܡܝ ܘܐܢܬܬܝ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܗܘܢ
ܒܡܘܡܬܐ ܫܪܝܪܬܐ ܡܢ ܐܬܢܟܪܢ :
ܐܠܗܐ ܕܡܢܗ ܗܦܟܬ ܘܟܫܪܬܗ
ܒܟܢܬ ܕܡܐ ܚܢ ܢܥܒܕ ܐܦܝܢ ܡܢܝ
ܒܝܘܡܐ ܐܚܪܝܐ : ܘܟܠܡܐ ܗܘܝܢ
ܠܬܒܥܬܐ ܡܬܪܐܝܬ ܢܩܛܝܢ :
ܘܟܕ ܒܥܠܬܐ ܠܡܫܟܢܗ ܗܦܟ
ܘܟܬܒܐ ܩܕ ܠܐ ܐܫܟܚܗ ܦܬܚ ܘܩܪܐ
ܣܦܪ ܒܗ ܩܪܐ ܗܘܐ : ܘܟܕ ܐܬܓܘܝ
ܕܟܕ ܢܦܫܗ ܩܕܡܬܐ ܗܘܐ ܘܩܪܝܗ
ܦܟܦܪܐ ܗܘܐ : ܘܟܕ ܡܢ ܩܪܝܢܐ
ܕܬܘܒ ܫܘܦܪܐ ܫܒܩ: ܘܡܬܚܘܬܗ
ܐܝܟ ܕܡܢ ܚܕ ܩܠܐ ܐܠܗܝܬܐ: ܫܪܝ
ܗܘܐ ܕܢܚܘܗ ܗܘ ܢܥܠ : ܕܐܝܬܐ
ܐܝܟ ܢܦܫܝ: ܘܐܝܟ ܐܝܬ ܦܓܪܐ ܣܠܝܐ:
ܠܝ ܐܡܐ ܕܝܠܕܬܢܝ ܗܟܢܐ ܡܬܕܠܚܐ
ܥܠܬܐ ܕܢܦܫܝ: ܘܐܢܬܬܝ ܕܐܝܬ
ܠܝ ܕܗܝ ܗܝ ܐܝܬ ܒܥܠܡܝ ܗܟܢܐ
ܬܒܥܐ

ſtris procul ab Urbe aberat, ad eundem literas ejuſmodi dedere. Dudum nobis nunciatum eſt, Te ob Regis favorem, & fluxas hujus Seculi opes Dei immortalis amorem abjeciſſe. Monemus, ut interim recogites, ubinam Rex ille, cujus gratiam tanti feciſti, jaceat? Vides, infelix, ut pro conditione omnium Mortalium exſtinctus, contabuit, & in pulverem defluxit, a quo proinde fruſtra exſpectes opem, aut a ſempiterno ſupplicio perfugium quaeras. Et nunc ſi quidem in hac ſententia perſeverare eſt ratum tibi, ſuſceptamque nuper ſuperſtitionem ejurare recuſas, poenas Ultori Deo una cum Rege amico tuo daturum te eſſe, certo ſcias; Nos vero a te abalienatas exiſtima ita prorſus, ut in poſterum nullam tibi nobiſcum neceſſitudinem interceſſuram, vel quidpiam commune futurum intelligas.

Reſipiſcit.

Hiſce Literis Jacobus ad Saniorem mentem repente revocatus, factum damnavit, ſeque ipſum ſerio excutiens, haec ſecum in animo volutare coepit: Si Mater, & Uxor fide, juramento firmata, me in hoc ſeculo, abdicaturas ſeſe eſſe minantur, quid facturum putem Deum, a quo, poſteaquam meam ipſi fidem obligaveram, turpiſſime defeci? Quomodo illius rerum Arbitri, & ſcelerum vindicis conſpectum ſuſtinebo in ſupremo Mundi die? Quomodo non poenas a me repetet etiam hoc tempore acerbiſſimas? Haec ille ſecum agitans, protinus in tentorium ſeſe recepit ſuum, ibique repertum ſacrum Codicem coepit evolvere. Inter eam lectionem animus paullatim vires colligere, menſque divino quodam fulgore ita illuſtrari coepit, ut in alium prorſus immutatus fuiſſe videretur. Ita demum mortua virtus, velut vi divinae vocis excitata, revixit. Tum vero ſalutari cogitatione totus occupatus, ſubſtitit, iterum ſecum ipſe hunc in modum deliberans: Huc anima mea, huc viliſſima caro advertite. Si Mater, quae me genuit, mei cauſſa tantopere perturbatur, & Uxor, juventutis meae ſocia, tantum ex ignominia mea

moerorem suscepit; imo si quotquot in familia mea habeo viros sapientes in acerbissimum luctum conjecit, qui mihi hoc tempore adcidit, casus, quid putem facturum illo die eum, qui omnibus mortalibus vitam restituet, & novam formam; ac piis quidem merita praemia, impiis vero justas poenas decernet? Quis mihi tunc demum obtinget locus, qui fidem perfidiae posthabui? At at succurrit jam qua ratione saluti meae prospiciam. Fores, quae mihi exitum dederunt, perinde introitum dabunt, constantissime praesertim pulsanti.

Regi sistitur.

Dum haec Jacobus agitaret, Ethnici quidam, qui haec ipsa submurmurantem audierant, eundemque inter lectionem Codicis substitisse, viderant, deliberanti similem, ut omnia per Aulicos ad Regis aures pervenirent, curarunt. Rex [3] Jacobum susceptae Idololatriae poenituisse, aegerrime ferens, ipsum e vestigio arcessiri jubet, mox praesentem his verbis adoritur: Nazarenus, scilicet, es Jacobe? Respondit Jacobus: Ita profecto, Nazarenus sum. Tum vero Rex: At dudum Magus eras. S. Jacobus: Nequaquam. Rex pergens: Frustra negas, ait, quasi vero non hanc ob caussam a Patre meo honoribus etiam, atque opibus auctus, & ornatus fueris. Ad haec S. Jacobus: Ubinam jacet, quaero, cujus magna in me merita praedicas? [4] Heic excanduit Rex, comperta ejus a sacris suis defectione, secumque agitare coepit, quo suppliciorum genere illius perfidiam ultum iret. Quamobrem statim subjecit: Ne putes, infelix, hoc tibi crimen sola capitis abscissione, levi utique poena esse luendum, si a proposito deflectere recusaveris. Cui B. Jacobus: Ne inutili, quaeso, o Rex, te agites cura. Putasne vero, te mihi incussurum formidinem? Si quid vales re ostendas, velim, te non inanes in me conjecisse minitationes: nec enim quidpiam horum, quae dicere orsus es, mihi unquam persuadebis; sed sicut ventus incassum immotam rupem impellit, sic aures meas sermo tuus. Tum Rex: Olim etiam Ma-

Ejus confessio

Regis minas contemnit, & mortem praeoptat.

Majorum meorum aevo Religionis tuae professores hunc errorem tueri, atque disseminare tentarunt, propestereaque Regiis edictis rebelles, & pervicaciter resistentes teterrimis suppliciis perierunt. Cui inclytus Martyr: Nihil est, inquit, quod enixioribus precibus a Deo efflagitare soleam, quam ut, *moriatur anima mea morte Justorum, & fiant novissima mea ipsorum similia*. Tum Rex: Disce, proterve, imperium pati, & Regum edicta revereri. At B. Jacobus: Hanc mortem non esse ajo, sed quandam potius somni imaginem, qua quis sopitus ad horam mox evigilat. Cui Rex: Vide, ne ista tibi Nazareni falso obtruserint, ajentes, mortem esse somnum, ideoque minime pertimescendam. Mors Dynastas, & Reges terret. At Jacobus: Dynastas, & Reges, atque omnes Dei contemtores mortem extimescere, non miror; norunt, scilicet, quae, dum viget aetas, admittunt crimina. Sic enim Sacrae Literae nos docent: Mortuus est, ajunt, impius, & periit spes ejus, & *spes impiorum peribit*. Tum Rex: Scilicet nos impios judicatis, o Nazareni, otiosum, & inutile hominum genus, qui nec Deos colitis, nec Solem, & Lunam, nec Ignem, & Aquam, claram nempe Dei sobolem? Cui Jacobus respondit: Non mihi te, Rex, incusandi animus fuit, quia quos hac pugna dignos putavit Divinarum Literarum Author Christus hisce praemonuit verbis: *Venit hora, in qua omnis, qui interficit quemquam ex vobis, arbitretur, se obsequium praestare Deo*. Neque ajo, vos, dum nos occiditis, ullum obsequium praestare Deo, sed id tantum contendo, vos, vestro errore occupatos, intimam prae ceteris gentibus Dei notitiam falso jactare, dum inanima corpora, & muta animantia adorantes, incommunicabile Dei nomen rebus ab ipso conditis commune arbitramini: quo scelere illius indignationem certissimam incurritis, qui vos imperio auxit. Earum contra rerum gratiam frustra aucupamini, quae prodesse perinde ac obesse queant nemini. Post

Num. 23. 10.

Mors justorum somni imago.

Prov. 10. 28.

Divinarum Literarum author Christus. *Joh. 16. 2.*

Dei nomen incommunicabile.

De mortis genere Jacobo inferendae consilium initum.

Posteaquam vero ex iis, quae in quaestione Jacobus dixerat, eum ab Idolorum cultu descivisse intellectum est, Rex vehementer exarsit, vocatisque ad se sapientibus, & Regiis Doctoribus vultu, & verbis dolorem suum, atque iram commonstravit, & jussit, ut quamprimum de ejus supplicio inter se consulerent, quo, videlicet, mortis genere tolli oporteret hominem protervum, contumacem, & Regiae dignitatis contemtorem. Remotis itaque arbitris, Judices cum Sapientibus conveniunt deliberaturi. Aderat in eo conventu vir quidam, ad ejusmodi consilia promtus, perinde ac pessumi ingenii. Scelestus iste rem aliquantulum secum ipse meditatus, in haec verba sententiam dixit: Non uno reum supplicio necandum, aut quinque, aut decem; sed manibus, pedibusque in Equuleo suspensis, praecidendos primum digitos manuum, mox pedum, postea manus ipsas, tum pedes, deinde brachia, & genua, & tibias, & postremam omnium cervicem. Quod hominis crudelissimi consilium, quum statim editum placuisset, continuo B. Jacobus ad supplicii locum rapitur. Civitas universa rei rumore excitata una cum Regis exercitu Martyrem sequuta est. Plerique Christiani ejusmodi sententia damnatum Jacobum audientes, pronos in terram sese abjecerunt, & cum lacrymis hunc in modum oraverunt: Domine Deus fortis, qui adflictis tribuis virtutem, & aegris valetudinem restituis, infirmos debilitatosque recreas, & reficis, atque eruis pereuntes, adesto famulo tuo, ut ex horribili pugna hac victor excedat. Te enim decet, Domine, victoria, quia tu es omnium vincentium Dux, & Princeps, Christe seculorum servator.

Membratim concidendus, ad supplicii locum ducitur.

Christianorũ pro eo supplicationes.

S. Jacobus Deum orat, ut sibi propitius fiat.

Ducebatur itaque ad locum supplicii B. Jacobus, quum lictores interpellavit, ut tantisper subsisterent: Donec, ait, Deum, pro quo haec patior, mihi propitium efficiam. Iis adnuentibus, ad Orientem [5] Solem se convertens, flexis genibus, & sublatis oculis mentis ad eum, qui

qui habitat in Caelis, in hunc modum precatus est: Accipe Domine, & exaudi preces Jacobi, humilis servi tui, & nunc tribue virtutem servo tuo, & discerne filium ancillae tuae, qui invocat te in hac hora, *& fac mecum signum in bonum*, ut sim documentum omnibus diligentibus nomen tuum, qui pro nomine tuo persequutionem passi sunt, & modo patiuntur; & quum vicero in virtute tua magna, & accepero coronam cum Electis, qui dilexerunt te, & coronati sunt, *videant qui oderunt me, & confundantur, quoniam tu Domine adjuvisti me, & consolatus es me*.

Ps. 85. 17.

Ibidem.

Supplicatione Hac absoluta lictores extemplo hominem corripiunt ejusque manum immaniter distendunt, ferrum expediunt, simulque ad eum se convertentes: Delibera, inquiunt, quid tibi pro salute tua statuendum sit, nec enim morae locus est; sed instant, qui te membratim concidere actutum parant: & primum quidem manuum, pedumque digitos singulatim tibi abscindendos cogita, deinde brachia, tum coxas, & crura, postremo caput. Age ergo huc animum intende, & delibera quod mavis, utrum, videlicet, uno verbo certum exitium velis avertere, an contra propositi tui tenax, variis, iisque horrendis suppliciis mactari? Ceterum res ipsis Christianae Religionis hostibus lacrymas expressit, mirantibus renidens in eo aetatis flore decus oris, egregiam formam, & dignitatem totius corporis, confertique omnes circum B. Martyrem instabant, ut Religionem suam ad punctum temporis dissimularet: Ne quaesumus, ajebant, mala tibi tot, ac tanta tute ipse arcessas, ut pereas; tantum Regio imperio semel obsequere, mox ad tuam Religionem rediturus.

Frustra ad dissimulandã Religionem tentatur.

Tunc vero B. Jacobus frequentissimum Populum compellans: parcite, inquit, lacrymis quicumque in mea caussa fletis. Quin potius periculum vestrum formidatis? Quin itidem lamentamini? Quandoquidem perniciosis rerum fluxarum blandimen-

Egregia ejus ad populum oratio.

mentis illecti, mala in omne aevum duratura vobis ipsi congeritis, quae non modo vos certissime manent, sed malos etiam daemones, & larvas, quas numinis loco habetis. Mihi enim per hanc teterrimam mortem vitam sempiternam certum est parari, & per multiplicem membrorum meorum sectionem multiplices opes congeri, quandoquidem unusquisque mercedem suam pro merito operis recipiet a Fidelissimo Remuneratore Deo. Quum vero praestitutam a Rege supplicio suo horam adesse animadverteret, Carnificum segnitiem increpans: Quorsum, inquit, otiosi spectatores moramini? Quin abiecta omni cunctatione imperata facessitis, & in manuum mearum digitos, sicut condixistis, invaditis?

Membratim conciditur.

Ita demum ad saevam carnificinam ventum est, quae a pollice dexterae manus coepta est; quo abscisso, B.Martyr ita precatus est: Nazarenorum Servator pro tua benignitate, & clementia suscipe, quaeso, ramum arboris, quae dum meae prosecantur manus quodammodo purgatur; sed & aliquando etiam putrescet; eam tamen adveniente vere, germinaturam, & coronandam fore confido. Heic obortis lacrymis, qui B. Martyris supplicio praeerat, Judex ingemuit, eumque a proposito dimovere nitens: Satis ex officio fuit, ajebat, quod digitum pro virtute amiseris, quamvis & hic, nisi abnuas, medentium opera curari possit: tantum ne corpus tuum istud tenerrimum disperire patiaris. Sunt opes tibi, quas in egentes eroges, piaque proinde liberalitate salutem animae tuae quaeras, postquam praesens periculum amolitus fueris. Ad haec B. Jacobus in hunc modum respondit: Meministine unquam, te vitis naturam adtentius observasse? Quomodo, scilicet, suo tempore inutilibus sarmentis purgata per totam hyemem nuda obrigescat, ineunte autem vere, pulcherrime, uberrimeque progerminet? At vero si viti fragili mutationes adcidunt ejusmodi, quanto magis rationi consentaneum est,

Corporis lanienam Deo offert.

est, sperare futurum, ut homo fidelis, in vinea veritatis consitus, mittat aliquando surculos suos, ut in magnam deinde sobolem succrescat: Deo praesertim, Optimo Veritatis cultore, operam suam interponente. Mox itaque Indici admovetur ferrum, eoque succiso, B. Jacobus: *Laetatum est*, inquit, *cor meum in Domino*, *& exultavit anima mea in salutari ejus*. Deinde subdidit: Alterum suscipe, quaeso, Domine, ramum ex arbore, quam plantavit praeceptum tuum. Heic porro superante dolorem laetitia, S. Martyr palam gestientis, ridentisque speciem praebuit, velut qui jam modo Domini sui gloria frueretur. Interim tertium digitum Lictores obtruncant. Heic vero inclytus Jacobus inclamans: Cum tribus, inquit, pueris, qui in ardentis fornacis medio cantabant, *Confitebor Domino ex toto corde meo*, & in medio omnium Martyrum choro *psallam nomini tuo*, *Altissime*. Abscisso deinde quarto digito: Inter duodecim, ait, Jacobi Patriarchae filios, in quarto requievit benedictio Regis Christi; propterea ego in hoc quarto corporis mei ramo confitebor illi, qui per benedictionem suam factus est salus cunctis gentibus. Itidem quinto amputato, pleno ore Deum conlaudans: Quinque, inquit, digitis, volaque dexterae hujus arboris meae fructus porrigam arborum omnium satori. Inde converso ferro ad digitos sinistrae manus, B. Martyrem hunc in modum urgere Judices coeperunt: Agedum, effare, quid rei heic jam animo agites? Salva, scilicet, usque tibi vita est, nisi Regi obsequi recuses; multos quippe videre est homines ejusmodi mancos, qui, abscissa manu, non modo exanimati non sunt, sed corpore plane robusto adhuc vigent. Tui te misereri consentaneum est, ne, dum tuis sub oculis singula membra tua pereunt, totidem ipse mortes ob vim doloris acerrimam subire cogaris. Quos inclytus Martyr his statim verbis confutavit: Quum Pastores tondent oves suas, num non universam lanam abradunt, aut forte re-

Psa. 15. 9.

Exultat in tormentis.

Ps. 9. 3.

Christus omnium [ge]ntium Servator.

relicta sinistra dexteram dumtaxat partem adtondent? Quod si vilis oviculae lana tondetur diligentissime, ne animal ipsum gravetur, aut tonsores artem neglexisse arguantur, quanto aequius est, me habere Deo gratias, ipsique acceptum referre beneficium, qui ovium suarum gregi me adnumerare dignatus est, deinde tonsoribus offerre me, velut illum Dei Agnum, Crucifixoribus suis traditum, pro quo hac multiplici nece nunc immolor?

Quamobrem ad sinistrae manus digitos conversi carnifices, auricularem ante alios praecidunt. Quo amputato B. Jacobus magna animi constantia sublatis in Caelum oculis: Parvulus, inquit, coram te adsum, Deus Magne, qui te parvulum effecisti, & parvulos, mei similes, extulisti per sacrificium tuum, pro universo mundo oblatum. Propterea lubens, ac laetus animam, & corpus meum tibi committo, quoniam tu Domine tempore suo istud integrum, tum eximiis ornatum dotibus, vitae restitues. Continuo annularem obtruncant. Quo facto, vehementius in amorem Domini sui Jacobus exardescere visus est, quum diceret: Septies ad septimum digitum conlaudabo te, Pater, & Fili, & Spiritus Sancte. Eodem momento octavus digitus abscinditur, & Jacobus: Octavo, inquit, die circumciditur puer Ebraeus, & ab incircumcisis segregatur; & ego, tuus itidem servus, cordis mei adfectu, & mentis meae cogitationibus ab immundis, & incircumcisis istis me ipsum segrego. Te quippe solum *sitivit anima mea, Deus meus, quando veniam, & videbo faciem tuam*? Similiter postquam amputaverunt nonum: Hora, inquit, nona in Cruce, Domine, mortem subiisti pro peccatis nostris, & nunc etiam in nono digito confitebor tibi, Christe; quoniam ego quoque servus tuus in tormento distendi merui, qui palmites corporis mei dedi, pro nomine tuo amputandos. Quum decimum digitum Carnifices itidem obtruncassent, B. Martyr in divinas laudes effusus: Per elementum Jod, ait, re-

SS. Trinitatem conlaudat

Ps. 41. 2.

Per Jesum Salus mundo cōlata.

[illegible]

rerum omnium numerus, & summa colligitur, perque idem elementum millia, & Myriades supputantur; ita per Jesum salus mundo conlata est [6]. Propterea & ego minimus in psalterio decachordo psallam gloriae ejus, qui me hoc sacrificio dignum effecit, ut pro fidibus, ex intestinis ovium confectis, psalterii mei chordis, & quidem dissectis, eidem laudis hymnos concinam. Mox suavi voce occoepit dulce carmen modulari.

6

Iniqua Judicũ consilia

Heic rursus a Judicibus S. Martyr interpellatur, suggerentibus rem etiam, dummodo ipse adnueret, in integro esse, nec de salute desperandum; nam etsi decem digitos amisisset, non defuturam tamen saucio corpori peritissimorum medicorum curam, si in sua ipse pervicacia obfirmatus exitium sibi lubens non adscisceret: Mitius tecum ipse agito, ajebant, noli lucis hujus jucundissimae usuram abiicere. Suppetunt tibi amplissimae opes, quibus & valetudinem recuperare, & inde vitam lautissimam, omnique deliciarum genere refertam, traducere queas. Enimvero si rei familiaris angustia laborares, aliquid jure videri posses tuae pertinaciae obtendere, diceres, nempe, sublato tibi manuum usu, simul omnem quotidiani victus parandi rationem esse sublatam. At te, sciunt omnes, tantis praeditum opibus, ut tibi etiam otioso numquam sit defuturum, quo liberaliter, & splendide vivas. Quod si conjugis cura angi te dixeris, mirum id sane sit, quum illa in Huzitarum terris domicilium fixerit, tu vero Babylonem perpetuo incolas. Postremo tecum ipse cogita, utrum verbum unum reticendo, tua, teque simul perdas, an illud proferendo praesens supplicium deprecari certissime possis.

Jacobus contemnit.

At B. Jacobus nefandi consilii persuasores severis oculis intuens: Fierine posse putatis, respondit, ut quispiam haec duo maxime pugnantia conjungat, ut ipse, videlicet, post admotam aratro manum, relicta retrospiciat, & nihilosecius aptus, dignusque sit Regno Dei? An vero uxorem,

rem, aut matrem Deo anteferam? cujus illa sententia: *Quicumque perdet animam suam propter me, inveniet eam.* Et: *Omnis qui reliquerit patrem, & matrem, & fratres suos.* Et, quicumque dilexit, & diliget me, & sequetur me, vitam dabo ei, & requiem sempiternam. Quorsum ergo ista jactantur, mihi noxia, & vobis ruinae occasionem praebitura? His itaque missis, ea, quae jussi estis, confestim exsequiminor: quo in negocio vos de vestra acerbitate nolim quidpiam remittere. Spe itaque dejecti Judices, quam coeperant cruentam hominis cladem prosequi lictores jubent. Quamobrem ad pedem Martyris dexterum itum est, praecisusque est digitus maximus. Eo abscisso, inclamat Jacobus: Summae tibi, Deus magne, habendae sunt gratiae, quoniam carnem induisti, & lancea transverberatus, pedes tuos sanguine, & aqua, ex confosso latere tuo profluentibus, tinxisti. Quocirca & ego servus tuus corpus meum pro anima mea plecti non invitus patior, quum sit animae ipsius tectum, & domus. Quinimo laetor, quod abscissis, pedum digitis, sanguis promtius effluat. His dictis, ad proximum a pollice digitum deventum est. Quo itidem interciso: Est haec, ait B. Martyr, totius vitae meae laetissima, & faustissima dies. Enimvero anteaquam hanc in arenam descenderem, in Divinis rebus minus adcurate, atque religiose versabar, homo, nempe, secularibus negociis implicatus, & inutilium opum curis obrutus, quae maximos in errores inducere mortales consueverunt. Si quando enim precibus mihi Deum propitium reddere conabar, statim secularium rerum amor mentem alio referebat, aufugiente animo ad ea, quae amabat; & quamvis cum Deo habere sermonem, supplicationique operam dare videbar, aderam tamen, simulque aberam: corpus habebat Ecclesia, anima, velut ab eo elapsa, per montes, & aequora oberrabat. Nunc vero abdicato seculo, ejusque negociis plane expeditus, ad alterum seculum, ante oculos meos posi-

Matth. 10. 39.
Ibid. 19. 29.

Seipsum confirmat.

situm, tota animi contentione progredior; propterea laetus, ac beatus toto supplicii hujus tempore, voce inter poenas minime titubante, laudis hymnos sum modulatus illi, qui me dignum fecit, ut hos cruciatus perferrem. Mox tertium digitum lictores scindunt, ac B. Martyri spectandum offerunt, ad quem adridens ille: Tu quoque, ait, socios sequere; neque id tibi molestum sit. Nam quemadmodum granum frumenti, terrae dudum commissum, mox aperiente se vere deperditos reperit socios, haud secus & tu decretorio illo die, quo corpora nostra speramus revictura, gratulaberis tibi tuos germanos fuisse momento temporis receptos. Mox etiam quartus succiditur, quando B. Martyr se ipsum compellans: Quid, ait, fluctuas, anima mea, & tristis es? *Spera in Deo quoniam adhuc confitebor illi salutare vultus mei, & Deus meus.* Amputato similiter quinto: Nunc, inquit, coram Domino loqui exorsus sum, qui haec voluit, & me isto dignatus est certamine, cui simile nullum ego hactenus videram, & vires, ne succumberem, opportunas suppeditavit.

Ps. 42. 5.

A dextero ad sinistrum pedem sine cunctatione veniunt Satellites, inchoata a breviori digito caede, quum B. Martyr ait: Digitus, quem minimum dicunt, minimus esse desiit, quando minimi perinde ac maximi rationem habitum iri credimus. Jam si unus capitis capillus haudquaquam est periturus, non est profecto dubitandum, ne tu ex fratrum censu modo expunctus perpetua mortis oblivione obtritus pereas. Inde in secundum digitum saevitur; eoque abscisso, S. Dei Martyr exsiliit gaudio, & lictoribus insultans: Agitedum, ait, diruite fatiscentem vetustate domum, aliam, nempe, hac longe ampliorem, nobilioremque statim construendam esse, scimus. Jam tertium digitum culter abstulerat, quum B. Jacobus carnifices itidem irridens: Scire, nimirum, vos arbitror, ait, rotam, quo validus crebriusque percutitur, eo rapidiori vertigine moveri, atque id quidem sine dolo-

Luc. 21. 18.

doloris sensu. Postea vero quartum; quum supplex ad Deum se convertens: Adjuva me, inquit, Deus meus, quia in te confido. Postremo quum quintus caederetur, B. Dei Martyr, quasi ex alto quodam sopore evigilasset, altiori, vehementiorique voce exclamat: Judica Domine judicium meum, & ulciscere ultionem meam a populo immisericordi. Ecce enim vicies jam perii, necdum tamen parcunt figmento tuo lupi, caedem sitientes. Ad immanem hanc corporis discissionem ingemuit circumstantium multitudo, quaerebantque a senioribus juniores, num quid tale unquam transactis temporibus evenisset? Edicite, ajebant, utrum vestra, an majorum aetate simile aliquod crudelitatis, sive etiam constantiae exemplum editum sit? Vtrum cuipiam Martyrum ejusmodi cruciatus unquam inlati sint, an firmior cujuspiam animus, vultusque constantior inter tormenta fuerit, adeo ut semel animo conceptus ardor non modo inter supplicia non refrigesceret, sed contra exaggeratis poenis atque suppliciis vigeret magis alacrior, atque adaugeretur? Inde vero satellites increpans B. Christi Martyr: Quid cessatis? ait, Pergitedum, & truncum arboris ipsius ramis aggerite, animosque proinde atroces exsuta pridem clementia induite; quoniam exultavit cor meum in Domino, & elevata est anima mea ad eum, qui amat humiles. Ad haec carnifices infremuerunt acerrime, ferrumque in pedem ejus dexterum intulerunt; eo dissecto, dixit inclytus Dei Martyr: Quodcumque membrum vestra manu resectum fuerit, illud caelesti Regi statim offerendum est. Mox etiam laevum obtruncant, quum B. Martyr: *Exaudi me Domine*, ait, *quia bonus es, & magna est misericordia tua omnibus invocantibus te*. Inde dexteram manum abscindunt, & B. Christi Martyr elata voce Divinam bonitatem praedicat his verbis: *Misericordia tua, Domine, multiplicata est super me; eripe me ab inferno inferiori*. Mox simili ictu manus altera resecta est, quum B. Martyr: Ecce, ait, mortuis facies

Ps. 56.

Ps. 42.

Invictum S. Martyris animum demirātur adstantes.

Ps. 85. 5.

Ibid. 10.

cies mirabilia. Converſum eſt ferrum ad brachia: dexteroque diſcerpto, B. Jacobus elata voce Dei laudes hoc modo occinebat: *Laudabo Dominum in vita mea, pſallam Deo meo, quandiu fuero, & jucunda ſit ei laudatio mea, & ego in Domino* gaudebo. Dextero continuo adjunctum ſimili vulnere ſiniſtrum, ad quod B. Martyr: Et nunc, ait, *exaltabitur caput meum ſuper inimicos meos, qui circumdederunt me. Fortitudo mea, & laus mea Dominus*, & ipſe factus eſt mihi Salvator. Inde ad Tybias deſcenſum eſt, auulſumque ab ultima poplitis junctura crus dexterum. Quo vulnere viſus eſt vehementiori, inſolitoque dolore adfici, & Jeſum Chriſtum inclamans: Domine Jeſu Chriſte, ait, adjuva me, & erue me, quia *circumdederunt me dolores mortis*. Quumque carnifices dicerent: Annon monebamus, graviſſimam tibi imminere carnificinam, perinde ac intolerandam? Reſpondit: Qui in me modo adparuit, doloris ſenſus eo permiſſus eſt, ne me corporis expertem ſuſpicaremini. Ceterum his longe graviora perpeti pro Dei amore paratum me pro certo habete; neque arbitremini, me inter ejuſmodi cruciatus dolore aliquo adfectum fuiſſe; mentem, nimirum, omnem Chriſti Domini mei cogitatio, & amor invaſerant, ita ut nullum ad alia quaecumque ſenſum relinquerent. Quocirca nec tantiſper vos manere velim, ſed ſtatim injuncta perficere. Enimvero laſſatae videbantur ſatellitum manus in B. Martyris membris diſſecandis, ac humi diſſeminandis, eminente interim mirum in modum S. Viri in Deum fide, & amore. Vix ergo illi aegre adduci potuerunt, ut alteram tibiam a coxa divellerent. Ea quoque tandem divulſa, videbatur jam odoratae abieti ſimilis, amputatis uſquequaque ramis, ſummo dumtaxat cacumine ſuperſtite. Ita B. Martyris corpus truncum humi jacebat, plane ut dimidia ſui parte viveret, altera vivere deſiiſſet. Quum tantiſper conticuiſſet, rurſus altiori voce has in preces os aperuit: Domine Deus miſericors & miſerator, exau-

Pſ. 145. 2.

Pſ. 26 6.
Pſ. 17. 2.

Pſ. 17. 5.

Longe graviora cruciatuum genera perpeti ſe paratum declarat.

Ejus ſupplicatio ſub exitu vitae.

exaudi, quaeso, orationem meam, & suscipe deprecationem meam, quia ecce projectus sum, extraneus factus membris meis; quoniam media pars mei jacet, ac silet, & non habeo digitos, quibus supplex orem ad te, neque manus reliquerunt mihi persequutores, quas ad te extendam. Pedes dissecti sunt, poplites obtruncati, brachia avulsa, coxae amputatae; & ecce projectus sum coram te, velut domus diruta, cui exigua muri pars relicta est. Obsecro te, Domine Deus, educ de custodia animam meam, ut confitear nomini tuo. In me, quaeso, conquiescat, & finem habeat furor tuus, ac in omnibus Beatis, qui propter nomen tuum interficiuntur. Fiat super populum tuum, a persequutoribus vexatum, quies, & tranquillitas, ita plane, ut pax, quae a te descendit, eos inter sese conjungat; quia ecce dispersi sunt per universam terram: & ego exiguus servus tuus confitebor, & conlaudabo, atque glorificabo te, Domine, cum omnibus Martyribus, & Confessoribus Orientis, & Occidentis, Aquilonis, & Austri, & Christum tuum, & Spiritum Sanctum tuum cum laude, & exultatione in seculum seculorum.

Caput ei amputatur.

Quum verbo Amen supplicationem conclusisset, quidam satelles continuo ei caput amputavit. Hoc itaque Mortis genere B. Jacobus spiritum placidissime efflavit, Deoque Domino suo reddidit.

Martyrii tempus.

Coronatus est inclytus Martyr Jacobus anno Alexandri septingentesimo trigesimo secundo, qui cum anno primo Vararanis Regis Persarum convenit, sub die vigesima septima Novembris, juxta Graecorum supputationem, feria sexta [7].

7

Ejus membra una cum sanguine a Christianis collecta in arca cōponuntur.

B. Martyris cadaver humi projectum curaturi Christiani quidam a Custodibus redimere oblata vi pecuniae non modica, quam ex Fidelium stipe conrogaverant, frustra conati, sub horam nonam, dilapsis ex occasione Lictoribus, clanculum surripuerunt, & usque ad seram noctem occuluerunt. Quo intervallo resecta Martyris membra perquirentes, viginti octo repererunt,

ܕܣܗܕ̈ܐ܃ ܕܠܗ ܥܡ ܐܒܘܗܝ ܘܥܡ ܪܘܚܐ
ܕܩܘܕܫܐ ܬܫܒܘܚܬܐ ܘܐܝܩܪܐ ܘܣܓܕܬܐ
ܗܫܐ ܘܒܟܠܙܒܢ ܘܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ
ܐܡܝܢ .

runt, eademque in arca ſimul cum trunco corpore ſtudioſe compoſuerunt; ſanguinem quoque, qui longo ſupplicii tempore defluxerat, humumque circa madefecerat, totum ſolicite collegerunt.

Adcidit interea, ut, nobis Chriſtianis occinentibus Pſalmum *Miſerere mei Deus ſecundum magnam miſericordiam tuam*, ſubito inlapſus de Caelo ignis urnam circum invaderet, & B. Martyris ſanguinem, tum qui in vaſe repoſitus, tum etiam qui linteolis exceptus fuerat, aut terram aſperſerat, univerſum exſugeret. Quo oſtento ſupra quam dici poteſt perterrefacti, proſtratique humi omnes provolvimur. Ex ea flamma purpureum, & roſeo ſimilem, colorem S. Martyris membra traxerunt. Nos vero trepidi, ne Caeleſtis ille ignis in nos invaderet, ſupplices B. Jacobi opem expoſcimus univerſi, qui eo viſo digni habiti fuimus. Per hunc modum, favente gratia Domini Noſtri Jeſu Chriſti, a quo adjuti fueramus, ut ad eum confugeremus, ejuſdem S. Martyris corpus ſecreto humavimus, non tamen procul a metu perſequutorum, auxiliante nobis gratia, & miſericordia Chriſti, qui Martyres coronat; cui proinde una cum Patre, & Spiritu Sancto ſit laus, & honor, & adoratio, nunc, & ſemper in ſeculum ſeculorum. Amen.

Ignis de Caelo inlapſus ſãguinem exſugit. *Pſ.* 50.

Scriptor teſtis oculatus.

SS. Invocatio.

S. Jacobi Corpus tumulo conditum.

ADNOTATIONES.

(1) Concinit Mombritius; Sed pro *Vararane*, Perſarum Rege, corrupte ſcribit *Arara*.

(2) *Beth-Lapeta*, ſeu *Lapeta*, Huzitarum, quos Menaea *Eleuzeſios* vocant, Metropolis; Surius, aliique perperam legunt, *Beth-Labam*, & *Elapen*.

(3) *Rex*; intellige Vararanem, de quo ſupra. Mombritius autem, S. Jacobum temporibus Germani, Perſarum Principis, conquiſitum eſſe, putide fabulatur. Nullus enim hujus nominis Princeps in hiſtoria Perſica occurrit.

(4) Hinc liquet, S. Jacobum ſub Vararane Rege, non vero ſub Iſdegerde, ejus patre, a quo magni habitus eſt, Martyrium, ut vulgo creditur, pertuliſſe.

(5) Traditionem, ſeu Ritum, precandi, & Eccleſias ad Orientem conſtruendi, quae etiamnum apud Orientales viget, ab Apoſtolis acceptam teſtantur Clemens lib. 2. Conſtit. Apoſt. 507. Juſtinus Martyr ad Orthodox. quaeſt. 118. S. Athanaſius de plur. & neceſs. quaeſt. 14. S. Baſilius lib. 2. de Spiritu Sancto cap. 27. Auguſtinus lib. 2. ſerm. Dom. cap. 9. aliique plures, quos videſis apud Durantum de Ritibus Eccleſiae Catholicae lib. 1. cap. 3. num. 3. & ſeqq. necnon apud Hildebrandum in ſuo Rituali Orantium cap. 1. §. 1. & ſeqq. De moralitate autem hujus diſciplinae adcurate egit Jacobus Thomas Diſſert. de Ritu precandi verſus Orientem, Lipſiae anno 1670. edita; ubi & cauſſas ejuſdem varias a variis adlatas, diligenter expendit; & cap. 12. §. 122. & ſeqq. adprobat opinionem illorum, qui cenſent talem Ritum, ideo priſcis Chriſtianis placuiſſe, ut admonerentur homines, Eccleſiam, veluti e nocte, ac tenebris Vet. Teſtam. in lucem diemque Foederis novi emerſiſſe per praedicationem Evangelii de Chriſto. Aliam hujus Ritus cauſſam adſignat Scriptor quaeſtionum ad Antiochum, reſponſione ad quaeſt. 37. tom. 2. Operum S. Athanaſii: ut nimirum Fideles in amiſſam exoptatam Patriam Paradiſum, quem Deus plantavit ad Orientem, precantes intuerentur. Chriſtianorum tamen propria non fuit haec orandi diſciplina; nam communis fuit & Gentilibus, & Ebraeis; ut ex Plutarcho in Numa, Luciano lib. de Domo, & Joſepho lib. 2. adverſus Apionem demonſtrari facillime poſſet. Porro adeo priſcis Fidelibus, uti & Orientalibus hodie, placuit mos reſpiciendi ad Orientem, ut nedum viventes illum in precibus religioſe ſervarent; verum etiam mortuis, eorum corpora ſupina in ſepulcris facie Orientem reſpicerent: quod ab erudito Caſalio notatum eſt de veter. Sac. Chriſt. Ritib. cap. 4. apud Meratum in Obſervationibus ad Theſaurum Sacrorum Rituum

a Gavanto editum, Tom. 1. par. 1. Sed de his fusius in Catalogo Codicum MSS. Orientalium Bibliothecae Mediceae Laurentianae & Palatinae disseruimus.

(6) Elementum ܝ *Jod* Alphabeti Chaldaeorum, seu Syrorum, & Ebraeorum decimum est, & decimum pariter numerum designat. Numeri etenim apud eas gentes nonnisi literis Alphabeticis notantur. Porro Mombritius hunc Actorum locum sic interpolat. *Inciditur decimus* (digitus) *& ait: Decimus numerus est in praeceptis, & Jota prima littera nominis Jesu Christi.*

(7) Pro anno Alexandri 733. & Vararanis 2. ex calligraphi oscitantia in Codicem nostrum obrepsit *annus Alexandri* 762. *& Vararanis* 1. Sed de his in Admonitione nostra superius dictum est satis.

FINIS PARTIS I.

INDEX

INDEX IN ACTA MARTYRUM ORIENTALIUM

Paginae Praefationis indicantur numeris Romanis; Martyres, quorum Acta aut Passiones exhibentur, majusculis literis notati sunt.

A

Adar-

Alte-

Ara-

Ejus

B

Ejus

Beth-

C

Ca-

Ejus

D

Dara

E

F

G

Ga-

H

I

In-

Jof-

K

L

Jo-

M

Mar-

De

Mis-

N

Pam-

Q

RA-

R

S

Sa-

Se-

XE-

X

Z

ERRATA SIC CORRIGITO

Pag. xxxvii. lin. 29. graviſſimis *adde* Epocha graviſſimis. P. xxxix. l. 6. Centum viginti *adde* Centum viginti octo. P. xlvi. l. 14. multa *lege* multae. P. 3. l. 1. ſuuum *lege* ſuum. P. 4. l. 11. ſi *lege* ſic. P. 5. l. 38. quinque *lege* quatuor, P. 8. l. 21. rranſtulerunt *adde* illud tranſtulerunt. P. 38. l. 1. Meſopotamiae *lege* Babyloniae. P. 41. col. 2. l. 55. Synaxarum *lege* Synaxarium. P. 43. l. 16. receurrentem *lege* recurrentem. P. 48. l. 29. ſeculorum *lege* ſacculorum. P. 52. l. 46. diem viii. *lege* diem iv. P. 53. l. 21. pediſſaeque *lege* pediſſequae. P. 54. l. 2. idem *lege* id. P. 60. c. 2. l. 21. diem *adde* diem iv. P. 65. l. 46. diem *adde* diem v. P. 69. l. 16. foece *lege* faece P. 81. c. 1. l. 1. Mihaël *lege* Michaël. P. 82. c. 2. l. 48. Seleucenſi *lege* Seleucienſi. P. 83. c. 1. l. 10. altra *lege* altera. P. 84. l. 5. que *lege* quae. Ibid. l. 6. fecere *lege* facere. P. 85. l. 10. notiſſimas *lege* notiſſimus. Ibid. l. 42. peferre *lege* perferre. P. 102. c. 2. l. 37. cum Guhſciatazade &c. *lege* cum Azade, qui anno Perſequutionis ſecundo Martyr occubuit. P. 105. l. 8. Menais *lege* Menaeis. P. 131. l. 17. capi *lege* capti. P. 134. l. 18. adddixit *lege* addixit. P. 141. c. 1. l. 26. Perſequutipoibus *lege* Perſequutionibus. Ibid. l. 41. adcedent *lege* adcederent. P. 143. l. 36. Preſide *lege* Perſide. P. 161. l. 44. maeſtique *lege* moeſtique. P. 163. c. 2. lin. ult. intefuit *lege* interfuit. P. 171. l. 28. Spriritus *lege* Spiritus. P. 174. l. 3. efficentiam *lege* efficientiam. P. 175. l. 15. poenitudis *lege* poenitudinis. P. 206. l. 42. heluebatur *lege* heluabatur. P. 208. l. 7. antiquores *lege* antiquiores. P. 209. col. 1. l. 8. aſcendes *lege* aſcendens. Ibid. l. 13. Chriſti 340. *lege* Chriſti 240. Ibid. l. 42. praeſtegiator *lege* praeſtigiatur. P. 212. l. 27. menſi *lege* menſis. P. 213. l. 11. cruciatar *lege* cruciatur. Ibid. l. 15. exibentur *lege* exhibentur. Ibid. l. 30. cerceri *lege* carceri. Ibid. l. 48. mogna *lege* magna. P. 218. l. 3. pervicaccia *lege* pervicacia, P. 222. l. 44. manum *lege* manuum. P. 223. l. 43. conſtringeretur *lege* conſtringerentur. P. 225. l. 14. Arbibus *lege* Arabibus. P. 230. in tit. Martyirum *lege* Martyrium. P. 231. l. 3. reſtatur *lege* teſtatur. Ibid. l. 31. Scypolitanus *lege* Scythopolitanus, P. 232. l. 33. Tragritenſis *lege* Tagritenſis. Ibid. l. 48. Graecourm *lege* Graecorum. P. 233. l. 45. annnm *lege* annum, P. 237. l. 1. Scytis *lege* Scythis. P. 239. l. 5. interogans *lege* interrogans. P. 240. l. 31. ſaperſtructa *lege* ſuperſtructa. P. 242. l. 13. autummo *lege* autumno. P. 244. l. 30. jacet *lege* jaceat.